

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ BİLİM DALI

H.1036-1037 / M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER‘İYYE
SİCİLİ (TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Enver ÇAKAR

HAZIRLAYAN
Sevda DANIK

2013

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ BİLİM DALI

H.1036-1037 / M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER'İYYE SİCİLİ
(TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Enver ÇAKAR

HAZIRLAYAN
Sevda DANIK

Jürimiz, .../.../2014 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezini oy birliği ile başarılı saymıştır.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

F.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun.....tarih vesayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Doç. Dr. Zahir KIZMAZ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET**Yükseklisans Tezi****H.1036-1037/ M.1627 Tarihli Harput Şer'iyeye Sicili
(Transkripsiyon ve Değerlendirme)****Sevda Danık****Fırat Üniversitesi****Sosyal Bilimler Enstitüsü****Tarih Anabilim Dalı****Yeniçağ Bilim Dalı****Elazığ – 2013, Sayfa: XI + 482**

Bu çalışmada Harput Kazası'nın H.1036-1037/M.1627 tarihli Şer'iyeye Sicili'nin transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılmıştır. Öncelikli olarak kadılık kurumu, şer'iyeye mahkemeleri ve şer'iyeye sicilleri hakkında bilgi verildikten sonra, söz konusu sicil içindeki belgeler özetlenip, bunların konularına göre tasnifi ve genel değerlendirmesi yapılmıştır. Daha sonra ise transkripsiyon metnine yer verilmiştir.

Çalışmamıza konu olan bu sicilde alım-satım, borç tescilleri, mal davaları, miras taksimi, vasi tayini, hibe, nafaka, vergi, hırsızlık, hakaret, cinayet gibi konuları içeren kayıtlarla; ferman, berat, tezkire, mektup gibi belgelerin suretlerinin kaydı yer almaktadır.

Osmanlı Devleti İran'a karşı yaptığı savaşlarda İran sınırına yakın olması nedeniyle Diyarbakır'ı merkez üssü olarak kullanmıştır. Sicilin hazırlandığı dönem Bağdad Seferi'ne rastladığı için sicilde bu konuyla ilgili çok sayıda belge bulunmaktadır. Bu belgelerde yeniçerilerin ve sipahilerin bir an önce sefere katılmaları, ordunun ihtiyaçlarının karşılanması ve zahire temini gibi konular yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadı, Şer'iyeye Sicili, Diyarbakır, Harput

ABSTRACT

Master's Thesis

**Harput Shar'iyah Record Dated H.1036-1037/M.1627
(Transcription and Review)**

Sevda Danık

Fırat University

Institute of Social Sciences

Department of History

Department of the New Age of History

Elazığ – 2013, Page: XI + 482

In this study, the transcription and review of Harput District's Shar'iyah Record dated H.1036-1037/M.1627 are made. First of all, after giving information about kadi institution, Shar'iyah courts and Shar'iyah records; the documents in the records in question are summarized and they are classified by their subject and their overall review is made. Thereafter transcription text is included.

In this record that is the subject of our study; the records concerning purchase and sale, debt registration, partition of inheritance, appointment of guardianship, grant, alimony, tax, robbery, libel, murder and the records of the document copies such as edict, license, memorandum, letter are included.

In the course of the wars between the Ottoman Empire and Iran, because Diyarbakır's location is close to Iran border, the Empire used it as a base. There are many documents on this subject in the record, since the preparation stage of this record coincided with siege of Baghdad. In these documents, some points are included, which are the attendance of janissaries and cavalrymen to the siege, to meet the needs of the army and store of grain supply.

Key Words: Kadi, Shar'iyah Record, Diyarbakır, Harput

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
ABSTRACT.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ÖNSÖZ.....	VIII
KISALTMALAR.....	X
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	XI

GİRİŞ**1. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU VE ŞER'İYYE**

MAHKEMELERİ.....	1
1.1. Kadının Tanımı ve Yetkileri	2
1.2. Kadılıkta Aranılan Şartlar	4
1.3. Derece ve Tayinleri.....	4
1.4. Kadıların Uyması Gereken Temel Esaslar.....	6
1.5. Yargılama Şekli	6
1.6. Şer'îyye Mahkemeleri.....	7
1.7. Şer'îyye Mahkemelerinde Görev Yapan Görevliler	7

**2. ŞER'İYYE SİCİLLERİ, ŞER'İYYE SİCİLLERİNDEKİ BELGE ÇEŞİTLERİ
VE TARİHİ KAYNAK OLARAK ÖNEMİ.....**

2.1. Şer'îyye Sicilleri	9
2.2. Şer'îyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	9
2.2.1. Hücetler	9
2.2.2. Mürâsele	10
2.2.3. Maruzlar	10
2.2.4. İlâm	11
2.2.5. Emir ve Fermanlar.....	11
2.2.6. Berât (Nişân)	12
2.2.7. Buyuruldu.....	12
2.2.8. Tezkireler	12
2.2.9. Temessük.....	12
2.2.10. Mektup	13
2.3. Tarihi Kaynak Olarak Sicillerin Önemi.....	13

3. ŞER'İYYE SİCİLLERİ KATALOĞU, HARPUT ŞER'İYYE SİCİLLERİ KATALOĞU VE HARPUT ŞER'İYYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR	15
3.1. Şer'iyye Sicilleri Kataloğu.....	15
3.2. Harput Şer'iyye Sicilleri Kataloğu	16
3.3. Harput Şer'iyye Sicilleri Konusunda Yapılan Çalışmalar	17
3.3.1. Yüksek Lisans Tez Çalışmaları.....	17
3.3.2. Makaleler.....	18
4. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TANITIMI VE TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN METOD	18

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SİCİLDEKİ BELGELERİN ÖZETLERİ	20
---	----

İKİNCİ BÖLÜM

2. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ	68
2.1. İdari Atamalarla İlgili Belgeler	68
2.2. Menzillerle İlgili Belgeler.....	69
2.3. İktisadi Nitelikli Belgeler.....	69
2.3.1. Vergi ve Vergi Ödemeleri ile İlgili Belgeler.....	69
2.3.2. Alım-Satım ve Kirayla İlgili Belgeler	74
2.3.3. Narh.....	77
2.4. Sosyal Nitelikli Belgeler	78
2.4.1. Alacak, Verecek, Veraset, Miras, Mal, Emanet ve Yapılan Sulh Akidleri ile İlgili Belgeler	78
2.4.2. Vasi, Vekil Tayini, Nafaka, Evlenme, Boşanma, Mehir, Kefalet, Hibe ve Tereke ile İlgili Belgeler	84
2.4.3. Arazi, Su yolu, Sınır vb. Anlaşmazlıklar ile İlgili Belgeler	86
2.4.4. Hırsızlık, Haneye Tecavüz, Kişiyeye Tecavüz veya Kasdı ve Sû-i Hâl İkrarıyla İlgili Belgeler	86
2.4.5. Diyet, Olay ve Ölüm Keşifleriyle İlgili Belgeler	87
2.4.6. Gasb, Yaralama, Sözlü Saldırı, İftira ile İlgili Belgeler	87
2.5. Askeri Nitelikli Belgeler	88
2.5.1. Askeri İkmal, Zahire, İaşe vb. Konular ile İlgili Belgeler	88

2.5.2. Esirler, Vefat Eden Askerlerin Mallarının Teslimi, Askerin Maaşı ve Görev Sorumluluklarıyla İlgili Belgeler	88
2.6. Vakıf ve Fetvayla İlgili Belgeler	89
2.7. Diğer Belgeler.....	89
2.8. Belgelerin Konularına Göre Yüzdelik Dilimleri	92

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER'İYYE SİCİLİNİN

DEĞERLENDİRİLMESİ	93
3.1. 1627 Yılında Osmanlı Devleti ve Harput Sancağı.....	93
3.2. Harput Sancağı ve Sancak İdaresi	96
3.3. Askeri ve İdari Görevliler	98
3.3.1. Mütesellim.....	98
3.3.2. Alaybeyi	99
3.3.3. Dizdar	99
3.3.4. Şehir, Mahalle ve Köy Kethüdarları.....	100
3.3.5. Kethüda Yeri ve Yeniçeri Serdarı	101
3.3.6. Kadı	102
3.3.7. Subaşı	103
3.3.8. Sicilde Adı Geçen Diğer Görevliler	103
3.4. Sicilde Adı Geçen Nahiye, Köy, Mezra ve Mahalleler	104
3.4.1. Nahiyeler	104
3.4.2. Köyler (Karyeler).....	104
3.4.3. Mezralar	105
3.4.4. Mahalleler	106
3.5. Menziller.....	106
3.6. İktisadi Yapı.....	107
3.6.1. Vergiler	107
3.6.1.1. Cizye.....	107
3.6.1.2. Haraç.....	108
3.6.1.3. Öşür	109
3.6.1.4. Resm-i Çift	110
3.6.1.5. Resm-i Bennâk ve Resm-i Mücerred	110
3.6.1.6. Resm-i İspençe	111

3.6.1.7. Âdet-i Ağnam	111
3.6.1.8. Tamga-i Siyâh ve Bâc-ı Ubûr	112
3.6.1.9. Avârız, Nüzül ve Sürsat	112
3.6.1.10. Sicilde Yer Alan Diğer Vergiler (Resm-i Kuvâre, Resm-i Arûsane ve Bâd-ı Hevâ)	114
3.6.2. Mukataa	115
3.6.3. Narh	116
3.6.4. Alım-Satım ve Kira İle İlgili Belgeler	117
3.6.5. Alacak-Verecek Davaları	118
3.6.6. Zeamet ve Tımarlar	118
3.6.7. Esnaf Grupları ve Ticarethaneler	120
3.7. Sosyal Yapı ve Toplumsal İlişkiler	123
3.7.1. Aile	123
3.7.1.1. Vasi Tayini	124
3.7.1.2. Nafaka Tayini	124
3.7.1.3. Hibe	125
3.7.1.4. Veraset	125
3.7.2. Toplumsal Düzeni Bozan Olaylar	126
3.7.2.1. Hırsızlık Olayları	126
3.7.2.2. Öldürme, Yaralama ve Hakaret Olayları	127
3.7.2.3. İdarecilerin Yaptıkları Haksızlıklar	128
3.7.2.4. Komşular Arasındaki Anlaşmazlıklar	128
3.7.3. Sicilde Adı Geçen Dini ve Sosyal Yapılar	129
3.8. Vakıf ve Fetvâ ile İlgili Belgeler	130

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. METİN TRANSKRİPSİYONU	131
SONUÇ	469
KAYNAKÇA	472
EKLER	476
ÖZGEÇMİŞ	482

ÖNSÖZ

Harput ve çevresinin en eski çağlardan beri yerleşim yeri olarak kullanıldığı bilinmektedir. M.Ö. III. ve IV. bin yıllarında bölgede Subarların yaşadığı sanılmaktadır. Daha sonra sırasıyla Urartu, İran, Roma, Bizans ve Müslümanların hâkimiyeti altında kalan bölge; Malazgirt Zaferinden sonra Çubukoğulları, Artuklular, Selçuklular, Moğollar, Dulkadiroğulları, Akkoyunlular ve Safevilerin hâkimiyeti altına girmiştir.

Harput'un Osmanlı hakimiyeti altına girmesi ise 1516 yılında gerçekleşmiştir. Harput, idari bakımdan 1516 tarihinden itibaren XIX. yüzyılın sonlarına kadar Diyarbekir eyaletine tabi bir sancak olarak kalmıştır. Harput, *idari-askeri* bakımdan sancak merkezi, aynı zamanda *adli teşkilat* açısından ise kaza merkezi durumundaydı.

Kaza idaresinin başı olan kadı şehirde oturur ve kaza bölgesi içinde kalan bütün köylerin davalarını *meclis-i şer* denilen mahkemede görürdü. Mahkemede kadı tarafından verilen bütün kararlar veya resmiyete geçirilmesi istenen hususlar; ayrıca devlet merkezinden gönderilen bütün belgelerin suretleri şer'iyeye sicillerine kaydedilirdi. İşte bu sicillerden biri de incelememize konu olan H.1036-1037/M.1627 tarihli Harput Şer'iyeye Sicili'dir.

H.1036-1037/M.1627 Tarihli Harput Şer'iyeye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirme) adlı çalışmamız bir giriş ile dört ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde Osmanlı Devleti'nde kadılık kurumu, şer'iyeye mahkemeleri, şer'iyeye sicillerinin önemi ve şer'iyeye sicillerindeki belge çeşitleri hakkında kısaca bilgi verilerek, Harput şer'iyeye sicilleri kataloğu ile Harput şer'iyeye sicilleri konusunda yapılan çalışmalara değinildikten sonra, H.1036-1037/M.1627 Tarihli Harput Şer'iyeye Sicilinin özellikleri hakkında bilgi verilmiş ve transkripsiyonunda takip edilen metot konusuna değinilmiştir.

Birinci bölümde incelediğimiz defterde yer alan belgelerin özetleri verilmiştir. İkinci bölümde bu belgelerin konularına göre tasnifi yapılmıştır. Üçüncü bölümde bu belgelerden ve diğer kaynaklardan faydalanılarak, Harput'un H.1036-1037/M.1627 tarihindeki idari, sosyal, askeri ve iktisadi durumu hakkında genel değerlendirmeler yapılmaya çalışılmıştır. Dördüncü ve son bölümde ise sicildeki metnin transkripsiyonuna yer verilmiştir.

Şer'iyeye sicilleri incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, iktisadi, idari, askeri ve sosyal tarihini tam anlamıyla ortaya koymak mümkün değildir. İncelememize konu

olan bu sicil hem Harput'un hem de Osmanlı Devleti'nin tarihini aydınlatmada araştırmacılara yardımcı olacaktır.

Bu araştırmayı yaparken; konunun tespitinden son aşamasına gelinceye kadar, her zaman yardım ve desteklerini gördüğüm kıymetli hocam Prof. Dr. Enver Çakar'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca sicilde geçen Arapça yazıların okunması sırasında yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Aydın Çelik'e ve metnin okunması sırasında kıymetli vakitlerini ayırarak bana yardımcı olan değerli hocalarım Prof. Dr. Mustafa Öztürk, Yrd. Doç. Dr. Özcan Tatar ve Arş. Gör. Celalettin Uzun'a teşekkürlerimi sunarım.

ELAZIĞ-2013

Sevda DANIK

KISALTMALAR

Araş.	: Araştırma
b.	: Belge
Bil.	: Bilimler
bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
Ens.	: Enstitü
H.	: Hicri
HŞS	: Harput Şer'iyeye Sicili
İA	: İslam Ansiklopedisi (M.E.B.)
K.	: Kısım
M.	: Miladi
M.E.B.	: Milli Eğitim Bakanlığı
OTAM	: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
snv	: Sayfa numarası verilmeyen varak
Sos.	: Sosyal
TTK	: Türk Tarih Kurumu
vb.	: ve benzeri
vs.	: ve saire
Yay.	:Yayınlayan

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	<i>a, â</i>	ص	<i>s</i>
ب	<i>b-p</i>	ض	<i>z..d</i>
پ	<i>p</i>	ط	<i>t</i>
ت	<i>t</i>	ظ	<i>z</i>
ث	<i>s</i>	ع	<i>‘</i>
ج	<i>c-ç</i>	غ	<i>ğ</i>
چ	<i>ç</i>	ف	<i>f</i>
ح	<i>h</i>	ق	<i>k</i>
خ	<i>h</i>	ك	<i>k</i>
د	<i>d</i>	ل	<i>l</i>
ذ	<i>z</i>	م	<i>m</i>
ر	<i>r</i>	ن	<i>n</i>
ز	<i>z</i>	و	<i>v, u, û, ü, o, ö</i>
ژ	<i>j</i>	ه	<i>h, a, e</i>
س	<i>s</i>	لا	<i>la, lâ</i>
ش	<i>ş</i>	ى	<i>y, ı, i, î</i>
		ء	<i>‘</i>

GİRİŞ

1. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU VE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ

Osmanlı Devleti ile eski müslüman devletleri arasında şeriyye mahkemelerinin teşkilat ve fonksiyonları açısından fazla bir fark yoktur. Küçük farklılıklarla birbirinin devamı olarak şekillenmiştir.

Osmanlı kaynaklarında *kadı* kelimesine ilk defa Osman Gazi devrinde rastlanmaktadır. Bilecik'in fethinden sonra Selçuklu sultanından istiklâl alâmetleri olarak tabl, alem ve kılıç gelmiş, bunun üzerine Tursun Fakih, Karacahisar'a kadı ve hatib tayin edilerek hutbe Osman Gazi adına okunmuştur. Dolayısıyla ilk kadı Tursun Fakih olarak görülmektedir¹.

Osmanlı Devleti'nin idari teşkilatlanması eyalet (beylerbeylik, vilayet), sancak, nahiye, köy ve mezra şeklindedir². Osmanlı Devleti'nin idari teşkilatlanmasındaki düzen ayrımı tamamiyle askeri (ve birazda asayiş düzeni ile ilgili) bir anlam ifade edip, sivil hükümet idaresi ise, başşehre bağlı tek bir bölüm olmak üzere, kazalardan oluşmuştur³.

Devlet bir bölgeyi yönetmek için ilk dönemlerden itibaren iki yetkili atamıştır. Bunlardan biri askeri sınıf kökenli ve sultanın yürütme yetkisini temsil eden bey, diğeri ise ulemâ kökenli ve sultanın yasal yetkisini temsil eden kadı'dır⁴. Bey sultanın yürütme gücünü, kadı ise yargı gücünü temsil ederdi. Her ikisi de ayrı ayrı doğrudan merkeze bağlı ve sultanın iradesiyle atanırdı⁵. Kadı sultandan emir alır, sultana arzda bulunurdu. Hemen hemen bütün emirlerin bazen doğrudan bazende beylerbeyi, sancakbeyi gibi diğer görevlilerle birlikte kadılara hitaben yazılmış olması, bize kadı'nın bey'den

¹ Yusuf Halaçoğlu, "Klâsik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı", *Türkler*, C.9, Ankara, 2002, s.823.

² Orhan Kılıç, "XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin Eyalet ve Sancak Teşkilatlanması", *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.89.

³ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*, C.II, Barış Yay., Ankara, 1999, s.59; Mehmet Ali Ünal, "Osmanlı Devleti'nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı", *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.118-119; İlhan Şahin, "Nahiye", *DİA*, C.32, İstanbul, 2006, s.307.

⁴ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007, s.108.

⁵ Özer Ergenç, "Osmanlı Klasik Düzeni ve Özellikleri Üzerine Bazı Açıklamalar", *Osmanlı*, C.4, Ankara, 1999, s.34.

bağımsız olduğunu göstermektedir⁶. Beylerbeyi kadıyı ne azledebilmekte ne de verdiği hükmü değiştirebilmektedir⁷.

“Kaza” veya “kadılık” denilen idari bölge, Osmanlı Devleti’nin sivil hükümetinde ana düzen olup, Padişah ve Divan doğrudan doğruya bu sistem yoluyla memleketi kendisine bağlamış, kanun ve buyruklarını kadılıklar eliyle uygulamıştır⁸.

1.1. Kadının Tanımı ve Yetkileri

Osmanlı Devleti'nde çok geniş kapsamlı yetkileri bulunan ve şer‘iyye mahkemelerinde yargı görevini ifâ eden şahıslara *kadı* denilmektedir. Osmanlı hukukçuları kadıyı, insanlar arasında meydana gelen dava ve anlaşmazlıkları şer‘i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek icrâ makamı (sultanlar veya yetkili kıldıği şahıslar) tarafından tayin edilen şahıs diye tarif etmektedirler. Kadılara *hâkim* veya *hâkimü’s-şer‘* de denilir⁹.

Kadının Görevleri

Kadılar, her şeyden önce buldukları yerlerdeki toplumun hukuk ve ceza ile ilgili davalarına bakarlar, aradaki anlaşmazlıkları örf ve şariat kaidelerine göre çözerlerdi. Bugün noterlerce düzenlenen kefâlet, vekâlet, mukâvele, borçlanma gibi her çeşit akidler, vaktiyle kadılar tarafından yapılır ve şer‘iyye sicil defterine kaydedilirdi. Ölmüş bir kimsenin mallarını hiçbir haksızlığa meydan vermeden mirasçılar arasında bölüştürmek kadıların görevlerindendi. Kadılar, buldukları vilâyet ve sancakların tüm mukata‘a (kiraya verme) işlerini kontrol etmekle de sorumluydular. Herhangi bir vakfa ait han, hamam, dükkân vs. akarlar şer‘iyye mahkemelerinde artırma yoluyla kiraya verilir ve bu husustaki resmi işlemler olduğu gibi sicile kaydedilirdi. Sefer sırasında buldukları yerlerden ayrılmazlardı. Bununla beraber sefer sırasında bunların görevleri hem ağır hem de mesuliyetliydi. Ordunun iâşesi için gerekli yiyecek maddeleriyle, barut vs. harp araç ve gereçlerinin hazırlanması, sefere gitmeyenlerin haklarından gelinmesi gibi emirler çoğu kez doğrudan doğruya bu makama yazılırdı. Yollarda ve şehirlerde

⁶ Nejat Göyünç, “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilatı (Tanzimat’a Kadar),” *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.77.

⁷ Hasan Tahsin Fendoğlu, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.454; Halil İncelik, “Eyalet”, *DİA*, C.11, İstanbul, 1995, s.550.

⁸ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*, s.73.

⁹ Ahmed Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukuki Tahlilleri*, 1.Kitap, Fey Vakfı Yay. No:1, İstanbul, 1990, s.227.

güvenliğin sağlanması, hırsızların ve katillerin yakalanarak İstanbul'a gönderilmeleri veya oldukları yerde ibret için cezalandırılmaları gibi emirler, beylerbeyi ve sancakbeyi ile birlikte kadılara da yazılırdı. Şimdi tapu dairelerinde yapılan arazi ve emlak alım-satımları, vaktiyle şer'iyeye mahkemelerinde yapılırdı. Esnaf teşekküllerinin başında bulunan kethüdalar (esnaf şeyhleri) ve yiğitbaşları o esnafın göstereceği istek üzerine kadılar tarafından tayin ve azl olunurdu¹⁰.

Şehrin alt yapısal tesis ve hizmetlerinin gözetilmesi kadı'nın görevlerindendi. Bu nedenle vakıf mütevellilerini kontrol, tayin ve azl yetkisi de vardı. Yine vakıf kurumlarından sayılan medreseleri kontrol etmek, müderrislerinin tayin ve azli, imaretlerin ve talebe-i ulûmun iâşesini denetlemek onun görevidir. Kadı'nın bir diğer görevi geleneksel şehirde büyük sorun olan iâşe ve ibade kıtlığının giderilmesi ve civar kaynaklardan teminini sağlayarak, istifçilik ve karaborsacılık gibi yolsuzlukları önlemektir. Suyolları, surlar ve yol üzerine bina kurulmaması, sundurmaların sokağa sarkmaması, azınlık semtlerindeki evlerin içine hamam yapılmaması, mezarlık ve pazar yerlerinin nakli kadının iznine ve onun yürüteceği muameleye bağlıydı. Avarız hanelerinin kayıt ve muhafazası ve bu verginin toplanması; para rayicine dikkat etmek, rayiciden fazlaya sikke mübadelesini önlemek; tedavülde kalp veya kırkık sikke bulundurulmasına mani olmak gibi konulardaki emirlerini hükümet, beylerbeyi, sancakbeyi ve kadılara hitaben yazardı¹¹.

Kadı, ahalinin devlet karşısındaki temsilcisi ve sözcüsü durumundaydı. Mesela pazar yerinin değiştirilmesi veya bazı derbendci muafiyetinin talebini halk adına merkeze arz ederdi¹². Kadı, aynı zamanda hükümetin esnaf nezdindeki temsilcisi idi. Hükümet emirlerini esnafa aktarır, mamül ürünlerin veya yiyecek maddelerinin satış fiyatını tespit etmek gibi konularda esnafı birlikte kararlar alırdı¹³. Ülkede zaman zaman kahvehane ve meyhanelerin kapatılması ve yasağın denetlenmesi de asayiş amiri olarak kadının görevleri arasında idi¹⁴.

¹⁰ Muhammed Ceyhan, "Tanzimat Dönemi Sonrası Şer'iyeye Sicil Defterlerinin Muhteva ve Diplomatik Açından Tahlili", *OTAM*, 29/Bahar 2011, s.53-54; Münir Atalar, "Şer'iyeye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S.4, İstanbul, 1980, s.309-311.

¹¹ İlber Ortaylı, "Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine", *Amme İdaresi Dergisi*, IX/1, 1976, s.103-104.

¹² İlber Ortaylı, "Kadı", *DİA*, C.24, İstanbul, 2001, s.70.

¹³ İlhan Yerlikaya, "Tanzimattan Önce Osmanlı Devletinde Belediye Hizmetleri", *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.133.

¹⁴ İlber Ortaylı, "Kadı", s.72.

Şehrin kalesinin muhafazasındaki kale dizdarları ve dizdarbaşı, o bölge sancak beyi ve beylerbeyinden çok kadının sorumluluğu ve yönetimi altında idi. Mesela dizdarın kalenin tamiri ve düzenine dikkat edip etmediği, kale muhafızının görevini yerine getirip getirmediğini kadı denetlerdi¹⁵.

1.2. Kadılıkta Aranılan Şartlar

Kadının tam ehliyetli olması, yani bâliğ-âkıl ve hür olması şarttı. Buna göre küçükler, bunaklar, kör, dilsiz ve tarafların seslerini duyamayacak kadar sağır olan şahıslar kadı olamazlardı. Kadının Müslüman olması şarttı. Kadı, yerli yerinde hüküm verebilen, anlayışlı, kuvvetli, dürüst, güvenilir, şahsiyet sahibi ve sağlam iradeli olmalıydı. Hukuki meselelere ve yargılama usûlüne vakıf olmalı ve kendine gelecek davaları mevcut hükümlere uygun olarak çözümlenecek iktidara sahip bulunmalıydı¹⁶.

1.3. Derece ve Tayinleri

Kadılar medreselerde yetiştirilirdi. Medreseleri bitirenler icâzet alışı sırasına göre “matlab” denilen deftere yazılır ve bunlara “mülâzım” denirdi. Mülâzımlar eğer kazâ(yargı) mesleğini seçerlerse en küçük idari birlikten başlamak şartıyla kadı olarak tayin edilirdi. Sonra da belli şartlarla kadılık derecelerini de kademe kademe yükselerek kazaskerlik ve hatta şeyhülislamlığa kadar çıkabilirdi. Osmanlı Devleti'nde kadılık “mansıb” ve “pâye” veya “pâye-i mücerrede” olmak üzere iki kısımdı. Bir makam bilfiil işgal olunur ve orada vazife görülürse buna mansıb, bilfiil işgal olunmaz da sadece bir rütbe derecesi olarak ismen kullanılırsa buna da pâye ve pâye-i mücerrede adı verilirdi¹⁷.

Kadılıklar dereceleri itibariyle “mevleviyet” ve “kaza kadılıkları” olmak üzere iki gruba ayrılırdı. Mevleviyet; büyük kadılıklardı. Büyük ve mühim eyâletlere ve bazı önemli sancaklara mevleviyet denilen kadılar (mevâli) tayin edilirdi. En yüksek mevleviyet derecesi Rumeli Kazaskerliği olup, pâyesi vardı. Sonra Anadolu Kazaskerliği gelirdi ve onun da pâyesi vardı. Bundan sonrakiler ise şöyle sıralanırdı:¹⁸

1. İstanbul Kadılığı; mevâlinin en yüksek derecesi idi. İstanbul'da kol gezer ve bazen divan toplantılarına da katılırdı.

¹⁵ İlber Ortaylı, “Kadı”, s.72.

¹⁶ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., C.1, İstanbul, 1988, s.70.

¹⁷ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.68.

¹⁸ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.68-69.

2. Haremeyn Mevleviyeti; Mekke ve Medine kadılığı demektir. XVIII. yüzyıldan sonra ihdâs edilmişti. Önceleri taht kadıları denen Edirne ve Bursa kadılıkları bu derecede idi.

3. Bilâd-ı Hamse Mevleviyeti; bu derecedeki kadılıklar, önce Mekke, Edirne ve Bursa olmak üzere üç tane idi, sonra bunlara Şam, Mısır ve Filibe'de katılmıştır.

4. Mahraç Mevleviyeti; İstanbul kadısını saymazsak üçüncü derece mevleviyettir.

5. Devriye Mevleviyeti; Bağdad, Antep, Bosna, Erzurum, Maraş, Trablusgarb, Beyrut, Diyarbakir, Rusçuk, Adana, Çankırı ve Van vilâyet ve sancaklarından herhangi birisine tayin olunup, sonra sırasıyla o kadılıklar dahilinde devrettiklerinden bu ad ile anılmışlardır.

6. Pâye-i Mücerrede Sahipleri; Bunlar iki taneydi: İzmir ve Edirne

Kaza Kadılıkları ise Rumeli, Anadolu ve Mısır'daki kazaların kadılıkları olmak üzere üç sınıftı. Rumeli'deki kaza kadılıkları dokuz sınıfa ayrılırdı. En aşağı derece olan *Çinad* derecesinden başlayarak *Eğri*, *İnebahtı*, *Salise*, *Saniye*, *Râbia*, *Hâmise*, *Karib-i âlâ* ve en yüksek derece olan *Sitte-i Rumeli*'ye kadar çıkarak, oradan emekli olurlardı. Anadolu kadılıkları on sınıftı. *Tâsia*, *Sâmine*, *Sâbia*, *Sâdise*, *Hâmise*, *Râbia*, *Sâlise*, *Sâniye*, *Musul* ve *Sitte-i Mısır* derecelerine kadar çıkarlardı. Mısır kadılıkları ise altı sınıf olup, *Sâdise*, *Hâmise*, *Râbia*, *Sâlise*, *Musul* ve *Sitte-i Mısır* derecelerine kadar çıkarlardı¹⁹.

Mevleviyet kadılarının görev süreleri bir sene, kaza kadılarının görev süreleri ise iki sene idi. Fakat sonraları bu süre yirmi aya indirilmiştir²⁰.

Bunların dışında olağanüstü hallerde memleketin asâyişini temin için *toprak kadıları* adıyla seyyar kadılar, dava ve şikâyetleri dinlemek üzere merkezden görevlendirilen mehâyif müfettişleri de vardı. XIV. yüzyıldan XVI. yüzyıl ortalarına kadar bütün kadıları tayin yetkisi Rumeli ve Anadolu kazaskerlerine aitti. XVI. yüzyılın ikinci yarısından sonra mevâli denilen büyük kadıların tayin yetkisi şeyhülislamlara verildi; diğer kadıların tayin yetkisi ise yine kazaskerlerde bırakıldı²¹.

¹⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlimiye Teşkilâtı*, TTK, Ankara, 1988, s.91-93.

²⁰ Ahmed Akgündüz, *Şer'îyye Sicilleri*, s.69-70.

²¹ Ahmed Akgündüz, *Şer'îyye Sicilleri*, s.69.

1.4. Kadıların Uyması Gereken Temel Esaslar

Kadı, yargılama meclisinde alış-veriş, taraflardan biriyle şakalaşma veya hediye kabul edemezdi. Taraflar ve tarafların dışındaki şahısların davet ve ziyafetlerine gidemez, sadece umumi davetlere gidebilirdi. Kadı, hasımlar arasında din, dil ve renk farkı gözetmeksizin, adalet ve hakkaniyetle karar vermek zorundaydı. Kadı, icra makamının başı olan sultanın vekili olduğundan müvekkilinin kamu yararı amacıyla koyduğu kayıt ve sınırlamalara uymak zorundaydı. Kadı lehine şahitlikleri câiz olmayan hısımların lehinde karar veremezdi. Davaları görürken kronolojik olarak sıraya riayet ederdi; ancak sonradan gelen bir davanın acilen çözümlenmesinde amme maslahatı görülürse, onu takdim edebilirdi. Kadı, ihtiyaç duyduğunda ehliyetli şahıslardan hukuki mutalaa ve fetva isteyebilirdi. Kadı; üzüntülü, kederli, aşırı sevinçli, aç, susuz, aşırı tok ve sıhhatli düşünmeye mani olacak benzeri hallerdeyken zihni karışık olarak karar vermemeliydi. Ayrıca yargılama için zaruri olan incelemeleri yapmakla beraber davayı sürüncemede bırakmaması gerekirdi²².

1.5. Yargılama Şekli

Kadı, taraflar arasında yapacağı yargılamayı açıkca icrâ ederdi. Herkes yargılamayı dinleyebilirdi; ancak karardan önce ne şekilde karar vereceğini açıklamazdı. Yargılama esnasında önce davacının iddiasını takrir ettirir, eğer daha önce davacının iddiası yazılı olarak tesbit edilmişse okuyarak ona tasdik ettirirdi. Sonra davalıyı sorgulamaya çeker, onun varsa itiraz, def'i ve karşı davalarını dinlerdi. Davalı davacının iddiasını ikrar ederse, kadı onu ikrarı ile ilzâm eder; inkâr ederse davacıdan delil (beyyine) isterdi. Davacı, beyyine ile iddiasını isbat ettiği takdirde, kadı davacının şahitlerini gizli ve açık tezkiye ettirdikten ve şahadetleri makbûl şahıslar oldukları anlaşıldıktan sonra davalı aleyhinde kararını verirdi. Davacı beyyine ile iddiasını isbat edemezse, davalıya yemin teklif ettirebilirdi. Davalı yemin ederse veya davacı yemin teklifi talebinde bulunmazsa, kadı davacıyı davalıyla olan nizândan men ederdi. Davalı yeminden kaçınırsa (nükûl ederse), kadı yeminden kaçınması sebebiyle aleyhine karar verirdi. Bütün bu safhalardan sonra kadı verilen kararı veya tutulan zabtı tanzim eder ve taraflara verirdi²³.

²² Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.70-71.

²³ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.71.

1.6. Şer‘iyye Mahkemeleri

Osmanlı Devleti'nde şer‘i ve örfi davaların görüldüğü yere resmi yazılar ve kanunnamelerde *mahkeme* veya *meclis-i şer‘* denilmekteydi. Bu mahkemeler, başlangıçta camilerde daha sonraları ise kadının evinin bir köşesinde veya kadının oturduğu evin yanında olurdu²⁴.

Padişah dahil hiçbir kişi ve kurumun tesirinde kalmadan tamamen bağımsız çalışan Osmanlı mahkemeleri, aldıkları karar itibariyle Divân-ı Hümayun tarafından denetlenmiştir. Bu mahkemelerde kadı'nın yanı sıra bir bilirkişilik kurumu meydana getirilmiş, davaların görüldüğü otumlarda şühûdü'l-hâl veya udûlü'l-müslimîn gibi adlar altında yer alan bir şahitler heyeti nezaretinde dava aleni olarak görülmüştür. Davalarda alınan her türlü karar ise *sicil defterlerine* kaydedilmiştir. Her oturum sonucu alınan kararın altına şühûdü'l-hâl yazılmıştır²⁵.

Kadı'nın görevini yerine getirebilmek için merkezle direkt yazışma hakkı vardı. Gerçekte kadı'nın amiri eyalet beylerbeyi veya sancakbeyi değil, kazaskerlik dairesi idi (Anadolu ve Rumeli Kazaskeri)²⁶. Mülki amirlerle (ehl-i örf) kadı'nın ilişkisi yardımlaşma ve müşavere esasına dayanırdı. Aralarında hiyerarşik bir as üst münasebeti yoktu²⁷.

1.7. Şer‘iyye Mahkemelerinde Görev Yapan Görevliler

1. *Naib*: Her kadı belli bir kaza veya sancak bölgesine tayin edilirdi. Kadı böyle geniş bir sahanın her yanında, bu görevleri bizzat yerine getiremeyeceği için mekânsal bakımdan kendine bazı yardımcılar seçer, böylece fizik alandan doğan yatay bir hiyerarşi ortaya çıkardı. Bu alan içinde amir, kadının bizzat kendisi idi. Kadı, kaza dairesi dahilindeki küçük ünitelerin yani her nahiyenin başına bir *naib* tayin ederdi. Naib, kendi bölgesi dahilinde kadının fonksiyonlarını görürdü. Kadı, naib tayin ederken, genellikle o mahallin ulemasından olanları seçerdi²⁸.

2. *Müfti*: Kadı tereddüte düştüğü bazı durumlarda fetvâ için müftiye başvururdu. Bu durum kadı'nın karar almasını kolaylaştırırdı. Kadı müftinin görüşüne uymak

²⁴ Ahmet Aksın, *19. Yüzyılda Harput*, Elazığ, 1999, s.112.

²⁵ Yusuf Halaçoğlu, “Klâsik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı”, s.823.

²⁶ İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.97.

²⁷ İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadısı Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”, *S.B.F.D.*, C.XXX, S.1-4, Ankara, 1977, s.123-124.

²⁸ İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.97-98.

zorunda değildi. Ancak müftü bir mesele hakkında dinin görüşünü bildiriyordu ve bu kadı için meşruiyet kaynağı idi²⁹.

3. *Muhzırlar*: Duruşmalarda her türlü getirip götürme işleri ile mahkeme kapısında bekleyerek asayişi temin etmek, mahkemeye emanet edilen para ve eşyayı korumak gibi görevleri vardı³⁰.

4. *Çavuşlar (Dergah-ı Ali Çavuşları)*: Şer‘i mahkemelerde verilen kararların icrası, borçlunun mallarını satarak borcunun ödenmesi, kesinleşen nakdi ve bedeni cezaların infazı, kısacası günümüzde icra memurlarının tamamen, emniyet görevlileri ve savcının ise kısmen görevlerini ifa eden çavuşların Osmanlı adliyesindeki önemleri büyüktü³¹.

5. *Subaşılar*: Başlangıçta merkezden tayin edilirdi. XVI. yüzyıl sonlarından itibaren beylerbeyi ve sancak beyleri tarafından onlara bağlı bir memur olarak tayin edilmeye başladı. Subaşının tayinini beylerbeyi veya sancakbeyi bir mektupla kadıya bildirir ve bu durum sicile kaydedilirdi. Subaşının iki görevi vardı: Birincisi bād-ı hevâ adı altında toplanan cürüm-ü cinayet, niyabet, resm-i arusane gibi vergileri toplamak, ikincisi ise bu göreve ilişkin kolluk görevini yerine getirmektir. Kolluk görevi aslında geleneksel idare sisteminde yargı bölümünden bir görev olup, kadıya ait olması gerekirdi. Ancak kadının icrâi iktidarı olmadığından subaşı bu görevi onun adına yerine getirirdi. Bu nedenle kadının hükümlerinin ve merkezden gelen emirlerin uygulanmasını sağlamak, suçları önlemek ve suç işleyenleri takip edip, yakalamak, koğuşturmak ve kadının suçlu görüp hüküm verdiklerini cezalandırmak onun görevi idi³².

6. *Mübaşirler*: Celb ve tebliğ işine bakarlardı, bu manada muhızır ile eş anlamlıdır. Diğer bir görevi ise bir işin yapılmasına veya soruşturulmasına görevlendirilen memurlardır³³.

7. *Kâtipler ve Hademeler*: Kâtibin en önemli vazifesi, tarafların iddia ve savunmalarını ve şahitlerin beyanlarını doğru olarak zabta geçirmektir. Hademeler ise mahkemede ilgili evrakların getirilmesi, duruşma güvenliğinin sağlanması vb. işleri yaparlardı.

²⁹ Mehmet Ali Ünal, “Osmanlı Devleti’nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, s.120.

³⁰ Ahmet Aksın, *19. Yüzyılda Harput*, s.115-116.

³¹ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.73.

³² İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadı’sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.100-101.

³³ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.74.

8. *Kassamlar*: Vefat etmiş olan bir şahsın terekesini mirasçıları arasında taksim eden şer‘i memura *kassam* denilmektedir³⁴.

2. ŞER‘İYYE SİCİLLERİ, ŞER‘İYYE SİCİLLERİNDEKİ BELGE ÇEŞİTLERİ VE TARİHİ KAYNAK OLARAK ÖNEMİ

2.1. Şer‘iyye Sicilleri

İnsanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere *şer‘iyye sicilleri*, *kadı defterleri*, *mahkeme defterleri*, *zabt-ı vakâyi sicilleri* veya *sicillât defteri* denilmektedir. Bu defterler belli bir usûle göre uzun boylu, dar ve enli olurlardı. Meselâ, 40 cm. boyunda olan bir şer‘iyye sicilinin eni 16-17 cm. olurdu. Yazıları genelde ta'lik kırmısı denilen yazı şeklidir; kâğıt çok sağlam, parlak ve mürekkepleri de bugün bile parlaklığını muhafaza edecek kadar sabittir³⁵.

Mahkemede kadı tarafından verilen bütün kararlar şer‘iyye sicillerine kaydedilirdi. Herhangi bir hadiseyi bir şahadeti, bir ikrarı, bir hibeyi, resmiyete geçirilmesi istenilen bir hususu müracaat üzere kadı sicile yazardı. Devlet merkezinden gelen bütün fermanlar, emirler ve tebliğlerin³⁶ suretleri sicile geçirilirdi. Mahallinde geçen evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, hibe, vakıf gibi davaların kaydedildiği kısma *sicil-i mahfuz*, merkezden gelen ferman, berat, tezkire, mektup gibi yazıların suretlerinin kaydedildiği kısma ise *sicil-i mahfuz defterlü* denilirdi³⁷.

2.2. Şer‘iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

2.2.1. Hüccetler

Hüküm içersin veya içermesin kadı tarafından düzenlenmiş ve şahidler tarafından tasdik edilmiş belgelere hüccet denilmektedir³⁸.

³⁴ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.75.

³⁵ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.18.

³⁶ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yay., İstanbul, 2011, s.647.

³⁷ Ahmet Aksın, *19. Yüzyılda Harput*, s.17.

³⁸ Bir kısım tarihçi ve hukukçular hüccetin karar ihtiva ettiğini söylerken (İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *İlmiye Teşkilatı*, s.108), bir kısmı ise hücceti karar ihtiva etmeyen belge (Ahmet Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri I*, s.21; Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 1994, s.350) olarak tanımlamışlar ve ilâm ile hücceti karşılaştırmışlardır. Ekrem Tak ise hazırlamış olduğu doktora tezinde bu konuya açıklık getirerek, hüccet ile ilâmı kıyaslamının yanlış olacağını, hüccet türü belgelerin XV. hatta XVI. yüzyılda bile mevcutken ilâmların XVIII. yüzyılda ortaya çıktığını söylemektedir (Ekrem Tak, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı*

Şer'iyeye sicillerindeki belgelerin çoğu hüccettir; hüccetler konularına göre çeşitlilik göstermekle birlikte daha çok satış akdi, şüf'a, vasi tayini, hibe, mehir, nafaka, rehin, şahadet, kefalet, vekâlet vs. konuları ihtiva etmektedir.

Hüccetlerin başında genellikle şu ifadeler yer alır: Hüccetin düzenlendiği mahkemenin bulunduğu şehir ismi zikredilerek başlanabilir ve "mahruse", "mahmiye" veya "medine" kelimelerinden biriyle nitelendirilir. Daha çok keşif ve muayene hüccetlerinde olduğu gibi "zikri âti hususu mahallinde muâyene ve tahrir için..." veya "husus-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahriri iltimas olunmağın..." şeklinde başlayabilir. Ya da "budur ki...", "oldur ki...", "sebeb-i tahrir-i kitab oldur ki...", "sebeb-i tahrir-i hurûf..." vb. ifadeler ile başlar³⁹.

2.2.2. Mürâsele

Kazasker ve kadıların mahkeme görevlilerine ait tayin yazıları ile diğer resmi şahıs veya makamlara yazdıkları yazılara *mürâsele* denilmektedir. Mürâseleler naib, katip ve muhızır tayinleri ile benzeri konuları içermektedir. Bir kısmı ise idari işlerle ilgili olarak yazılmıştır⁴⁰. Kadılar, merkezden gelen bir ferman veya buyruldu üzerine, herhangi bir sanığın yakalanması için mahallin voyvodasına veya kethüdasına mürâsele yazabilirler ya da tayin edildikleri kadılık görevini yine mürâsele yazarak herhangi bir naibe devredebilirlerdi⁴¹.

2.2.3. Maruzlar

Kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına ya da kadiya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine *maruz* denilmektedir. Kısacası astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını içeren yazılı belgelerdir⁴².

XVIII. yüzyıl ortalarından itibaren, maruzlar kadının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlar olmanın ötesinde, kadının kazâi faaliyetlerini de

Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Gelişimi, (Marmara Üniversitesi Türkiyat Araş. Ens., Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2009, s.105-107).

³⁹ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, s.22.

⁴⁰ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.223.

⁴¹ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, s.38; Ahmed Akgündüz, "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *Türkler*, C.10, Ankara, 2002, s.66.

⁴² Ahmed Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, s.37.

merkeze arz etmesi sebebiyle hukuki bir mahiyet de kazanmış ve bu tarihten itibaren ilâm şeklinde anılmaya başlanmıştır⁴³.

2.2.4. İlâm

Kadınların şer'î mahkemeye intikâl eden bir davanın kararının tasdikini temin amacıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılara *ilâm* denilmektedir. Bir konuda bilgi vermek üzere üst makama yazılan ilâmlar arz niteliğindedir⁴⁴.

1737-38'li tarihlere kadar yargı bağımsızlığına sahip olan kadınlar bu tarihten sonra merkezi yönetimin kontrolüne girmiş ve bunun sonucunda da yargı faaliyetlerini merkeze arz etmeye başlamışlardır. 1741-1742 yılında Osmanlı kaza (yargı) sisteminde yapılan bu reform, hem kadınların yargı bağımsızlığıyla ilgili sonuçlar doğurmuş hem de ilâmı ortaya çıkarmıştır. Bu tarihe kadar kadınlar gördükleri davalarla ilgili olarak yalnızca hüccet tanzim ederken bu tarihten itibaren mahkemelerce ilâmlar düzenlenmeye başlanmıştır⁴⁵.

2.2.5. Emir ve Fermanlar

Padişahın kendisine İslam Hukuku tarafından tanınan içi boş yasama yetkisine dayanarak veya icrâ kuvvetinin başı olarak kaleme alınan ve şer'îyye sicillerinde "evâmir ve ferâmin" şeklinde zikredilen hükümlere *ferman* denilmektedir⁴⁶.

Divân-ı Hümayun'dan kadı, beylerbeyi veya sancakbeylerine gönderilen fermanların birer suretleri şer'îyye sicillerine işlenmekteydi. Divân kararlarının, çeşitli nizam ve yasakların tebliğine ait kayıtları ihtiva eden fermanlar ya doğrudan bir emri bildirmek üzere kadılarına gönderilir ya da kadınların salahiyeti dışındaki meseleler dolayısıyla, kadı halledemediği idari veya örfi işleri Divân'a arz ederek ferman isterdi⁴⁷.

⁴³ Ekrem Tak, XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri, s.140.

⁴⁴ Mübahat S. Kütükoğlu, Osmanlı Belgelerinin Dili, s.345.

⁴⁵ Ekrem Tak, XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri, s.151.

⁴⁶ Ahmed Akgündüz, Şer'îyye Sicilleri, s.39.

⁴⁷ Ekrem Tak, XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri, s.230.

2.2.6. Berât (Nişân)

Padişah tarafından bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz veya muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belgelere *berat veya nişân* denilmektedir⁴⁸.

2.2.7. Buyuruldu

Sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptanpaşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli görevlilerin kendilerinden aşağı mevkide bulunanlara gönderdikleri emirlere *buyuruldu* denilmektedir⁴⁹.

Kadırlara da kazai ve idari olarak bir üst makamı olan kazasker ve sadrazamlar tarafından buyuruldu gönderilmekteydi. Kadılar kendilerine veya kendi kaza bölgesi içinde görev yapan subaşı, bostancıbaşı, kethüda, yeniçeri serdarı vs. görevlilere gönderilen buyurulduların bir nüshasını sicile kaydederdiler⁵⁰.

2.2.8. Tezkireler

Üstten alta veya aynı seviyedeki makamlarası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere *tezkire* denilmektedir⁵¹. Tezkireler, maksadı tam ve açık olarak anlatacak şekilde, fakat gereksiz ayrıntılara girmeden sade bir dille kaleme alınır. Tezkirelerin, çıktıkları daireye veya verilmiş sebeplerine göre berât, divân, hazine, arz, inha tezkiresi gibi pek çok çeşitleri vardır⁵².

2.2.9. Temessük

Borç için alınan senede *temessük* dendiği gibi, muahede ve sulhname gibi şeylerde devlet veya anlaşmayı yapan gerçek veya hükmi şahıslar tarafından verilen mühürlü kâğıtlara da *temessük* denilmektedir⁵³. Şer'iyeye sicilindeki temessük türü belgeler ise genelde vakıflar ve miri araziler ile ilgili tasarruf haklarının devir ve intikaline dair belgelerdir. Erken dönem sicillerinde temessükler doğrudan sicile kaydedilmemiş bunun yerine temessükün verildiğine dair ikrar sicile kaydedilmiştir⁵⁴.

⁴⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, s.124.

⁴⁹ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, s.197.

⁵⁰ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.247.

⁵¹ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, s.46.

⁵² Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, s.245; Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, s.686.

⁵³ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, s.48.

⁵⁴ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.253.

2.2.10. Mektup

İki belde veya iki memleket arasındaki şahıslarca iş, tebrik, tâziye, arz-ı muhabbet gibi vesilelerle birbirlerine gönderilen yazılara *mektup* denir⁵⁵.

2.3. Tarihi Kaynak Olarak Sicillerin Önemi

Kadınların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmaları halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden, şer‘iyye sicilleri incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari ve sosyal tarihini tam anlamıyla ortaya koymak mümkün değildir⁵⁶.

Siciller her konuda tarihe temel kaynak olmakla birlikte özellikle, son zamanlarda ortaya çıkan şehir tarihleri ve yurdun çeşitli bölgelerindeki mahalli hayata ait ilmi araştırmaların birinci derece kaynağıdır⁵⁷. Eskiden oturlan veya oturulmayan yerleri aydınlatmaları nedeniyle kasaba, köy, mahalle, semt, çiftlik, otlak, özellikle aşiret ve cemaat isimlerini içeren resmi kayıtlar yerleşme tarihimiz açısından büyük öneme sahiptir⁵⁸. Yine sicillerde geçen Türkçe terimlerle imla özellikleri, anlatım ve üslub şekilleri, tereke kayıtlarında ve râic listelerinde görülen eşya ve yiyecek maddelerinin isimleri dil ve folklor yönünden ayrı ayrı inceleme konularıdır⁵⁹.

Şeyhülislam, kazasker ve sadrazam gibi büyük devlet adamlarının hayat hikâyelerini bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkarabilmek için sicillere müracaat etmek gerekir. Zira sicillerde kimin nereye tayin edildiği, hangi tarihte, hangi vasıfla nasıl bir devlet hizmeti ifâ ettiği mutlaka kaydedilmektedir⁶⁰.

Şer‘iyye sicillerinin incelenmesiyle, Osmanlı hukukunun kaynakları, İslam hukukunu ne dereceye kadar uyguladıkları, padişahların ve devlet görevlilerinin yasama yetkilerinin sınırları Kur‘an ve sünnette kesin bir şekilde belirtilmeyen ve içtihat ile örfi hukukun uygulama alanları bütün açıklığıyla ortaya çıkmaktadır⁶¹.

⁵⁵ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, s.221.

⁵⁶ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.12.

⁵⁷ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.12.

⁵⁸ Münir Atalar, “Şer‘iyye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe”, s.312.

⁵⁹ Münir Atalar, “Şer‘iyye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe”, s.313.

⁶⁰ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.13; Münir Atalar, “Şer‘iyye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe”, s.312.

⁶¹ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.13.

Aile hukuku ile ilgili kararlardan eski Türk aile yapısını nişanlanma, evlenme vb. müesseselerin nasıl işlediğini, boşanma hakkını kadının da kullanabildiğini karı-koca arasındaki mal ayrılığı rejimini, çocuklar üzerindeki hak ve vazifelerini, evlenme akdinin mecburi olmasa da sicile kaydedildiğini, mehir olarak hangi eşyaların verildiğini ve tarihin çeşitli devirlerinde bir Türk ailesinde hangi şeylerin önem arz ettiğini öğrenebiliriz⁶².

Mülkiyet hakkının din, dil ve ırk farkı gözetilmeksizin bütün fertlere belli şartlar altında tanındığını, bu hakkın bazı kamu veya hususi hukuk kayıtlarıyla kayıtlanabildiğini, sınırlı aynî hakların bütün çeşitleriyle bilindiğini, tapu sicili sistemi yerine hüccetli şer‘i sicil sisteminin kullanıldığını öğreniyoruz⁶³.

Borçlar hukuku ile ilgili kararlardan akdin bütün çeşitlerinin bilindiğini, vakıf paralar dışında faiz muamelesinin kabul edilmediğini ve akitlerde karşılıklı rıza beyanının esas kabul edildiğini öğreniyoruz⁶⁴.

Zimmilere şahsi durum ve ibadet konuları dışında kendi rızalarıyla İslam hukukunun esaslarının uygulandığını, aile ve miras hukuku gibi kendi dinleri gereği olan konularda kendi hukuklarının tatbik edildiğini görüyoruz⁶⁵.

XV.-XX. asır arasında Türk halkının hayat ve geçim tarzı, ithalat ve ihracat konusu olan eşya, Anadolu halkının yetiştirdiği tarım ürünleri, imal ettiği sanayi mamülleri, Anadolu'da mevcut olan sanat ve meslek çeşitleri halktan toplanan vergiler, devletin memurlarına ödediği tahsisatlar, hukuk ve ceza davalarındaki tazminatların miktarı ve cinsi, para arzı ve çeşitleri, para enflasyon ve develüasyonunun tarihi seyri vs. iktisadi olayları şer‘iyye sicillerinden öğrenilebiliriz⁶⁶.

Kaza, sancak ve eyâlet taksimatı, beylerbeylik, sancak beyliği, kethüdalık ve voyvodalık gibi idari; kadılık, naiblik, muhızrlık, mübaşirlik, bostancıbaşılık çavuşluk ve subaşılık gibi adlî müesseselerin hem idari yapısını hem de fonksiyonlarını şer‘iyye sicillerindeki kayıtlardan çıkarmak mümkündür. Vakıf, gedik, narh vs. sosyal ve iktisadi müesseseleri de sicillerdeki kayıtlardan öğrenebiliriz⁶⁷.

⁶² Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.13.

⁶³ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.14.

⁶⁴ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.14.

⁶⁵ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.14.

⁶⁶ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.15.

⁶⁷ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, s.16.

Siciller ordunun teşkilat yapısı ve harp tarihi bakımından da önemli bilgiler ihtiva ederler⁶⁸. Sefer hazırlıkları, ordunun ihtiyaçlarının nasıl karşılandığı vs. askeri konulara ilişkin ayrıntılı bilgileri de doğru bir şekilde sicillerden öğrenebiliriz⁶⁹.

3. ŞER'İYYE SİCİLLERİ KATALOĞU, HARPUT ŞER'İYYE SİCİLLERİ KATALOĞU VE HARPUT ŞER'İYYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

3.1. Şer'iyeye Sicilleri Kataloğu

Osmanlı tarih çalışmalarında kaynak olarak şer'iyeye sicillerinin önemine dikkat çeken ilk araştırmacı İsmail Hakkı Uzunçarşılı'dır. Uzunçarşılı, 1938 yılında Ülkü Mecmuası'nda yayınlanan makalesinde, her vilâyet ve kaza merkezindeki mahkeme sicillerinin, o bölgenin en güvenilir tarihi kaynağı olduğunu belirtmiştir. XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren şer'iyeye sicillerinin önemine işaret eden çalışmaların sayısı artmıştır⁷⁰.

Şer'iyeye sicillerine artan ilgi 1960'lardan itibaren sicillerin kataloglanması sürecini başlatmıştır. Katalog çalışmalarıyla ilgili ilk yayın 1964 yılında Osman Ersoy tarafından yapılmış olup, bunu Mücteba İlgürel ile Yusuf Halaçoğlu'nun katalog çalışmaları izlemiştir. Katalog çalışmaları 80'li yıllardan sonra artarak devam etmiş ve ilk toplu katalog Ahmet Akgündüz tarafından yayınlamıştır⁷¹.

Sicilleri neşir çalışmaları ise XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlamış olup, 1958 yılında ilk defa bir şer'iyeye sicili içindeki belgeler özetlenerek ve bir kısmının da transkripsiyonu yapılarak bir bütün halinde yayınlanmıştır⁷². Siciller ile ilgili çalışmalar bugün üniversitelerin çeşitli bölümlerinde yoğun bir şekilde devam etmektedir.

⁶⁸ Halil İnalcık, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C.1, S.2, 1943, s.91.

⁶⁹ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.92; Münir Atalar, "Şer'iyeye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe", s.312.

⁷⁰ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.101-102.

⁷¹ Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.103.

⁷² Ekrem Tak, *XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri*, s.103.

3.2. Harput Şer'iyeye Sicilleri Kataloğu

En eski tarihli Harput Şer'iyeye Sicili 383 numaralı sicil olup, M.1624-1626 (H.1034-1035) tarihlidir. En yenisi ise 394 numaralı sicil olup, M.1897-1919 (H.1315-1337) tarihlidir.

Harput sicillerinin bir fotokopisi bugün Diyarbakır Müzesi'nde bulunmakla beraber, asıl nüshalar 1990 yılından itibaren Ankara Milli Kütüphane'de muhafaza altına alınmıştır⁷³.

Harput Şer'iyeye Sicilleri Katalođu⁷⁴

No	Hicri Tarih	Miladi Tarih	No	Hicri Tarih	Miladi Tarih
181	1040-1042	1630/1631-1632/1633	386	1042-1043	1632/1633-1633/1634
218	1249-1256	1833-1840	387	1310-1327	1892/1893-1909/1910
278	1076-1077	1665/1666-1666/1667	388	1122-1124	1710/1711-1712/1713
324	1064-1090	1653/1654-1679/1680	389	1279-1280	1862/1863-1863/1864
331	1094-1096	1682/1683-1684/1685	390	1280-1281	1863/1864-1864/1865
350	1073	1662/1663	391	1103-1133	1691-1720
362	1082-1083	1671-1673	392	1260-1264	1844-1848
368	1074-1075	1663-1664	393	1253-1256	1837/1838-1840/1841
381	1283-1284	1866/1868	394	1315-1337	1897/1898-1918/1919
382	1072-1073	1661/1662-1662/1663	395	1315-1318	1897/1898-1900/1901
383	1034-1035	1624/1625-1625/1626	396	1136-1138	1723/1724-1725/1726
384	1047-1066	1637/1638-1655/1656	397	1076-1077	1665/1666-1666/1667
385	1064-1066	1653/1654-1655/1656	398	1230-1255	1814/1815-1839

Yukarıda tablo halinde verdiğimiz sicillere ek olarak Prof. Dr. Mustafa Öztürk tarafından Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde altı adet daha Harput

⁷³ Mehmet Beşirli, "385 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı ve Osmanlı Şehir Tarihi Açısından Önemi", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, S.10, Ankara, 1999, s.9.

⁷⁴ Ahmet Akgündüz eserinde 394 numaralı defterin bitiş tarihini H.1331 olarak vermiştir; ancak İbrahim Erdoğan doktora tezinde, defterin orijinalini incelediğini ve defterin bitiş tarihinin H.1337 olduğunu söylemektedir. Yine Ahmed Akgündüz eserinde Harput Şer'iyeye Sicillerinin sayısını 28 olarak gösterirken, İbrahim Erdoğan doktora tezinde 379 ve 380 numaralı sicillerin Çemişgezek Sancağı'na ait olduğunu tesbit etmiştir. Bkz. Ahmet Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, C.1, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul, 1988, s.189; İbrahim Erdoğan, XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Toplumunda Değişim Eğilimleri (Harput Örneği), (Ankara Üniv. Sos.Bil.Ens., Basılmamış Doktora Tezi), Ankara, 2006, s.9.

Şer‘iyye Sicili tespit edilmiş ve bu sicillerin birer suretleri Fırat Üniversitesi Tarih Bölümü Kütüphanesi’ne kazandırılmıştır. Bu defterler şunlardır:

1. **38244-I.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili
2. **38244-II.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili
3. **38244-III.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili
4. **38244-IV.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili
5. **38244-V.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili
6. **38244-VI.** Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili

3.3. Harput Şer‘iyye Sicilleri Konusunda Yapılan Çalışmalar

3.3.1. Yüksek Lisans Tez Çalışmaları

Tesbit edilen otuz iki adet Harput Şer‘iyye Sicilinin bir kısmı yüksek lisans tez çalışması olarak incelenmiştir. Bu çalışmaları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. HALAÇOĞLU, Ahmet, *381 numaralı Harput “Mamuretü'l-‘Aziz” Şer‘iyye sicili H. 1283-84 (M. 1866-68)*, (Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Ens., Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1986.

2. TIZLAK, Fahrettin, *398 Numaralı M.1814/1815-1839 (H.1230-1255), Harput Şer‘iyye Sicili*, (Fırat Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1987.

3. YILMAZÇELİK, İbrahim, *392 numaralı Harput şer‘iyye sicili H. 1260-1264 (M. 1844-1848)*, (Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1987.

4. AKSIN, Ahmet, *218 numaralı Harput şer‘iyye sicili H. 1249-1256 (M. 1833-1840)*, (Fırat Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1990.

5. KOÇLAR, Bekir, *362 numaralı Harput şer‘iyye sicili H. 1082-1083 (M. 1671-1673)*, (Fırat Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1990.

6. GÜLCÜ, Erdinç, *1691-1720 M. (1103-1133 H.) Tarih ve 391 Numaralı Harput Şer‘iyye Sicili*, (Fırat Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1993.

7. UZUN, Celalettin, *H. 1048-1049 / M. 1638-1639 Tarihli Harput Şer‘iyye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirme)*, (Fırat Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 2011.

3.3.2. Makaleler

Tesbit edebildiğimiz Harput Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili yapılan makaleleri ise şöyle sıralayabiliriz:

1. KIRZIOĞLU, M. Fahrettin, “Harput Mamuratü'l-Aziz Şer'iyeye Sicilleri”, *Yeni Fırat Dergisi*, S.2, Ankara, 1966, s.11-14.
2. HALAÇOĞLU, Ahmet, “Şer'iyeye Sicillerinin Önemi ve 381 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicili (H.1283-84, M.1866-68)'nin Tanıtımı”, *Fırat Üniversitesi Dergisi*, C.1, S.1, Elazığ, 1987, s.33-48.
3. TIZLAK, Fahrettin, “398 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicilinin Özellikleri”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.2, Elazığ, 1998, s.199-203.
4. AKSIN, Ahmet, “218 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.9, S.1, Elazığ, 1999, s.1-17.
5. BEŞİRLİ, Mehmet, “385 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı ve Osmanlı Şehir Tarihi Açısından Önemi”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, S.10, Ankara, 1999, s.3-25.
6. UZUN, Celalettin, “1638-1639 (H.1048-1049) Tarihli Harput Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(1), Elazığ, 2013, s.255-290.

4. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPOT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TANITIMI VE TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN METOD

İncelememize konu olan Harput Şer'iyeye Sicili Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde bulunmakta olup, 38244-III demirbaş numarada muhafaza edilmektedir. Bu defter H. 1036-1037 / M. 1627 yıllarına ait olup, toplam 201 sayfadır. Sicilin başından itibaren sayfa 134'e kadar olan ve *sicil-i mahfûz* denilen kısımda alım-satım, borç, rehin, hibe, vekâlet, vasi, mehir, miras ve mal davaları yer almaktadır. 134. sayfadan 201. sayfaya kadar olan ve *sicil-i mahfûz defterlû* denilen kısımda ise ferman, mektup, berat, tezkire gibi belgelerin suretleri kaydedilmiştir.

Defterde yer alan toplam belge sayısı 665'tir; ancak bu belgelerden iki tanesi (s.23/b.5, s.57/b.5) yarım bırakıldığından geçerli belge sayısı 663'tür. Metinlerde bazı kelimeler iki defa yazılmıştır, bu kelimeler dipnotlarda gösterilmiştir. Genel olarak belgeler okunaklıdır. Defterdeki sayfa numaraları sonradan verilmiştir, orijinal değildir.

Defterin kapsadığı tarihin yazıldığı ilk sayfa numaralandırılmamıştır; bu nedenle 1. sayfa ikinci varakta yer almaktadır.

Defterdeki belgelere verilen numaralara bağlı kalınarak, kolaylık sağlamak amacıyla her belgeye tarafımızdan ayrı ayrı numara verilmiştir. Bu numaralar her sayfada birden başlamaktadır; mesela s.26/b.1, s.26/b.2, s.27/b.1 gibi.

Metnin transkripsiyonunda mümkün olduğu kadar genel kabul gören kurallara uyulmaya çalışılmıştır. Ayın harfi (ع) “ ‘ ” şeklinde gösterilmiştir. Elif (ا), vav (و), ye (ي) harfleri yapılan uzatmalar "â, û, î" şeklinde gösterilmiştir. Cümlelerde okuyup emin olamadığımız yerlerde (?) kullanılmış, okunamayan yerler ise aynen kopyalanmıştır. Belgenin orjinalinde boş bırakılan yerlere parantez içinde “boşluk” yazılmış, boş bırakılmayıp yarım bırakılan yerlere ise (.....) yazılmıştır; mesela Ali nam (boşluk), Mehmed nam () gibi.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SİCİLDEKİ BELGELERİN ÖZETLERİ

(s.1/b.1): Bir borç tesciline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.1/b.2): Ozan Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.2/b.1): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.2/b.2): Poğik adlı zımminin, kardeşi Kasrik'le ortak olan nısf malından Kasrik'in borçlarını ödemesi karşılığında tamamen vazgeçtiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.3/b.1): Zeyneb adlı bir kadının, vefat eden el-Hâc İbrahim'den alacağı olan on kuruşunu İbrahim'in kardeşinden aldığına dair Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.3/b.2): Abdurrahman Ağa'nın, Pelte Karyesi'nde bulunan bir kıta tapulu tarlası için hüccet talep ettiğine dair Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.3/b.3): Bir alacağın alındığının tesciline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.3/b.4): Borç tesciline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.4/b.1): Başkasına satılan bir bağın, şüf'a hakkına sahip olan biri tarafından geri alındığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.4/b.2): Hadice adlı bir kadının, mallarını eşi Abdulkadir Halife'ye hibe ettiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.5/b.1): Musa Herdi Tekyesi'nin şeyhi olan, Şeyh Hâcî'dan karye ahalisinin haraç talep etmesi ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.5/b.2): Murtazâ Beşe ile Piri bin Tanrıverdi arasında alacak-verecek davasının kalmadığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.5/b.3): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.5/b.4): Bir borcun ödenme zamanıyla ilgili anlaşmazlığa dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.6/b.1): Bir bağ anlaşmazlığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.6/b.2): Cami'-i Kebir Mahallesi'nde bulunan bir kış evinin satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.6/b.3): Karşılıklı mal satışı ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.7/b.1): Bir teğek bağının satışı ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.7/b.2): Satılan bir bağ ve bir çiftlik toprağının öşrü ile ilgili Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.7/b.3): Murad'ın, kardeşleri Mosah ve Anderyas ile ortak oldukları mallarından kendisine ait olan hissesini ve borçlarını oğlu Mardik'e hibe ettiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.7/b.4): Rahiye Hatun'un vefat eden eşinin oğlundan mehr-i mü'accel, mehr-i mu'accel ve sümün hissesi karşılığını aldığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.8/b.1): Fatıma Hatun'un vefât eden eşinin kardeşi Ali'den mehr-i mü'accel, mehr-i mu'accel ve sümün hissesi karşılığını aldığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.8/b.2): Vefât eden Nebi'nin küçük kızı Ayşe için nafaka alınmasına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.8/b.3): Ali adlı birinin yetim Rabi'a'ya nafakasız olarak bakmak istediğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.8/b.4): Müridi Karyesi'nden Pir Ahmed ve Mahmud adlı Kürdlerin durum ve ahvallerinin araştırılmasına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.9/b.1): Bir çiftlik toprağının satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.9/b.2): Seydi Ali Ağa'nın eşinden aldığı borcunu ödediğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.9/b.3): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.9/b.4): Sürsürü'de bulunan bir kıt'a kavak bahçesinin satışı ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.10/b.1): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.10/b.2): Câmi'-i Kebîr Mahallesi'nde bulunan bir evin satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.10/b.3): Bir dükkanın üç hissesinden bir hissesinin satıldığına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.10/b.4): Bir ev satışı ve şüf'a tutulmasına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.10/b.5): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.11/b.1): Sürsürü'de bulunan bir bağın ve tarlaların tasarruf hakkı konusundaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.11/b.2): Sara Hatun Mahallesi'nde bulunan bir damın satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.11/b.3): Bir teğek bağının satışına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.12/b.1): Hacı Musa'nın bir evini oğluna emanet vermesi ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.12/b.2): Seydi Hasan'ın, kendisine bakması ve öldüğünde cenazesini kaldırması karşılığında, Ahi Musa Mahallesi'ndeki evlerini, içindikilerle birlikte Halil'e hibe ettiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.13/b.1): Yetim kalan çocuklara amcaları Pir Ahmed'in vasi tayin edildiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.13/b.2): Fatıma Hatun ve kızları Râhiye ve Râbi'a'ya babalarından intikâl eden evlerin yine babalarının borcuna harcanması için Pir Ahmed'i vekil eylediklerine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.13/b.3): Vefat eden Hâcî Bayram'ın eşi ve çocuklarının Hâcî Bayram'ın borçlarını ödemek için Huriye Hatun Mahallesi'nde bulunan evlerini açık artırma yolu ile Veli bin Abbas'a sattıklarına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.14/b.1): Vefat eden amcasının tarlaları yüzünden Haydar ile Mansûr Ağa arasında çıkan anlaşmazlık ve bu anlaşmazlığın halline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.14/b.2): Mülkan Hatun'un kaybolan kardeşlerinin topraklarını amcaları Laceb'in tasarruf etmesine engel olmak için davacı olması ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.14/b.3): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.14/b.4): Bir borcun ödenmesi ve rehinlerin teslim edilmesine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.14/b.5): Zağfirani'de bulunan bir bağın satışı ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.1): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.2): Borç tesciline dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.3): Sanuk Karyesi'nde ikamet eden bazı zımmiler arasındaki bir zemin yeri meselesine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.4): Meryem adına Ramazan Beşe'nin vekâletiyle ve Boğık'ın talebi üzerine anlaşma yapılmasına izin verildiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.5): Bir yaralama iddiasına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.15/b.6): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.16/b.1): Vefat eden validelerinden kalan malların çocukların vasileri tarafından teslim alınmasına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.16/b.2): Pervane Ağa Mescidi'nin eski ve yeni mütevellisi arasındaki alacak-vereceğe dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.16/b.3): Danişmendler Nahiyesi'nde bulunan bir bağ satışı ile ilgili Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.17/b.1): Mürüdü Nahiyesi'nde bulunan bir bağ ile ilgili anlaşmazlığa dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.17/b.2): Bir yaralama olayı ile ilgili Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.17/b.3): Bir merkeb satışı ile ilgili Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.18/b.1): Hasan ile yanında beslediği Azak'ın mallarını karıştırmaması ve sonra tekrar mal paylaşımı yapmalarına dair Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.18/b.2): Uluabad Nahiyesi'ndeki Kemhahüseyin Mezrası'nın üçte bir hissesinin satışına dair Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.18/b.3): Malican veled-i Hoca İvaz adlı zımminin mallarını oğlu Şah Emir'e hibe etmesine dair Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.19/b.1): Hızır Çelebi'nin terekesinin teslim edilmesi ile ilgili Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.19/b.2): Masrub veled-i Serican ve oğlu İğob'un Vertetil'de bulunan bağları, evleri, bir kıt'a bostan yeri ile çiftliklerinin satışına dair Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.19/b.3): Küfür ve yaralama olayı ile ilgili Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.19/b.4): Kiğivenk’de bulunan bir kıt’a teğek bağı hakkındaki anlaşmazlığa dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.20/b.1): Huriye Hatun Mahallesi’nde bulunan bir miktar boş yerin satışına dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.20/b.2): Emir Hüseyin Ağa’nın oğullarına verdiği sermaye ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.20/b.3): Hüseyinik’de bulunan bir virane yerin satışına dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.20/b.4): Sanuk’da bulunan ve Sultan Pınarı denilen pınar suyunun paylaşımı ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.21/b.1): Sefer bin Mehmed Beşe’nin bağının içinden geçen ve Dirnek Gölü denilen çeşmenin yolunun açılması ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.21/b.2): Safiye Hatun’un Şakire adlı cariyesini malından azad ettiğine dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.21/b.3): Yetim kalan Râbi’a ve Ayşe’ye amcalarının vasi tayin edildiğine dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.21/b.4): Miras kalan bir dükkanın açık arttırma usulü satışı ve mirasın paylaşımına dair düzenlenen Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.22/b.1): Norşun Karyesi’nde bulunan bir kıt’a tarlanın satışı ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.22/b.2): Bir miras paylaşımına dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.22/b.3): Vefat eden Saru bin Şeyh Ali’den kalan boş zemin yeri için tapu temessük alınması ve mahkemeden hüccet talep edilmesine dair Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.23/b.1): Bir kıt’a tarlanın satışı ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.23/b.2): Huriye Hatun Mahallesi’nde bulunan bir evin satışı ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.23/b.3): Zeliha bint-i Şeyh Bali adlı hatunun babasından intikal eden evlerini satın, eşinin borcunu vermek için Ömer bin Mehmed’i vekil eylediğine dair düzenlenen Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.23/b.4): Zeliha Hatun’un Meydan Mahallesi’nde bulunan evlerinin satışı ile ilgili Evâ’il-i Şa’bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.23/b.5): Yarım bırakılmış bir kayıt.

(s.24/b.1): Kubad bin Musa ile Hüseyin bin Hacı'nın mallarını birbirine karıştırarak ortak olduklarına dair düzenlenen Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.24/b.2): Dilenci veled-i Cafer adlı zımminin mallarını oğlu ve kızına hibe etmesine dair düzenlenen Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.24/b.3): Vefât eden Musa'nın borçlarının ödenmesi için, Ebutahir Mahallesi'nde bulunan evlerin açık artırma usulü satışı çıkarıldığına dair Evâsıt-ı Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.25/b.1): Borç tesciline dair Evâsıt-ı Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.25/b.2): İrtimnik Karyesi'nde bulunan dört evin satışı ile ilgili Evâsıt-ı Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.25/b.3): Hakaret ve yaralama olayı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.26/b.1): Râhiye bint-i Murad adlı hatunun, vefat eden eşinin oğlundan mehr-i mü'eccel ve sümün hissesi karşılığını almasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.26/b.2): Salahane Mahallesi'nde bulunan iki evin satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.27/b.1): Meryem bint-i Barıncı'nın bir kıt'a bostan yerinin satışı için kayınbabası Hacük'ü vekil eylediğine dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.27/b.2): Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'nin Perçenç'de bulunan iki kıt'a tarlasını Meryem bint-i Barıncı'ya sattığına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.27/b.3): Meryem bint-i Barıncı'nın Kesrik Karyesi'nde bulunan bahçesini Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'ye sattığına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.28/b.1): el-Hâc Süleyman Beşe'nin Sürsürü akarında bulunan kavak bahçesindeki, kavaklarına Malaz'la yarı yarıya ortak olduklarına dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.28/b.2): Merkerib adlı zımminin on beş seneden fazladır boş kalan bir toprağın tapusunu aldığı ve mahkemedan hüccet talebine dair Evâsıt-ı Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.28/b.3): Tunemiz bint-i Vartenik adlı hatunun, vefat eden eşinden kalan mehr-i mü'eccel, mehr-i mu'accel, sümün hissesi ve nafakasından vazgeçip, karşılığında, eşinin kardeşinden, oğlu Hokas'ı aldığına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.29/b.1): Şefri Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.29/b.2): Bir kıt'a tarlanın satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.29/b.3): Ak Çıkan adlı dağın kendi meraları olduğunu söyleyen bazı kimselerle orada bağı olan Veli bin Kanber arasındaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.30/b.1): Horik Karyesi'nde bulunan ve ziraat olunan bir miktar toprağın tasarruf hakkı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.30/b.2): Bir teğek bağının satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.30/b.3): Mehibe adlı hatunun durum ve ahvaline dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.30/b.4): Müridi Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.31/b.1): Mehibe adlı hatunun kötü biri olduğu iddiasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.31/b.2): Bir pınar suyunun kullanımı ile ilgili hüccet kaydı.

(s.31/b.3): Şefri Nahiyesi'nde bulunan bir miktar bağın satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.31/b.4): Derin Derede bulunan bir bağın satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.32/b.1): Ebu Tahir Mahallesi'nde bulunan evlerin satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.32/b.2): Vasi tayini ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.32/b.3): Ahmed'in yetimlerinin evlerinin bir kısmını Dellâl Murad'ın kendi evine katması ve sulh bedelini ödemesine dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.33/b.1): Bağdat seferinde vefat eden İbrahim Beşe'nin kardeşi Murtazâ Beşe ile Osman Çelebi arasındaki mal davası ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.33/b.2): Bir baş katırın satışı ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.34/b.1): Vefat eden Mehmed'in eşleri Elif ve Mahire'ye mehr-i mü'eccel, mehr-i mu'accel ve sümün hisselerinin ödendiğine dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.34/b.2): Vasi tayinine dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.34/b.3): Kiğıvenk Karyesi'nde öldürülen Naftik'in oğlu, eşi ve kardeşlerinin Naftik'i katleden kişinin Arkik veled-i Tevce olduğunu söylemeleri ve karye sakinleri ile hiçbir davalarının olmadığına dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.34/b.4): Veli bin Kanber'in, Mığı Karyesi'nde bulunan bağ ve söğüdlüğünü tasarruf etmesine Seyyid Mahmud'un mani olması, Seyyid Mahmud'un ise zikr olunan yerlerin kendi merası olduğu iddiasına dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.34/b.5): Bostan Deresi'nde Veli ile Nazır'ın ortak kavak dikim yerlerinin olduğuna dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.35/b.1): Bir bağ satışı ile ilgili Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.35/b.2): Bir bağın tasarrufu ile ilgili anlaşmazlığın araştırılmasına dair Harput kadısı ve mütesellimine hitaben gönderilen Evâ'il-i şa'bân 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.35/b.3): Kiğıvenk Karyesi'nde öldürülen Naftik'in oğlu, eşi ve kardeşlerinin Naftik'i katleden kişinin Arkik veled-i Tevce olduğunu söylemeleri ve karye sakinleri ile davalarının olmadığına dair düzenlenen Evâ'il-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.35/b.4): Arkik'in Osman'dan dört kile buğday dava etmesi ve Osman'ın yeminle inkâr etmesine dair Evâ'il-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.36/b.1): Kırk dört hokka beksimaddan iki yüz dirhem beksimadın noksan olduğunun tesciline dair düzenlenen Evâ'il-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.36/b.2): Harput'da pişirilen miri beksimad üzerine mübaşır olan Mustafa Beşe'nin, iki bin kantar beksimadın pişirilip, kırk dört hokkadan bir buçuk hokka beksimad teslim alınmasına dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.36/b.3): Bir bahçenin satışı ve şuf'a tutulmasına dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.36/b.4): Kavak bahçesindeki bir miktar kavak için Küçük Ağa ile Boğık veled-i Mardik arasında ortaklık kurulduğuna dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.36/b.5): Sürsürü Karyesi'nde bulunan bir teğek bağının tasarrufu hususundaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.37/b.1): Bir tosuna karşılık, bir inek ve bir buzağı istenilmesi hususundaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.37/b.2): Hacı Hasan'ın bir inekden başka buzağısı olmadığına dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.37/b.3): Sekiz riyâl kuruşa bir öküz satın alındığının tesciline dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.37/b.4): Vasi tayinine dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.37/b.5): Yetim Ayşe ve Râbi'a'ya babalarından kalan bağ, bahçe ve evlerin açık arttırma yolu ile satılmasına dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.38/b.1): Yetim kalan Ayşe ve Râbi'a'nın vasileri Şeyhican Çelebi'nin Ayşe'ye altı, Râbi'a'ya dokuz riyâl kuruş vereceği olduğunun tesciline dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.38/b.2): Ergani'nin Karadeynek Karyesi'nde iki at ve iki öküzün çalınması ile ilgili Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.38/b.3): Yetim Ayşe ve Râbi'a'ya babalarından kalan bağ, bahçe ve evlerin satılmasına dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.39/b.1): Kiğivenk zımmilerinden olup, öldürülen Naftik adlı zımminin katilinin Zülfî Bey'in yanında saklandığı iddiasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.39/b.2): Cemşid Hamamı'nın bir seneliğine el-Hâc Seyyid Ebubekir'e iki yüz riyâl kuruşa kiralandığına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.40/b.1): Mustafa Beşe'nin babasına satılan evler üzerinde, sonradan evleri satan üç kardeşden biri olan Abdi Beşe'nin evleri sattığını inkar ederek davacı olmasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.40/b.2): Hırhik Karyesi'nden Hacuk ile kardeşi Kirakos arasında mal taksimindeki anlaşmazlığın halline dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.40/b.3): Arapgir'de bulunan ve Çolak Bağı denilen bağın satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.41/b.1): Kiğivenk zımmilerinden olup öldürülen Naftik'in eşi ve oğlunun Naftik'in katilinin kardeşinden dem ve diyet bedeli olarak yirmi bir bin akçe almasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.41/b.2): Ebu Tahir Mahallesi'nde bulunan harabe ev yerininin satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.41/b.3): Bir virane yerin satışı ve şüf'a tutulmasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.42/b.1): Şintil Karyesi'nde bulunan bir kıt'a tarlanın satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.42/b.2): Besek veled-i Kemal'in Ali Çelebi'ye olan borcunu ödediğine dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.42/b.3): Kamer adlı hatunun vefat eden eşinden aldığı mehr-i mu'accel, mehr-i mü'accel ve sümün hissesi karşılığında Hoca Mahallesi'nde bulunan evin kendi hissesine düşen kısmını Yunus'a hibe etmesi ile ilgili aralarında anlaşmazlık çıkmasına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.42/b.4): Ali bin Satılmış ile kardeşi Bali arasındaki mal paylaşımına dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.1): Borç tesciline dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.2): Bir kıt'a armut tarlasının satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.3): Babacan adlı zımminin Kulcan adlı zımmiye küfür ettiğine dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.4): Sinabud Mahallesi'nde bulunan bir evin satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.5): Kirakos'un İbrahim Beşe'nin oğlu Mehmed'i sebepsiz yere dövdüğüne dair düzenlenen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.43/b.6): Habusı Karyesi'nde bulunan iki kıt'a tarlanın satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.44/b.1): Ebutahir Mahallesi'nde bulunan iki evin satışına dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.44/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Gurre-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.44/b.3): Tufan Koca'nın Pekinik Nahiyesi'nde bulunan bağıcı torunu Hasan'a hibe ettiğine dair düzenlenen Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.44/b.4): Harput esnaflarından ordu-yı hümayun için on altı bin altı yüz sağ akçenin tahsil edilmesi ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.45/b.1): Depecük Karyesi'nde bulunan bir kıt'a tarla ile üç rub' toprağın satışına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.45/b.2): Melik Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.45/b.3): Bal satışına dair düzenlenen Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.45/b.4): Ali Çelebi'nin el-Hâc Seydi'den aldığı yağ ve bala dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.46/b.1): Mahmud'un Monlâ Osman'dan iki batman üzüm dava etmesine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.46/b.2): Huriye Hatun Mahallesi'nde bulunan bir evin satışına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.46/b.3): Arslaniye Medresesi tâlib-i ulûm taifesinin, Mansûriye Zâviyesi'ne müteveli olan el-Hâc es-Seyyid Ebubekir Efendi'den altı ay için günlük dört şâhiye ekmek aldıklarına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.47/b.1): Çeltiker Nahiyesi'nde bulunan bir bağın bir seneliğine kiraya verilmesine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.47/b.2): Küçük Ağa'nın İğiki Karyesi'ne giden suyu keserek kendi değirmenine alması ile ilgili Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.47/b.3): Kürd Küçük Ağa'nın, Mahmud Beşe'nin kendisine hırsız dediğini mahkemede tescil ettirmesine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.47/b.4): Osman Çelebi'nin Bağdad seferinde vefat eden Mehmed Bey'den alacağını tesciline dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.48/b.1): Hanbek adlı kadının Şefri Nahiyesi'nde bulunan nısf bağını, ölünceye dek kendisini beslemesi şartıyla İvanis Keşiş'e hibe etmesi ve Keşiş'in başka diyara giderek Hanbek'e bakmaması ile ilgili Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.48/b.2): Hasan Çelebi'nin, Kirkor Keşiş'den elli riyâl kuruş alacağını aldığı dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.49/b.1): Bezirhanede vefat eden Bari Çavuşzade'nin oğlu Mevlüd'ün babasının bir mikdar eşyasının Osman Çelebi'nin yanında kaldığı iddiasına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.49/b.2): Pekinik Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.49/b.3): Kapucubaşı Mehmed Ağa'nın, Hasan Bey anbarından dört yüz Harput kilesi terekeyi alarak Diyarbekir'e miri anbara teslim ettiğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.50/b.1): Ali bin Hamza'nın, Murtazâ Çelebi'yi kendine vekil eylediğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.50/b.2): Kiğıvenk Karyesi'nde bulunan evler ile üç öküz ve iki kıt'a tarlanın satışına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.50/b.3): Kiğıvenk Karyesi'nde bulunan evler ile üç öküzün satışına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.50/b.4): Malkik adlı zımminin borcuna karşılık mallarının rehin edildiği ve Mustafa Çelebi'nin devr-i vekil olarak Malkik'in mallarını satıp borcunu ödediğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.51/b.1): Tadım Karyesi'nde bulunan bir değirmeni Keşiş veled-i Sahik ile Davud'un ortaklaşa kullandıklarına ve buradaki bir bahçenin yarısının Keşiş'e diğer yarısının Davud'a ait olduğunun tesciline dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.51/b.2): Arslaniye Mescidi cemaatinin, Seydi bin Ahmed'in hissedarı olduğu bağ ve toprakların vergisi olarak her sene Seydi'den bir esedi kuruş aldığına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.51/b.3): Küçük'ün, Bedik'e bir kazgan ve bir taş emanet verdiğini iddia etmesi, Bedik'in ise bu malları Küçük'den satın aldığı beyanına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.52/b.1): Sanuk Karyesi'nde bulunan bir kısım evin hissesine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.52/b.2): Çeltiker'de bulunan bir teğek bağının satılması ve şüf'a tutulmasına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.52/b.3): Tabakhanede bulunan ve Şamil oğlu dükkanı denilen dükkanın satışına dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.52/b.4): Mehmed bin Ahmed'in Sara Hatun Mahallesi'nde bulunan evlerini, torunu Musa'ya hibe ettiğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.52/b.5): Cib Karyesi'nde bulunan iki kıt'a tarlanın tasarrufu ile ilgili anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.53/b.1): Fatıma adlı hatunun Şüşnaz Nahiyesi'nde olan bağdan kendi hissesini almak için Nebi'yi vekil eylediğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.53/b.2): Vefat eden Seydi'den kalan ve Hamza'nın tasarruf ettiği bağ hususunda Seydi'nin oğlu ve eşinin hisse talep etmesine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.54/b.1): Vefat eden Monlâ Seydi Ahmed'in alacağı olan üç yüz kuruşun alındığı ve rehin alınan bağın teslim edildiğine dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.54/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.55/b.1): Pekinik Nahiyesi'nde bulunan bazı bağların satışı ile ilgili Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.55/b.2): Emanetlerin geri alındığına dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.55/b.3): Bir borcun ödendiğine dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.55/b.4): Huh Karyesi'nde bulunan altı kıt'a tarlanın satıldığına dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.56/b.1): Satılan bir bağ üzerinde eski sahibinin hak talep etmesine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.56/b.2): Vefat eden eşinin kardeşi oğlundan, Hint adlı hatunun mehr-i mü'eccel, mehr-i mu'accel ve sümün hissesi karşılığında, bir dam aldığına dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.57/b.1): Latif'in, Osman Efendi'ye dört riyal kuruş verdiğini iddia etmesine dair düzenlenen Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.57/b.2): Kiğivenk Karyesi'nde bulunan yarım çiftlik toprağının tasarrufu ile ilgili Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.57/b.3): Pancarlık Nahiyesi'nde bulunan bir kıt'a bağın satışı ile ilgili Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.57/b.4): Haraç için alınan iki kuruşun tesciline dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.57/b.5): Belge yarım bırakılmış ve s.58/b.2'de baştan başlanarak yeniden yazılmıştır.

(s.58/b.1): Demirci Arduc ile kardeşi Babakulı arasındaki mal paylaşımına dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.58/b.2): Peygamber Mescidi'nde imamet ve alınan hıntaya dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.58/b.3): Şehroz Mahallesi zimmilerinin saliyanelerinin nefer başına verilmesi ile ilgili Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.58/b.4): Ahmed bin Budak'ın, İbrahim bin Beyazıd'a kendisine yedi gün çift sürmesi için iki buçuk riyâl kuruş verdiğine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.59/b.1): Mornik Karyesi'nde bulunan bir kıt'a teğek bağının satışı ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.59/b.2): Pelte Karyesi'nde bulunan bazı tarlaların tasarrufu ile ilgili anlaşmazlığa dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.59/b.3): Vasi tayinine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.59/b.4): Nafaka ve kisve için Meydan Mahallesi'nde bulunan evlerin satışına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.60/b.1): Meydan Mahallesi'nde bulunan evlerin satışı ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.60/b.2): Ayşe Hatun'un Sün Karyesi'nde bulunan bir tarla üzerinde hak talep etmeyeceğine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.60/b.3): Sinabud Mahallesi'nde bulunan bir kış evi ve harabe hazine yerinin satışına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.60/b.4): Borç tesciline dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.60/b.5): Vefat eden Kapucu Mehmed'in bir adet değirmenini Reşo bin Cafer'in fazladan tasarruf ettiğine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.61/b.1): Davud veled-i Arunik ile Sefer Beşe arasında bir bab ev yeri ile iki bab pınar hissesi hususundaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.61/b.2): Miras paylaşımına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.61/b.3): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.61/b.4): İsmihan Hatun'un kocasının bazı eşyalarını çalarak kaçması ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.62/b.1): Bir mal anlaşmazlığı ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.62/b.2): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.62/b.3): Nasuh Beşe'nin kaybolan on beş davarı ile ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.63/b.1): Bir miras paylaşımına dair düzenlenen Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.63/b.2): Attar esnafına gelen tekalif-i örfiyenin el-Hac Hüdavirdi'den alınmamasıyla ilgili Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.64/b.1): Vekil tayinine dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.64/b.2): Bir mal davasına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.64/b.3): Emrun adlı zımminin Şehroz Mahallesi'nde iki adet evi olduğunun tesciline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.64/b.4): Bir borç tesciline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.64/b.5): Perver adlı hatun hakkında mahallelinin şikayetine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.65/b.1): Şehroz Mahallesi'nde bulunan iki adet evin satışı ile ilgili Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.65/b.2): Vasi tayinine dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.65/b.3): Vefat eden Ali'nin çocuklarına kendi mallarından nafaka ve kisve verilmesine dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.65/b.4): Vasi değişikliğine dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.66/b.1): Ahmed'in vasisi olan Hasan Çelebi'nin, Ahmed'in eski vasisi olan Ali Beşe'den Ahmed'in otuz bir kuruşunu aldığına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.66/b.2): Davar pazarında bulunan bir bezirhanenin satışı ile ilgili Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.66/b.3): Ohman veled-i Asuzder ile kardeşi oğlu Muradcan veled-i Bahak'ın mallarını birbirine karıştırmaları ile ilgili Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.66/b.4): Bir kıt'a teğek bağının satışı ile ilgili Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.67/b.1): Şehroz Mahallesi'nde bulunan bir eyvan ile bir ahırın tasarrufu hususundaki anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.67/b.2): Kadim-i Kutlu adlı hatunun, vefat eden kızı Safiyye'den eşi Hızır'a kalan mallardan kendisine ait olan hissesini aldığına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.67/b.3): Kadim-i Kutlu adlı hatunun vefat eden kızı Safiyye'den intikâl eden südüs hissesini Hızır'dan aldığı tesciline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.67/b.4): Iğki Karyesi'nde bulunan bir evin satışına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.67/b.5): Şefri Nahiyesi'nde bulunan bazı bağlarla ilgili bir anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.68/b.1): Harput Emîni Hasan Bey'in saliyane olunan üç bin kuruşun alınmasına muhalefet etmesi ve kalede hapis edilmesine dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.68/b.2): Müridi Karyesi'nde bulunan bir kavak bahçesinin satışına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.68/b.3): Mustafa ile Ali arasındaki mal alış-verişi ve rehin konusundaki anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.68/b.4): Perçenç Karyesi'nde bulunan bir değirmen ile tarlanın el-Hâc Haydar' a satışının tesciline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.69/b.1): Ebuzer bin Ahmed ile Hâcî Bey arasındaki mal değişimi ve mal satışına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.69/b.2): Çeltiker'de bulunan iki kıt'a teğek bağının satışına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.69/b.3): Bir alacağın tahsiline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.70/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.70/b.2): Usta Bali'nin vefat eden oğlu Mehmed'in ölümüyle ilgili karye sakinleriyle davası olmadığı tesciline dair Evâ'sıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.70/b.3): Çeltiker'de bulunan bir kıt'a teğek bağının satışına dair Evâ'sıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.70/b.4): Bir borcun tesciline dair Evâ'sıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.71/b.1): Ali Bey'in, Alpavud'da bulunan bir çiftlik toprağının kendisine ait olduğunu iddiası üzerine, Murtaza Çeleb'nin tapu temessükünün daha eski olması nedeniyle Ali Bey'in temessükünün geçersiz sayıldığına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.71/b.2): Murtaza Çelebi'nin tapu temessükünün Ali Bey'in tapu temessükünden daha eski olduğuna dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.71/b.3): Ali Bey'in Alpavud'da bulunan çiftlik toprağının kendisine ait olduğu iddiasına dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.72/b.1): Bir alacağın bir miktarının alındığı geri kalanın tesciline dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.72/b.2): Bir borcun tesciline dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.72/b.3): Ebubekir bin Ahmed ile kardeşi Hasan arasındaki bir mal davasına dair Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.73/b.1): Vefat eden Hüdavirdi bin Halil'in erkek evladı olmadığından tasarrufunda olan zemini Ömer bin Ahmed'in tapu etmesi ve mahkemedен hüccet talep etmesine dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.73/b.2): Mehmed bin Hızır'ın, Sürsürü'de bulunan bir kıt'a bahçesini Ohik veled-i Baguk'a ortak olmak üzere verdiğiine dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.73/b.3): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.73/b.4): Bir alacağın tesciline dair düzenlenen Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.73/b.5): Emine ile kardeşi Kurd Hüseyin arasındaki mal anlaşmazlığına dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.74/b.1): Bekir'in, Ekrüz Karyesi'nde bulunan bir örtmeyi Hacı Hasan'ın kendisine verdiği iddiasına dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.74/b.2): Hacı Hasan'ın Bekir ile mallarının ortak olduğu hususundaki iddiasına dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.74/b.3): Şefri Nahiyesi'nde bulunan bir bağın satışı ve şüf'a tutulduğuna dair Evâsıt-ı Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.74/b.4): Demgeldi'nin, Ahmed Beşe'ye otuz riyal kuruş borcuna karşılık murâba olmasına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.75/b.1): Ahmed Bey ile Bekir Bey'in oğlu arasında geçen kavga ve hakaret olayına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.75/b.2): Harput Kalesi'nden Ömer'in, Ahmed Bey'in kendi sipahisi olduğunun tesciline dair düzenlenen Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.75/b.3): Bir bağ satışına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.76/b.1): Osman bin Hacı'nın, evlerinden bir adet odayı Mehmed bin Hızır'a hibe ettiği ve bir kısmını da Mehmed'e sattığına dair düzenlenen Evâ'il-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.76/b.2): Bağ, bahçe ve tarla satışına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.77/b.1): Alacağın bir miktarının alındığı geri kalanın tesciline dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.77/b.2): Huriye Hatun Mahallesi'nde bulunan evlerin satışına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.77/b.3): Râbi'a Hatun'un, Alaca Mahallesi'nde bulunan evlerinin satışına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.78/b.1): Serican Hatun'un vefat eden eşinden kalan mallardan kendi hissesini aldığına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.78/b.2): Alaca Mahallesi'ndeki bir kısım evlerin satışı ve şüf'a tutulmasına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.78/b.3): Alacağın alındığının tesciline dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.78/b.4): Bir miras paylaşımındaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.79/b.1): Vasi tayinine dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.79/b.2): Çöte Nahiyesi'nde bulunan bir kıt'a bağın açık artırma ile satışına dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.80/b.1): Ali bin el-Hâc Rıdvan'ın, Hüseyin bin Cankulı'dan on beş riyâl kuruş alacağı olduğuna ve karşılığında Hüseyin'in kendisine murâba olduğuna dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.80/b.2): Vefat eden Mehmed Çelebi'nin kardeşi Zülfi Bey'in, Mehmed Çelebi'nin eşi Ümmihan Hatun'un tasarrufunda olan mallardan hisse talep etmesine dair Evâhir-i Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.80/b.3): Bir borcun ödendiğinin tesciline dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.81/b.1): Miras kalan bir değirmenin yedi hisseden bir hissesinin satışına dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.81/b.2): Bir alacağın alındığının tesciline dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.81/b.3): Ali'nin, Pekinik Nahiyesi'nde bulunan bağının içinde Allahvirdi'nin yolu olduğuna, iki sınır arasından geçip bağına gitmesine izin verdiğine, ayrıca kapı önünde dört badem ağacının kendisinin, diğerlerinin Allahvirdi'nin olduğuna ve yola zibil dökülmemesine dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.82/b.1): Seyyid Ali'nin, Ebulkasım'ın bağının içinden geçen yolundan feragat etmesi; Ebulkasım ve Hüseyin Beşe'nin ise kabristana giden yollarından feragat etmelerine dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.82/b.2): Seyyid Ali ile Allahvirdi bin Süvar arasındaki yol davasına dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.82/b.3): Bir yaralama olayına dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.83/b.1): Harput'dan alınan sürsatın Diyarbekir anbarına teslim edilmesine dair Evâ'il-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.83/b.2): Bin otuz altı senesinde Harput mukataasının hububat mahsulünü toplamakla görevlendirilen Kılınç Bey ile İbrahim Subaşı arasındaki anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.83/b.3): Hasan Beşe ve Manas'ın Perçenç'de bulunan evlerini harabe yeriyle Rüstem Beşe'ye on üç buçuk riyâl kuruşa sattıklarına dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.84/b.1): Yılan Geçüren adlı mezrada öldürülen Kesber'in, yakınlarının civar mezralardan diyet talebinde bulduklarına dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.84/b.2): Vefat eden Veli'nin çocukları Ali ve İsmihan'ın vasileri ve amcaları olan Osman'ın, Veli'nin vekili Mustafa Beşe'de üç çekü gümüş olduğunu, arabulucuların araya girerek, Mustafa Beşe'nin çocuklar adına kendisine on bir riyâl kuruş verdiğine dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.84/b.3): Pağnik sakinlerinden Pervane Ağa'nın, Bekirme ve Samağto adlı karyelerin bu sene ki miriye ait olan arpa, buğday, darı, penbe, badem, ceviz, kovan ve

bal mumundan nesnesini ve üçyüz riyâl kuruşu kendisinin alıp Abdurrahman Çelebi'ye teslim ettiğine dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.84/b.4): Vasi tayinine dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.85/b.1): Vefat eden Yusuf'un, çocuklarının vasileri olan Mehmed Beşe'nin, Yusuf'un eşi Şâh Seltan'ın tasarrufunda bulunan evleri istemesi; Şâh Seltan'ın ise eşi Yusuf'un hayatta iken, kendisinin bir mikdar eşyasını satıp kendi masraflarına harcadığını ve karşılığında evleri kendisine verdiği dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.85/b.2): Kamer Hatun'un Hoca Mahallesi'nde bulunan evlerini Mahmud bin İbrahim'e sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.85/b.3): Ev satışı ve şüf'a tutulduğuna dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.86/b.1): Miyadun'dan Arab Süleyman'ın, oğlu Yadigar'ın kendisinden izinsiz bir baş atını Pir Seltan'a verip, karşılığında bir kısrak aldığına ve Süleyman'ın atını geri istediğine dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.86/b.2): Avasab ile Yagob adlı zimmi kardeşler arasındaki kapı açma ve yol davasına dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.86/b.3): Alacağın alındığının tesciline dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.86/b.4): Avasab'ın, Gürcü Bey Mahallesi'nde bulunan evlerini kardeşi Yagob'a yüz riyâl kuruşa sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.87/b.1): Ömer Çelebi'nin Boyacılar Çarşısı'nda bulunan bir adet dükkanını, Hacı bin Hacı Mahmud'a sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.87/b.2): Şehriban Hatun'un, Hasan'dan altı riyal kuruş hak talebine dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.87/b.3): Sipahi zümresinden olan İbrahim Bey'in, Zeyve Karyesi reayasından sürsat için elli üç Harput kilesi terekenin akçesini ve kirasını alarak Diyarbekir'de Sami Efendi'ye teslim ettiğine dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.87/b.4): Ümmihan bint-i Cafer Ağa'nın, mallarının satışı için eşi Ali Bey bin Yakub'u vekil eylediğine dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.87/b.5): Ümmihan hatunun, Ardiye mevzisinde bulunan bir kıt'a teğek bağını İsa'ya on yedi riyal kuruşa sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.88/b.1): Şahak adlı zimminin Mornik'de bulunan evlerini ve bağı, kendisine hayatta olduğu sürece bakmaları şartıyla, torunlarına otuz bir riyal kuruşa sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.88/b.2): Musli Bey'in, bin otuz altı senesinde Malatya ve Şervi Kazası'na ferman olunan sürsat akçesinden bin yedi yüz otuz riyal kuruşu Himmet Ağa ve Ali Ağa'dan aldığı tesciline dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.89/b.1): Musli Bey'in bin otuz altı senesinde Malatya ve Şervi Kazası'na ferman olunan sürsat akçesinden bin yedi yüz otuz riyal kuruşu Himmet Ağa ve Ali Ağa'dan aldığı tesciline dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.89/b.2): Osman Kethüda'nın tabakhanede bulunan dükkanını, Osman Beşe'ye otuz yedi riyal kuruşa sattığına dair Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.89/b.3): Alacağın alındığının tesciline dair düzenlenen Evâhir-i Zilkade 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.89/b.4): Bir borcun tesciline dair hüccet kaydı.

(s.89/b.5): Hüseyin'in, Ulu Cami Mahallesi'nde bulunan evlerini eşleri Kerime ile Devlet'e mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu'acceleri karşılığında verdiği dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.90/b.1): Vefat eden Hanbek'in, oğlu Hüsrev'in validesinden intikal eden mallar karşılığında Asib, Yagob ve Avasyan'dan on beş riyal kuruş aldığına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.90/b.2): Sultan Sarrâçlarından Mahmud Çelebi'nin, miriden elli kantâr beksimad aldığı tesciline dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.90/b.3): Sultan Sarrâçlarından Mahmud Çelebi'nin, bin otuz altı senesinde İbrahim Subaşı'dan miri gılaldan yedi bin beş yüz kırk kile arpa teslim alıp, ordu-yı hümayuna teslim ettiğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.90/b.4): Arnugik adlı zimminin, Banik'in oğulları Sefer, Serkes ve Karük'ün vefat ettiklerini ve varislerinin kendisi olduğu iddiasına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.91/b.1): Monla Ömer'in, Meydan Mahallesi'nde bulunan kardeşine ait olan evlerde, bağda ve pınarda hissesi olduğu iddiasına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.91/b.2): Miras paylaşımına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.91/b.3): Cennet bint-i Mustafa'nın, Kal'a Hamamı kurbunda bulunan evlerini satmak için Mübarek'i vekil eylediğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.92/b.1): Cennet hatunun, Kal'a Hamamı kurbunda bulunan iki adet evini Seltan adlı zimmiye beş riyal kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.92/b.2): Hızır Çavuş'un, İbrahim Subaşı'dan beş yüz altı Harput kilesi arpayı teslim aldığına dair hüccet kaydı.

(s.92/b.3): Musli Çelebi'nin, Çermik Kazası reayasına nakli ferman olunan beşyüz Harput kilesi arpayı İbrahim Subaşı'dan aldığına dair hüccet kaydı.

(s.92/b.4): Vasi tayinine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.92/b.5): Hasan Ağa'nın, vefat eden Hasan Bey'e bir kır at emanet vermesi ve atının akçesini istediğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.93/b.1): Monla Ömer ile kardeşi Bekir'in ortak oldukları evlerinin önündeki havlu ile ilgili anlaşmazlığa dair Gurre-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.93/b.2): Mehmed bin Hızır'ın, Şehroz Mahallesi'nde bulunan bir adet fevkani ve tahtani evini Pazal'a sattığına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.93/b.3): Şeyhi bin Bayram'ın, Cebrail bin Kemal'den aldığı borç karşılığında kendisine murâba'a olduğuna dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.94/b.1): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.94/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.94/b.3): Kürd Mahallesi sakinlerinin, mahallerine gelen avâriz, nüzül, sürsat vs. vergileri Norşin Mahallesi sakinleri ile birlikte vereceklerine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.94/b.4): Şâh Seltan'ın, Dere Hamamı üzerinde bulunan evlerini Ahmed bin Abdullah'a sattığına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.95/b.1): Şehroz Mahallesi zımmilerinin, bundan sonra Norşin ve Kürd Bey Mahallesi zımmileri ile birlikte avâriz, nüzül, sürsat vs. vergilerini vereceklerine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.95/b.2): Harput'da olan miri terekeden bin beş yüz kile arpanın alınıp, Diyarbekir'e miri anbara teslim edilmesine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.95/b.3): İvanis, Bali ve Mardirüs adlı zımmilerin, Harput'da olan miri gııldan altı yüz yetmiş kile arpayı alıp, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiklerine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.95/b.4): Abdurrahman bin Ali'nin, Müridi Nahiyesi'nde bulunan bağını, Himmet bin Yusuf'a sattığına dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.96/b.1): Acem diyarından gelen elçinin geçtiği yerlerde ihtiyaçlarının karşılanması, güvenliğinin sağlanması ve kılavuzların verilmesine dair gönderilen 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.96/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâ'il-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.96/b.3): Kasab taifesinin talebiyle yabandan gelen davarların, üslub-ı sabık üzere davar yerine gelmeyenlerinden alan olur ise iki bin akçe cerime ödemesine dair Evâsıt-ı Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.96/b.4): İbrahim bin Hüseyin'in, Ortak Nahiyesi'nde bulunan bağını Himmet'e sattığına dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.97/b.1): Bağ, bahçe satışı ve şüf'a tutulmasına dair Evâsıt-ı Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.97/b.2): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâsıt-ı Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.97/b.3): Abdi Ağa'nın, Cünd Karyesi'nde bulunan bağ, bahçe ve tarlaları ile Günay'da bulunan teğek bağını Musli Bey'e sattığına dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.97/b.4): Hamdullah Efendi ve Süleyman Mârancı'nın Harput'da olan miri terekeden bin beş yüz kile arpayı alıp, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiklerine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.98/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.98/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.98/b.3): Kurt Beşe ile Mehmed, Keşiş Vartan'dan beş kuruş talep ettiklerini ve Keşiş'in kırk selimi verdiğine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.98/b.4): Palu Hakimi Hasan Bey'in, Harput mukataasının bin otuz altı senesi miri mahsulünden üç bin kile miri arpayı alıp, Diyarbekir anbarına teslim ettiğine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.99/b.1): Hacı Mehmed'in küçük kızı Teslime'yi bakması için İşçi Ali'ye vermesi ve İşçi Ali'nin nafaka talebine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.99/b.2): Ev satışı ve şüf'a hakkından vazgeçilmesine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.99/b.3): Hacı Mehmed'in kızı Teslime'yi bakması için İşçi Ali'ye vermesi ve kendisinin vefat etmesi halinde, varislerinin Teslime'yi alma ihtimaline karşılık, İşçi Ali'nin talep edeceği nafakaya dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.99/b.4): Abdi Ağa'nın tımarı olan Yalanuztoros toprağında bağ diken Mahmud Ağa'dan Abdi Ağa'nın akçesini talep ettiğine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.100/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.100/b.2): İbrahim Bey Hazretleri'nin kızı Şahim Hatun'un, Hoca Mahallesi'nde bulunan evlerini Seyyid Abdullatif'e elli kuruşa satması ve İbrahim Bey'in hak talebine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.100/b.3): Türkman İbrahim Ağa ile oğlu Ahmed'in, Halil Ağa'ya olan borçlarını ödediklerine dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.101/b.1): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.101/b.2): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.101/b.3): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.101/b.4): Erbâb-ı tıardan olan Hasan'ın, elinde olan beratı gereğince bin otuz altı senesinde kendisine ait olan mahsulünü Damıbüyük Karyesi reayasından aldığına dair Evâhir-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.102/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.102/b.2): Mehmed Bey'in, Harput Kalesi içinde olan evlerini Ömer bin Şeyhican'a sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.102/b.3): Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'nin, katırcısı Karacik'in bir baş katırımın gözüne vurmak sureti ile kör ettiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.102/b.4): Bin otuz yedi Muharreminin guresinden bir seneye varıncaya bâc-ı ubûr, tamgayı siyah, mumhâne, iplikhâne, kirişhâne, debbağhâne vs. her ne var ise Ali Çelebi ile Mevlüd Beşe'ye bin iki yüz riyal kuruşa iltizama verildiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.103/b.1): Bir hırsızlık olayına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.103/b.2): Ruhican'ın, Hüsrük'a on sekiz kırmızı bez verip, dokuz tanesini geri aldığına ve diğer dokuzunu talep ettiğine dair düzenlenen Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet sureti kaydı.

(s.103/b.3): el-Hâc Hüdavirdi'nin, Rıdvan adlı kölesine, kendisi vefat etmesi halinde azad edilmesi için temessük verdiğiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.104/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.104/b.2): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.104/b.3): İbrahim Ağa'nın, Nur Ali Mezrası'nda bulunan evlerini, tarlalarını, bağ ve bahçelerini Hakimallahkulu ve Alican Ağa'ya sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.104/b.4): Seyyid Atık'ın, Seyyid Hacı Mehmed'in kendisine hakaret ettiği iddiasına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.105/b.1): Hüseyin Çelebi ile oğlu Osman'ın, Halil Çelebi'ye olan yüz riyal kuruluş borçlarının tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.105/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.105/b.3): Bir borç tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.106/b.1): Kalender'in, Resul'dan üç kile arpa talebine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.106/b.2): Markeri adlı zımminin, Yusuf Ağa'ya bir seneliğine hizmet ettiğini ve karşılığında yirmi iki kuruluş akçe, yirmi kile buğday ve bir kat esbâb aldığına, mallarını Malik'e rehin verdiğiğine, bir seneden önce giderse Malik'in eşyalarını satıp, Yusuf Ağa'ya akçesini geri vereceğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.106/b.3): Ali'nin, Danişmend Nahiyesi'nde bulunan bağının nısfını, Mehmed Bey'e yüz riyal kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.106/b.4): Mardin bint-i Kutlu Beşe'nin, Ardiye akarında bulunan teğek bağını Murad veled-i Bali'ye sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.107/b.1): İbrahim Çelebi'nin, bir kıt'a teğek bağının nısfını Hocik'e, diğer nısfını da Mardin'e verdiği; Hocik ve Mardin'in bir kıt'a tarlasını ise İbrahim Çelebi'nin aldığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.107/b.2): Hüseyin Bey'in, Hacı Mescidi kurbunda olan bir kış evi ile bezirhanenin nısfını eşi Hadice Hatun'a hibe ettiğine ve karşılığında bir kemer kuşak ile elli kuruş akçe aldığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.107/b.3): Hüseyin Bey'in, Hacı Mescidi kurbunda olan evlerinin dışarıda olan odası ile bezirhanenin nısfını ve Ardiye mevzisinde olan bağını oğlu Emir'e hibe ettiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.108/b.1): Hüseyin Bey'in, Hacı Mescidi kurbunda olan evlerinden bir adet evini otuz kuruşa azâdlı cariyesine sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.108/b.2): Harput ahalisinin, fermanda nüzül akçesinin hane başına on beş kuruş olduğunu, ancak nüzül akçesini toplamakla görevlendirilen Hasan Ağa ile Kadı Efendi'nin fazla akçe talep ettikleri iddiasına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.109/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.109/b.2): Mevlüd Bey'in, Cami-i Kebir kurbunda bulunan evlerini Mirza'ya sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.109/b.3): Hasan Beşe'nin Asuzder'in babasından alacağına karşılık, Asuzder'in kendisine otuz kile buğday verdiğiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.109/b.4): Ali, Hamza ve Halil Hüseyin'in, Musa-yı Herdi'nin karşısında olan bir kıt'a tarlalarını Şeyh Yusuf'a sattıklarına dair Gurre-i Zilhicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.110/b.1): Abdi bin Murad'ın, Pekinik Nahiyesi ve Çeltikar'da olan bağlarda hissesi olduğu iddiasına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.110/b.2): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.111/b.1): Kara Osman ile el-Hac Cafer arasındaki sınır davasına ilişkin Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.111/b.2): Mustafa Bey'in, evleri yakınında olan bir mikdar boş yerini Himmet'e beş kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.112/b.1): Üstad Şaban'ın, Kamışlık ve Kavak Karyeleri'nin bin yirmi dört senesinin mahsüllerinden sekiz müd gılalını İbrahim Bey'den iltizam edip, Sultan Ahmed Han Camiî'ne vakfettiğine dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.112/b.2): Osman ve kardeşlerinin, babalarının borcunu ödemek için tarlalarını, zerdali bahçesini ve bir evlerini İbrahim'e sattıklarına ve İsmail Bey'e borçlarını ödediklerine dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.113/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.113/b.2): Rahiye'nin, attarlar çarşısında bulunan dükkanını satmak için eşi Monla Hacı'yı vekil ettiğine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.113/b.3): Harput'da bulunan havâss-ı hümayun karyelerinden bir senede hasıl olan miri penbenin iltizamı ile ilgili Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.113/b.4): Şahin bin Demgeldi'nin, evleri, bağları, tarlaları, armud ağaçları, öküz, inek, merkeb her nesi var ise oğlu Sefer Beşe'ye seksen riyal kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.114/b.1): Ber-vech-i arpalık Harput Sancağı'na mutasarrıf olan Yakub Paşa ile bundan önce ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan Ebubekir Paşa arasındaki mahsül hayfi ile ilgili anlaşmazlığa dair Evâsıt-ı Muharrem 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.114/b.2): Bir alacağın tahsil edildiğine dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.114/b.3): Ağa Mescidi'ne yevmi bir akçe ile imam olan Monlâ Ebulkasım'ın, imamet görevini el-Hâc Mustafa Halife'ye rıza ile bıraktığına dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.115/b.1): Kaya Paşa bint-i Halil'in, oğlu İbrahim'den on kuruşa bir deşt ve bir kazan aldığı, fakat sonradan oğlunun bu malları satmaktan vazgeçtiğine dair Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.115/b.2): Bir borcun ödendiğine dair Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.115/b.3): Seyyid Seltan'ın eşinden boşanması ile ilgili Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.115/b.4): Keçeci Ramazan'ın, Pehlivan Yusuf Bey'in kendisini dövdüğü iddiasına dair Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.116/b.1): Ali'nin, babasından kalan belde meşesinden, badem ağaçlarından ve teğek bağından kendisine ait olan hissesini Tomas'a yirmi riyal kuruşa sattığına dair Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.116/b.2): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Muharrem 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.116/b.3): Vasi tayinine dair Gurre-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.116/b.4): Ağanik bint-i Mardik'in, Gürcü Bey Mahallesi'nde bulunan evlerini satması için eşi Babacan'ı vekil tayin ettiğine dair Gurre-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.116/b.5): Ağanik bint-i Mardik'in Gürcü Bey Mahallesi'nde bulunan evlerini Useb veled-i Yagob'a sattığına dair Gurre-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.117/b.1): Dilenci veled-i Sefer'in, Cib Karyesi'nde bulunan bir kıt'a teğek bağını Obid'e beş sene önce üç kuruşa sattığına dair düzenlenen Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.117/b.2): Ulu Bey mütevellisi Ömer Bey'in, vakıf işlerine bakması nedeniyle kırk beş kuruş aldığına dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.117/b.3): Bir borcun ödendiğinin tesciline dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.117/b.4): Meydan Mahallesi sakinlerinden Hızır'ın Diyarbekir'de hisar eri oldum diyerek, nüzül, avarız vs. tekalif-i örfiyeyi vermekten kaçındığına dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.118/b.1): Hâcı ile Seyyid Bali'nin, Atac Süleyman bin Musa'nın evlerini satması üzerine şüfa tuttuklarına dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.118/b.2): Vefat eden Emin Hasan Bey'in yanında bulunan esbâb ve akçelerinin Harput Mahkemesi'ne teslim edildiğine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.118/b.3): Hasan'ın, Ahmed Bey Mahallesi'nde bulunan dört adet evini Hacı Süleyman'a kırk riyal kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.118/b.4): Hacı Süleyman'ın, Hasan'dan aldığı Ahmed Bey Mahallesi'nde bulunan evlerini, şüfa hakkı nedeniyle Hacı ile Seyyid Seydi Bali'ye kırk riyâl kuruşa sattığına dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.119/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.119/b.2): Vasi tayinine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.119/b.3): Şeyh Musa'nın damı üzerine toprak atarken düşerek vefat eden Şâhvirdi'nin yakınlarının dem ve diyet talebinin olmadığına dair düzenlenen Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.120/b.1): Harput'da bulunan miri terekeden Çemişgezek reayasına bin kile arpa Diyarbakir'e nakl ettirmeleri ferman olmakla, Çemişgezek reayası tarafından görevlendirilen Malik Murad'ın zikr olunan arpayı aldığına tesciline dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.120/b.2): Halil Bey'in, Çemişgezek Kazası meliki olan Malik Murad'dan dokuz yüz otuz kile miri arpayı alıp Diyarbakir'e teslim ettiğine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.120/b.3): Bogosil Karyesi'nden Murad'ın, Malik Murad'da olan miri terekeden kırk bir buçuk kile arpayı alıp Diyarbakir'e teslim ettiğine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.120/b.4): Pir Seltan'ın, Büyük Kapu ağzında bulunan bir adet evini Şaban'a otuz yedi aded riyal kuruşa sattığına dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.120/b.5): Bir alacağın tahsiline dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.121/b.1): Kendik adlı zımmının, vefat eden amcası Mardik'den kalan bir kıt'a tarlanın kendisine ait olduğu iddiasına dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.121/b.2): Bir alacağın tahsiline dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.121/b.3): Şehriban adlı hatunun babasından kalan hissesini almak için eşi Allahvirdi'yi vekil eylediğine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.121/b.4): Bir borcun tesciline dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.122/b.1): Harput sakinlerinden Hüseyin'in, Behrimaz Nahiyesi'nin yedi buçuk hanesinin ve Koçkal'a Karyesi'nin beş rub' hanesinin miri anbardan arpasını alıp Diyarbakir anbarına ilettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.122/b.2): Hanzade bint-i Mehmed Çelebi'nin, Mornik Karyesi'nde bulunan tarlalarını Yagob'un ziraat edeceğini ve her ne ziraat ederse dört kilesini Hanzade'ye vereceğini ve harman zamanı yarı yarıya taksim edeceklerine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.122/b.3): Yeniçeri zümresinden olup, Şark seferine giderken Harput'da vefat eden Abdullatif'in, eşyalarını veraseti nedeniyle Mustafa Beşe'nin teslim aldığına dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.122/b.4): Perihan adlı hatunun, bağ davası için eşi Hüseyin'i vekil eylediğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.123/b.1): Sera bint-i İğob'un, vefat eden babasından kendisine intikâl eden hissesini dava etmek için eşi Kirkor'u vekil eylediğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.123/b.2): el-Hâc Süleyman'ın, Alaca Mahallesi'nde bulunan beş evini Mustafa'ya yüz otuz riyal kuruşa sattığına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.123/b.3): Latif bin Ali'nin, Emin Hasan Bey'e murâba'a olduğuna dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.123/b.4): Munzur Bey ve kardeşi Osman Bey'in, vefat eden Emin Hasan Bey'in mallarından alacaklarını tahsil ettiklerine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.124/b.1): Havâss-ı hümâyûn emini iken vefât eden Batu Hasan Bey'in mallarını hazineye teslim etmekle görevlendirilen Ahmed Ağa'nın, Hasan Bey'in Kürk Karyesi'nde bulunan bağları, bir kıt'a bahçesi ve bir virane değirmenini açık artırmayla satışa çıkarıp, elli aded riyal kuruşa İbrahim Bey'e sattığına ve zikr olunan meblağı hazineye teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.124/b.2): Havâss-ı hümâyûn emini iken vefât eden Batu Hasan Bey'in mallarını hazineye teslim etmekle görevlendirilen Ahmed Ağa'nın, Hasan Bey'in Arslaniye Mahallesi'nde bulunan evlerini açık artırmayla satışa çıkarıp, yüz altmış riyal kuruşa Ali Çelebi'ye sattığına ve zikr olunan meblağı hazineye teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.124/b.3): Havâss-ı hümâyûn emini ve mültezim iken vefat eden Batu Hasan Bey'in eşi Hacı Paşa'nın, Hasan Bey'in borcunu ödemek için, Arslaniye Mahallesi'nde bulunan evlerini sattığına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.125/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.125/b.2): Havâss-ı hümâyûn mukataatı emini iken vefat eden Batu Hasan Bey'in mallarını, hazineye teslim etmekle görevlendirilen Ahmed Ağa'nın, Hasan Bey'in eşi Hâcî Paşa'nın sakin olduğu evlerin bitişiğindeki oda ve ahırın Hasan Bey'in metrukatından olduğu iddiasına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.125/b.3): Yarbey adlı zımminin, bin otuz yedi senesine ait Keban Nahiyesi'nin sürsatlarını alıp, Diyarbakir'de Hasan Ağa'ya teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.125/b.4): Havâss-ı hümâyûn mukataatı emini iken vefat eden Batu Hasan Bey'in mallarını hazineye teslim etmekle görevlendirilen Ahmed Ağa'nın, Hasan Bey'in eşi Hâcî Paşa'nın sakin olduğu evleri, oda ve ahırını Hasan Bey'in kendi akçesiyle bina ettiği iddiasına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.126/b.1): Bin otuz yedi senesinde Harput Kazası'nın bedel-i nüzül akçesi cem'ine memûr olan Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Hasan İsa'nın, Harput Kazası'nın üç yüz altı avâriz hânesinden toplam dört bin beş yüz doksan riyâl kuruşu alıp, ordu-yı hümâyuna teslim ettiğine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.126/b.2): Gürcü Bey Mahallesi sakinlerinin, mahallelerine konulan bazı tekalifi vermektan kaçındıklarını bu nedenle bir kethüda ve bir vekil istediklerine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.127/b.1): Ömer'in, Yusuf Bey'e olan borcunu vermektan kaçındığına dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.127/b.2): Mehmed Çelebi'nin, Habusı Karyesi reayasına tevzi olunan yirmi dört kile arpayı alıp, Diyarbakir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.127/b.3): İbrahim bin Şeyh Yusuf'un, Alaca Karyesi reayasına tevzi olunan sekiz kile miri terekeyi alıp, Diyarbakir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.128/b.1): İbrahim Bey'in üç kıt'a bağ, bir kıt'a bahçe ve bir harabe değirmen yerini Ayşe Hatun'a altmış beş riyâl kuruş ile bir tül dülbente sattığına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.128/b.2): Hüseyin Beşe'nin, Hüseyin Karyesi reayasına saliyane olunan yirmi dört kile arpayı alıp, Diyarbakir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.128/b.3): Mehmed Çelebi'nin, Zarok Karyesi reayasına tevzi olunan sürsat arpasından baki kalan on bir kile arpayı alıp, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.128/b.4): Mehmed Çelebi'nin, miri arpadan on altı kile arpayı kira edip, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.129/b.1): Mehmed bin Ömer'in, vefat eden amcası oğlu İlyas'ın bir miktar terekesi, bir çadır, iki öküz, bir inek ve bir kısrağının Osman'ın yanında kaldığı iddiasına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.129/b.2): Harput'da bir kısım kasabın, birbirlerinden habersiz celeb karşılayıp getirmeme hususunda anlaşmalarına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.129/b.3): Hakvirdi bin Mansur ile Ferhad bin Abdullah arasında, bir merkeb hususundaki anlaşmazlığa dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.129/b.4): Bir alacağın tahsiline dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.130/b.1): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.130/b.2): Sefer veled-i Markos ile Şuğde veled-i Bikek arasındaki bir tarla davasına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.130/b.3): Divane adlı şahsın eşi Nuriye'yi boşaması ve Nuriye'nin yirmi kuruşunu aldığı iddiasına dair düzenlenen Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.130/b.4): İbrahim bin Hasan'ın, Kinederiç Karyesi'nden otuz dört kile miri terekeyi alıp, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.130/b.5): Mir Ali'nin, kardeşi oğlu İbrahim ve İsmail'i, kendisine hizmet ettikleri için mallarına ortak ettiğine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.131/b.1): Mehmed Bey'in damının suyunun aktığı ve Ahmed'in bundan haberinin olmadığına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.131/b.2): Bir borç talebine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.131/b.3): Mal paylaşımına dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.131/b.4): Bir borcun ödendiğine dair Evâ'il-i Rebî'ül-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.132/b.1): Bir borcun ödenmesi talebine dair Evâhir-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.132/b.2): Arnavud Mehmed Beşe'nin, nakli ferman olunan bin üç yüz seksen kile arpayı alıp Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.132/b.3): Cafer, Alkit ve Hanedan'ın, Diyarbekir anbarına nakli ferman olunan bin üç yüz seksen kile arpanın haracı ve kirası için Mehmed Beşe'ye sekiz yüz kırk riyâl kuruş verdiklerine dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.132/b.4): Tarla satışının karşılıklı fesh edilmesine dair düzenlenen Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.133/b.1): Veled-i Seknid ile kardeşi Hüsrev arasındaki mal anlaşmazlığına dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.133/b.2): İbrahim Subaşı'nın der-anbar eylediği miri buğdayın satışı için kasaba halkının mahkemeye gelip, Harput'da buğdayın kaçta satıldığını tahmine çalıştıklarına dair hüccet kaydı.

(s.133/b.3): Osman Beşe'nin, Mehmed'den alacağını istemesine dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.134/b.1): Harput emini Hasan Bey'in, tamga-yı siyâh ve bâc-ı 'ubûr mukata'asını iltizamen Piyale Bey'e verdiğine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.134/b.2): Harput mukata'asının tamga-yı siyâh ve bâc-ı 'ubûrünün Piyale Bey'e bin ikiyüz riyâl kuruşa verildiğine dair Gurre-i Muharrem 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.134/b.3): Tımar tevcihine dair Gurre-i Muharrem 1037 tarihli mektûb sureti kaydı.

(s.134/b.4): Monlâ Cafer, Mülkimet ve Henadan'ın, bin otuz altı senesinde miri anbardan Diyarbekir anbarına nakli ferman olunan bin üç yüz seksen kile arpayı Diyarbekir anbarına teslim ettiklerine dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.135/b.1): Harput Kazası'nın adet-i ağnam vergisinin bir an önce toplanıp, hazineye teslim edilmesine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.135/b.2): Harput Kazası'nın adet-i ağnam vergisinin, hazineye teslim edilmek üzere Ömer Bey'e verilmesine ve zikr olunan verginin ne şekilde pay edilmesine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.136/b.1): Haksız yere vergi alındığı iddiasına dair Harput kadısına hitaben gönderilen Zi'l-hicce 1037 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.136/b.2): Harput mukataasının emini Batu Hasan vefat ettiğinden, mukata'a gelirlerinin emanet yoluyla Behram Çavuş'a verildiğine dair Safer 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.137/b.1): Sefere giderken Harput'da vefat eden Mehmet Çavuş'un muhalefatının Ahmed Ağa'ya teslim edildiğine dair hücut kaydı.

(s.137/b.2): Haksız yere istenilen vergiye dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.137/b.3): Şark Seferine giderken yolda hastalanıp vefat eden Abdullatif Beşe'ye ait muhalefatın kardeşi oğlu Hızır'a teslim edildiğine dair Evâsıt-ı Muharrem 1037 tarihli hücut kaydı.

(s.138/b.1): Başdefterdar Paşa Hazretlerinin adamlarından olup Şam'a giderken Harput'da vefat eden Mehmed Çavuş'a ait muhalefatın oğluna teslim edilmesine dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.138/b.2): Harput haslarının emini Batu Hasan'ın vefatı üzerine muhalefatının hazineye teslim edilmesine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Evâ'il-i Safer 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.139/b.1): Mukataa yenilenmesi için yapılan masrafa dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.139/b.2): Mukataa yenilenmesi için merhum Hasan Bey tarafından Diyarbekir'e gönderilen Piyâle Bey'in, kendi bağından üç bin riyâl kuruş masraf yaptığı ve mahkemedен hücut talep ettiğine dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1037 tarihli hücut kaydı.

(s.139/b.3): Murtaza Çelebi'nin hizmetkarı Şâhvirdi'nin, Şeyh Musa'nın bina ettiği damın üzerinden düşerek vefat ettiğine dair Evâ'il-i Safer 1037 tarihli hücut kaydı.

(s.140/b.1): Bedel-i nüzül akçesinin toplanması ile görevlendirilen Hasan İsa'nın, on beş kuruş yerine, her bir haneden zorla yirmi sekiz kuruş aldığına ve bu durumun engellenmesine dair gönderilen Muharrem 1037 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.140/b.2): Bedel-i nüzül akçesinin toplanması ile görevlendirilen Hasan'ın, on beş kuruş yerine, her bir haneden zorla yirmi yedişer kuruş aldığı ve Hasan'ın men edilmesine dair Muharrem 1037 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.141/b.1): On beş on altı katar devesinin Harput'a gönderildiği ve bunların arpa, saman vs. ihtiyaçlarının tedarik edilmesine dair Harput kadısı ve mütesellimine gönderilen mektup sureti kaydı.

(s.141/b.2): Sâhib-i devlet hazretlerinin on beş on altı katar devesi ile dört deve ve Reisülküttab Abdullah Efendi'nin üç katar devesinin Harput tarafına gönderildiği, bunların ve adamlarının ihtiyaçlarının karşılanması için gönderilen mektup sureti kaydı.

(s.142/b.1): Sefere gelmedikleri tespit edilen Harput, Siverek, Çermik, Mardin ve Erzurum taraflarındaki yeniçerilerin tenbihi için yeniçeri çavuşu Hasan Çavuş'un gönderildiğine ve bir an önce sefere katılmalarına dair zikir olunan yerlerin kadılarına hitaben gönderilen Zi'l-hicce 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.142/b.2): Harput'dan ordu ihtiyaçlarının gönderilmesine dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.142/b.3): Sahib-i devlet hazretlerinin katarlarında yağma olup, sefere yetiştirmek için Harput'tan bir baş katırın tedarik edilmesine dair mektup sureti kaydı.

(s.143/b.1): Harput'da bedel-i nüzül akçelerinin toplanması için Hasan İsa'nın görevlendirildiği ve toplanan verginin ordu-yı hümayuna gönderilmesi hususunda Muharrem 1037 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.143/b.2): Ber vech-i arpalık Harput Sancağı mutasarrıfı olan Musul Beylerbeyi Ebubekir ile yerine Harput mutasarrıfı olan Yakup arasındaki haslar öşrünün tasarrufu konusundaki anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Muharrem 1037 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.144/b.1): Diyarbekir Eyaletinin üç bin ve üç binden aşağı olan tımar erbabının muhafaza hizmetinde bulunmak üzere tayin sahrasına gitmeleri için Harput kadısı ve mütesellimine hitaben gönderilen Evâsıt-ı Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.144/b.2): Harput'da yasakçı yoldaşların ref olunduğu ve yerlerine ocağın emekdarlarından Derviş namı yoldaşların yasakçı tayin edildiğine dair Muharrem 1037 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.144/b.3): Mustafa'nın bin otuz altı senesinde, Alican ve Şahvirdi'nin iki hanesi için tayin olunan yirmi kile arpayı alıp, Diyarbekir'de miri anbara teslim ettiğine dair Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.145/b.1): Eski Amid beylerbeyi ve ber-vech-i arpalık Harput ve Nusaybin Sancakları'na mutasarrıf olan Yakub'un ve adamlarının Musul, Van ve Diyarbekir

tarafklarını muhafaza etmeleri için gönderilen Evâsıt-ı Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.146/b.1): Bin otuz altı senesinde her bir haneden on beş kuruş bedel-i nüzül akçesinin acilen toplanıp, Diyarbekir'e gönderilmesine dair Harput ve Çüngüş kadılarına hitaben gönderilen Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.146/b.2): Harput'dan nüzül akçesi toplanması ve bir an önce Diyarbekir'e gönderilmesine dair Evâhir-i Zi'l-hicce 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.147/b.1): Harput Kalesi'nin dizdarlığını zorla Ali'nin aldığı, ancak dizdarlığın tekrar Mustafa'ya verildiğine dair Evâsıt-ı Zi'l-hicce 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.147/b.2): Eski Maraş Beylerbeyi olan Yakub'a Harput ve Nusaybin Sancağı'nın ber-vech-i arpalık olarak verildiğine dair Evâsıt-ı Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.148/b.1): Dergâh-ı Ali sipâhîlerinden Osman Bey'in sefere giderken bir baş atının çalındığına dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.148/b.2): Harput Kalesi'nin dizdarlığını zorla Mustafa'dan alan Ali'nin azl edildiği ve dizdarlığın tekrar Mustafa'ya verildiğine dair Zi'l-hicce 1036 tarihli berât-ı şerif.

(s.149/b.1): Bir zeamet tevcihine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1035 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.149/b.2): Zilhiccenin birinci günü arpanın biçildiğinin tesciline dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.150/b.1): Harput mukata'ası gılalinden adet üzere kile başına ikişer akçe alınagelmiş iken reayanın vermek istemediğine dair Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.150/b.2): Bir zeamet tevcihine dair berât-ı şerif kaydı.

(s.151/b.1): Ergani, Çüngüş, Çermik ve Harput'dan Diyarbekir'e nakli ferman olunan zahirenin ordu-yı hümayuna bir an önce teslim edilmesine dair gönderilen Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.151/b.2): Harput Kazası kadılığının Sinan'a tevcih edilmesi ve sürsat zahiresinin acilen ordu-yı hümayuna gönderilmesine dair Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.151/b.3): Harput haslarının nezâret ve havaleliği görevi verilen Kılınç Bey'in, müd başına ikişer kile der-anbarcelik, havâle ve nazır olanlara verilen yem ve yemek talebine dair Evâhir-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.152/b.1): Harput haslarının nezâret ve havaleliği görevi verilenlere müd başına ikişer kile tereke der-anbarcelik verilegelmış iken, Kılıç Bey'e vermekten kaçınıldığına dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.152/b.2): Kılınç Bey'in Harput Kazası'ndan bin kile fazla tereke aldığı gerekçesiyle Zağarcı İbrahim ile aralarında çıkan anlaşmazlığa dair Evâ'il-i Zi'l-hicce 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.153/b.1): Dergâh-ı mu'allâm cebecilerine, topcularına ve tahrircilerine Harput taraflarından alınacak olan beksimad ve arpanın nakline dair Harput kadısı, Fazlı Bey, Piyâle ve İbrahim Subaşı'ya hitaben gönderilen Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.153/b.2): Harput haslarının nezâret ve havaleliği görevi verilen Kılınç Bey'e adet ve kanun üzere müd başına ikişer kile der-anbarcelik, havâle, yem ve yemeğinin verilmesine dair Harput kadısı ve Harput zâbitine hitaben gönderilen Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.154/b.1): Harput mukata'ası penbe mahsülünün senesi bin kuruşdan Süleyman'a verildiğine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.154/b.2): Kılınç, Arslan, Davud ve Bayram'ın, Bağdad Seferi dönüşünde hak ettikleri ulufeleri için lazım gelen yüz yetmiş üç buçuk kuruşu Harput Emni Hasan tahvilinden alamadıklarından Hamakapu ve Zikreme adlı karyelerin mahsülünden verilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.155/b.1): Terekenin tahsil ve anbar edilmesine dair gönderilen mektup sureti kaydı.

(s.155/b.2): Harput'da olan miri terekenin kile başına on ikişer akçe hesabı üzere, acilen Diyarbekir'e naklettirilmesi hususunda Harput kadısı, Harput yeniçeri serdarı ve Zağarcı İbrahim'e hitaben gönderilen Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.155/b.3): Mevlana Abbas'ın, Peygamber Mescidi'nin mütevellilik görevi için beratının tesciline dair Evâsıt-ı Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.156/b.1): Harput'da olan miri terekenin yeteri kadar yük hayvanı tedarik edilerek Diyarbekir'e acilen nakl edilmesi hususunda Evâ'il-i Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.156/b.2): Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri çavuşlarından Hasan Efendi'ye geçtiği kazalardan menzil bargirleri tedarik edilmesi hususunda Tokad yolu üzerindeki kadılara hitaben gönderilen Evâsıt-ı Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.156/b.3): Harput Cizyedarı Piyâle Bey'in, Çemişgezek, Pertek, Sağman, Mazgird ve bazı sancaklardan Harput'a bir mikdar keferenin gelip yerleştiklerini ancak vergi talep ettiklerinde biz başka sancak reayasıyız diyerek vermediklerini merkeze bildirmesine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.157/b.1): Palu, Eğil, Tercil hakimleri ile Pertek, Sağman, Mazgird, Çemişgezek, Harput, Çermik, Çapakçur sancak beylerinden Harput'da bulunan kırk altı bin kile gıvalın Diyarbekir'e naklinin istendiği hususunda Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.157/b.2): Harput'da tabh olunan mîrî beksimadın Hızır Çavuş ile gönderilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.158/b.1): Bir zımminin düğün için Harput'dan esbab alıp, köyüne giderken yolda katledildiği ve keşif yapılması için İlyas'ın bölüğüyle gönderildiğine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.158/b.2): Sürsat zahiresinin gönderilmesine dair Nusaybin, Harput, Atak, Hacuk, Habur, Kulb, Hısn-ı Keyfa, Siirt, Çermik, Çüngüş, Ruha, Tergüdan ve Siverek kadılarına hitaben gönderilen Evâsıt-ı Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.159/b.1): Yakub Paşa'nın, Seyyid Han Bey'den elli beş camus bahası alacağına dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.159/b.2): Şeyh Musa, Şeyh Hüseyin, Şeyh Mehmed, Şeyh Hâcı ve Şeyh Ali'den tekelif-i şakka alınmaması hususunda Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.160/b.1): Kethüdayeri atamasına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.160/b.2): Kılınç Bey'in Harput mukataasının nezâret ve havâleliğinin kendisine verildiğine dair tezkire talep etmesi hususunda Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.161/b.1): Havâss-ı hümayun karyelerinde kavga ve fesad gibi olaylar olduğu zaman mirliva olanlar gelirlerini alırken, Emin Batu Hasan Bey mani olup, Bekir Paşa Hazretleri'nin gelir alamadığına dair Harput kadısı ve mütesellimine hitaben gönderilen Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.161/b.2): Diyarbekir'e tabi olan kazaların terekelerinin Diyarbekir'e nakl edilmesi hususunda Evâsıt-ı Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.162/b.1): Harput gılâl mukataası emini Batu Hasan'ın veziriazam ve başdeftardar gelinceye kadar kaleye hapis edilmesi hususunda Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.162/b.2): Amid, Atak, Abak, Çapakçur, Harput, Mazgird, Pertek, Çemişgezek, Sağman ve Halep'ten sürsat zahiresinin gönderilmesine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.163/b.1): Harput mukataası terekasının Diyarbekir anbarına teslim edilmesi hususunda Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.163/b.2): Damıbüyük ve başka yerlerden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçe hisse tımar Mehmed tahvilinden İbrahim'e tevcih olunup, İbrahim'in, Mehmed'in adamı Hasan'ın tasarrufuna mani olduğunu söyleyerek dava etmesine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.164/b.1): Bir zeamet tevcihine dair berât-ı şerîf.

(s.164/b.2): Habusı Karyesi'nde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan Mercan'ın zeametini Kenan'a verdiğiine dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.164/b.3): Bin otuz altı senesinde anbar üzerine kâtib tayin olunan Osman Efendi'nin hizmetlerine dair Evâ'il-i Muharrem 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.165/b.1): Tecavüz olayına dair Evâsıt-ı Şevvâl 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.165/b.2): Sağman Sancakbeyi Kıtmur Bey'in Terzibaşısı Kesber'in Pertek'e giden yolda öldürüldüğüne dair Evâsıt-ı Şevvâl 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.165/b.3): Habusı Karyesi'nde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan Perviz'in vefatı üzerine, zeametinin on dört bin akçesinin oğullarına tevcih olunduğuna dair Evâsıt-ı Şevvâl 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.165/b.4): Bir borcun tesciline dair Evâ'il-i Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.166/b.1): Bağdad Seferi'nde bulunan Ömer'in, zeameti mahsulünün Aluzer, Şeyh Emir vs. kişilerce zabt edildiği iddiasına dair Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.166/b.2): Harput Kazası'nda yasakçı olan yoldaşların ref olunup, yerlerine ocağın emekdarlarından Mehmed Beşe ile Musli'nin yasakçı tayin edildiğine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.166/b.3): Mühim ve acele bir husus için Dergâh-ı mu'allâm sipâhîlerinden Ahmed'in irsal olunduğu ve geçtiği yerlerde kendisine ve iki adamına menzil bargirleri tedarik edilmesine dair Haleb'den Erzurum'a kadar yol üzerinde bulunan kadıllara hitaben gönderilen Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.167/b.1): Eşini başka biriyle görüp öldüren Hüseyin adlı Kürt'ün merkeze getirilmesi için Mustafa Ağa'nın gönderildiğine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.167/b.2): Harput'da vaki olan miri buğdaydan tabh olunan beksimad ile sarf olunan buğday, değirmenci, kalburcu ve hamaliye için harcanan akçe miktarını gösteren hüccet kaydı.

(s.167/b.3): Zeyve Karyesi sakinlerinden Hızırğiller nam Kürt'ün, Malatya Sancağı'ndan bir adamı öldürüp, iki adamı da yaraladığına dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.167/b.4): Yüz elli kile arpa ve kırk kile onun ordu-yı hümayuna teslim edildiğinin tesciline dair 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.168/b.1): Harput mukataası gılalının yarısı hinta ve yarısı şair olmak üzere Harput kilesiyle kırk altı bin kile gılalın toplanması ve Harput anbarına teslim edilmesi için İbrahim Subaşı'nın görevlendirildiğine dair Şa'bân 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.168/b.2): Kul mevâcibi ve sefer-i hümayun mühimmatı için akçe lazım olduğundan Piyâle, Kılınç ve Mehmed Bey'den bin sekiz yüz nefer ile üç bin yüz riyâl kuruş cizye akçesi peşin alınmak üzere kendilerine tevcih edildiğine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli berât-ı şerif.

(s.169/b.1): Meydan-ı Atik Mescidi'ne yevmi bir akçe vazife ile Hâcı Ali'nin müezzin olarak atandığına dair Receb 1036 tarihli berât-ı şerif.

(s.169/b.2): Harput mukataası emini Batu Hasan'ın yerine bin otuz altı senesi gılalının toplanması ve der-anbar edilmesi için İbrahim Subaşı'nın görevlendirildiğine dair Şa'bân 1036 tarihli berât-ı şerif.

(s.169/b.3): Hüdavirdi'nin ziraat ettiği toprağın, erkek evladı kalmadığı için, amcası oğluna tapuya verildiğine dair temessük kaydı.

(s.170/b.1): Harput'da arpa tanesinin olgunlaştığı ve hasat zamanı olduğunun tesciline dair Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.170/b.2): Veli ve Murad'ın Hüseyinik'de bulunan bir bağ davalarının olduğuna dair Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.170/b.3): Bir kasabada bulunan kiliselerdeki keşişlerden cizye almanın uygun olup olmadığına dair fetva kaydı.

(s.171/b.1): Siyavuş'un, Pelte ve diğer karyelerden altı bin akçe hisse tımarını reayadan alması için mektup talep ettiğine dair Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.171/b.2): Sefer-i hümayun için Harput'dan yüz elli çift girâr, yüz çift çarpat, elli çift kanûnî ve ikiyüz nevbenin, sağ akçe hesabıyla acilen tedarik edilmesi ve Diyarbekir'e gönderilmesine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.171/b.3): Saru bin Şeyh Ali'nin vefat etmesi üzerine tasarrufunda olan yoncalık yerinin Zeynel Kethüda'ya verildiğine dair Muharrem 1015 tarihli temessük kaydı.

(s.171/b.4): Herdi Karyesi'nde vefat eden birinin erkek evladı kalmadığından tasarrufunda olan malların miriye düşüp İsmail'e tapuya verildiğine dair temessük kaydı.

(s.171/b.5): Bir vakıf evinin kirasıyla ilgili fetva kaydı.

(s.172/b.1): Bir kadının zorla götürülmek istenmesi sebebiyle çıkan kavgada bir yaralanma olayına dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.172/b.2): Harput Kazası'nın bin otuz beş senesi sürsat akçesinden elli dört hane baki kalıp, on beşer kuruşdan sekiz yüz on riyâl kuruşun bir an önce toplanıp, hazineye teslim edilmesi hususunda Gurre-i Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.172/b.3): Mirlivaya ait olan ispençe ve baş cizyesinde kefereden nefer başına seksen dört akçe ve müslümandan kırk iki akçe alınıyor iken bu sene ahalinin noksan vermek istediğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.173/b.1): Gölcük-i Ulya ve Süfla, Monlakendi, Kiğivank ve Ayvos Karyeleri'nin üç seneliğine doksan altı bin kuruşa İbrahim Bey'e iltizama verilmesine dair Gurre-i Rebî'ü'l-ahir 1025 tarihli berât-ı şerîf.

(s.174/b.1): Baltalı Meydan tarlası denilen bir tarlanın Abdurrahman Ağa'ya tapuya verildiğine dair 1034 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.174/b.2): Ahmed ve Alican Çavuş'dan tulumların alındığının tesciline dair Cemâziyel-âhir 1034 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.174/b.3): Baba Nazar Tekyesi'nin şeyhi ve türbedarı olan Şeyh Hacı'dan harc ve tekalif alınmaması hususunda Harput kadısına hitaben gönderilen Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.175/b.1): Bir vakıf ile ilgili hüccet kaydı.

(s.175/b.2): Diyarbekir'de olan doğancıların bin otuz altı senesinde vergilerinin tahsili için Bayram Bey'in tayin edildiğine dair Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.175/b.3): Harput mukataasının emîni İbrahim Bey ve Hasan Bey tahvillerinden der-anbar olunan atık gılâlın satışı için Behram Çavuş'un tayin olunduğu ve bu görevi sırasında yem, yemek vs. masrafına kile başına ikişer akçe tayin olunmuşken vermekde sorun çıkarıldığına dair Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.176/b.1): Bin otuz beş senesinde İğiki ve Sürsürü karyeleri mahsüllerinin Bayram Çavuş'a yetmiş müd gılala iltizama verildiğine dair Evâhir-i Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.176/b.2): Hüseyin Ağa'nın ulufesinin Harput mukataasına saliyane olunduğu ve ulufesini Harput Emîni Hasan Bey'den alacağına dair Evâhir-i Cemâziyel-âhir 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.176/b.3): Harput'da yasakçı olan yoldaşların ref olunup, yerlerine ocağın emekdarlarından Ahmed Beşe'nin yasakçı tayin edildiğine dair yeniçeri ağasından, Harput kadısına hitaben gönderilen Gurre-i Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.176/b.4): Harput'da yasakçı olan yoldaşların ref olunup, yerlerine ocağın emekdarlarından Mehmed Beşe'nin yasakçı tayin edildiğine dair yeniçeri ağasından, Harput kadısına hitaben gönderilen Gurre-i Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.177/b.1): Harput anbarından Diyarbekir'e nakil olunacak terekeden Tercil kadılarına yüz elli kile arpanın tayin olunduğuna dair Harput mukataası emîni Hasan Bey'e hitaben gönderilen Evâ'il-i Receb 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.177/b.2): Dört bin kile terekenin Amid anbarına nakledilmesi için Mehmed Ağa'nın gönderildiğine dair tezkire sureti kaydı.

(s.178/b.1): On beşden ziyâde karyenin reayası perâkende olup firâr etmekle, sürsat akçesinin geriye kalanlardan alınıp, elli beş haneden ise sonradan alınması hususunda gönderilen mektup sureti kaydı.

(s.178/b.2): Yeniçerilerin şark seferine katılmaları hususunda Ayntab, Malatya, Diyarbekir, Harput, Çemişgezek, Eğin, Divriği, Arabgir, Pertek, Sağman, Mazgird, Palu ve Sivas kadılarına hitaben gönderilen Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.179/b.1): Maraş, Ayntab, Malatya, Divriği, Harput ve Sivas Eyâleti ile Haleb'den Diyarbekir'e yol üzerindeki kadınlara, kazalarında bulunan yeniçerilerin şark seferine katılmaları hususunda gönderilen Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.181/b.1): Harput Sancağı'nın ber-vech-i arpalık olarak Musul Beylerbeyi Bekir'e tevcih edildiğine dair Evâ'il-i Receb 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.181/b.2): Peygamber Mescidi'ne Mustafa'nın senelik beş müd hintayla imam olarak atandığına dair Evâsıt-ı Receb 1036 tarihli berât-ı şerif.

(s.181/b.3): Mehmedcan Ağa vefat edip, erkek evladı kalmadığından ziraat ettiği zeminin Murtaza Çelebi'ye tapuya verildiğine dair Muharrem 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.182/b.1): Bekir Paşa'nın çektiği sıkıntılar dile getirilerek, gelirine mani olunmaması ve düşen gelirin ödenmesi hususunda sipahi kethüdaları, yeniçeri zabiti, ve yeniçeri yoldaşlarına hitaben gönderilen mektup sureti kaydı.

(s.182/b.2): Ferman olunan beksimadın tabhı için üç Harput kilesi beksimadın, kırk dört hokkadan ikiyüz dirhem noksan geldiği hususunda Harput kadısı ve Harput mukaatası eminine hitaben gönderilen Şaban 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.182/b.3): Diyarbekir'den sefer-i hümayun için ordubazarı ihrac olunmasına dair Evâsıt-ı 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.183/b.1): Harput'dan Amid anbarına üç bin kile terekenin gönderilmesi hususunda Harput kadısı ve mütesellimine hitaben gönderilen tezkire sureti kaydı.

(s.183/b.2): Tımar tevcihine dair Evâ'il-i Cemâziye'l-âhir 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.183/b.3): Harput mukataasının harac, ispençe vs. vergileri, nakit paraları ve gılalının sipah ve yeniçeri maaşlarına verildiğine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Evâhir-i Şa'bân 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.184/b.1): Harput Emimi Batu Hasan'ın, mukataa malından zimmetinde olan on bin kuruşun alınması için İbrahim Subaşı'nın görevlendirildiğine dair Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.184/b.2): Boş ve harabe olan Bağpınar Karyesi'ni, Malkoç adlı kimsenin kendi malından harcayarak mamur hale getireceği ve her sene on bin akçe Diyarbekir hazinesine teslim edip, geri kalan karye, çiftlik her ne ise kendisine ve evladı evladına vakıf ve mütevellî olacağına dair Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.184/b.3): Harput Kazası'na saliyane olunan yüz kırk beş koyunun bedeli olan akçenin teslim alındığına dair Evâsıt-ı Ramazan 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.185/b.1): Harput Emîni Hasan Bey'in hapsedilmesi nedeniyle Van kullarının maaşlarının ödenemediği ve Hasan Bey'in merkeze gönderilmesine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.185/b.2): Şark seferi için Harput Kazası'ndan üç yüz kile dakik akçe, bin iki yüz kile şair, üç yüz res koyun ve altı tamam vukiyye sade yağın Diyarbekir'e gönderilmesi hususunda Harput kadısına hitaben gönderilen Evâ'il-i Şa'bân 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.186/b.1): Diyarbekir'de olan ümeraya, kabilelere vs. mektublar gönderilerek, Harput'da olan alaybeyi, çeribaşı vs. tumar sahiplerinin tenbih ve ikaz edilerek sefere katılmaları hususunda Evâ'il-i Ramazan 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.186/b.2): Gılal konusunda anlaşmazlık olduğundan gılalın belli bir süre bekletilmesine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Evâ'il-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.186/b.3): Mehmed adlı kimsenin kavga sonucu öldürülmesi ve katilinin mahkeme edilmesine dair Evâ'il-i Şevvâl 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.186/b.4): Bir borcun ödendiğinin tesciline dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.187/b.1): Eski Harput Kalesi dizdarı olan Mustafa Ağa'dan alınıp, yeni dizdar Seydi Ali Ağa'ya teslim edilen malların listesini gösteren Evâhir-i Cemâziyel-âhir 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.187/b.2): İbrahim Subaşı'nın bu seneki Harput gılalının yarı buğday ve yarı arpa toplam kırk altı bin kile gılalîyesini Emin Batu Hasan'ın borcuna sayılmak üzere ordu-yı hümayun hazinesi adına aldığına dair mektup sureti kaydı.

(s.187/b.3): Bir miras konusundaki anlaşmazlığa dair fetva kaydı.

(s.187/b.4): Ergani bekârlarına fermân olunan yediyüz altı kile arpa hususunda 1037 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.188/b.1): Bir tımar tevcihine dair Cemâziye'l-evvel 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.188/b.2): Sefer-i hümayun için, Harput Kazası'nın üçyüz on bir avâriz hanesinden bin otuz yedi senesi için rub' dakik ve şa'îr olmak üzere ikişer kile istanbulî nüzül ihrâc edilmesine dair Şa'bân 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.188/b.3): Bir borcun tesciline dair Evâsıt-ı Zilkade 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.189/b.1): Sürsürü, Iğıkı ve Miyadun adlı karyelere ait gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.189/b.2): Germiri, Daldik ve Dadayış adlı karyelere ait gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.189/b.3): Germiri, Daldik ve Dadayış adlı karyelere ait bin otuz altı yılı gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire kaydı.

(s.189/b.4): Bizmişen ve Holvenk adlı karyelere ait bin otuz altı yılı gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.189/b.5): Hoş ve İlmenlü Karyesi ile Hâcı Kulu Bey Mezrası'nın bin otuz altı yılı gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.189/b.6): Sarını ve Hanibrahimşah adlı karyelerin gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.1): Körpe, Hersenk ve Avcılı Mezrası'nın gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.2): Tilenzid Karyesi gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.3): Ribat Karyesi gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.4): Huh, Alıncık, Güney, Heftehisar, Perdik, Kürk, Kavak, Halifecik ve Kamışlı Karyeleri ile Sürklü Mezrası gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.5): Şintil Karyesi gılal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.6): Göl Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.190/b.7): Hırhik Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâhir-i Şevvâl 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.1): Ribat Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Gurre-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.2): Perçenç Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Gurre-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.3): Sarpulu Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.4): Tilenzid ve Şintil Karyeleri gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.5): Muri Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Gurre-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.6): Ekrüz Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.191/b.7): Seyli Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.1): Ağınsı ve Norşun Karyeleri gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.2): Könk Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.3): Şintil Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.4): Temte Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Evâsıt-ı Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.5): İçme Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.6): Sarpulu Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.192/b.7): Ağınsı Karyesi gıal mahsulünün miri anbara teslim edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.193/b.1): Sefer için Harput'dan altı kantar beksimad istendiğine dair Harput kadısı ve beksimad mübaşirine hitaben gönderilen Evâhir-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.193/b.2): Saka Mehmed'in, Bağdad'da vefat eden Çerkes Hasan Paşa'dan bin beş yüz riyâl kuruş alacağı olduğunu merkeze bildirmesi ve alacağının Harput ispençesi malından verilmesine dair Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.193/b.3): Bir mütevellî tayini beratının mahkemede tesciline dair hüccet kaydı.

(s.193/b.4): Hacı Hüdavirdi'nin, Gürcü oğlu Rıdvan'ı malından azad ettiğine dair tezkire sureti kaydı.

(s.194/b.1): Bir tımar tevcihine dair Evâhir-i Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.194/b.2): Bir tımar tevcihine dair Evâhir-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.194/b.3): Bir tımar tevcihine dair Ramazan 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.195/b.1): Bir tımar tevcihine dair Evâ'il-i Zi'l-ka'de 1036 tarihli mektup sureti kaydı.

(s.195/b.2): Çemişgezek, Pertek, Sağman, Mazgird vs. sancaklardan gelip, Harput'da sakin olan zımmî reayanın, başka sancak reayası olduklarını söyleyerek vergi vermek istemediklerinin merkeze bildirilmesi üzerine, bunlardan âdet ve kanun üzere vergi alınmasına dair Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.195/b.3): Palu, Eğil, Tercil, Pertek, Sağman, Mazgird, Çemişgezek ve Harput'da anbar olunan kırk altı bin kile gılalın Diyarbekir'e nakl edilmesine dair Zi'l-ka'de 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.196/b.1): Palu, Eğil, Tercil, Pertek, Sağman, Mazgird, Çemişgezek ve Harput'da anbar olunan kırk altı bin kile gılalın acilen Diyarbekir'e nakl edilmesine dair Evâsıt-ı Zi'l-ka'de 1036 tarihli tezkire sureti kaydı.

(s.196/b.2): Dört akçe ulufeye mutasarrıf olan Osman ve Ramazan'ın bin otuz altı Muharreminin gurrelerinden itibaren mevacibe hak kazandıklarına dair Harput kadısı ve Harput eminine hitaben gönderilen Zi'l-hicce 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.196/b.3): Bin otuz altı senesinde Zağarcı İbrahim Subaşı'nın anbarladığı, Diyarbekir'e nakli ferman olunan miri arpadan iki kile arpanın Üngüzek Karyesine tevcih edildiğine dair Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.197/b.1): Herdi Karyesi'nin on beş avarız hanesinin on haneye indirilmesine dair Harput kadısına hitaben gönderilen Şevval 1036 tarihli ferman sureti kaydı.

(s.197/b.2): Herdi Karyesi'nden on beş avarız hanesinin on haneye indirilmesine dair Şevval 1036 tarihli hüccet kaydı.

(s.197/b.3): Talebe taifesinin sekiz gün ikişer şahiden diğer günler üçer şahiden ekmek almayı kabul etmediklerine dair evâ'il-i Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.198/b.1): Talebe taifesinden Monlâ Habil, Monlâ Halil ve Monlâ Mehmed'e bin otuz yedi Saferinin dokuzuncu gününden günlük beş şahilik ekmek verilmesine dair Safer 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.198/b.2): Bir borcun tesciline dair Evâhir-i Zi'l-hicce 1034 tarihli temessük kaydı.

(s.198/b.3): Kırk bin akçenin sağ olduğunun tesciline dair hüccet kaydı.

(s.198/b.4): Halil'in, Tilenzid'in bir hanesi için sekiz kile şair alıp, Diyarbekir'de Süleyman Ağa'ya teslim ettiğine dair Rebî'ül-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.198/b.5): Mehmed'in, Malatyacık'da üç rub' hanenin altı kile şairini, Diyarbekir'de Süleyman Ağa'ya teslim ettiğine dair Rebî'ül-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.198/b.6): Ekmeğin altı şahiye, sabunun on bir selimiye satıldığına dair Evâsıt-ı Rebî'ül-evvel 1037 tarihli hüccet kaydı.

(s.199/b.1): Bin otuz altı senesinde Harput Kazası'na ferman olunan sürsat zahiresinin nüzül eminine teslim edildiğine dair hüccet kaydı.

(s.199/b.2): Narh beyanı kaydı.

(s.200/b.1): Narh beyanı kaydı.

(s.201/b.1): Bir tereke nakli için verilen akçenin hüccet kaydı.

İKİNCİ BÖLÜM

2. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPUT ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ

2.1. İdari Atamalarla İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	İmam ataması	s.114/b.3
2	Mektup	Tımar tevcihi	s.134/b.3
3	Mektup	Yasakçılık vazifesine atama	s.144/b.2
4	Ferman	Muhafaza hizmeti için görevlendirme yapılması	s.145/b.1
5	Mektup	Dizdarlık vazifesine tayin	s.147/b.1
6	Ferman	Ber-vech-i arpalık tevcihi	s.147/b.2
7	Berat	Dizdarlık vazifesine tayin	s.148/b.2
8	Ferman	Zeamet tevcihi	s.149/b.1
9	Berat	Zeamet tevcihi	s.150/b.2
10	Ferman	Harpurt mukataasının penbe mahsulünün tevcihi	s.154/b.1
11	Mektup	Kethüdayeri tayini	s.160/b.1
12	Tezkire	Nezaret ve havalelik tevcihi	s.160/b.2
13	Mektup	Tımar tevcihi davası	s.163/b.2
14	Berat	Zeamet tevcihi	s.164/b.1
15	Ferman	Zeamet tevcihi	s.164/b.2
16	Ferman	Zeamet tevcihi	s.165/b.3
17	Mektup	Yasakçılık vazifesine atama	s.166/b.2
18	Berat	Cizyelerin tevcihi	s.168/b.2
19	Berat	Müezzin ataması	s.169/b.1
20	Berat	Gılal toplanması için görevlendirme yapılması	s.169/b.2
21	Berat	İltizama verme	s.173/b.1
22	Mektup	Yasakçılık vazifesine atama	s.176/b.3
23	Mektup	Yasakçılık vazifesine atama	s.176/b.4

24	Ferman	Ber-vech-i arpalık tevcihi	s.181/b.1
25	Berat	İmam ataması	s.181/b.2
26	Mektup	Tımar tevcihi	s.183/b.2
27	Mektup	Tımar tevcihi	s.188/b.1
28	Hüccet	Mütevelli tayini beratının tescili	s.193/b.3
29	Ferman	Tımar tevcihi	s.194/b.1
30	Mektup	Tımar tevcihi	s.194/b.2
31	Ferman	Tımar tevcihi	s.194/b.3
32	Mektup	Tımar tevcihi	s.195/b.1

2.2. Menzillerle İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Ferman	Menzil bargirleri tedarik edilmesi hususunda	s.156/b.2
2	Ferman	Sürsat zahiresinin gönderilmesine dair	s.158/b.2
3	Ferman	Sürsat zahiresinin gönderilmesine dair	s.162/b.2
4	Ferman	Menzil bargirleri tedarik edilmesi hususunda	s.166/b.3

2.3. İktisadi Nitelikli Belgeler

2.3.1. Vergi ve Vergi Ödemeleri ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Vergi talebi	s.5/b.1
2	Hüccet	Vergi talebi	s.15/b.3
3	Hüccet	Vergi alındığının tescili	s.44/b.4
4	Hüccet	Terekenin anbara teslim edildiğine dair	s.49/b.3
5	Hüccet	Vergi hususunda	s.51/b.2
6	Hüccet	Vergi ödenmesine dair	s.57/b.4
7	Hüccet	Vergi	s.58/b.3
8	Hüccet	Vergi	s.63/b.2

9	Hüccet	Vergi tahsili ve eminin habsedilmesi	s.68/b.1
10	Hüccet	Sürsatın teslimine dair	s.83/b.1
11	Hüccet	Gılal toplanması ile ilgili anlaşmazlığa dair	s.83/b.2
12	Hüccet	Vergi ödemesi	s.84/b.3
13	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.87/b.3
14	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.88/b.2
15	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.89/b.1
16	Hüccet	Beksimad alındığının tescili	s.90/b.2
17	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.90/b.3
18	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.92/b.2
19	Hüccet	Miri terekenin nakline dair	s.92/b.3
20	Hüccet	Vergi	s.94/b.3
21	Hüccet	Vergi	s.95/b.1
22	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.95/b.2
23	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.95/b.3
24	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.97/b.4
25	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.98/b.4
26	Hüccet	Tımarın alınması	s.101/b.4
27	Hüccet	İltizam gelirlerinin alınması	s.102/b.4
28	Hüccet	Fazla vergi alındığı iddiası	s.108/b.2
29	Hüccet	İltizam	s.113/b.3
30	Hüccet	Vergi	s.117/b.4
31	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.120/b.1
32	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.120/b.2
33	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.120/b.3
34	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.122/b.1
35	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.125/b.3
36	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.126/b.1
37	Hüccet	Vergi vermekten kaçınma hususunda	s.126/b.2
38	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.127/b.2
39	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.127/b.3
40	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.128/b.2

41	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.128/b.3
42	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.128/b.4
43	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.130/b.4
44	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.132/b.2
45	Hüccet	Miri arpanın nakli hususunda	s.132/b.3
46	Hüccet	Buğdayın satışı için mahkemede fiyat tespiti	s.133/b.2
47	Tezkire	Tamga-yı siyâh ve bâc-ı ubûr	s.134/b.1
48	Tezkire	Tamga-yı siyâh ve bâc-ı ubûr	s.134/b.2
49	Hüccet	Verginin teslimi	s.134/b.4
50	Tezkire	Adet-i ağnam vergisinin toplanmasına dair	s.135/b.1
51	Tezkire	Adet-i ağnam vergisinin hazineye teslimine dair	s.135/b.2
52	Ferman	Haksız yere vergi alındığı iddiası	s.136/b.1
53	Tezkire	Vergi toplanmasına dair	s.136/b.2
54	Ferman	Haksız yere vergi istenildiğine dair	s.137/b.2
55	Tezkire	Mukataa yenilenmesi için yapılan masrafa dair	s.139/b.1
56	Hüccet	Mukataa yenilenmesi ve hüccet talebi	s.139/b.2
57	Ferman	Fazla vergi alındığına dair	s.140/b.1
58	Ferman	Fazla vergi alındığına dair	s.140/b.2
59	Ferman	Bedel-i nüzûlun toplanması ve teslimine dair	s.143/b.1
60	Ferman	Öşrü kimin toplayacağı hakkındaki anlaşmazlık	s.143/b.2
61	Hüccet	Tahsil edilen verginin teslimi	s.144/b.3
62	Ferman	Tahsil edilen verginin teslimi	s.146/b.1
63	Tezkire	Bedel-i nüzûl toplanması ve teslimi	s.146/b.2
64	Ferman	Alınacak gılal miktarına dair	s.150/b.1
65	Ferman	Tahsil edilen verginin teslimi	s.151/b.1
66	Ferman	Sürsatın teslimine dair	s.151/b.2
67	Mektup	Tereke nakli hususunda	s.155/b.1
68	Ferman	Tahsil edilen verginin teslimi	s.155/b.2
69	Ferman	Miri terekenin nakledilmesi için yük davarı temini	s.156/b.1
70	Tezkire	Vergi vermekten kaçınıldığına dair	s.156/b.3
71	Ferman	Gılal nakli hususunda	s.157/b.1
72	Tezkire	Beksimad teslimine dair	s.157/b.2

73	Ferman	Tekalif-i şakka alınmaması hususunda	s.159/b.2
74	Ferman	Tereke nakli hususunda	s.161/b.2
75	Ferman	Terekenin miri anbara teslim edilmesine dair	s.163/b.1
76	Hüccet	Piştirilen beksimad ve sarf olunan harcamalara dair	s.167/b.2
77	Tezkire	Arpa ve un teslimine dair	s.167/b.4
78	Ferman	Gılalın toplanması ve teslim edilmesine dair	s.168/b.1
79	Mektup	Reayadan tımar almak için mektup talebine dair	s.171/b.1
80	Tezkire	Sefer-i hümayun için malzeme teminine dair	s.171/b.2
81	Tezkire	Sürsatın toplanması ve teslimine dair	s.172/b.2
82	Mektup	Verginin düşürülmesi talebi	s.172/b.3
83	Mektup	Şeyh ve türbedardan harc ve tekalif alınmaması	s.174/b.3
84	Mektup	Vergi tahsili	s.175/b.2
85	Tezkire	İltizama verme	s.176/b.1
86	Tezkire	Diyarbakir'e naklolunan kilenin dağıtılması	s.177/b.2
87	Mektup	Sürsat vergisi hakkında	s.178/b.1
88	Tezkire	Piştirilen beksimadın eksik geldiği hakkında	s.182/b.2
89	Tezkire	Terekenin gönderilmesine dair	s.183/b.1
90	Tezkire	Vergilerin maaş ödemelerinde kullanılması	s.183/b.3
91	Tezkire	Verginin alındığının tescili	s.184/b.3
92	Tezkire	Gılal hususunda	s.186/b.2
93	Tezkire	Arpa teslimi	s.187/b.4
94	Ferman	Sefer-i hümayuna nüzül ihraç edilmesi hakkında	s.188/b.2
95	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.1
96	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.2
97	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.3
98	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.4
99	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.5
100	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.189/b.6
101	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.1
102	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.2
103	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.3
104	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.4

105	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.5
106	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.6
107	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.190/b.7
108	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.1
109	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.2
110	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.3
111	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.4
112	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.5
113	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.6
114	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.191/b.7
115	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.1
116	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.2
117	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.3
118	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.4
119	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.5
120	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.6
121	Tezkire	Gılal mahsulünün miri anbara teslimine dair	s.192/b.7
122	Mektup	Beksimad talebi	s.193/b.1
123	Ferman	Vergi vermekten kaçınıldığına dair	s.195/b.2
124	Ferman	Gılalın nakledilmesine dair	s.195/b.3
125	Tezkire	Gılalın nakledilmesine dair	s.196/b.1
126	Hüccet	Arpanın miri anbara nakledilmesine dair	s.196/b.3
127	Ferman	Verginin düşürülmesine dair	s.197/b.1
128	Hüccet	Verginin düşürülmesine dair	s.197/b.2
129	Hüccet	Şa'ir teslimine dair	s.198/b.4
130	Hüccet	Şa'ir teslimine dair	s.198/b.5
131	Hüccet	Sürsatın teslimine dair	s.199/b.1

2.3.2. Alım-Satım ve Kirayla İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Satış akdi	s.1/b.2
2	Hüccet	Satış akdi	s.6/b.2
3	Hüccet	Satış akdi	s.7/b.1
4	Hüccet	Satış akdi ve vergi talebi	s.7/b.2
5	Hüccet	Satış akdi	s.9/b.1
6	Hüccet	Satış akdi	s.9/b.4
7	Hüccet	Satış akdi	s.10/b.2
8	Hüccet	Satış akdi	s.10/b.3
9	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.10/b.4
10	Hüccet	Satış akdi	s.11/b.2
11	Hüccet	Satış akdi	s.11/b.3
12	Hüccet	Satış akdi	s.14/b.5
13	Hüccet	Satış akdi	s.16/b.3
14	Hüccet	Satış akdi	s.18/b.2
15	Hüccet	Satış akdi ve borç ödenmesi	s.19/b.2
16	Hüccet	Satış akdi	s.20/b.1
17	Hüccet	Satış akdi	s.20/b.3
18	Hüccet	Satış akdi	s.22/b.1
19	Hüccet	Satış akdi	s.23/b.1
20	Hüccet	Satış akdi	s.23/b.2
21	Hüccet	Satış akdi	s.23/b.4
22	Hüccet	Satış akdi	s.25/b.2
23	Hüccet	Satış akdi	s.26/b.2
24	Hüccet	Satış akdi	s.27/b.2
25	Hüccet	Satış akdi	s.27/b.3
26	Hüccet	Satış akdi	s.29/b.1
27	Hüccet	Satış akdi	s.29/b.2
28	Hüccet	Satış akdi davası	s.30/b.2
29	Hüccet	Satış akdi	s.30/b.4

30	Hüccet	Satış akdi	s.31/b.3
31	Hüccet	Satış akdi	s.31/b.4
32	Hüccet	Satış akdi	s.32/b.1
33	Hüccet	Satış akdi	s.35/b.1
34	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.36/b.3
35	Hüccet	Kira akdi	s.39/b.2
36	Hüccet	Satış akdi	s.40/b.3
37	Hüccet	Satış akdi	s.41/b.2
38	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.41/b.3
39	Hüccet	Satış akdi	s.42/b.1
40	Hüccet	Satış akdi	s.43/b.2
41	Hüccet	Satış akdi	s.43/b.4
42	Hüccet	Satış akdi	s.43/b.6
43	Hüccet	Satış akdi	s.44/b.1
44	Hüccet	Satış akdi	s.45/b.1
45	Hüccet	Satış akdi	s.45/b.2
46	Hüccet	Satış akdi	s.46/b.2
47	Hüccet	Kira davası	s.47/b.1
48	Hüccet	Satış akdi	s.49/b.2
49	Hüccet	Satış akdi	s.50/b.2
50	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.52/b.2
51	Hüccet	Satış akdi	s.52/b.3
52	Hüccet	Satış akdi	s.55/b.1
53	Hüccet	Satış akdi	s.55/b.4
54	Hüccet	Satış akdi	s.57/b.3
55	Hüccet	Satış akdi	s.59/b.1
56	Hüccet	Satış akdi	s.60/b.1
57	Hüccet	Mal satışının tescili	s.60/b.2
58	Hüccet	Geçmişte yapılan bir satışın tescili	s.60/b.3
59	Hüccet	Satış akdi	s.65/b.1
60	Hüccet	Satış akdi	s.66/b.2
61	Hüccet	Satış akdi	s.66/b.4

62	Hüccet	Satış akdi	s.67/b.4
63	Hüccet	Satış akdi	s.68/b.2
64	Hüccet	Mal değişimi ve satış akdi	s.69/b.1
65	Hüccet	Satış akdi	s.69/b.2
66	Hüccet	Satış akdi	s.69/b.3
67	Hüccet	Satış akdi	s.70/b.3
68	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.74/b.3
69	Hüccet	Satış akdi	s.75/b.3
70	Hüccet	Satış akdi	s.76/b.2
71	Hüccet	Satış akdi	s.77/b.2
72	Hüccet	Satış akdi	s.77/b.3
73	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.78/b.2
74	Hüccet	Satış akdi	s.79/b.2
75	Hüccet	Satış akdi	s.81/b.1
76	Hüccet	Satış akdi	s.83/b.3
77	Hüccet	Satış akdi	s.85/b.2
78	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.85/b.3
79	Hüccet	Satışın inkârı ve sulh akdi	s.86/b.1
80	Hüccet	Satış akdi	s.86/b.4
81	Hüccet	Satış akdi	s.87/b.1
82	Hüccet	Satış akdi	s.87/b.5
83	Hüccet	Satış akdi	s.88/b.1
84	Hüccet	Satış akdi	s.89/b.2
85	Hüccet	Satış akdi	s.92/b.1
86	Hüccet	Satış akdi	s.93/b.2
87	Hüccet	Satış akdi	s.94/b.4
88	Hüccet	Borç ödemesi ve satış akdi	s.95/b.4
89	Hüccet	Satış akdi	s.96/b.4
90	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.97/b.1
91	Hüccet	Satış akdi	s.97/b.3
92	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkından feragat	s.99/b.2
93	Hüccet	Satış akdi	s.100/b.2

94	Hüccet	Satış akdi	s.102/b.2
95	Hüccet	Satış akdi	s.104/b.3
96	Hüccet	Satış akdi ve borç ödemesi	s.105/b.2
97	Hüccet	Satış akdi	s.106/b.3
98	Hüccet	Satış akdi	s.106/b.4
99	Hüccet	Satış akdi	s.108/b.1
100	Hüccet	Satış akdi	s.109/b.2
101	Hüccet	Satış akdi	s.109/b.4
102	Hüccet	Satış akdi	s.111/b.2
103	Hüccet	Satış akdi ve borç ödemesi	s.112/b.2
104	Hüccet	Satış akdi	s.113/b.4
105	Hüccet	Satış akdi	s.116/b.1
106	Hüccet	Satış akdi	s.116/b.5
107	Hüccet	Geçmişte yapılan satış akdinin tescili	s.117/b.1
108	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.118/b.1
109	Hüccet	Satış akdi	s.118/b.3
110	Hüccet	Satış akdi ve şüf'a hakkı	s.118/b.4
111	Hüccet	Satış akdi	s.120/b.4
112	Hüccet	Satış akdi	s.123/b.2
113	Hüccet	Satış akdi ve meblağın hazineye teslimi	s.124/b.1
114	Hüccet	Satış akdi ve meblağın hazineye teslimi	s.124/b.2
115	Hüccet	Satış akdi ve borcun ödendiğinin tescili	s.124/b.3
116	Hüccet	Satış akdi	s.128/b.1
117	Hüccet	Satış akdinin fesh edildiğine dair	s.132/b.4
118	Tezkire	Bir borcun ödendiğinin tescili	s.186/b.4

2.3.3. Narh

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Narh	Narh beyanı	s.199/b.2
2	Narh	Narh beyanı	s.200/b.1

2.4. Sosyal Nitelikli Belgeler

2.4.1. Alacak, Verecek, Veraset, Miras, Mal, Emanet ve Yapılan Sulh Akidleri ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Borç tescili	s.1/b.1
2	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.2/b.1
3	Hüccet	Bir borcun ödenmesi hususunda	s.2/b.2
4	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.3/b.1
5	Hüccet	Bir tarlanın tapuya verilmesi ve hüccet talebi	s.3/b.2
6	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.3/b.3
7	Hüccet	Borç tescili	s.3/b.4
8	Hüccet	Bağ davası	s.4/b.1
9	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.5/b.2
10	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.5/b.3
11	Hüccet	Borç davası	s.5/b.4
12	Hüccet	Bağ davası	s.6/b.1
13	Hüccet	Mal değişimi	s.6/b.3
14	Hüccet	Mal davası	s.8/b.1
15	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.9/b.2
16	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.9/b.3
17	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.10/b.1
18	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.10/b.5
19	Hüccet	Bağ davası ve sulh akdi	s.11/b.1
20	Hüccet	Emanet davası	s.12/b.1
21	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.13/b.3
22	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.14/b.1
23	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.14/b.2
24	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.14/b.3
25	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.14/b.4
26	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.15/b.1
27	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.15/b.2

28	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.15/b.6
29	Hüccet	Miras davası	s.16/b.1
30	Hüccet	Bağ davası	s.17/b.1
31	Hüccet	Mal davası	s.17/b.3
32	Hüccet	Mal paylaşımı	s.18/b.1
33	Hüccet	Bağ davası	s.19/b.4
34	Hüccet	Sermaye taksimi	s.20/b.2
35	Hüccet	Cariye Azadı	s.21/b.2
36	Hüccet	Miras taksimi	s.21/b.4
37	Hüccet	Miras davası	s.22/b.2
38	Hüccet	Mal ortaklığı	s.24/b.1
39	Hüccet	Borç tescili ve mal satışı	s.24/b.3
40	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.25/b.1
41	Hüccet	Mal ortaklığı	s.28/b.1
42	Hüccet	Mal davası	s.29/b.3
43	Hüccet	Mal davası	s.30/b.1
44	Hüccet	Mal davası	s.32/b.3
45	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.33/b.1
46	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.33/b.2
47	Hüccet	Mal davası	s.34/b.4
48	Hüccet	Mal ortaklığı	s.34/b.5
49	Mektup	Mal davası	s.35/b.2
50	Hüccet	Mal davası	s.35/b.4
51	Hüccet	Mal ortaklığı	s.36/b.4
52	Hüccet	Bağ davası ve sulh akdi	s.36/b.5
53	Hüccet	Mal davası	s.37/b.1
54	Hüccet	Mal davası	s.37/b.2
55	Hüccet	Mal alımı	s.37/b.3
56	Hüccet	Mal davası	s.40/b.1
57	Hüccet	Miras davası	s.40/b.2
58	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.42/b.2
59	Hüccet	Miras davası	s.42/b.3

60	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.42/b.4
61	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.43/b.1
62	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.44/b.2
63	Hüccet	Alacak-verecek davası	s.45/b.3
64	Hüccet	Mal davası	s.45/b.4
65	Hüccet	Mal davası	s.46/b.1
66	Hüccet	Borç davası	s.47/b.4
67	Hüccet	Bir alacağın alındığına dair	s.48/b.2
68	Hüccet	Satış akdi ve borç tescili	s.50/b.3
69	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.50/b.4
70	Hüccet	Mal taksimi	s.51/b.1
71	Hüccet	Emanet iddiası ve satış davası	s.51/b.3
72	Hüccet	Mal davası	s.52/b.1
73	Hüccet	Mal davası	s.52/b.5
74	Hüccet	Mal davası	s.53/b.2
75	Hüccet	Mal davası	s.54/b.1
76	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.54/b.2
77	Hüccet	Emanetin geri alındığının tescili	s.55/b.2
78	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.55/b.3
79	Hüccet	Bağ davası	s.56/b.1
80	Hüccet	Borç davası	s.57/b.1
81	Hüccet	Mal davası	s.57/b.2
82	Hüccet	Mal paylaşımı	s.58/b.1
83	Hüccet	Mal davası	s.59/b.2
84	Hüccet	Borç davası	s.60/b.4
85	Hüccet	Mal davası	s.60/b.5
86	Hüccet	Mal davası	s.61/b.1
87	Hüccet	Miras taksimi	s.61/b.2
88	Hüccet	Alacağın alındığının tescili ve mal paylaşımı	s.61/b.3
89	Hüccet	Mal davası	s.62/b.1
90	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.62/b.2
91	Hüccet	Miras paylaşımına dair	s.63/b.1

92	Hüccet	Mal davası	s.64/b.2
93	Hüccet	Mal davası	s.64/b.3
94	Hüccet	Borç tescili	s.64/b.4
95	Hüccet	Mal ortaklığı	s.66/b.3
96	Hüccet	Mal davası	s.67/b.1
97	Hüccet	Mirasın alındığının tescili	s.67/b.2
98	Hüccet	Mirasın alındığının tescili	s.67/b.3
99	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.67/b.5
100	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.68/b.3
101	Hüccet	Mal davası	s.68/b.4
102	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.70/b.1
103	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.70/b.4
104	Hüccet	Alacağın bir kısmının alındığı ve kalanın tescili	s.72/b.1
105	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.72/b.2
106	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.72/b.3
107	Hüccet	Mal ortaklığı	s.73/b.2
108	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.73/b.3
109	Hüccet	Alacak tescili	s.73/b.4
110	Hüccet	Mal davası	s.73/b.5
111	Hüccet	Mal davası	s.74/b.1
112	Hüccet	Mal davası	s.74/b.2
113	Hüccet	Borç tescili	s.74/b.4
114	Hüccet	Alacağın bir kısmının alındığı ve kalanın tescili	s.77/b.1
115	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.78/b.3
116	Hüccet	Miras davası	s.78/b.4
117	Hüccet	Borç tescili	s.80/b.1
118	Hüccet	Miras davası	s.80/b.2
119	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.80/b.3
120	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.81/b.2
121	Hüccet	Mal davası ve sulh akdi	s.84/b.2
122	Hüccet	Miras davası	s.85/b.1
123	Hüccet	Mal davası	s.86/b.2

124	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.86/b.3
125	Hüccet	Alacağın talebi	s.87/b.2
126	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.89/b.3
127	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.89/b.4
128	Hüccet	Miras davası	s.90/b.1
129	Hüccet	Miras davası	s.90/b.4
130	Hüccet	Mal davası	s.91/b.1
131	Hüccet	Miras davası	s.91/b.2
132	Hüccet	Emanet iddiası	s.92/b.5
133	Hüccet	Mal davası	s.93/b.1
134	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.93/b.3
135	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.94/b.1
136	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.94/b.2
137	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.96/b.2
138	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.97/b.2
139	Hüccet	Borç tescili	s.98/b.1
140	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.98/b.2
141	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.98/b.3
142	Hüccet	Bağ davası	s.99/b.4
143	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.100/b.1
144	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.100/b.3
145	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.101/b.1
146	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.101/b.2
147	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.101/b.3
148	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.102/b.1
149	Hüccet	Emanet talebine dair	s.103/b.2
150	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.104/b.1
151	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.104/b.2
152	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.105/b.1
153	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.105/b.3
154	Hüccet	Borç talebi	s.106/b.1
155	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.106/b.2

156	Hüccet	Mal değişimi	s.107/b.1
157	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.109/b.1
158	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.109/b.3
159	Hüccet	Mal davası	s.110/b.1
160	Hüccet	Borç tescili	s.110/b.2
161	Hüccet	Borç tescili	s.113/b.1
162	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.114/b.2
163	Hüccet	Alacak verecek davası	s.115/b.1
164	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.115/b.2
165	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.116/b.2
166	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.117/b.3
167	Hüccet	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.119/b.1
168	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.120/b.5
169	Hüccet	Mal davası	s.121/b.1
170	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.121/b.2
171	Hüccet	Borç tescili	s.121/b.4
172	Hüccet	Mal ortaklığı	s.122/b.2
173	Hüccet	Muraba'a olunduğuna dair	s.123/b.3
174	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.123/b.4
175	Hüccet	Borç tescili ve rehin bırakma	s.125/b.1
176	Hüccet	Borcun ödenmek istenmemesi	s.127/b.1
177	Hüccet	Borcun ödenmek istenmemesi	s.129/b.3
178	Hüccet	Alacağın alındığının tescili	s.129/b.4
179	Hüccet	Borç tescili	s.130/b.1
180	Hüccet	Tarla davası	s.130/b.2
181	Hüccet	Mal ortaklığı	s.130/b.5
182	Hüccet	Borç talebi	s.131/b.2
183	Hüccet	Mal paylaşımı	s.131/b.3
184	Hüccet	Borcun ödendiğinin tescili	s.131/b.4
185	Hüccet	Borcun ödenmesi talebi	s.132/b.1
186	Hüccet	Mal davası	s.133/b.1
187	Mektup	Borç tescili	s.159/b.1

188	Tezkire	Borç tescili	s.165/b.4
189	Mektup	Bağ davası	s.170/b.2
190	Tezkire	Borç tescili, rehin bırakma ve devr-i vekil tayini	s.188/b.3
191	Tezkire	Malından azad etme	s.193/b.4
192	Temessük	Borç tescili ve rehin bırakma	s.198/b.2
193	Hüccet	Akçelerin sağ olduğunun tesciline dair	s.198/b.3

2.4.2. Vasi, Vekil Tayini, Nafaka, Evlenme, Boşanma, Mehir, Kefalet, Hibe ve Tereke ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Hibe	s.4/b.2
2	Hüccet	Hibe	s.7/b.3
3	Hüccet	Mehr-i müeccel, mehr-i muaccel ve sümün hissesi	s.7/b.4
4	Hüccet	Nafaka	s.8/b.2
5	Hüccet	Vasilik isteği	s.8/b.3
6	Hüccet	Hibe	s.12/b.2
7	Hüccet	Vasi tayini	s.13/b.1
8	Hüccet	Vekil tayini	s.13/b.2
9	Hüccet	Hibe	s.18/b.3
10	Hüccet	Vasi tayini	s.21/b.3
11	Hüccet	Vekil tayini	s.23/b.3
12	Hüccet	Hibe	s.24/b.2
13	Hüccet	Mehr-i müeccel ve sümün hissesi	s.26/b.1
14	Hüccet	Vekil tayini ve mal satışı	s.27/b.1
15	Hüccet	Nafaka, sümün ve mehirden vazgeçme	s.28/b.3
16	Hüccet	Vasi tayini	s.32/b.2
17	Hüccet	Mehr-i müeccel, mehr-i muaccel ve sümün hissesi	s.34/b.1
18	Hüccet	Vasi tayini	s.34/b.2
19	Hüccet	Vasi tayini	s.37/b.4
20	Hüccet	Nafaka için mal satışı	s.37/b.5
21	Hüccet	Vasinin yetimlere borcunun tescili	s.38/b.1
22	Hüccet	Nafaka için mal satışı	s.38/b.3

23	Hüccet	Hibe	s.44/b.3
24	Hüccet	Hibe davası	s.48/b.1
25	Hüccet	Vekil tayini	s.50/b.1
26	Hüccet	Hibe	s.52/b.4
27	Hüccet	Vekil tayini	s.53/b.1
28	Hüccet	Mehir ve sümün hissesi	s.56/b.2
29	Hüccet	Vasi tayini	s.59/b.3
30	Hüccet	Nafaka ve kisve için mal satışı	s.59/b.4
31	Hüccet	Vekil tayini	s.64/b.1
32	Hüccet	Vasi tayini	s.65/b.2
33	Hüccet	Nafaka ve kisve	s.65/b.3
34	Hüccet	Vasilikten çekilme ve vasi tayini	s.65/b.4
35	Hüccet	Yeni vasinin eski vasiden parayı devralması	s.66/b.1
36	Hüccet	Hibe ve satış akdi	s.76/b.1
37	Hüccet	Mehr-i müeccel ve mehr-i muaccel	s.78/b.1
38	Hüccet	Vasi tayini	s.79/b.1
39	Hüccet	Vasi tayini	s.84/b.4
40	Hüccet	Vekil tayini	s.87/b.4
41	Hüccet	Mehr-i müeccel ve mehr-i muaccel	s.89/b.5
42	Hüccet	Vekil tayini	s.91/b.3
43	Hüccet	Vasi tayini	s.92/b.4
44	Hüccet	Nafaka ve kisve	s.99/b.1
45	Hüccet	Nafaka ve kisve	s.99/b.3
46	Hüccet	Hibe	s.107/b.2
47	Hüccet	Hibe	s.107/b.3
48	Hüccet	Vekil tayini ve satış akdi	s.113/b.2
49	Hüccet	Boşanma davası	s.115/b.3
50	Hüccet	Vasi tayini	s.116/b.3
51	Hüccet	Vekil tayini	s.116/b.4
52	Hüccet	Vasi tayini	s.119/b.2
53	Hüccet	Vekil tayini	s.121/b.3
54	Hüccet	Vekil tayini	s.122/b.4
55	Hüccet	Vekil tayini	s.123/b.1

2.4.3. Arazi, Su yolu, Sınır vb. Anlaşmazlıklar ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Pınar suyu davası	s.20/b.4
2	Hüccet	Çeşme suyu davası	s.21/b.1
3	Hüccet	Pınar suyu davası	s.31/b.2
4	Hüccet	Su yolu davası	s.47/b.2
5	Hüccet	Yol davası ve sulh akdi	s.81/b.3
6	Hüccet	Yol davası ve sulh akdi	s.82/b.1
7	Hüccet	Yol davası ve sulh akdi	s.82/b.2
8	Hüccet	Bağ sınırı davası	s.111/b.1

2.4.4. Hırsızlık, Haneye Tecavüz, Kişiyeye Tecavüz veya Kasdı ve Sû-i Hâl İkrarıyla İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Sû-i hâl ikrarı	s.8/b.4
2	Hüccet	Haneye tecavüz ve yaralama	s.17/b.2
3	Hüccet	Sû-i hâl ikrarı	s.30/b.3
4	Hüccet	Haneye tecavüz ve sû-i hâl ikrarı	s.31/b.1
5	Hüccet	Hırsızlık iddiası	s.38/b.2
6	Hüccet	Hırsızlık iddiası	s.61/b.4
7	Hüccet	Hırsızlık iddiası	s.62/b.3
8	Hüccet	Mahallelinin bir kadından şikayeti	s.64/b.5
9	Hüccet	Hırsızlık yapanlara verilecek cezaya dair	s.96/b.3
10	Hüccet	Hırsızlık iddiası	s.103/b.1
11	Hüccet	Hırsızlık iddiası	s.130/b.3
12	Mektup	Hırsızlık iddiası	s.148/b.1

2.4.5. Diyet, Olay ve Ölüm Keşifleriyle İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Katilin tesbiti	s.34/b.3
2	Hüccet	Katilin tesbiti ve mahallelinin ilgisinin olmadığına tescili	s.35/b.3
3	Hüccet	Katilin saklandığı iddiası	s.39/b.1
4	Hüccet	Dem ve diyet	s.41/b.1
5	Hüccet	Diyet talebi	s.84/b.1
6	Hüccet	Dem ve diyet	s.119/b.3
7	Hüccet	Kazara ölüm	s.139/b.3
8	Mektup	Cinayet ve keşf	s.158/b.1
9	Hüccet	Cinayet	s.165/b.2
10	Mektup	Cinayet	s.167/b.1
11	Mektup	Cinayet	s.167/b.3
12	Mektup	Cinayet	s.186/b.3

2.4.6. Gasb, Yaralama, Sözlü Saldırı, İftira ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Yaralama	s.15/b.5
2	Hüccet	Hakaret ve yaralama	s.19/b.3
3	Hüccet	Hakaret ve yaralama	s.25/b.3
4	Hüccet	Hakaret	s.43/b.3
5	Hüccet	Yaralama	s.43/b.5
6	Hüccet	Hakaret	s.47/b.3
7	Hüccet	Hakaret ve yaralama	s.75/b.1
8	Hüccet	Yaralama	s.82/b.3
9	Hüccet	Katır yaralama iddiası	s.102/b.3
10	Hüccet	Hakaret	s.104/b.4
11	Hüccet	Yaralama	s.115/b.4
12	Hüccet	Yaralama	s.133/b.3
13	Hüccet	Tecavüz	s.165/b.1
14	Mektup	Yaralama	s.172/b.1

2.5. Askeri Nitelikli Belgeler

2.5.1. Askeri İkmal, Zahire, İaşe vb. Konular ile İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Mektup	Seferden kaçan yeniçeriler hakkında	s.142/b.1
2	Mektup	Ordu bazarı gönderilmesine dair	s.142/b.2
3	Mektup	Sefer için katır temini	s.142/b.3
4	Ferman	Tımar sahiplerinin muhafaza hizmetine dair	s.144/b.1
5	Ferman	Yük hayvanı temini	s.153/b.1
6	Mektup	Yeniçerilerin sefere katılmalarına dair	s.178/b.2
7	Ferman	Yeniçerilerin şark seferine katılmaları hususunda	s.179/b.1
8	Mektup	Ordu bazarı gönderilmesine dair	s.182/b.3
9	Ferman	Sefer için akçe ve hayvan tedariki hususunda	s.185/b.2
10	Mektup	Tımar sahiplerinin sefere katılmaları için ikaz edilmeleri hususunda	s.186/b.1

2.5.2. Esirler, Vefat Eden Askerlerin Mallarının Teslimi, Askerin Maaşı ve Görev Sorumluluklarıyla İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Ölen askerın muhalefatının alınmasına dair	s.122/b.3
2	Hüccet	Ölen askerın muhalefatının teslimine dair	s.137/b.1
3	Hüccet	Ölen askerın muhalefatının teslimine dair	s.137/b.3
4	Tezkire	Ölen askerın muhalefatının teslimine dair	s.138/b.1
5	Ferman	Sipahilerin ulufelerini almalarına dair	s.154/b.2
6	Ferman	Ulufe hakkında	s.196/b.2

2.6. Vakıf ve Fetvayla İlgili Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Mescidin vakıf akçesinin kullanılması	s.16/b.2
2	Hüccet	Vakıf davası	s.112/b.1
3	Fetva	Keşişlerden cizye alınıp, alınamayacağı hakkında	s.170/b.3
4	Fetva	Bir vakıf evinin kirası hakkında	s.171/b.5
5	Hüccet	Vakıf	s.175/b.1
6	Fetva	Miras davası ile ilgili fetva	s.187/b.3

2.7. Diğer Belgeler

Sıra No	Belge Türü	Belgenin Konusu	Sicil Sayfa, Belge No
1	Hüccet	Anlaşma yapma iznine dair	s.15/b.4
2	Hüccet	Tereke teslimine dair	s.19/b.1
3	Hüccet	Boş kalan zemin yerinin tapuya verildiğine dair	s.22/b.3
4	Hüccet	Boş kalan toprak yerinin tapuya verildiğine dair	s.28/b.2
5	Hüccet	Pişirilen beksimadın noksan çıktığının tesbiti	s.36/b.1
6	Hüccet	Pişirilen beksimadın noksan çıktığının tesbiti	s.36/b.2
7	Hüccet	Talib-i ulum taifesinin aldığı ekmeğe dair	s.46/b.3
8	Hüccet	Ölen birinden kalan mallara dair	s.49/b.1
9	Hüccet	Mescidde yapılan imamet ve alınan hıntaya dair	s.58/b.2
10	Hüccet	İşçi çalıştırma ve ücret davası	s.58/b.4
11	Hüccet	Ölen birinin yakınlarının karye sakinleriyle davası olmadığı tescili	s.70/b.2
12	Hüccet	Eski tapu temessük belgesinin geçersizliğine dair	s.71/b.1
13	Hüccet	İki tapu temessükten eski olanın geçersiz sayıldığına dair	s.71/b.2
14	Hüccet	Eski tapu temessük belgesinin geçersizliğine dair	s.71/b.3
15	Hüccet	Boş toprağın tapu edildiğine dair hüccet talebi	s.73/b.1
16	Hüccet	Kendi sipahisi olduğunun tesciline dair	s.75/b.2

17	Ferman	Elçinin ihtiyaçlarının karşılanmasına dair	s.96/b.1
18	Hüccet	Azad için verilen temessükün tescili	s.103/b.3
19	Hüccet	Mahsûl hayfı hakkında	s.114/b.1
20	Hüccet	Maaş alındığının tescili	s.117/b.2
21	Hüccet	Ölen birinin eşyalarının mahkemeye getirilmesi hakkında	s.118/b.2
22	Hüccet	Ölen birinin eşyalarının davası	s.125/b.2
23	Hüccet	Ölen birinin eşyalarının davası	s.125/b.4
24	Hüccet	Ölen birinin eşyalarının davası	s.129/b.1
25	Hüccet	Kasap esnafının celeb karşılama davaları	s.129/b.2
26	Hüccet	Birinin evinin suyunun aktığının tescili	s.131/b.1
27	Tezkire	Ölen birinin muhallefatının teslimine dair	s.138/b.2
28	Mektup	Katar develerinin ihtiyaçlarının karşılanmasına dair	s.141/b.1
29	Mektup	Katar develerinin ihtiyaçlarının karşılanmasına dair	s.141/b.2
30	Hüccet	Arpanın biçildiğinin tescili	s.149/b.2
31	Tezkire	Harput haslarının nezaret ve havaleliği için yem, yemek ve der-anberçelik verilmesi hakkında	s.151/b.3
32	Mektup	Harput haslarının nezaret ve havaleliği için yem, yemek ve der-anberçelik verilmesi hakkında	s.152/b.1
33	Mektup	Nezaret görevi nedeniyle alınan tereke hakkında	s.152/b.2
34	Ferman	Harput haslarının nezaret ve havaleliği için yem, yemek ve der-anberçelik verilmesi hakkında	s.153/b.2
35	Hüccet	Mütevellilik görevi için beratın kaydedildiğine dair	s.155/b.3
36	Mektup	Mirlivanın gelirinin engellendiğine dair	s.161/b.1
37	Ferman	Gılal mukataası emininin hapsedilmesi	s.162/b.1
38	Tezkire	Anbar katibinin hizmetlerine dair	s.164/b.3
39	Mektup	Seferde iken zeametinin zabt edildiği iddiası	s.166/b.1
40	Temessük	Ziraat edilen toprağın tapuya verilmesine dair	s.169/b.3
41	Hüccet	Arpanın olgunlaştığı ve hasat zamanına dair	s.170/b.1

42	Temessük	Boş kalan yoncalık yerinin birine verildiğine dair	s.171/b.3
43	Temessük	Ziraat edilen toprağın miriye verilmesine dair	s.171/b.4
44	Tezkire	Boş kalan bir tarlanın tapuya verildiğine dair	s.174/b.1
45	Tezkire	Tulumların alındığına dair	s.174/b.2
46	Tezkire	Der-anbar olunan gılal için tayin olunan kişiye yem, yemek vs. masrafının verilmesine dair	s.175/b.3
47	Tezkire	Ulufe tahsili	s.176/b.2
48	Tezkire	Kadırlara tayin olunan arpaya dair	s.177/b.1
49	Tezkire	Ölen birinin topraklarının tapuya verildiğine dair	s.181/b.3
50	Mektup	Bekir Paşa'ya gelirinin verilmesi hakkında	s.182/b.1
51	Ferman	Harpurt emininin mukataa malından on bin kuruşun alınmasına dair	s.184/b.1
52	Ferman	Bir karyenin mamur hale getirilmesi hakkında	s.184/b.2
53	Tezkire	Maaşların ödenememesi ve hapsedilen eminin merkeze gönderilmesine dair	s.185/b.1
54	Hüccet	Eski dizdardan alınıp yeni dizdara teslim edilen malların listesi	s.187/b.1
55	Mektup	Gılal emininin borcu hakkında	s.187/b.2
56	Ferman	Alacağın ispençe malından verilmesine dair	s.193/b.2
57	Hüccet	Talebe taifesine ekmek verilmesi hakkında	s.197/b.3
58	Hüccet	Talebe taifesine ekmek verilmesi hakkında	s.198/b.1
59	Hüccet	Ekmek ve sabunun kaçta satıldığına dair	s.198/b.6
60	Hüccet	Tereke nakli hakkında	s.201/b.1

2.8. Belgelerin Konularına Göre Yüzdellik Dilimleri

Mahiyeti	Adet	Yüzdesi (%)
1. İdari atamalarla ilgili belgeler	32	4,83
2. Menzillerle ilgili belgeler	4	0,60
3. İktisadi nitelikli belgeler	251	37,86
3.1. Vergi ve vergi ödemeleri ile ilgili belgeler	131	19,76
3.2. Alım-satım ve kirayla ilgili belgeler	118	17,80
3.3. Narh	2	0,30
4. Sosyal nitelikli belgeler	294	44,34
4.1. Alacak-verecek, borç, veraset, miras, mal, emanet ve yapılan sulh akidleri ile ilgili belgeler	193	29,11
4.2. Vasi, vekil tayini, nafaka, evlenme, boşanma, mehir, kefalet, hibe ve tereke ile ilgili belgeler	55	8,30
4.3. Arazi, su yolu vb. anlaşmazlıklarla ilgili belgeler	8	1,21
4.4. Hırsızlık, haneye tecavüz/kişiye tecavüz veya kasdı veya sû-i hâl ikrarıyla ilgili belgeler	12	1,81
4.5. Diyet, olay ve ölüm keşifleriyle ilgili belgeler	12	1,81
4.6. Gasb, yaralama, sözlü saldırı, iftira ile ilgili belgeler	14	2,11
5. Askeri nitelikli belgeler	16	2,41
5.1. Askeri ikmal, zahire, iaşe vb. belgeler	10	1,51
5.2. Esirler, vefat eden askerlerin mallarının teslimi, askerin maaşı ve görev sorumluluklarıyla ilgili belgeler	6	0,90
6. Vakıf ve fetvâ ile ilgili belgeler	6	0,90
7. Diğer belgeler	60	9,04
TOPLAM	663	100

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. H.1036-1037/M.1627 TARİHLİ HARPUN ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. 1627 Yılında Osmanlı Devleti ve Harput Sancağı

İncelememize konu olan sicile göre H.1036-1037/M.1627 tarihinde Osmanlı Padişahı IV. Murad'dır⁷⁵. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin biri Abaza Mehmed Paşa İsyanı diğeri de Bağdad Seferi olmak üzere iki mühim sorunu vardı⁷⁶.

Hotin seferinde Erzurum beylerbeyi olan⁷⁷ Abaza Mehmed Paşa, Sultan Osman'ın yeniçeriler tarafından öldürülmesi sebebi ile isyan etmiş ve yeniçerileri katletmeye başlamıştır⁷⁸. Sultan Murad, Çerkes Mehmed Paşa'yı serdar tayin ederek Abaza üzerine göndermiştir. Kayseri civarında meydana gelen savaşı Abaza kaybetmiş ve Erzurum'a kaçmıştır. Erzurum'u kendisine karargah yapan Abaza Mehmed Paşa, padişaha bağlılığını bildiren mektuplar göndererek af dilemiş ve Sultan Murad tarafından af edilerek⁷⁹ yerinde bırakılmıştır (Ekim 1624)⁸⁰.

Bu dönemde meydana gelen bir başka önemli olay ise Bekir Subaşı olayıdır. Bu dönemde Bağdad Beylerbeyi Yusuf Paşa idi. Ancak Bağdad'ın 12000 yerli kulu ile azaplarına ağa olan Bekir Subaşı uzun zamandır bu görevde bulunduğu için çok miktarda mal ve büyük şöhret kazanmıştı. Onun bu nüfuzundan rahatsız olan Yusuf Paşa ile Binbaşı Mehmed Ağa, Subaşının yağma ve çapul yapan Arapların üzerine gitmesini fırsat bilmiş ve Subaşıya karşı ittifak etmişlerdir. Ancak bu ittifaktan haberdar olan Subaşı geri döner dönmez Bağdad'ı kuşatmış; bu kuşatma sırasında Yusuf Paşa kaleden

⁷⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C.III K.I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995, s.148-149.

⁷⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, s.160.

⁷⁷ Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima (Ravzatü'l-Hüseyn Fi Hulâsati Ahbâri'l-Hâfikayn)*, C.II, (Haz. Mehmet İpşirli), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2007, s.498.

⁷⁸ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, C.II, (Haz. Vahid Çabuk), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989, s.498.

⁷⁹ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, s.516-517; Peçevi İbrahim Efendi, *Peçevi Tarihi II*, (Haz. Bekir Sıtkı Baykal), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1992, s.376; Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima*, s.553-557.

⁸⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, s.153.

top nişanesine bakarken taşradan atılan kurşun ile, Mehmed Ağa ise Subaşı tarafından kayık içinde nefit yağı ile yakılmak suretiyle öldürülmüştür⁸¹.

Bağdad'da meydana gelen olaylar payitahta duyulunca Diyarbekir Beylerbeyi Hafız Ahmed Paşa Bağdad üzerine serdar tayin edilmiştir⁸². Hafız Ahmed Paşa Bağdad önlerine gelince Bekir Subaşı'ya haber gönderip "Gerektirki paşalardan birini kabul edip, sen dahi evvelki riyasette kalasın, malına, canına zarar gelmez" diye bildirmişse de Subaşı kabul etmemiş, muhasaradan dolayı kıtlık başlayınca Subaşı, Şah Abbas'a bir adamını gönderip yardım istemiş, "eğer Şah gelip Osmanlı'yı bu canibden def' ederse Bağdad'ı Şah'a vereceğini bildirmiştir⁸³. Şah ise bu durumu fırsat bilerek 30.000 kişilik bir kuvvetle Karçgay Hân'ı yardıma göndermiştir. Bu sırada Bekir Subaşı, Hafız Ahmed Paşa'ya da bir mektup göndererek "Siz lutf edip Bağdad'ı düşmana vermeye sa'y eylemen. Bir alçak pâyeli beylerbeyi gönderin kabul edelim" demiştir. Ancak Karçgay'ın kuvvetlerinin gelmesi ve Şah adına sikke basılacağına duyulması üzerine Hafız Ahmed Paşa, Bekir Subaşı'ya Rakka Eyaletini oğluna ise Hille Sancağını vereceğini bildirmiştir. Ancak Subaşı bu teklifi kabul etmemiştir. Bunun üzerine Ahmed Paşa Bağdad Eyaleti'nin Subaşı'ya verileceğini bildirince Subaşı, Şah'a yaptığı tekliften vazgeçmiştir⁸⁴.

Şah Abbas, Subaşı'dan red cevabı alınca bizzat sefere çıkmış ve Temmuz 1623'de Bağdad'ı kuşatmıştır⁸⁵. Hafız Ahmed Paşa'nın Bağdad'a yardıma gelmesi Bekir Subaşı'yı korkutacağı gibi, Abaza Mehmed Paşa'nın Diyarbekir taraflarına inmesinden çekinilmiştir. Vaziyet payitahta yazıldıysa da bir sonuç alınamamıştır⁸⁶. Sonuçta Bekir Subaşı'nın oğlunun ihaneti ile Şah'ın ordusu içkaleye girmiş, Şah'ın adamları tarafından Bağdad ele geçirildikten sonra Bekir Subaşı öldürülmüştür⁸⁷.

Veziriazam Çerkes Mehmed Paşa, Bağdad üzerine sefere gitmek için Tokat'da kışlarken 1625 yılında vefat ettiğinden, yerine Diyarbekir Beylerbeyi Hafız Ahmed Paşa veziriazam tayin olunarak⁸⁸ Bağdad üzerine gönderilmiştir. Kasım 1625'de Bağdad kuşatılmış, dokuz ay süren kuşatmanın ardından İran kuvvetleri bozularak çekilmiştir.

⁸¹ Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, (Haz. Zeynep Aycibin), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv. Sos. Bil. Ens. Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2007, s.707-708.

⁸² Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, s.708.

⁸³ Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima*, s.522-523.

⁸⁴ Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima*, s 523-525; Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, s.711-713.

⁸⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, s.158.

⁸⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, s.159.

⁸⁷ Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, s.719-721; Peçevi İbrahim Efendi, *Peçevi Tarihi II*, s.368.

⁸⁸ Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, s.738-739.

Şah Abbas bu başarısızlık üzerine bir elçi göndermiş, karşılıklı görüşmelerden sonra Şah, Bağdad'ı boşaltmaya karar vermiştir. Ancak bu sırada kapıkulları ayaklanmış, Hafız Ahmed Paşa'yı "sen kızılbaşla berabersin" diyerek ata bindirip, İmam-ı Azam Kalesine hapse götürürlerken, ocağın ihtiyarları önlerine geçip onları durdurduysa da olayı haber alan Şah Abbas "giden askere kale vermek olmaz" diyerek anlaşmadan vazgeçmiştir (Temmuz 1626)⁸⁹.

Aralık 1626 yılında Hafız Ahmed Paşa azledilmiş ve yerine Halil Paşa veziriazam olmuştur⁹⁰. Halil Paşa, Bağdad'ı ele geçirmek için hazırlıklar yaparken Acem sınırında olan şehirlerden Ahıska Kalesi'ni Şah'ın adamlarının muhasara ettiği haber alınmış⁹¹; bunun üzerine Halil Paşa, Anadolu Beylerbeyi Dişlenk Hüseyin Paşa'yı serdar tayin ederek Diyarbekir, Haleb, Maraş, Rumeli beylerbeyleri ile Diyarbekir kulu ağalarını Ahıska tarafına göndermiştir. Abaza Mehmed Paşa'ya da haber gönderilip sefere katılması istendiyse de Abaza, seraskerliğin kendisine verilmesini istemiş ve kendisinin yeniçerilere güveninin olmadığını bildirmiştir. Ancak Halil Paşa onun isteklerini kabul etmemiştir⁹². Abaza bu seferin kendi üzerine yapıldığını zannettiğinden, isyan etmiş ve Erzurum Kalesi'ne kapanmıştır⁹³. Halil Paşa durumu öğrenince harekete geçti ise de elde top ve güçlü silah bulunmadığından ve kötü hava koşulları nedeniyle bir başarı elde edemeyerek geri dönmüştür⁹⁴.

Bu başarısızlıktan sonra Nisan 1628'de Halil Paşa azledilmiş, yerine Hüsrev Paşa veziriazam olmuştur⁹⁵. Hüsrev Paşa Erzurum üzerine hareket ederek, Erzurum Kalesi'ni ele geçirmiş, Abaza Mehmed Paşa da teslim olmak zorunda kalmıştır. Hüsrev Paşa Abaza'yı yanına alarak Ahıska Kalesi'ni de zapt etmiş ve 14 Aralık 1628'de payitahta dönmüştür⁹⁶.

Osmanlı Devleti'nde sefere giden ordunun ihtiyaçları, geçtikleri yer halkından karşılanmaktaydı; bu nedenle yol güzergahındaki kadılıklara bu doğrultuda ferman ve mektup gönderilmekteydi. İncelememize konu olan sicilde Veziriazam Halil Paşa bir taraftan Bağdad üzerine sefer hazırlıkları yaparken diğer taraftanda Abaza Mehmed

⁸⁹ Kâtib Çelebi, *Fezleke Tahsil ve Metin I-III*, s.738-767.

⁹⁰ Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima*, s.609.

⁹¹ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, s.519-520.

⁹² Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na'ima*, s.611.

⁹³ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, s.520-521.

⁹⁴ Peçevi İbrahim Efendi, *Peçevi Tarihi II*, s.383.

⁹⁵ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, s.522.

⁹⁶ Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, s.522-525; Peçevi İbrahim Efendi, *Peçevi Tarihi II*, s.383-384.

Paşa ile mücadele etmiştir; bu nedenle geçeceği yol güzergahındaki kazalara çok sayıda emir gönderilmiştir. Mesela İstanbul'dan Veziriazam Halil Paşa'nın geçeceği yol üzerindeki kadılara, mirimiran, miriliva mütesellimleri, kale dizdarları, neferat ağaları ve köy kethüdalarına hitaben gönderilen Temmuz 1627 tarihli bir fermana; Acem diyarından gelen elçinin yiyecek içecek ihtiyacının temin edilmesi, kendisine ve adamlarına her hangi bir zarar gelmemesi ve yanlarına yeterince kılavuzlar verilip, emin ve salim bir şekilde Halil Paşa'ya götürülmeleri istenilmiştir⁹⁷. Haziran 1627 tarihinde Amid, Atak, Abak, Çapakçur, Harput, Mazgird, Pertek, Çemişgezek, Sağman ve Haleb kadılarına hitaben yazılan bir fermana; şark seferi için yol üzerindeki menzillerden sürsat zahiresinin tedarik edilmesi istenilmiştir⁹⁸. Mart/Nisan 1627 tarihinde Dergah-ı Ali Yeniçerilerinden Ali Ağa'nın Ayntab, Malatya, Diyarbakır, Harput, Çemişgezek, Eğin, Divriği, Arabgir, Pertek, Sağman, Mazgird, Palu ve Sivas kadılarına hitaben gönderdiği mektupta ise umumen yeniçerilerin şark seferine katılmaları istenmiştir⁹⁹. Mart/Nisan 1627 tarihli Ayntab, Malatya, Divriği, Harput, Sivas ve Haleb'den Diyarbakır'a kadar yol üzerindeki kadılara hitaben gönderilen bir fermana bütün yeniçerilerin sefere ihrac olmaları istenmiş ve gelmeyenlerin haklarından gelineceği bildirilmiştir¹⁰⁰. Nisan 1627'de ise Haleb'den gönderilen bir fermana Veziriazam Halil Paşa ile kapukulları vs. askerinin geçecekleri menzillere, Diyarbakır'dan yiyecek-içecek, dakik akçe, şa'ir(arpa), koyun ve yağ gönderilmesi emredilmiştir¹⁰¹. Yine zahire tedarigi¹⁰² ve yeniçerilerin sefere katılmalarının sağlanması¹⁰³ hususunda Harput kadısına hitaben pek çok emir gönderilmiştir.

3.2. Harput Sancağı ve Sancak İdaresi

1516 yılında Safeviler'den alınan Diyarbakır¹⁰⁴ Osmanlı idari teşkilatı içerisinde beşinci eyalet olarak teşekkül etmiştir. Diyarbakır'ın İran sınırına yakın olması bu şehre

⁹⁷ HŞS., 38244-III, s.96/b.1.

⁹⁸ HŞS., 38244-III, s.162/b.2.

⁹⁹ HŞS., 38244-III, s.178/b.2.

¹⁰⁰ HŞS., 38244-III, s.179/b.1.

¹⁰¹ HŞS., 38244-III, s.185/b.2.

¹⁰² HŞS., 38244-III, s.158/b.2; HŞS., 38244-III, s.162/b.2.

¹⁰³ HŞS., 38244-III, s.142/b.1.

¹⁰⁴ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı (1518-1566)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1989, s.26.

ayrı bir önem kazandırmış ve Osmanlı İnan'a karşı yaptığı savaşlarda burayı merkez üssü olarak kullanmıştır¹⁰⁵.

1627 yılında Diyarbakır Eyaleti'nin idari taksimatı şu şekildedir¹⁰⁶:

1. Hazo (H)	11. Mazgird (Y.O.)	21. Ahâkis (Y.O.)
2. Cizre (H)	12. Çemişgezek	22. Miyâfarikîn (Y.O.)
3. Eğil (H)	13. Harput	23. Bohtan ve Zilan ve Bospân
4. Tercil (H)	14. Siverek	24. Nusaybin
5. Palu (H)	15. Kulb (Y.O.)	25. Akçakale
6. Genç (H)	16. Ergani	26. Sincar
7 Çermik (Y.O.)	17. Mihranî (Y.O.)	27. Atak (Y.O.)
8. Sağman (Y.O.)	18. Çapakçur (Y.O.)	28. Hamgerdan (Y.O.)
9. Hasankeyf	19. Siird (Y.O.)	29. Zaho (Y.O.)
10. Pertek (Y.O.)	20. Görgil (Y.O.)	

Yukarıda (H) şeklinde gösterilen yerler *hükümet*¹⁰⁷, (Y.O.) şeklinde gösterilen yerler ise *yurtluk-ocaklık* şeklinde idare edilmiştir.

1516 yılından XIX. yüzyılın sonlarına kadar Diyarbakır Eyaleti'ne tabi bir sancak olarak kalan Harput¹⁰⁸ Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümü'nde yer alır. Bugünkü idari bölümlene bakımından bütünüyle Elazığ ili sınırları içinde bulunan sancak toprakları, yaklaşık 3200 km² lik bir alanı kapsar¹⁰⁹. Harput Sancağı, yurtluk-ocaklık veya hükümet olarak tevcih edilmemiştir. Bunun nedeni ise tek bir sülalenin elinde bulunmayışı ve kuvvetli bir aşiret yapısının mevcut olmayışıdır¹¹⁰.

Harput Sancağı'nın teşekkülünde bölgenin coğrafi konumu ve tarihi şartlar önemli rol oynamıştır. Harput Sancağı olarak belirlenen coğrafi saha çok eskiden beri, Harput şehri merkez olmak üzere bir vilâyet halinde ortaya çıkmış bulunuyordu. Bunun nedeni savunmaya oldukça elverişli bir konumda bulunuyor olması ve ticaret yolları üzerinde yer almasıdır. Bu ticaret yollarının en önemlisi *Basra-Bağdat-Musul-Diyarbakır-Ergani-Harput* yoluyla *Malatya-Sivas-Ankara...* hattını takip edenidir. Bir

¹⁰⁵ İbrahim Yılmazçelik, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995, s.8.

¹⁰⁶ İbrahim Yılmazçelik, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, s.125-126.

¹⁰⁷ Geniş bilgi için bkz. Orhan Kılıç, "Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar Üzerine Bazı Tespitler", *OTAM*, S.10, Ankara, 1999, s.119-137.

¹⁰⁸ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.33.

¹⁰⁹ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.31.

¹¹⁰ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.34.

diğeri ise, Çapakçur (Bingöl) üzerinden Van'a ulaşan yoldur. Ayrıca İstanbul'dan Diyarbakir'e ve Basra'ya ulaşan en müsait yolun da Harput'tan geçmesi, Harput Sancağı'nın sosyal ve iktisadi hayatında mühim rol oynamıştır. Osmanlı-İran Savaşları esnasında Diyarbakir Eyâleti ordunun daima toplanma ve kışlama merkezi olmuş ve böyle zamanlarda ordunun çeşitli ihtiyaçları için sık sık Harput sancakbeyi ve kadısına müracaat edilmiştir¹¹¹.

İncelemiş olduğumuz sicilde 14 Ağustos 1627 tarihinde Harput kadısı Siyami'nin yerine Sinan'ın tayin edildiğine dair bir ferman kaydı bulunmaktadır¹¹². Ekim 1627 tarihli bir belgede ise Harput kadısı olarak Yusuf Efendi ismi geçmektedir¹¹³. Yine sicilin ihtiva ettiği dönemde Diyarbakir Beylerbeyi Vezir Hüsrev Paşa'dır¹¹⁴.

3.3. Askeri ve İdari Görevliler

3.3.1. Mütesellim

XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren vali veya bir sancakbeyinin atanmış olduğu görev yerine gidinceye kadar geçecek sürede, atandıkları bölgeyi yönetmek için görevlendirilen ve çoğunlukla kendi adamları veya o yerin eşrafından olan kimselere *mütesellim* denilmektedir. XVII. yüzyıla gelindiğinde ise mütesellimler giderek sancakbeylerinin yerini almaya başlamışlardır¹¹⁵.

İncelediğimiz sicil kayıtlarına göre; Ekim 1626 tarihinde bundan önce ber-vech-i arpalık Harput Sancağı'na mutasarrıf olan Ebubekir Paşa'nın mütesellimi olarak Yusuf Ağa'nın ismi geçmektedir. Yine aynı belgede ber-vech-i arpalık Harput Sancağı'na mutasarrıf olan Yakub Paşa'nın mütesellimi Ahmed Ağa'dan bahsedilmektedir¹¹⁶. Nisan 1627 ve Haziran 1627 tarihli belgelerde de Harput mütesellimi olarak Yusuf Ağa'nın ismi geçmektedir¹¹⁷. Ekim 1627 tarihli bir belgede ise Harput mütesellimi olarak Ahmed Ağa'dan bahsedilmektedir¹¹⁸.

¹¹¹ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.32.

¹¹² HŞS., 38244-III, s.151/b.2.

¹¹³ HŞS., 38244-III, s.126/b.1.

¹¹⁴ HŞS., 38244-III, s.154/b.1; HŞS., 38244-III, s.194/b.1.

¹¹⁵ İbrahim Erdoğan, "Sancaktan Mukâta'aya Geçiş Sürecinde Harput Sancağında Ehl-i Örf Taifesi", *OTAM*, S.20, Ankara, 2009, s.126; Fatma Şimşek, *Anadolu Sancaklarında Mütesellimlik Kurumu (XVIII. Yüzyıl)*, (Akdeniz Üniv.Sos.Bil.Ens., Basılmamış Doktora Tezi), Antalya, 2010, s.32.

¹¹⁶ HŞS., 38244-III, s.114/b.1.

¹¹⁷ HŞS., 38244-III, s.172/b.3; HŞS., 38244-III, s.167/b.3.

¹¹⁸ HŞS., 38244-III, s.126/b.1.

3.3.2. Alaybeyi

Alaybeyi, bir sancaktaki tımarlı sipahilerin en yüksek amiri idi ve *serbest dirlik* tasarruf ederdi. Bunlar sancak sipahilerinin arzuları dikkate alınarak, beylerbeyi veya sancakbeylerinin arzı üzerine tayin edilmekte, kadı ve beylerbeyi arzı ile de görevlerine son verilmekteydi. Alaybeyi, sancakbeyinden sonra sancaktaki en büyük askeri amirdi¹¹⁹.

İncelediğimiz sicile göre, Mayıs 1627 tarihinde Harput Sancağı'nda olan alaybeyi, çeribaşı vs. tımar sahiplerinin sefere katılmaları istenilmektedir¹²⁰. Ancak sicilde alaybeyi ismi verilmemektedir.

3.3.3. Dizdar

Dizdar kale ile ilgili işlerin sorumlusu ve kale erlerinin kumandanıdır. Dizdarlar merkezden beratla tayin edilir ve merkezdeki kapıkulu ocaklarının yeniçeri, cebeci, sipahi gibi bölüklerine mensup olanlar arasından seçilirdi. Dizdar, bulunduğu kazanın kadısı, sancakbeyi ve beylerbeyine karşı sorumluydu. XVII. yüzyılın ortalarına ait kanunnamelere göre Osmanlı ülkesindeki her kalede cephane, mühimmat, harp aletleri ile bir dizdar, kethüda ve kale neferleri vardı. Bunların başlıca görevleri kalelerin burç ve surlarını gece-gündüz beklemek ve sürekli olarak kale hizmetinde bulunmaktı. Dizdar *hisar eri* denilen personelinin azil ve tayininde yetkiliydi ve bunu merkezle temas kurarak yapardı. Kalenin önemine göre dizdarın emrinde çeşitli görevliler bulunurdu. Bunlar genellikle kethüda denilen bir yardımcı, bölükbaşılar, kale imamı, müezzin, kapıcı, topçu, nöbetçi, terzi, demirci, marangoz gibi özel görevliler ve kale erleriydi¹²¹.

Sicilde, Nisan 1627 ve Haziran 1627 tarihli belgelerde Harput Kalesi dizdarı olarak Seydi Ali Ağa'nın ismi geçmektedir¹²². Ağustos 1627 tarihli bir belgede ise Harput Kalesi dizdarı olarak Mustafa adında birinin ismi geçmekte ve Mustafa'nın bir kusuru yok iken Ali adlı birinin hile ile dizdarlığı aldığı, ancak dizdarlığın tekrar Mustafa'ya verildiği ifade edilmektedir¹²³. Sicilde, 18 Ağustos 1627 tarihinde dizdarlığa Ali yerine Mustafa'nın tayin edildiğine dair bir berat sureti kaydı da vardır¹²⁴. Ayrıca

¹¹⁹ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.46.

¹²⁰ HŞS., 38244-III, s.186/b.1

¹²¹ Yusuf Oğuzoğlu, "Dizdar", *DİA*, C.9, İstanbul, 1994, s.481.

¹²² HŞS., 38244-III, s.9/b.2; HŞS., 38244-III, s.67/b.3.

¹²³ HŞS., 38244-III, s.147/b.1.

¹²⁴ HŞS., 38244-III, s.148/b.2.

sicilde, eski Harput Kalesi dizdarı olan Mustafa'dan alınıp, yeni dizdar olan Seydi Ali Ağa'ya teslim edilen malları gösteren bir hüccet kaydı da bulunmaktadır¹²⁵.

3.3.4. Şehir, Mahalle ve Köy Kethüdarları

Kethüda tabiri, Osmanlı devlet teşkilatında XV. yüzyıldan itibaren bazı devlet görevlilerinin işlerini yürüten yardımcı anlamında kullanılmıştır. Devletin en üst kademesinde görev yapan sadrazamdan en alt seviyedekine kadar mülki ve askeri erkandan pek çok görevlinin kethüda unvanını taşıyan yardımcısı bulunmaktaydı¹²⁶.

Şehir kethüdası, şehrin dirlik ve düzenliğini korumakla görevliydi. Bunun yanında, devletle halk arasında idari ve mali konularda aracılık etmek, şehre gelen mübaşir, ulak vb. resmi görevlilerin barınma ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılamak, bir şehirden diğer bir şehre giden üst yöneticilerin yol boyunca masraflarını karşılamak, şehir halkının devlete ödemesi gereken vergileri toplamak gibi işler de şehir kethüdasının görevleri arasındaydı. Şehir kethüdasının görev süresi hususunda belirli bir sınır yoktu. Herhangi bir yolsuzluğu görülmediği takdirde ölünceye kadar görevini sürdürebilir ve hatta evladlarına da intikal ettirebilirdi¹²⁷.

Şehir kethüdasından başka her mahallenin bir kethüdası bulunmaktaydı. Görevi mahallenin dirlik ve düzenliğini sağlamaktı. Bunlar şehir kethüdasına bağlıydılar ve asayişin sağlanması hususunda mahalle bekçileri ile işbirliği yaparlardı¹²⁸. Bazı köylerde bulunan köy kethüdarlarını ise beylerbeyi tayin etmekte veya doğrudan doğruya halk seçmekteydi¹²⁹.

İncelediğimiz sicilde şehir, kale, mahalle ve köy kethüdarlarının isimleri geçmektedir. Bunların çoğu *şühûdü'l-hâl* denilen heyet içerisinde yer almışlardır. Bu durum kethüdarların, mahkemelerde jüri üyeliği yapmak gibi bir çeşit görevleri olduğunu da göstermektedir. Sicilde; şehir kethüdası olarak Osman Kethüdanın¹³⁰ ismi

¹²⁵ HŞS., 38244-III, s.187/b.1.

¹²⁶ Mehmet Canatar, "Kethüda", *DİA*, C.25, Ankara, 2002, s.332.

¹²⁷ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.49-50.

¹²⁸ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.50.

¹²⁹ C.L. Huart, "Kâhya", C.6, *M.E.B.*, Eskişehir, 1997, s.101.

¹³⁰ HŞS., 38244-III, s.17/b.3; HŞS., 38244-III, s.18/b.3; HŞS., 38244-III, s.63/b.2; HŞS., 38244-III, s.83/b.1; HŞS., 38244-III, s.126/b.1; HŞS., 38244-III, s.129/b.2; HŞS., 38244-III, s.196/b.3; HŞS., 38244-III, s.201/b.1; HŞS., 38244-III, s.6/b.3; HŞS., 38244-III, s.9/b.2; HŞS., 38244-III, s.18/b.3; HŞS., 38244-III, s.19/b.4; HŞS., 38244-III, s.36/b.2; HŞS., 38244-III, s.37/b.3; HŞS., 38244-III, s.37/b.4; HŞS., 38244-III, s.38/b.2; HŞS., 38244-III, s.40/b.1; HŞS., 38244-III, s.51/b.2; HŞS., 38244-III, s.52/b.2; HŞS., 38244-III, s.52/b.3; HŞS., 38244-III, s.52/b.5; HŞS., 38244-III, s.55/b.1; HŞS., 38244-III, s.55/b.2; HŞS., 38244-III, s.55/b.4; HŞS., 38244-III, s.60/b.4; HŞS., 38244-III, s.61/b.4; HŞS., 38244-III, s.63/b.2; HŞS., 38244-III, s.66/b.2; HŞS., 38244-III, s.68/b.4; HŞS., 38244-III, s.70/b.2; HŞS., 38244-III, s.78/b.3; HŞS., 38244-

geçmektedir. Kale kethüdası olarak Mehmed¹³¹; köy kethüdası olarak Perçenç'den Halil¹³², Melik'den Ahik¹³³, Pekinik'den Ahik¹³⁴, Habusı'dan Turik¹³⁵, Zeyve'den Hâci¹³⁶, Han'dan Şâhkulî¹³⁷, Avsiya'dan Latif¹³⁸, Hüseyinik'den Ahmed¹³⁹, Sürsürü'den Derbek¹⁴⁰, Üçağaç'dan Alican¹⁴¹, Emlik'den Zeynel¹⁴², Üngüzek'den de Boğok¹⁴³ isimleri geçmektedir. Bunların dışında defterde, Mansur Kethüda¹⁴⁴, Tarık Kethüda¹⁴⁵, Mehmed Kethüda¹⁴⁶, Halil Kethüda bin Mehmed¹⁴⁷, Mehmed Kethüda Dellal¹⁴⁸, İsmaidin Hacı Kethüda¹⁴⁹, Osman Kethüda bin Mir Ahmed Kethüda'nın¹⁵⁰ isimleri geçmektedir.

3.3.5. Kethüda Yeri ve Yeniçeri Serdarı

Klasik Osmanlı şehir yönetiminde XV. ve XVI. yüzyıllarda şehirlerin güvenliği, subaşılar ve onlara bu işte yardım eden yasakçılar (ases, pasban) tarafından sağlanmaktaydı. Ancak 1558'de meydana gelen Bayezid isyanından sonra, kapıkullarının (yeniçeri ve altıbölük halkı) Anadolu şehirlerinde garnizonlar kurup, ticaret, esnafılık, çiftçilik gibi işlerle uğraşmaya başlamaları sonucu, şehir merkezlerinde kadı, subaşı, şehir kethüdası ve diğer ileri gelenlerin yanısıra yeniçerilerin işleriyle uğraşan *yeniçeri serdarı* ile altıbölük halkından olanların işlerine bakan *kethüda yeri* de ortaya çıkmıştır¹⁵¹.

III, s.81/b.2; HŞS., 38244-III, s.81/b.3; HŞS., 38244-III, s.83/b.3; HŞS., 38244-III, s.84/b.3; HŞS., 38244-III, s.89/b.2; HŞS., 38244-III, s.124/b.2; HŞS., 38244-III, s.130/b.4; HŞS., 38244-III, s.130/b.5; HŞS., 38244-III, s.170/b.1.

¹³¹ HŞS., 38244-III, s.9/b.2; HŞS., 38244-III, s.50/b.1; HŞS., 38244-III, s.128/b.1; HŞS., 38244-III, s.187/b.1; HŞS., 38244-III, s.191/b.1.

¹³² HŞS., 38244-III, s.11/b.3; HŞS., 38244-III, s.133/b.1.

¹³³ HŞS., 38244-III, s.25/b.1.

¹³⁴ HŞS., 38244-III, s.30/b.2; HŞS., 38244-III, s.52/b.2; HŞS., 38244-III, s.69/b.2.

¹³⁵ HŞS., 38244-III, s.70/b.2.

¹³⁶ HŞS., 38244-III, s.87/b.3.

¹³⁷ HŞS., 38244-III, s.102/b.1; HŞS., 38244-III, s.118/b.3.

¹³⁸ HŞS., 38244-III, s.123/b.4.

¹³⁹ HŞS., 38244-III, s.128/b.2; HŞS., 38244-III, s.149/b.2.

¹⁴⁰ HŞS., 38244-III, s.129/b.4; HŞS., 38244-III, s.130/b.1.

¹⁴¹ HŞS., 38244-III, s.144/b.3.

¹⁴² HŞS., 38244-III, s.171/b.3.

¹⁴³ HŞS., 38244-III, s.196/b.3.

¹⁴⁴ HŞS., 38244-III, s.14/b.1.

¹⁴⁵ HŞS., 38244-III, s.31/b.2.

¹⁴⁶ HŞS., 38244-III, s.92/b.4; HŞS., 38244-III, s.92/b.5.

¹⁴⁷ HŞS., 38244-III, s.101/b.1.

¹⁴⁸ HŞS., 38244-III, s.105/b.3.

¹⁴⁹ HŞS., 38244-III, s.109/b.4.

¹⁵⁰ HŞS., 38244-III, s.124/b.1.

¹⁵¹ İbrahim Yılmazçelik, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, s.204.

Yeniçeri serdarının başlıca görevi emri altında bulunan kuvvetleri disiplin altına alarak, emrinde bulunan kişilerden varissiz olarak ölenlerin eşyalarını zabt edip müzayede ile sattıktan sonra defterlerini Ocak-ı Amire'ye göndermek ve şehrin asayişini sağlamaktı¹⁵².

İncelemiş olduğumuz sicilde yeniçeri serdarı olarak Mustafa Beşe'nin ismi geçmektedir¹⁵³.

Kethüda yeri ise XVI. yüzyılın sonlarında tıpkı yasakçıbaşılar gibi şehrin ve beldenin huzur ve güvenliğini sağlıyordu¹⁵⁴.

Haziran 1627 tarihine ait bir belgede Mustafa Bey'in kethüda yeri tayin edildiği belirtilmiştir¹⁵⁵. Eylül 1627 tarihli bir belgenin şühûdü'l-hâl heyetinde el-Hâc Mehmed Bey'in¹⁵⁶ eski, Mustafa Bey'in¹⁵⁷ ise o günkü kethüda yeri olduğu belirtilmiştir¹⁵⁸. Yine belgelerde, Diyarbakir'de kethüda yeri olarak Küçük Halil Ağa'nın ismi geçmektedir¹⁵⁹.

3.3.6. Kadı

Mart 1627 tarihli bir belgede Harput kadısı olarak Siyami'nin ismi geçmektedir¹⁶⁰. Ağustos 1627 tarihli bir belgede ise Harput kadısı olan Siyami'nin sürsat zahiresini zamanında ordu-yı hümayuna teslim etmediği için yerine yevmi yüz elli akçe ile Sinan'ın Harput kadısı tayin edildiği ve acilen zahireyi ordu-yı hümayuna teslim etmesi istenmiştir¹⁶¹. Ekim 1627 tarihli başka bir belgede ise Harput kadısı olarak Yusuf Efendi'nin ismi geçmektedir¹⁶².

¹⁵² İbrahim Yılmazçelik, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, s.205.

¹⁵³ HŞS., 38244-III, s.36/b.1; HŞS., 38244-III, s.36/b.2; HŞS., 38244-III, s.55/b.1; HŞS., 38244-III, s.68/b.1; HŞS., 38244-III, s.69/b.2; HŞS., 38244-III, s.72/b.3; HŞS., 38244-III, s.78/b.3; HŞS., 38244-III, s.82/b.1; HŞS., 38244-III, s.83/b.3; HŞS., 38244-III, s.90/b.2; HŞS., 38244-III, s.90/b.3; HŞS., 38244-III, s.122/b.3; HŞS., 38244-III, s.125/b.4; HŞS., 38244-III, s.128/b.1; HŞS., 38244-III, s.133/b.2; HŞS., 38244-III, s.137/b.3; HŞS., 38244-III, s.139/b.2; HŞS., 38244-III, s.165/b.3; HŞS., 38244-III, s.167/b.2; HŞS., 38244-III, s.170/b.1.

¹⁵⁴ Rifat Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1986, s.152.

¹⁵⁵ HŞS., 38244-III, s.160/b.1.

¹⁵⁶ HŞS., 38244-III, s.26/b.2; HŞS., 38244-III, s.80/b.2; HŞS., 38244-III, s.81/b.2; HŞS., 38244-III, s.107/b.1; HŞS., 38244-III, s.121/b.1.

¹⁵⁷ HŞS., 38244-III, s.82/b.3; HŞS., 38244-III, s.98/b.1.

¹⁵⁸ HŞS., 38244-III, s.108/b.2.

¹⁵⁹ HŞS., 38244-III, s.108/b.2; HŞS., 38244-III, s.146/b.1.

¹⁶⁰ HŞS., 38244-III, s.169/b.1.

¹⁶¹ HŞS., 38244-III, s.151/b.2.

¹⁶² HŞS., 38244-III, s.126/b.1.

3.3.7. Subaşı

Subaşının adı sancakbeyi ve kadı'dan sonra anılmaktadır. Subaşı mahalli konularda, kanun ve nizamların uygulanmasında söz sahibiydi. Suçluyu arayıp bulmak adalet huzuruna götürmek, gerektiği zaman teftiş yapmak gibi görevleri vardı. Subaşı, Osmanlıların ilk devirlerinde şehir muhafızı konumundaydı. Bir şehrin fethinden sonra kadı ve dizdar tayin edilirken subaşı da görevlendirilirdi¹⁶³.

İncelemiş olduğumuz sicilde, Zağarcı İbrahim Subaşı'nın ismi geçmektedir¹⁶⁴. Yine şühûdü'l-hâl içinde Ali Subaşı¹⁶⁵ ve Ebulkasım Subaşı¹⁶⁶ isimleri geçmektedir. Haziran 1627 tarihli bir belgede ise Mehmed Subaşı'nın öldürüldüğünden bahsedilmektedir¹⁶⁷.

3.3.8. Sicilde Adı Geçen Diğer Görevliler

Yasakçı: Derviş¹⁶⁸, Mehmed Beşe¹⁶⁹, Musli¹⁷⁰, Ahmed Beşe¹⁷¹

Diyarbakir Başdefterdarı: Ebubekir Paşa¹⁷²

Palu Hakimi: Hasan Bey¹⁷³

¹⁶³ Mücteba İlgürel, "Subaşı", *DİA*, C.37, İstanbul, 2009, s.447.

¹⁶⁴ *HŞS.*, 38244-III, s.18/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.68/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.83/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.85/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.90/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.90/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.92/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.92/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.95/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.95/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.97/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.98/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.99/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.113/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.120/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.122/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.127/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.128/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.130/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.132/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.132/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.133/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.134/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.144/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.151/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.153/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.154/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.168/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.169/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.186/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.187/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.196/b.3.

¹⁶⁵ *HŞS.*, 38244-III, s.8/b.4.

¹⁶⁶ *HŞS.*, 38244-III, s.132/b.2.

¹⁶⁷ *HŞS.*, 38244-III, s.186/b.3.

¹⁶⁸ *HŞS.*, 38244-III, s.144/b.2.

¹⁶⁹ *HŞS.*, 38244-III, s.176/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.166/b.2.

¹⁷⁰ *HŞS.*, 38244-III, s.166/b.2.

¹⁷¹ *HŞS.*, 38244-III, s.176/b.3.

¹⁷² *HŞS.*, 38244-III, s.92/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.137/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.161/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.162/b.1.

¹⁷³ *HŞS.*, 38244-III, s.98/b.4.

3.4. Sicilde Adı Geçen Nahiye, Köy, Mezra ve Mahalleler

3.4.1. Nahiyeler

Nahiye kavramı, Osmanlı idari sistemi içerisinde çok değişik anlamlarda kullanılmıştır. *Cihet, yön, taraf, bölge* ve *vilayet* anlamlarında kullanıldığı gibi *en küçük idari ünite* olarak *daimi ve sınırlanmış bir bölgeyi* ifade ettiği de olmuştur¹⁷⁴.

Nahiyeler, aslında tımar sistemi çerçevesinde ortaya çıkan ve coğrafi bir bütünlük gösteren bölgelerdi. Bu bakımdan nahiye askeri, kaza hukuki anlamda birbirini tamamlayıcı özellik gösteriyordu. Askeri birim olarak nahiyelerin başında tımarlı sipahilerden biri bulunur ve buna *serasker* denirdi. O birimdeki sipahiler onun yanında toplanarak sancak beyinin bayrağı altında sefere giderlerdi. Kadıların idari ve hukuki yetki sahası içine giren nahiyelerde ayrıca bunların idari ve adli işlerini yürütmek üzere naibler görev yaparlardı¹⁷⁵.

İncelemiş olduğumuz sicilde nahiye ismi ile anılan yerlerin bir yönetim ünitesi ve bölgeyi ifade etmekten çok, coğrafi bakımdan küçük veya büyük bir çevreyi, yöreyi, semti veya mevkiî ifade ettiği görülmektedir.

İncelemiş olduğumuz sicilde ismi geçen nahiyeler şunlardır:

1. Behrimaz Nahiyesi	7. Ebu Tahir Nahiyesi	13. Ozan Nahiyesi
2. Bertecük Nahiyesi	8. Keban Nahiyesi	14. Pancarlık Nahiyesi
3. Çeltiker Nahiyesi	9. Kuzabad Nahiyesi	15. Pekinik Nahiyesi
4. Çöte Nahiyesi	10. Melik Nahiyesi	16. Şefri Nahiyesi
5. Danişmend Nahiyesi	11. Müridi Nahiyesi	17. Şüşnaz Nahiyesi
6. Delükdaş Nahiyesi	12. Ortak Nahiyesi	18. Uluabad Nahiyesi

3.4.2. Köyler (Karyeler)

İdari taksimatın en küçük birimi diyebileceğimiz köyler, sosyal, kültürel, iktisadi ve etnik açıdan büyük önem arz ederler. Zira Osmanlı toplumunun büyük bir kısmı tarımla uğraşmakta ve köylerde yaşamaktaydı¹⁷⁶.

İncelemiş olduğumuz sicilde geçen köy isimleri aşağıda verilmiştir:

1. Ağınsı	29. Ekrüz	57. Kamışlık	85. Parçikan
2. Ağsekü	30. Egil	58. Karadeynek (Ergani)	86. Perdik
3. Ahur	31. Emlik	59. Karingid	87. Pırnos

¹⁷⁴ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.34.

¹⁷⁵ İlhan Şahin, "Nahiye", *DİA*, C.32, İstanbul, 2006, s.307.

¹⁷⁶ Ahmet Aksın, *19. Yüzyılda Harput*, s.36.

4. Alaca	32. Germiri	60. Kavak	88. Ribat
5. Alıncık	33. Gidefik	61. Kehli	89. Samakto
6. Alpavud	34. Gölcük Ulya	62. Kesrik	90. Sanuk
7. Alus	35. Gölcük Süfla	63. Kiğıvenk	91. Sarını
8. Ardiye	36. Güney	64. Kinederiç	92. Sarpulu
9. Alpavud	37. Habusu	65. Koçkala	93. Seyli
10. Arındık	38. Hacıseyli	66. Könk	94. Sün
11. Armiyeli	39. Hal	67. Körpe	95. Sürsürü
12. Aseli	40. Halifecik	68. Kürdamlik	96. Şintil
13. Avsiya	41. Hanibrahimşah	69. Kürk	97. Tadım
14. Ayvos	42. Heftehisar	70. Malatyacık	98. Temte
15. Bağpınar	43. Helindir	71. Melik	99. Tepecik
16. Bekerme	44. Herdi	72. Mığı	100. Til
17. Berivan	45. Hersenk	73. Miyyadun	101. Tilenzid
18. Bizmişen	46. Hırhik	74. Monlakendi	102. Uslu
19. Buryas	47. Holvenk	75. Monlaköy	103. Üçağaç
20. Cib	48. Horik	76. Monla	104. Üngüzek
21. Cünd	49. Hoş	77. Mornik	105. Vertetil
22. Çötelı	50. Hozekdek	78. Muri	106. Yalınıztoros
23. Çüngüş	51. Huh	79. Müridi	107. Zağfirani
24. Dadayim	52. Hüseynik	80. Norşun	108. Zaluni
25. Dadayış	53. İğiki	81. Pağnik	109. Zarok
26. Daldık	54. İçme	82. Pekinik	110. Zenteric
27. Damıbüyük	55. İlmenlü	83. Pelte	111. Zeyve
28. Depecük	56. İrtimnik	84. Perçenç	

3.4.3. Mezralar

Mezra, ziraat yapıldığı halde nüfus barındırmayan geniş arazilere denilmektedir. Tam karşılığı *ekinlik* tir. Bunlar genelde evvelce meskûn iken zamanla ahalisi dağılmış yerlerdir¹⁷⁷.

İncelemiş olduğumuz sicilde geçen mezra isimleri şunlardır:

¹⁷⁷ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.92.

1. Kemhahüseyin Mezrası	6. Kesükköprü Mezrası
2. Çulmek Mezrası	7. Sürklü Mezrası
3. Şeyh Hacı Mezrası	8. Hacı Kulu Bey Mezrası
4. Yılan Geçüren Mezrası	9. Avcılı Mezrası
5. Nur Ali Ağa Mezrası	

3.4.4. Mahalleler

Mahalleler, şehri meydana getiren ögelerin başında yer alan, ya dini bir yapının etrafında toplanma veya aynı meslekten olan zanaatkarların bir araya gelmeleri ya da aynı din, mezhep ve ırktan olanların bir arada yaşadıkları yerlerdir¹⁷⁸.

Osmanlı şehirlerinde mahallenin en önemli özelliği temel yönetim birimi olmasıdır. Vergi yükümlüsü reaya tahrir defterlerine ve diğer vergi kayıtlarına buldukları mahallelere göre ismen yazılmış, oturdukları binaların hangi mahalle sınırları içinde buldukları belirlenmiştir. Mahalle halkı, mahallelerinde meydana gelen bir olayın aydınlığa kavuşturulmasında ve doğan bir zararın karşılanmasında ortaklaşa sorumludur¹⁷⁹.

İncelemiş olduğumuz sicilde ismi geçen mahalleler şunlardır:

1. Ahmed Bey Mahallesi	7. Huriye Hatun Mahallesi	13. Sara Hatun Mahallesi
2. Arslaniye Mahallesi	8. Kürd Bey Mahallesi	14. Sinabud Mahallesi
3. Cami-i Kebir/Ulu Cami Mahallesi	9. Meydan Mahallesi	15. Şehroz Mahallesi
4. Ebu Tahir Mahallesi	10. Norsiz Mahallesi	
5. Gürcü Bey Mahallesi	11. Norşin Mahallesi	
6. Hoca Mahallesi	12. Salahane Mahallesi	

3.5. Menziller

Menziller ordunun sevki ve iaşesinin temini gibi konularda önemli rol oynamıştır. Sürekli savaş halinde bulunan Osmanlı Devleti'nde menziller, orduların yiyeceğinin temini ve merkezle olan haberleşmenin sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Osmanlı ordusu sefere çıkmadan önce konaklayacağı yerler tesbit edilir ve

¹⁷⁸ Rifat Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, s.75.

¹⁷⁹ Ali Murat Yel, Mustafa Sabri Küçükbaşcı, "Mahalle", *DİA*, C.27, Ankara, 2003, s.325.

oraların kadılarına gönderilen emirle belirtilen malzeme ve yiyeceklerin menzillere getirilmesi istenirdi¹⁸⁰.

Menziller, başlangıçta eyaletlerin durumu ile serhadlerde elde edilen bilgileri devlet merkezine bildirmek ve hükümetin emirlerini gereken yerlere ulaştırmak için kurulmuştu. Daha sonraları ordunun sefer esnasında iaşesinin temini, özel haberleşmeler, şehirler arasında irtibatın ve nakliyenin sağlanması gibi amaçlara da yönelmiştir. Devlet tarafından bir yerin menzil tayin edilebilmesi için normal zamanlarda ulakların sıkıntı çekmemesi ve seri haberleşmeyi önleyecek derecede iki menzil arasının birbirine uzak mesafede bulunması rol oynardı. Ayrıca sefer esnasında ordunun dinlenmesi ve iâşe akışının kolayca yapılabilmesi, menzil noktalarının tesbitinde belirleyici olurdu¹⁸¹.

İncelemiş olduğumuz sicilde yer alan Temmuz/Ağustos 1627 tarihli bir belgede mühim ve acil bir iş için tayin edilen Hasan Efendi'nin kendisine ve adamına menzil bargirleri tedarik edilmesi istenilmektedir¹⁸². Yine Mayıs/Haziran 1627 tarihli bir belgede mühim ve acele bir iş için Ahmed'in ulak ile gönderildiği ve Haleb'den Erzurum'a kadar yol üzerindeki menzillerde kendisine ve iki adamına menzil bargirleri temin edilmesi istenilmektedir¹⁸³. Temmuz 1627 tarihli bir belgede ise şark seferi için Harput'tan sürsat zahiresi alınıp, tayin olunan menzile gönderilmesi istenilmektedir¹⁸⁴. Nisan 1627 tarihli bir başka belgede ise şark seferi için Harput'tan akçe, kile, şa'ir, koyun vs. temin edilerek menzillere iletilmesi istenilmektedir¹⁸⁵.

3.6. İktisadi Yapı

3.6.1. Vergiler

İncelediğimiz sicilde bahsi geçen örfi ve şer'î vergiler şunlardır:

3.6.1.1. Cizye

İslam devletlerinde zimmi statüsündeki Müslüman olmayan faal erkek nüfustan alınan cizye, Osmanlı Devleti'nin en önemli gelir kaynaklarından birini

¹⁸⁰ Yusuf Halaçoğlu, "Menzil", *DİA*, C.29, Ankara, 2004, s.159.

¹⁸¹ Yusuf Halaçoğlu, "Menzil", *DİA*, C.29, s.159.

¹⁸² *HŞS.*, 38244-III, s.156/b.2.

¹⁸³ *HŞS.*, 38244-III, s.166/b.3.

¹⁸⁴ *HŞS.*, 38244-III, s.158/b.2.

¹⁸⁵ *HŞS.*, 38244-III, s.185/b.2.

oluşturmuştur¹⁸⁶. Cizye mükellefiyeti bazen toprak mülkiyetine bağlı olup, elinde “başına” denilen topraklar bulunan Müslüman veya gayrimüslim ile zimmi statüsüne haiz toprağa sahip kişiler için söz konusuydu. Hazine, cizye gelirlerini korumak amacıyla ölçü olarak toprak sahibi olma statüsünü esas almıştı. Fethedilen topraklarda muhafazakar bir siyaset takip ederek kendisinden önceki döneme ait baş vergilerini aynen kabul eden Osmanlılar bunları cizye adı altında bütünleştirmişlerdir. Osmanlı Devleti’nde XVI. yüzyıla kadar bu vergiyi ifade etmek için genellikle *haraç* kelimesi kullanılmış, daha sonra *cizye* veya *cizye-i şer‘i* yaygınlaşmıştır¹⁸⁷.

Cizye doğrudan devlet hazinesi için padişaha bağlı görevlilerce toplanırdı. Cizye gelirlerinin tımar veya mülk olarak bahşedilmesi oldukça istisnai bir durumdu. Ancak çok özel durumlarda iltizama verilirdi. Beytülmalaya ait şer‘i bir vergi olarak kadıların kontrolünde bulunur, onlar tarafından toplandığı da olurdu. Cizye gelirleri daima askeri amaçlar için harcanır, bazen ocaklık olarak askeri birimlere yapılan ödemelere de tahsis edilirdi¹⁸⁸.

Cizye vergisi başlangıçta kişilerin mali durumuna göre üç sınıfa ayrılarak alınmış ise de zamanla *hane* hesabı üzerinden ve ortalama esas alınarak uygulanmıştır. Fakat 1689-1691 tarihleri arasında ilk devirlerde olduğu gibi, cizye yine üç sınıf üzerinden toplanmaya başlanmıştır. Buna göre cizye *ala*, *evsât ve edna* olmak üzere üç gruba ayrılıp, zimmilerin mali durumuna göre değişiklik göstermekteydi¹⁸⁹.

İncelemiş olduğumuz sicildeki Haziran 1627 tarihli bir belgede Piyale, Kılınç ve Mehmed Bey’den bin sekiz yüz nefer için üç bin yüz riyal gurus cizye akçesinin peşin alınıp, cizyenin iltizama verildiğinden bahsedilmektedir¹⁹⁰. Sicilde geçen bir fetva kaydında ise bir kasabada mevcut olan keşişlerden cizye alınmasının uygun olup olmadığı sorulmakta, cevap olarak ise uygun olmayacağı belirtilmektedir¹⁹¹.

3.6.1.2. Haraç

Haraç, fetih yoluyla ele geçirilen topraklardan %50’ye kadar alınabileceği bildirilen bir vergidir¹⁹². Hem toprak *harac-i muvazzafa* hem de ürün *harac-i mukâseme*

¹⁸⁶ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul, 2008, s.210.

¹⁸⁷ Halil İnalçık, “Cizye”, *DİA*, C.8, İstanbul, 1993, s.45.

¹⁸⁸ Halil İnalçık, “Cizye”, s.45.

¹⁸⁹ İbrahim Yılmazçelik, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, s.294.

¹⁹⁰ *HŞS.*, 38244-III, s.168/b.2.

¹⁹¹ *HŞS.*, 38244-III, s.170/b.3.

¹⁹² Ahmet Tabakoğlu, “Öşür”, *DİA*, C.34, İstanbul, 2007, s.100-101.

üzerinden aynı olarak alınırdı. Haracı, sonradan Müslüman olanların da vermesi gerekirdi, yani vergi toprağa bağlıydı, sahibinin değişmesi veya Müslüman olması bu toprağı bu vergiden kurtaramazdı. Ancak sonradan Müslüman olanlar çoğalınca, bunlar yavaş yavaş yalnız öşür ve zekatı vermişler, haracı vermemişlerdir. Böylece haraca bağlı topraklarda öşür veren topraklar durumuna gelmiştir¹⁹³.

İncelemiş olduğumuz sicilde yer alan Nisan 1627 tarihli bir belgede bir kıt'a zemin yerinin Kürtler tarafından tasarruf edildiği iddia edilerek haraç talebinde bulunulmuştur¹⁹⁴. Mayıs 1627 tarihli bir belgede devlet görevlilerine iki guruş harac verildiğinden bahsedilmektedir¹⁹⁵. Ekim 1627 tarihli bir belgede ise haracı mahallelinin ortaklaşa, mahalle olarak ödediklerine dair bir kayıt bulunmaktadır¹⁹⁶.

3.6.1.3. Öşür

Osmanlı'da zirai vergiler genelde *öşür* adı altında toplanırdı. Aslında Müslümanlardan alınan ve mülk toprak mahsullerinin zekatını ifade eden öşür onda bir demektir. Yine Osmanlı uygulamasında harâc-ı mukâseme¹⁹⁷ vergisinin ve toprak kirasının alt dilimi olarak görülmüştür¹⁹⁸.

Öşür, toprak mahsullerinden aynî olarak tahsil edilirdi. Dirlik sahiplerinin reayadan nakdî karşılık istemeleri çoğunlukla yasaktı. Bu vergilerin çoğunu buğday, arpa ve çavdardan alınan öşür ve sâlâriye oluştururdu. Bunlardan başka meyve bahçelerinden alınan bahçe; kavun, karpuz ve hıyardan bostan; üzüm bağlarından bağ; çeşitli meyvelerden fevakih; turfanda meyve ve sebzeden güvâre; baldan kovan; pamuktan penbe; ipek kozalarından harîr; şıradan şıra resimleri ile iktisadi değer taşıyan çeşitli bitkilerden vergi alınmaktaydı. Bunlar mahsul yetiştiği zaman ağırlık, adet veya alan üzerinden kanunlarla belirlenen miktar ve nisbetlere göre alınırdı¹⁹⁹.

Sicilde yer alan Mart/Nisan 1627 tarihli bir belgede satılan bir çiftliğin öşüründen²⁰⁰, Temmuz 1627 tarihli bir belgede öşür çıktıktan sonra her ne ziraat

¹⁹³ Coşkun Üçok, Ahmet Mumcu, Gülnihal Bozkurt, *Türk Hukuk Tarihi*, Savaş Yayınevi, Ankara, 2002, s.73.

¹⁹⁴ HŞS., 38244-III, s.15/b.3.

¹⁹⁵ HŞS., 38244-III, s.57/b.4.

¹⁹⁶ HŞS., 38244-III, s.117/b.4.

¹⁹⁷ Harâc-ı Mukâseme; toprak ürünlerinden yerin tahammülüne göre öşürden nısfâ kadar (%10-50) alınan vergidir.

¹⁹⁸ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul, 2008, s.225; Ahmet Tabakoğlu, "Öşür", *DİA*, C.34, İstanbul, 2007, s.101.

¹⁹⁹ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, s.225-226.

²⁰⁰ HŞS., 38244-III, s.7/b.2.

edilmişse paylaşılacağından söz edilmektedir²⁰¹. Eylül 1627 tarihli bir belgede ise öşrün kimin tarafından toplanacağı hususunda çıkan anlaşmazlığa dair bir kayıt bulunmaktadır²⁰².

3.6.1.4. Resm-i Çift

Çift resmi; bir çiftlik ya da bunun yarısı kadar arazi tasarruf eden, köyde veya şehirde oturan Müslüman reayadan senede bir defa ve çeşitli coğrafi bölgelerde az çok birbirinden farklı miktarlarda alınırdı²⁰³. Osmanlı arazi sisteminde bir çiftlik toprağın ölçüsü kanunnamelerle tespit edilmiş olup, 60-150 dönüm arasında değişirdi. Bu haliyle de tımar, vakıf ve mülk topraklarda ziraat yapılan toprakların temel ünitesi özelliğini taşırdı. Reaya bu çeşit toprak parçalarını tapu ile tasarruf edebilir ve karşılığında tayin olunmuş çift resmini ve elde ettiği mahsulün öşrünü kime verilmişse (has, tımar, vakıf veya mülk) ona ödemekle yükümlüydü. Çiftlik köylünün temel toprak birimi olduğundan parçalara bölünmesi yasaklanmıştı²⁰⁴.

3.6.1.5. Resm-i Bennâk ve Resm-i Mücerred

Osmanlı Devleti'nde *hane* vergiye esas oluştururdu. Hanede evli olan aile reisi elinde çok az toprak varsa veya hiç toprağı yoksa bennâk kaydedilir ve belirli bir vergi öderdi. Tahrir defterlerinde *mücerred* olarak belirtilen bekârlar evlenince hemen bennâk olarak kaydedilir, vergi de bu yeni duruma göre alınırdı. Bennâklar *ekinlü* ve *caba* olmak üzere ikiye ayrılırdı. Ekinlü bennâk elinde *nîm çift* yani yarım çiftlikten daha az toprağı bulunan reayaya denirdi. Caba bennâk ise işleyecek toprağı bulunmayan reayaya denirdi. Caba bennâklar genellikle başkalarının toprağında toprak işçiliği yaparlar veya sipahiden tapusuz olarak aldıkları küçük toprakları işler ve karşılığında dönüm resmi verirlerdi²⁰⁵. Kanunnamelerde mücerredlerden caba bennâk olarak bahsedilmektedir²⁰⁶.

Bennâk kayıtlı reaya toprağına sahip olması halinde hem bennâk resmini hemde yetiştirdiği mahsulün öşrünü öderdi. Elindeki toprak miktarı çift veya yarım çift olursa bir sonraki tahrir kadar bennâk resmini toprağına ait vergilerle birlikte vermeye devam

²⁰¹ HŞS., 38244-III, s.74/b.4.

²⁰² HŞS., 38244-III, s.143/b.2.

²⁰³ Neşet Çağatay, "Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler", *Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C.5, S.5, Ankara, 1947, s.496-497.

²⁰⁴ Halil İnalçık, "Çiftlik", *DİA*, C.8, İstanbul, 1993, s.313-314.

²⁰⁵ Feridun Emecen, "Bennâk", *DİA*, C.5, İstanbul, 1992, s.458.

²⁰⁶ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.131.

ederdi. Tahrir yapıp, toprak kendi üzerine kaydedilirse o zaman bennâk resmi ödemekten kurtulur, çift veya nîm çift resmini ve yetiştirdiği mahsulün oşrünü verirdi²⁰⁷.

Tam veya nîm çiftlik yeri tasarruf ederken, çifti bozulmakla veya araziyi tohumlayamayacak duruma düşmekle çiftini kaybeden reaya başka bir sipahi tımarına geldiğinde *kışlak resmi* verirdi. Üç seneden sonra kışlak resmi alınmayıp, çifte sahip olmuşsa *çift resmi*, olmamışsa *bennâk resmi* alınır²⁰⁸.

3.6.1.6. Resm-i İспенçe

Osmanlı Devleti'nde ispençe resmi her vilayette farklı şekilde uygulanmıştır. *Kapu resmi* diye de zikredilen bu resim, miktar ve mahiyet itibarıyla Müslimanlardan alınan çift resmine karşılık sayıldığı gibi, bennâk resmine karşılık geldiğinde ifade edilmiştir. Bazı yerlerde evli olup olmadığına bakılmaksızın her gayrimüslim reayadan alındığı halde, bazı yerlerde sadece evli olan gayrimüslim erkeklerden alındığı görülmektedir. Bazı kanunnamelerde ispençe resminin tahsili için Hıristiyan reyanın cizye verebilme kabiliyetine sahip olması, yani en az 300 akçelik menkûl malı olması gerektiği belirtilmiştir. Bazı bölgelerde ise ispençe resmi ile cizyenin tek bir vergi olduğu belirtilmiştir²⁰⁹.

Sicilde ispençe resmi ile ilgili bazı belgeler bulunmaktadır²¹⁰.

3.6.1.7. Âdet-i Ağnam

Başlangıçta zekât halinde iken 1040 senesinde ağıl resmi ile birlikte ihdas edilmiştir. Her bir koyun ve keçiden bedelen alınan vergidir. Miktarı her sene müdürlere, nâzırlara, mültezimlere verilen fermanlarda belirtilir ve ona göre tahsil edilirdi²¹¹. Müslim ve gayrimüslim ayırt edilmeksizin 2 koyun veya keçi için 1 akçe alınır²¹².

²⁰⁷ Feridun Emecen, "Bennâk", s.458-459.

²⁰⁸ Neşet Çağatay, "Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler", s.492.

²⁰⁹ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yay., İstanbul, 2011, s.353.

²¹⁰ *HŞS.*, 38244-III, s.135/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.138/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.172/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.173/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.183/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.193/b.2.

²¹¹ Abdurrahman Vefik Sayın, *Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*, Maliye Bakanlığı Araş. Plan. ve Koordinatör Kur.Bşk., Ankara, 1999, s.28.

²¹² Osmanlı Devleti'nde adet-i ağnam vergisinin bütün sancaklarda aynı miktarda alındığı görülmektedir. Nitekim aynı dönemlerde Harput, Van, Adilcevaz, Trablus, Halep ve Musul Sancaklarında bu vergi 2 koyuna 1 akçe şeklinde alınmıştır. Bkz. Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.137; Orhan Kılıç, *XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648)*, Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler

Sicilde adet-i ağnam vergisinin daha çok tahsil edilmesiyle ilgili belgeler yer almaktadır²¹³. Bir belgede ise bu verginin iltizama verildiğinden bahsedilmektedir²¹⁴.

3.6.1.8. Tamga-i Siyâh ve Bâc-ı Ubûr

Bir bölgeye giren fakat orada satılmayarak, transit geçen kervanlardan alınan vergilere *bâc-ı ubûr* denir. XVI. yüzyılda kervan yolları üzerinde bulunan her şehir ve kasabada bu verginin alındığı bilinmektedir. Harput şehri de mühim yollar üzerinde bulunduğundan gelip geçen kervanlardan alınan vergiler, sancağın gelirleri arasında önemli bir yer tutmuştur²¹⁵. *Tamga-i Siyâh* ise şehre uğrayıp geçen ipek yükünün ölçülüp *bâc-ı ubûr* alındıktan sonra her batmanı için 4'er akçe olarak alınan resimdir. Yani transit geçen bir mal iki defa vergilendirilmektedir²¹⁶.

Sicilde yer alan belgelerden anlaşıldığına göre *bâc-ı ubûr* ve *tamga-i siyâh* birlikte iltizama verilmiştir²¹⁷.

3.6.1.9. Avâriz, Nüzül ve Sürsat

Avarız olağanüstü bir vergi olup, genellikle savaş zamanlarında ihtiyaç duyulduğu takdirde toplanırdı. Olağanüstü vergilerin çoğu *avâriz* adı altında tahsil edilirdi. Avarız vergisinde dört beş gerçek hane bir avarız hanesi sayılırdı. Bunlar avâriz hanelerine dağıtılan vergiyi kendi aralarında paylaşır ve öderlerdi. Bedel-i mükârî, bedel-i tımar, nüzül, sürsat asıl avâriz tipi vergi çeşitlerindendi. Avâriz nakit olarak alınır, nüzül ve sürsat ise buğday, un, yağ şeklinde aynî olarak tahsil edilirdi²¹⁸.

Nüzül, savaş zamanlarında cepheye giden ve cepheden geri dönen ordunun iâşesini temin etmek için belli menzillerde istenen un ve arpanın hazırlanması amacıyla ortaya çıkmış bir vergidir. Dağıtılması ve toplanması *avâriz hanesi* denilen vergi birimini tesbit amaçlı tahrirlere göre yapılırdı. Eyâletlerin durumuna göre her avâriz

Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1997, s.261; Orhan Kılıç, *XVI. Yüzyılda Adilcevaz ve Ahlat (1534-1605)*, Tamga Yayıncılık, Ankara, 1999, s.219; Enver Çakar, *Doğu Akdeniz Sahilinde Bir Osmanlı Sancağı: Trablus (1516-1579)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2012, s.277; Enver Çakar, *XVI. Yüzyılda Halep Sancağı (1516-1566)*, Fırat Üniv. Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları, Elazığ, 2003, s.249; Ahmet Gündüz, *Osmanlı İdaresinde Musul (1523-1639)*, Fırat Üniv. Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları, Elazığ, 2003, s.286.

²¹³ HŞS., 38244-III, s.135/b.1; HŞS., 38244-III, s.135/b.2; HŞS., 38244-III, s.139/b.2; HŞS., 38244-III, s.175/b.2.

²¹⁴ HŞS., 38244-III, s.173/b.1.

²¹⁵ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.152-153.

²¹⁶ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, s.154.

²¹⁷ HŞS., 38244-III, s.33/b.1.; HŞS., 38244-III, s.102/b.4.; HŞS., 38244-III, s.134/b.1.; HŞS., 38244-III, s.134/b.2; HŞS., 38244-III, s.136/b.2; HŞS., 38244-III, s.173/b.1.

²¹⁸ Halil Sahillioğlu, "Avâriz", *DİA*, C.4, İstanbul, 1991, s.109.

hanesinin kaç kile un veya arpa vermesi gerektiği ilgili kazaların idarecilerine bildirilirdi. İstenen nüzül zahiresi, tahsiline memur edilen kişiler tarafından ya kendilerine emredilen menzile getirilerek orduda bulunan nüzül eminine teslim edilir ya da ordunun geçtiği yollar boyunca askeri amaçla yapılmış olan zahire ambarlarında depolanırdı²¹⁹.

XVI. yüzyılın sonlarından itibaren ordudaki iaşe ihtiyacını belirli bir meblağ ödeyip karşılamaya yönelik *sürsat* denilen yeni bir vergi daha ortaya çıktı. Sürsat mükellefiyeti nüzülden farklı olarak un ve arpadan başka yağ, bal, koyun, ekmek, saman, ot, odun gibi maddeleride ihtiva ediyordu. Mükellefler, adı geçen maddeleri devletin belirlediği piyasanın altında bir fiyattan satmaya mecbur bırakılırdı. Nüzül toplanması avâriz hanesi esasına göre yapılırken sürsatta böyle bir durum söz konusu değildi. Nüzül için zaman zaman geçerli olan muafiyetler sürsatta uygulanmıyordu. Sürsat, XVII. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren hem bedelen hemde aynen tahsil edilir hale geldi²²⁰.

Sicilde çok sayıda yukarıda zikr edilen vergilerle ilgili belge bulunmaktadır. Bu belgelerin bir kısmında; *nüzül, sürsat ve avârizi* karye, mahalle veya esnafın topluca bir elden verdiklerinden bahsedilmektedir²²¹. Bir kısmında ise sürsat zahiresinin teslim edildiğine dair kayıtlar vardır²²². Mesela Ağustos 1627 tarihli bir fermada sürsat zahiresinin zamanında ordu-yı hümayuna teslim edilmediğinden bahsedilirken²²³, Haziran/Temmuz 1627 ve Haziran 1627 tarihli belgelerde ise sürsat zahiresinin acilen tayin olunan menzillere gönderilmesi istenmektedir²²⁴. Nisan 1627 tarihli bir fermada ise sürsat zahiresinin akçe ile olduğu ve *tekâlif-i örfiyye*'den olmadığı belirtilmiştir²²⁵.

Sicilde, Eylül 1627 tarihli bir belgede kul taifesinin zahiresinin satın alınması için hane başına on beş guruş bedel-i nüzül akçesi alınacağı belirtilmektedir²²⁶. Ekim 1627 tarihli bir belgede nüzül ve avârizi mahallelinin birlikte verdikleri²²⁷, Ağustos

²¹⁹ Ömer İşbilir, "Nüzül", *DİA*, C.33, İstanbul, 2007, s.311.

²²⁰ Ömer İşbilir, "Nüzül", s.311-312.

²²¹ *HŞS.*, 38244-III, s.20/b.4; *HŞS.*, 38244-III, s.51/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.63/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.94/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.95/b.1.

²²² *HŞS.*, 38244-III, s.83/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.87/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.88/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.89/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.125/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.128/b.3; *HŞS.*, 38244-III, s.178/b.1; *HŞS.*, 38244-III, s.199/b.1.

²²³ *HŞS.*, 38244-III, s.151/b.2.

²²⁴ *HŞS.*, 38244-III, s.158/b.2; *HŞS.*, 38244-III, s.162/b.2.

²²⁵ *HŞS.*, 38244-III, s.185/b.2.

²²⁶ *HŞS.*, 38244-III, s.108/b.2.

²²⁷ *HŞS.*, 38244-III, s.117/b.4.

1627 tarihli bir belgede ise avâriz ve nüzülün fazladan talep edildiği belirtilmektedir²²⁸. Yine Ekim 1627 tarihli bir fermanla, 306 avâriz hanesinin bedel-i nüzül akçesi olarak hane başına 15 guruşdan 4590 riyâl guruşu tahsil edilip, ordu-yı hümayuna teslim edildiği belirtilirken²²⁹, bir başka belgede nüzül akçesini toplamakla görevli bir silahdarın her bir haneden zorla 28 guruş topladığından bahsedilmektedir²³⁰. Yine bir başka belgede sadrazam tarafından irsal olunan develerin mühimmatlarının ve adamlarının ihtiyaçlarının karşılanması için nüzül hüccet edilip, varıldığında bütün masrafın ödeneceği²³¹, bir başka belgede ise nüzül akçesiyle zahire satın alınıp, Diyarbekir'e gönderilmesi istenilmektedir²³². Nüzül vergisiyle ilgili diğer belgeler ise nüzül zahiresinin teslim edilmesiyle ilgilidir²³³.

Sicilde nüzül emini olarak Mustafa Ağa'nın ismi geçmektedir²³⁴.

3.6.1.10. Sicilde Yer Alan Diğer Vergiler (Resm-i Kuvâre, Resm-i Arûsane ve Bâd-ı Hevâ)

Bâd-ı hevâ ne zaman tahakkuk edip tahsil edileceği belli olmayan bazı resimleri ifade eder. Çeşitli türleri vardır. Bunlar; cürm cinâyet, arûsâne, çiftlik tapusu, ev tapusu, tütün veya duhan resmi, abd-i abık ve kenîzek muştuluğu, yava, beytûmal, mâl-i gaib ve mâl-i mefkûd ile deştibânîdir²³⁵.

Kuvâre; petek demektir²³⁶. Sicilde bu verginin ismi de geçmektedir. Resm-i arûsane ise evlenen kız veya kadınlar için erkeklerinden alınan maktu bir vergidir²³⁷.

Sicilde yer alan, Nisan/Mayıs 1616 tarihli bir belgede Harput kilesiyle 180 bin kilenin 60 bin kilesi buğday, 60 bin kilesi arpa ve 60 bin kilesi darı ve nakid olarak bâgat, kuvâre ve bâd-ı hevâ gibi vergilerin iltizâma verildiğinden²³⁸, Kasım/Aralık 1626

²²⁸ HŞS., 38244-III, s.136/b.1.

²²⁹ HŞS., 38244-III, s.126/b.1.

²³⁰ HŞS., 38244-III, s.140/b.1; HŞS., 38244-III, s.140/b.2.

²³¹ HŞS., 38244-III, s.141/b.2.

²³² HŞS., 38244-III, s.146/b.2.

²³³ HŞS., 38244-III, s.143/b.1; HŞS., 38244-III, s.146/b.1; HŞS., 38244-III, s.155/b.2; HŞS., 38244-III, s.188/b.2.

²³⁴ HŞS., 38244-III, s.167/b.4.

²³⁵ Halil Sahillioğlu, "Bâd-ı hevâ", *DİA*, C.4, İstanbul, 1991, s.417.

²³⁶ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara, 2007, s.538.

²³⁷ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, s.227.

²³⁸ HŞS., 38244-III, s.173/b.1.

tarihli bir belgede resm-i küvâre ve resm-i arûsane vergilerinin tahsil edildiğinden²³⁹, bir başka belgede ise Harput mukata'asının düşen bâd-ı hevâsından bahsedilmektedir²⁴⁰.

3.6.2. Mukataa

Mukataa, arazinin kesime verilmesi ve belirli bir kira karşılığında temlik demektir²⁴¹.

Mukataalar, iltizam ve emanet olmak üzere iki şekilde işletilirdi. İltizam usûlünde mukataalar belirli zamanlarda artırma ile satılırdı. Mukataaları, genellikle üç yıllık bir süre ile işletmek hakkını satın alan kimselere *âmil* veya *mültezim* denirdi. Mültezim satın aldığı mukataanın taahhüt ettiği meblağının bir miktarını peşin olarak verir ve iltizam bedelinin belirli bir miktarını da kefil gösterirdi. Herhangi bir mukataa mültezime verilmek istenmezse veya satışı sırasında kimse talip olmazsa, bu defa ücretli bir emin vasıtasıyla emânet usûlü ile idare edilirdi²⁴².

XVI. yüzyılın ikinci yarısında devletin nakit gelir gereksinimlerinin artmasıyla birlikte, o döneme kadar tımar düzeninin bir parçası olan ve daha çok tarıma dayanan vergi kaynakları da mukataalara çevrilerek açık artırma yoluyla mültezimlere devredilmeye başlanmıştır²⁴³.

Sicilde mukataa ile ilgili çok sayıda belge bulunmaktadır²⁴⁴. Mesela Harput mukataası emini Batu Hasan vefat edince, yeni emin gelinceye kadar mukataasının boş kalmaması ve miri malının telef olmaması için Behram Çavuş'un emanet yoluyla görevlendirildiğine dair bir belge vardır²⁴⁵. Bir diğer belgede Harput mukataası gılalinden kile başına reayadan ikişer akçe alındığı²⁴⁶, bir başka belgede ise Harput mukataası nezaret ve havaleliğinin sefer-i hümayundaki hizmeti karşılığında Kılınç Bey'e verildiğinden bahsedilmektedir²⁴⁷. Yine Harput mukataasının penbe mahsulünün sekiz yüz guruşunun Van kullarının ulûfelerine ayrıldığı ve İbrahim Subaşı'ya penbe

²³⁹ HŞS., 38244-III, s.175/b.2.

²⁴⁰ HŞS., 38244-III, s.136/b.2.

²⁴¹ Abdurrahman Vefik Sayın, *Tekâlif Kavaidi*, s.56.

²⁴² Enver Çakar, *XVI. Yüzyılda Halep Sancağı (1516-1566)*, Fırat Üniversitesi Orta-Doğu Arş. Mer. Yay., Elazığ, 2003, s.256.

²⁴³ Şevket Pamuk, *Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi*, s.147-148.

²⁴⁴ HŞS., 38244-III, s.83/b.2; HŞS., 38244-III, s.98/b.4; HŞS., 38244-III, s.139/b.1; HŞS., 38244-III, s.139/b.2; HŞS., 38244-III, s.163/b.1; HŞS., 38244-III, s.168/b.1; HŞS., 38244-III, s.168/b.2; HŞS., 38244-III, s.173/b.1; HŞS., 38244-III, s.176/b.2; HŞS., 38244-III, s.177/b.1; HŞS., 38244-III, s.182/b.2; HŞS., 38244-III, s.183/b.3; HŞS., 38244-III, s.184/b.1; HŞS., 38244-III, s.185/b.1; HŞS., 38244-III, s.196/b.2.

²⁴⁵ HŞS., 38244-III, s.136/b.2.

²⁴⁶ HŞS., 38244-III, s.150/b.1.

²⁴⁷ HŞS., 38244-III, s.153/b.2; HŞS., 38244-III, s.160/b.2.

mahsulünün senesi bin guruşa verildiğine dair bir belge vardır²⁴⁸. Bir diğer belgede ise tamga-i siyâh ve bâc-ı ubûr vergilerinin Piyâle Bey'e bin iki yüz riyâl guruşa iltizama verildiğinden bahsedilmektedir²⁴⁹.

Sicilde Harput mukataası emini olarak Batu Hasan'ın ismi geçmektedir. Ancak sicildeki bir berat sureti kaydından Harput mukataasının Batu Hasan'dan alınarak, 1036 senesinin gılalının İbrahim Subaşı'ya tevcih edildiği belirtilmiştir²⁵⁰. Harput Kazası mukataatı zabiti olarak da yine İbrahim Subaşı'nın ismi geçmektedir²⁵¹.

3.6.3. Narh

Osmanlı Devleti serbest bir fiyat politikası uygulamamıştır. Bunun yerine birçok malın fiyatı devlet tarafından tesbit edilmiştir. Esnafın sattığı her türlü mala mevsimine göre belirli bir fiyat, yani *narh* konulmuştur²⁵². Kuraklık, ulaşım zorlukları, üretimin harp, abluka vs. sebeplerden dolayı azalması sonucu arzda bir daralma olduğunda narh fiyatları yükseltilir, arzın genişlemesi halinde düşürülürdü. Para birimi olan akçenin değer kaybetmesi narh fiyatlarında topyekün bir yükselmeye, değer kazanması ise topyekün bir azalmaya yol açardı. Fakat bu yükselme veya düşme oranları her malda aynı olmazdı²⁵³.

Narh kadıların başkanlığında kurulan bir komisyon tarafından tespit edilirdi. Bir malın fiyat tesbiti esnaf şeyhi, kethüda, yiğitbaşı, ehl-i hibre gibi yönetici ve halkın temsilcileri tarafından yapılırdı. Esnaftan fiyatların yükseltilmesi talebi geldiğinde komite huzurunda çâşni tutulur, malın hammadde halinden nihai mal oluncaya kadar geçirdiği safhalardaki maliyetleri, iş saatleri ve ücretler müşahede ile tesbit edilirdi. Ortalama kâr işin özelliğine göre genellikle %10-20 arasında değişmekteydi. Tesbit edilen narh gerekli belgelerle tesbit edildikten sonra kadı sicillerine geçirilir ve esnaf ile halka ilan edilirdi²⁵⁴.

İncelemiş olduğumuz sicilde Harput Kasabası'nın²⁵⁵ ve şehirdeki esnafların²⁵⁶ narhını gösteren iki kayıt bulunmaktadır.

²⁴⁸ HŞS., 38244-III, s.154/b.1.

²⁴⁹ HŞS., 38244-III, s.134/b.1; HŞS., 38244-III, s.134/b.2.

²⁵⁰ HŞS., 38244-III, s.169/b.2.

²⁵¹ HŞS., 38244-III, s.152/b.1; HŞS., 38244-III, s.152/b.2.

²⁵² Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, s.512.

²⁵³ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, s.334.

²⁵⁴ Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, s.334-335.

²⁵⁵ HŞS., 38244-III, s.199/b.2.

²⁵⁶ HŞS., 38244-III, s.200/b.1.

3.6.4. Alım-Satım ve Kira İle İlgili Belgeler

İncelemiş olduğumuz sicilde satış akdi, şüf'a hakkı ve kira ile ilgili toplam 118 belge bulunmaktadır.

Bu belgelerin çoğunluğu ev, bağ, bağçe, dükkân²⁵⁷ ve değirmen hissesi²⁵⁸ satışlarıyla ilgilidir. Belgelerde genellikle, satışı gerçekleşen yerin sınırları belirtilmekte ve yeri tam olarak tesbit edilmektedir. Mesela “*bir tarafı Ali ve bir tarafı Sefa evi ve iki tarafı yol bu hudud ile mahdud olan evlerimi.....*” şeklinde sınır tespit edilmektedir²⁵⁹. Evlerin genellikle oda sayısı, havlusu veya eklentilerinin olup olmamasına göre fiyatları değişirken; bağ ve bağçe satışları ise “*eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve su hissesiyle ve tevâbi' ve levâhıkıyla.....*” şeklinde sulu veya susuz oluşu meyveli-meyvesiz ağaçları ve eklentileriyle tarif edilmekte ve fiyatları da özelliklerine göre değişmektedir²⁶⁰.

Belgelerde şüf'a hakkından bahsedilmektedir. Şüf'a, bir mülk kaç para satın alınmışsa, o mülke o para ile sahip olma anlamına gelmektedir²⁶¹. Şüf'a belgeleri; şüf'alığın kaydedilmesi²⁶², şüf'a tutulduğu²⁶³, şüf'a hakkından vazgeçildiği²⁶⁴, şüf'a tutulup alındığı²⁶⁵ şeklindedir.

Satışların bir kısmı *irs-i şer'le intikâl* eden mal satışlarıyla ilgilidir. Mesela Meryem adlı zımmi vekili aracılığıyla babasından kendisine intikâl eden Kesrik'de bulunan bahçesini Küçük el-Hac Mustafa Beşe'ye yirmi riyâl guruşa satmıştır²⁶⁶.

Bazı belgeler ise geçmişte yapılan satışların tescili ile ilgilidir. Mesela Sinabud Mahallesi zımmilerinden İvas, Vartan'ın tasarrufunda olan bir kış evi ve harabe hazine yerini kırk sene önce Vartan'a on iki kırmızı altına sattığını mahkemede tescil ettirmiştir²⁶⁷.

²⁵⁷ HŞS., 38244-III, s.10/b.3; HŞS., 38244-III, s.87/b.1; HŞS., 38244-III, s.89/b.2.

²⁵⁸ HŞS., 38244-III, s.81/b.1; HŞS., 38244-III, s.105/b.2.

²⁵⁹ HŞS., 38244-III, s.69/b.3.

²⁶⁰ HŞS., 38244-III, s.14/b.5.

²⁶¹ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, s.655.

²⁶² HŞS., 38244-III, s.10/b.4; HŞS., 38244-III, s.41/b.3; HŞS., 38244-III, s.52/b.2; HŞS., 38244-III, s.74/b.3; HŞS., 38244-III, s.78/b.2; HŞS., 38244-III, s.85/b.3; HŞS., 38244-III, s.118/b.1.

²⁶³ HŞS., 38244-III, s.36/b.3; HŞS., 38244-III, s.97/b.1.

²⁶⁴ HŞS., 38244-III, s.99/b.2.

²⁶⁵ HŞS., 38244-III, s.109/b.2; HŞS., 38244-III, s.118/b.4.

²⁶⁶ HŞS., 38244-III, s.27/b.3.

²⁶⁷ HŞS., 38244-III, s.60/b.3.

Yine sicilde yer alan bir belgede havâss-ı hümâyûn emini iken vefat eden Batu Hasan'ın mallarının açık artırmayla satışa çıkarıldığı, elli riyal guruşa İbrahim Bey'e satıldığı ve zikr olunan meblağın hazineye teslim edildiğinden bahsedilmektedir²⁶⁸.

3.6.5. Alacak-Verecek Davaları

İncelemiş olduğumuz sicilde borç-alacak davalarına ilişkin çok sayıda belge bulunmaktadır. Bu belgelerde genellikle borç anlaşmazlıkları, borcun kadı tarafından tescili, borca karşılık rehin bırakma, rehinin kaldırılması (fekki-i rehin), devr-i vekil tayini, alacaklının parasını aldığı tescili gibi konular yer almaktadır.

Mayıs 1627 tarihli bir belgede Hüseyin ve Ahmed adlı kimseler, Malkik adlı zimmiden on iki riyâl kuruş alacaklarına karşılık, Malkik'in her nesi var ise rehin olarak almışlar ve Mustafa Çelebi'yi devr-i vekil yapmışlar, borcun vadesi iki ay geçince Hüseyin ve Ahmed'in alacaklarını Mustafa Çelebi'den talep etmeleri üzerine Mustafa Çelebi, Malkik'in iki bâb damıyla bir örtme havlusunu açık artırmayla satışa çıkarmış, on günden fazla satışta kalan malları Hasan adında birinin dokuz riyâl kuruşu satın alması sonucu Mustafa Çelebi dokuz riyâl guruşu Hüseyin ve Ahmed'e teslim etmiştir²⁶⁹. Bir diğer belgede ise Seydi Ali Ağa eşi Safiyye'den aldığı bazı altın ve eşyaları kendi masrafı için harcamış ve zikr olunan şeyler karşılığında beş inek, bir öküz, sekiz keçi, bir büyük taş ve bir büyük yorgan satın, elde ettiği parayı eşine verdiğini mahkemede tescil ettirmiştir²⁷⁰.

3.6.6. Zeamet ve Tımarlar

Osmanlı Devleti'nde geçimlerini sağlamak ve hizmetlerine ait masrafları karşılamak üzere bir kısım asker ve memurlara, belirli bölgelerden tahsiline izin verilmiş ve tahsis edilmiş olan vergi kaynaklarına *tımar* denilmektedir²⁷¹.

Tımar sisteminde devlet, sipahi ve köylünün toprak üzerinde eşzamanlı hakları vardı²⁷². Tarım arazisi devlete aitti. Köylüler tapu resmi denilen bir para ödeyerek tasarruf hakkı kazanırlardı. Köylünün toprak üzerindeki hakları babadan oğula geçer,

²⁶⁸ HŞS., 38244-III, s.124/b.1.

²⁶⁹ HŞS., 38244-III, s.50/b.4.

²⁷⁰ HŞS., 38244-III, s.9/b.2.

²⁷¹ Ömer Lütfü Barkan, "Tımar", *İA*, C.12/1., Eskişehir, 1997, s.286; Ahmet Tabakoğlu, *Türkiye İktisat Tarihi*, s.219.

²⁷² Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007, s.114.

köylü toprağı satamaz veya izinsiz olarak başkasına aktaramazdı²⁷³. Sipahi ise tımarını oluşturan köyde oturur, seferde askeri görevini yerine getirirdi. Tarımsal üretimle köylü uğraşırđı. Bunun dışında köylünün sipahiye bir ev ve bir ambar yapmak, öşrünü ambara ya da satmak için bir günlük yoldan uzak olmayan pazara taşımak, sipahi tımarına ait başka bir köyden gelmişse üç gün süre ile konukseverlik göstermek, sipahiye ve atına bakmak gibi bazı yükümlülükleri de vardı²⁷⁴.

Arazinin gelirine göre tımar üç kısma ayrılırdı:

Has: Senelik geliri 100.000 akçeden fazla olan tımara denirdi ve şehzade, vezir, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli devlet adamlarına verilirdi. Has sahipleri gelirlerinin her 5000 akçesi için bir cebeli gönderirlerdi.

Zeamet: Senelik geliri 20.000 akçeden 99.999 akçeye kadar olan tımarlara denilirdi. Bunlar subaşı, eyalet defterdarları, alay beyleri vs. devlet adamlarına verilirdi. Zeamet sahipleri de gelirlerinin 20.000 akçesi hariç, her 5000 akçesi için bir cebeli gönderirlerdi.

Tımar: Senelik geliri 19.000 akçeye kadar olan dirliklere tımar denilirdi. Tımar sahipleri, senelik gelirlerinin kılıç denilen belirli bir kısmının ayrılmasından sonra, geriye kalan her 3000 akçesi için bir cebeli getirirdi²⁷⁵.

İncelemiş olduğumuz sicilde tımar ve zeamet tevcihi ile ilgili belgeler bulunmaktadır. Bir belgede Pırnos Karyesi'nden ve başka yerlerden 5999 akçe tımarına mutasarrıf olan Mehmed vefat ettiğinden, tımarı 7 Kasım 1627 tarihinden itibaren Handane'ye tevcih olunup, berat ettirinceye kadar zabtı için kendisine mektup verilmiştir²⁷⁶. Yine Karacaviran Karyesi ve başka yerlerden 22000 akçe zeameti olan Ali Çavuş vefat ettiğinden, zeametın iki bin akçe ziyadesiyle Bağdad Kalesi muhafazasındaki hizmeti karşılığında 12 Mayıs 1626 tarihinden itibaren Mehmed Çavuş'a tevcih olunduğuna dair bir berat-ı şerif kaydı vardır²⁷⁷.

Sicilde tımar ve zeamet tevcihi ile ilgili başka belgelerde bulunmaktadır.

²⁷³ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, s.113.

²⁷⁴ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, s.116.

²⁷⁵ Halil Cin, *Mirî Arazi ve Bu Arazinin Özel Mülkiyete Dönüşümü*, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1987, s.69-70.

²⁷⁶ HŞS., 38244-III, s.134/b.3.

²⁷⁷ HŞS., 38244-III, s.150/b.2.

3.6.7. Esnaf Grupları ve Ticarethaneler

İncelemiş olduğumuz sicilde Harput Şehri'nin ekonomisine katkı sağlayan bazı esnaf isimlerine rastlamak mümkündür. Bunlar aşağıda gösterilmiştir:

<i>Altıncı:</i>	Kocacan, Vasıl ²⁷⁸ , Malican ²⁷⁹
<i>Attar:</i>	el-Hâc Hüdavirdi, Ebulkasım, Osman, Ahmed, Hamza, Mahmud bin el-Hac Mehmed, Şah Hüseyin, Ramazan, Mahmud bin Halil, Mahmud bin el-Hâc Hızır, Hâcî Seltan Ahmed, Velican ²⁸⁰ , Ali Bey ²⁸¹ , Seyyid Bekir ²⁸²
<i>Bakkal:</i>	Hacı İbrahim ²⁸³ , Seydi Bali ²⁸⁴ , Mustafa Kal'alı ²⁸⁵ , Satılmış ²⁸⁶
<i>Balçı:</i>	İbrahim ²⁸⁷
<i>Baytar:</i>	Halil ²⁸⁸ , Bali ²⁸⁹
<i>Bazarbaşı:</i>	Ahmed ²⁹⁰ , Hasan ²⁹¹ , Yusuf Çelebi ²⁹²
<i>Berber:</i>	Usta Zeynel ²⁹³ , Usta Yusuf ²⁹⁴ , Usta Bekir ²⁹⁵ , Karib Osman ²⁹⁶ , Hüseyin Beşe ²⁹⁷ , Hacı Osman ²⁹⁸ , Süleyman ²⁹⁹ , Hacı ³⁰⁰
<i>Boyacı:</i>	Hacı Mehmed ³⁰¹
<i>Börekci:</i>	Bakı Çelebi ³⁰² , Pir Baba ³⁰³ , Bugoş ³⁰⁴ .

²⁷⁸ HŞS., 38244-III, s.66/b.3.

²⁷⁹ HŞS., 38244-III, s.18/b.3.

²⁸⁰ HŞS., 38244-III, s.63/b.2.

²⁸¹ HŞS., 38244-III, s.115/b.2.

²⁸² HŞS., 38244-III, s.62/b.2.

²⁸³ HŞS., 38244-III, s.2/b.2.

²⁸⁴ HŞS., 38244-III, s.20/b.3; HŞS., 38244-III, s.121/b.2.

²⁸⁵ HŞS., 38244-III, s.56/b.2.

²⁸⁶ HŞS., 38244-III, s.70/b.3.

²⁸⁷ HŞS., 38244-III, s.31/b.4.

²⁸⁸ HŞS., 38244-III, s.3/b.1.

²⁸⁹ HŞS., 38244-III, s.97/b.2.

²⁹⁰ HŞS., 38244-III, s.10/b.5.

²⁹¹ HŞS., 38244-III, s.43/b.3; HŞS., 38244-III, s.44/b.4; HŞS., 38244-III, s.75/b.1.

²⁹² HŞS., 38244-III, s.5/b.2; HŞS., 38244-III, s.85/b.2.

²⁹³ HŞS., 38244-III, s.23/b.3.

²⁹⁴ HŞS., 38244-III, s.19/b.2.

²⁹⁵ HŞS., 38244-III, s.24/b.3.

²⁹⁶ HŞS., 38244-III, s.72/b.3.

²⁹⁷ HŞS., 38244-III, s.64/b.4.

²⁹⁸ HŞS., 38244-III, s.70/b.1; HŞS., 38244-III, s.100/b.2.

²⁹⁹ HŞS., 38244-III, s.105/b.3.

³⁰⁰ HŞS., 38244-III, s.118/b.3.

³⁰¹ HŞS., 38244-III, s.102/b.2.

³⁰² HŞS., 38244-III, s.55/b.4.

³⁰³ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁰⁴ HŞS., 38244-III, s.86/b.2; HŞS., 38244-III, s.86/b.4.

- Çorbacı:* İbrahim Çelebi³⁰⁵, Fazlı³⁰⁶, Ebulkasım³⁰⁷, Zekeriya Bey³⁰⁸, Ali Ağa³⁰⁹
- Dellal:* Murad³¹⁰, Mehmed Hızır³¹¹, Mehmed Kethüda³¹², Mehmed³¹³
- Demirci:* Arduc³¹⁴, Ahmed³¹⁵, Hüseyin³¹⁶, Mustafa³¹⁷
- Eskici:* Mahmud³¹⁸, Ali³¹⁹, Usta Hüseyin³²⁰, Abdurrahman³²¹, Zeynel³²², Ahmed³²³
- Ferraş:* Yusuf³²⁴, Mahmud³²⁵
- Hallâc:* Himmet³²⁶, Süleyman³²⁷
- İşci:* Ali³²⁸
- Kahveci:* Ali³²⁹, Usta Ahmed³³⁰, Hacı Baba³³¹
- Kalaycı:* İbrahim³³²
- Kapucu:* Mehmed³³³, Ahmed Ağa³³⁴
- Kassâb:* Hacı³³⁵, Usta Cuma³³⁶, Seyyid Ferruh³³⁷, Mat Hasan³³⁸, Mehmed³³⁹, Piri³⁴⁰, Ali³⁴¹, İbrahim³⁴², Hasan³⁴³, Nebi³⁴⁴, Ebubekir Beşe³⁴⁵, Osman³⁴⁶, Ahmed³⁴⁷, Allahvirdi³⁴⁸

³⁰⁵ HŞS., 38244-III, s.58/b.4.

³⁰⁶ HŞS., 38244-III, s.92/b.2.

³⁰⁷ HŞS., 38244-III, s.83/b.1; HŞS., 38244-III, s.89/b.2.

³⁰⁸ HŞS., 38244-III, s.105/b.1.

³⁰⁹ HŞS., 38244-III, s.32/b.3; HŞS., 38244-III, s.117/b.3.

³¹⁰ HŞS., 38244-III, s.32/b.1.

³¹¹ HŞS., 38244-III, s.32/b.2.

³¹² HŞS., 38244-III, s.105/b.3.

³¹³ HŞS., 38244-III, s.131/b.2.

³¹⁴ HŞS., 38244-III, s.35/b.1; HŞS., 38244-III, s.58/b.1.

³¹⁵ HŞS., 38244-III, s.31/b.4.

³¹⁶ HŞS., 38244-III, s.16/b.1; HŞS., 38244-III, s.31/b.4; HŞS., 38244-III, s.117/b.2.

³¹⁷ HŞS., 38244-III, s.51/b.2.

³¹⁸ HŞS., 38244-III, s.31/b.1; HŞS., 38244-III, s.76/b.1.

³¹⁹ HŞS., 38244-III, s.42/b.2.

³²⁰ HŞS., 38244-III, s.79/b.2.

³²¹ HŞS., 38244-III, s.89/b.3.

³²² HŞS., 38244-III, s.95/b.4.

³²³ HŞS., 38244-III, s.96/b.2.

³²⁴ HŞS., 38244-III, s.26/b.1.

³²⁵ HŞS., 38244-III, s.84/b.3; HŞS., 38244-III, s.91/b.2; HŞS., 38244-III, s.97/b.4.

³²⁶ HŞS., 38244-III, s.75/b.3.

³²⁷ HŞS., 38244-III, s.47/b.2.

³²⁸ HŞS., 38244-III, s.79/b.1; HŞS., 38244-III, s.99/b.1.

³²⁹ HŞS., 38244-III, s.14/b.4; HŞS., 38244-III, s.14/b.5; HŞS., 38244-III, s.15/b.6; HŞS., 38244-III, s.16/b.3; HŞS., 38244-III, s.23/b.4; HŞS., 38244-III, s.64/b.4; HŞS., 38244-III, s.98/b.2.

³³⁰ HŞS., 38244-III, s.5/b.2; HŞS., 38244-III, s.14/b.4; HŞS., 38244-III, s.69/b.3; HŞS., 38244-III, s.100/b.1.

³³¹ HŞS., 38244-III, s.15/b.6.

³³² HŞS., 38244-III, s.111/b.1.

³³³ HŞS., 38244-III, s.60/b.5.

³³⁴ HŞS., 38244-III, s.89/b.3.

<i>Katırcı:</i>	Karacik ³⁴⁹
<i>Kayyum:</i>	Mustafa Beşe ³⁵⁰
<i>Kazzâz:</i>	Usta İsmail ³⁵¹
<i>Kebabcı:</i>	Himmet ³⁵² , Mustafa ³⁵³
<i>Keçeci:</i>	Emir ³⁵⁴ , Usta Ahmed ³⁵⁵ , Ramazan ³⁵⁶ , Habil ³⁵⁷
<i>Keresteci:</i>	Seyyid Osman ³⁵⁸
<i>Kömürcü:</i>	Mustafa ³⁵⁹
<i>Kuyumcu:</i>	Usta Mevlüd ³⁶⁰ , Usta Mehmed ³⁶¹
<i>Macuncu:</i>	İbrahim ³⁶²
<i>Meyveci:</i>	Piri Beşe ³⁶³
<i>Mumcu:</i>	Mehmed ³⁶⁴ , Cafer Paşa ³⁶⁵
<i>Nalband:</i>	Hakvirdi ³⁶⁶ , İsa ³⁶⁷ , Emrik Ömer ³⁶⁸
<i>Neccâr:</i>	Himmet ³⁶⁹

³³⁵ HŞS., 38244-III, s.31/b.3.

³³⁶ HŞS., 38244-III, s.69/b.3; HŞS., 38244-III, s.96/b.3; HŞS., 38244-III, s.99/b.1.

³³⁷ HŞS., 38244-III, s.114/b.3; HŞS., 38244-III, s.129/b.2.

³³⁸ HŞS., 38244-III, s.68/b.1; HŞS., 38244-III, s.96/b.3; HŞS., 38244-III, s.99/b.1.

³³⁹ HŞS., 38244-III, s.80/b.3; HŞS., 38244-III, s.96/b.3; HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁴⁰ HŞS., 38244-III, s.96/b.3.

³⁴¹ HŞS., 38244-III, s.96/b.3.

³⁴² HŞS., 38244-III, s.99/b.1.

³⁴³ HŞS., 38244-III, s.129/b.2.

³⁴⁴ HŞS., 38244-III, s.129/b.2.

³⁴⁵ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁴⁶ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁴⁷ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁴⁸ HŞS., 38244-III, s.102/b.3.

³⁴⁹ HŞS., 38244-III, s.102/b.3.

³⁵⁰ HŞS., 38244-III, s.40/b.1.

³⁵¹ HŞS., 38244-III, s.23/b.2.

³⁵² HŞS., 38244-III, s.31/b.3.

³⁵³ HŞS., 38244-III, s.131/b.3.

³⁵⁴ HŞS., 38244-III, s.58/b.4.

³⁵⁵ HŞS., 38244-III, s.60/b.4.

³⁵⁶ HŞS., 38244-III, s.115/b.4.

³⁵⁷ HŞS., 38244-III, s.115/b.4.

³⁵⁸ HŞS., 38244-III, s.100/b.2.

³⁵⁹ HŞS., 38244-III, s.24/b.2.

³⁶⁰ HŞS., 38244-III, s.55/b.4.

³⁶¹ HŞS., 38244-III, s.93/b.1; HŞS., 38244-III, s.94/b.3.

³⁶² HŞS., 38244-III, s.16/b.3.

³⁶³ HŞS., 38244-III, s.98/b.2.

³⁶⁴ HŞS., 38244-III, s.121/b.3.

³⁶⁵ HŞS., 38244-III, s.158/b.2.

³⁶⁶ HŞS., 38244-III, s.30/b.4; HŞS., 38244-III, s.45/b.2; HŞS., 38244-III, s.57/b.3.

³⁶⁷ HŞS., 38244-III, s.57/b.3; HŞS., 38244-III, s.70/b.3; HŞS., 38244-III, s.116/b.2; HŞS., 38244-III, s.117/b.2; HŞS., 38244-III, s.131/b.3.

³⁶⁸ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

<i>Palancı:</i>	Osman ³⁷⁰ , Seyyid Hüseyin ³⁷¹
<i>Papuçcu:</i>	Mustafa Beşe ³⁷² , Ömer ³⁷³
<i>Sarrâc:</i>	Ali Çelebi ³⁷⁴ , Usta Mustafa ³⁷⁵
<i>Terzi:</i>	Mahmud ³⁷⁶ , Maksud ³⁷⁷
<i>Tütüncü:</i>	Şehbaz ³⁷⁸
<i>Uncu:</i>	Hüseyin ³⁷⁹
<i>Usta:</i>	Usta Bedik ³⁸⁰ , Usta Ali ³⁸¹ , Usta Ahmed ³⁸² , Usta Halim ³⁸³

3.7. Sosyal Yapı ve Toplumsal İlişkiler

3.7.1. Aile

Toplumun temel yapı taşı sayılan ailenin evlilik ve nikah akdi ile kurulmasıyla birlikte eşlerin birbirlerine karşı bir takım sorumlulukları başlamaktadır. Bunlardan biri de erkeğin kadın üzerinde elde ettiği haklara karşılık olarak kadına verdiği *mehr*'dir.

Erkek mehrin bir kısmını çoğu kez yarısını veya üçte birini evlenme akdi sırasında veya düğünden önce verirdi ki buna *mehr-i mu'accel*; geri kalanını da düğünden sonra, daha çok evlilik sona erdiği zaman verirdi ve buna da *mehr-i mü'eccel* denirdi³⁸⁴. Sicilde yer alan bir belgede Tunemiz adlı bir kadın, vefat eden eşinden kalan mehr-i mü'eccel, mehr-i mu'accel, sümün hissesi ve nafakasından vazgeçmesi karşılığında eşinin kardeşinden kendi oğlunu almıştır³⁸⁵. Mayıs 1627 tarihli bir belgede ise Usta Bali'nin vefat eden oğlunun eşleri Elif ile Mahire'ye mehr-i mü'eccel, mehr-i mu'accel ve sümün hisseleri karşılığında oğlunun evlerini düşük bir fiyata sattığı

³⁶⁹ HŞS., 38244-III, s.96/b.4.

³⁷⁰ HŞS., 38244-III, s.56/b.2.

³⁷¹ HŞS., 38244-III, s.80/b.3.

³⁷² HŞS., 38244-III, s.22/b.2.

³⁷³ HŞS., 38244-III, s.56/b.2.

³⁷⁴ HŞS., 38244-III, s.43/b.6.

³⁷⁵ HŞS., 38244-III, s.107/b.1.

³⁷⁶ HŞS., 38244-III, s.36/b.4.

³⁷⁷ HŞS., 38244-III, s.25/b.1; HŞS., 38244-III, s.73/b.2; HŞS., 38244-III, s.86/b.1; HŞS., 38244-III, s.101/b.3.

³⁷⁸ HŞS., 38244-III, s.100/b.1.

³⁷⁹ HŞS., 38244-III, s.5/b.4.

³⁸⁰ HŞS., 38244-III, s.56/b.2.

³⁸¹ HŞS., 38244-III, s.68/b.2.

³⁸² HŞS., 38244-III, s.70/b.2; HŞS., 38244-III, s.79/b.2.

³⁸³ HŞS., 38244-III, s.122/b.4.

³⁸⁴ Coşkun Üçok, Ahmet Mumcu, Gülnihal Bozkurt, *Türk Hukuk Tarihi*, s.94.

³⁸⁵ HŞS., 38244-III, s.28/b.3.

anlaşılmaktadır³⁸⁶. Yine bazı belgelerde kocası vefat eden bir kadının mirasçılardan talep etmesi halinde mehir, sümün hissesi ve nafakasını aldığı görülmektedir³⁸⁷.

Sicilde boşanma ile ilgili de bir belge bulunmaktadır. Bu belgede Seyyid Seltan yerden bir avuç kül alarak eşine, benden boşsun demiş, daha sonra mahkemeye giderek nikahının bozulup bozulmayacağını sormuştur. Kadı ise üç talak zikretmediği için nikahının bozulmayacağına karar vermiştir³⁸⁸.

3.7.1.1. Vasi Tayini

Ölen bir kimsenin çocuklarına bakmak ve mallarını tasarruf etmekle yükümlü kimseye vasi denilmektedir. İncelemiş olduğumuz sicilde vasi tayini ile ilgili çok sayıda belge bulunmaktadır. Bu belgelerde genellikle yetim kalan çocuklara amcalarının vasi tayin edildiği anlaşılmaktadır³⁸⁹.

Bir belgede vefat eden Şahvirdi bin Şeyhi'nin yetim kalan çocuklarına ebeleri Münavver bint-i Gazi adlı kadının vasi tayin edildiği görülmektedir³⁹⁰. Bir başka belgede ise vefat eden Nebi'nin yetim kalan çocuklarının vasisi olan Şeyhican Çelebi çocuklara olan borcunu, çocuklar ne zaman talep ederse ödeyeceğini mahkemede tescil ettirmiştir³⁹¹.

3.7.1.2. Nafaka Tayini

İncelemiş olduğumuz sicilde nafaka tayini konusunda toplam yedi belge bulunmaktadır. Bu belgelerden birinde Ayşe ve Rabi'a adlı yetimlerin nafakaya ihtiyaçları olduğu için kendilerine kalan bağ, bağçe ve ev hisselerinin açık artırma yoluyla satıldığı görülmektedir³⁹². Bir diğer belgede vefat eden Ali'nin yetim kalan çocuklarına nafaka ve kisve olarak günlük ikişer akçe verilmesine karar verilmiştir³⁹³. Bir başka belgede ise Hacı Mehmed kızı Teslime'yi bakması için İşçi Ali'ye vermiştir. Ancak İşçi Ali'nin talebiyle Hacı Mehmed'in vefat etmesi durumunda varislerinin dava

³⁸⁶ HŞS., 38244-III, s.34/b.1.

³⁸⁷ HŞS., 38244-III, s.56/b.2; HŞS., 38244-III, s.78/b.1; HŞS., 38244-III, s.89/b.5.

³⁸⁸ HŞS., 38244-III, s.115/b.3.

³⁸⁹ HŞS., 38244-III, s.13/b.1; HŞS., 38244-III, s.34/b.2; HŞS., 38244-III, s.59/b.3; HŞS., 38244-III, s.65/b.2.

³⁹⁰ HŞS., 38244-III, s.119/b.2.

³⁹¹ HŞS., 38244-III, s.38/b.1.

³⁹² HŞS., 38244-III, s.37/b.5; HŞS., 38244-III, s.38/b.3.

³⁹³ HŞS., 38244-III, s.65/b.3.

ederek Teslime'yi almaları ihtimaline karşı mahkemece günlük dörder akçe nafaka ve kisve takdir olunmuştur³⁹⁴.

3.7.1.3. Hibe

İncelemiş olduğumuz sicilde hibe (bağışlama) ile ilgili toplam onbir adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerden birinde Hadice adlı hatun, Monla Abdulkadir Efendi'nin vefat edinceye kadar kendisine bakması, öldükten sonra da cenazesini kaldırması şartıyla, vefat eden eşinden kalan evleri ve bağları Abdulkadir Halife'ye hibe etmiştir³⁹⁵. Bir diğer belgede ise Seydi Hasan'ın vekili Abbas bin Hüseyin, Seydi Hasan'ın üç senedir yatalak olduğunu ve güveyisi Halil'in kendisine baktığını, vefat edinceye kadar bakmaya devam etmesi ve cenazesini kaldırması şartıyla Seydi Hasan'ın Ahi Musa Mahallesi'ndeki evlerini Halil'e hibe ettiğini mahkemede tescil ettirmiştir³⁹⁶.

3.7.1.4. Veraset

İncelemiş olduğumuz sicilde miras ile ilgili belgelerde bulunmaktadır. Bu belgelerin bir kısmında miras kalan malın paylaşımı için açık artırma yoluyla malın satışının yapıldığı ve gelirin varisler arasında paylaştırıldığı görülmektedir. Bir belgede vefat eden Kanber'in kızı Rabia'ya babası malından otuz bir riyal kuruş alacak hakkı olduğu tespit edilmiş ve bu paranın ödenmesi için Attarlar Çarşısı'nda bulunan bir adet dükkan açık artırma yoluyla yetmiş beş riyal kuruşa satılmıştır. Bu paradan Rabia kendi hakkını aldıktan sonra kalan miktar diğer varisler arasında paylaştırılmıştır³⁹⁷.

Bazı belgelerde miras konusundaki anlaşmazlıklarda şahitlere başvurulduğu görülmektedir. Bir belgede Abdi Beşe başka bir diyarda iken sonradan gelip babasından kalan evlerden hissesini istemiş, ancak Mustafa Beşe vermemiştir. Mustafa Beşe ise Abdi Beşe ile diğer iki kardeşinin bu evleri babasına sattığını ve elinde satış hücceti olduğunu söylemiştir. Mahkeme, şahitlerin Mustafa Çelebi'yi ve hüccetin sahlililiğini doğrulamasıyla evlerin Mustafa Beşe'ye verilmesine karar vermiştir³⁹⁸. Bazı belgelerde ise miras paylaşımındaki anlaşmazlıklarda araya arabulucuların girdiği ve anlaşma sağlandıktan sonra mahkemede tescil ettirildiği görülmektedir. Bir belgede; vefat eden Seydi'nin eşi ve oğlu, Hamza'nın tasarrufunda bulunan bağda hisselerinin olduğunu

³⁹⁴ HŞS., 38244-III, s.99/b.1; HŞS., 38244-III, s.99/b.3.

³⁹⁵ HŞS., 38244-III, s.4/b.2.

³⁹⁶ HŞS., 38244-III, s.12/b.2.

³⁹⁷ HŞS., 38244-III, s.21/b.4.

³⁹⁸ HŞS., 38244-III, s.40/b.1.

iddia etmişlerdir. Hamza ise Seydi'nin kardeşlerinin daha önce bağı kendisine sattığını söylemiştir. Araya arabulucuların girmesiyle Hamza, Seydi'nin eşi ve oğluna sulh bedeli olarak yirmi riyal kuruş vermiş ve bu anlaşma kadı tarafından tescil edilmiştir³⁹⁹.

Bir başka belgede ise Kadim-i Kutlu adlı hatun vefat eden kızının kocası Hızır'dan südüs (1/6) hakkını almıştır ve bu olay Hızır'ın talebiyle kadı tarafından tescil edilmiştir⁴⁰⁰.

3.7.2. Toplumsal Düzeni Bozan Olaylar

İncelemiş olduğumuz sicilde halkın huzurunu bozan belgeler daha çok hırsızlık, adam yaralama, cinayet, hakaret, sınır davaları, su ve yol anlaşmazlıkları ile ilgili konulardan oluşmaktadır.

3.7.2.1. Hırsızlık Olayları

Halkın güvenliğini tehdit eden olaylardan biri hırsızlıktır. Hırsızlık davalarına baktığımızda daha çok davacının delili olmadığını, şüphelenilen şahısa yemin ettirildiğini ve genelde suçlunun bulunmadığını görüyoruz. Mesela bir belgede Divane adlı şahıs eşi Nuriye'yi boşadığını, ancak Nuriye'nin giderken yirmi kuruşunu da alıp gittiğini iddia etmektedir. Nuriye inkar edince, Divane yemin etmesini istemiş, Nuriye de almadığına yemin etmiştir⁴⁰¹. Bir diğer belgede ise Yusuf bin Abdullah gece Teknik adlı zımminin evi avlusunda yatarken bir çuka dolama, çuka hekman, dülbend, serpuş ve bir çift çizmesinin çalındığını mahkemede kaydettirmiştir⁴⁰².

Bir diğer belgede; Nasuh Beşe gece on beş davarının kaybolduğunu ve bu davaları Arslan adlı kimsenin yanında gördüğünü, sorduğunda Arslan'ın davaları meşe içinde bulduğunu ve kendisine teslim ettiğini söylemiştir. Ancak Müslim Ağa bu davaları Arslan'ın başka yerden çaldığını ve Nasuh Beşe'nin davaları olmadığını iddia etmiştir. Bunun üzerine şahitlere başvurulmuş ve şahitlerin bu davaların Nasuh Beşeninkiler olduğunu söylemeleriyle dava sonuçlanmıştır⁴⁰³.

Bir diğer belgede ise Sipahi Osman Bey'in sefere giderken kavak çayırında bir baş atı çalınmıştır. Osman Bey sefer yerine ulaştığında olayı sadrazama anlatmış, sadrazamda Kaymakam Mustafa'dan, Osman Bey'e başka bir at vermesini ve çalınan

³⁹⁹ HŞS., 38244-III, s.53/b.2.

⁴⁰⁰ HŞS., 38244-III, s.67/b.3.

⁴⁰¹ HŞS., 38244-III, s.130/b.3.

⁴⁰² HŞS., 38244-III, s.103/b.1.

⁴⁰³ HŞS., 38244-III, s.62/b.3.

atın bulunmasını istemiştir. Sipahinin elinde tutsağı olup, tutsak teslim alınmış ve kendisine başka bir at verildikten sonra; Çekü, Şemsek, Şütkan, Samle, Keydan, Yermi, Hatungölü, Mirtu ve Behrimaz karyelerinin ahalisinin teftiş edilmesi için Yusuf Bey gönderilmiş ve Yusuf Bey'e yardımcı olunarak, çalınan atın mutlaka bulunması istenmiştir⁴⁰⁴.

3.7.2.2. Öldürme, Yaralama ve Hakaret Olayları

İncelemiş olduğumuz sicilde öldürme, yaralama ve hakaret olaylarına ilişkin belgeler de bulunmaktadır. Bu belgelerden anladığımız kadarıyla günümüzde çok basit görülen hakaret olayları dahi sicile kaydedilmiştir. Bir belgede; Babacan adlı zımminin Kulcan adlı zımmiye puşt ve kahbe dediği şahitlerin şahadetleriyle sicile kaydedilmiştir⁴⁰⁵. Yine bir başka belgede Kürd Küçük Ağa, Mahmud Beşe'nin kendisine hırsız dediğini sicile kaydettirmiştir⁴⁰⁶. Bir diğer belgede ise İbrahim bin Palancı, Himmet bin Murad'ın ağzına vurup, iki dişini çıkardığını söyleyerek, davacı olmuştur. Himmet inkâr edince, İbrahim'den iddiasını kanıtlayacak delil istenmiş, ancak İbrahim delil gösteremeyince, Himmet'ten yemin etmesi istenmiş ve Himmet'in yemin etmesiyle de dava sonuçlanmıştır⁴⁰⁷.

Sicilde Kiğivenk Karyesi zimmilerinden Naftik veled-i Bekik'in öldürülmesi ile ilgili çok sayıda belge vardır. Bu belgelere bakacak olursak; öldürülen Naftik'in akrabalarının katilin Arkik veled-i Tevce olduğunu onayladıkları ve karyenin diğer zimmileriyle bir davalarının olmadığını tescili⁴⁰⁸, yine öldürülen Naftik'in akrabalarının katilin Zülfî Bey'in yanında saklandığı iddiası ve Zülfî Bey'in inkâr ederek yemin etmesi⁴⁰⁹, yine katil Arkik ile kardeşi Hazruk'un mallarının ortak olması ve Naftik'in akrabalarının Hazruk'dan dem ve diyet talep etmeleri üzerine aralarında anlaşmazlık çıktığı, araya Müslümanların girmesiyle Hazruk'un dem ve diyet bedeli olarak yirmi bir bin akçe ödediği ve Naftik'in akrabalarının Arkik ve Hazruk'la davalarının kalmadığı⁴¹⁰ konuları ile ilgilidir.

⁴⁰⁴ HŞS., 38244-III, s.148/b.1.

⁴⁰⁵ HŞS., 38244-III, s.43/b.3.

⁴⁰⁶ HŞS., 38244-III, s.47/b.3.

⁴⁰⁷ HŞS., 38244-III, s.15/b.5.

⁴⁰⁸ HŞS., 38244-III, s.34/b.3; HŞS., 38244-III, s.35/b.3.

⁴⁰⁹ HŞS., 38244-III, s.39/b.1.

⁴¹⁰ HŞS., 38244-III, s.41/b.1.

Sicilde ölüm keşifleriyle ilgili belgeler de bulunmaktadır⁴¹¹. Bir belgede Yılan Geçiren Mezrası'nda öldürülen Kesber'in akrabaları, mahkemede Kesber'in öldürüldüğünü ve naib tarafından keşif yaptırıldığını ancak katilin bulunamadığını söylüyorlar ve olayın geçtiği yerdeki civar mezralardan diyet talebinde bulunuyorlar. Bizzat beylerbeyinin müsellimi tarafından Mehmed Ağa ile diğer Müslümanlar olayın geçtiği yere gidip, birkaç defa bağırıp, civar mezraların duyup duyamayacağı anlaşılmaya çalışılıyor ve bağırtiların duyulamayacağı tesbit edildiğinden, mahkeme diyet ödenemeyeceğine karar veriyor⁴¹².

3.7.2.3. İdarecilerin Yaptıkları Haksızlıklar

Sicilde bazı devlet görevlilerinin halktan zorla vergi aldıkları yönünde birkaç tane belge yer almaktadır. Bu belgelerden birinde Pertek Sancağı Ribat Karyesi'nden bazı kimseler ordu-yı hümayuna giderek arzlarını bildirmişlerdir. Kimi on beş, kimi yirmi beş seneden beri Harput'ta sakin iken her sene ferman olunan avarız, nüzül vs. vergilerini kasaba halkı ile birlikte verdiklerini ve avarız gerektiren evleri yok iken Pertek Kazası'nda yeni köy zabiti olanların kendilerinden vergi talebinde bulduklarına dair şikayetçi olmuşlardır. Amid sahrasından Harput kadısına hitaben gönderilen fermanla konunun araştırılması eğer doğru ise bunların men edilmesi istenmiştir⁴¹³.

Harput kadısı tarafından merkeze sunulan arzda ise bin otuz yedi senesi için nüzül akçesinin toplanması ile görevlendirilen silahdar Hasan İsa'nın emr-i şerifde tayin olunan on beş kuruş yerine her bir haneden zorla yirmi sekiz kuruş topladığı bildirilmiştir. Erzurum sahrasından gönderilen fermanla her bir haneden on beş kuruş alınması emredilmiştir⁴¹⁴.

3.7.2.4. Komşular Arasındaki Anlaşmazlıklar

İncelemiş olduğumuz sicilde daha çok yol, su yolu, çeşme suyunun kullanımı, sınır gibi konularda anlaşmazlıklar olduğu görülmektedir. Nisan 1627 tarihli bir belgede; Koca İshak adlı zımmi Mornik Karyesi'nde bulunan Dirnek Gölü diye bilinen çeşmenin kendi mülkü olduğunu, ancak çeşmenin suyunun Sefer'in bağının içinden

⁴¹¹ HŞS., 38244-III, s.139/b.3; HŞS., 38244-III, s.158/b.1; HŞS., 38244-III, s.165/b.2.

⁴¹² HŞS., 38244-III, s.84/b.1.

⁴¹³ HŞS., 38244-III, s.136/b.1.

⁴¹⁴ HŞS., 38244-III, s.140/b.1; HŞS., 38244-III, s.140/b.2.

geçtiğini ve geçtiği yol dar olduğundan suyunun az olduğunu, yolunu açmasına ise Sefer'in mani olduğunu iddia etmektedir. Sefer'in çeşmenin suyunun yolunu açmasına izin vermesiyle dava sonuçlanmıştır⁴¹⁵.

Bir başka belgede; Kara Osman, el-Hac Cafer'in bağının sınırını bozduğunu, bir badem ve tut ağacını kestiğini söylemiş ve daha önce yine aralarında sınır davası olduğunu zeyl-i sicilde isimleri yazılı olan müslümanların araya girerek her birinin sınırını tayin ettiklerini ve yine eski sınırın tayin edilmesini istemektedir. Mahkemede zeyl-i kitapta isimleri yazan Müslümanlar bulunup görüşüldükten sonra önceki sınır tayin olunup, her kim sınırı bozarsa mahkemeye verilmesine karar verilmiştir⁴¹⁶.

Bir diğer belgede ise; Harput sakinlerinden bazı kimseler mahkemeye gelerek mahallelerinde oturan Süleyman'ın eşi Perver'den şikayetçi olmuşlardır. Mahalle sakinleri Perver'in cimri, edepsiz, namahremden sakınmayan ve olur olmaz günlerde evine bazı kimselerin girip çıktığını gördüklerini, defalarca kendisine nasihat ettiklerini ancak aynı şeyleri yapmaya devam ettiğini ve kendi mahallelerinde istemediklerini söyleyerek davacı olmuşlardır. Süleyman ise söylenenleri duyduklarını eğer bu olaylar bir daha tekrarlanırsa köylerine döneceklerini söylemiş ve tarafların anlaşmasıyla dava sonuçlanmıştır⁴¹⁷.

3.7.3. Sicilde Adı Geçen Dini ve Sosyal Yapılar

İncelemiş olduğumuz sicilde adları geçen mescid, tekve, zaviye ve hamamlar şunlardır:

Mescidler

Pervane Ağa Mescidi⁴¹⁸

Arslaniye Mescidi⁴¹⁹

Peygamber Mescidi⁴²⁰

Hacı Mescidi⁴²¹

Ağa Mescidi⁴²²

Meydan-ı Atik Mescidi⁴²³

⁴¹⁵ HŞS., 38244-III, s.21/b.1.

⁴¹⁶ HŞS., 38244-III, s.111/b.1.

⁴¹⁷ HŞS., 38244-III, s.64/b.5.

⁴¹⁸ HŞS., 38244-III, s.16/b.2.

⁴¹⁹ HŞS., 38244-III, s.51/b.1.

⁴²⁰ HŞS., 38244-III, s.57/b.5; HŞS., 38244-III, s.58/b.2; HŞS., 38244-III, s.181/b.2.

⁴²¹ HŞS., 38244-III, s.107/b.2; HŞS., 38244-III, s.108/b.1.

⁴²² HŞS., 38244-III, s.114/b.3.

⁴²³ HŞS., 38244-III, s.169/b.1.

Ulu Bey Mescidi⁴²⁴

Medreseler

Arsalaniye Medresesi⁴²⁵

Tekyeler

Musa Herdi Tekyesi⁴²⁶

Baba Nazar Tekyesi⁴²⁷

Zaviyeler

Mansûriye Zaviyesi⁴²⁸

Hamamlar

Kal'a Hamamı⁴²⁹

Cemşid Hamamı⁴³⁰

Dere Hamamı⁴³¹

3.8. Vakıf ve Fetvâ ile İlgili Belgeler

Sicilde vakıf ve fetva ile ilgili toplam altı adet belge vardır. Fetva ile ilgili belgelerde gerçek şahıslar yerine *Zeyd* ve *Amr* isimleri kullanılmıştır. Mesela belgelerin birinde, bir kasabada mevcut olan kiliselerdeki keşişlerin ellerinde cizye vermemek için ferman bulunduğundan cizye toplamakla görevli kişinin bunlardan cizye istemeye hakkı olup olmadığına dair görüş istenmiştir. Verilen cevapta ise *olmaz* denilerek, nedeni açıklanmıştır⁴³².

Nisan 1627 tarihli bir belgede ise Pervane Ağa Mescidi'nin mütevellisi Usta Mehmed, önceki müteveli Mehmed Çelebi'de mescidin vakf akçesinden ikiyüz otuz altın akçesi olduğunu ve bu meblağı vazifesi nedeniyle kendisinin aldığını, ayrıca Mehmed Çelebi'nin Koca Çorbacı Mezarı akçesinden on mu'amele guruş alıp, mescidin tamirine harcadığı, kalan yirmi selimi bir guruşdan on guruşu alıp, aralarında alacak-verecek kalmadığı sicile kaydedilmiştir⁴³³.

⁴²⁴ HŞS., 38244-III, s.119/b.1.

⁴²⁵ HŞS., 38244-III, s.46/b.3.

⁴²⁶ HŞS., 38244-III, s.5/b.1.

⁴²⁷ HŞS., 38244-III, s.174/b.3.

⁴²⁸ HŞS., 38244-III, s.46/b.3.

⁴²⁹ HŞS., 38244-III, s.56/b.2; HŞS., 38244-III, s.91/b.3.

⁴³⁰ HŞS., 38244-III, s.39/b.2.

⁴³¹ HŞS., 38244-III, s.94/b.4.

⁴³² HŞS., 38244-III, s.170/b.3.

⁴³³ HŞS., 38244-III, s.16/b.2.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. METİN TRANSKRİPSİYONU

snv./b.1:

Bin otuz altı recebinden otuz yedi saferine dek

s.1/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sakinlerinden Ramazân Beşe bin Abdullah meclis-i şer‘de Karye-i Arındık zimmîlerinden Keşîş veled-i Karaca nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bundan akdem bir riyâl guruş otuz şâhâne iken yüz yigirmi üç tamâm guruş iş bu mezbûr Keşîş ile karındaşı Balık'de alacak hakkım olub altmış bir buçuk tamâm guruşu mezbûr kabûl idüb ve altmış bir buçuk tamâm guruşu mezkûr Balık kabûl idüb hâlâ zikr olunan altmış bir buçuk tamâm guruş hakkımı mezkûr Keşîş'den taleb iderim su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezkûr Keşîş cevâb virüb didi ki altmış bir buçuk tamâm guruşu ben vireyüm dimedim ve kabûl dahi itmedim deyü inkâr itdikde merkûm Ramazân Beşe'den da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukdan ahâlî-i müslimînden muharrirü'l müderris es-Seyyid Hüseyin Efendi bin es-Seyyid Ömer Efendi ve Hâcî Ali bin Mehmed nâm kimesneler li-ecliş-şahâde hâzırân oldukları didi ki mezbûran Keşîş ile karındaşı mezkûr Balık'den bizim huzûrumuzda merkûm Ramazân Beşe bir riyâl guruş otuz şâhâne iken yüz yigirmi üç tamâm guruş hakk taleb idüb altmış bir buçuk tamâm guruş mezkûr Keşîş ben vireyüm deyü kabûl idüb ve altmış bir buçuk tamâm guruşu dahi mezbûr Balık ben vireyüm kabûl idüb biz mezbûranın ikrârlarına şâhidleriz deyü şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şahâdetleri hîn-i kabûlde vâki‘ olub mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahîren fî evâhir-i şehr-i Recebül'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kıdvetü'l-ümerâ İbrahim Bey Hazretleri, Mustafa Çavûş Dergâh-ı ‘Âlî, Hâcî Süleyman Musa, Küçük Ağa Kanber, Ali Çelebi Şeyhican ve gayrihim.

s.1/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Râhiye bint-i Rıdvân nâm hâtûn tarafından bu husûşçün Tufan Koca ve Ahmed bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleri ile bu husûşçün vekîli olub zevcî olan Şa'bân bin Kasım nâm kimesne meclis-i şer' de Hanzâde bint-i Abdullah nâm hâtûn tarafından zevcî olan Yusuf bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilem mezbûreye babasından irs-i şer' le intikâl idüb Ozan Nâhiyesi'nde vâki' olan bağın ki bir tarafı Bekir bağça ve bir tarafı Mehmed bağı ve bir tarafı Osman bağı ve bir tarafı Hızır hâlî bu hudûd ile mahdûd olan bağın eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle ve damı ve suyu ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle mezbûre Hanzâde'ye otuz riyâl guruşa vekâleten bey' -i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr (olunan) bağdan müvekkilem mezbûrenin 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun (s.2) vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Yusuf dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebül-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi Bababerk, Monlâ Musa İmam, Hasan Çelebi Alican, Musa Karındaşı Monlâ Süleyman Müezzîn, Asâleten Abdullah.

s.2/b.1:

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinlerinden Osman bin Davud Çelebi meclis-i şer' de Karye-i Hüseyinik'den Losik veled-i Asuzder nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Losik bizim murâba'amız olub bir müd darûsuyla on beş guruş alacağımız olub zikr olunan darû ile on beş guruşu karındaşım Osman ve Bekir ve ben alub kabz idüb ibrâ ve ıskat idüb mezbûrda min-ba'd 'alâkamız kalmayub fasl olduk didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Losik dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf bin Abdullah, Mehmed Çelebi Karaca, Hâcî bin Karaca, Kôr Veli Ali, Hâcî Bayram Munzur, Beyâzîd Abdullah ve gayrihim.

s.2/b.2:

Budur ki Karye-i Süsrürü zımmîlerinden Poğik veled-i Dirik nâm zımmî meclis-i şer‘de kebîr karındaşı Kasrik nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûranla cümle malımız müşâ‘ ve müşterek olub bu ana dek bir yerde idük hâlâ malımızdan sarfi lâzım gelmekle bundan akdem Küçük Ağa'ya ve sâ‘irlere taksîr deynimiz var ise bi'l-cümle mezbûr Kasrik kendü edâ idecek olub ve hâlâ yedimizde olan evlerden ve bağ ve bağçe ve öküz ve inek ve câmûs ve merkeb sulu ve susuz tarlalar ve tecemmülâthâne ve tereke her neyimiz var ise bi'l-cümlesinden bana âyid olan nısf hissemden bi'l-külliyeye fârig olub ‘alâkam olmayacak oldı ba‘de'l-yevm ben zikr olunan emvâl ve erzâkımdan aslâ hisse taleb itmeyecek oldum ve mezkûr dahi benden bir akçe borç taleb itmeyüb bi'l-cümle kendü sahiblerine edâ idecek oldı didikde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebül-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hacı Süleyman, Musa, Hacı İbrahim Bakkal, Hacı Mehmed Karakaş, Mahsûd bin Hamza, Avasab Mardin.

s.3/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Zeyneb bint-i Pîr Ali meclis-i şer‘de Ali Çelebi bin Baytâr Halil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem vefât iden el-Hâc İbrahim nâm müteveffâdan evim ve evlerim birer seneden yetmiş ‘aded guruş hakkım olub meblağ-ı mezbûrdan on guruş bâkî kalub hâlâ on guruş dahi işbu müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı merkûm Ali Çelebi yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrenin vech-i meşrûh olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Ali Çelebi dahi tasdîk idüb bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Recebül-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Seyyid Ebûbekir bin Velican, Monlâ Osman bin Monlâ Hüseyin, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.3/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub erbâb-ı tımardan Abdurrahman Ağa meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki Kuzabad Nahiyesi'nde vâki' Pelte nâm karye 'akarında bir kıt'a tarla mîrimîrân tarlası demekle ma'rûf olub bir cânibi Karye-i Bizmişen'den gelen yol ve bir tarafı Tomas tarlası ve bir tarafı ve bir tarafı⁴³⁴ şehirden gelen yol ki Hasan Çavuş sınırıdır ve bir tarafı tepecük geven (ve) derguşen(?) bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a tarla yerinin hâlî olub tapuya müstahakk olmağın sâhib-i arz olub bundan akdem Bağdad seferinde vefât iden merhûm Mehmedcan Ağa bana tapuya virüb kıbel-i şer'den dahi hüccet taleb iderim deyü yedinde olan tapu temessük ibrâz idüb nazar olundukda mazmûnu temessük mezbûrun takrîrine muvâfık görüldükden sonra sicil-i mahfûza kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi bin Hüseyincan Ağa Mîralây, Seltan Ahmed Muhzır, Osman Beşe Merdüm-i Efendi, Ali Çelebi bin Monlâ Halîm ve gayrihim.

s.3/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olan Kıdvetü'l-ümerâ-i İbrahim Bey Hazretleri meclis-i şer'de Karye-i Mornik zımmîlerinden Dirik veled-i Hosyar nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûrda ve Barunik ve Malkik birbirine kefil-i bi'l-mâl yüz elli guruş alacağım olub mukâbelesinde karye-i mezbûre 'akarında vâki' bir kıt'a tarlaların ki iki tarafı yine müşârün-ileyh Bekir Hazretleri ve bir tarafı Ali Beşe ve bir tarafı Hızır (silinmiş) bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a tarlaların ki yoldan su hisselerini rehn vaz' itmişler idi hâlâ zıkr olunan yüz elli guruşu merkûm Dirik yedinden bi't-tamâm ben alub kabz idüb zimmetlerin ibrâ ve ıskat eyledim ve zıkr olunan su hissesiyle bir kıt'a tarlaların rehininden halâs idüb mezbûrun Dirik ve Barunik ve Malkik'de min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde müşârün-ileyh İbrahim Bey Hazretleri vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mezkûr Dirik dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

⁴³⁴ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderriş es-Seyyid Hüseyin Efendi, Ramazân Beşe Abdullah, Ali Çelebi Şeyhican, Hacı Süleyman Musa, Mevlûd Beşe Cündibaşı, Küçük Ağa Kanber ve gayrihim.

s.3/b.4:

Budur ki Karye-i Mornik'den Dirik veled-i Hosyar ve oğlu Kirakos nâm zimmîler meclis-i şer' de Ramazân Beşe bin Abdullah muvâcehesinde her biri ikrâr ve i'tirâf idüb didiler ki işbu merkûm Ramazân Beşe'ye elli riyâl gurusı deynimizde virecek deynimiz olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki' olan evlerimizi ve bağ ve bağçe ve öküz ve inek ve câmûs ve merkeb ve tarlalar ve tecemmülâthâne her nemiz var ise bi'l-cümle rehn vaz' idüb ve hem merkûm Ramazân Beşe târîhü'l-kitâbdan dört seneye dek murâba'a dahi olduk ki ne kadar arpa ve buğday ve daru ve yine sarmısak ve sâ'ir hubûbât her ne zirâ'at idersem bi'l-cümlesin içinde merkûm virecek olub olub⁴³⁵ zimmet üzerinde 'öşr çıkdıktan sonra noksan bakiyesi münâsafa üzere taksîm idecek olduk ve benden gayri sâ'irleriyle bir kile tereke ziyâde (s.4) virecek olursuz kendü hissemize yine merkûm müşterek olsun ve ne zamân murâba'alıktan çıkarsuz zikr olunan elli riyâl gurusı kendüye teslim itdiğimizde fekk-i rehn idecek olduk didiklerinde merkûm Ramazân Beşe dahi mezbûran Dirik ve Kirakos'un ikrârlarını tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kıdvetü'l-ümerâ-i İbrahim Bey Hazretleri, Fahrü'l-müderriş es-Seyyid Hüseyin Efendi, Ali Çelebi Seferhan, Hacı Süleyman Musa, Küçük Ağa Kanber, Mevlûd Beşe Cündibaşı ve gayrihim.

s.4/b.1:

Budur ki Karye-i Mığı sâkinlerinden Kadim bint-i Hasan nâm hâtûn meclis-i şer' de Karye-i Pekinik'den Kakik veled-i Hazruk nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem ben Perçenç nâm karyede sâkin olub karye-i Pekinik 'akarında vâki olub 'ammûm oğlu Mehmed ile müşterek olan bağımızun mezbûr Mehmed kendüye 'âyid olan hissesin işbu mezbûr Kakik on bir gurusı bey' itmiş hâlâ

⁴³⁵ İki defa yazılmıştır.

ben istimâ' eyledüğüm gibi bilâ-te'hîr şüf'a dutub gelüb sicil itdirüb hâlâ zikr olunan bağı taleb iderim didikde mezkûr Kakik beş seneden ziyâdedir ben zikr olunan bağı merkûm Mehmed'den iştirâ itmişim mezbûre işitmişdir diyücek mezbûre ben işitmedim deyü inkâr idecek mezbûr Kakik şahidim yokdur yemîn eylesün diyücek mezbûre Kadim zikr olunan bağı merkûm Mehmed bey' eyledüğün bu ana dek işitmedüm deyü kimesne dahi dimedi deyü yemîn-bi'llâh itdikden sonra mezbûr Kakik on bir guruşu alub bağı mezbûr-ı mezbûre Kadime teslîm idüb 'alâkası (kalmayıb) mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavûş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Ali Çelebi Monlâ Halîm, Yusuf 'Înâyet, Burak Yahya, Mustafa bin Hasan ve gayrihim.

s.4/b.2:

Budur ki müteveffâ Şeyhimiz Halife'nin menkûhası olan Hadîce bint-i Ali nâm hâtûn tarafından bu husûsçün Seydi Ahmed bin Yar ve Monlâ Ahmed bin Demir şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Monlâ Ahmed bin Hacı Fethi nâm kimesne meclis-i şer' de Monlâ Abdulkadir Halîfe bin Monlâ Yahya muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilem mezbûre Hadîce karıyı merkûm Monlâ Abdulkadir Halife bu ana dek yanında besleyüb ve hâlâ yine yanında olub ve müvekkilem mezbûreye dahi müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Ömer Halife'den irs-i şer'le intikâl idüb mezbûr yedinde olan Medrese Mahallesinde vâki' olan evlerden ve içinde olan tecemmülâthânededen ve Müridi Nahiyesi'nde vâki' hudûdı ma'lûm olan bağdan kendüye 'âyid olan teğek bağından 'âyid ve râci' olan hissesini bi'l-cümle merkûm Abdulkadir Halife'ye hibe ve temlîk ve teslîm idüb ve merkûm dahi alub kabûl ve kabz ve tesellüm kılub ve merkûm (s.5) Abdulkadir Halife yine müvekkilem mezbûreye bir kelâm-ı şerif dahi hatm idecek oldu zikr olunan bağlarda ve emekde ve tecemmülâthânedede müvekkilem mezbûrenin min-ba'd 'alâkası kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i mevhûbedir keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Abdulkadir Halife dahi tasdîk ve bir hüküm-i şerif hatm itmeği kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Efendi, Mahmud Ağa Pîr Veli, İbrahim Monlâ Ahmed, İsmail Karındaşı, Hüseyin Karındaşı, Monlâ Hasan Şâh Hüseyin ve gayrihim.

s.5/b.1:

Vech-i tahrîr-i sicil budur ki Kasaba-i Harpurt Kazâsı'na tâbi' Zeyve nâm karye(de) merhûm ve mefkud Musa Herdi Tekyesi'nin şeyhi olan Şeyh Hacı bin Şeyh Yusuf meclis-i şer'î-i şerîfe gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki mâ-tekaddemden bu ana dek Musa Herdi'nin şeyhi ve türbedarı olub bu ana dek cümle tekâlifden mu'âf ve müsellemler olub Han karyemiz ahâlîsi benden ve oğullarımdan haraç taleb itmekle varub Diyarbekir'de sûret-i defter çıkarub mücebince sâhib-i devlet hazretlerinden dahi mektûb-ı şerif getürmişim nazar olunub mücebince kibel-i şer'îden dahi hüccet taleb iderim deyü sûret-i defter ve mektûb-ı şerif ibrâz itdikde merkûm Şeyh Hacı'nın yedinde olan sûret-i defter ve mektûb-ı şerif takrîrine muvâfık görülmeyüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Abdulkadir el-Halife, Monlâ Osman el-Müderriş, Mahmud Ağa Yalanuztoros, Monlâ Nimet bin Fethullah, Ahmed bin Zekeriya, diğeri Ahmed bin Bakkal ve gayrihim.

s.5/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden İbrahim Beşe'nin karındaşı olan Murtazâ Beşe bin el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer'îde Pîri bin Tanrıverdi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Pîri'den karındaşım müteveffânın üçyüz guruşu olub taleb eyledüğümde mezbûr alacağım var idi aldım diyücek bendahi 'ilm-i hâsıl eyledüm zikr olunan üçyüz guruş da'vâsından fârig olub ba'de'l-yevm benim mezbûrda ve mezbûr Pîri'nin bende bir nizâ'mız kalmadı didikde mukırr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Pîri dahi tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Usta Ahmed Kahveci, Hasan Çelebi Hüseyincan Ağa, Yusuf Çelebi Bâzârbaşı, Alican Çelebi Hüseyincan Ağa, Halil bin Hâcî Hasan, Monlâ Yusuf Çelebi ve gayrihim.

s.5/b.3:

Budur ki Mahrûse-i Diyarbekir sâkinlerinden olub yeniçeri ümerâsından olan Ahmed Beşe bin Ali nâm râcil meclis-i şer‘de Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem Bağdad Seferi'nde vefât iden yeniçeri ümerâsından olan İbrahim Beşe el-Hâc Hasan Ağa nâm râcilin karındaşı olan Murtazâ Beşe muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem müteveffâ-yı mezkûr İbrahim Beşe'nin zimmetinde bin riyâl gurusş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûrdan mukaddemâ altıyüz riyâl gurusş merkûm Murtazâ Beşe alub kabz idüb dörtyüz riyâl gurusşum bâkî kalmış idi hâlâ gelüb dört yüz elli esedî gurusş dahi aldum ki hesabı riyâl dörtyüz riyâl gurusş ider merkûm Murtazâ Beşe'den bi't-tamâm alub kabz idüb zimmetin ibrâ ve ibrâ ıskat idüb ba‘de'l-yevm müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Beşe'de ve merkûm Murtazâ Beşe'de zikr olunan bin gurusşdan bir akçe ve bir habbe alacağım ve ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Murtazâ Beşe dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavûş Dergâh-ı ‘Âlî, Fahrü'l-müderres es-Seyyid Hüseyin Efendi, Bekir Beşe bin Emir Çelebi, Mustafa Çelebi Pîrbaba, Veli Beşe Erzurumlu, Arnavud Mehmed Beşe, Hâcî Mustafa bin Hâcî Mustafa ve gayrihim.

s.5/b.4:

Budur ki Uncı Hüseyin Ferhad Beşe'den on bir riyâl gurusş taleb idüb mezbûr târîhü'l-kitâbdan sene tamâmına kavlimiz vardır deyü mukırr oldukda mezbûr altı aydır diyücek mezbûr altı ay olduğuna yemîn eyle didikde mezbûr yemînden nükûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l hâl

Piyâle Muhzır, Küçük Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.6/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hasan bin Ahmed meclis-i şer‘de karındaşı Ebûbekir muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bundan akdem karındaşım mezbûr Ebûbekir ile tefrîk olduğumuzda Zâdenimiz Bağ ve Halîm Bağ dimekle ma‘rûf bağ ben alub babamız bağın mezbûr alub hâlâ mezbûranı Halîm Bağın zabt

itmeğe mâni‘ olub su‘âl olunub men‘ olunmasın taleb iderim diyücek mezbûr Ebûbekir cevâb virüb didi ki bundan akdem mezbûr ile cümle malımız müşâ‘ ve müşterek olub bir yirde iken babamız bağından hudûdı ma‘lûm olan bir mikdâr yiri merkûm Halîm'e bey‘ olunub ba‘dehû bir şüf‘a dutub Halîm'den alub yine babamız bağına idüb ba‘de tefrîk olduğumuzda zikr olunan babamız bağın ben alub ve Zâdenimiz Bağın mezbûr almışdır diyücek merkûm Hasan inkâr itdikde mezbûr Ebûbekir'den sıdk-ı da‘vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ı müslimînden Osman bin Mustafa ve diğer Osman bin Ramazân nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki fi'l-vâki‘ bundan akdem mezbûrlar bir yirde iken Halîm aldığı bağı babalarının bağından oğlu Şahin'e dutub alub yine babaları bağını zabt idüb asıl babaları bağından oğula zikr olunan babaları bağın ve Halîm Bağı dahi ma‘en mezbûr Ebûbekir alub ve Zâdenimiz Bağın mahdûd merkûm Hasan alub Halîm Bağı'ndan ‘alâkası yokdur deyü şahâdet-i şer‘i eyledüklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebül-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebû'l-Kasım Monlâ Merid, Monlâ İsmail el-Hatib, Ömer Çelebi Bababerk, Mahmud Ağa Pîr Veli, Kürd Budak Hamîd ve gayrihim.

s.6/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Sahib bint-i Monlâ Seyyid Ahmed nâm hâtûn tarafından bu husûs için Şeyhican Çelebi bin Hızır nâm ve Hüseyin Çelebi bin Mevlûd nâm kimesnelerün şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Mehmed bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘de Küçük el-Hâc Mustafa Beşe mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilitem mezbûrenin Cami‘-i Kebir Mahallesi'nde vâki‘ bir bâb kış evi ki iki tarafı müşterî-i mezbûr ve bir tarafı müvekkilitem mezbûrenin odası ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb kış evi işbu mezbûr Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'ye otuz ‘aded riyâl guraşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr el-Hâc Mustafa Beşe tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin Emiri, Mansûr bin Kazancı Hasan, Monlâ Ebûbekir el-Hatib, İbrahim Bey bin Zeynel, Hızır bin Şeyhican Çelebi, Monlâ Mustafa Çelebi bin İsmail Emin.

s.6/b.3:

Budur ki Harpurt Kal'ası sâkinlerinden Osman Çelebi bin Gülabi Kethüda meclis-i şer' de Mehmed bin el-Hâc Mustafa muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Cami'-i Kebir Mahallesi'nde vâki' bundan akdem işbu mezbûr Mehmed'de iştirâ iki tarafı Küçük el-Hâc Mustafa Beşe ve iki tarafı dahi tâbi'-i mezbûr bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb hisseyi havlusuyla mezbûr Mehmed'e virüb ve mezbûrun dahi Delükdaş Nahiyesi'nde vâki Hacı Mansûr'dan ve Ömer'den irs-i şer'le intikâl iden bağ hisselerin suları ile ve damı ile ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle ben alub istibdâd idüb her birimiz bedel-i nesne alub kabûl ve kabz eyledik ba'de'l-yevm zikr olunan bir bâb hisse ile havlusuyla benim 'alâkam kalmadı ve mezbûrun dahi zikr olunan el-Hâc Mansûr bağında ve Ömer'den intikâl iden hissesinde min-ba'd 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki' olan ikrârını ve iştirâlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed dahi bi'l-muvâcehe tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kasım Çelebi bin Mehmed Ağa, Seydi Bey bin Sinan, el-Hac Seltan Ahmed Ahmed Ahi Musa, Halil Çelebi bin Gülabi, Ömer Çelebi bin Emiri, Monlâ Bekir el-Hatib, Osman Kethüda bin Ahmed Kethüda, Bekir bin el-Hâc Osman ve gayrihim.

s.7/b.1:

Budur ki Karye-i Harpurt'da sâkin olan Hüseyin bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de Hasan Çelebi bin Alican muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb karye-i mezbûre 'akarında vâki' bir kıt'a teğek bağımız ki bir tarafı Velican ve iki tarafı Gül Ahmed ve bir tarafı tarîk bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağı dört tarafından zira' birden gayri bi'l-cümle işbu mezbûr Hasan Çelebi'ye yigirmi sekiz riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan bağdan 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı

mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hasan Çelebi dahi dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Bey, Mevla Hacı Bey, İbrahim Çelebi Birâderi, Pîri Çelebi Hacı Hamîd, Ramazân Beşe Abdullah, Musa bin Alican, Gül Ahmed Misafir, Hamîd Birâderi ve gayrihim.

s.7/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden fahrü'l-âşiyân Mustafa Çavuş meclis-i şer' de el-Hâc Ca'fer bin (boşluk) mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu el-Hâc Ca'fer tımarımız olan Müridi nâm karye 'akarında vâki' hudûdı ma'lûm olan bir kıt'a bağın ve bir çiftlik toprağın âhere bey' idüb kanûn-ı pâdîşâhî üzre 'öşrün vardır su'âl olunub alvirilmesin taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl mezbûr ben bir kıt'a bağımı ve bir bâb evimi bey' eyledim lâkin bir çiftlik toprak tasarrufumda yokdur eğer var ise beyan eylesün hakkın alsun didiği kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Muhzır, Hacı Mirza, Küçük Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.7/b.3:

Budur ki Karye-i Mornik zımmîler(inden) Murâd veled-i Merik nâm zımmî meclis-i şer' de oğlu oğlu⁴³⁶ olan Mardik veled-i Zanik nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' olub karındaşlarım Mosah ve Anderyas ile müşâ' ve müşterek olan emvâl ve erzâk ve emlâk ve öküz ve câmûs ve inek ve merkeb ve tarlalar ve tecemmülâthâne ve bağ ve bağçe her ne malımız var ise cümlesinden bana 'âyid olan hissemi bi'l-cümle işbu mezbûr Mardik'e hibe temlîk ve teslîm idüb ve mezbûr Mardik dahi alub kabûl ve kabz ve tesellüm kılub ve ne kadar deynimiz var ise bana düşen deynimi dahi mezbûr Mardik edâ idecek oldı zikr olunan emvâl ve erzâk ve emlâkda ve bunlardan min-ba'd benim 'alâkam kalmadı lâkin mezbûr Mardik sagîr olub zabta kadir olmamağla mezbûra 'âyid olan rızıklarımı velâyeten ben zabt idüb mezkûr bâliğa oldukda kendüye teslîm idecek oldım ba'de'l-yevm mülk-i mevhubedir keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun

⁴³⁶ İki defa yazılmış.

vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mardik dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve hibesin ve deynini kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hokas Bozik, Kesber veled-i Dilenci, Beğram Kethüda, Ali Beşe Abdullah, Sefer Beşe Mehmed Beşe, Mehmed bin Abdullah ve gayrihim.

s.7/b.4:

Budur ki Karye-i Monla sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Seyyid Han Bey'in menkûhası olan Rahiye bint-i Mahmud Bey nâm hâtûn tarafından vekîl olan Bastam Bey bin Seyfeddin meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu olan Behram Bey muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb (didi ki) müvekkilem mezbûre Rahiye Hâtûn'a müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Han Bey'den irs-i şer' le intikâl idüb işbu mezbûrun yedinde olan emvâl ve erzâk ve emlâk ve at ve katır ve öküz ve inek ve tecemmülâthânededen ve mehr-i mü'ccel ve mehr-i mu'accelinden ve sümün hissesi mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki' kapu önündeki teğek bağıyla ve yoncalık tarlası ve taşrada olan evlerin ki hudûdları inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûm olmağın zikr olunan teğek bağıyla taşrada (s.8) olan evleri ve yoncalığı müvekkilem mezbûre Rahiye Hâtûn alub kabul (ve) kabz idüb husûs-ı mezbûr için merkûm Behram Bey'in yedinde olan sâ'ir emvâl ve emlâk ve bağ ve bağçe bi'l-cümlesinde min-ba'd 'alâkası kalmayub fasl oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Behram Bey dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Abdal Bey İsmail Bey, Zafer Bey İbrahim Bey, Mehmed Bey Şâmî Hasan Bey, Hacı Ali Bali, Müezzîn Ali, Monlâ Celal İmam, Mehmed bin Ali, Han Ahmed ve gayrihim.

s.8/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Nebî bin Yar Ahmed nâm kimesnenin menkûhası olan Fâtıma bint-i nâm hâtûn tarafından bu husûşçün müseccel vekîli olan Hasan bin Davud nâm kimesne meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı olan Ali muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb

did ki müvekkilem mezbûreye irs-i şer'le ile intikâl idüb işbu mezbûr Ali'nin yedinde olan Karye-i Aseli'de vâki' hudûdları ma'lûm olan bağlardan ve hisse olan bağlardan ve bağçeden ve evlerden ve tecemmülâthânededen ve nefsi-i şehirde olan evlerden her ne var ise bi'l-cümlesinden müvekkilem mezbûreye 'âyyid ve râci' olan mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu'accelinden ve sümün hissesi vardır deyü mezbûr ile nizâ'm olub on riyâl gurusı virmek üzere yeri ıslah idüb bedel-i sulh olan on riyâl gurusı vekâletim hasebiyle mezbûr Ali'den bi't-tamâm ben alub kabûl ve kabz idüb husûsçün mezbûr Ali'de müvekkilem mezbûrenin min-ba'd 'alâka(sı) kalmayub fasl oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını ve sulhunı mukırr-ı lehül-mezbûr Ali dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcı Resûl Mansûr, Monlâ Süleyman Mehmed, Şeyhican Hızır Bali, Kara Mehmed Fethi, Abbâs Hüseyin, Mustafa Abdullah ve gayrihim.

s.8/b.2:

Budur ki müteveffâ Nebî'nin sagîre yetimesi Ayşe'nin vâlidesi tarafından Fâtıma'nın müseccel vekîli olan Hasan bin Dâvud meclis-i şer'de Ali muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki sagîre mezbûre mübârek Receb'in gurrelerinden beş aya varıncaya yevmî üçer çürük akçe nafaka için mezbûr Ali'den ben alub kabz eyledim didikde mezbûr Ali dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.8/b.3:

Budur ki bâlâda mestûr olan Ali, Hasan muvâcehesinde ikrâr idüb müteveffâ-yı mezbûr Nebî'nin sagîre yetimesi Râbi'a'yı bilâ-nafaka ben besliyem didüğü mezbûr Hasan talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.8/b.4:

Budur ki bi'l-fi'îl Harpurt Sancağı'na ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan emirü'l-ümerâ-il-kirâm Bekir Paşa Hazretleri'nin tarafından müsellimi olan Yusuf Ağa Karye-i Müridi sâkinlerinden olup Pîr Ahmed bin Hüseyin ve Mahmud bin Musa nâm Kürdleri meclis-i şer'e ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûran Pîr Ahmed ve Mahmud nâm Kürdlerin keyfiyyet-i ahvâllerin su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmasın taleb iderüm diyücek yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman Ağa bin Monlâ Abbâs ve Monlâ Maksûd bin Halil ve Hâcî Körlik ve Himmet bin Hüseyin ve Kalo bin Şahin ve Lût İbrahim ve Birâderi Beyazîd ve Monlâ Ali Halil ve Hızır bin Mehmed ve Dâvud bin Hüsrev Bey ve Bahaeddin bin Hatil ve Monlâ Halil bin Ahi nâmûn kimesneler hâzırûn olup didiler ki mezbûran Pîr Ahmed ve Mahmud bu ana dek doğru ve müstakîm bilürüz dâ'îü'z-zühd kendü kâr u kesblerine meşgûl Müslümanlardır deyü haklarında 'alâ-tarîki's-şahâde haber virdüklerinde merkûm Müslim Ağa kefil isterim diyücek Hüseyin Ali ve Dâvud bin İbrahim ve Kara Lekley Piri ve Şâh Hüseyin bin Piri ve Monlâ Yusuf bin Hacı Mevlüd nâm kimesneler hâzırûn olup didiler ki işbu mezbûran Pîr Ahmed ve Mahmud'un nefesine kefil oldum ki her ne zamân temlîklerin zuhûr idüb hîn-i müzâyakada (s.9) taleb olunursa biz dönüb aluvirecek oldık didiklerinde bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kulî Bey el-Cündî, Hasan Beşe er-Râcil, Seydi Beşe el-Hâc Hızır, Ali Subaşı ve gayrihim.

s.9/b.1:

Budur ki Harpurt muzâfâtından Tepecik nâm karye sâkinlerinden İlyas bin Mehmed Ali nâm kimesne meclis-i şer'de meclis-i şer'de⁴³⁷ yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Tanrıvirdi bin Nefs mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karyemiz 'akarında vâki' benim badem çiftlik toprağı Satılmış Toprağı demekle ma'rûf olup hudûdı inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmdır işbu mezbûr Tanrıvirdi'ye yiğirmi selimi bir gurus olmak hesâbı üzre yiğirmi dört guruşa bey' idüb bir gurusun ben alub ve yiğirmi üç gurusı târîhü'l-kitâbdan dört aya varıncaya dek va'demiz olub ve va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm alacak oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i

⁴³⁷ İki defa yazılmıştır.

meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehül'-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hacı bin Küçük, Yusuf bin Pirkaya, Hakvirdi İmamkulu, Ömer Çelebi bin Emiri, Piyâle muhzır ve gayrihim.

s.9/b.2:

Budur ki hâlâ Kal‘a-i Harput sâkinlerinden olup hâlâ⁴³⁸

Budur ki hâlâ Harput Kal‘ası dizdârı olan Seydi Ali Ağa bin Seydi Ali Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘de menkûhası olan Safıyye bint-i Şâh Hüseyin Ağa nâm hâtûn tarafından Abdi bin (okunamıyor) kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mezbûre menkûhamın ba‘zı altun amaresin ve esbâbın ve terekesin kendü masrafım harcı idüb zikr olunan şeyler mukâbelesinde beş inek ve bir öküz ve sekiz keçi ve bir büyük taş ve bir büyük yorgan mezbûreye bey‘ idüb teslîm eyledim ba‘de'l-yevm zikr olunan şeylerde ‘alâkam kalmadı ve mezbûrenin dahi benden ‘alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehül'-mezbûr Abdi dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Mevlûd Beşe Cündibaşı, Ahmed Bey Sipâhî Abdullah, Mehmed Kethüda Kal‘a, Osman Bey Kal‘alı, Şa‘bân Sancar, Piyâle bin Abdullah.

s.9/b.3:

Budur ki Pertek Kasabası'na tâbi‘ Karye-i Til zimmîlerinden Dakik veled-i Azad Yorsik veled-i Şehroz ve Yorsik veled-i Kirakos kendüler taraflarından asâleten Yagob veled-i Maker Kirakos veled-i Barnik Dadaşçı oğlu Kirakos ve Abdal veled-i Tevtel ve Dermanik oğlu Tevtel ve Cumrud oğlu Derviş ve Tevzik ve Esencük ve Yarkos veled-i Menik ve Bahadır veled-i Honik ve Murâd Bey veled-i Kirkor ve Tevnik veled-i Mardik nâm zimmîler tarafından vekâleten meclis-i şer‘de İsmail Çelebi bin Beyâzid mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu mezbûr İsmail Çelebi'ye cümle güncek vâcibü'l-edâ yüz elli ‘aded riyâl gurus virecek deynimiz olup târîhü'l-kitâbdan altı aya varıncaya meblağ-ı mezbûr bî-kusûr va‘de tamâmında edâ

⁴³⁸ Belge yarım bırakılmıştır.

idecek oldık didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzre vâki‘ olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Balaver Abdullah, İbrahim Beşe, Gül Ahmed bin Müsâfir, Mehmed Ağa Oğlu Hasan Çelebi, Hasan Beşe Eniştesi ve gayrihim.

s.9/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî sipâhîlerinden Ahmed Bey bin Abdullah meclis-i şer‘de el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim Karye-i Sürsürü ‘akârında vâki‘ fahrü'l-âşiyân Halil Bey ile müşâ‘ ve müşterek olduğumuz bir kıt‘a kavak bağçesi ki nısf bundan akdem Halil Bey işbu el-Hâc Süleyman Beşe’ye bey‘ idüb hâlâ benim nısf hissemi dahi yeriyle yine işbu mezbûr el-Hâc Süleyman'a on beş riyâl guruşa bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan bağçede ve yerinde alacağım kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr el-Hâc Süleyman Beşe vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey bin el-Hâc Hüseyin, Kürd Küçük bin Kanber, İbrahim Bey Mîrlivâ-yı Sâbık, Çavuş bin Nazîf, Ahmed Bey bin Selîm Bey, Ömer Çelebi bin Emiri ve gayrihim.

s.10/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput zımmîlerinden Hermiz veled-i Badeser nâm zımmî ebnâ-yı sipâhiyândan Ahmed Bey bin Abdullah meclis-i şer‘de el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu merkûm el-Hâc Süleyman Beşe’ye raht bahasından yetmiş beş riyâl guruş târîhü'l-kitâbdan altı aya varıncaya virecek deynimiz olub mukâbelesinde bir akvâ hançer ile bir kemer kuşak bir dane yanında rehn vaz‘ eyledik ve hem Sürsürü nâm karyede olan Ahmed Bey'in zirâ‘at olunan buğday ve arpayı fûrûht idüb va‘de tamâmında meblağ-ı mezbûr ber-vech-i çiftlik edâ idecek oldık didiklerinden sonra mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki‘

olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr el-Hâc Süleyman Beşe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim Bey Mîrlivâ-yı Sâbık, Çavuş bin Nazîf, Ahmed bin el-Hâc Hüseyin, Ahmed Bey bin Selîm Bey, Hasan Bey Emin, Emür Çelebi bin el-Hâc Hüseyin ve gayrihim.

s.10/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Monlâ Seyyid Ahmed nâm kimesnenin sulbiyye kızı olan Halmisa(?) nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olub zevci olan Mehmed Çelebi bin Hacı Mustafa nâm kimesne meclis-i şer' de Küçük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından oğlu olan İbrahim Çelebi mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müvekkilem mezbûrenin Câmî'-î Kebîr Mahallesinde vâki' olan sofa altındaki evin ve içinde olan kuyusuyla ki bir tarafı Hüseyin Çelebi ve bir tarafı müşterî-i mezbûr ve iki tarafı tâbi'-i mezbûr bu hudûd ile mahdûd olan sofa altındaki damı kuyusuyla bi'l-cümle mûmâ-ileyh Hacı Mustafa Beşe'ye otuz riyâl guraşa vekâletim hasebiyle bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan sofa altındaki damda ve kuyusunda müvekkilem mezbûrenin 'alâka(sı) kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim Çelebi dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey Kemhâcızâde, Mustafa Çelebi Birâderi, Yusuf Bey İsmail Bey, Mustafa Çelebi Birâderi, İbrahim Beşe Cebeci, Mustafa Çelebi birâderi, Kasım Çelebi Abdullah ve gayrihim.

s.10/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Murtazâ Çelebi bin el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer' de Abdi bin Mevlûd mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki 'attârlarda vâki' bir bâb dükkânım ki bir tarafı Mehmed Çelebi bin Abdulkadir ve bir tarafı Açe Hôca Ahmed ve bir tarafı sûk-ı sultânî bu hudûd ile mahdûd olan dükkânın üç hissesinden bir hissesi işbu mezbûr Abdi'ye otuz üç riyâl guraşa bey'-i bât-ı sahîh ile

bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Abdi dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa bin Hızır Baba, Ebulkasım bin Bâzârbaşı, Ömer bin Ebulkasım, Seyyid Osman bin Abdulkadir, Seydi Baba bin el-Hâc Hasan, Küçük Muhzır ve gayrihim.

s.10/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî müteferrikalarından Bekir Çavuş nâm müteferrika tarafından kâtib olan Seydi Baba Pir el-Hac Hasan meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki Allahvirdi hakk üzere Melik nâm kimesne kendü evlerin âhere bey' idüb dıvarun benim evimin önüne muttasıl olub bilâ-te'hîr şüf'a dutub şüf'alığı sübût olunmasın taleb iderim diyücek mezbûrun şüf'alığı kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ebulkasım bin Bâzârbaşı, Abdi bin Mevlûd, Hüdavirdi bin Yusuf, Piyâle Muhzır, Küçük Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.10/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hüseyin bin Mevlûd meclis-i şer'de Ebubekir Çavuş tarafından Seydi Bali bin Hasan mahzarında oğlu Osman muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûr E(bu)bekir Çavuş'a penbe bahasından yetmiş altı buçuk riyâl guruş târîhü'l-kitâbından nısfî mübârek Şevvâl'in guresinde ve nısfî âherde dahi mübârek Zi'l-hiccenin guresinden edâ itmek üzere virecek deynim olub ve oğlum mezbûr dahi bana kefil-i bi'l-mâl olub va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr yetmiş altı buçuk riyâl guruşu bi't-tamâm edâ idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb ve mezbûr Osman kefâleti merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Abbas bin Ebulkasım, Monlâ Hacı bin Seydi, Hâcî Muzaffer bin el-Hâc Mustafa, Hasan bin Ahmed Bâzârbaşı, Ali Çelebi bin İbrahim, Kasım Çelebi bin Abdullah.

s.11/b.1:

Budur ki Karye-i Süsrü zımmîlerinden Hokas veled-i Malkik meclis-i şer' de Tanik veled-i Tahük nâm zımmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' ceddimiz olub mürd olan Ohan nâm zımmîden irs-i şer' le intikâl idüb mezbûrun yedinde olan hudûdları ma'lûm olan bir kıt'a teğek bağıyla tarlalarından bana 'âyid olan hissemi işbu mezbûr fuzûlen tasarruf ider su'âl olunub alvirilmesin taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl mezbûr Tanik cevâb virüb didi ki zikr olunan bağıyla tarlalarıyla babam mezbûr bu gadar sene zabt idüb ve babam mürd olalı otuz seneden mütecâvizdir ben zabt ve tasarruf idüb mezbûr o ana dek da'vâ itmeyüb ve mezbûrun babası sağ iken benim babam zabt iderdi diyücek mezkûr Hokas didi ki bu gadar zamân olmamışdır mezbûr zabtıyla ve hem babam sağ iken mezkûrun babası zabt itmemiştir deyü inkâr itdikde mezbûr Tanik'de da'vâsına muvâfik beyyine taleb olundukda Eşher veled-i Nikodos ve Mardik veled-i Kösrik nâm zımmîler hâzırân olduklarında didiler ki otuz seneden mütecâvizdir ki zikr olunan bağla tarlaları mezkûr Tanik zabt ve tasarruf idüb ve hem mezbûrun babası Malkik sağ iken mezbûr Tanik'in babası mezbûr Tahük zabt iderdi deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezkûr Hokas men' olundı zikr olunan bağla tarlalar mezbûr Tanik'in yedinde ibka' olmağa hüküm birle kayd olundı. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Monlâ Halîm, Piyâle bin Abdullah, Ahmed bin Hâcî Ahmed, Arnavud İğob, Pavlod İvas, Tanik veled-i Yogos ve gayrihim.

s.11/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Bekir Çelebi bin Selîm meclis-i şer' de Ali bin Dündar nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb Sara Hâtûn Mahallesi'nde vâki' olan bir bâb damı harabe havlusuyla ki bir tarafı Uncı Mevlûd ve bir tarafı diğerk Mevlûd ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb dam ile havlusun bi'l-cümle işbu

mezbûr Ali'ye yigirmi şâhî bir guruşdan otuz dört guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ali dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Osman Dayızâde, Hoca Ahmed Seydi, Ali Çelebi Monlâ Halîm, Hâcî Hüseyin Yakub, Piyâle bin Abdullah.

s.11/b.3:

Budur ki Karye-i Perçenç sâkinlerinden Halil Kethüda ve Bekir bin Şeyhi Hüseyin kendü tarafından asâleten ve karındaşı Ali tarafından vekâleten ve Yeter bint-i Hasan nâm hâtûn tarafından zevci olan Ahmed bin Velican vekâleten meclis-i şer'de Hüseyin Beşe bin Ali muvâcehesinde her biri asâleten ve vekâleten ikrâr ve i'tirâf idüb didiler ki karye-i mezbûrede vâki' olan bir kıt'a teğek bağımızın ki bir tarafı Topal Ali Beşe ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Ali Beşe ve bir tarafı dahi yol bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağımızı bi'l-cümle işbu Hüseyin Beşe'ye on riyâl guruşa asâleten ve vekâleten bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik didikleri mukırr-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hüseyin Beşe dahi tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Şâh Ali Kirve, Monlâ Ahmed Hacı Musa, Ömer bin Nefs, Hâcî Seydi, Şeyh Pir Gâyib, Yar Ahmed Oruç ve gayrihim.

s.12/b.1:

Budur ki Ahmed bin Hacı Musa meclis-i şer'de Kasım bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki babam mezbûrun Kayabaşında vâki' hudûdı ma'lûm olan bir bâb evin fuzûlen tasarruf ider didikde mezbûr Kasım cevâb virüb didi ki babam mezbûr Hacı Musa zikr olunan bir bâb damımızı bana emanet virmişdir ki sen zabt ve kabz eyle madem ki ben hayatda oldıkca didikde mezbûr inkâr itdikde Hacı Haydar bin Nasreddin ve Şa(h) Ali bin Kirve nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki mezbûr Hacı Musa gitdüğü vakit bizim huzûrumuzda zikr olunan bir bâb damın mezbûr Kasım'a emanet virdiği ben ölünceye dek siz zabt ve kabz eyleyin

öldükden sonra evlâdım isterse benim eşime ve soyuma dahi alunsun istemez ise taksîm eyleyesün diyüb biz ikrârına şâhidiz deyü şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Ebubekir Velican, Seydi Bali Abbas, Ömer Çelebi Berk ve gayrihim.

s.12/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Seydi Hasan bin Şükürlü nâm kimesne tarafından Monlâ Ömer bin Hacı Süleyman ve Musa bin Hacı Hüseyin ve Hasan bin İvâz nâm kimesneler şahâdetleri ile bu husûşçün vekâlet-i sâbite olan Abbas bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘de mezbûr Seydi Hasan'ın güyegüsü olan Halil bin İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb idüb⁴³⁹ didi ki müvekkilem mezbûr Seydi Hasan üç senedir sâhib-i firâş olub işbu mezbûr Halil'in yanında besleyüb ve hem vefât idinceye dek yine yanında saklayub iyüce besleyüb ve fevt olduktan sonra iyüye kaldırıp hakk olub hıdmetin mukâbelesinde müvekkilem mezbûr dahi Ahi Musa Mahallesi'nde vâki‘ olan bi'l-cümle evlerin ki bir tarafı Kara Osman ve bir tarafı İvâz oğlu Hasan ve bir tarafı Allahvirdi ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerin içinde tecemmülâthânesiyle bi'l-cümle mezbûr Halil'e hibe ve temlîk ve teslîm idüb ve mezbûr dahi alub kabûl ve kabz-ı tesellüm kılub ba‘de'l-yevm zikr olunan evlerde ve tecemmülâthânedeki müvekkilem mezbûr Seydi Hasan'ın min-ba‘d ‘alâka(sı) kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i mevhubedir keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını ve hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Halil dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve mezbûr Seydi Hasan'ı vefât idinceye dek beslemeye ve fevt olduktan sonra iyüce kaldırmağı kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Kavak, Hasan bin İvâz, Kara Osman Hasan, Allahvirdi Suvâr, Musa bin İbrahim, İsa Birâderi, Hasan bin Hamîd, Ali Çelebi Monlâ Halim, Monlâ Mustafa Monlâ Murad, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

⁴³⁹ İki defa yazılmış.

s.13/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Hacı Bayram bin Yusuf nâm kimesnenin sagîr yetimleri Veli ve Hüseyin ve Yusuf nâm yetimlerin ahvâllerine hıfz ve emvâllerin zabt bir vasîden lâzım olmağın yine yetimlerin ‘ammûsi olan Pir Ahmed nâm kimesne zıkr olunan vesâyâ talib olmağla meclis-i şer‘de vasî nasb olunub ve mezbûr Pir Ahmed dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Recebû'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer bin Bekir, Kürd Hüseyin Yusuf, Ömer bin Abdullah, Yusuf Bey Abdullah, Halil bin İbrahim ve gayri

s.13/b.2:

Budur ki müteveffâ Hacı Bayram'ın menkûhası Fatıma bint-i (boşluk) ve Râhiye ve Râbi‘a nâm hâtûnlar babalarından intikâl iden damların yine babaları deyni için bey‘ idüb babaları deynini edâ itmeye işbu Pir Ahmed bin Yusuf nâm kimesneyi vekîl eylediklerine Ömer bin Abdullah ve Kürd Hüseyin bin Yusuf ve Ömer bin Bekir nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Pir Ahmed dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Küçük Ağa, Mehmed Çelebi bin Süleyman, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.13/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Hacı Bayram bin Yusuf nâm kimesnenin kendü oğlu Mevlûd asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sagîr yetimleri Veli ve Hüseyin ve Yusuf nâm yetimler taraflarından ‘ammûleri olan Pir Ahmed müseccel vesâyeten ve yine müteveffâ-yı mezbûrun kebîre kızları Râhiye ve Râbi‘a ve menkûhası Fatıma bint-i nâm hâtûnlar taraflarından yine mezkûr Pir Ahmed müseccel vekâleten meclis-i şer‘de Veli bin Abbas nâm kimesne muvâcehesinde her biri asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki müteveffâyı mezkûr Hacı Bayram'ın âherlerde deyni olub ve menkûhası olan Fatıma dahi mehr-i mü'eccel ve yetimin hissesin taleb idüb edâsı lâzım-ı ihzâr gelmekle

yine müteveffâ-yı mezbûrun Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki' olan evlerin ki bir tarafı Rıdvan ve bir tarafı Alican ve bir tarafı Ağacan oğlu ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerin havlusuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle mezâda virilüb on gündend ziyâde bey' men yezid olunub ahirü'l-emr işbu mezkûr Veli'nin üzerinde otuz sekiz buçuk riyâl guruşa karâr bulub ziyâde ile tâlib-i zuhûr itmemele zikr olunan evleri bi'l-cümle merkûm Veli'ye deyn-i âcîl için otuz sekiz buçuk guruşa asâleten ve vesâyeten ve vekâleten bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik ba'de'l-yevm zikr olunan evlerde bizim mezbûrun yetimlerin ve Râhiye ve Râbi'a ve Fatîma'nın 'alâkaları kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Veli dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa Kanber, Mehmed Çelebi Süleyman, Mon(lâ) Abbas el-Hatib, Monlâ Hacı Seydi, Seyyid Hasan Mehmed Çelebi, Hacı Muzaffer Hacı Mustafa, Seyyid Ömer Hacı Bekir, Monlâ Ömer Erzurumlu, Seyyid Mahmud Mustafa ve gayrihim.

s.14/b.1:

Budur ki Karye-i Berivan'dan Haydar bin Şeyho nâm Kürt meclis-i şer'de Mansûr Kethüda bin (boşluk) nâm Kürt muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûreden olub bundan akdem 'ammûm oğulları olub maktûl olan Hızır ve Şâh Hüseyin nâm kimesneler ki Pehlivan Çayı demekle ma'rûf tarlaların ve Başpınar tarlaların işbu mezbûr Mansûr Ağa zabt ve tasarruf idüb lâkin zikr olunan tarlaları ben dahi mukaddemâ tasarruf itmişim deyü birbirimizle nizâ'mız olmağla mabeynimize Müslümanlar girüb zikr olunan Başpınar tarlaların bi'l-cümle mezbûr Mansûr Ağa'nın olub ve Şâh Hüseyin ve Hızır tarlalarımıza varub Müslümânlar huzûrlarında bulunub nisfını ben alub ve nisf-ı âheri de mezbûr Mansûr Kethüda alacak olub birbirimizle bir daha nizâ' itmeyecek oldık didiklerinde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebü'l-müreccib sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Süleyman Ağa, Mahmud Ağa Pir Veli, İsmail Çelebi Süleyman, Kara Osman Hasan, Monlâ İsmail Ahmed ve gayrihim.

s.14/b.2:

Budur ki Karye-i Gidefik sâkinlerinden Mülkan bint-i Beyâzıd nâm hâtûn tarafından zevci olan Yusuf bin Mahmud meclis-i şer‘de Laced bin Mehmed mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin karındaşları olan Hacı Mehmed nâm kimesneler nâ-bûd olub tasarrufunda olan toprakları işbu mezbûrenin ‘ammûcası Laced tasarruf ider müvekkiletem mezbûrenin tasarrufuna mâni‘ olursa su‘âl olunub men‘ olunmasın taleb iderim diyücek gıbbe's-su‘âl mezbûr Laced cevâb virüb didi ki yigirmi seneden mütecâvizdir ki tasarrufumda olub diyücek mezbûr inkâr itdikde ‘udûl-ı müslimînden İsmail Çelebi bin İbrahim Çelebi ve Çalu bin Cemâl nâm kimesneler hâzırûn olub didiler ki zikr olunan topraklar yigirmi seneden mütecâvizdir ki işbu mezbûr Laced'in tasarrufundadır deyü şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub mezbûr Mülkan nâm hâtûnun da‘vâsı lâğv olub zikr olunan topraklar mezbûr Laced'ine hükm birle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Emir Hacı bin Arslan ve Monlâ bin Karındaşı, Ahmed bin İbrahim, Piyâle bin Abdullah, Ramazân Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.14/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput'da sâkin olan Cebeci İbrahim Beşe meclis-i şer‘de Bahşiş bin Musa muvâcehesinde ikrâr idüb (didi ki) bundan akdem mezbûrda otuz iki guruş alacağım olub hâlâ zikr olunan otuz iki guruşu bi't-tamâm mezbûrdan alub kabz idüb ‘alâkam kalmadı didikde mezbûr Bahşiş dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi Süleyman Çelebi, Küçük Ağa Musa, Ali Çelebi Monlâ Halîm ve gayrihim.

s.14/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Mehmed Çelebi bin Abdullah meclis-i şer‘de Bahşiş bin Musa nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb bundan akdem mezbûr Bahşiş seksen akçe bir guruşdan seksen alacağım olub mukâbelesinde Karye-i Zağfirani'de olan bağın ve bir altun kolye ve iki yüzük rehn idi hâlâ meblağ-ı mezbûr

bi't-tamâm mezbûrdan alub kabz idüb ve rehinlerin dahi kendüye teslîm eyledim 'alâkam kalmadı didikde mezbûr Bahşîş dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa Kanber, Usta Ahmed Kahveci, Usta Ali Kahveci ve gayrihim.

s.14/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Bahşîş bin Musa meclis-i şer' de Kahveci Usta Ahmed muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Karye-i Zağfirani'nde vâki' olan bağımız ki bir tarafı Hasan bağı ve bir tarafı Monlâ bağı ve bir tarafı yine benim bağçe ve bir tarafı Türkmân İbrahim bu hudûd ile mahdûd olan bağımı eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve su hissesiyle ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûr Usta Ahmed'e kırk riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan bağdan 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ (s.15) mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Usta Ahmed dahi tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa Kanber, Mehmed Çelebi Abdullah, Usta Ali Kahveci, Mustafa Bey Hacı Tufan, İbrahim Bey ve gayrihim.

s.15/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kürd Küçük Ağa bin Kanber meclis-i şer' de Sürsürü nâm zimmîlerden Mîkâil ve Korkik ve Asik nâm karındaşlar muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim işbu mezbûran zimmîlerin zimmetlerinde kırk 'aded guruş alacak deynim olub mukâbelesinde karye-i mezbûrede evleri ve bağları yanımda rehn vaz' idüb hâlâ meblağ-ı mezbûr kırk 'aded guruşumu ben alub kabz ve kabûl idüb fekk-i rehn eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran zimmîler tasdîk ve kabûl idüb bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Monlâ Halîm, Ömer Çelebi bin el-Hadi, Hasan bin Allahvirdi, Hâcî Süleyman bin Daştımur ve gayrihim.

s.15/b.2:

Budur ki Karye-i Süsrü zımmîlerinden Mîkâil ve Korkik kendü taraflarından asâleten ve karındaşları Asik tarafından vekâleten meclis-i şer‘de Süleyman bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu mezbûr Süleyman Beşe’ye yigirmi selimi ‘atık bir gurus olmak hesâbı üzre elli ‘aded gurus virecek deynimiz olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olub ve mukâbelesinde evler ve bağlarımızı rehn vaz‘ idüb her ne zaman virüb edâ idersek fekk-i rehn oluna didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzre asâleten (ve) vekâleten ikrârlarını tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.15/b.3:

Budur ki Karye-i Sanuk zımmîlerinden Bedik veled-i Hodik ve Közik veled-i Budak ve Canik veled-i Honik nâm zımmîler meclis-i şer‘de yine karye-i mezbûreden Bozik veled-i Şakir mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didiler ki işbu mezbûr karye toprağında yigirmi kile buğdayı bir kıt‘a zemin kırk elli sene mikdârı Kürtler tasarruf idüb bize harcı virmezler idi hâlâ işbu Bozik dahi on üç senedir tasarruf ider ve harcın virmezse su‘âl olunub alvirilmesin taleb iderüz didiklerinde gıbbe's-su‘âl mezbûr cevâb virüb didi ki karyemizde vâki‘ olan harcımı cümleden ziyâde viregelmişim mahrûsalık zıkr olunan bir kıt‘a tarla için bir haraç dahi viregelmiş değilim diyücek mezbûrun zımmîler köyden suyumuzu evvel tarlaya alub gitmeye harcın dahi taleb itmeyelim didiklerinde mezbûr karye suyu zıkr olunan tarlaya alub gitmedüğüne mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fî tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa bin Kanber, Hasan Çelebi bin Ace, Murad bin Abdullah, Piyâle bin Abdullah, Bekir Çavuş bin Mehmed Ağa ve gayrihim.

s.15/b.4:

Budur ki Karye-i Hacıseyli'den Meryem bint-i Handik nâm zımmîyenin tarafından Ramazân Beşe vekâletiyle Boğik veled-i Honik nâm kimesnelerin bi't-talepleri üzere akd itmeye izin virildi. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed bin Can Ahmed, Hasan Çelebi bin Ace, Murad bin Abdullah, Küçük Ağa bin Kanber.

s.15/b.5:

Budur ki Karye-i Parçikan'dan İbrahim bin Palancı meclis-i şer' de Karye-i Seyli re'âyâlarından Himmet bin Murad mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu Himmet benim ağzıma urub iki dişimi çıkarmışdır su'âl olunub takrîr tahrîr olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûr inkâr idecek mezbûr İbrahim'den sıdk-ı da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda beyyinelerinden âciz olub merkûm Himmet yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa bin Kanber, İbrahim Çelebi bin Ramazân, Zülfikar bin Küşnar, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.15/b.6:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Bahşîş bin Musa meclis-i şer' de Bayram Beşe bin Ali Beşe nâm râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târîhü'l-kitâbdan Safer-i mübârek Receb'in guresinden sene tamâmına varınca kırk riyâl guruş vireceğim deynim olub va' de tamâmında meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm virüb edâ idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Beşe Dâmâd Behrâm Beşe, Mehmed Çelebi bin Şeyhi, Kara Mustafa Beşe nâm râcil, Ca'fer Beşe Abdullah, Mehmed bin Ali Çelebi, Kahveci Ali bin Abdullah, Kahveci Hâcî Baba ve gayrihim.

s.16/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Osman bin Sofu Mehmed nâm kimesnenin sagîr yetimi Ömer ve sagîr yetimleri Râbi'a ve Ayşe nâm yetimlerün müseccel vasîleri olub cedleri olan Sofu Mehmed meclis-i şer' de Kürd Budak bin Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûrun yetimelere vâlideleri olub vefât iden ümenadan irs-i şer' le intikâl idüb işbu

mezbûr Budak'ın yedinde olan evlerden ve tecemmülâthânededen ve altun imâretinden ve esbâbdan her ne var ise bi'l-cümlesin Müslümanlar huzûrunda hesâb idüb mezbûran Ömer ile Râbi'a'ya on altı riyâl guruş 'âyid olub zikr olunan on altı riyâl guruşa mezbûr Budak yedinden vesâyetim hasebiyle ben alub kabz idüb ve mezbûre Ayşe'ye dahi beş riyâl guruş 'âyid olub ve mezbûre Ayşe mezbûr Budak'ın zimmetinde kalub taleb iderse edâ idecek oldı mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre vâki' olan vesâyeten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Budak dahi tasdîk idüb ve mezbûre Ayşe'nin beş riyâl guruş taleb eyledüğü zamanda virmeyi kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebül'l-müreceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin Baba Emiri, Ali Çelebi bin el-Hâc Halil, İsmail Çelebi bin Yusuf, Monlâ Hâcî bin Seydi, Hüseyin bin Çırak, Monlâ Ömer bin el-Hâc Süleyman, Ali Çelebi bin Demircizâde, Hüseyin Demirci ve gayrihim.

s.16/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput'da vâki' olub hâlâ Pervane Ağa Mescidi'nin mütevellisi olan Usta Mehmed bin Abdullah meclis-i şer' de sâbık mescid-i mezbûrun mütevellisi olan Mehmed Çelebi bin Hamâmçizâde muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu merkûm Mehmed Çelebi'nin zimmetinde mescid-i mezbûrun vakf akçesinden sekiz atîk şâhî bir altun hesâbı üzre iki yüz otuz altun akçesi olub hâlâ merkûm Mehmed Çelebi'nin hesâbın görüb on şâhî yarag altundan iki yüz otuz altun merkûm Mehmed Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl tevliyetim hasebiyle ben alub kabz idüb ba'de'l-yevm merkûm Çelebi'de evvel ve âhir mescid-i mezbûr akçesinden bir akçe ve bir habbe alacak ve hesâbımız kalmayub zimmetin ibrâ ve ıskat eyledim ve zikr olunan akçeden gayri Koca Çorbacının mezârı akçesinden on mu'âmele guruş yine merkûm Mehmed Çelebi alub mescid-i mezbûrun ta'mîrine ve terkîmine harc itmiş ben kabûl eyledim ve müteveffâ Bargın dahi mezarî akçesinden yigirmi selimi bir guruşdan on guruş dahi ben alub kabz eyledim 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan tevliyeten ikrârını merkûm Mehmed Çelebi dahi tasdîk (ve) kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Süleyman Beşe Ahmed, Ahmed Kethüda Kizir, Hacı Muzaffer Hacı Mustafa, Mustafa Çelebi Pir Baba, Osman Çelebi Gülabi, Hâc Süleyman Hâc Baba, Ahmed el-Hâc Seyyid Bey Velican ve gayrihim.

s.16/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ali bin Kanber nâm kimesne meclis-i şer' de Ali ve Veli ibn-i Ramazân nâm kimesneler muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Danişmendler Nahiyesi'nde vâki' olan bağımız ki bir tarafı Hekîm oğlu ve bir tarafı Kırkgül ve iki tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bağımız eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve üç suyuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûrana kırk riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan bağdan 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran Ali ve Veli dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi Süleyman Ağa, Usta Ali Kahveci, Ali merdüm-i Hasan Çavuş, Ma'cûncu İbrahim, Boz Bumuş, Bekir Çavuş Abdi Ağa ve gayrihim.

s.17/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Ahmed nâm kimesnenin sinn-i müsâ'idde ve bülûğundan mu'arref olan oğlu Osman nâm emred meclis-i şer' de İbrahim bin Bali muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki babamızdan irs-i şer' le intikâl idüb Mürüdü Nahiyesi'nde hudûdı ma'lûm olan bağımızı işbu mezbûr İbrahim'in yedinde buldum su'âl olunub alıvirilmesin taleb iderüm didikde gıbbe's-su'âl mezkûr İbrahim cevâb virüb didi ki zikr olunan bağı bundan akdem mezbûrun babası merkûm Ahmed hâl-i hayâtında Hâc Han Ali'ye bey' idüb ba'dehû merkûm Hacı Han Ali dahi bana bey' idüb yiğirmi seneden mütecâvizdir ki zabt ve tasarruf iderüm mülkumdür diyücek mezbûr Osman babam mezbûr Hâc Han Ali'ye satmamışdır deyü inkâr itdikde merkûm İbrahim'den sıdk-ı da'vâsına muvâfik beyyine taleb olundukdan 'udûl-ı müslimînden Uğurlı bin Manzûr ve Şeyhican bin Hızır nâm kimesneler li-ecliş-şahâde hâzırân oldukları mezbûr Uğurlı şöyle şahâdet eyledi ki merkûm Ahmed hâl-i hayâtında zikr olunan bağın mezbûr Hâc Han Ali'ye kırk ak altuna bey' eyledi diyüb ve

mezkûr Şeyhican dahi didi ki merkûm Ahmed hâl-i hayâtında zikr olunan bağı Hacı Han Ali'ye satdum deyü ikrâr idüb ben merkûm Ahmed'in ikrârına şahidim deyü her biri şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi İbrahim Çelebi, Emirhac Arslan, Kaplan Birâderi, Himmeth bin Murad, Hacı Sarı Ali ve gayrihim.

s.17/b.2:

Budur ki Ebutahir kazâsına tâbi' Ağsekü nâm karyeden Vasis bin İlyas nâm kimesne meclis-i şer' de Harpurt Kazâsı'na tâbi' Karye-i Hozekdek sâkinlerinden Monlâ Ömer ve sâ'irleri ve hâlâ ağaları İbrahim Bey muvâcehesinde ve husûsçün vâli-i vilâyet hazretleri tarafından mektûb-ı şerifleriyle mübâşir olan Ken'ân Bey mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem Karye-i Hozekdek sâkinlerinden Devlet nâm kimesne bilâ-sebeb evim basub ve beni mecrûh itmeğle ben dahi varub vâli-i vilâyet hazretlerine şekvâ idüb mezbur Devlet Diyarbekir'e iletüb da'vâm anda görülmek için gelüb mezbûr Devlet'in yüzün saklamışdır mezbûrlardan taleb iderüm didikde mezbûran Monlâ Ömer ve İbrahim Bey cevâb virüb didiler ki mezbûr Devlet biz görmedik ve nerede olduğun bilmeziz ve haberimiz dahi yokdur lâkin mezbûr Devlet merkûm Vasisi nerede urub mecrûh itmişdir su'âl olunsun diyücek mezbûr Vasis cevâb virüb didi ki zikr olunan Ağsekü'nün içinde urub mecrûh eyledi deyü ikrâr itmeğün mâ-vak'a mezbûran talebleriyle kayd olundu. Tahrîren fî evâl-i şehir-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Muzaffer Hacı Mustafa, Burâk bin Hamîd, Hacı bin Vasis, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.17/b.3:

Budur ki Hôcacan nâm zimmî işbu Abdurrahman Beşe'ye bir merkeb bey' eyledim beş günden sonra devrildi su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm diyücek gibbe's-su'âl mezbûr Abdurrahman Beşe ben sağ ve ayıbsız aldım merkeb yük altında yatur sakat hakiri diyücek mezbûr zimmî inkâr idicek ehl-i hayyiz müslümanlardan sorub gördükden mâ'adâ mezbûr zimmî devlet benim olub gerü gelüb makbûlümdür

didigüne şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didikleri kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Bey bin Abdullah, Osman Kethüda, Osman Çelebi Dayızâde ve gayrihim.

s.18/b.1:

Budur ki Karye-i Hal sâkinlerinden Hasan bin Mustafa meclis-i şer' de Azak bin Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Azak küçük yaşından berü yanımda olmağla hâlâ benim emvâl ve erzâkım ve bağ ve tarla ve evlerim ve tecemmülâtım ve merkeb ve öküz ve inek ve mezbûrun dahi her nesi var ise eğer bağ ve bağçe ve tecemmülat ve tarla ve tecemmülâtına ve inek ve öküz ve davar bi'l-cümle birbirimize halt idüb müşâ' ve müşterek olduk ki hayyiz-i tasarrufda cümle malımızı dört hisse idüb iki hisse yarımı benim olub ve bir hisse yarımı mezbûr Azak alacak olub didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Azak vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Pir Ahmed bin Vasıf, Hüseyin Koca bin Şeyh Ahmed, Tanrıvirdi bin Şeyhicanvirdi, Ali bin Yağmur, Osman bin Ali Şeyh, Küçük Ahmed bin Muhzır ve gayrihim.

s.18/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed nâm râcil meclis-i şer' de Bolu Sancağı'na tâbi' Karahaydar sâkinlerinden Ferman Ağa bin Murad Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki benim Uluabad Nahiyesi'nde vâki' Kemhahüseyin nâm mezra'nın üç hissede bir hisse toprağımız ki bundan akdem müteveffâ Şa'bân Beşe nâm râcilin malından Zağarcı İbrahim Subaşı satun alub ba'dehu merkûm Zağarcı İbrahim Subaşı'nda ben satun aldığım zikr olunan mezra'nın üç hissede bir hisse toprak mülkü işbu mezbûr Ferman Ağa'ya zirâ'atle ve 'arabasıyla ve mevcûd olan bir öküz ve bir câmûsuyla yüz kırk bir riyâl 'aded guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı

mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ferman Ağa dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Halil Çavuş Lâtif, Mahmud Beşe Abdullah, el-Hâc Ali Mehmed, İsmail Çelebi İbrahim Çelebi ve gayrihim.

s.18/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Malican veled-i Hoca İvaz nâm zimmî meclis-i şer‘de sulbî oğlu olan Şâh Emir nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki hâlâ üzerimde olan eşyamdan gayri Gürcü Bey Mahallesi'nde vâki‘ olan evlerimiz ki bir tarafı Bâriş oğlu ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ve bir tarafı yine yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerimiz içinde olan tecemmülâthânesiyle Şefrî Nahiyesi'nde olan bağımız dahi ki bir tarafı Osman Kethüda ve üç tarafı Kaya zikr olunan bağımız ve evlerimiz ve merkeb ve tecemmülâthâne her ne var ise bi'l-cümlesin işbu oğlum Şâh Emir'e hibe ve temlik ve teslîm idüb ve mezbûr Şâh Emir dahi alub kabûl ve kabz ve tesellüm kılub ba‘de'l-yevm zikr olunan evlerimizde ve bağ ve tecemmülâthâne ve merkeb her ne var ise bi'l-cümlesinde aslâ ve kat‘â ‘alâkam kalmadı ve mezbûr Şâh Emir dahi mukâbelesinde âherlere olan yüz riyâl guruş deynimi kendü edâ idecek oldu ve hem beni ve menkûhamı ölünceye dek merkûm Şâh Emir besleyecek oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını ve hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Şâh Emir dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve yüz riyâl guruş deynimi sâhiblerine edâ itmesine ve mezbûr Malican'ı ve vâlidesin beslemeyi kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Hâcî bin Karaca, Ahmed bin Karaca, Hoca Murad veled-i Şems, Erbil Yarbin, Hoca Ulu Bey Hoca İvaz, Malican Altuncı, Piyâle bin Abdullah, Behrâm bin Abdullah ve gayrihim.

s.19/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden olan Hasan Bey bin Hüseyincan Ağa meclis-i şer‘de havâss-ı hümâyûn emini olan Hasan Bey mahzarında takrîr-i kelâm idüb didi ki Emirzâde Hızır Çelebi Bey zimmetinde olan

tereke bahasında benim yedimle iki yüz guruş teslîm itmişim su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezbûr Hasan Bey cevâb virüb didi ki bir at ve bir kılınc ve bir ferâce ve elli guruş ki cem'an iki yüz guruş Hızır Çelebi'de olan tereke baha için merkûm Hasan Bey yediyle aldım ki bâkîsin dahi virecek olmuştır didikde merkûm Hasan Bey didi ki Hızır Çelebi'nin terekeleri görölüb hesâb olunsun bâkîyesin dahi her ne kalursa Hızır Çelebi'ye ben ödeşdüreyim ve eğer Hızır Çelebi gayb iderse ben bulub merkûm Hasan Bey'in eline vireyüm deyü ikrâr itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Hacı Süleyman Beşe Ahmed, Halil Çavuş Muzaffer, Mustafa Çelebi Birâderi, İbrahim Bey Çerçizâde, İsmail Çelebi Osman Çelebi, Hâbil Çelebi Hâcî Hüseyin, Yusuf Çelebi İsmail Bey.

s.19/b.2:

Budur ki Karye-i Vertetil'den Masrub veled-i Serican ve oğlu İgob nâm zimmîler meclis-i şer' de Büyük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından Ken'ân Çelebi muvâcehesinde her biri ikrâr idüb didiler ki karye-i mezbûrede vâki' olan hudûdları ma'lûm olan bağlardan ve evlerden ve bir kıt'a bostân yerinden gayri mutasarrıf olduğumuz sulu ve susuz çiftliklerimiz sularıyla bi'l-cümle mûmâ-ileyh el-Hâc Mustafa Beşe'ye yüz elli beş riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledik zikr olunan bağlardan ve evlerden ve bir kıt'a bostân yerinden gayri min-ba'd 'alâkamız kalmadı biz mûmâ-ileyh Hacı Bey'e otuz beş riyâl guruş deynimizde virecek deynimiz olub mukâbelesinde zikr olunan bağlarımız ve evlerimiz ve bostân yerini vaz' eyledikki ne zaman taleb iderse bi't-tamâm teslîm itdiğimizde ve fekk idecek oldık didikleri mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ken'ân Çelebi dahi vekâleten tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Musa İmam, Monlâ Mevlûd Hamza, Usta Yusuf Berber, Kâtib Mehmed Çelebi İmamkulu, Tahtik veled-i Şahok, Hacuk veled-i Hocik ve gayrihim.

s.19/b.3:

Budur ki hâlâ havâss-ı hümâyûn emini olan Hasan Bey meclis-i şer‘de sipâhî zümresinden Hasan Bey ibn-i Hüseyincan Ağa mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki merkûm Hasan Bey odam üzerine dalub ağzıma ve avratıma şetm-i galîz ile şetm idüb ve hem beni dögmüşdür su‘âl olunub tahrîr olunmasın taleb iderüm didikde merkûm Hasan Bey cevâb virüb didi ki fi'l-vâki‘ mezbûr Hasan Bey’in odasına vardum seninle da‘vâm var emr-i şer‘le didüğümde mezbûr Hasan Bey Hızır Çelebi gelince seninle yana varmam başını taşa çal didi lâkin mezbûra ben sögmedim ve döğmedim ve hançer çekmedim deyü inkâr itdikde emin-i merkûm Hasan bana sögmediğine ve döğmediğine ve hançer çekmediğine yemîn eylesün didikde merkûm Hasan Bey emin-i mezbûr yemînle bir depme urdum deyü ikrâr itmeğin mâ-vak‘a merkûm Hasan’ın talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Hacı Süleyman Beşe Ahmed, Halil Çavuş Lâtif, İbrahim Bey Çerçizâde, Habil Çelebi Hallü Hüseyin, Yusuf Çelebi İsmail Bey, Mustafa Çelebi İsmail Bey ve gayri.

s.19/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan müteveffâ Boşık Mehmed Beşe’nin oğlu Hüseyin Beşe meclis-i şer‘de Karye-i Kığivenk’den Altunik veled-i Körtik nâm zımmî muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb babamdan irs-i şer‘le intikâl idüb karye-i mezbûrede vâki‘ hudûdî ma‘lûm olan bir kıt‘a teğek bağımı işbu mezbûrenin yedinde buldum taleb iderim didikde mezbûre cevâb virüb didi ki zikr olunan bağ babam mezbûr Körtik’den bana intikâl idüb (s.20) yığirmi beş seneden mütecâvizdir ki zabt ve tasarruf iderüm mezbûrun olduğun bilmem diyücek mezbûr Hüseyin Beşe bu gadar zaman olmamışdır deyü inkâr itdikde Eyüb bin İbrahim ve Bali bin Davud nâm kimesne hâzırân olduklarında didiler ki işbu mezbûr Hüseyin Beşe babası hayatında iken tavîlden üç sene mukaddem mezbûre zımmînin babası mezbûr Körtik emlakın üzere zabt ve tasarruf iderdi mezbûr Mehmed Beşe da‘vâ itmedi deyü şahâdet-i şer‘iyye itdüklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavuş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Mehmed Bey Sipâhî, Hâcî Osman Hanzâde, Osman Kethüda Ahmed, Osman Ağa merdüm-i Mustafa Çavuş ve gayrihim.

s.20/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Monlâ Abbas Efendi ve Monlâ Hüseyin bin Hâcî Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer' de Mehmed Beşe bin Ahmed muvâcehesinde ikrâr idüb didiler ki Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki' olan bir mikdâr hâlî yerimiz ki bir tarafı Musa ve bir tarafı Bekir Çavuş ve bir tarafı yine müşteri-i mezbûr bu hudûd ile mahdûd olan hâlî yerimizi bi'l-cümle işbu mezbûr Mehmed Beşe'ye yigirmi şâhi bir guruşdan on sekiz guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik didikde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi Bababerk, Mevlûd Timurhan, Mehmed Çelebi Abdullah, Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Seltan Ahmed ve gayrihim.

s.20/b.2:

Budurki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Emir Hüseyin Ağa bin Yusuf meclis-i şer' de oğlu Ebubekir Beşe mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki işbu oğlum merkûm Bekir Beşe'nin yedinde olan sermâyede diğeri oğlum Ömer'in medhali yoktur her birinin mümkün olduğu kadar virdüğüm sermâye başkadır sermâye husûsuçun birbirinde 'alâkaları yoktur ve benim dahi mezbûrların yedinde olan sermâyelerinde medhalim yoktur didüğü bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrahman Beşe bin İskender, Monlâ Osman bin Bayram, Monlâ Mustafa bin Yahya, el-Hâc Ali Saru, Abdüssamed bin Monlâ Mehmed Hâşimî, Mahmud bin Mehmed Köhcü ve gayrihim.

s.20/b.3:

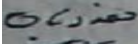
Budur ki Karye-i Hüseyinik sâkinlerinden Mehmed bin Abdullah meclis-i şer' de karye-i mezbûre sâkinlerinden Karük veled-i Okik mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm

idüb didi ki benim karye-i mezbûrede vâki' hudûdı ma'lûm olan mülk evlerim yanında olan viranelikten gayri işbu mezbûr Karük on riyâl guruşa bey' idüb beş riyâl guruşda ben alub kabz ve beş riyâl guruş dahi târfhü'l-kitâbdan altı aya varınca virecek oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Karük vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey bin Abdullah, Ali Bey Karındaşı, Derviş Çelebi bin Mîralây, Ebubekir bin İbrahim Ağa, Hüseyin Beşe bin Şeyh, Piri Çelebi bin el-Hâc Himmet, Seydi Bali Bakkal ve gayrihim.

s.20/b.4:

Budur ki Karye-i Sanuk zimmîlerinden Bozik veled-i Şakir nâm zimmî meclis-i şer' de yine karye-i mezbûre zimmîlerinden Bedik veled-i Hodik ve Kendik veled-i Budak ve Canik veled-i Hanik nâm zimmîler mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki yine karyemiz 'akarında vâki' bir mikdâr zemin ki bir tarafı Görgüşan'dan Ribat'a giden yol ve bir tarafı Yarımca Deresi ve bir tarafı İlyas Korusu ve bir tarafı yine karyemiz bu hudûd ile mahdûd olan zemini Sultan Pınar dimekle ma'rûf olan pınarın suyuyla bundan akdem babam Kôr Kanber bin Sefer nâm kimesneden satun alub yedimde hüccet var iken hâlâ işbu mezbûrun karye halkı pınarın suyu bana virmeyüb nizâ'dan hâlî değüllerdir su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûrdan cevâb (s.21) cevâb⁴⁴⁰ virüb didiler ki fi'l-hakîka sâlifü'z-zikr olunan suyu ve zemini işbu Bozik mülkidir lâkin harcın taleb iderüz didiklerinde mezbur babam harcımız almışdır ve hâlâ ben karye halkıyla ma'an vâki' nüzül ve 'avârız ve sürsat sâ'ir tekâlif-i 'örfiyye viririm didikde mezbûrun zimmîlerin da'vâları lâğv olub zikr olunan pınar suyu ve zemini mezbûr merkûm Bozik'e hükm birle kayd olundu. Tahrîren fî târhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed bin Can Ahmed, Hasan Çelebi bin Ace, Murad bin Abdullah, Piyâle bin Abdullah, Bekir Çavuş bin Mehmed Ağa ve gayrihim.

⁴⁴⁰ İki defa yazılmıştır.

s.21/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Koca Ishak veled-i Yagob nâm zimmî meclis-i şer' de Karye-i Mornik'den Sefer bin Mehmed Beşe muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' Dirnek Gölü dimekle ma'rûf çeşme benim mülküm olub lâkin zikr olunan çeşmenin suyu işbu mezbûrun bağı içinden gelür yolu dar olub çeşmenin suyu az olmuştur hâlâ yolın açmak isterim mezbûr Sefer mâni' olur su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Sefer cevâb virüb didi ki fi'l-vâki' zikr olunan çeşmenin suyu benim bağımından gelür ben dahi rızâ virdüm ki ne zaman çeşmenin suyu akmaz ise mezbûr Koca Ishak bağımın içinden yolın açub ve kuyun idüb eğer teğek ve ağaç dahi var ise su yolında kazub tamir eylesün benim makbûlüm olub min-ba'd da'vâ ve nizâ' itmeyecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Koca Ishak dahi tasdik idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İlyas Ebulkasım, Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Ömer Çelebi Bababerk, Ahmed bin Mehmed, Bekir Beşe Emir Hüseyin ve gayrihim.

s.21/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden fahrü'l-muhadderât Safiye nâm hâtûn bint-i Böcek İbrahim Bey tarafından bu husûşçün Ahmed Çelebi bin Ayşe Hâtûn ve Seyyid Ali bin Seyyid Eyyüb nâm kimesnelerin şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Bali Beşe Mustafa meclis-i şer' de ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin mezkûr ahrâr-ı asıl uzun boylu ağbenizli siyah kaşlı ve siyah gözlü Şakire nâm câriye-i bakiresi târîhü'l-kitâbdan hasbeten-lillahi'l-'azîm ve taleben li-mardâti Rabbi'r-Rahîm ve hereben elîm yevme lâ yenfe'u velâ men etallahu bi-kalbin selîm azad-ı sahîh-i şer' ile mahmî malından azad eyledi ba'de'l-yevm sâ'ir ahrâr-ı müslimîn gibi hür olsun didiği bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Mezid, Monlâ Mustafa bin Monlâ Murad, Ali Çelebi bin Monlâ Halîm, Piyâle bin Muhzır ve gayrihim.

s.21/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Nebi bin Yar Ahmed nâm müteveffânın sagîre yetimleri olan Râbi'a ve Ayşe nâm sagirlerin ahvâlin hıfz ve emvâlin zabt bir vasîden li-ebed olmağın 'ammûcası olan Monlâ Ali nâm kimesne kîbe'l-i şer' den vasî olunub ve vesâyeti merkûmeyi dahi mezbûr Monlâ kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Şeyhican Çelebi bin Hızır Bali, Monlâ Süleyman bin Mehmed, el-Hâc Resûl bin Mansûr, Hüseyin bin Mehmed ve gayrihim.

s.21/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Kanber'in oğlu Piri nâm kimesnenin sinn-i müsâ'idde ve bülûğundan mu'arref olan oğlu Mehmed asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sagir yetimi Hasan ve menkûhası Râhiye bint-i Mahmud taraflarından Usta Mehmed bin Mumcî Emir müseccel vesâyeten ve vekâleten meclis-i şer' de Nâsîf Beşe nâm mezbûr muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki müteveffâ-yı mezbûrun sulbî kızı olan Râbi'a'ya babası mezbûr yedinden irs-i şer' le intikâl iden emvâl ve emlâk ve erzâkından otuz bir riyâl gurusı hakkı olub meblağ-ı mezbûr olan otuz bir riyâl gurusı (s.22) sâhibine edâ itmek lâzım gelmekle mukaddemâ deyn alub mezbûrenin bahasına harc idüb hâlâ meblağ-ı mezbûrî mukâbelesinde 'Attârlar Çarşusu'nda vâki' olan bir bâb dükkânlarının yine bir tarafı Kadir oğlu Mari Çavuş oğlu dükkânı ve bir tarafı dahi sûk-ı sultânî bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb dükkânların mezâda virilüb otuz günden ziyâde sûk-ı sultânîde bey' men yezid olunub ahirü'l-emr işbu merkûm Nâsîf Beşe üzerinde yetmiş beş riyâl gurusı karâr bulub ziyâde ile talib-i zuhûr itmemekle zikr olunan dükkânı yine merkûm Nâsîf Beşe'ye deyni acil için yetmiş beş riyâl gurusı asâleten ve vekâleten ve vesâyeten bey' idüb meblağ-ı mezbûrî bi't-tamâm merkûm Nâsîf Beşe'den biz alub kabz idüb otuz bir riyâl gurusı deyn sâhibine edâ idüb ve bâkîsinde herkes hissesin almağın taksîm idecek oldılar ba'de'l-yevm ve mebî' dahi merkûma teslîm eyledük zikr olunan dükkânda bizim ve mezbûran Râhiye ve Hasan'ın min-ba'd 'alâkaları kalmadı didikde mukîr-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ikrârlarını mukîr-ı lehü'l-mezbûr Nâsîf Beşe dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb

mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Munzûr Hasan, Bekir bin Hâcî Osman, Ahmed Beşe Birâderi, Na'l-bend İsa, Nebi bin Bali, Ömer Çelebi Bababerk ve gayrihim.

s.22/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Murtazâ Beşe bin el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer' de Habusı Ağası dimekle ma'rûf Mehmed Bey bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Uluabad Nahiyesi'nde vâki' Norşun nâm karye 'akarında olub hudûdu ma'lûm olan bir kıt'a çayır tarlası dimekle ma'rûf tarla ki dört hissedenden bir hisse benim olub ve üç hisse merkûm Mehmed Bey'in olub hâlâ zikr olunan bir hissemiz dahi işbu mezbûr Mehmed Bey'e on dokuz riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm cümle mezbûrun mülkidir diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Bey dahi vicâhen tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seydi Bey bin Sinan, Osman Çelebi bin Gülabi, Veli Beşe Pağnikli, Hızır bin Monlâ Halil Hüseyin, Ahmed Çelebi bin Küçük Şâh Hüseyin ve gayrihim.

s.22/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden (olub) bundan akdem vefât (iden) Ali bin Seyyid nâm müteveffânın sagîr yetimi olan İbrahim'in müseccel vasîsin olan Osman bin Mevlûd meclis-i şer' de Ömer bin Ahmed Bali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Ömer'in 'ammûcası olub vefât (iden) Kara Hüseyin Bey malından ve karındaşı oğlu Hasan malından ve Osman'dan ve Mehmed'den irs-i şer'le intikâl iden eğer bağdan ve evlerden ve tecemmülâthânedenden yetim-i mezbûra on altı çürük guruş hisse 'âyid olub mukâbelesinde bir bâb örtme bağda rehn vaz' idüb hâlâ zikr (olunan) meblağ-ı mezbûr on altı guruş bi't-tamâmı ben alub kabz ve kabûl idüb fekk-i rehn eyledim yetim-i mezbûrun işbu Ömer'de dahi min-ba'd 'alâkası kalmadı diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ömer

dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Hasan, Mevlûd bin Cürmüzhan, Yusuf Bey İsmail Bey, İbrahim Çelebi bin Ahmed, Mustafa Beşe Papuçcı, Mustafa Müfti Sarılı ve gayrihim.

s.22/b.3:

Budur ki Harpurt Kazâsı'na tâbi' Uluabad Nahiyesi'nde vâki' Kürdamlik nâm karye sâkinlerinden İsmail bin Zeynel Kethüda meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki karyemiz sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Saru bin Şeyh Ali nâm müteveffânın tasarrufunda olan zemîn hâlî mu'attal kalub sâhib-i arz olan ağalardan Abdâl Bey ve Siyavuş nâm ağalar babam mezbûr Zeynel Kethüda'ya köy önü lazı tarlası başında olan yoncalık yeriyle ma'an tapuya virüb ve resmî tapusu kanûn üzre alınub târîhü'l-kitâbdan yigirmi bir sene mukaddem tasarrufumuzda olub ve hâlâ yedimde mezkûr ağaların mahz ve mahtûm temessükü vardır (s.23) ibrâz idüb mücebince kibe'l-i şer'den dahi hüccet taleb iderim didikde mazmûn-u temessük mezbûrun takrîrine muvâfik görüldükden sonra sicil-i mahfûza kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin bin Abdullah Merdüm, Yagob Ağa merdüm-i Abdâl Bey, Mehmed Bey Ağa-yı Habusı, Mehmed Bey Ağa-yı Habusı ve gayrihim.

s.23/b.1:

Budur ki Karye-i Sürsürü zimmîlerinden Devhik veled-i Malkik nâm zimmî meclis-i şer'de Ahmed Bey bin Abdullah nâm el-cüncü mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim bir kıt'a tarlam ki bir tarafı Tanik Bugos ve bir tarafı Zekik bağçesi ve iki tarafı müşteri-i mezbur bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a tarlamı suyuyla işbu merkûm Ahmed Bey'e beş riyâl guruşa bey' idüb kabz ve teslîm ve mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İsmail Nâmûn, Hüseyin Çelebi bin el-Müderriş, Osman Mütevellî, Kuvvâd Beşe bin Maksûd, Piyâle bin Muhzır ve gayrihim.

s.23/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Sinân bin Abdullah meclis-i şer‘de İsmihan bint-i Hüseyin Bey nâm hâtûn tarafından zevci olan Yusuf Çelebi bin Kasım Çelebi muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki‘ bir bâb dam ki bir tarafı Monlâ Osman ve bir tarafı İbrahim ve bir tarafı Hâcî Bayram ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan damı ve havlusuyla ve tevâbi‘yle bi'l-cümle mezbûran İsmihan Hâtûn'a elli riyâl gurus bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan evde ve havluda min-ba‘d ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Yusuf Çelebi dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderris es-Seyyid Hüseyin Efendi, Davud Mehmed, Usta İsmail Kazzâz, Osman Efendi Hüseyin, Ömer ibn-i el-Hâc Bekir, Kara Osman Hasan ve gayrihim.

s.23/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Zelîhâ bint-i Şeyh Bali nâm hâtûn babası mezbûrdan kendüye irs-i şer‘le intikâl idüb mülk evleri bey‘ idüb zevci olan Usta Berber Zeynel nâm kimesnenin borcun virmek için Ömer bin Mehmed nâm kimesneyi vekîl eyledüğüne ve Bekir Ömer bin Abdulgani ve karındaşı Osman ve Mehmed Beşe bin Osman ve Şâhveled bin Baba nâm kimesneler şahâdet idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman, Halil Beşe bin el-Hâc Mehmed, Mehmed Çelebi Erzincanlı, Ahmed Beşe bin Osman, Abdurrahman Dede ve gayrihim.

s.23/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Zelîhâ bint-i Şeyh Bali nâm hâtûn tarafından bu husûs için müseccel vekîli olan Ömer Çelebi bin Mehmed meclis-i şer‘de Mehmed Beşe bin Osman mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin Mahalle-i Meydan'da vâki‘ babası mezbûrdan kendüye intikâl iden mülk evleri bi'l-cümle ki bir tarafı yol ve bir tarafı sûk-ı sultânî ve bir tarafı Şeyh Bali evleri bu hudûd ile mahdûd olan evleri nisf havluyla bi'l-cümle işbu mezbûr Mehmed Beşe'ye

yetmiş riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb vekâleten bey'i kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' vekâleten olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Beşe vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed bin Babacun, Ömer bin el-Hâc Osman, Seyyid Hasan bin Mehmed, Seyyid Osman bin Abdulgani, Mahmud bin Cündibaşı, Monlâ İsmail Nâmûn, Allahvirdi bin Sûvâr, Usta Ali Kahveci, Seyyid Uzaldı Hâcî Çırak ve gayrihim.

s.23/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Bağdad Seferi'nde na-bedîd⁴⁴¹

s.24/b.1:

Budur ki Pertek Sancağı'nda vâki' Sefernik nâm karye sâkinlerinden olub hâlâ Hanıbrahımşah nâm karyeden Kubad bin Musa meclis-i şer'de Hüseyin bin Hâcî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Hüseyin ile öküz ve inek ve merkeb ve davar ve tavuk ve tecemmülâthânemize ism-i mâl itlâk olunan emvâl ve erzâkımızı bi'l-cümle birbirimize halt idüb müşâ' ve müşterek oldık ve hem sulbiyye kızım olan Zelihâ'yı Allah emri üzere nâmzed eyledim ba'de'z-zemân mabeynimizde tefrîk lâzım olursa yine uslûb-ı sâbık üzere her nemiz var ise bi'l-cümle emvâl ve erzâkımızı münâsafâ üzere taksîm idecek oldık ve eğer hâl-i hayatımda ben oğlum Allahvirdi'yi evermeyüb fevt olursam mezbûr Hüseyin oğlum merkûm Allahvirdi'yi everüb bâkî kalan emvâl ve erzâkları yine münâsafâ üzere taksîm ideler didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hüseyin dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seltan Ali Davud, Şâh Hüseyin Şâh Ali, Resûl bin Haydar, İbrahim bin Behlül, Bayram bin Sûvâr ve gayrihim.

⁴⁴¹ Belge yarım bırakılmıştır.

s.24/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt'da Mahalle-yi Şehroz zımmîlerinden Dilenci veled-i Ca'fer nâm zımmî meclis-i şer' de sulbî oğlu olan Kesber mahzarında ve sulbiyye kızı olan Hadîce muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim âhere olan elli riyâl gurus deynimi edâ idüb mukâbelesinde hudûdu ma'lûm olan mülk evlerimi kış evi ve bir hazîne ve bir örtme ve sofa ve Pancarlık Nahiyesi'nde vâki' yine hudûdu ma'lûm olan teğek bağımın nısfını ve tecemmülâthâne bi'l-cümle mezbûr oğlum Kesber'e hibe ve temlîk ve teslîm eyledim ol-dahi alub kabûl ve kabz idüb ve kızım mezbûre Hadîce dahi zikr olunan sofa altında bağ evi ve önünde beriki ile ve zikr olunan bağımın nısfî âheriyle hibe ve temlîk ve teslîm eyledim ol-dahi alub kabûl ve kabz idüb zikr olunan bağda ve evlerde 'alâkam kalmadı mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olalar didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını ve hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûran Kesber ve Hadîce vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman bin Bayram, Ali Çelebi bin Budak, Ahmed bin Seydi, Basuk veled-i Murad, Sefercan veled-i Hekîm, Kömürcü Mustafa bin Abdullah, Merker nâm Zımmî ve gayrihim.

s.24/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Musa nâm kimesnenin sagire yetimesi Hadîce'nin müseccel vasîsi olub 'ammûsi olan Osman bin Kaya Bali meclis-i şer' de Cennet bint-i Seyyid Ali nâm hâtûn muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûrun âherlerde deyni olub ve menkûha dahi mehr-i mü'eccel ve sümün ve hissesin taleb idüb edam lâzım gelmekle müteveffâ-yı mezbûrun Ebu Tahir Mahallesi'nde vâki' olan evlerin ki bir tarafı Kürt Hüseyin ve yol ve bir tarafı hâlî bu hudûd ile mahdûd olan evlerin havluyla mezâda virilüb on günden ziyâde sûk-ı sultânînde bey' men yezid olunub ahirü'l-emr işbu mezbûrenin üzerinde on iki riyâl gurusâ karâr bulub ziyâde ile talib-i zuhûr itmemele zikr olunan evleri içinde olan gölü ile bi'l-cümle mezbûre Cennet'e on iki riyâl gurusâ deyni ecil için vesâyetim hasebiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan evlerde yetimi mezbûre Hadîce'nin 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' vesâyeten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûre Cennet

dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şa'bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Monlâ Halîm, Usta Bekir Berber, Mustafa bin Hâcihan Ali, Abbas Hüseyin, Monlâ Ahmed Hâcî Fethî ve gayrihim.

s.25/b.1:

Budur ki Karye-i Melik sâkinlerinden Ahik Kethüda nâm zımmî meclis-i şer' de karındaşı olub bundan akdem mürd olan Başzak nâm zımmînin yetimleri olan Murad ve Körkik ve Kakik nâm yetimlerin müseccel vasîleri olan Mustafa bin el-Hâc Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûrun yetimlerinin Meliklerde olan teğek bağları ve karyemiz mezbûre kurbunda vâki' ayvalık bağçeleri otuz dört guruşa yanımda rehn vaz' olunub her ne zaman meblağ-ı mezbur bi't-tamâmı bana teslîm ve edâ eyledüklerinde bağ-ı mezbûr ve ayvalık bağçelerini mezbûran yetimlere teslîm idecek oldım fekk-i rehn oluna didikde bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seltan Ahmed bin Ahizâde, Ahmed Bey bin Abdullah, Murad Beşe bin Terzi Maksûd, Piyâle Muhzır ve gayrihim.

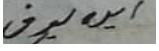
s.25/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Küçük el-Hâc Mustafa Beşe meclis-i şer' de Pir Hasan bin Mahmud muvâcehesinde ikrâr idüb Karye-i İrtimnik'de vâki' olub Ali Bey evleri dimekle ma'rûf olan hudûdu ma'lûm dört bâb damıyla ve iki bâb örtme havlusuyla bi'l-cümle işbu mezbûr Pir Hasan'a elli riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan Ali Bey evlerinde min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mûmâ-ileyh Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'nin vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Pir Hasan dahi tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderres es-Seyyid Hüseyin Efendi, Mahmud Ağa Pir Veli, Hâcî Resûl Mansûr, İbrahim Çelebi Hâcî Bey, Şeyhican Hızır Bali, Kasım bin Abdullah ve gayrihim.

s.25/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî sipâhîlerinden Mehmed Bey nâm cümdi meclis-i şer‘de Bayram bin Hâcî Hüseyin nam Kürd muvâcehesinde ve hâlâ Harpurt müsellimi olan fahrü'l-akrân Yusuf Ağa mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu mezbûr Bayram geçen gün Karye-i Könk'den yayı okuyla üzerime gelüb mecrûhen hançer ile sağ kolıma urub mecrûh idüb elinde yay, ok ve hançer su‘âl olunsun didikde gıbbe's-su‘âl mezbûr Bayram cevâb virüb didi ki ben karye-i mezbûrede değirmene tereke getürdüm değirmenci olmağla köye vardım evin bilmezdim çağırdum bir kimesne kapudan dışa çıkub bana gidi diyüb ben dahi gavur sandum dışa çık deyü şetm-i galîz itdiğüm gibi üç dört adam beni bağlamak istediklerinde ben dahi kolumdan hançer ile merkûm Mehmed Bey'in sakalına urdum mecrûh ve katl olmağla merkûm Mehmed Bey'i bilmedüm yay ve ok ve hançer benimdir deyü ikrâr itmeğın mâ-vak‘a mûmâ-ileyh Mehmed Bey talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Bey bin Rıdvan Ağa, Monlâ Mehmed Müezzîn-i Meydan, Besdam Bey Seyfeddin, Mustafa Bey Kabasakal, Oruç Merdüm-i Behrâm Beşe, Ali Çelebi Monlâ Halîm ve gayrihim.

s.26/b.1:

Budur ki Karye-i Monlaköy sâkinlerinden olub bundan akdem (ve)fât iden Kulaksuz Abdi nâm kimesnenin menkûhası olan Râhiye bint-i Murad nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olub hâlâ zevci olan Mustafa bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbur Abdi Bey kebîr oğlu Ebu'l-kasım muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûre menkûham Râhiye'ye müteveffâ-yı mezbûrdan irs-i şer‘le intikâl idüb karye-i mezbûrede vâkî‘ olan işbu mezbûrun yedinde olan tecemmülâthâne evlerinden ve bağlarından ve bağçe ve öküz ve câmûs ve at ve merkeb ve inek her ne var ise bi'l-cümlesinden kendüye ‘âyid ve râci‘ olan mehr-i mü'eccel ve sümün hissesi mukâbelesinde zikr olunan evleri içinde olan bir oda üzerinde çardakıyla ve yine çardakı önünde bir oda ile havlusundan müslümanlar huzûrunda tevâbi‘ ve bunlardan gayri bir bâb bezirhane ve içinde olan bağçesiyle ki hudûdu ma‘lûm olmağın zikr olunan iki bâb oda ve bir çardak ve bezirhane ve bağçem havlusundan tevâbi‘yle bi'l-cümle müvekkiletem mezbûre alub kabûl ve kabz idüb

husûs-u mezbûr için müvekkiletem mezbûrenin işbu mezbûrda ve sâ'ir vârislerinden ol-
dahi min-ba'd 'alâkam kalmayub kat'î nizâ' ve fasl-ı husûmet oldım didikde mukırr-ı
mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr
Ebu'l-kasım dahi tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ya'kub Ağa Yusuf, Monlâ Yahya Monlâ Ali, Hüseyin Beşe Mehmed Beşe,
Ebuşir bin Ahmed, Ferraş Yusuf, Hâcı Ali Bali, Müezzîn Monlâ Ali, Monlâ
Abdulkerim Monlâ Ali, İbrahim İsmail ve gayrihim.

s.26/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ca'fer bin Halil nâm kimesne meclis-i
şer'de Urgibe bint-i Yusuf nâm hâtûn tarafından karındaşı Ya'kub Ağa bin Yusuf nâm
kimesne muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Salahane Mahallesi'nde vâki'
evlerimden iki bâb evimi havlusuyla ki bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı
Mehmed Çelebi ve iki tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan iki bâb evlerimi havlusuyla
mezbûre Urgibe Hâtûn'a otuz riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı
mezbûru mezbûre Urgibe Hâtûn yedinden bi't-tamâm ben alub kabz idüb ve ben dahi
kendüye teslîm eyledim zıkr olunan iki bâb ev ile haylusuyla 'alâkam kalmadı ba'de'l-
yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun
vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ya'kub Ağa
dahi mezbûre Urgibe tarafından vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-
mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdar, Hâcı Süleyman Beşe Ahmed, İsmail Ağa Bayezıd,
Mehmed Bey Kethüdayeri, İbrahim Çelebi Usluca, Alican Çelebi İbrahim Çelebi, Kâtib
Mehmed Çelebi, Mehmed Çelebi Hamamcızâde ve gayrihim.

s.27/b.1:

Budur ki Karye-i Kesrik zımmîyelerinden Meryem bint-i Barıncı nâm zımmîye
karye-i mezbûrda vâki' hudûdu ma'lûm olan bir kıt'a bostân yerini bey' ve kabz ve isâl
ve teslîme işbu kayın babası olan Hacük veled-i Ciyan nâm zımmîyi vekîl eylediğine
Harcecan veled-i Murad ve Kulcan veled-i Kirkor nâm zımmîler şahâdet idüb ve

mezbûr Hacuk dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Monlâ Halîm, Hâcî Resûl Mansûr, Beşir Beşe Abdullah, Piyâle bin Abdullah, Merkeri Barıncı, Davud Bagok, Kesber veled-i Bahadır, Pir Hasan Mahmud.

s.27/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinden Küçük el-Hâc Mustafa Beşe meclis-i şer' de Karye-i Kesrik zımmîyelerinden olan Meryem bint-i Barıncı nâm zımmîye tarafından müseccel vekîli olan kayın babası Hacuk veled-i Ciyan nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Karye-i Perçenç' de vâki' olub Azad oğlu Şâh İbrahim ve Körük Ahmed'den alduğım iki kıt'a tarlam ki Azad'ın oğlu bir kıt'asının bir tarafı çayır ve bir tarafı Himmet'in tarlası ve bir tarafı Abdurrahman tarlası ve bir tarafı Bali Beşe ve bir kıt'asının dahi bir tarafı Sabık oğlu ve bir tarafı Monlâ Mehmed ve bir tarafı Perçenç suyu ve bir tarafı dahi Topal tarlası bu hudûd ile mahdûd olan iki kıt'a tarlalarımız sularıyla bi'l-cümle mezbûre Meryem'e yigirmi riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim didikde mûmâ-ileyh Hâcî Bey'in vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hacuk dahi mezbûre tarafından vekâleten tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.27/b.3:

Budur ki Karye-i Kesrik zımmîyelerinden olan Meryem bint-i Barıncı nâm zımmîye tarafından bu husûşcün müseccel vekîli olub kayınbabası olan Hacuk veled-i Ciyan nâm zımmî meclis-i şer' de Küçük el-Hâc Mustafa Beşe muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müvekkiletem mezbûre Meryem'e babasından irs-i şer' le intikâl idüb Karye-i Kesrik' de vâki' olan bağçesin ki kible tarafı yol yol⁴⁴² ve üst yanı mübâşir tarlası ve bir tarafı müşteri-i mezbûr ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bağçesin eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve suyuyla ve tevâbi'yle bi'l-cümle işbu müşârün-ileyh Küçük el-Hâc Mustafa Beşe'ye yigirmi riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile

⁴⁴² İki defa yazılmıştır.

vekâletim hasebiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim zikr olunan bağçede müvekkiletem mezbûre Meryem'in min-ba'd 'alâkası kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır (s.28) keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mûmâ-ileyh Hâcî Bey dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.28/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed Ağa tarafından Abdurrahman Çavuş bin Börekizâde meclis-i şer' de Karye-i Sürsürü zimmîlerinden Malaz veled-i Merkerib mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki merkûm el-Hâc Süleyman'ın karye-i mezbûre 'akarında vâki' Tevtil oğlundan aldığı kavak bağçesi ki hudûdu inde'l-ahâlî karye ma'lûmdır cemî' baltaya gelen eğer benim kavak ve gayri bu sene-i mübârekede kat' idüb bâkî kalan (ka)vâklar eğer yeniden çıkan ve eğer gayri mevzi'-i mezbûr ile ve suyla ber-vech-i iştirâkı münâsafa üzre işbu mezbûr Malaz'a virüb ba'de'z-zemân zikr olunan bağçede hâsıl olan münâsafa üzere taksîm idecek oldılar didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Malaz dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Halil Çelebi bin Küçül el-Hâc Mustafa Beşe, Ömer Çelebi bin Yedekci Mehmed Bey, Mustafa Çelebi bin el-Hâc Hüseyin, Ali bin Kanber, Abid bin el-Hâc Hüseyin ve gayrihim.

s.28/b.2:

Budur ki Karye-i Kehli zimmîlerinden Merkerib veled-i Dilenci meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan (akdem) karye-i mezbûre zimmîlerinden Mardik veled-i Ömür nâm zimmînin tasarruf eylediği bir rub' toprak eğer sulu ve eğer susuz on beş seneden mütecâviz hâlî ve mu'attal kalub tapuya müstahakk olmağla sâhib-i arz olan Ali Bey ki vekîli olan Ahmed Ağa bana tapuya virüb ve resmî tapusu kanûn-ı berat cemi' üzre alınub yedimde bin yigirmi yedi tarihiyle müverrah mahz ve

mahtûm tapu tezkiresi var iken getirüb sicil-i mahfûza kayd olundukdan sonra zayi‘ eyledim buldırıb buldırıb⁴⁴³ mûcebince hüccet dahi taleb iderüm sicil-i mahfûzda bulub nazar olundukdan sonra fi'l-hakîka mezbûrun takrîrine muvâfık görüldükden sonra bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Bestami Bey bin Seyyid bin, Ya‘kub Ağa Pir Veli Abdal Bey, Piyâle bin Abdullah, Küçük Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.28/b.3:

Mazgird Kazâsı'na tâbi‘ Haculu nâm karyeden⁴⁴⁴

Budur ki Kasaba-i Harput⁴⁴⁵ sâkinlerinden olub bundan akdem mürd olan Hobik veled-i Merebiz⁴⁴⁶

Budur ki Mazgird Kazâsı'na tâbi‘ Haculu nâm karyeden olan Malkik veled-i Tacik nâm zımmî meclis-i şer‘de Yosef veled-i Murad nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem karındaşım oğlu olub Diyarbekir’de mürd olan Hobik veled-i Merebiz nâm zımmînin ‘avretin olan Tunemiz bint-i Vartenik işbu mezbûr Yosef alub lâkin mezbûr Hobik’in sagir oğlu Hocas’ın mezbûr Tunemiz’in yanında olub hâlâ bize gelüb mezbûr Hocas’ı taleb idüb alub gitmek istediğümde mezbûre Tunemiz mürd-i mezbûr Hobik’den kendüye irs-i şer‘le intikâl iden mehr-i mü‘eccel ve mehr-i mu‘acceleden ve sümün hissesinden ve ‘adet-i nafakasından bi't-taleb fârig olub mukâbelesinde ben dahi sagir-i mezbûre Hocas’ı ki mezbûre Tunemiz’e virdüm ba‘de'l-yevm sagir-i mezbûr Hocas’ı taleb itmeyecek oldım birbirimizde ‘alâkamız kalmadı didiklerinde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Arslan veled-i Murad, Gülazir Malkun, Mübâşir veled-i Papuçcı, Ulu Bey Mardik, İhtiyar Kireyiz, Ahmed bin Can Ahmed, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

⁴⁴³ İki defa yazılmıştır.

⁴⁴⁴ Belge yarım bırakılmıştır.

⁴⁴⁵ “Kasaba-i Harput” ifadesinin üstü çizilmiştir.

⁴⁴⁶ Belge yarım bırakılmıştır.

s.29/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Haydar bin Zülfikar meclis-i şer‘de Hâcî Resûl bin Mansûr nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Şefrî Nahiyesi’nde hudûdu ma‘lûm olan bağın bi'l-cümle bana yüz elli riyâl guruşa bey‘ idüb akçesin bi't-tamâm alub kabz itmiş idi hâlâ zikr olunan bağın kendü rızâmla bey‘-i (bât-ı) sahîh idüb bi'l-cümle kendüye virüb yüz elli guruşumu bi't-tamâm mezbûr Hâcî Resûl'den alub kabz eyledim zikr olunan bağda ‘alâkam kalmadı didikde merkûm Hâcî Resûl dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Yusuf Beşe Tatar, Ali Çelebi Şeyhican, Ömer Çelebi Bababerk, Monlâ Hasan Şâh Hüseyin, İbrahim Çelebi Usluca, Osman Bey Mansûr, Mustafa Çelebi İmam.

s.29/b.2:

Budur ki Karye-i Zeyve'den Kanber Bey bin Kara Bey nâm kimesne ve ‘ammûsi Mehmed Bey tarafından vekâleten meclis-i şer‘de Karye-i Herdi'den Monlâ Maksûd bin Halil muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Margürük’de vâki‘ olan bir kıt‘a tarlamızın ki bir tarafı Ca‘fer tarlası ve bir tarafı Yusuf Bey tarlası ve bir tarafı Şekal tarlası ve bir tarafı Kaya ise bu hudûd ile mahdûd olan tarlamızı bi'l-cümle işbu merkûm Monlâ Maksûd on riyal guruşa asâleten ve vekâleten bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan tarlada benim ve ‘ammûm mezbûr Mehmed Bey’in ‘alâkamız kalmadı ba‘dehû zikr olunan tarlanın da‘vâcısın zuhûr idecek olursa cevâbın virecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Maksûd dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Yusuf Beşe Tatar, Ömer Çelebi Bababerk, Kalu bin Mehmed Kethüda-i Üç Ağaçlı, Piyyâle bin Abdullah, Yağmur Halil ve gayrihim.

s.29/b.3:

Budur ki Karye-i Mığı sâkinlerinden es-Seyyid Mahmud ve Velican ve Karye-i Hoş’dan Hâcî Piri bin Veli İbrahim bin Tanrıvirdi ve Osman Seydi Ali Oğlu mahfil-i kazâda ve Karye-i Mığı sâkinlerinden Veli bin Kanber mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb

Ak Çıkan Dağ'ı demekle ma'rûf dağ bizim kadîmü'l-eyyâmdan bu ana gelince mer'amız olub mutasarrıf iken mezbûr Veli benim anda bağım var mülkumdür deyü mer'amıza mâni' olur su'âl olunub cevâb tahrîr olunmak matlûbumuzdır didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Veli cevâbında fi'l-vâki' mülk bağım etrafı mer'a olub bağımdan mâ'adâda da'vâm ve nizâ'm yokdır didikde kayd-ı şüd. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Efendi el-İmam, Monlâ Mehmed Efendi Hatimzâde, es-Seyyid Ebubekir Efendi Velican, Mustafa bin Hüseyin Kemhâcızâde, Ebubekir bin Osman ve gayrihim.

s.30/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden olan Mehmed Bey nâm el-cüncü meclis-i şer' de Karye-i Yalınıztoros sâkinlerinden olan Mahmud Ağa bin Pir Veli nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki Karye-i Horik'de olub bundan akdem vefât idüb eniştem olan Şâh Hüseyin nâm kimesnenin zimmetinde bir mikdâr akçe alacak hakkım olub mukâbelesinde merkûm Şâh Hüseyin hâl-i hayatında Karye-i Horik'de olub mutasarrıf olduğu toprakların ve evlerin ve her nesi var ise rehn vaz' idüb üç senedir ki zikr olunan toprakları zirâ'at iderim hâlâ merkûm Mahmud Ağa varub fuzûlen çiftime basub kovmuşdır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm didikde gıbbe's-su'âl merkûm Mahmud Ağa cevâb virüb didi ki karye-i mezbûre benim tımarım olub merkûm Mehmed Bey varub çift koşub zirâ'at ider iken Şâh Hüseyin kadîmi Horiklü olmayub hoş-nişîn olub üç sene zikr olunan toprakları üç sene zirâ'at idüb bırakub gitmişdir aslâ toprağı yokdır deyü inkâr itdikde merkûm Mehmed Bey'den sıdk-ı da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda ricâl-i müslîminden Monlâ Yusuf bin Yusuf ve Monlâ Maksûd Halil ve Monlâ Ahi nâm kimesneler hâzırûn olub didiler ki merkûm Şâh Hüseyin altmış seneden mütecâvizdir ki karye-i Horik'de olub ve yedinde olan toprakları mülkiyyet üzere tasarruf eyledi deyü şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Emin Hasan bin Seydi, Monlâ Mehmed bin Hatimizâde, Ebubekir bin Tanrıvirdi, Habil bin Hüseyin ve gayrihim.

s.30/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Monlâ Osman bin Bayram meclis-i şer‘de Karye-i Pekinik’den Ahik Kethüda muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu mezbûr Ahik bundan akdem Çeltiker nâm mevzi‘de vâki‘ olub bir tarafı Habîb Bağı bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağın bi'l-cümle otuz riyâl guruşa bana bey' itmişti su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ahik inkâr itdikde merkûm Monlâ Osman'dan sıdk-ı da‘vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda ricâl-i müslîminden Yedekci el-Hâc Mehmed Beşe ve Büyük el-Hâc Mustafa Beşe hâzırân olduklarında didiler ki merkûm Ahik Kethüda bizim huzûrumuzda zikr olunan teğek bağın mezbûr Monlâ Osman'a otuz riyâl guruşa bey' eyledi deyü şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi el-Hatib, Seyyid Hüseyin Zeynel, Ali Çelebi Monlâ Halîm, Habil Çelebi Hâcî Hüseyin, Hasan Çelebi Alican, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Osman Çelebi Hâcî Ahmed ve gayrihim.

s.30/b.3:

Eskici Mahmud ki zevcesi olan Mehibe bint-i Hüseyin nâm hâtûn ki hakkında mahalle halkının mestûre hâtûndur fi'l-i kabîhde değüldür deyü ‘alâ-tarîki’ş-şahâde haber virdükleri kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Cündibaşı, Abdal Çolak, Budak Himmet, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.30/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Râbi‘a bint-i Ebulkasım nâm hâtûn tarafından bu hususçün müseccel vekîli olan Ahmed Beşe bin Hâcî Osman nâm râcil meclis-i şer‘de Mustafa bin Osman muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin Müridi Nahiyesi'nde vâki‘ olan bağın ki bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı Yüzü Kanlı Karı ve bir tarafı İsmail Bey ve bir tarafı Muharrem bağı bu hudûd ile mahdûd olan bağın eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve havlusuyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûr Mustafa'ya kırk bir riyâl guruşa

vekâletim hasebiyle bey' idüb meblağ-ı mezbûrdan yigirmi riyâl gurus alub kabz idüb ve bâkî (s.31) kalan yigirmi riyâl gurusun târîhü'l-kitâbdan altı aya varıncaya dek edâ idecek olub ve meblağ-ı mezbur olan yigirmi bir riyâl gurus mukâbelesinde yine zikr olunan bağın yanımnda rehn vaz' idüb ve işbu hatîr-i bi'l-meclis olan Ali Çelebi bin Hâcî Halil nâm kimesneyi dü-rûz-ı kefil eyledüm ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûru edâ itmeyecek olursa vekîl-i mezbûr zikr olunan bağı satub yigirmi bir riyâl gurusı edâ idecek oldı didikde merkûm Mustafa dahi tasdik idüb ve mezbûr Ali Çelebi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundı. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mirza Bey Mustafa Ağa, Küçük Ağa Kanber, Ebubekir bin Hâcî Osman, Monlâ Hâcî Seydi, Na'l-bend Hakvirdi, Mustafa Bey Hacı Mu'arrifân ve gayrihim.

s.31/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kaya Beşe bint-i Nurullah nâm hâtûn meclis-i şer'de Eskici Mahmud'un zevcesi olub Mehibe bint-i Hüseyin nâm hâtûn mahzarında ve mîrlivâ müsellimi Yusuf Ağa tarafından İbrahim Ağa muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu Mehibe fi'l-i kabîhden galî olmayub geçen gece dahi karındaşım Mehmed'in yanına gelüb yine karındaşım için ağzımı dutub ve esbab'ım bat-ı bat idüb güçle ile elinden halâs oldım işbu mezbûrenin keyfiyyet-i ahvâlin su'âl idüb sicil olunmasın taleb iderüm diyücek mezbûre Kaya Beşe'nin sıdk-ı da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukdan beyyineden 'âciz u kâsır olundukda mezbûre yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb ve keyfiyyet-i ahvâlin dahi su'âl olundukda bi'l-cümlemizden Mevlûd bin Timurhan ve karındaşı Davud ve Çulha Abdal nâm kimesneler hâzırûn olub didiler ki mezbûre Mehibe mestûredir ve fi'l-i ficarı dahi görmedim ve iştihârım diyücek 'alâ-tarîki's-şahâde haber virdikleri kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Cündibaşı, Budak bin Himmet, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.31/b.2:

Budur ki Harpurt Kazâsı'na tâbi' Kesrik nâm karyeden Murad Bey ibn-i Abdullah ve Süleyman Beşe ibn-i Abdullah ve Otam veled-i Emir ve Ezarik veled-i

Yagob ve Keber veled-i Azik ve Manas veled-i Malkiz ve Markos veled-i Martan nâm zimmîler Manas veled-i Nursiz nâm zimmî mahzarında her birileri ikrâr ve i'tirâf idüb didiler ki cümlemiz ki Pınar demek ile ma'rûf olan pınardan iştirâk üzere kadimden bostânlarımızı suvardık lâkin mezbûr Manas'ın bostân ve bağçesi ziyadece olmak ile cümlemiz ricâmız ile mabeynimizde bir gece ve gün kuşluk yerine kalkıncaya değin zikr olunan pınardan bostân suvarmağa su virdik di(di)klerinde mukırr-ı merkûmelerin vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmların mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdik idecek bi't-taleb kayd-ı sicil olundu.

Şühûdü'l-hâl

Kâtib Mehmed Bey, Küçük Hâcı Mustafa Beşe, Mahmud Beşe Abdullah, Bestan Bey, Muhzır Ahmed, Tarık Kethüda ve gayrihim.

s.31/b.3:

Budur ki Harpurt Kal'ası sâkinlerinden el-Hâc Resûl bin Mansûr ve oğlu Ali meclis-i şer' de Habil bin el-Hâc Hüseyin mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki Şefri Nahiyesi'nde vâki' Çekicek bağı demekle ma'rûf bağımız ki bundan akdem Dayı Abdulkerim iştirâ itdiğimiz maktûyla bağı ki bir tarafı İbrahim ve bir tarafı Kebâbcı Himmet ve bir tarafı Kassâb Hâcı ve bir tarafı Çakıllı Depe bu hudûd ile mahdûd olan bağlarımızı ve etrafında olan zirâ'at kâhlar ile ve tarlalarımızla ve tevâbi' ve levâhıkıyla ve harasıyla ve sularıyla ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle mutasarrıf olduğumuz yerleri bi'l-cümle işbu mezbûr Habil Çelebi'ye yüz elli riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik 'alâkamız kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ tasarruf ve mutasarrıf ola didiklerinde mukırran-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki' ikrârların mukırr-ı lehü'l-mezbûr Habil vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Oğlu İbrahim Çelebi ve Birâderi Halil Çelebi, Hasan Hekim bin Allahkulu, Mustafa Beşe Hekim, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Çavuş, Kürd Ali merdüm-i Hâcı Süleyman ve gayrihim.

s.31/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt(ta) İbrahim Veli nâm kimesne meclis-i şer' de Musa bin Alihan muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Derin Dere'de vâki' olan bağımız

ki bir tarafı Uncı Oğlu Ahmed ve bir tarafı Davud ve bir tarafı İbrahim ve bir tarafı Ferik bu hudûd ile mah(dûd) olan bağı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla (s.32) ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla dört tarafından dört zirâ‘ birden gayri bi'l-cümle işbu mezbûr Musa'ya altmış riyâl guruş nakd ve otuz riyâl guruşum dahi penbe bahasından ki cem'an doksan riyâl guruş olub bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan bağdan 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Musa dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed bin Abdullah, Davud Sefa, Mehmed bin Fazullah, Ahmed Kethüda Kızır, Kara Müşâhid Hasan, Musli bin Piri Çelebi, Demürçi Hüseyin, Demürçi Ahmed, İbrahim Balcı, Piri Çelebi Hâcî Hamza ve gayrihim.

s.32/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Dellâl Murad bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de Bakı Çelebi bin Şâh Hüseyin muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Ebu Tahir mahallesinde vâki' evlerimiz ki Kôr Ahmed ve bir tarafı Hamza ve bir tarafı Tanrıvirdi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm bu hudûd ile mahdûd olan evlerimiz havlusuyla bi'l-cümle işbu merkûm Bakı Çelebi'ye elli altı riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Bakı Çelebi dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebubekir bin Burak, Ömer Çelebi Bababerk, Mehmed bin Hızır, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Mahmud bin Hâcî Hızır, Hâcî Mehmed Hızır Mehmed, Mustafa Çelebi Bababerk, Mustafa Çelebi Pirbaba, Mustafa Çelebi Ahmed Çelebi ve gayrihim.

s.32/b.2:

Budur ki müteveffâ Ahmed nâm kimesnenin sagîr yetimi Hamza ve sagîr yetimesi Ayşe nâm yetimlerinin ahvâlin hıfz ve emvâlin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağın Monlâ Ebubekir bin Burak nâm kimesne zikr olunan vesâyete talib olmağla

kıbel-i şer'eden vâsiyeti tasdik olunub ve mezbûr Monlâ Ebubekir dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi Bababerk, Dellâl Mehmed Hızır, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed ve gayrihim.

s.32/b.3:

Budur ki müteveffâ Ahmed yetimlerinin müseccel vasîleri olan Monlâ Ebubekir bin Burak meclis-i şer'de Dellâl Murad bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Dellâl Ebutahir Mahallesi'nde vâki' olub mezbûran yetimlerinin evlerin bir kısım yerin alub evine katmışdır deyü da'vâ eyledüğümde muslihûn tavassut idüb mezbûr bir riyâl gurusı virmek üzere yerini islah idüb bedel-i sulh olan bir riyâl gurusı vesâyetim hasebiyle mezbûr Murad'dan ben alub kabz idüb zikr olunan hem yerinden mezbûran yetimlerinin aslâ ve kat'â 'alâkası kalmayub fasl olundu didikde mezbûr Murad dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.33/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem Bağdad Seferi'nde vefât iden İbrahim Beşe bin el-Hâc Hasan Ağa nâm râcilin karındaşı olan Murtazâ Beşe nâm râcil meclis-i şer'de eniştesi olan Osman Çelebi bin Pirbaba muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu merkûm Osman Çelebi karındaşım merkûm İbrahim Beşe'nin iltizâmından olan tamga-yı siyah ve bâc-ı ubûruma Ebutahir Kazâsı'nda vâki' üç bâb karyesin ve nice alacak ve vireceğin zabt ve Ahmed Ağa'da olan akçesin alub kabz idüb bundan akdem bir def'a ben merkûm Osman Çelebi'nin hesâbın gördüm deyü sicil olunmuş idi lâkin hesâbın görmemişdüm hâlâ müslümanlar huzûrunda zabt eyledüğü zikr olunan tamga-yı siyahın ve bâc-ı ubûrun ve üç bâb karyelerin ve Ahmed Ağa'dan alduğım akçe ve sâ'irlerden alacak ve virecek hesâbın gördüm ve merkûm Osman Çelebi'nin dahi karındaşım mezbûrda iki yüz on iki gurusı alacak deyn tezkiresin dahi hesâblaşub ba'dehû külli hesâb benim merkûm Osman Çelebi'de elli riyâl alacak hakkım kalub ve merkûm Osman Çelebi dahi menkûhası olub benim karındaşım olan Râbi'a nâm hâtûna irs-i şer'le intikâl idüb hâlâ

yedimde olan evlerden ve bağlardan ve tecemmülâthâne ve nukûd ve damım ve at ve katır ve merkeb ve müza‘ide olunmuş tezkire ve ism-i mâl itlâk olunan eşyalar her ne var ise bi'l-cümlesinden kendüye ‘âyd ve râci‘ olan hissesi mukâbelesinde zikr olunan elli riyâl guruş vekâleten merkûm Osman Çelebi kabûl idüb mezbûre Râbi‘a hâtûn benden hisse taleb itmeyecek olub ve ben dahi meblağ-ı mezbûrdan fârig oldım ba‘de'l-yevm benim mezbûr Osman Çelebi'de ve merkûm Osman Çelebi'nin bende ol dahi bir akçe ve bir habbe aslâ hesâbımız ve nizâ‘ımız kalmayub kat‘-i ‘alâka ve fasl-ı husûmet oldık ba‘de'l-yevm husûs-ı mezbûrlar için bir tarikle bir daha merkûm Osman Çelebi asâleten ve vekâleten benden ve ben dahi merkûm Osman Çelebi'den da‘vâ ve nizâ‘ idecek olursuz ‘inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Çelebi dahi kendü tarafından tasdîk idüb ve merkûm Murtazâ Beşe'nin yedinde olan envâl ve emlâk ve erzâk her ne var ise bi'l-cümlesinden menkûhası mezbûre Râbi‘a hâtûna ‘âyd ve râci‘ hissesi mukâbelesinde zimmetinde olan elli riyâl guruş vekâleten kabûl eyledükde mukırr-ı mutasarrıf olub mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehri Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Halil Beşe Hâcı Mehmed, el-Hâc Seyyid Bey Velican, Seyyid Hasan Mehmed Çelebi, Monlâ Musli Burak, Ahmed Bey Hâcı Hasan, Ömer Çelebi Bababerk, Mehmed Çelebi Hamâmıcızâde ve gayrihim.

s.33/b.2:

Budur ki Ebutahir'de Emirkulı bin İbrahim meclis-i şer‘de Kalender Efendi bin Ebusuûd mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bundan akdem işbu Kalender Efendi'nin sulbî oğlu Abdullah nâm kimesneye kırk çürük guruşa bir re's katır bey‘ idüb meblağ-ı mezbûrdan on iki guruşun alub kabz idüb zimmetinde yiğirmi sekiz guruş bâkî kalub vefât eyledi işbu babası mezbûrdan taleb iderim diyücek babası mezbûr Kalender Efendi cevâb virüb didi ki zikr olunan katır bahasından oğlum mezbûr zimmetinde meblağ-ı mezbûr yiğirmi sekiz guruş mukâbelesinde dokuz davar ile bir öküz ve on dört batman üzüm mezbûr Emirkulı'ya virüb edâ ve teslîm idüb oğlum mezbûrun zimmetin ibrâ ve ıskat eyledüğüme şahidlerim vardır diyücek udûl-ı müslimînden Alikulı bin es-Seyyid Ahmed ve Süleyman Ali bin Oğuzlı nâm kimesneler hâzırân olub didiler ki zikr olunan katır bahası yiğirmi sekiz guruş mukâbelesinde huzûrumuzda işbu Kalender

Efendi merkûm Emirkulî'ya dokuz davarla bir öküz ve on dört batman üzüm virüb bî-kusûr edâ ve teslîm idüb oğlu müteveffânın zimmetin ibrâ ve ıskat eyledüğüne şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin Babaemiri, Seyyid Hüseyin bin Seyyid Mehmed, Seyyid Bali bin Seyyid Murad, Seydi Ali bin Seyyid Ahmed, Veli bin Berber ve gayrihim.

s.34/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Usta Bali bin Kadirkulî meclis-i şer' de Elif bint-i nâm hâtûn tarafından bu husûs için vekîl olan Allahvirdi bin Mahmud mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem vefât iden sulbî oğlum Mehmed'in zevci ve menkûhaları olan Elif bint-i ve Mahire bint-i Zeydin nâm hâtûnların mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu'accesinleri ve sümün hisseleri mukâbelesinde müteveffâ-yı mezbûrun türbelikde vâki' olan evleri ki bir tarafı mezbûr Allahvirdi ve (bir) tarafı Ahmed ve bir tarafı yazı bu hudûd ile mahdûd olan evleri mezbûre Elif nâm hâtûna on bir riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Allahvirdi dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Süleyman bin Usta Ali, Mustafa bin Hâcî Mü'min, Yusuf Çelebi bin 'Înâyet, Hüseyin bin Nalçacı, Budak bin Himmet ve gayrihim.

s.34/b.2:

Budur ki Karye-i Kiğivenk zimmîlerinden olub maktûl olan Naftik veled-i Bakik zimmînin sagîr sagîr⁴⁴⁷ yetimi Boğık nâm yetimin ahvâlin hıfz ve envâlin zabt bir vasî lâ-büdd olmağın mezbûr sagîrin 'ammûsi olan Dilenci nâm zimmî zikr olunan vesâyete talib olmağla kıbel-i şer' de vasî nasb olunub ve mezbûr dilenci zimmî vesâyet-i merkûmı kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa'bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

⁴⁴⁷ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdar, Murad Çavuş Mustafa Çavuş, Mustafa Bey Hâcî Mu'arrifân, Mehmed Çelebi İsmail ve gayrihim.

s.34/b.3:

Budur ki Karye-i Kiğıvenk zımmîlerinden olub maktûl olan Naftik nâm zımmînin sagîr yetimi Boğık'in müseccel vasîsi olub 'ammûsi olan Dilenci asâleten ve vesâyeten ve maktûl mezbûrun 'avreti Meryem bint-i Losik ve kızkarındaşı Seltan ve karındaşı Cakar meclis-i şer'de Losik veled-i Hüsrev ve Boğık veled-i Sefernik ve Murad Bey veled-i Mardin ve sâ'îr muvâcehesinde her biri vesâyeten ve asâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki mezkûr Naftik'i katl iden Arkik veled-i Tevce nâm zımmîdir bizim kanlımız mezbûr Arkik'dir andan gayri işbu mezbûrun zımmîlerde ve karye-i mezbûrenin yerlerinde aslâ ve kat'â da'vâmız yokdır didiklerinde mezbûrun zımmîler talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn

s.34/b.4:

Budur ki Karye-i Mığı'dan Veli bin Kanber meclis-i şer'de Seyyid Mahmud bin Kaya mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûre 'akarında vâki' Ak Çıkan nâm mevzi'de mülk bağım ve söğüdlüğüm olub işbu Mahmud mâni' olur su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûr Mahmud didi ki zikr olunan yer bizim mer'amızdır mevzi'-i mezbûrda merkûm Veli'nin bağı ve söğüdlüğü olduğun bilmezim deyü inkâr idicek mezbûr Veli karyemizde kadimi ak sakallı ihtiyârlardan Nefskulı ve Şâh Ali ve Nazır nâm kocalar gelsünler zikr olunan yerlerin malım olmaduğuna yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm eylesünler ben dahi ferâgat eylerim diyücek zikr olunan Nefskulı ve Şâh Ali ve Nazır nâm ihtiyâr kocalar şer'i hâzırûn olduklarında zikr olunan (Ak)çıkan nâm mevzi'de işbu mezbûr Veli'nin mülkü ve söğüdlüğü olduğun bilmezüz deyü yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Ebubekir bin Velican, Ali Çelebi bin Monla Halim, Piyâle bin Abdullah, Mustafa bin Hasan ve gayrihim.

s.34/b.5:

Budur ki Karye-i Mıǵı'dan Veli bin Kanber meclis-i şer' de Nazır bin Darak mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Bostân Deresi'nde vâki' bir mikdâr zeminde işbu Nazır ile ortak kavak dikecek yerimiz kavak ortaktır didikde mezbûr Nazır tasdîk idüb kayd olundu.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.35/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zımmîlerinden zımmîlerinden⁴⁴⁸ İbranis Keşiş veled-i Asuzder meclis-i şer' de Mustafa bin Keşkeri tarafından mezbûr Leşkeri muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Şefri Nahiyesi'nde vâki' Livan oğlu bağı dimekle ma'rûf olan bağı ki bir tarafı Mezman ve bir tarafı Ferik ve bir tarafı Kulcan ve bir tarafı mezbûr Leşker bu hudûd ile mahdûd olan bağı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle mezbûr Mustafa'ya dokuz riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan bağda 'alâkam kalmadı didikde merkûm Leşker dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Babakulı Mehmed, Mustafa bin Ramazan, Osman bin Cankulı, Ahmed Bey Sipâhî, Demürçi Arduc, Kürt İbrahim ve gayrihim.

s.35/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî' at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki dârende-i mektûb Veli nâm kimesne bu cânibe gelüb bundan akdem Hüseyinik nâm karye sâkinlerinden Karik nâm zımmîden bir kıt'a bağ satun alub dokuz seneden berü tasarrufunda iken kalkub bir âheri diyara gitmekle mezbûr zımmî zikr olunan bağı fuzûlen (boşluk) nâm zımmîye fûrûht idüb kendüsi dahi fevt hâlâ fevt olmağla varub bağı da'vâ ve benim olduğına sicil ve hüccet dahi itdirüb ve elimde fetvâ-yı şerife var iken mezkûr zımmî virmeyüb nakliyyen kendüsi zabt idüb gadr ve

⁴⁴⁸ İki defa yazılmıştır.

hayf itmişdir deyü bildirüb şer‘le alıvirilmesiçün mektûb taleb itmekde tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hızır Ağa zîde kadrühu irsâl olundu vardukda gerekdir ki ihzâr-ı husemâ kılub husûs-u mezbûre hakk üzere şer‘le göresin kasaba i‘tilâfına muvâfık ise ba‘de's-subût hüccet ve fetvâyı mûcebince bâgat alıviresin şöyle ki ta‘allül iderse varan âdemle konuşub bu cânibe gönderesin ki ahvâlleri bu cânibde şer‘le görölüb ihrâcı hakk oluna. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şa‘bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.35/b.3:

Budur ki Karye-i Kiğıvenk zımmîlerinden Losik veled-i Hüsrev ve Boğık veled-i Buniz ve Mardik veled-i Mardik ve sâ'irleri meclis-i şer‘de karye-i mezbûrede maktûl olan Nafdik veled-i nâm zımmînin sagîr yetimi olan Boğık'in müseccel vasîsi olan Dilenci ve maktûl-ı mezbûrun ‘avratı Meryem ve kızkarındaşı Seltan ve karındaşı Cakar muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didiler ki mezkûr Nafdik'i kim katl eyledi ve bizlerde da'vâları var mıdır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm didüklerinde gibbe's-su'âl mezbûrun zımmîler cevâb virüb didiler ki mezkûr Nafdik'i karye-i mezbûreden Arkik veled-i Tevce nâm zımmî katl itmişdir bizim kanlımız mezkûr Arkik'dir işbu mezbûrun zımmîlerde ve karye-i mezbûrenin sâ'ir zımmîlerin aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ'mız yokdur didüklerinde mukırran-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vesâyeten ikrârlarını mezbûrun zımmîler talebiyle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdar, Murad Çavûş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Mustafa Bey Hâcı Mu'arrifân, Mehmed Çelebi İsmail, Hâcı Mehmed Selman, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Beşe, Asi Çelebi Monla Halim ve gayrihim.

s.35/b.4:

Karye-i İğıki'den Arkik Osman dört kile buğday da'vâ idüb mezbûr inkârimü'l-yemîn kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Osman Beşe bin Abdullah ve gayrihim.

s.36/b.1:

Vech-i tahrîr-i sicil budur ki hâlâ Kasaba-i Harput'da vâki' tabh olunan mîrî beksimada mübâşir olan Mumcî Ali Beşe meclis-i şer'e gelüb Dergâh-ı 'Âlî Yeniçeri Serdarı olan Mustafa Beşe ve Emin Hasan Bey mahzarında takrîr-i kelâm idüb didi ki tabh olunan beksimadın numûnesi dutulub hâsseden kaç hokka pâk ve kuru beksimad çıkdığı tahrîr olunmak matlûbumdır diyücek kıbel-i şer'de üzerine adem varub üç Harput kilesi buğdayın üçü tabh olunub ve koydurub mahkemeye getürüb müslümanlar huzûrunda vezn olundukda kırk dört hokka beksimaddan iki yüz dirhem beksimad noksan olub ve Emin Hasan Bey dahi âher yirde adem koyub üç kile buğdayın üçü tabh itdirüb getürüb vezn olundıktan ol dahi kırk dört hokkadan iki yüz dirhem noksan olub ziyâde gelmemeğin mâ-vak'a mûmâ-ileyh Mumcî Ali Beşe talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin, Habil Çelebi Hâcî Hüseyin, Yusuf Bey Abdullah, Mehmed Çelebi İsmail, Hâcî Bey Diyarbekiri ve gayrihim.

s.36/b.2:

Vech-i tahrîr-i sicil budur ki Kasaba-i Harput'da tabh olunan mîrî beksimad üzerine Diyarbekir'de olan Ağa hazretleri tarafından mektûb-ı şerifleriyle mübâşir olub hâlâ Dergâh-ı 'Âlî Yeniçerileri Serdarı olan Mustafa Beşe meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem tabh olunan mîrî beksimadın numûnesi dutulub üç Harput kilesi buğdaydan kırk dört hokka beksimadın iki yüz dirhemi kuru beksimad noksan olub ziyâde çıkmadüğün Vâli-yi Vilâyet Defterdâr Efendi hazretlerine i'lâm olundıkda fi'l-vâki' iki bin kantâr beksimad tabh olunur âher yere taşıyub der-mahzen olundukda kadılıb zâyi' olması mukarrerdir zikr olunan beksimad taleb olunub ve vezn olundukda kırk dört hokkadan bir buçuk hokka beksimad aşığı teslîm olına deyü yedimde dîvân tezkiresi vardır kantâr olunub mücebince kıbel-i şer'de dahi hüccet taleb iderüm deyü ibrâz itdikde mazmûn-u temessük mûmâ-ileyh Mustafa Beşe'nin takrîrine mutâbık görülmeğin mâ-vak'a müşârün-ileyh Mustafa Beşe talebiyle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Monlâ Halim, Osman Kethüda Ahmed, Ömer Çelebi Bababerk, Piyale bin Abdullah ve gayrihim.

s.36/b.3:

Budur ki Kasaba-i (Harpurt) zimmîlerinden Kesber veled-i Cahetur nâm zimmî (meclis-i) şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb Karye-i Zaluni 'akarında vâki' bağçe Faysal Asencan nâm zimmî bağın âhere bey' eylemiş ben istimâ' eyledüğim gibi bilâ-te'hîr şüf'a ve şeffi' dutdum didiği kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Mevlûd Bey Katmer, Küçük Ağa Kanber ve gayri.

s.36/b.4:

Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Küçük Ağa bin Kanber meclis-i şer'de Sürsürü nâm karye zimmîlerinden Boğık veled-i Mardik mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim Karye-i Sürsürü'de vâki' hudûdu ma'lûm olan bir kıt'a kavak bağçem ki kâmil olan kavakları ben kat' idüb bâkî kalan adak kavakları yeri ile işbu mezbûr Boğık nâm zimmîye ber-vech-i iştirâk üzre virdim ki varub kavak diküb besleyüb bî-kusûr ben tekmi'l idüb kâmil olundukda tefrîk olmak lâzım geldikde eğer (silik) kaba hisse üzre taksîm itdik didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcı Süleyman, Kürd Ali merdüm-i Veli Beşe, Ahmed bin Terzi Mahmud, Manas veled-i Nursin, Hacuk bin Capan ve gayrihim.

s.36/b.5:

Budur ki Karye-i Sürsürü zimmîlerinden Malik veled-i Malkik nâm zimmî meclis-i şer'de Perviz veled-i İğob nâm zimmî mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki Karye-i Sürsürü'de hudûdu ma'lûm olan bir kıt'a teğek bağı babam yiğirmi sene mikdârı tasarruf idüb babam mezbûrdan bana irs-i şer'le intikâl idüb on beş senedir ki benim dahi tasarrufumda olub hâlâ işbu mezbûr Perviz gelüb benim tasarrufuma mâni' olur su'âl olunub (s.37) men' olunmasın taleb iderüm diyücek gıbbe's-su'âl mezbûr Perviz cevâb virüb didi ki babam İğob dört kile buğdaya işbu Malik'in babası Malkik'e bey' idüb lâkin semen-i mezbûr dör(t) kile buğday virmeyüb üzerinde kalmışdır deyü ikrâr idicek da'vâsı su'âl olunub bağı mezbûr merkûm Malik'e hükm birle kayd olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Zakik veled-i Vartan, Mardik veled-i Kösdik, Piyale Muhzır, Murad veled-i Şems, Malkun veled-i Murad ve gayrihim.

s.37/b.1:

Budur ki Karye-i Horpenk'den İlyas nâm Kürt meclis-i şer' de Hâcî Hasan nâm Kürt muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem oğlum Şeyho bir tosun işbu mezbûra virüb ve mezbûr dahi bir inek ile bir buzağı vireceğın olub ba'dehû ben varub su'âl eyledüğümde bir inek ile bir buzağı virecek oldım deyü ikrâr eylemişdir su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr cevâb virüb didi ki mezbûrun oğlundan bir tosun aldım bir inek virecek oldım bir buzağı vireyüm dimedim ba'dehû mezbûr İlyas gelüb su'âl eyledükde ana dahi bir inek didüm diyücek mezbûr şâhidim yokdır bir inek ve bir buzağı dimedüğüne yemîn eylesün diyücek mezbûr Hâcî Hasan yemîn-bi'llâh idüb kayd olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Çelebi, Küçük Ahmed ve gayrihim.

s.37/b.2:

Budur ki bâlâda mestûr olan Hâcî Hasan İlyas muvâcehesinde ikrâr idüb bir inekden gayri buzağusu yokdır ve bana fâide kendüye ziyâde almadum deyü yemîn idüb kayd olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.37/b.3:

Budur ki Karye-i İrtimnik'den Sokik nâm zımmî meclis-i şer' de göçer tâifesinden olan Emir ve Seydi Ca'fer bin Ali nâm Kürt muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb didi ki geçen bir öküz sekiz riyâl guraşa işbu mezbûr Ca'fer'den satun aldum su'âl olunsun didikde mezbûr cevâb virüb fi'l-vâki' zikr olunan öküzü mezkûr zımmîye sekiz riyâl guraşa ben satdum deyü ikrâr itdükde mezbûr Sokik talebiyle kayd olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ramazan Beşe Abdullah, Ahmed Bey Sipâhî, Mustafa Bey Abdullah, Osman Kethüda Ahmed, Selim Bey Sipâhî ve gayrihim.

s.37/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Nebi bin Yar Ahmed nâm müteveffânın sagîr yetimleri olan Ayşe ve Râbi'a nâm sagîrelerin ahvâlin hıfz ve emvâlin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağın kıbel-i şer' den Şeyhican Çelebi bin Hızır nâm vasî nasb idüb ve vesâyet-i merkûmeyi mezbûr Şeyhican Çelebi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Monlâ Halim, Osman Kethüda bin Ahmed Kethüda, Zeynel Çelebi bin Hüseyin, Budak bin Himmet, Emin Hasan Bey bin Seydi ve gayrihim.

s.37/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Nebi bin Yar Ahmed nâm müteveffânın sagîr yetimlerinin müseccel vasîleri olan Şeyhican bin Hızır nâm meclis-i şer' de Mustafa ve Mehmed ibn-i Monlâ Ali taraflarından mezbûr Monlâ Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbur babaları mezbûr yedinde irs-i şer' le intikâl idüb ve merkûm Monlâ Ali'nin yedinde olub Karye-i Aseli' de vâki' hudûdları ma'lûm olan bağ ve bağçe ve damlardan ve nefsi-i şehirde vâki' yine hudûdı ma'lûm olan evlerden mezbûran Ayşe ve Râbi'a'ya 'âyid ve râci' olan hisseleri harâba müşrif olub bey' itmesi yetimelerin infâkı olub ve nafakaya zarûriyeleri olmağla zikr olunan hisselerin irs-i şer' le mezâda virilüb üç günden ziyâde sûk-ı sultânîde bey men yezid olunub ahirü'l-emr mezbûran Mustafa ve Mehmed üzerinde yigirmi riyâl guraşa karar bulub ziyâde ile tâlib-i zuhûr itmemekle zikr olunan bağlardan ve bağçelerden ve köyde ve şehirde olan evlerden (s.38) mezbûran Ayşe'ye ve Râbi'a'ya 'âyid olan hisselerin mezbûran Mustafa ile Mehmed yigirmi riyâl guraşa vesâyetim hasebiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledük zikr olunan bağ ve bağçe ve köyde ve şehirde olan evlerde mezbûran Ayşe ve Râbi'a'nın min-ba'd 'alâkaları kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vesâyeten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Ali dahi oğulları tarafından vekâleten tasdîk idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, İbrahim Çelebi Hâcî Bey, Hâcî Resûl Mansûr, Ali Çelebi Monlâ Halim, Ebubekir bin Kasım, Monlâ Süleyman Mehmed, Abbas bin Allahvirdi ve gayrihim.

s.38/b.1:

Budur ki Monlâ Ali Yar Ahmed ziyarım kimesne meclis-i şer' de müteveffâ Nebî yetimlerinin Ayşe ve Râbi'a'nın müseccel vasîleri olan Şeyhican Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûre Ayşe'ye altı riyâl guruş ve mezbûre Râbi'a'ya dokuz riyâl guruş ki cem'an on beş riyâl guruş deynimde virecek deynim olub mezbûre Râbi'a'yı yanımda bilâ nafaka besleyüb ve dokuz guruşu benim üzerimde karz kalub ve Ayşe'nin dahi yine altı guruşu yine üzerimde karz-ı hasen olub ne zemân taleb olunursa dokuz riyâl guruş Râbi'a'ya ve altı guruş Ayşe'ye teslim idecek oldım didikde mezbûr Şeyhican dahi vesâyeten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Hâcî Bey, Oğul İbrahim Çelebi, Hâcî Resûl Mansûr, Ali Çelebi Monlâ Halim, Bekir bin Kasım ve gayrihim.

s.38/b.2:

Budur ki Mahrûse-i Diyarbekir sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden İbrahim Bey ve Şa'bân Bey nâm cündiler meclis-i şer' de Nurveli'den olub göçer taifesinden olan Ca'fer bin Ali ve İsmail bin Hamza nâm Kürdler mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüb didiler ki Ergani toprağında vâki' Karadeynek nâm karyede iki re's atımız ile iki öküz serika olunub izin sürerek gelüb öküzleri işbu mezbûran Ca'fer ve İsmail'in yedinde bulduk atlarımızı dahi taleb iderüz su'âl olunsun didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûran Ca'fer ve İsmail cevâb virüb didiler ki biz aşağıdan bu cânibe gelürken gördük iki Kürd bu iki öküzü suvarub gider hemân bizi gördükleri gibi öküzleri koyub Malan Dağ'ında firâr eylediler biz varub öküzleri suvarub getürdük lâkin atlardan haberimiz yokdır deyü cevâb virmeğın mâ-vak'a mezbûran Şa'bân Bey ve İbrahim Bey talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey Sipâhî, Ramazan Beşe Abdullah, Selim Bey Sipâhî, Osman Kethüda Ahmed, Ali Çelebi Monlâ Halim, Burak Hamza, Mustafa Bey merdüm-i Büyük Hâcî.

s.38/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Nebi bin Yar Ahmed nâm kimesnenin sagîre yetimleri Ayşe ve Râbi‘a nâm sagîrelerin müseccel vasîleri olan Şeyhican Çelebi bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘de Mustafa ve Mehmed ibn-i Monlâ Ali taraflarından merkûm Monlâ Ali muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûretanın nafaka ve kisveye zarûriyeleri olmağla babaları mezbûr Nebi‘den irs-i şer‘le intikâl idüb işbu ‘ammûleri mezbûr Monlâ Ali’nin yedinde olub Karye-i Aseli‘de vâki‘ hudûdları ma‘lûm olan bağ ve bağçe ve evlerden ve nefsi şehirde olan hudûdı ma‘lûm evlerden mezbûretan Ayşe ve Râbi‘a‘ya ‘âyid ve râci‘ olan evi harâba müşrif olub bey‘ olunması evlâ ve enfa olmağla irs-i şer‘le mezâda virilüb üç gündün ziyâde bey‘ men yezid olunub ahirü'l-emr mezbûran Mustafa ve Mehmed üzerinde yiğirmi riyâl guruşa karâr bulub ziyâde ile talib-i zuhûr itmemele zikr olunan (s.39) evlerden ve bağ ve bağçelerden mezbûretana ‘âyid ve râci‘ olan hisselerin salâhıyla bi'l-cümle nafaka ecli için yine mezbûran Mehmed ile Mustafa'ya yiğirmi riyâl guruşa vesâyetim hasebiyle bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi‘ eyledim zikr olunan bağlarda ve bağçe(lerde) ve köyde ve şehirde olan evlerde mezbûretan Ayşe ve Râbi‘a'nın min-ba‘d ‘alâkaları kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vesâyeten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Ali dahi oğulları mezbûran Mustafa ve Mehmed taraflarından vekâleten tasdik ve kabûl (idüb) mâ-vak‘a kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, İbrahim Çelebi Hâcî Bekir, Hâcî Resûl Mansûr, Ali Çelebi Monlâ Halim, Ebubekir Kasım, Abbas bin Allahvirdi, Monlâ Süleyman Mehmed gayri.

s.39/b.1:

Budur ki Karye-i Kiğivenk zimmîlerinden olub maktûl olan Nafdik nâm zimmînin ‘avratı kızım ve kızkarındaşı Seltan kendüler asâleten ve maktûl mezbûrun sagîr yetimi Boğik'in müseccel vasîsi olan Dilenci asâleten ve vesâyeten meclis-i şer‘de Karye-i Monlâ Köyü sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden olan Zülfî Bey ibn-i İbrahim Beşe nâm râcil muvâcehesinde her biri takrîr-i da‘vâ idüb didiler ki mezkûr Nafdik'i katl iden Arkik kaçub işbu merkûm Zülfî Bey'in yanına varub ve hâlâ

yanındadır taleb iderüz su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl merkûm Zülfî Bey cevâb virtüb didi ki mezkûr Arkik benim yanıma gelmedi ve haberim dahi yokdır deyü inkâr itdikde mezbûran zımmîler şâhidimiz yokdır yemîn eylesün mezkûr Arkik yanında olmaduğına ve hizmetkârında dahi olmaduğına ve nerede olduğını bilmedüğine yemîn eylesün didüklerinde merkûm Zülfî Bey mezkûr Arkik benim yanıma gelmedi yanımda dahi yokdır ve hizmetkârımda dahi olmayub ve nerede olduğın bilmem 'alâkam ve haberim yokdır deyü yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey bin Hüseyincan Ağa, Hızır Bey bin İsmail, Murtazâ Beşe Hacı Hasan, Küçük Ağa Kanber, Mustafa Çelebi İsmail, Ali Çelebi Monlâ Halim ve gayrihim.

s.39/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed meclis-i şer' de el-Hâc Seyyid Ebubekir bin Velican muvâcehesinde ikrâr idüb Cemşid Hamâmı demekle ma'rûf olan hamâmı mübârek Ramazan'ın gurrasinden bir seneye varıncaya dek mezbûr el-Hâc Seyyid Ebubekir'e iki yüz riyâl guruşa icâreye virdim ki meblağ-ı mezbûranın nısfın altı aydan virüb ve nısfî âherinde dahi sene başında virecek oldu ve hamâm-ı mezbûrun kazganşağı ve battâliyyesi benim üzerime olub sâ'ir kapu içerüde ve dışaruda her ne harcı olursa kendü üzerine olacak oldu didikde merkûm el-Hâc Seyyid Bekir dahi hamâm-ı mezbûrı iki yüz riyâl guruşa bir seneye varınca icâreye kabûl idüb ve kazganşağı ve battâliyyeden gayri her ne harc olursa kendü üzerine alduğı mukırr olub mâ-vak'a kayd olundı. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hızır Beşe Mehmed, Abdurrahman Çavuş Pir Baba, Mehmed Çelebi Hamâmcızâde, Halil Beşe Hacı Mehmed, Mustafa Çelebi Mehmed Çelebi ve gayrihim.

s.40/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt Harpurt⁴⁴⁹ sâkinlerinden olan Abdi Beşe bin Musa nâm râcil meclis-i şer' de Mustafa Beşe bin Mehmed Çelebi na(m) râcil muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem ben âher diyârda olub hâlâ gelüb babamızdan

⁴⁴⁹ İki defa yazılmıştır.

irs-i şer'le intikâl idüb Câmi'-î Kebîr Mahallesi'nde vâki' işbu merkûm Mustafa Beşe'nin yedinde olub hudûdî ma'lûm olan evlerden bana 'âyid olan hissemi taleb eyledüğimde merkûm Mustafa Beşe virmeyüb ta'allül ider su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl merkûm Mustafa beşe cevâb virüb didi ki zikr olunan evleri bundan akdem işbu mezbûr Abdi Beşe ve diğêr karındaşları üçü ma'an babam mezkûr Mehmed Çelebi'ye yüz otuz altuna bey' idüb bin on yedi tarihiyle muverrah yedimde hüccet vardır deyü hücceti ibrâz idüb mazmûn-ı hüccetde merkûm Mustafa Beşe'nin takrîrine mutâbık görüldükden sonra mezbûr Abdi Beşe cevâb virüb zikr olunan evlerimizi karındaşlarım satmış lâkin ben satmayub hüccetden haberim dahi yokdır deyü inkâr itdükte merkûm Mustafa Beşe'den sıdk-ı da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundıkda udûl-ı müslimînden el-Hâc Seyyid Ebubekir bin Velican ve Hızır Beşe bin Hamza ve Hâcî Süleyman Beşe bin Ahmed ve Abdurrahman Çavuş bin Pir Baba nâm kimesneler hâzırûn olduklarında merkûmen el-Hâc Seyyid Ebubekir ve Hızır Beşe didiler ki merkûm Mustafa Beşe'nin yedinde olan hüccetin sahîhine şâhidleriz deyü şahâdet-i şer'iyeye idüb ve mezkûran el-Hâc Süleyman Beşe ve Abdurrahman Çavuş dahi didiler ki hâlâ faziletli Sinan Efendi zikr olunan bey'i hücceti gördüğü bu hüccetdir benimdir ve benim zamanımda zikr olunan evleri üç karındaş ma'an bey' itdiler deyü birbirin şahâdet idüb ve biz dahi mûmâ-ileyh Sinan Efendi ağzından şâhidleriz deyü şahâdet itdikden sonra mezkûr Abdi Beşe men' olunub zikr olunan evler Kayyûm Mustafa Beşe'nin yedinde ibka' ve hüküm birle kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Mehmed Çelebi Hamâmçızâde, Halil Beşe Hâcî Mehmed, Halil Çavuş Latif, Mustafa Çelebi Pir Baba ve gayrihim.

s.40/b.2:

Budur ki Karye-i Hırhik zımmîlerinden Hacuk veled-i Caban nâm zımmî meclis-i şer'de sulbî karındaşı Kirakos muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu karındaşım Kirakos ile birer hane ve evlerimizi taksîm itmekde nizâ'mız olub hâlâ birer hane ve kavak bağçemizi ve bir kıt'a tarla ki bir tarafı Mahmud Beşe ve bir tarafı çay ve bir tarafı centik ve bir tarafı ark bu hudûd ile mahdûd olan tarla ve bu kadar evlerin alub kabûl ve kabz idüb ve aşağı ki evlerimiz bi'l-cümle mezbûr karındaşım Kirakos alub kabûl ve kabz idüb didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını

mukırr-ı lehü'l-mezbûr Kirakos dahi tasdık ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ca'fer Beşe bin Abdullah, Yusuf Beşe bin Abdullah, Mahmud Beşe bin Abdullah, Hüseyin Çelebi el-Müderriş, Mir Ali bin Şâkire Sarpulı.

s.40/b.3:

Budur ki sâbık Arabgir sâkinlerinden olub hâlâ Kasaba-i Harput'da sâkin olan Sa'det bint-i (boşluk) ve Urgibe bint-i Çolak nâm hâtûnlar tarafından bu husûşcün Murad Bey bin Necîb ve Ca'fer Beşe bin Ahmed nâm kimesneler şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Musli bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de Mustafa bin Hasan nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletelerim mezbûretanın Arabgir'de vâki' olan Çolak bağı dimekle ma'rûf olan bağların ki bir tarafı Müeyyed oğlu bağı ve bir tarafı Ken'ân bağı ve bir tarafı Mahmud bağı ve bir tarafı dahi Hâcî Hasan bağı bu hudûd ile mahdûd olan bağların eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle damı ve suyuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûr Mustafa ile karındaşı Musa'ya kırk altı esedi guruşa (s.41) vekâletim hasebiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zıkr olunan bağda müvekkiletelerim mezbûran Sa'det ve Urgibe'nin min-ba'd 'alâkaları kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa dahi kendü tarafından asâleten ve karındaşı Musa tarafından vekâleten tasdık ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed bin Abdal, Ömer bin Ali, İbrahim Beşe Yahya, Veli bin Abdal, Hüseyin bin Abdal ve gayrihim.

s.41/b.1:

Budur ki Karye-i Kiğivenk zımmîlerinden olub bundan akdem maktûl olan Nafdik veled-i Bekik nâm zımmînin sagîr yetimi olan Boğik'in 'ammûsi olan Dilenci veled-i Belik nâm zımmî müseccel vesâyeten ve maktûl-i mezbûrun 'avreti olan Meryem bint-i Bunik nâm zımmîye dahi asâleten meclis-i şer'de Hazruk veled-i Tevce nâm zımmî muvâcehesinde ve fahrü'l-akrân Müsellim Yusuf Ağa tarafından Ali Ağa

mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu mezbûr Hazruk'un malı müşterek karındaşı olan Arkik mezkûr Nafdik'i katl idüb firâr itmişdir ve mezkûr Arkik'in mezbûr Hazruk vekîli olmağla maktûl-i mezbûr Nafdik'in dem ve diyet da'vâsı taleb eyledüğümüzde mezbûr Hazruk inkâr idüb mabeynimizde münâza'ât-ı kesîr ve muhâsamat-ı şedîdemiz olmağla mabeynimize müslümanlar girüb maktûl-i mezbûrun dem ve diyet da'vâsını bi't-taleb fârig olmak için mezbûr Hazruk inkârdan yiğirmi bir bin akçe virmek üzere bizi ıslah idüb ve bizler dahi es-sulh-u bedel-i hükm-i fehvâsı üzere 'âmil olub dahi bedel-i sulh olan yiğirmi bir bin akçeyi mezkûr Hazruk'dan vesâyeten ve asâleten alacak oldık ba'de'l-yevm maktûl-i mezbûr Nafdik'in dem ve diyet husûsçün mezbûran Arkik ve Hazruk'da ve sâ'irlerinde ve vesâyeten ve asâleten min-ba'd da'vâ ve nizâ'mız kalmayub fasl oldık husûs-u mezbûrun için mezbûran Arkik ve Hazruk ve sâ'irlerinden bir tarîkiyla bir daha vesâyeten ve asâleten da'vâ idecek ve itdirecek olursuz inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vesâyeten ikrârlarını ve salâhiyeti mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hazruk dahi vekâleten tasdik idüb ve yiğirmi bir bin akçeyi virmeğe mukarr ve mu'terif olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavûş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Han Ahmed Ağa, Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Çavuş, Abdurrahman Çelebi Hasan Çelebi, Hızır Çelebi Abdurrahman Çelebi, Zülfî Bey Mustafa Çavuş, Mehmed Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.41/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mahmud bin Günyeri Hasan muvâcehesinde meclis-i şer'de Mustafa bin Hızır Bali ikrâr idüb Ebu Tahir Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Monlâ Bekir ve bir tarafı yol ve Mehmed tarafı yine benim mülküm bu hudûd ile mahdûd olan harabe dam yerini bi'l-cümle işbu mezbûr Mustafa'ya bir buçuk riyâl guraşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim didikde mezbûr dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed bin Abdulkerim, Abdi bin Mevlûd, Seyyid Osman bin Abdulkadir, Ulâk Hasan ve gayrihim.

s.41/b.3:

Budur ki Harpurt sâkinlerinden Monlâ Ebubekir bin Budak meclis-i şer‘e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki Mustafa bin Hızır Bali bir viranenin yeri benim karlığım olub ve hem dîvârı dîvârıma fasl olub hâlâ âhere bey‘ eyledüğüm iştirâ‘ eyledikde bilâ-te'hîr şüf‘a dutub şüf‘am şüf‘adarlığı sicil olunmasın taleb iderüm didikde mezbûrun şüf‘am olduğu kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Hasan Çelebi Alican, Monlâ Mehmed Hâcızâde, Emir bin el-Hâc Ali, Monlâ Osman el-Müderri ve gayrihim.

s.42/b.1:

Budur ki Karye-i Dadayim sâkinlerinden Emirhan bin Ali Çelebi meclis-i şer‘de Büyük el-Hâc Mustafa Beşe mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm (idüb) didi ki benim ve ‘ammûcalarım Osman ve Mustafa İnan Pir Gâyb nâm ‘ammûcalarım ile ber-vech-i iştirâk Karye-i Şintil ‘akarında vâki‘ bir kıt‘a tarlamız ki bir tarafı müşteri-i mezbûr Merkeri nâm zimmîden alduğı tarla ve bir tarafı Daldik yolu ve bir tarafı Kehrizbaşı ve bir tarafı Dadayim yolu bu hudûd ile mahdûd olan tarlamızın Karingit cânibinden gelen suyla (işbu merkûm Büyük el-Hâc Mustafa Beşe‘ye)⁴⁵⁰ yigirmi riyâl guruşa semen idüb zikr olunan tarlanın üç hissesin bir hissesi işbu merkûm Büyük el-Hâc Mustafa Beşe‘ye altı riyâl guruşla yigirmi üç şâhîye bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî‘ eyledim ba‘de'l-yevm benim hissem mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Büyük el-Hâc Mustafa Beşe vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey bin Mustafa Ağa, Amil Çelebi bin el-Hâc Hüseyin, Kasım Çelebi bin Mehmed Ağa, Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Monlâ Ebubekir bin Budak, Hasan Ağa bin Abdullah ve gayrihim.

s.42/b.2:

Budur ki Sağman Sancağı'nda vâki‘ Vahine nâm karye zimmîlerinden Besek veled-i Kemal meclis-i şer‘de Ali Çelebi bin İbrahim Çelebi mahzarında ve babası

⁴⁵⁰ Üstü çizilmiştir.

mezbûr Kemal muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Ali Çelebi'ye vâcibü'l-edâ yigirmi üç riyâl gurus virecek deynim olub mukâbelesinde târîhü'l-kitâbdan iki seneye varıncaya dek mezbûra Bostâncı oldum ki varub Herzek mezra'sında lâzım olacak kadar bostâncı bilür zirâ'at ve hıfz ve hiraset idecek oldım ve babam mezbûr bana kefil-i bi'l-mâl oldı va'de tamâmı meblağ-ı mezbûr virüb virüb⁴⁵¹ edâ itdikde bostâncı hıfz ve zirâ'at itdim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr ve babası Kemal dahi kefâlet-i mezbûreyi kabûl ve tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavûş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Musli Çelebi bin Abdullah merdüm-i Hâcî Bey, Mübârek bin Küçük, Ebulkasım bin Mahmud, Ali Eskici ve gayrihim.

s.42/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kamer bint-i Abdullah nâm hâtûn tarafından Tât Ali ve İbrahim bin Şivan nâm kimesneler ki şahâdetleri vekâlet-i sâbite olan Muharrem bin Yusuf meclis-i şer' de Bali bin Satılmış mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin Hôca Mahallesi'nde vâki' bundan akdem zevci olub vefât iden Fethullah nâm zevciden mehr-i mu'accel ve mehr-i mü'eccel ve sümün hissesi mukâbelesinde zikr olunan evden kendü hissesi ki bir tarafı Monlâ Mustafa ve bir tarafı Mahir Çelebi ve bir tarafı mezbûr Bali bu hudûd ile (mahdûd) olan hisse evin işbu Bali'nin oğlu Yunus'a hibe ve temlîk ve teslîm idüb ol dahi alub kabûl ve kabz itmiş iken tekrar da'vâdan hâlî olmamağla müslihûn tavassut idüb müvekkiletem mezbûreye bir taşt ve bir tava ve bir sitil ve bir barac ve bir sahan virüb ol dahi bedel-i sulh olan bu şeyleri bi't-tamâm alub kabûl ve kabz idüb 'alâkası kalmadı eğer ba'de'l-yevm müvekkiletem mezbûre tarafından husûs-u mezbûr içün da'vâ ve nizâ' ider olursa inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Bali dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman bin Monlâ Murad ve Monlâ Mustafa bin Monlâ Murad, Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Merîd, Ahmed Çelebi bin eş-şehir Ayşe Hâtûn ve gayrihim.

⁴⁵¹ İki defa yazılmıştır.

s.42/b.4:

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinlerinden Ali bin Satılmış meclis-i şer' de sulbî karındaşı Bali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu karındaşım Bali ile emvâl ve erzâk ve emlâkda da'vâ ve nizâ'mız kalmayub hudûdları ma'lûm ola(n) evlerde ve bağımızdan gayri hâlâ Müridi Nahiyesi'nde olub hudûdı ma'lûm olan bağı ben alub şehirde Hocâ Mahallesi'nde vâki' olub hudûdı ma'lûm olan evleri bi'l-cümle mezbûr karındaşım Bali'ye virüb kat'-i 'alâka ve fasl-ı husûmet oldık dahi min-ba'd vechen mine'l-vücûh birbirimiz ile ne evde ve ne bağda ve sâ'ir emvâl ve erzâk ve tecemmülâthânedede da'vâ ve nizâ'mız kalmadı eğer ba'de'l-yevm birbirimiz ile husûs-u mezbûr için da'vâ ve nizâ' idecek olursak inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûr(un) vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Bali dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhîr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.43/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Şâh Seltan bint-i el-Hâc Hasan meclis-i şer' de Mehmed Bey bin Hasan Çavuş nâm el-cümdi tarafından Monlâ Ebubekir mahzarında ve Habil bin Tanrıvirdi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûr Mehmed Bey'e otuz bir riyâl gurus virecek deynim olub mukâbelesinde sâkin olduğım hudûdı ma'lûm olan mülk evlerim yanında rehn vaz' idüb ve hem mezbûr Bahanik'i dahi devr-i vekîl eyledim ki târîhü'l-kitâbdan bir aya varıncaya dek virüb edâ itmez isem devr-i vekîlim olan mezbûr zikr olunan evlerimi bey' idüb edâ eyleye didikde mukırr-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrezzak Beşe bin İskender, Ali Beşe bin (boşluk), Ali Çelebi bin Budak, Mustafa Bey Kabasakal ve gayrihim.

s.43/b.2:

Budur ki Karye-i İçme sâkinlerinden Deli Mardik nâm zımmî meclis-i şer' de Mustafa bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûre

'akarında vâki' armod tarlası dimekle ma'rûf bir kıt'a tarlam ki bir tarafı Mir Bey ve bir tarafı Kısacık Malkik ve bir tarafı Sefer ve bir tarafı Haydar Bey bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a tarlamı işbu Mustafa'ya on riyâl guruş ile üç kile buğdaya bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere üzere⁴⁵² vâki' olan ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bayram Bey, Sinan Beşe bin Abdullah, Arslan Beşe bin Abdullah, Mirza Ali bin Tahir Çavuş ve gayrihim.

s.43/b.3:

Budur ki Babacan nâm zimmî Kulcan nâm zimmîye puşt ve kahbe didüğü Tevtil ve Avasın şahâdet idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Muhzır, Hasan Bazârbaşı, Küçük Ahmed Muhzır.

s.43/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Avir veled-i Kesber meclis-i şer' de Semik ve Battal veled-i Hacuk mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Sinabud Mahallesi'nde vâki' bir bâb evi havlusuyla ki ve bir tarafı Kanberin ve bir tarafı tâbi'-i mezbûr ve bir tarafı yol ve bir tarafı çay bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb evimi havlusuyla işbu mezbûr Semik'e on bir riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır ve yaz günü ben üzerinde yatub kalmak ve kapısı kaim altında yola kadar açması kavlimiz olmuştur didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bursem veled-i Kulkesen, Kesber veled-i Duldırız, Hubik veled-i Çulcan, İğob Ribatlı, Vartan veled-i Ubad, İsâ Çelebi Halil, Piyâle bin Muhzır, Isvader veled-i Ubad ve gayrihim.

⁴⁵² İki defa yazılmıştır.

s.43/b.5:

Budur ki İbrahim Beşe işbu Kirakos benim sagır oğlim Mehmed'i bilâ-sebeb dögmüşdür su'âl olunsun diyücek gıbbe's-su'âl mezbûr inkârimü'l-yemîn kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman bin Bayram, Piyâle Muhzır ve gayrihim.

s.43/b.6:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Murtazâ Çelebi bin el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer' de Karye-i Habusı sâkinlerinden Salik veled-i Badeser muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim Karye-i Habusı'da vâki' iki kıt'a tarlam ki bir tarlanın bir tarafı Badeser ve bir tarafı Mencik ve bir tarafı Delik ve bir tarafı Harık ve bir tarlasının bir tarafı sulı Badeser tarlası ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı pınar bu hudûd ile mahdûd olan iki kıt'a tarlamı işbu mezbûr Salik'e on dört riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı (semen) ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Salik dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Sarrâc Ali Çelebi bin Usta Musli, Kara Mustafa merdüm-i Çavuş Karındaşı, Hasan Beşe bin Kığılı, Osman Beşe bin Abdullah, Monlâ İsmail Namûn ve gayrihim.

s.44/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Resûl bin Pir Gayib meclis-i şer' de Ahmed bin Seydi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Ebutahir Mahallesi'nde vâki' iki bâb evimi önündeki havlusuyla işbu mezbûr Ahmed'e on iki buçuk riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ahmed dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Beşe Kōrikli, Monlâ Mustafa bin Yahya, Monlâ Mahmud bin Mehmed, Kōse Halil bin Emir, Hūseyincan Halil ve gayrihim.

s.44/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ömer bin Sefer ve Abdurrahman Çelebi bin Hızır tarafından Murtazâ Beşe Ramazan nâm kimesneler meclis-i şer‘de Abdurrahman Beşe bin Veli Beşe muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki târîhü'l-kitâbdan sekiz aya varıncaya dek merkûm Abdurrahman Beşe'ye sene başından yüz otuz beş riyâl guruş deynimizde virecek deynimiz olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olub ve va‘de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan yüz otuz beş riyâl guruş merkûm Abdurrahman Beşe'ye ve tamâmın edâ idüb kefâletden halâs idecek oldık didiklerinde mezbûr Murtazâ dahi vekâleten tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî gurre-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Halil Çelebi Ca‘fer Ağa, Mehmed bin Mecid, Mustafa bin Mahmud, Monlâ Osman Bayram, Osman Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.44/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Tufan Koca bin Haydar meclis-i şer‘de torunu olan Hasan bin Mehmed nâm tarafından babası mezbûr Mehmed muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Pekinik Nahiyesi'nde vâki‘ olub Râbi‘a bint-i Şerif nâm hâtûn ile müşterek olub hudûdı ma‘lûm olan bağdan eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla bi'l-cümlesinden bana ‘âyid olan nısf hissemi bi'l-cümle mezbûr Hasan'a hibe ve temlik ve teslîm idüb ve mezbûr dahi alub kabz ve tesellüm kılub zikr olunan bağdan bana ‘âyid nısf hissemde min-ba‘d ‘alâkam kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i mevhubedir keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını ve hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed dahi vekâleten tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Bayram, Kasım Çelebi Abdullah, Hızır Bali Şeyhican, Kaya Bali Hasan, Halil bin Hüseyin, Yusuf bin Hüseyin, Ahmed bin Mustafa ve gayrihim.

s.44/b.4:

Budur ki Sâhib-i Devlet Hüsrev Paşa edâm-allahû te‘âlâ iclâlehû hazretlerinin cânib-i a‘lâlarından Kasaba-i Harpurt'da vâki‘esnâflardan ordu-yı hümâyûn istihrâcına

mektûb-ı şerifle mübâşir ta'yîn olunan Hüseyin Bey meclis-i şer' de kasaba-i mezbûre esnâfları mahzarlarında Bazârbaşı Hasan muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki hâlâ me'mûr olduğum işbu Kasaba-i Harput'da vâki' esnâflardan bedel-i ordu-yı hümâyûn için on altı bin altı yüz sağ akçe cem' ve tahsîl idüb meblağ-ı mezbûr bî-kusûr mezbûr bazârbaşı yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb iletüb mîrîye teslîm idecek oldım diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran esnâf halkı ve Hasan nâm bazârbaşı vicâhen tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Ağa Müslim Mîrlivâ, Hüseyin Çelebi el-Müderriş, Koyun Getüren Mehmed Bey nâm el-Cümdi, Ali Çelebi bin Osman Monlâ Halim Kethüda ve gayrihim.

s.45/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olan Murtazâ Beşe bin Hâcı Hasan asâleten ve Hâcı Hüseyin tarafından oğlu olan Ali Beşe vekâleten meclis-i şer' de Ebubekir Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed Bey muvâcehesinde her biri asâleten ve vekâleten ikrâr ve i'tirâf idüb didiler ki Karye-i Depecük toprağında vâki' olan bir kıt'a mülk tarla ile ve üç rub' topraklarımızı ki hudûdları inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûm olmağın zikr olunan bir kıt'a mülk tarla ile üç rub' topraklarımızı sularıyla bi'l-cümle mûmâ-ileyh Ebubekir Çelebi'ye kırk beş kile buğdaya bey' idüb zikr olunan kırk beş kile buğdayı bi't-tamâm asâleten ve vekâleten alub kabz idüb ve mebî' dahi kendüye teslîm eyledük ba'de'l-yevm zikr olunan tarlalarda ve topraklarda min-ba'd 'alâkamız kalmadı didiklerinde mukırran-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını müşârün-ileyh Ebubekir Çelebi dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Bayram, Hoca Ahmed, Hâcı Osman Tayyazâde, Ömer Bey ibn-i Rıdvan Ağa, İbrahim Çelebi Küçük el-Hâc Bey, Halil Beşe Hâcı Mehmed, Halil Çelebi Küçük el-Hâc Bey ve gayrihim.

s.45/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Şerif Koca nâm kimesnenin kebîre kızı Râhiye nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olub

zevci olan Yusuf bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘de Tufan Koca muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki müvekkilem mezbûre Râhiye'ye babası mezbûr Şerif'den intikâl idüb Melik Nahiyesi'nde vâki‘ bir tarafı Burâk Mustafa ve bir tarafı divarcı şeyhi ve bir tarafı Kadir oğlu bağçe bağdan eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla bu hudûd ile mahdûd olan bağın bi'l-cümlesinden müvekkilem mezbûreye ‘âyid ve râci‘ olan nısf hissesini işbu mezbûr Tufan Koca'ya yiğirmi guruşa vekâletim hasebiyle bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim ki zikr olunan bağın nısfında mezbûre menkûhamın min-ba‘d ‘alâkası kalmadı hemân Çınarlık'da olan Şark Cevizi dimekle ma‘rûf bir ceviz yerim olub andan gayri ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Tufan Koca dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kör Ömer Ağa Mehmed, Hakvirdi Na‘l-bend, Mir Hâcî bin Arslan, Kasım Çelebi Abdullah, Ahmed bin Mustafa, Mahmud bin Hasankulı, Hüseyin bin Ali Koca ve gayrihim.

s.45/b.3:

Budur ki Ali Çelebi Hâcî Seydi muvâcehesinde iki buçuk batmân balımız vardır sermâye ve fâidesi bellidir diyücek mezbûr elli bir şâhî hakkım vardır virmişim didikde mezbûr elli bir şâhîsin yokdır deyü yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Mahdûm, Tavil Ahmed, Muhzır Ahmed.

s.45/b.4:

Budur ki kasaba-i Harpurt'dan Ali Çelebi bin Monlâ Halim el-Hâc Seydi'den alduğı yağ ve balda sermâye ve karzda ikimiz ortak olmaduğına yemîn-bi'llâh eylesün mezbûr yemîn billâhi'l-aliyyü'l-‘azîm idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Çelebi Müezzîn, Mehmed Beşe Cebeci ve gayrihim.

s.46/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt'dan Mahmud bin Gökçek meclis-i şer' de Monlâ Osman bin Cercis'den iki batmân üzüm da'vâ idüb mezbûr inkârimü'l-yemîn kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İsmail bin Ahmed, Mustafa Muhzır, Mehmed Çelebi merdüm-i Efendi ve gayrihim.

s.46/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hüseyin bin Mustafa kendü tarafından asâleten ve vâlidesi Döne bint-i İlyas Çavuş nâm hâtûn tarafından Kürd Hüseyin bin Yusuf ve Monlâ Osman bin Cercis şahâdetleri ile bu husûşcün vekâleten meclis-i şer' de Şa'bân bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki' bir bâb evimizi ve üstünde olan yeriyle ki bir tarafı Monlâ Osman ve bir tarafı Yusuf ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb evimizi ve önünde olan yol yeriyle ki işbu mezbûr Şa'bân yigirmi iki riyâl guruşa asâleten ve vekâleten bey'-i bāt-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola ne benim ve ne vâlidem mezbûrenin 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Şa'bân tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İsmail Namûn, Ahmed bin Mustafa, Kasım Ağa merdüm-i Küçük el-Hâc Bey, Emir Hâcî bin Arslan, Piyâle Muhzır bin Abdullah, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.46/b.3:

Budur(ki) Kasaba-i Harpurt'da vâki' Arslaniye Medresesi sâkinlerinden tâlib-i ulûm tâifesiinden Mehmed Efendi bin Hâtimzâde ve Monlâ Ahmed ve Monlâ İbrahim ve Monlâ Hâbil bin Ali Efendi ve sâ'îrleri mahfil-i kazâdan Mansûriye Zâviyesi'ne bi'l-fi'il mütevellî olan el-Hâc es-Seyyid Ebubekir Efendi mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb mu'tad-ı kadîm üzre evkâf-ı mezbûreden müşârün-ileyh el-Hâc es-Seyyid Ebubekir Efendi yedinden mah-ı Rebî'ü'l-âhirenin guresinden işbu bin otuz altı Ramazân-ı

gâyet-i ayd-ı şerîfe varıncaya dek altı ay olub beher gün dört şâhîye hubz alub ahz eylemişüzdür didiklerinde mukırran-ı mezbûrunun ‘ale'l-infirâd ikrârlarını bi'l-muvâcehe el-mukırr-ı lehül'-mezbûr es-Seyyid Ebubekir Efendi tasdık ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Hüseyin Efendi el-Müderris, Hasan Beşe merdüm-i Büyük Hâcı, Mevlûd Bey el-Cüdi ve gayrihim.

s.47/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Küçük bin Allahkulı meclis-i şer' de Bedik veled-i Derik nâm zımmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki benim Çeltiker Nahiyesi'nde vâki' olan bağımı işbu mezbûr Bedik'e bir sene icâreye yedi guraşa virüb su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm didikde gıbbe's-su'âl mezbûr inkâr idicek 'udûl-ı müslimînden Monlâ Osman bin Bayram ve Emin Bey hâzırân olub didiler ki işbu Bedik huzûrumuzda ikrâr idüb didi ki bağ-ı mezbûrı bir sene yedi guraşa icâreye aldım deyü biz ikrârına şâhidiz ve şahâdet idüb didüğü kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr

Şühûdü'l-hâl

Seltan Ahmed Muhzır, Piyâle Muhzır, Budak Îsâ ve gayrihim.

s.47/b.2:

Budur ki Karye-i Iğiki zımmîlerinden İğob ve Serkes ve Vartes ve Kesber ve Hokas ve Ebrık ve Vartuk ve Nagürek ve Zarkik ve Dibek İğob ve Kanik ve Emirhan ve Körkik nâm zımmîler meclis-i şer' de ve Kürd Küçük Ağa bin Kanber muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu Küçük Ağa'nın Karye-i Sürsürü'de bir değirmeni olub ve değirmene gelen su arkı kadîmi âher yerden gelüb karyemize gelen suda bir vecihle medhali yoğ iken hâlâ karyemize gelen suyu kesüb Hallac Süleyman değirmenine alub kesmekden halî değüldür su'âl olunub men' olunmasın taleb iderüz didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Küçük cevâb virüb didi ki zikr olunan su kadîmi benim değirmenime gele gelmişdir diyücek mezbûrun zımmîlerinden zikr olunan değirmenin başka suyu olub ve kadîmi karye göz suyu olduğına beyyine taleb olundıkda 'udûl-ı müslimînden Seltan Ahmed bin Ahi Musa ve Hüseyin bin Kasım ve Mahmud Beşe bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şahâde hâzırân olub didiler ki Karye-i Sürsürü'den gelen su kadîmi

karye-i mezbûr İğiki'ye gider merkûm Küçük'ün değirmenine varan başka âher karıktır min-ba'd mezbûr Küçük'ün Karye-i İğiki'ye varan arkda medhali yoktur deyü şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Emin Hasan Bey bin Seydi, Kabasakal Mustafa Bey, Alican Çelebi bin Dayızâde, Yar Mehmed Ağa merdüm-i Kabasakal Mustafa Bey, Kara Ali Beşe merdüm-i Kabasakal Mustafa Bey ve gayrihim.

s.47/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt (sâkinlerinden) Kürd Küçük Ağa meclis-i şer' de işbu Mahmud Beşe bana hırsız diyüb su'âl-i sicil olunmasın taleb iderüm diyücek mezbûr ikrâr idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.47/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Osman Çelebi Hâcı Veli meclis-i şer' de Mevlûd Bey ibn-i Mehmed Bey muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki mezbûr Mehmed Bey'e Bağdad Seferi'nde yüz on iki buçuk riyâl gurus zimmetinde alacak hakkım olub mezbûr Mehmed Bey Bağdad Seferi'nde fevt olub emvâl ve erzâkın mezbûr Mevlûd Bey tasarruf ider su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mevlûd Bey inkâr itdikde mezkûr Osman Çelebi'den sıdk-ı da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundıkda Yusuf Bey bin Abdullah ve Osman Bey ibn-i Haydar Ağa ve Ahmed Bey bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli's-şahâde hâzırân olduklarında didiler ki Bağdad Seferi'nden gelen işbu merkûm Mehmed Bey bizim huzûrumuzda işbu Osman Çelebi'ye yüz on iki riyâl gurus deynimde virecek deynim vardır inşallah Harpurt'a vardıkda edâ idecek oldım deyü ikrâr idüb biz ikrârına şahidiz deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Hasan Bey Emin, Selim Bey merdüm-i Piyâle Bey ve gayrihim.

s.48/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput zimmîlerinden Kulcan veled-i Sefer nâm zimmî meclis-i şer' de İvanis Keşîş veled-i Asuzder nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki kasaba-i mezbûre zimmîlerinden Hanbek bint-i (boşluk) nâm zimmîye Şefri Nahiyesi'nde vâki' hudûdı ma'lûm olan nısf bağın bundan akdem kendüsü ölünceye dek beslemek şartıyla mezbûr Keşîş'e hibe ve temlîk idüb ba'dehû mezbûr Keşîş âher-i diyâra gidüb oğlu mezbûreyi beslemeyüb kapudan dışarı itmekle mezbûre Hanbek benim yanıma gelüb zikr olunan nısf bağın bana hibe ve temlîk idüb ve ben dahi alub kabz idüb ve mezbûreyi dahi iki seneden mütecâviz yanımda beslemek üzere iken mezbûr Keşîş âher-i diyârdan gelüb akrabamız olmağla önce da'vâ eyledim mezbûr gelmeyüb tekrar ben vardım niçün gelmezsin eğer bağ-ı mezbûr için gelmezsen bağ-ı mezbûr yine sana olsun ve karıyı dahi nikâhla al besle didiğümde mezbûr Keşîş cevâb (virüb) didi ki bağda ve karıda aslâ da'vâm yoktur diyüb ve mezbûre dahi on aydan ziyâde hayatda olub yine mezbûr Keşîş aslâ da'vâ itmeyüb sükûn idüb ba'dehû mezbûre mürd olub üzerine vasiyyeti yoktur akçe dahi harc eyledim ba'dehû mezbûr Keşîş gelüb mezbûre mukaddemâ bağ-ı mezbûrı kendüyü beslemek şartıyla bana virmişdir deyü bağ-ı mezbûrı elimden alub bana hayf olmağla ben dahi varub ahvâlimi ilam idüb bağ-ı mezbûr bana gerü edâ olmağa yedimde fetvâyı şerîfe var nakl olunub su'âl olunsun didikde mezbûrun yedinde olan fetvâyı şerîfe nakl olundukda sûret-i mezbûrede Zeyd müdde'î Hind'in hayatında Amr tasarruf iderken da'vâ itmeyüb Hind'in fevtinden sonra Amr'dan da'vâsı mesmû'a olur mu? el-cevâb olmaz deyü buyrulmağın gıbbe's-su'âl mezkûr Keşîş cevâbında ben âher-i diyârdan geldükde mezbûr Kulcan bana gelüb bağ-ı mezbûr senün olsun ve mezbûreyi dahi nikâhla al diyüb ve ben dahi bağda aslâ da'vâm yoktur ve Hanbek karıyı da dahi sen besle dimedim deyü inkâr itdikde merkûm Kulcan mezkûr Keşîş bağ-ı mezbûrda aslâ da'vâm yoktur dimediğine yemîn eylesün didikde mezbûr Keşîş ben yemîn itmeme Keşîşlikden düşür mezbûr Kulcan'a yemîn lâzım gelmez lâkin kendüye i'timâdım vardır ben geldikde mezbûr bana bağ-ı mezbûr senin olsun diyüb ben dahi bağ-ı mezbûrda aslâ da'vâm yoktur ve mezbûre karıyı sen besle didiğüme yemîn eylesün zikr olunan bağ da'vâsından bi'l-küllîye ferâgat eylerim deyü mezbûr Kulcan yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm itdikden sonra ber-mûceb-i fetvâyı şerîf mezbûr Keşîş men' olunub bağ-ı mezbûr mezkûr Kulcan'ın yanında ibka-yı hükm birle kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey Abdullah, Osman Beşe Abdullah, Yusuf Bey Abdullah, Mehmed bin Dürzi Mahmud ve gayrihim.

s.48/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hasan Çelebi bin Alican meclis-i şer' de Kasaba-i mezbûreden olub âher-i diyârda olan Kirkor Keşîş tarafından Keterbil veled-i Bahadır nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mezkûr Kirkor Keşîş' de elli riyâl gurus alacağım olub mukâbelesinde bir güğüm ve bir saban ve bir tencere ve iki tabak ve bir beroş rehn idib hâlâ meblağ-ı mezbûr olan elli riyâl gurusu işbu mezbûr Keterbil yedinden bi't-tamâm alub kabz idüb ve zikr olunan rehinlerin dahi mezbûr Keterbil'e teslîm eyledim ba'de'l-yevm mezkûr Kirkor Keşîş' de min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Keterbil dahi tasdîk idüb ve zikr olunan rehinleri (s.49) merkûm Hasan Çelebi'den alub fûrûht eyledim deyü mukayyed olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Nizameddin Mehmed Çelebi, Mahmud Ağa Pîr Veli, Ali Çelebi Monlâ Halim, Yusuf bin Abdullah ve gayrihim.

s.49/b.1:

Budur ki müteveffâ Bâri Çavûşzâde Mehmed Bey'in oğlu Mevlûd Bey meclis-i şer' de Osman Çelebi bin Hâcı Veli muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki babam bezirhanede fevt oldukda işbu mezbûrun yanında bir mikdâr beksimad ve esbâb ve çadır ve sâ'ir şeyleri kalmışdır taleb iderim didikde mezbûr Osman Çelebi didi ki merkûm Mehmed Bey'in benim yanımda eğer akçe ve eğer esbâb ve beksimad ve sâ'ir şeylerden bir nesnesi kalmamışdır deyü inkâr itdikde mezbûr Mevlûd Bey şahidim yokdır yemîn eylesün mezkûr Osman Çelebi yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin, İsmail Bey Mustafa Ağa, Ahmed Bey Kürklü, Selim Bey Piyâle Bey ve gayrihim.

s.49/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ömer bin Hâcî Veli meclis-i şer‘de Kal‘a sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden olan Osman Bey bin Haydar Ağa nâm cümdi muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki Pekinik Nâhiyesi'nde vâki‘ olub babamızdan irs-i şer‘le intikâl idüb karındaşım Osman ile müşâ‘ ve müşterek olan Ekin Bağlı dimekle ma‘rûf olan bağı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damları ve sularıyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla ve menba‘ıyla çeküde olan teğek bağından gayri bağlar bana ‘âyid olan nısf hissemi bi'l-cümle işbu merkûm Osman Bey'e yüz altmış riyâl guruşa bey‘ idüb meblağ-ı mezbûrdan Kavaklar Çarşusu'nda vâki‘ olub bir tarafı Monlâ Bekir ve bir tarafı mâ‘adâsı bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb dükkânım doksan riyâl guruşa ve bir yaşıl inci culfa kürkle mevcûdı elli guruşa ve yigirmi riyâl guruş dahi nakdiye ki cem‘an yüz altmış riyâl guruş olur bey‘ olub kabûl ve kabz idüb mebî‘ dahi merkûm Osman Bey'e teslim eyledüm ba‘de'l-yevm çeküde olan teğek bağından gayri zikr olunan Ekin Bağının ve Göçer bağın nısfında min-ba‘d ‘alâkam kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Bey dahi tasdık idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Ağa Pîr Veli, Hâcî Bayram Manzûr Ağa, Kaya bin İmamkulu, İbrahim Çelebi Usluca, Halil Çelebi İbrahim Çelebi, Haydar bin Zülfikar ve gayrihim.

s.49/b.3:

Budur ki hâlâ Sağman Sancağı reayaları tarafından husûs-u âtî'üz-zikre vekîlleri olan Hüdavirdi Ağa bin Mustafa Ağa meclis-i şer‘de hâlâ havâss-ı hümâyûn emini olan Hasan Bey tarafından Ali Ağa bin Beyazıd muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Kazâ-i Harpurt'da vâki‘ mûmâ-ileyh Hasan Bey tahvîlinden der-anbar olan mîrî gılalı Sağman Kazâsı reayasına nakli ferman olunan işbu yüz Harpurt kilesi gılal nakl olub kapucıbaşı Mehmed Ağa mübâşeretiyile hâlâ ben gelüb mûmâ-ileyh Hasan Bey anbarından mîrî terekeden dört yüz Hapurut kile terekeyi vekâletim hasebiyle ben alub kabz idüb eyleyüb Diyarbekir'e mîrî anbara teslim idecek oldım deyü ikrâr idüb mezbûr Ali Ağa talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Ağa Oğlu Bekir Çavuş, İsmail Çelebi İbrahim Çelebi, Osman Beşe Hasan, Ahmed bin Kürklü, Ömer Beşe Osman ve gayri.

s.50/b.1:

Budur ki Kal'a'dan Ali bin Hamza meclis-i şer' de Murtazâ bin Ramazan muvâcehesinde ikrâr idüb hâlâ benim gözlerim 'amâ olub âher kimesneleriyle da'vâm olub ve nice kimesnelerin dahi bir hesâbı olub ben kadir olmaduğım ecilde işbu mezbûr Murtazâ Çelebi'yi her husûsuma vekil eyledüm didikde mezbûr Murtazâ dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Ağa Merdüm, Mehmed Kethüda-i Kal'a, İsmail Bey Mustafa Ağa, Yagob Oğlu Yani, Seydi Alpavudlı ve gayri.

s.50/b.2:

Budur ki Karye-i Kiğivenk zimmîlerinden Hazruk veled-i Tufan nâm zimmî meclis-i şer' de Osman Çavuş bin Mustafa Çavuş tarafından Hâcî Mehmed muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' karındaşım Arkik ile müşâ' ve müşterek olan evlerimizi ve üç öküzümüzü ve bundan gayri Losik ve Ali ile müşterek olan iki kıt'a tarlamızdan bize 'âyid olan nısf hissemizi merkûm Osman Çavuş'a altmış altı riyâl guruşa ki öküzler yiğirmi bir riyâl ve evler yiğirmi riyâl ve nısf tarlalar dahi yiğirmi beş riyâla bey' idüb meblağ-ı mezbûr olan altmış altı riyâl guruşu merkûm Osman Çavuş yedinden ben alub kabz idüb ve zikr olunan öküzleri ve evleri ve nısf tarlaları merkûm Osman Çavuş'a teslîm idüb 'alâkamız kalmadı didikde mezbûr Çelebi Mehmed dahi vekâleti tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Mehmed Kiğivenkli, Abdurrahman Çelebi, Ali Çelebi merdüm-i Mustafa Çavuş, Yusuf merdüm-i Mustafa Çavuş, Ebulgani, Hacuk, Ali bin İbrahim, Bali bin Davud ve gayrihim.

s.50/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Osman Çavuş tarafından Hâcî Mehmed meclis-i şer' de Karye-i Kiğivenk'den Hazruk veled-i Teyce nâm zimmî muvâcehesinde

ikrâr idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki‘ olan merkûm Osman Çavuş'un hudûdı ma‘lûm olan evlerini ve üç öküzünü işbu mezbûr Hazruk elli riyâl guruşa vekâletim hasebiyle bey‘ idüb meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde mezkûr Hazruk dahi merkûm Osman Çavuş'a murâba‘a olub zıkr olunan öküzleri ve evleri kendüye teslîm idüb ne zemân mezkûr Hazruk murâba‘alıklardan çıkarsa zıkr olunan elli riyâl guruşu merkûm Osman Çavuş'a teslîm idecek oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hazruk dahi tasdîk idüb ve elli riyâl guruşu edâ itmesini kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.50/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mustafa Çelebi bin Hüseyin meclis-i şer‘de Karye-i Zaluni'den Hasan bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem Piyâle Bey'in âher ve Hüseyin ve Ahmed nâm kimesnelerin Karye-i Zaluni'den Malkik nâm zimmînin zimmetinde on iki riyâl guruş alacak hakları olub mezbûr zimmînin her nesi var ise rehn olub beni devr-i vekîl idüb ve iki aydan mütecâviz va‘desin geçüb mezbûran Hüseyin ve Ahmed akçelerin benden talep ve rehinlerin satan deyü lâfzen idüb ve gibbe‘ş-şer‘i edâsı lâzım gelmekle hâlâ ben dahi mezkûr Malkik karye-i mezbûrede vâki‘ iki bâb damıyla bir örtme havlusuyla ki hudûdı ma‘lûm olmağın mezâda virilüb on günden ziyâde bey‘ men yezid olunub ahirü'l-emr işbu mezbûr Hasan üzerinde dokuz riyâl guruşa karâr bulub ziyâde ile talib olmağla zıkr olunan evlerin bi'l-cümle mezbûr Hasan'a dokuz (s.51) riyâl guruşa deyn-i ecil için vekâletim hasebiyle bey‘ idüb meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm mezbûr Hasan yedinden ben alub kabz idüb ve iletüb mezbûran Ahmed ve Hasan'a olan deyni edâ idüb ve mebî‘ dahi mezbûr Hasan'a teslîm eyledüm didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hasan dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Hamza Beşe Zeki, Bestami Zülfikar, Musli bin Pîri Çelebi, Yusuf Abdullah ve gayrihim.

s.51/b.1:

Budur ki Karye-i Tadım'dan Keşîş veled-i Sahik nâm zımmî meclis-i şer' de Davud veled-i Serkis nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' hudûdı ma'lûm olan bir bâb değirmenin kabzıda üç gün benim ve dört gün mezbûr Davud'un olub ve yine değirmen kurbunda olan bağçenin dahi nısfı benim ve nısf-ı âheri mezbûrundur su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Davud cevâb virüb didi ki fi'l-vâki' zıkr olunan değirmenden kabzıda dört benim olub ve üç gün mezkûr Keşîş'in olub ve yine zıkr olunan bağçenin dahi nısfı benim ve nısf-ı âheri yine mezkûr Keşîş'in deyü ikrâr itmeğin mâ-vak'a mezbûran talebiyle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Topal Ali Beşe Perçençli, Mehmed bin Abdullah, Sıgar veled-i Körtik, Münasır Hasîb, Kirakos Bozik, Muhzır Ahmed ve gayrihim.

s.51/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput'da vâki' Arslaniye Mescidi cemâ'atinden Bekir bin Hâcı Osman ve Hâcı Selâmet bin () ve Ramazan bin Mehmed ve Ahmed bin Pîri ve Rıdvân bin Abdullah ve Ahmed bin Latif ve Mustafa bin Mehmed ve Talib Abdi ve Demürçi Mustafa ve İbrahim bin Pir Veli ve gayrileri meclis-i şer' de Seydi bin Ahmed muvâcehesinde her biri 'ale'l-infirâd ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu mezbûr Seydi mukaddemâ bizim mahallemizden olub üzerimizde edâsı lâzım gelen her ne harc olursa yine mezbûr bizimle ma'an virir iken varub hissedarı olub lâkin yedinde olan bağ ve toprakları harc için her sene bize bir esedi gurus virecek olub ve bizler dahi mezbûr Seydi'den ve evlâdından eğer 'avârız ve nüzül ve sürsat ve sâ'ır her ne tekâlif gelürse min-ba'd bir esedi gurusdan ziyâde bir akçe ve bir habbe taleb itmeyecek oldık didiklerinde mukırrun-ı mezbûrunun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Seydi dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve her sene bir esedi gurusı cümle mezbûre cemâ'atine virmeği kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Ahmed Kethüda Kızır, Mahmud bin Hâcı Hızır, Ahmed bin Can Ahmed, Ahmed bin Çolak ve gayrihim.

s.51/b.3:

Bu(dur ki) Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Küçük bin (boşluk) nâm kimesne meclis-i şer' de Bedik veled-i Asuzder nâm zımmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb bundan akdem mezbûr zımmînin yanında bir kazgan ve bir taşt emânet koydum taleb iderüm didikde gibbe's-su'âl mezbûr Bedik cevâb (virüb) didi ki mezbûrdan bir kazgan ve bir taşt otuz üç nügi gelüb beher nügisin on üç şâhîden bana nügisini bey' (idüb) akçesin kendü ile hesâb idüb benden alacağı kalmamışdır diyücek mezbûr Küçük ben satmadım deyü inkâr itdikde Mustafa Çelebi bin Hüseyin ve Abbas bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli'-ş-şahâde hâzırân olduklarında didiler ki mezbûr Küçük bizim huzûrumuzda mezbûr Bedik'e bir taşt ve bir kazgan otuz üç nügi gelüb mezkûr on üç şâhî nügisini satub akçesin hesâb (okunmuyor) (s.52) şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-ı kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kara Osman Hasan, Ahmed bin Burak, Ahmed bin Han Ahmed, Küçük Muhzır.

s.52/b.1:

Budur ki Karye-i Sanuk'dan Kendik veled-i Berrak nâm zımmî meclis-i şer' de Masruf veled-i Merek muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb karye-i mezbûre(de) vâki' babam ile mezbûr yedinde olan evleri hisse idüb hâlâ taleb eyledüğümde ta'allül ider su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezbûr Kendik mezbûrun babasıyla hisse itmedim ve hissesi olduğın dahi bilmem deyü inkâr itdikde mezbûr Masruf şâhidim yokdır yemîn eyesün diyücek mezbûr Kendik yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kürd Çeri, Musli Çelebi Kâtib, Ömer bin el-Cüdi ve gayrihim.

s.52/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Halime bint-i Burak nâm hâtûn tarafından bu husûşçün vekîli Ali bin Bayram ve Seyyid Mahmud bin Zeynel nâm kimesne şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan karındaşı Ali meclis-i şer' e gelüb takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûrenin Çeltiker'de vâki' olan teğek bağına Mansur bundan akdem Ahik Kethüda bağını Monlâ Osman bey' itdüğü gibi müvekkilem mezbûre şüf'a dutub ve mezbûr Monlâ Osman dahi zikr olunan bağı Hüseyin Çelebi'ye

bey' itdüğü gibi yine mezbûre şüf'a dutub sicil olunması vekâletim hasebiyle taleb iderüm didüğü mezbûr Ali'nin takrîr tahrîr olunub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Burak bin Hamza, Veli Musli, Osman Kethüda Ahmed ve gayrihim.

s.52/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput'da Abdullah bin Pir Veli meclis-i şer'de Osman bin Kaya Bali muvâcehesinde ikrâr idüb tabağhanede vâki' Şamil oğlu dükkânı dimekle ma'rûf olub Ömer nâm kimesne ile müşâ' ve müşterek olan harabe dükkân yerinden bana 'âyid olan nısf hissemi mezbûr Osman'a altmış şâhîye bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan dükkân ve odanın nısfında 'alâkam kalmadı didikde mezbûr Osman dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Burak bin Hamza, Ömer Çelebi Berk, Süleyman bin Hâcı Hasan, Ebulkasım Abdullah, Halil bin Hüdavirdi ve gayrihim.

s.52/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Mehmed bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de kızı oğlu olan Musa bin İbrahim muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Sara Hatun Mahallesi'nde vâki' olan evlerimiz ki bir tarafı Monlâ Mevlûd ve bir tarafı Şâh Hüseyin ve bir tarafı tarik bu hudûd ile mahdûd olan evlerimiz havlusuyla ve içinde olan tecemmülâthâne ve hamama virilen dökmevi kovan ve sâ'îr şeyler her ne var ise bi'l-cümlesin işbu mezbûr Musa'ya bu şartla hibe ve temlik ve teslîm idüb ve mezbûr dahi kabûl ve kabz ve tesellüm kılub ve mezbûr Musa dahi madem ki ben hayatda oldukça beni iyüce besleyüb ve fevt oldukdan sonra yine beni iyüce kılduracak olmağın ba'dehû merkûm beni beslemeyüb kapudan dışarı idecek olursa yine zikr olunan evler ve tecemmülâthâne ve kovan ve sâ'îr her ne var ise bi'l-cümle benim olub kendü aslâ dahil itmeyecek oldu ve bundan gayri Ankuzı elinde vâki' hudûdi ma'lûm olan vakf bağımlı virdim ki her ne dahi olursa kendü tımar idüb dahi zabt ve tasarruf idecek olub kendünün 'alâkası olmayacak oldu ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını ve hibesini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Musa dahi bi'l-muvâcehe

tasdîk idüb ve mezbûr Mehmed'i dahi beslemeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud bin Berber, Burak bin Hamza, Munzur bin Hasan, Mürsel Mevlûd, Ahmed bin Hızır, Mehmed bin Emirkulî, Ebubekir bin Bayram, Receb bin Hâcî Bayram ve gayrihim.

s.52/b.5:

Budur ki Karye-i Cib'den Tahir bin Kara Mehmed meclis-i şer' de Süleyman bin Tarak muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' Ebulkasım'dan satun alduğım iki kıt'a tarlamı işbu mezbûr tasarruf itmeğe mani' olur su'âl (s.53) olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Süleyman cevâb virüb didi ki zikr olunan tarlaları bundan akdem karındaşım Abdi Bey İbrahim Çelebi'den satun alub yiğirmi sene vardır ki ben tasarruf iderim didikde mezbûr Tahir didi ki mezbûrun karındaşı zikr olunan tarlaları satun almayub yiğirmi sene vardır ve yiğirmi sene yokdur tasarrufuma aldım deyü inkâr itdikde mezbûr Süleyman şâhidlerim fevt olmuştur zikr olunan iki kıt'a tarlaları yiğirmi senedir ben zabt ve tasarruf eyledüğüm bilmedüğüne yemîn eylesün didikde mezbûr Tahir yemînden nükûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Piyâle bin Abdullah, Osman Çelebi merdüm-i Efendi Hazretleri, Abdurrahman Çelebi ve gayrihim.

s.53/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Fatıma bint-i Cum'a nâm hâtûn Şüşnaz Nahiyesi'nde olan bağdan kendüye 'âyid ve râci' olan ve hissesin da'vâ ve taleb ve infirâd ve teslîm ve salîm işbu Nebi bin nâm kimesneyi vekîl eyledüğüne İbrahim Piri ve Musli Çelebi bin Abdullah ve Musa bin Alican nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Nebi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi Veli Çelebi, Piyâle Abdullah, Min gayrihim.

s.53/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İbrahim bin Seydi nâm kendü asâleten⁴⁵³

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Seydi Bali nâm kimesnenin oğlu olan İbrahim kendü asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun menkûha(sı) olan Fatıma bint-i Cum'a nâm hâtûn tarafından bu husûsçün müseccel vekîli olub karındaşı olan Nebi vekâleten meclis-i şer' de Karye-i Muri'de sâkin olan Hamza bin Misâfir nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki müteveffâ-yı mezbûr Seydi malından irs-i şer' le intikâl idüb Şüşnaz Nahiyesi'nde vâki' olub işbu mezbûr Hamza'nın yedinde olan bağ ki bir tarafı Beyman oğlu ve bir tarafı Şa'bân oğlu ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bağdan hissemiz vardır diyüb ve mezbûr Hamza dahi mukaddemâ karındaşları Bekür Osman asâleten ve Mustafa tarafından vekâleten bana bey' itmişdir diyüb birbirimizle nizâ'mız olmağla mabeynimizde müslihûn tavassut idüb zikr olunan bağ da'vâsına bi't-taleb fârig olmak için yiğirmi riyâl gurusı virmek bizi ıslah idüb biz dahi es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsı üzere 'âmil olub dahi bedel-i sulh olan yiğirmi riyâl gurusı mezbûr Hamza yedinden biz asâleten ve vekâleten alub kabûl ve kabz idüb husûs-ı mezbûr için Hamza'nın yedinde olan bağdan min-ba'd benim ve mezbûr Fatıma'nın aslâ ve kat'â nizâ'mız kalmayub bî-kusûr ba'de'l-yevm bu husûs için bir tarikiye bir daha biz asâleten ve vekâleten da'vâ ve nizâ' idecek ve itdirecek olursuz inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didikde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırran-ı lehü'l-mezbûr Hamza dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Musli Abdullah, Musa bin Alican, Hamza bin İshak, Usta İbrahim Piri, Piyâle Abdullah ve gayrihim.

s.54/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Monlâ Seydi Ahmed nâm kimesnenin sulbiyye kızı olan Emine nâm hâtûn tarafından Kaya bin Hasan ve Hâcî Bayram bin Tavarım Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleri ile bu husûsçün vekâlet-i sâbite olub dayısı olan Hüseyin bin Mevlûd meclis-i şer' de Mehmed

⁴⁵³ Belge yarım bırakılmıştır.

bin Hâcî Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûre Emine'nin babası mezbûr Monlâ Seydi Ahmed üç yüz guruş alacak olub mukâbelesinde merkûm Monlâ Seydi Ahmed dahi Şefri Nahiyesi'nde vâki' Cubin çayırı dimekle ma'rûf olub hudûdı ma'lûm olan bağın tarlalarıyla ve tevâbi'yle ve levâhıkıyla bi'l-cümle rehn vaz' itmiş idi ki her ne zemân varislerimden gelüb kızım mezbûrenin üç yüz guruşın teslîm itdikde bağı alub kabz eyle diyüb ve sicil ve hüccet itdirüb hâlâ müvekkiletem mezbûre Emine'ye zikr olunan üç yüz guruşu işbu merkûm Mehmed Çelebi yedinden bi't-tamâm alub kabûl ve kabz idüb ve zikr olunan bağın mezbûr-ı merkûmı Mehmed Çelebi'ye teslîm eyledüğümde ba'de'l-yevm zikr olunan bağdan ve babasının ve sâ'ir varislerinde evvel ve ahir müvekkiletem mezbûrenin 'alâkası kalmadı ve yine müvekkiletem mezbûre Emine'ye babası mezbûr Monlâ Seydi Ahmed hayatda iken her ne rızkı var ise bi'l-cümlesi mukâbelesinde rızâlarıyla bir büyük kazgan alub kabz itmişdir bâkî kalan rızkından dahi min-ba'd 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebulkasım Monlâ Merid, Monlâ İsmail el-Hatib, Monlâ Ebubekir Burak, Murtazâ bin Ramazan, Küçük el-Hâc Mustafa Bey, İbrahim Çelebi Hâcî Bey, Yusuf Bey İsmail Bey, Mustafa Çelebi İsmail Bey, Burak bin Hamza ve gayrihim.

s.54/b.2:

Budur ki Ebu Tahir Kazâsı'na tâbi' Uslu nâm karyeden Osman bin Behlül ve Bekdaş veled-i Behlül nâm kimesne meclis-i şer'de Harpurt Kazâsı'na tâbi' Karye-i Hozekdek Abdi Ağa bin Allahvirdi Ağa nâm kimesne muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki bundan akdem işbu mezbûr Abdi Ağa'nın karındaşı olub vefât (iden) Hüseyin Bey'e yüz on dört guruş deynimizde vireceğim deynimiz olub ve birbirimize keffil-i bi'l-mâl olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde Karye-i Hozekdek'de vâki' olub hudûdı ma'lûm evlerimizi kapusu önüyle ve zibilliği ile ve bundan gayri yine hudûdı ma'lûm olan bir çiftlik sulı ve susuz toprağımızı rehn vaz' itmiş idük hâlâ meblağ-ı mezbûr olan yüz on dört guruşdan altmış dört guruşa merkûm Abdi Ağa'ya bi't-tamâm teslîm idüb ve bâkî kalan elli guruş mukâbelesinde zikr olunan evlerimizi bi'l-cümle ve zikr olunan bir çiftliği nısfî bizim ve nısfî âherin hılafı kalub oğlundan

tapu ile almışdır bi'l-cümle yine merkûm Abdi Ağa'ya elli guruşa bey' idüb meblağ-ı mezbûrı deynimizde olan elli guruş deynimize mahsub idüb ve zikr olunan bir çiftlik toprağı ve evleri mezbûr Abdi Ağa'ya teslim idüb ba'de'l-yevm zikr olunan evlerde ve çiftlikde min-ba'd 'alâkamız kalmayub ve mezbûr Abdi Bey'in dahi bizlerde evvel ve ahir 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Abdi Ağa dahi bi'l-muvâcehe tasdik idüb ve zikr olunan evleri ve çiftliği elli guruşa kabûl idüb ve altmış dört guruş alduğına ve mezbûrlarda aslâ ve kat'â 'alâkası kalmadığına mukırr olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim bin Fakih, Halil bin Halil, Ahmed bin Berber, Ali Çelebi Monlâ Halim, Mustafa bin Şa'bân ve gayrihim.

s.55/b.1:

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden Osman Bey ibn-i Haydar Ağa nâm cümdi meclis-i şer'de Osman Çelebi bin Hâcî Veli muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Pekinik Nahiyesi'nde vâki' olub bundan akdem Ömer Çelebi nâm kimesneden işтира eyledüğüm işbu Osman Çelebi ile müşterek olan Ekin Bağıyla Göçer Ahmed Bağından bana 'âyid olan nısf hissemi ki hudûdı ma'lûm olmağın zikr olunan bağlardan bana 'âyid olan nısf hissemi sularıyla bi'l-cümle yine işbu Osman Çelebi'ye yüz otuz beş riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî' eyledim zikr olunan Ekin Bağında ve Göçer Ahmed Bağında min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Çelebi dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Yusuf Bey Sipâhî, Hasan Bey Emir hâlâ, Osman Kethüda Ahmed, Velican Bey, Manzur Bey Haydar, Ali Çelebi Monlâ Halim ve gayrihim.

s.55/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mahmud bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de dayısın olan Kesber Aleksan veledün Hacedur nâm zimmîler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki bundan akdem beş sene vardır ki işbu mezbûranın yanında iki kilim ve iki tür bağçe ve iki merkeb ve iki gülcek fistanı ve iki mendil vâlidem ile ben emânet rehn vaz' itmiş idük hâlâ zikr olunan şeyleri mezbûran yedinden bi't-tamâm alub kabz idüb 'alâkamız kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' ikrârını mukırran-ı mezbûran Kesber ve Aleksan dahi tasdîk idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Hüseyin bin İbrahim, Ali Bey ibn-i Piri Çelebi, Mehmed Çelebi Şâh Hüseyin ve gayrihim.

s.55/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mehmed Çelebi bin Hâcî Mustafa meclis-i şer' de Mahmud Beşe bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr idüb mübârek Ramazan Bayramının âherinden bir seneye varıncaya dek merkûm Mahmud Beşe'ye penbe bahasından yetmiş beş riyâl gurusı deynimde virecek deynim olub mukâbelesinde Monlâ Seyyid Ahmed bağı dimekle ma'rûf olan bağımı ve evlerimi bi'l-cümle rehn vaz' idüb va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan yetmiş beş gurusı merkûm Mahmud Beşe'ye teslîm itdüğümde fekk-i rehn idecek oldım didikde mezbûr dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Ebubekir Velican, Kabasakal Mustafa Bey, Piri Beşe Abdullah, Ramazan Beşe Abdullah, Bekir Çavuş Mehmed Ağa, İsmail bin Beyazıd ve gayrihim.

s.55/b.4:

Budur ki Karye-i Huh sâkinlerinden İbrahim Çelebi Murad Ağa meclis-i şer' de Karye-i Kesrik'de sâkin olan Emine Hâtûn bint-i Abdullah nâm hâtûn tarafından zevci olan Osman Beşe bin Abdullah nâm râcil muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem aşağı Huh'da vâki' altı kıt'a tarlamla içme pınar önünde üç kıt'ası ve bir kıt'ası Ketebil tarlası ve bir kıt'ası dahi Mollakendi'den Bosik elinde ve bir kıt'ası

dahi köy önündeki hudûdı ma'lûm olmağın zıkr olunan altı kıt'a tarlamı bağlardan gelen sularıyla bi'l-cümle on altı sene vardır ki (s.56) mezbûre Emine Hâtûn'a on altı şâhî bir guruşa giderken yine on altı çürük guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' itmişim zıkr olunan altı kıt'a tarlada 'alâkam kalmamışdır didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Beşe dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hamza Ramazan, Usta Mevlûd Kuyumcu, Bakı Çelebi Börekci, Fahrü'l-müderriş es-Seyyid Hüseyin Efendi, Osman Kethüda Ahmed, Ebulkasım Abdullah ve gayrihim.

s.56/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olan Veli bin İşci Ahmed meclis-i şer' de Yusuf bin Veli muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki babamdan irs-i şer' le intikâl idüb Kızıllhal' de vâki' hudûdı ma'lûm olan bağımy işbu mezbûrun yedinde buldum taleb iderim su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezbûr Yusuf cevâb virüb didi ki zıkr olunan (bağ) bu ana dek dokuz ay için ba'dehû ben Karye-i Seyli'den Mustafa nâm kimesneden satun alub mülkümdür mezbûr Veli yiğirmi seneden mütecâvizdir ki yedinde olub da'vâ itmemiştir didikde mezbûr Veli fi'l-vâki' babam mezbûr Ahmed vefât ideli yiğirmi seneden mütecâviz olmuştur da'vâ itmedim hâlâ mezbûrun yedinde buldım da'vâ iderüm diyücek bu gadar zaman mürur iden da'vânın bilâ-emr istimâ'-ı memnû' olmağla mezbûr Veli men' olunub zıkr olunan bağ mezkûr Yusuf'un yedinde ibka' olunmak hüküm birle kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Hüseyin Budak, Babakulı Mehmed, Mahmud bin Halil, Mustafa bin Süleyman, Ömer bin Ali ve gayrihim.

s.56/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Hamza bin İsmail nâm kimesne meclis-i şer' de Mübârek bin Küçük muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Kal'a Hamâmı kurbunda

vâki‘ olan evlerimiz ki bir tarafı Ömer ve bir tarafı Osman ve bir tarafı Ahik ve bir tarafı Dürzi bu hudûd ile mahdûd olan evlerimizi havlusuyla bi'l-cümle⁴⁵⁴

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Usta Bedik oğlu Seydi Bali'nin menkûhası olan Hint bint-i Mustafa nâm hâtûn tarafından hâlâ zevci olan Mübârek bin Küçük meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı oğlu Hamza bin İsmail nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûre menkûham müteveffâ-yı mezbûr Seydi Bali'den irs-i şer‘le intikâl iden mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu'accelinden ve sümün hissesi mukâbelesinde yine müteveffâ-yı mezbûrun Kal'a Hamâmı kurbunda vâki‘ bir tarafı Ömer ve bir tarafı Osman ve bir tarafı Ahik ve bir tarafı Dürzi bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb damı önünde yeriyle mezbûre alub kabûl ve kabz idüb husûs-ı mezbûr için mezbûr Hamza'da müvekkilem mezbûrenin min-ba'd 'alâkası kalmayub fasl oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten (ikrârını) mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hamza dahi tasdik idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi Berk, Ebubekir Seyyid, Mustafa bin İmam, Monlâ Süleyman Mehmed, Ömer Pabuçcı, Mustafa Bakkal Kal'alı, Osman Palancı ve gayri.

s.57/b.1:

Budur ki Karye-i Hoş'dan Latif nâm kimesne meclis-i şer‘de hâlâ nâib-iş-şer‘-i olan Osman Efendi muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem merkûm Osman Efendi dört riyâl guruş tereke bahasından virmişim didikde merkûm inkâr itdikde mezbûr Latif şahidim yokdır yemîn eylesün didikde merkûm Osman Efendi ben mezbûrdan dört riyâl guruş almadım deyü yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed bin İsmail, Mustafa Musli Oğlu, Osman Çelebi merdüm-i Efendi Hazretleri, Abdurrahman Çelebi.

⁴⁵⁴ Belge yarım bırakılıp, tekrar baştan yazılmış.

s.57/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden el-Hâc Saru Ali bin Mehmed meclis-i şer' de Karye-i Kiğivenk reayalarından Belik ve Kanu ve Ali ve Ömer nâm kimesneler mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûre sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Derviş ve Mustafa bin Mahmud nâm müteveffâların evlâd-ı zükûrî kalmayub tasarruf eyledükleri yarım çiftlik toprakları halî ve muattal kalmağla ağaları olub bundan akdem vefât iden Kâtib Kasım Ağa bana tapuya virüb yedimde olan tapu temessükü mücebince on beş senedir tasarrufumda olub hâlâ işbu mezbûrdan Belik ve Kanu ve Ali ve Ömer tasarrufuma mani' olub ve suyu kendüler tasarruf itmek isterler su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl mezbûrun cevâb virüb didiler ki zıkr olunan toprak ne on beş sene ve ne sene zabt ve tasarruf itmiş değüldür deyü inkâr eyledüklerinde 'udûl-ı müslimînden İsmail Çelebi bin İbrahim Çelebi ve İbrahim Ağa bin Ali nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki müteveffâ-yı mezbûran Derviş ve Mustafa tasarruf eyledükleri yarım çiftlik toprakları işbu merkûm el-Hâc Saru Ali'ye ağaları olub bundan akdem vefât iden Kâtib Kasım Ağa tapuya virüb on beş senedir mezbûr mülkiyet üzere tasarruf ider deyü şâhidiz ve şahâdet dahi iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub mezbûrun Belik ve Kanu ve Ali ve Ömer men' olunub zemin-i mezbûr merkûm Saru Ali'ye hükm birle kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Çelebi el-Müderriş, Ramazan Beşe bin Abdullah, Piri Beşe bin Abdullah, Yusuf Çelebi merdüm-i Piri Beşe, Piyâle bin Abdullah.

s.57/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zımmîlerinden Vartuk veled-i Devid nâm zımmî meclis-i şer' de Garsük veled-i Bali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki didi ki⁴⁵⁵ benim Pancarlık Nahiyesi'nde vâki' bir kıt'a bağım ki bir tarafı Emrun ve bir tarafı İvanis ve bir tarafı kanal ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a bağımı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve suyuyla ve harâbe hizan yeriyle ve bi'l-cümle tevâbi' ve levâhıkıyla işbu mezbûr Garsük'e yigirmi selimi bir guruş olmak hesâbı üzere on guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i

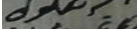
⁴⁵⁵ İki defa yazılmıştır.

meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Garsük dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Veli bin Kanber Bey, Hakvirdi Na‘l-bend, Îsâ Na‘l-bend, İbrahim bin Pir Veli, Emrun veled-i Kürd Bekir, Kürsani veled-i Murad ve gayrihim.

s.57/b.4:

Budur ki Karagöz muvâcehesinde da‘vâ idüb mezbûr burada yoğken olmadan iki guruş almışdır didikde mezbûr fi'l-vâki‘ iki guruş aldım haracı için devletlülere virdim deyü mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mâhir Bey, Piyâle Abdullah, Ahmed bin Mehmed.

s.57/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Monlâ Osman Efendi meclis-i şer‘de Monlâ Mustafa bin Monlâ Murad ve Monla Ebulkasım bin Monla Merid nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Peygamber Mescidi'nde bir hafta ben imâmet idüb ve bir hafta mezbûr Monlâ Mustafa ve bir hafta dahi merkûm Monlâ Ebulkasım imâmet idecek oldı⁴⁵⁶

s.58/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Demirci Arduc bin Mehmed tarafından sulbî oğlu olan Mehmed meclis-i şer‘de ‘ammûcası olan Babakulı mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki babam mezbûr işbu ‘ammûm Babakulı ile bu ana dek mâlî müşterek olub hâlâ tefrîk lâzım gelmekle birbirinden tefrîk olub eğer tecemmülâthâne ve bağ ve bağçe ve merkeb ve inek ve öküz ve bir hâne ve her nesi var ise nakîr ü kıtmîr bi'l-cümlesinden herkes hissesin alub kabz ve kabûl idüb râzı oldılar ve babam mezbûr merkûm ‘ammûme kırk guruş virecek olub mukâbelesinde kendüye ‘âyid olan evler hissesi virüb ve mezbûr ‘ammûm alub kabûl ve kabz idüb dahi husûs-ı mezbûr için cem‘-i emvâl ve erzâk ve bağ ve bağçe ve tecemmülâthânede ve evlerde ve ism-i mâl itlâk olan beher şeylerde ve kız ve oğlan evermek da‘vâsı husûsunda vechen mine'l-

⁴⁵⁶ Belge yarım bırakılmış ve s.58/b.2'de baştan başlanarak yeniden yazılmıştır.

vücûh birbirinde min-ba‘d ‘alâkaları kalmayub kat‘-i nizâ‘ ve fasl-ı husûmet oldılar eğer ba‘de'l-yevm husûs-ı mezbûr için birbirleriyle da‘vâ ve nizâ‘ ider olursa inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Babakulı dahi vicâhen tasdîk ve kabûl olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa bin el-Hâc Hüseyin, Ali Çelebi bin el-Hâc Halil, Ahmed Bey bin Gökçeşâde, İbrahim bin Pir Veli, Hakvirdi Na'l-bend, Îsâ Na'l-bend, Monlâ Hüseyin bin Çırac, Sofu Mehmed Demirci ve gayrihim.

s.58/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput Harput⁴⁵⁷ sâkinlerinden olan Monlâ Osman Efendi meclis-i şer‘de Monlâ Mustafa bin Monlâ Murad ve Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Merid nâm kimesneler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Peygamber Mescidi'nde bir hafta ben imâmet idüb ve bir hafta mezbûr Monlâ Mustafa imâmet idecek olub ve bir hafta dahi mezbûr Monlâ Ebulkasım idecek olub ve mescid-i mezbûrun senevî beş müd hinta karye-i kabûlden olmağın zemin üzerinde üçümüz dahi ma‘an varub zikr olunan beş müd hintanın bir müd yarım hinta mezbûr Monlâ Ebulkasım alacak olub bâkî kalan üç buçuk müd hintanın nisfin ben alub ve nisf-i âherin mezbûr Monlâ Mustafa alacak olub birbirimizle bir daha nizâ‘ itmeyecek oldık didiklerinde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yedekci el-Hâc Mehmed Bey, Diğır Mehmed Bey Abdullah, Kara Veli Beşe ve gayrihim.

s.58/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput'da vâki‘ Mahalle-i Şehroz zimmîlerinden Malkün veled-i Murad ve Tevtil veled-i Kirkor ve Merik veled-i Şehok ve Şehroz veled-i Tavir ve Asancan ve Bardakcı ve Kirakos veled-i Kesber ve Şevket Öküz ve Isvardar veled-i Kefili ve Kaysır veled-i Mezrik nâm zimmîler ve sâ‘îr sagîr ve kebîrler ‘umûmen meclis-i şer‘e gelüb her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu târîhü'l-kitâbdan

⁴⁵⁷ İki defa yazılmıştır.

fakîr u 'inâyetimiz bi'l-cümle vâki' olub salıyanemizi nefer üzerine tevzî' olunub rızâmız ile virecek oldık her kim bu kavlıden döner ise hâkime beş guruşumı cerîmeye müstahakk ola didikleri bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ebubekir Çelebi bin Yedekci Mehmed Beşe, Osman Çelebi bin Dayızâde, Hoca Ahmed Ace, Monlâ Osman bin Bayram ve gayrihim.

s.58/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ahmed bin Budak meclis-i şer' de İbrahim bin Beyazıd mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu İbrahim'e yedi gün bana çift süre deyü iki buçuk riyâl guruşum ile yarım batman bütün virdim mezbûr iki gün çift sürdü beksimatım iki çift çift⁴⁵⁸ hesâb idüb bâkî kalan hakkımı talep iderim diyücek mezbûr altı gün sürdüm didikde mezbûr Ahmed'den da'vâsına beyyine talep olundukda Emir Keçeci ve Mustafa hâzırân olduklarında mezbûrun takrîrine muvâfık şahâdet-i şer' iyye idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Çorbacı İbrahim Çelebi, Kara Ali merdüm-i Kabasakal, Piyâle Muhzır ve gayrihim.

s.59/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput zimmîlerinden Malkun veled-i Makiye Keşîş meclis-i şer' de İvanis veled-i Garaz mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Karye-i Mornik 'akarında vâki' bir kıt'a teğek bağımı ki bir tarafı yol ve bir tarafı Kavıksan bağı ve bir tarafı Malcan bağı ve bir tarafı müşteri-i mezbûr bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a teğek bağımı işbu mezbûr İvanis'e on bir riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı (semen) ve teslim-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

⁴⁵⁸ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Behram Beşe bin İskender, Ebulkasım bin İbadullah, Mehmed Çelebi Kapucı Oğlu, Sefercan veled-i Hekim, Yagobcan bin Kirkor ve gayrihim.

s.59/b.2:

Budur ki Karye-i Pelte'den Keşîş ve Hacük ve Mosek ve Tertil ve Vartuk nâm zimmîler meclis-i şer' de Abdurrahman Ağa muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didiler ki karye-i mezbûrede vâki' Meydan tarlası ve sâ'îr tarlalarımızı fuzûlen mezbûr Abdurrahman Ağa tasarruf ider su'âl olunub men' olunmasın taleb iderüm didikde gibbe's-su'âl mezbûr Abdurrahman Ağa cevâb virüb didi ki zikr olunan Meydan tarlası ve sâ'îr tarlaları tapulayub gitdükden sonra karye-i mezbûre ağası olan Mehmedcan Ağa'dan tapuyla olub on beş seneden ziyâdedir ki zirâ'at ve hırâset iderüm mülkumdür deyü tapu temessük ibrâz itdikde mazmûn-u temessük merkûm Abdurrahman Ağa'nın takrîrine muvâfik görüldükden sonra mezbûrun zimmîler didiler ki mezbûr Abdurrahman Ağa'nın bu gadar zamân tasarrufu yokdur deyü inkâr itdiklerinde merkûm Abdurrahman Ağa'dan beyyine taleb olundukdan ahâlî-yi müslimînden Hâlikvirdi Ağa bin Mahmud Ağa ve Ömer Ağa bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şahâde hâzırân olduklarında didiler ki zikr olunan tarlaları on beş seneden mütecâvizdir ki merkûm Abdurrahman Ağa zirâ'at ve hırâset ider deyü şahâdet-i şer'iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kasım Çelebi Mehmed Ağa, Süleyman Perçenç, Kubad Mirsad, Mehmed bin Mornik, Mehmed Çelebi Ahmed ve gayrihim.

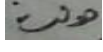
s.59/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Mehmed bin Yusuf nâm müteveffânın sagîre kızı olan Ayşe nâm sagîrenin ahvâlin hıfz ve emvâlin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağın yine 'ammûcası oğlu Ahmed bin İbrahim nâm kimesneye kıbel-i şer'den vasî nasb ve mezbûr dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Budak bin Himmet, Ebulkasım Türkmân, Küçük Ağa bin Kanber, Mehmed bin Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Abdullah, Maksud bin İbrahim ve gayrihim.

s.59/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem Mehmed bin Yusuf nâm sagîre kızı olan Ayşe bint-i Mehmed nâm sagîrenin sicil vasîsi olub 'ammûcası oğlu Ahmed nâm kimesne meclis-i şer' de asâleten ve vesâyeten Mehmed bin Emirkulî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûre sagîre Ayşe'nin nafaka ve kisveye zarûreti olub Meydan Mahallesi'nde vâki' mezbûran Mehmed ile müşâ' ve müşterek olduğumuz evleri ki bir tarafı Usta Aşur evi ve bir tarafı Hüdavirdi evi ve bir tarafı Lacit evi ve bir tarafı İmamvirdi bu hudûd ile mahdûd olan evlerimizi mezbûre Ayşe'ye hissesi yigirmi riyâl guruşa ve benim hissemi altmış yedi guruşa ki cem'an seksen yedi riyâl guruşa ardında olan karlığıyla ve suyu aydın oğlu âher şartıyla bi'l-cümle tevâbi' ve levâhıkıyla işbu mezbûr Mehmed'e bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı mezbûrdan kırk iki riyâl guruşa ben alub kabz idüb ve bâkî kalan kırk beş guruşu târîhü'l-kitâbdan beş aya varıncaya dek virecek oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn

s.60/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Seyf Koca bin Abdi meclis-i şer' de Kürd Küçük Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Meydan Mahallesi'nde vâki' evlerimi ki bir tarafı müşteri-i mezbûr ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi bi'l-cümle tevâbi' ve levâhıkıyla işbu mezbûr Kürd Küçük Ağa'ya kırk iki riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Küçük Ağa dahi vicâhen

tasdîk tasdîk⁴⁵⁹ ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Budak bin Himmet, Monlâ İsmail Nâmûn, Ebulkasım Türkmân, el-Hâc Mehmed bin Abdullah, Piri Mehmed bin Abdullah, Maksud bin İbrahim, Hâcî Bayram bin Cündibaşı ve gayrihim.

s.60/b.2:

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinelerinden Ayşe bint-i el-Hâc Yakub tarafından Monlâ İsmail bin Ahmed ve Cebrail 'ammûcası olan Monlâ Yusuf bin Ali nâm kimesne meclis-i şer' de⁴⁶⁰

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinelerinden Ayşe bint-i el-Hâc Yakub tarafından Monlâ İsmail nâmûn ve Cebrail bin Bulad şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olub 'ammûcası olan Monlâ Yusuf bin Ali meclis-i şer' de Monlâ Osman bin Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin Karye-i Sün 'akarında vâki' bundan akdem işbu Monlâ Osman'a bey' olunan tarlada benim medhalim yokdur mirâsda 'ammûm mezbûr merkûm Monlâ Osman'a bey' eylemişdir hayrın görsün eğer ba'de'l-yevm zikr olunan tarladan dolayı da'vâ ve nizâ'm olur ise inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didikde bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İsmail bin Ahmed, Seltan Ahmed Muhzır, Cebrail bin Bulad, Ebubekir Bey Beğendi ve gayrihim.

s.60/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Sinabud Mahallesi zımmîlerinden İvas veled-i Mehrik meclis-i şer' de Vartan veled-i Turseyib nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mahalle-i mezbûre(de) vâki' işbu Vartan'ın tasarrufunda olan bir kış evi ve yer dahi harabe hazîne yeri ki hudûd-ı inde'l-ahâlî malûmdur târîhü'l-kitâbdan kırk sene mukaddem işbu Vartan'a on iki kırmızı altuna bey'

⁴⁵⁹ İki defa yazılmıştır.

⁴⁶⁰ Belge yarım bırakılarak yeniden yazılmış.

idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eylemişim didiği kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Sefer veled-i Haşib, Arakil veled-i Makerdic, Olya veled-i Kesber, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.60/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Obik veled-i Bali nâm zimmî meclis-i şer‘de babam mezkûr Bali muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki hâlâ babam mezbûr beni evimden ihrâc idüb lâkin ba‘zı kimesnelere elli beş riyâl guruş kendü rızâsıyla deynimiz olub hesâb idüb altı guruşda ben edâ idüb kırk dokuz guruşda kendü edâ itmesini kabûl itmişdir su‘âl olunsun didikde gıbbe's-su‘âl mezbûr mezbûr⁴⁶¹ Bali inkâr itdikde Karaca veled-i Seray ve Şahemir veled-i İbrad ve Körtik veled-i Kirakos nâm zimmîler hâzırûn olduklarında mezkûr Obik'in takrîri muvâfık şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Usta Ahmed Keçeci, Habil bin Allahvirdi, Receb bin Bali ve gayrihim.

s.60/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kara Ali Beşe nâm er-râcil meclis-i şer‘de Karye-i Temte sâkinlerinden Reşo bin Cafer muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bundan akdem vefât iden Kapucı Mehmed nâm müteveffânın bir bâb değirmeni olub işbu Reşo fuzûli tasarruf ider su‘âl su‘âl⁴⁶² olub takrîri tahrîr olunmasın olunmasın⁴⁶³ taleb iderim diyücek gıbbe's-su‘âl mezbûr inkâr ile cevâb ile virüb ‘udûl-ı müslimînden Kalu bin Mehmed Kethüda ve Alican bin Kızıl zikr olunan değirmen mezbûr Kapucı yerini satun alub yapurdı deyü şahidiz ve şahâdet dahi iderüz didikde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

⁴⁶¹ İki defa yazılmıştır.

⁴⁶² İki defa yazılmıştır.

⁴⁶³ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Yagob Ağa ve Hama Abdal Bey, İlyas bin Yusuf, Monlâ Osman bin Hüseyin ve gayrihim.

s.61/b.1:

Budur ki Karye-i Perçenç zımmîlerinden Davud veled-i Arunik nâm zımmî meclis-i şer‘de Sefer Beşe bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki‘ babamdan irs-i şer‘le intikâl idüb işbu mezbûr üç bâb harabe dam yerlerimizi fuzûlen dam yapmışdır deyü nizâ‘mız olmağla yanımıza muslihûn tavassut idüb zikr olunan pınar da‘vâsında fârig olmak için bir bâb dam ki hudûdı ma‘lûm olmağın zikr olunan bir bâb damı virmek üzere yerin ıslah idüb ben dahi es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsı üzere ‘âmil olub dahi bedel-i sulh olan bir bâb damı ben alub kabûl ve kabz idüb bâkî kalan iki bâb pınarda min-ba‘d ‘alâkam kalmayub fasl oldım ba‘dehû ‘ammûm oğlu Vartuk gelüb zikr olunan pınardan hissesin taleb iderse alacak olub eğer fevt olursa bana intikâl iden mezbûrun hissesin fârig olub hisse taleb itmeyecek oldım didikde mezbûr Sefer Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Beşe Taşgun, Şâh Ali Kürün, Küçük Ağa Kanber, Ahmed bin Ahmed, Ali Beşe Topal, Ali bin Hanlı, Kasım Beşe Abdullah.

s.61/b.2:

Budur ki Kal‘a-i Harpurt sâkinelerinden Ayşe bint-i el-Hâc Yakub nâm hâtûn tarafından Cebrail bin Bulad ve Monlâ İsmail Ahmed nâmûn şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olub zevcî olan Kasım bin Hasan meclis-i şer‘de Monlâ Osman bin Hüseyin muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilenem mezbûrenin Kuzabad Nahiyesi'nde vâki‘ Sün nâm karye ‘akarında olub babam mezbûrdan kendüye irs-i şer‘le intikâl idüb hudûdı ma‘lûm olan bir kıt‘a tarla hîn-i taksîmâtda ‘ammûcası olan a‘mâ Monlâ Bulad'a ‘âyid olub mukâbelesinde Karye-i Tepecik'de olan topraklarım mezbûrenin olub Karye-i Sün'de olan tarlada benim ‘ammûcam tekrar Bekir Çavuş'dan tapu idüb merkûm Monlâ Osman'a bey‘ eylemişdir benim min-ba‘d medhalim ve da‘vâm yokdır didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Osman dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali bin Budak, Ebubekir Bey Beğendi, Osman Çelebi Birâderi, Kara Ali merdüm-i Kabasakal ve gayrihim.

s.61/b.3:

Budur ki Mehmed Bey bin Süvâr meclis-i şer' de Demgeldi muvâcehesinde ikrâr idüb bundan akdem işbu mezbûr benim murâba'am olub üzerinde altmış iki guruş alacağım var idi hâlâ meblağ-ı mezbûr olan altmış iki guruş ki otuz bir riyâl guruş olur bi't-tamâm alub kabz idüb zimmetin geri idüb ve murâba'alıktan halâs olub 'alâkam kalmadı hemân kendü diğêr tarlasının melhasının nısfı benim ve nısf-ı âheri merkûm Demgeldi'nin olacak oldu didikde mezbûr Demgeldi dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi Hâcı Hızır, Hâcı Mehmed Hazarfen, Monlâ Ahmed Hâcı Rıdvan ve gayrihim.

s.61/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ahmed ibn-i İbrahim nâm kimesne meclis-i şer' de Bali Koca bin Cafer nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Bali Koca Bey sulbîyye olan İsmihan benim menkûham olub Sefer Oğlu Ali nâm kimesneye olub seksen riyâl guruş ile iki kilim ve iki hançer ve elli arşın bez ve ikiyüz dirhem gümüşüm alub gitdikden sonra ben ve mezkûr Bali ma'an ardınca varub Uman toprağında Abdullah Bey obasında merkûm Ali'nin karındaşı Şa'bân nâm kimesnenin yanında mezbûreyi bulub merkûm Bali Koca'ya teslim alub bura gelüb lâkin mezbûre alub kendüki akçe ile eşyâları merkûm Bali Koca'dan taleb iderim su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezkûr Bali Koca cevâb virüb didi ki fi'l-vâki' mezbûr Ali kızım mezbûreyi alub gidüb ba'dehû mezbûr Ahmed ile ben ma'an varub Uman toprağında Abdullah Bey obasında Şa'bân nâm kimesne yanında kızım mezbûreyi bulduk alub hâlâ bunda geldim biz gelmeden gayri aslâ akçe ve sâ'îr şeylerin (s.62) görmedim deyü cevâb virmeğın mâ-vak'a mezbûr Ahmed talebiyle kaydı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Çavuş Karındaşı Mustafa Beşe, Osman Kethüda Ahmed Kethüda, Demcafer Abdullah, Ahmed Bey Sipahi Abdullah, Bekir Çavuş Mehmed Ağa ve gayrihim.

s.62/b.1:

Budur ki Çulmek Mezra'sı sâkinlerinden Abdal nâm kimesne meclis-i şer' de karındaşı Ali muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki mezbûr Ali ile karındaşları olub hâlâ tefrîk olmağla kendü ziyâde mâl alub bana dahi hissemi virmez diyücek mezbûr Ali cevâb virüb didi ki babamızdan aslâ nesne kalmamışdır sonradan kendü başka kesb idüb ve ben dahi varub başka kesb itmişim didikde mezbûrların herkes ki kadîmden elindeki mâl ve başka kesb eylediği mâl kendünün olub sonradan mezbûr mâlları her ne mâl var ise herkes hissesin alacak olub birbirinin kadîmden başka eylediği kesbe dahl itmeye müsterîh-âne olunub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Çavuş Mehmed Ağa, İsmail Bey Mustafa Ağa, Mahmud Ağa Pir Veli, Behlül bin Yusuf, Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

s.62/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden el-Hâc Muzaffer bin el-Hâc Mustafa meclis-i şer' de Monlâ Osman bin Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem celâ-yi vatan iden Abdulgani bin Pir Veli nâm kimesnenin zimmetinde benim yedimle mescidimizin vakf akçesi on sekiz tamâm guruş olub işbu Monlâ Osman satun alub sâkin olduğu evleri rehn vaz' idüb tekrar Bekir Çavuş bin Mehmed Ağa nâm kimesneden dahi seksen batman penbe va'de ile alub zikr olunan evleri yine rehn vaz' devr-i vekîl nasb idüb ba'dehû Bekir Çavuş akçesi va'de tamâm oldukda devr-i vekîl ma'rifetiyle evleri mezâda virilüb sûk-ı sultâninde on günden mütecâviz bey' men yezid olunub ahirü'l-emr merkûm Monlâ Osman'ın üzerinde yetmiş tam guruşa karâr bulub meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm merkûm Bekir Çavuş'a edâ olundukda ben dahi meblağ-ı mezbûr olan on sekiz guruş mescidimizin vakf akçesi talep eylediğümde mezbûr Çavuş virmeyüb ta'allül itmekle Monlâ Osman'a rehnim mukaddemdir deyü mahkemeye götürüb mukayyed görüldükde müslümanlar mescid akçesidir şu anda halî değüldür dimekle meblağ-ı mezbûr on sekiz guruşa mescidimizin vakf akçesin dahi mezbûr Monlâ Osman'dan bi't-tamâm ben alub kabûl ve kabz eyledüm didikde mukırr-ı

mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Osman dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ İsmail Nâmûn, Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Monlâ Ali bin Burak, Seyyid Bekir 'Attâr, Seyyid Bali el-Hâc Mehmed, Monlâ Hâcî İmâm, İbrahim merdüm-i Bekir Çavuş ve gayrihim.

s.62/b.3:

Budur ki hâlâ ber-vech-i arpalık Harpurt Sancağı'na mutasarıf olan fahrü'l-akrân Yusuf Ağa meclis-i şer' de Göçer Badilli tâifesinden Arslan bin Haso nâm Kürd muvâcehesinde ve yeniçeri zümresinden Nasûh Beşe mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr Arslan'ın yedinde on beş davar bulunub mezbûr Nasûh Beşe elinden almışdır su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Arslan didi ki bana gelürken başda on beş davar buldum getürebildim ve on beşini teslîm eyledim didikde Nasûh Beşe dahi didi ki bundan akdem Behrimaz Nahiyesi'nde geçe davarım içine kurt düşüb perâkende idüb sabah oldukda beş davar bir yerde ve on davar bir yerde bulunub on beş davarım gayib olub ba'dehû mezbûr Arslan şehre geldikde zikr olunan on beş davarımı nişânıyla mezbûrun yedinde buldım bu davarımdır sen nerde buldun didiğümde Behrimaz'da meşe içinde buldım diyüb bana teslîm eyledi benim (s.63) mâlımdır diyücek mûmâ-ileyh Müslim Ağa didi ki zikr olunan on beş davarı mezbûr Arslan âher yerden serika itmişdir merkûm Nasûh Beşe davarı değüldir deyü inkâr itdikde udûl-ı müslimînden Halim bin Şahin ve Timur bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şahâde hâzırân olduklarında didiler ki mezbûr Arslan'ın yedinde alduğı on beş davar mezkûr Nasûh Beşe'nin kanlı davarıdır deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Abdullah, Seltan Ahmed Han Ahmed, Mehmed Beşe bin Ahmed ve gayrihim.

s.63/b.1:

Budur ki Karye-i Hoş'dan Adek veled-i İvaş nâm zımmî meclis-i şer' de Karye-i İçme sâkinlerinden Sinan Beşe bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb

didi ki bundan akdem yedimizde olan hüccet mücebince herkes bağçelerden hissemizi alub kabûl ve kabz idüb mabeynimizde bâkî kalan babalarımızdan ve ‘ammûlerimizden kalan tarlaları varub beşer hisse idüb iki hissesin ben alub ve üç hissesin mezbûr Sinan Beşe alacak olub ve bundan gayri yine ‘ammûmizin bağın dahi hisse idüb nısfın ben alub ve nısf-ı âheride yine merkûm Sinan Beşe alacak oldu didiklerinde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Burak bin Hamza, Ahmed bin Mahir, Mustafa bin Hasan ve gayrihim.

s.63/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden el-Hâc Hüdavirdi bin Allahvirdi meclis-i şer‘de ‘attâr taifesinden Ebulkasım bin İbadullah ve Osman bin Mustafa ve Ahmed bin Yusuf ve Hamza nâm Bekir Maksud ve Mahmud bin el-Hâc Mehmed ve Şâh Hüseyin Küçük ve Ramazan ve Mahmud bin Halil ve diğeri Mahmud bin el-Hâc Hızır ve Hâcî Seltan Ahmed bin Hâcî Baba ve Velican bin Şeyhican ve nefsi şehir ağasından Osman Kethüda ve sâîrleri muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki hâlâ ben ‘attâr olub dükkanda oturub ‘attâr esnâfına eğer ‘avâriz ve nüzül ve sürsat ordu-yu bâzâr ve sâîr tekâlif-i ‘örfiyye her (ne) harc gelürse ben dahi mezbûran ile ma‘an talebe göre virir idüm ba‘de'l-yevm işbu mezbûrun esnâfa gelen zikr (olunan) ‘avâriz ve nüzül ve sürsat ve ordu-yu bâzâr ve sâîr tekâlif-i ‘örfiyye her ne harc olursa benden ve evlâdımdan ve evlâd-ı evlâdımdan Ali inkırazü'l-zükrân ‘attârlarının ve esnâfımızdan seküz divânî akçe ve bir habbe taleb itmeyecek oldılar ve benden hâlis mâlımdan yigirmi riyâl gurusu tasarruf idüb mezbûrana teslim eyledim ki meblağ-ı mezbûrun beher sene şer‘î mu‘âmele idüb içinden hâsıl olan akçeyi ‘attâr esnâfına her ne harcı gelürse virecek oldılar didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûrun Ebulkasım ve Osman ve Ahmed ve Hamza ve Mahmud ve Şâh Hüseyin ve Ramazan ve Mahmud ve Hâcî Seltan Ahmed ve Velican ve Osman ve sâîrleri dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve sâlifü'z-zikr olunan eğer ‘avâriz ve nüzül ve sürsat ve ordu-yu bâzâr ve sâîr tekâlif-i ‘örfiyye ‘attâr esnâfına gelen dahi mezbûr el-Hâc Hüdavirdi'den ve evlâdımdan ve evlâdı evlâdımdan Ali inkırazü'l-zükrân min-ba‘d bir akçe ve bir habbe taleb itmeme mukâbelesinde zikr olunan yigirmi riyâl gurusu mezbûr yedinden bi't-tamâm alub kabûl ve kabz eyledüklerinde mukırr ve

mutâbık olmağın mâ-vak‘a tarafeynin rızâlarıyla kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Muzaffer el-Hâc Mustafa, Şeyh Efendi Ağa Mir Ali Sabık, İsmail Çelebi Beyazıd, Monlâ İsmail Nâmûn, Osman Kethüda Ahmed, Seydi bin Hâcî Pir Ahmed, mine'l-hâzırûn ve gayrihim.

s.64/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kadim-i Kutlu nâm karı Hızır nâm kimesneyle olan olan⁴⁶⁴ da‘vâsına ve her husûsa işbu Mustafa nâm kimesneyi vekîl bildüğüne Mahmud bin Maksud Ali ve Neccâr Oğlu Ahmed nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Hızır dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlül'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrahman Beşe, Rıdvan Abdullah, Murad bin Abdullah ve gayrihim.

s.64/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden (Harpurt sâkinlerinden sâkinlerinden)⁴⁶⁵ Kadim-i Kutlu nâm karı tarafından müseccel vekîli olan Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘de Hızır nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki müvekkilem mezbûrenin Şeh(roz) Mahallesi'nde vâki‘ olan hudûdu ma‘lûm olan evlerini işbu mezbûr fuzûlen tasarruf ider su'âl olunsun didikde gıbbe mezbûr su'âl mezbûr Hızır cevâb virüb didi ki mezbûrun yedinde olan hüccet mücebince bir bâb evde ve bir çardak ve bir sofası vardır ziyâdesinde ‘alâkası yokdır deyü inkâr idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ramazan Beşe Abdullah, Abdurrahman Beşe İskender, Türkmân Ebulkasım, Mahmud bin Maksud Ali, Ahmed bin Can Ahmed, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

⁴⁶⁴ İki defa yazılmıştır.

⁴⁶⁵ İki defa yazılmıştır.

s.64/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Emrun veled-i Hocik nâm zimmî meclis-i şer' de Rıdvan bin Abdullah ve Mustafa nâm kimesneler muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki Şehroz Mahallesi'nde vâki' olub işbu mezbûrların evleri içinde olan hudûdları ma'lûm olan iki bâb mülk evlerim olub ve havlusunda dahi ayak yolım vardır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim didikde gıbbe's-su'âl mezbûran Rıdvan ve Mustafa cevâb virüb didiler ki fi'l-vâki' zikr olunan evler içinde mezbûr Emrun'un iki bâb evi vardır ve havlusunda dahi ayak yolu vardır aslâ ve kat'â bizim 'alâkamız yokdır mezbûr zimmînin babasından kalma mülküdür deyü her biri (ikrâr) itmeğin mâ-vak'a mezbûr Emrun talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.64/b.4:

Budur ki Karye-i Ribat zimmîlerinden Devnik nâm zimmî meclis-i şer' de Ramazan Beşe muvâcehesinde ve Abdurrahman Beşe bin İskender mahzarında takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Ramazan Beşe'ye on iki senedir altı esedi guruş vireceğim vardır meblağ-ı mezbûrı iki aydan virmeyecek olursam merkûm Abdurrahman Beşe'ye devr-i vekîl eyledüm ki karye-i mezbûrede olan bi'l-cümle topraklarımı satub mezbûr Ramazan Beşe'ye olan altı esedi guruşı teslim eyleye didikde mezbûr Ramazan Beşe dahi tasdîk idüb ve mezbûr Abdurrahman Beşe dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Musa, Mahmud bin Maksud Ali, Mustafa bin Şerif Beşe, Piyâle bin Abdullah, Hüseyin Beşe Berber, Kahveci Ali, Hâcî Çarşuşakirdi, Mustafa Bey Hâcî Mu'arrifân ve gayrihim.

s.64/b.5:

Budur ki Harpurt sâkinlerinden Abdurrahman Çelebi ve el-Hâc Mehmed bin Satılmış ve Mehmed Çelebi ve el-Hâc Haydar ve Cum'a bin Ali ve Beyazıd bin Yusuf ve Ömer bin Hüseyin ve Emir bin Pir Ali ve Osman bin Ali ve Mustafa bin Allahvirdi ve Allahvirdi bin Haydar ve Hamza bin Haydar meclis-i şer' de Süleyman ehl-i hıref

mahzarında ve menkûhası Perver muvâcehesinde her biri takrîr-i da'vâ idüb didiler ki işbu mezbûr Süleyman'ın menkûhası mezbûre Perver cimrî ve hayâsızdan mâ'adâ nâmahremden sakınmaz ve olur ve olmaz gün ve kapusunda kimesneler evine gelüb gitmekden halî eksük değüldir def'ayetle dini yanında nasîhat eyledük 'amel itmez menkûhası mezbûrenin fi'line tâbi' olub (s.65) her vesîle şer'at hakikîdir biz bunu mahallemizde istemezüz su'âl olunub kendü karyesine kalkub gitmesi taleb iderüz didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Süleyman cevâb virüb didi ki bu ana dek mezbûrun didiklerin işitdik dahi bundan böyle işitmeyelim eğer bir daha şer'-i şerîfden bu işde fi'limiz zuhûr iderse mahallerinden kalkub karyemize gidecek oldık didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran bi'l-cümle tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazanü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed, Monlâ İsmail bin Ahmed Nâmûn, Piyâle bin Abdullah, Küçük Mustafa bin Hasan ve gayrihim.

s.65/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden sâkinlerinden⁴⁶⁶ Ebubekir bin Hasan meclis-i şer'de Murad bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Şehroz Mahallesi'nde vâki' iki bâb evimi ve bir örtme havlusuyla ki bir tarafı Ahmed Bey evi ve bir tarafı Maksud Ali evi ve bir tara(fı) yol ve bir tarafı boş bu hudûd ile mahdûd olan iki bâb evimi örtme ve havlusuyla işbu mezbûr Murad'a kırk beş riyâl guraşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Murad dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bekir bin Halim Bey, Mahmud bin Maksud Ali, Yunus bin Garib, Saduk bin Abdullah, Timur bin Abdullah, Yusuf Çelebi bin Bâzârbaşı, el-Hâc Süleyman Musa.

⁴⁶⁶ İki defa yazılmıştır.

s.65/b.2:

Budur ki Kehli sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Ali bin Hızır nâm müteveffânın sagîr oğulları olan Hızır ve Bekir ve Ömer ve Osman ve sagîre kızları Eşe ve Rahiye'nin ahvâllerin zabt ve emvâllerin hıfz için bir vasî lâzım ve mühîm olmağın lede'l-kitâb-ı mustatâbın i'lâsını erka olan hâkimi'l-vakt işbu hâfîzü'l-kitâb yetim-i mezbûrların 'ammûleri olan Veli bin Hızır sagîr mezbûrların ahvâllerin hıfz ve emvâllerin zabt itmeğe vasî nasb ve ta'yîn olunub ol dahi vesâyet-i merkûmı kabûl ve hizmet-i lâzimesin ta'ahhüd ve iltizâm itdikde mâ-vak'a ale'l-vuku' bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Efendi el-Müderriş, Mehmed Bey el-Cüнди, Bekir Çelebi Hüseyin Çelebi, Mahmud Kasım, Mahmud Çelebi Ali Efendi ve gayrihim.

s.65/b.3:

Budur ki Karye-i Kehli sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Ali bin Hızır'ın sagîr yetimleri olan Hızır ve Ömer ve Osman ve sagîre kızları Eşe ve Rahiye'nin müseccel vasîleri olan Veli bin Hızır meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve tabîr-i merâm kılub didi ki sagîr mezbûrların kendü mâllarından nafaka ve kisve ihtiyâçları vardır deyü taleb itmekde sadır-ı kitâbda tevki'-i erka olan hâkimü'l-vakt sagîr-i mezbûrların nafaka ve kisvesi ve sâ'ir harc-ı zarûriyesi için târîhü'l-kitâbdan her bir aya yevmî ikişer akçe nafaka ve kisve takrîr olunub ve mezbûr Veli'ye istidâne için izün virüldüğü hüsnü yedinde istidâne idüb vakt-i zaferde yine rücû' ide diyüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.65/b.4:

Budur ki Karye-i İrtimnik'den Murad bin Abdullah nâm kimesnenin sagîr yetimi Ahmed'in müseccel vasîsi olan Ali Beşe bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'e gelüb takrîr-i merâm idüb didi ki bundan akdem yetim-i mezbûr Ahmed'in ben vasîsi olub lâkin vesâyeten 'ammûm olub rızâmla fârig oldım didikde mezbûr ref' olunub yerine işbu Hasan Çelebi bin Ali nâm kimesne zikr olunan vesâyete tâlib olmağla kıbel-

i şer‘de mezbûr Ahmed'den vasî nasb olunub ve mezbûr Hasan Çelebi de vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Hâcî Resul Mansur, Monlâ Mehmed Hâcî Ali, Murtaza Beşe Mehmed ve gayrihim.

s.66/b.1:

Budur ki Karye-i İrtimnik'den olub bundan akdem vefât iden Murad bin Abdullah nâm kimesnenin sagîr yetimi Ahmed'in müseccel vasîsi olan Hasan Çelebi bin Ali nâm emred meclis-i şer‘de sâbık yetim-i mezbûrun vasîsi olan Ali Beşe bin Süleyman muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mezbûr Ali Beşe yetim-i mezbûr Ahmed'in olub otuz bir guruş yigirmi selimiden akçesi olmağın hâlâ zikr olunan otuz bir guruşu mezbûr Ali Beşe yedinden vesâyetim hasebiyle ben alub kabz idüb zimmetleri yerine iletüb mezbûrda evvel ve âhir min-ba‘d ‘alâkam kalmadı didikde mezbûr Ali Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlül-mükerrerem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.66/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden çavuş karındaşı Mustafa Beşe meclis-i şer‘de Baltacı Mehmed Ağa tarafından Mehmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim davar bâzârında vâki‘ hudûdı ma‘lûm olan mülk bezirhanemi merkûm Mehmed Ağa'ya altmış beş riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Çelebi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Bekir Çavuş bin Mehmed Ağa, Osman Kethüda bin Ahmed Ağa Kethüda, Mehmed merdüm-i Kabasakal ve gayrihim.

s.66/b.3:

Budur ki Kasaba-i⁴⁶⁷

Budur ki sâbıkâ Pertek Kazâsı'na tâbi‘ Ribat (nâm) karyeden olub hâlâ Kasaba-i Harput'da sâkin olan Ohman veled-i Asuzder nâm zımmî meclis-i şer‘de karındaşı oğlu Muradcan veled-i Bahak nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Muradcan bundan akdem nice sene benim yanımda olub ziyâde hıdmet idüb ve hem yedinde birkaç hüccet olub benim dahi tecemmülâthânem ve birkaç akçem olub mezbûr zikr olunan hüccetleri getürüb benim mâlıma halt idüb rızâmla müşâ‘ ve müşterek eyledüm ki madem ki ben mürd olmadan mezbûr benim yanımda olub ve her ne kâr u kesb idersez her ne ikimizin olmağın ben mürd olmadan mezbûr yanımda durmayub âheride gidecek olursam hemân getürdüğü iki hücceti alub benim mâlıma dahil itmeyecek oldu ve eğer yanımdan gitmeyüb ben mürd olduktan sonra elli riyâl guruş oğlum Avasab alub bâkî her ne malımız var ise nısfını oğlum mezbûr Avasab alub ve nısf-ı âheride mezkûr Muradcan alacak oldu ve menkûham olan Hanbek nâm zımmîyenin bir sînî ve kazgan ve bir taştı vardır mezbûran Muradcan ve oğlum Avasab aslâ dahl itmeyecek oldılar mezbûrenin mâlıdır benim ‘alâkam yokdır didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Muradcan dahi tasdîk idüb ve mezbûr Ohman'ın itdüğü kavli kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Vasıl Altuncı, İgob veled-i Nikos, Kocacan Altuncı, Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

s.66/b.4:

Budur ki Karye-i Mornik zımmîlerinden Manük veled-i Erhman meclis-i şer‘de Monlâ Ebubekir bin el-Hâc Süleyman mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim karye-i mezbûrede vâki‘ bir kıt‘a teğek bağım ki bir tarafı Keşîş bağı ve bir tarafı balcı ve bir tarafı müşteri-i mezbûr ve bir tarafı Kirkor tarlası bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt‘a teğek bağımı işbu merkûm Monlâ Ebubekir'e on riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan

⁴⁶⁷ Yarım bırakılmıştır.

ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Ebubekir tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kasım Bey merdüm-i Piyâle Bey, Süleyman bin Monlâ Ali, Monlâ Musa bin Uzamış, Osman bin Ömer, Ömer bin Hüseyin, Şâh Hüseyin Hocik ve gayrihim.

s.67/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Ebubekir nâm kimesnenin sulbîye kızı olan Ayşe'nin vekîli olub zevci olan Rıdvan bin Abdullah meclis-i şer' de Hızır bin Sefer nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki müvekkilem mezbûreye babasından irs-i şer'le intikâl idüb Şehroz Mahallesi'nde vâki' hudûdları ma'lûm olan bir bâb eyvân ile ve bir ahurun mezbûr Hızır fuzûlen tasarruf ider su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Hızır cevâb virüb didi ki zikr olunan ahur ve eyvân müteveffâ Mehmed'in sulbîye kızı olub benim menkûham olan Safiye'nin babası mülküdür tasarrufumda bulunur mezbûr Bekir'in 'alâkası yokdır deyü inkâr itdikde merkûmdan da'vâsına muvâfik beyyine (taleb) olundukdan udûl-ı müslimînden Süleyman bin Tarak ve Mehmed bin Hızır nâm kimesneler li-ecli'ş-şahâde hâzırân oldular ve didiler ki zikr olunan eyvânın yeri müteveffâ Mehmed Beyindir üzerini mezbûr Bekir basub ve ahurunun yeri ve binası yine mezbûr Bekir Beyindir deyü şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe birâder-i Bekircan, Delü Cafer Beşe Abdullah, Osman Çelebi, Mehmed Çelebi Abdullah ve gayrihim.

s.67/b.2:

Budur ki müteveffâ Safiyye bint-i Mehmed nâm hâtûnun vâlidesi olan Kadim-i Kutlu bint-i Zeyneb nâm hâtûn meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûrenin zevci olan Hızır bin Sefer nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûre kızımın irs-i şer'le intikâl idüb Şehroz Mahallesi'nde vâki' olub zevci mezbûr Hızır'ın yedinde olan evlerinden ve tecemmülâthâne ve evânî düründen her ne var ise bi'l-cümlesinden bana 'âyid ve râci' olan sūdüs hissem bi-hasebi'ş-şer'

hükm olunub zikr olunan evler ve tecemmülâthâne ve sâ'ir şeyler bahaya dutulub dahi südüs hissemi mezbûr bana teslîm idecek olub ve benim dahi zikr olunan evlerde ve sâ'ir şeylerde min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mezbûr dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Rıdvan Abdullah, Şeyhican Veli, Delü Mehmed, Ahmed bin Han Ahmed, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.67/b.3:

Bâlâ(da) zikr olunan Kadim-i Kutlu nâm hâtûn güyegüsü olan Hızır mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb bundan akdem vefât iden kızım Safiyye'den irs-i şer'le intikâl iden südüs hakkım mezbûr Hızır yedinden alub kabz eyledim didüğü mezbûr Hızır talebiyle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey, Dizdâr Seyyid Ali Ağa, Timur Ağa, Hasan Beşe, Rıdvan bin Abdullah ve gayrihim.

s.67/b.4:

Budur ki Karye-i İğiki'den Arkik ve Busfenk veledân-ı Bedik nâm zimmîler meclis-i şer'de Kübek veled-i Karük nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i'tirâf idüb karye-i mezbûrede vâki' bir bâb damın bir tarafı Mehrik ve bir tarafı yine müşteri-i mezbûr ve bir tarafı bizim mülkümüz ve bir tarafı dahi Kesber bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb evimizi bi'l-cümle mezkûr Kübek'e yedi buçuk riyâl guraşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik didiklerinde mezbûr dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İgob Malkik, Kesber veled-i Kirakos, Serkis Karük, Mustafa Çüngüşlü, Mustafa Hamza ve gayrihim.

s.67/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ayetullah bin Nurullah meclis-i şer'de Hasan bin Davud nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb Şefri Nahiyesi'nde vâki' olan bağlarından bir mikdâr yer nizâ' olub üzerine müslümanlar varub mestûr

kovulub müslümanlar kovulduğu mestûrun göl tarafı mezbûr Hasan'ın olub ve o tarafı mezbûr Ayetullah'ın olub bu minvâl üzere herkes hissesin zabt ve tasarruf idüb her biriyle bir daha nizâ' itmemek üzere kayd olundı sicil olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman bin Hâcî Abdulgani, Seyyid Bekir Sipâh, Hızır bin (silik), Bekir bin Ebulkasım, Hâcî Bayram Tadım, Bekir bin Şa'bân, Mahmud bin Cündibaşı, Osman Beşe ve gayrihim.

s.68/b.1:

Budur ki Van kullarından olub Harput Emini Hasan Bey'e üç bin guruş hazîne tarafından saliyane idüb gelen Mustafa Ağa meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idüb Dergâh-ı 'Âli zağarcılarından İbrahim Subaşı yediyle emr-i şerîf gelüb mazmûn-u şerîflerinde Haleb Hazînesi tarafından on bin guruş talep ve tahsîl idüb 'inâd ve muhâlefet iderse kal'ada mahbûs idesiz deyü buyurdıkları ecilden kal'ada mahbûs olmağla saliyane olunan üç bin guruşun tahsîl-i asîr olub 'avk ve te'hîrde bî-gâyet olur deyü sâhib-i devlet hazretlerinin cânib-i a'lâlarından ve defterdar efendi tarafından mezbûrun itlâkına müekkid mektûblar getirüb ibrâz eyledikde mezbûrun takrîrine muvâfık olmağla emin-i mezbûr Hasan Bey kal'adan ihrâc idüb bana teslîm itmek talep iderim diyücek getirdüğü mektûb-ı şerîfleri mücebince merkûm Hasan Bey mezbûr Mustafa Bey'e teslîm idüb bi't-taleb kayd olundı. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Çavuş bin Mehmed Ağa, Mahmud Beşe bin Abdullah, Mustafa Beşe Serdar, Mat Hasan Kassâb ve gayrihim.

s.68/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ali bin Ramazan kendü tarafından ve karındaşı Derviş Veli tarafından vekâleten meclis-i şer' de Mehmed Çelebi bin el-Hâc Sarı Ali muvâcehesinde asâleten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Karye-i Müridi 'akarında vâki' olub babamızdan irs-i şer'le intikâl idüb hudûdı ma'lûm olan kavak bağçesinin nısf yeriyle bundan akdem merkûm Sarı el-Hâc Ali'ye bey' eylemiş idük hâlâ zikr olunan kavak bağçesinin dahi nısf-ı âherin yine yeriyle ve suyuyla bi'l-cümle işbu merkûm Mehmed Çelebi'ye on beş riyâl guruşa asâleten ve vekâleten bey'-i

bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik zikr olunan kavak bağçesinin bi'l-cümlesinde ve yerinde min-ba'd 'alâkamız kalmadı keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Çelebi dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Bey Sipâhî, İbrahim Çelebi Hekimzâde, Monlâ Mehmed Müezzîn, Meddâh Hasan Çelebi İsmail Çelebi, Hasan Çelebi Seydi Bekir, Usta Ali Usta Musli ve gayrihim.

s.68/b.3:

Budur ki Mustafa Ali muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb mezbûrdan otuz iki guruşa bir katır aldım evlerimi rehin eyledim meblağ-ı mezbûrî üç aydan edâ idecek oldım hâlâ nizâ'dan halî değüldir didikde mezbûr evleri kabûl itmeme ziyâde rehin virsün didikde mezbûr on beş günden ziyâde olmuştur almışım didüğü kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Haydar, Monlâ Musa.

s.68/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden el-Hâc Haydar bin Nasreddin meclis-i şer' de Seydi Ali bin Hâcî mahzarında ve dayısının olan Monlâ Mehmed muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr Monlâ Mehmed Karye-i Perçenç 'akarında vâki' olup hudûdı ma'lûm olan bir bâb değirmen ve önünde olan tarlasıyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bana bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb otuz seneden mütecâviz tasarrufumda iken hâlâ işbu mezbûr Seydi Ali vâlidesi Mercan bint-i Hâcî Ali nâm hâtûn tarafından vekîl olub zikr olunan değirmen önü tarlada vâlidem mezbûrenin hissesi vardır deyü da'vâdan halî değüldir su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl mezbûr Monlâ Mehmed cevâb virüb didi ki zikr olunan değirmen ve önünde olan tarlasında ve tevâbi' ve levâhıkında mezbûre Mercan'ın hissesi olmayub kadim hissesin almağla dahi üç hemşirem tarafından akranım tarafından ben asâleten ve vekâleten zikr olunan değirmen ve önünde olan tarlasıyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla işbu mezbûr el-Hâc

Haydar'a bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' idüb yigirmi seneden mütecâvizdir mezbûrun tasarrufunda olub mülk-i müşterâsıdır didikde mezbûr Seydi vâlidem mezbûrenin merkûm Monlâ Mehmed ile olan babaları mâlında 'alâkası yokdır kat'-i 'alâka ve fasl-ı husûmet eylemişdir dedüğü kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda Ahmed, Piyâle Abdullah, Seyyid Hüseyin Mehmed ve gayrihim.

s.69/b.1:

Budur ki Harpurt kazâsına (tâbi') Şeyh Hâcî mezra'ası sâkinlerinden Ebuzer bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de Palu Kazâsı'na tâbi' Karasu nâm karyeden olub sipâh zümresinden olan Hâcî Bey ibn-i el-Hâc Kulı Ağa nâm cündi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mezra'a-i mezbûrede vâki' olan üç kıt'a tarlam ki iki kıt'ası Köy Önü dimekle ma'rûfdur ve bir kıt'ası dahi tandır başında Çakıl Tarlası dimekle ma'rûfdur zikr olunan üç kıt'a tarlamı mezbûr Hâcî Bey'e virüb ve mezbûr Hâcî Bey'in dahi Karye-i Depecük toprağında vâki' olan bir kıt'ası tarlası ki bir tarafı Ferman Ağa ve bir tarafı Manoç tarlasını ben alub zikr olunan tarlayı istibdâl idüb herkes makbûl nesne alub kabûl ve kabz eyledük ve bundan gayri yine mezra'a-i mezbûrede vâki' bağçe tarlası dimekle ma'rûf bir kıt'a tarlamı ve toprağında olan badem ağaçlarıyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla ve akar çeşme suyuyla bi'l-cümle yine merkûm Hâcî Bey'e on beş riyâl guruş ile bir aba ve bir yay kereliçiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim zikr olunan dört kıt'a tarlada ve badem ağaçlarında ve çeşmede benim 'alâkam kalmayub ve mezbûrun dahi Depecük'de olan bir kıt'a tarlada 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını ve istibdâlini mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcî Bey dahi tasdîk ve istibdâlini ve sübût kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Sarı Ali, İsmail Çelebi İbrahim Çelebi, Abdurrahman Çelebi el-Hâc Veli Beşe ve gayrihim.

s.69/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden fahrü'l-müderrişînü'l-kirâm Hüseyin Efendi ibn-i el-Hâc Ömer Efendi mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde kasaba-i mezbûre muzafatından Pekinik nâm karye sâkinlerinden işbu sâhibü'l-hâzel-kitâb Ahik Kethüda veled-i Derviş Bey mahzarında bi't-tav'îs-sâf ikrâr ve i'tirâf idüb Çeltiker'de vâki' bir tarafı Küçük Bağ dimekle ma'rûf ve bir tarafı cebel ve iki tarafı Karük Bağ dimekle ma'rûf bu hudûd ile mahdûd olan iki kıt'a teğek bağın ki bir hissesi Busfek ve bir hissesi yine mezbûr Ahik Kethüda'nın olup mukaddemâ bin otuz beş şehr-i Zilhiccenin âherinde mezbûr Ahik Kethüda bana yüz yigirmi riyâl guruş bey'-i kat'-i şer'iyile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eylemiş idi ben de bir tarikle Kasaba-i mezbûre(de) sâkin Monlâ Osman bin Bayram nâm kimesneye otuz riyâl guruşa bey' idüb yine mezbûr Monlâ Osman dahi bana bey'-i bât-ı (sahîh) ile bey' eyledikde ben dahi zikr olunan teğek bağda mezbûr Ahik Kethüda'ya yüz riyâl guruş ile 'adedi nâ-ma'lûm fülûs ve vezni nâ-ma'lûm penbe ve keyli nâ-ma'lûm şa'îr bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim lâkin cevânib arpasından her biri zirâ'atden mâ'adâ salifü'z-zikr iki hisse teğek baği mezbûr Ahik Kethüda'nın ba'de'l-vevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun es-Seyyid Hüseyin Efendi'nin vech-i meşrûh üzere ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ahik Kethüda bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-kuzât zâhirü'l-vülât Sinan Efendi, Fahrü'l-müderriş Ömer Efendi, Fahrü's-sâdât es-Seyyid Ebubekir Çelebi ibn-i Velican, Fahrü'l-a'yân Mustafa Beşe Serdar, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Saru Hamza Mütevellî Kılınç Batu, Kara Osman Mütevellî, Nebi Beşe merdüm-i Sinan Efendi, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi ve gayrihim mine'l-hâzırûn.

s.69/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Kahveci Usta Ahmed bin İlyas meclis-i şer'de Seltan Beşe bint-i Çırak nâm hâtûn muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb geçen sene şa'bânda Ahmed Bey Mahallesi'nde vâki' olan evlerimi ki bir tarafı Ali ve bir tarafı Sefâ evi ve iki tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi havlusuyla ve halasıyla bi'l-cümle işbu mezbûre Seltan Beşe'ye otuz altı riyâl guruşa bey' idüb

meblağ-ı mezbûrdan otuz dört guruş mezbûre yedinden ben alub kabz idüb bey'-i bât idüb iki guruşum bâkî kalmış idi hâlâ zikr olunan iki riyâl guruşu dahi mezbûre yedinde alub kabz idüb 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûre Seltan dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Katib, Halil Beşe Hâcî Mehmed, Ebubekir bin Deve Hızır, Usta Cuma Kassâb, Halil bin Hâcî Hüdavirdi, Pir Ali bin Pir Veli, Hasan bin Hâcî Hüseyin.

s.70/b.1:

Budur ki Ali bin Piri meclis-i şer'de Ömer nâm kimesne muvâcehesinde ve Mustafa bin Hasan mahzarında ikrâr idüb târîhü'l-kitâbdan bir seneye varıncaya dek mezbûr Ömer'e benim akçesinden on riyâl guruş deynimde virecek deynim olub Câmî' Mahallesi'nde Sinan Efendi evleri kurbundaki evlerimi rehn idüb ve mezbûr Mustafa'yı devr-i vekîl eyledüm ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan on riyâl guruşu edâ itmeyecek olursam vekîl-i merkûm Mustafa zikr olunan evleri satub deynimi edâ eyleye didikde mezbûr dahi tasdîk idüb ve merkûm Mustafa dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Şâh Ali Kirve, Kürd Hızır Beşe, Hâcî Osman Berber ve gayrihim.

s.70/b.2:

Karye-i Habusı zımmîlerinden Kirakos veled-i Diblik ve Turik Kethüda ve Kara Kavar veled-i Bakik ve Mikail veled-i Dernik nâm zımmîler meclis-i şer'de Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Usta Bali bin Nadirkulî nâm kimesne muvâcehesinde ve bu husûşçün sâhib-i devlet hazretleri tarafından Ali Ağa ve Müslim Ağa tarafından Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelim idüb didiler ki bundan akdem işbu mezbûr Usta Bali'nin oğlu olan Mehmed vefât idüb bizlerde da'vâsı varmıdır su'âl olunub takrîr-i sicil olunmasın taleb iderüz didüklerinde gıbbe's-su'âl merkûm Usta Bali cevâb virüb didi ki oğlum mezbûr Mehmed karye-i mezbûreden sağ ve salim geldikten sonra birkaç gün hasta olub Allah emriyle vefât eyledi oğlum mezbûrun husûşçün işbu mezbûr ve size ve karye-i mezbûrenin sâ'ir zımmîlerinde min-ba'd da'vâ ve nizâ'm yokdır deyü

bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr itmeğın mâ-vak'a mezbûrun talebiyle kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Ağa bin Abdullah, Halil Beşe Hâcı Mehmed, Ahmed Ağa bin Ali, Mehmed Beşe bin İsmail, Çeribaşı Mustafa Ağa, Mehmed Çelebi Ahmed Çelebi, Osman Kethüda Ahmed, Usta Ahmed Usta Burak, Halil Beşe Hâcı Mehmed, Ömer Çelebi bin Bababerk ve gayrihim.

s.70/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Küçük bin Allahkulı meclis-i şer'de Monlâ Osman bin Bayram muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Çeltiker'de vâki' olan bir kıt'a teğek bağım ki bir tarafı Haydar ve bir tarafı yol ve bir tarafı mukırranın menkûhası Fatıma Hâtûn bu hudûd ile mahdûd olan bağım ki nısfın bundan akdem işbu merkûm Monlâ Osman'ın menkûhası olan Fatıma Hâtûn'a bey' eylemiş idüm hâlâ zıkr olunan teğek bağımın nısfın âherde dahi merkûm Monlâ Osman on iki buçuk riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Osman dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundı. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Satılmış Bakkal, Can Ahmed Ankuzı Yahya, Na'l-bend İsa, Seyyid Ebubekir Seyyid Mustafa, Ali bin Bayram ve gayrihim.

s.70/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Seyyid Hüseyin bin Seyyid Hasan nâm kimesne meclis-i şer'de Halil Çavuş bin Latif muvâcehesinde ve Mustafa Çelebi bin Hüseyin mahzarında ikrâr idüb didi ki târîhü'l-kitâbdan bir seneye varınca benden merkûm Halil Çavuş'a kırk riyâl guruş deynimde virecek deynim olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde Mazgird'de vâki' hudûdı ma'lûm olan bağımı ve ardında olan hudûdı ma'lûm olan teğek bağımı rehn vaz' idüb ve merkûm Mustafa Çelebi'yi devr-i kefil eyledim ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan kırk riyâl guruşu edâ itmeyecek olursam vekîl-i mezbûr zıkr olunan bağlarımı satub deynimi edâ eyleye didikde mezkûr Halil Çavuş dahi tasdîk idüb ve merkûm Mustafa Çelebi dahi vekâlet-i merkûmeyi

kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

(s.71) Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi Abdulgani, Mehmed Çelebi İsmail, Mehmed Çelebi Kuzu, Ömer bin Ahmed, Ali Çelebi Şeyhican ve gayrihim.

s.71/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ali Bey bin Abdullah nâm el-cüнди meclis-i şer' de Murtaza Çelebi bin Hüseyincan Ağa mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki benim Karye-i Alpavud 'akarında vâki' bir çiftlik toprak bundan akdem Bağdad Seferi'nde vefât iden diğér Mehmedcan Ağa'nın mülkü olub hissem tasarrufun bana virüb vefâtından sonra dahi sâhib-i arz olan Mîr-alây İbrahim Çelebi'den ve müşterek olan Mehmed Çelebi'den dahi ben tapu idüb yedimde tapu temessük var iken işbu Murtaza Çelebi bana dahi tapuya virmişdir deyü tasarrufuma mani' olur su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezbûr Murtaza Çelebi cevâb virüb didi ki tapu temessüküm mukaddemdir deyü ibrâz idüb nazar oldukda merkûm Murtaza Çelebi'nin tapu temessükü mukaddem olmağla mezbûr Ali Bey'in temessükü lâğv olub zikr olunan toprak yedinde olan tapu temessük mücebince mezbûr Murtaza'ya hüküm birle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey bin Barcan nâm el-Cüнди, Piyâle bin Abdullah, Ömer Ağa merdüm-i Mustafa Çavuş, Ebubekir Beşe Bayram Kufi, Selim Bey el-Cüнди ve gayrihim.

s.71/b.2:

Budur ki Murtaza Çelebi bin Hüseyincan Ağa nâm kimesnenin yedinde olan tapu temessük Ali Bey'in yedinde olan tapu temessükden mukaddemdir deyü Bulad bin Mehmed ve Bahşiş bin Karaca ve Mehmed Çelebi bin Zeynel şahâdet idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Karaca Mehmed bin Arab, Seyyid Cündlizâde, Ahmed Ağa Mîr-alây, Mahmud bin Cuma ve gayrihim.

s.71/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ali Bey bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de Murtaza Çelebi bin Hüseyincan Ağa muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem vefât iden Mehmedcan Ağa hâl-i hayâtında Karye-i Alpavud'da vâki' hudûdları ma'lûm olan mülk bir çiftlik toprağının tasarrufu bana tevfiz idüb ve hem mûmâ-ileyh Mehmedcan Ağa'nın vefâtından sonra hâlâ ağası olan İbrahim Ağa'dan ve müşterek olan Mehmed Çelebi'den dahi zikr olunan çiftliği tapusuyla almışım işbu mezbûr Murtaza Çelebi tasarrufuma mani' olur su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezkûr Murtaza Çelebi cevâb virüb didi ki zikr olunan çiftliği merkûm Ali Bey'den mukaddem ben tapu itmişim deyü temessüklerin ibrâz itdükde mezbûran Murtaza Çelebi Bey ve Ali nükûl tapu temessüküne nazar olundukda merkûm Murtaza Çelebi'nin tapu temessükü mukaddem olduğu müşâhede olundukdan sonra mezkûr Ali Bey cevâb virüb didi ki merkûm Murtaza Çelebi tapu temessükü benden sonra almışdır lâkin merkûm İbrahim Ağa alivirecek olub ve hem sâhib-i arz olub karındaşı oğlu mukaddem tarih komuşdır yoksa yedinde mukaddem virmemişdir deyü inkâr itdükde merkûm Murtaza Çelebi'den da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-ı müslimînden Mehmed Çelebi bin Ahmed Çelebi ve Bulad bin Mehmed ve Bahşiş bin Karaca nâm kimesneler hâzırûn olduklarında didiler ki merkûm Mehmedcan Ağa vefât itdüğü gibi zikr olunan çiftlik hâlâ sâhib-i arz olan İbrahim Ağa ve Mehmed Çelebi mezkûr Ali Bey'den mukaddem mezbûr Murtaza Çelebi tapu temessüke virdiler deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezkûr Ali Bey men' olunub zikr olunan çiftlikse merkûm Murtaza Çelebi'ye hükm birle kayd olundı. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Karaca Mehmed merdüm-i İbrahim Bey, Ahmed Ağa Mîr-alây, Mehmed bin Cuma, Selim Bey Piyâle Bey adamı ve gayrihim.

s.72/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput (sâkinlerinden) Musli Bey bin Musli Çelebi meclis-i şer' de Kütan veled-i Daçcı Koca ve karındaşı Badeşer nâm zımmîler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûrlarda seksen bir riyâl guruş bir ve kırk guruşdan yine riyâlî guruş ki cem'an yüz yiğirmi bir riyâl guruş

alacağım olub zikr olunan seksen bir riyâl guruş mukâbelesinde Câmi'-î Kebîr Mahallesi'nde vâki' olan evleri rehn itdi hâlâ zikr olunan seksen bir riyâl guruş mezbûran Kütan ve Badeşer yedlerinden alub kabz idüb ve rehn olan evlerin kendülere teslîm eyledim bâkî kırk riyâl guruş alacağım kaldı didikde mezbûran zimmîler dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Katib Mehmed Çelebi, Ali Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.72/b.2:

Budur ki Kasaba-i (Harpurt) zimmîlerinden Kütan ve Badeşer vildan Daşçı Hôca nâm zimmîler meclis-i şer' de Ebubekir Çelebi bin Büyük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından Katib Mehmed Çelebi muvâcehesinde ve Ali Bey bin Musli Çelebi mahzarında ikrâr idüb mübârek Şevvalin guresinden bir seneye varıncaya dek merkûm Ebubekir Çelebi'ye seksen riyâl guruş nakdiyeden ve altmış riyâl guruş dahi penbe bahasından ki cem'an yüz kırk riyâl guruş zimmetimizde virecek deynim olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olub zikr olunan yüz kırk riyâl guruş mukâbelesinde Câmi'-î Kebîr Mahallesi'nde olan evlerimizi ve Mazgird'de olan bağımızı rehn vaz' idüb ve merkûm Ali Bey'i devr-i vekîl eyledük ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan yüz kırk riyâl guruş edâ itmeyecek olursuz vekîl merkûm Ali Bey zikr olunan evlerimizi ve bağımızı satub deynimizi edâ eyleye didikde merkûm Mehmed Çelebi dahi vekâleten tasdîk idüb ve mezkûr Ali Bey dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Kabasakal, Mehmed Bey Sipâhî, Ahmed Bey Sipâhî Kürklü, Kara Ali Beşe Abdullah, Hôca Murad Şems, Musa bin Alican, Hasan Çelebi Alican ve gayrihim.

s.72/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ebubekir bin Ahmed ile karındaşı olan Hasan'ın bir kıt'a teğek bağı da'vâları olub üzerine varılıb nizâ'ları kat' olmasıçün zeyli-i kitâbda esâmileri mestûr olan müslümanlar ile üzerine varılıb 'akd-i meclis oldukdan mezbûr Bekir karındaşı merkûm Hasan muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem mezbûr ile müşâ' ve müşterek olub ve hem bir yerde iken babamız

bağından işbu hudûdı ma'lûm olan teğek bağın zâdenimiz oğluna bey' idüb merkûm zâdenimiz oğlu birkaç sene zabt ve tasarruf idüb ba'dehû zıkr olunan bağımızı gerü idüb merkûm Hasan ile mutasarrıf olduğumuzda babamız bağın ben alub ve zâdenimiz bağını merkûm alub hâlâ nizâ'dan halî değüldir su'âl olunub men' olmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mukırr-ı mezbûr Hasan cevâb virüb didi ki mezbûr ile tefrîk olduğumuzda zâdenimiz bağın ve zıkr olunan teğek bağın ma'an ben alub ve hem hisseme mahlût olub ve bundan gayri mezbûrda karındaşımız olub ma'füvv olan Mevlüd Bey hissesi vardır nısfı benimdir ve vâlidem mâlında dahi hissem vardır deyü birbiriyle münâza'ât-ı kesîr muhâsamât-ı şedîdleri olmağla muslihûn tavassut idüb mezkur Bekir zıkr olunan teğek bağından bi't-taleb fârig olub ve merkûm Hasan dahi ma'füvv mezbûrun mâlından ve vâlidesi mâlından mezbûr Bekir'den hisse taleb itmeyecek olub birbiriyle kat'-î 'alâka ve fasl-ı husûmet olmağın mâ-vak'a mezbûran Bekir ve Hasan'ın rızâlarıyla kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Monlâ Ahmed Hâcı Yahya, Hâcı Hüseyin Debbağ Abdullah, Karındaşı Hasan, Ömer Çelebi Bababerk, Kara Osman Hasan, Karib Osman Berber ve gayrihim.

s.73/b.1:

Budur ki Harpurt Kazâsı'na tâbi' Kuzabad Nahiyesi'nde vâki' Pağnik nâm karye sâkinlerinden Ömer bin Ahmed meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki karyemiz sâkinlerinden 'ammumiz olub bundan akdem vefât iden Hüdavirdi bin Halil nâm müteveffânın evlâd-ı zükûrı kalmayub tasarrufunda olan zemîn halî ve mu'attal kalmağla sâbık havâss-ı hümayûn emini olan İbrahim Bey'den tapu idüb ve semiyi tapu dahi kânûn-u padişahî üzere bi't-tamâm alınub târîhü'l-kitâbdan on bir sene mukaddem tasarrufumda olub hâlâ mezkûr eminin yedinde mahz ve mahtûm tezkiresi vardır ibrâz idüb mücebince kıbel-i şer'den dahi hüccet taleb iderüm didikde mazmûn-u temessük mezbûrun takrîrine muvâfık görüldükden sonra sicil-i mahfûza kayd olunub bu vesîka-i şârihü'l-beyân ketb ve tahrîr olunub yed-i tâlibe vaz'-u def' olundu ki vakt-i hâcetde ibrâz ide. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Ebubekir, Selim Ağa Bali Çavuş, Hızır Kızır, Bali Satılmış, Pervane Ağa Kulzâde ve gayrihim.

s.73/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Mehmed bin Hızır meclis-i şer' de Karye-i Süsrü sâkinlerinden Ohik veled-i Baguk nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim Karye-i Süsrü 'akarında vâki' bir kıt'a bağçem ki iki tarafı Derik ve bir tarafı Bedik ve bir tarafı Hâcî Süleyman ve bir tarafı Kürd Beşe bin Terzi Maksud bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt'a bağçemi yeriyle işbu mezbûr Ohik'e benim ile iştirâk üzere virdim ki içinde eğer kavak ve eğer gayri ağaç diküb kâmil oldukda benim ile münâsafa üzere taksîm idecek oldık didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ohik tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Çelebi el-Müderriş, Piyâle Muhzır, Mehmed bin Abdulkadir, Mehmed Çelebi bin Künkzâde, Küçük Ağa bin Kanber ve gayrihim.

s.73/b.3:

Budur ki Mahrûse-i Diyarbekir sâkinlerinden olub ebnâ-yı sipâhîyândan Musli Ağa tarafından kendü tevâbi'nden Yusuf Bey bin Osman meclis-i şer' de el-Hâc Cafer bin el-Hâc Horak mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki ağam mezbûr işbu merkûm el-Hâc Cafer'in zimmetinde olan alacakdan kırk 'aded riyâl gurus vekâletim hasebiyle ben mezbûrun yedinden ben alub kabz ve kabz idüb ikinüb merkûm Musli Ağa'ya virecek oldım diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud bin el-Hâc Hızır, Ahmed bin Karaca, Ebubekir bin el-Hâc Osman, Halil bin Bulgarzâde, İbrahim bin İshak ve gayrihim.

s.73/b.4:

Budur ki Erzurumlu Ali Beşe Kara Veli nâm râcil işbu Osman Çelebi bin Ali Çavuş nâm kimesneden üçyüz altı riyâl guruş alacak hakkım vardır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim didikde mezbûr mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seltan Ahmed Muhzır, Piyâle Muhzır ve gayrihim.

s.73/b.5:

Budur ki müteveffâ İbrahim'in kızı olan Emine'nin müseccel vekîli olub zevci olan Sefer bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer' de mezbûrenin karındaşı Kurd Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki müvekkilem mezbûreye babası mezbûr İbrahim hâl-i (s.74) hayâtında mezbûr Hüseyin'in yedinde olan bağdan Sabuncu Bağı dimekle ma'rûf olan bağı virüb teslîm idüb mezbûr Hüseyin zikr olunan bağı müvekkilem tasarruf itmeğe mani' olur su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezbûr Hüseyin cevâb virüb didi ki zikr olunan bağ babamdan bana intikâl idüb tasarruf iderüm mülkümdür mezbûreye virdiğin bilmezim deyü inkâr itdikde merkûm Sefer şahidim yokdır yemîn eylesün zikr olunan bağı babası hâl-i hayâtında müvekkileme virüb teslîm itmedüğüne diyücek merkûm Kurd Hüseyin zikr olunan bağı babam mezkûr İbrahim mezbûreye virdiğin bilmezim 'ilm u haber yokdır deyü yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi Beyazıd, Osman Çelebi Ali Çavuş, Monlâ Çelebi Resul, Ahmed el-Muhzır, Mustafa bin Hasan, Murtaza Çelebi Hüseyincan Ağa ve gayrihim.

s.74/b.1:

Budur ki Karye-i Ekrüz'den Ramazan oğlu Bekir meclis-i şer' de Hâcı Hasan bin Ahmed muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem karye-i mezbûrede vâki' hudûdı ma'lûm olan örtmenin nısfı mutasarrıf olduğumuzda bana virmişdir didikde mezbûr Hâcı Hasan vâlideme virmişim mezbura virmedim deyü inkâr idicek mezbûr Bekir yemîn eylesün bana virmediğine diyücek mezkûr vâlideme virdim mezbûra virmedim deyü yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.74/b.2:

Budur ki Karye-i Ekrüz'den Hâcî Hasan meclis-i şer' de Bekir bin (boşluk) nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki ben âher diyarda iken mezbûr Bekir 'ammûsi oğlu Himmî ile eğer öküz ve inek ve sâ'îr her ne var ise bi'l-cümlesi benim ile müşâ' ve müşterekdir deyü sicil ve hüccet idüb hâlâ ben gelüb yedimde olan hüccet mücebine mezbûrun yedinde olan öküz ve inek ve sâ'îr şeyleri taleb iderim diyücek mezbûr Ebubekir bu hüccet benim yüzüme olmamışdır ve haberim yokdur deyü inkâr itdikde mezbûr Hâcî Hasan şahidim yokdur yemîn eylesün didikde mezkûr Bekir bu hüccet benim yüzüme olmamışdır deyü yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.74/b.3:

Budur ki Mahmud nâm kimesne şer'iyeye gelüb takrîr-i kelâm takrîr-i kelâm⁴⁶⁸ idüb didi ki Şefri Nahiyesi'nde vâki' Hasan nâm kimesne bağçe nısf bağın âhere bey' eylemiş ben istimâ' itdüğim gibi şeffi'm ve şüf'a dahi dutdum diyücek mezbûr Mahmud talebiyle kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Çelebi Beyazıd, Osman Çelebi Ali Çavuş ve gayrihim.

s.74/b.4:

Budur ki Karye-i Alıncık'dan Demgeldi nâm kimesne meclis-i şer' de Ahmed Beşe bin Tarık nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb mezbûr Ahmed Beşe'ye otuz riyâl guruş zimmetimde virecek deynim olub mukâbelesinde kendüye murâba'a oldum ki ne kadar zirâ'at idersem nısfın ben virüb ve nısf-ı âherin mezbûr virecek olub harman üzerinde 'öşr çıkdıktan sonra kısmen münâsafa üzere taksîm idecek oldık rüsûmı için kendüye on kile buğday ben bi't-tamâm virecek oldım ne zemân murâba'lıktan çıkarsam zikr olunan otuz riyâl guruşu bi't-tamâm kendüye teslim edâ idecek (s.75)

⁴⁶⁸ İki defa yazılmıştır.

oldım didikde mezbûr Ahmed Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kasım Hüseyin, Allahvirdi Mehmed, Yağmur Dede Bey, Hasan bin Ulaş ve gayri.

s.75/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ahmed Bey bin Hâcî Hasan meclis-i şer' de Bekir nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki geçen gün mezbûr Bekir Bey oğlu benim buğdayım almadan gelüb gider ve sagîrleri dahi buğdayım zarar itmişdir nice müslümanlar görmüşdür mezbûr Bekir'i çağırdım yanına gelüb niçün bana bu kadar zarar idersün didüğümde mezbûr bana şetm-i galîz ile şetm itmişdir su'âl olunsun didikde mezbûr Bekir cevâb virüb didi ki mezbûr benim sakalına basub başıma urdı ve hem senin boynunu ururum diyüb lâkin mezbûre ben sögmedim deyü inkâr idecek Seyyid Mehmed bin Osman ve Murtaza bin Behram nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki biz evimizde otururken bir feryâd geldi taşa çıkdıkdı gördük ki merkûm Ahmed Bey mezkûr Bekir'e taş çeküb ve mezkûr Bekir dahi mezbûra taş çeküb birbiriyle gavgâ iderken merkûm Bekir mezkûr Ahmed Bey'in 'avrâtına şetm-i galîz ile şetm eyledi mezbûr Ahmed Bey dahi mezbûrun sakalına basub lâkin urmadı deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderris es-Seyyid Hüseyin Efendi, Monlâ Mehmed el-Hatib, Seyyid Bekir Velican, Mehmed Çelebi Hamâmcızâde, Ali Çelebi Monlâ Halim, Osman Çelebi Ali Çavuş, Hasan Bâzârbaşı.

s.75/b.2:

Budur ki Kal'a-i Harpurt Harpurt⁴⁶⁹ sâkinlerinden Ömer bin Ali Ağa meclis-i şer' de Ahmed Bey bin Hâcî Hasan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki mezbûr Ahmed Bey ben sipâhımdır su'âl olunsun tahrîr olunmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl merkûm Ahmed Bey ben sipâhım deyü cevâb virmeğın mâ-vak'a mezbûr Ali Ağa talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

⁴⁶⁹ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.75/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Hasan bin Davud meclis-i şer' de Ebubekir bin Kasım mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Şefri Nahiyesi'nde vâki' olan bağım ki iki tarafı Ayetullah ve bir tarafı Emir ve bir tarafı dahi yol bu hudûd ile mahdûd olan bağımı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve kasabada iki köy sunuruyla ve müşterek yerimizde olan ağır suyuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla elli riyâl guruş ile bir mikdâr vezni nâ-ma'lûm penbe ile 'adedi nâ-ma'lûm fülse bey'-i bât-ı sahîh ile bey' (idüb) meblağ-ı mezbûr olan elli riyâl guruşdan yigirmi riyâl guruş nakd akçe ile penbe ve fûlsu mezbûr Ebubekir'den alub kabz idüb ve bâkî kalan otuz riyâl guruş mukâbelesinde merkûm Ebubekir Bey yine nahiyeye-i merkûmede vâki' olan Ali Bağı dimekle ma'rûf olan bağın ki bir tarafı Osman Çelebi ve iki tarafı Kör Mehmed ve bir tarafı han bu hudûd ile mahdûd olan bağın eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve suyu ve tevâbi' ve levâhıkıyla bir mikdâr vezni nâ-ma'lûm penbe ile 'adedi nâ-ma'lûm fülse yine mezbûr Ebubekir'den ben alub kabûl ve kabz eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan bağdan benim 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını merkûm Ebubekir dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve bağ-ı mezbûr elli guruşa kabûl idüb kendü bağ ı otuz guruşa virdüğün mukırr olmağın mâ-vak'a tarafeynin rızâlarıyla kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâlû'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Ahmed bin Himmet Hallac, Mehmed bin Osman, Monlâ Mehmed bin Düzsüz, Monlâ Osman bin Bayram, Himmet Bali bin Maksud, Ali Çelebi Bayram, Osman Çelebi bin Kara Baliğ ve gayrihim.

s.76/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Osman bin Hâcî Süleyman meclis-i şer' de Mehmed bin Hızır nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Kürtler mezârînde vâki' olan evlerimiz ki bir tarafı Seyyid Osman ve bir tarafı Nefs Beşe ve bir tarafı Yusuf ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerimizden bir bâb

odayı işbu mezbûr Mehmed'e hibe ve temlik ve teslim idüb mukâbelesinde mezbûr Mehmed dahi bana bir dülbend 'ivâz virüb ve ben dahi dülbendi alub kabz eyledim ve bundan gayri bir sofa ve bir havluu dahi yine mezbûr Mehmed'e elli bir guruş ile bir mikdâr vezni nâ-ma'lûm penbe ile 'adedi nâ-ma'lûm fülse bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed dahi tasdik idüb ve hibesini kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlül'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Küçük Ağa Kanber, Mehmed Çelebi Hâcî Abdülkerim, Hâcî Selamet ibn-i Doğmuş, Han Hasan Beşe Savm Çelebi, Mahmud Eskici ve gayrihim.

s.76/b.2:

Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden İsmail Bey ibn-i Mustafa Ağa meclis-i şer'de Karye-i Hoş sâkinlerinden İbrahim bin Tanrıvirdi nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' olub bundan akdem Hamza nâm kimesneden iştirâ eyledüğüm Kündek bağı dimekle ma'rûf olan bağımı ve yine bir kıt'a tarlamla ve Şeyh Ali bağçesi dimekle ma'rûf bağçeyi ve Hayreddin tarlası ve Çırac tarlası ve bir kıt'a dahi Latif tarlası ve Haşimi tarlası zikr olunan bağ ve bağçe ve beş kıt'a tarlam sularıyla bi'l-cümle işbu mezbûr İbrahim'e kırk iki riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan beş kıt'a tarlada ve bağ ve bağçede min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim dahi (s.77) tasdik ve kabûl idüb mâ-vak'a kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâlül'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Halil bin Hayreddin, Sofu Halil, Hâcî Piri, Osman bin Seydi Ali, Monlâ Receb, Kara Hamza ve gayrihim.

s.77/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden ebnâ-yı sipâhîyândan Mehmed Bey el-Cüdi meclis-i şer'de Rıdvân bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi

ki işbu mezbûr Rıdvan'da yüz elli riyâl gurusu alacağım olub mukâbelesinde Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki' olub hudûdî ma'lûm olan evleri yanımda rehn vaz' itmiş idi hâlâ meblağ-ı mezbûrdan yetmiş riyâl gurusu ben alub kabz idüb zikr olunan evleri fekk-i rehn idüb dahl ve 'alâkam kalmadı bâkî kalan seksen gurusum rehinsiz alacağım kaldı diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Rıdvan dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Himmet Beşe bin Ramazan, Nu'man bin Cündibaşı, Fethullah bin Ahi, Mahmud bin Cündibaşı ve gayrihim.

s.77/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Rıdvan bin Abdullah meclis-i şer' de Râbi'a bint-i el-Hâc Mustafa nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olan Mehmed Çelebi bin Abdulkerim nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki' evlerimin ki bir tarafı Ağacan bin Kulı ve bir tarafı İbrahim bin Abbas ve bir tarafı Şeyh Yusufzâde ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi bi'l-cümle tevâbi' ve levâhıkıyla mezbûre Râbi'a nâm hâtûna yetmiş riyâl gurusu bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Mehmed Çelebi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şevvâlül-mükerrerrem sene sitte ve selâsin ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Himmet Beşe bin Ramazan, Mustafa bin el-Hâc Hamza, Mehmed Bey el-Cüdi, İbrahim bin Abbas, Mehmed Bey bin Emirzâde, Ebulkasım bin Abdullah, Ömer bin Emiri ve gayrihim.

s.77/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Râbi'a bint-i el-Hâc Mustafa nâm hâtûn tarafından bu husûsçün müseccel vekîli olan Mehmed Çelebi bin el-Hâc Abdulkerim nâm kimesne meclis-i şer' de Hamza Beşe bin Ramazan muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müvekkiletem mezbûre Râbi'a Hâtûn'un

Alaca Mahallesi'nde vâki' olan evlerini ki bir tarafı Mevlüd Beşe ve bir tarafı Nu'mân ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı dahi yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerini havlusuyla ve helasıyla bi'l-cümle işbu merkûm Hamza Beşe'ye yüz yigirmi riyâl gurus ile bir mikdâr kile nâ-ma'lûm buğday ile 'adedi nâ-ma'lûm fülse ve vezni nâ-ma'lûm penbe vekâletim hasebiyle bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde müvekkiletem mezbûrenin min-ba'd 'alâkası kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hamza Beşe dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ebulkasım Abdullah, Mehmed Çelebi Emirzâde, Ömer Çelebi Bababerk, Mehmed Bey Sipâhî, Ali Bey Erzurumlu, Nu'mân bin Cündibaşı, Rıdvan Abdullah, Hâcî Süleyman Timurtaş, Karındaşı Hâcî Seydi Mehmed, Piyâle bin Abdullah, Mehmed Çelebi Ahmed Çelebi, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Mevlüd Kasım ve gayrihim.

s.78/b.1:

Budur ki Sâbıkâ-i Kasaba-i Harput'dan olub seferde vefât iden Hüseyin bin Ahmed Bali nâm kimesnenin menkûhası olan Serican bint-i Seyyid Mehmed nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olan Seyyid Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı Ömer nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûreye zevci müteveffâ-yı Hüseyin'den irs-i şer'le intikâl idüb işbu mezbûrun yedinde olan evlerden ve bağdan ve tecemmülâthâne ve emvâl ve emlâk ve intikâl her ne var ise bi'l-cümle müvekkiletem mezbûreye 'âyd ve râci' olan rub' hissesin ve mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu'accel mukâbelesinde merkûm Ömer yedinden on riyâl gurus vekâletim hasebiyle bi't-tamâm ben alub kabûl ve kabz idüb husûs-u mezbûr için merkûm Ömer'de müvekkiletem mezbûre Serican'ın ve benim min-ba'd da'vâ ve nizâ'm kalmayub kat'-î 'alâka oldık didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ömer dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şevvâlül-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud bin Hâcî Hızır, Ahmed bin Hâcî Mahmud, İbrahim bin İshak, Mevlüd Kasım, Seyyid Mahmud Kavak, Kasım Hâcî Hasan ve gayrihim.

s.78/b.2:

Budur ki Mevlüd Beşe şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb Alaca Mahallesi'nde vâki' Râbi'a evlerime nısf evlerini âhere bey' eylemiş ben şefi'm ve şüf'a dahi dutdum didüğü mezbûr Mevlüd Beşe talebiyle kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Haydar, Ebulkasım Abdullah, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.78/b.3:

Budur ki Harpurt Kal'a'sı sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Piyâle Bey ibn-i Ali nâm cümdi tarafından vekîli olan Selim Bey Kulu nâm cümdi meclis-i şer'de Dergâh-ı 'Âlî Yeniçerilerinden Veli Beşe ibn-i Ali nâm râcil muvâcehesinde ve yeniçeri serdarı Mustafa Beşe tarafından İsmail Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mûmâ-ileyh Piyâle Bey'in Tatar Hasan Beşe'de ikiyüz riyâl gurusu alacak hakkı merkûm Tatar Hasan Beşe ikiyüz riyâl gurusu işbu merkûm Veli Beşe ile götürüb hâlâ zikr olunan ikiyüz riyâl gurusu merkûm Veli Beşe yedinden müşârün-ileyh Piyâle Bey bi't-tamâm alub kabz idüb merkûm Veli Beşe'de min-ba'd 'alâkası kalmadı didikde vekîlim mezkûr Selim Bey'in vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını merkûm Veli Beşe dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehr-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Ahmed Bey Sipâhî Kürklü, Osman Bey Haydar, Cafer Beşe Pağnikli, Ebulkasım Abdullah, Delü Cafer Beşe, Ömer Çelebi Berk, Osman Kethüda Ahmed ve gayrihim.

s.78/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hadice Hâtûn bint-i Mehmed Çelebi nâm hâtûn tarafından müseccel vekîli olub oğlu olan Hasan Çelebi meclis-i şer'de mezbûr Mehmed Çelebi kızı olub fevt olub Bekir Bey zevci olan Rıdvan bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki merkûm Mehmed Çelebi hâl-i hayâtında

Karye-i Iğiki'de vâki' olub hudûdı ma'lûm olan bir bâb değirmenden nısfı vâlidem mezbûreye bey' idüb ve oğlu Seydi'nin vâlidesinin bir mikdâr esbâbın fûrûht idüb mukâbelesinde zikr olunan değirmenin nısfın ve Heftehisar'da olan bağların dahi mezbûr Seydi Bali'ye hibe ve temlik ve teslim idüb ve bâkî kalan bir rub' hisse dahi yedi hisse olacaktır mezbûr Rıdvan zikr olunan değirmenin nısfı menkûham mezbûre Bayramın'kidir bana intikâl itmişdir deyü âhere bey' itmek ister su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezbûr Rıdvan cevâb virüb didi ki merkûm Mehmed Çelebi zikr olunan değirmenden rub' hissesin ve Heftehisar'da olan bağlarını oğlu Seydi Bali'ye hibe ve temlik ve teslim itmemiştir deyü inkâr itdikde merkûm Hasan Çelebi'den da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-ı müslimînden el-Hâc Seyyid (s.79) Ebubekir bin Velican ve Ahmed Bey bin Hâcî Hasan nâm kimesne hâzırân olduklarında didiler ki Pir Hasan Çelebi'nin odasında otururken merkûm Mehmed Çelebi hâl-i hayâtında yanımıza gelüb oğlu Seyyid Bali dahi ma'an didi ki Karye-i Iğiki'de olan bir bâb değirmenimin nısfı kızım mezbûre Hadice'ye bey' idüb akçesin almışım dahi mezbûr Seydi Bali'nin vâlidesinin esbâbın fûrûht itmişim mukâbelesinde zikr olunan değirmenin zemini dahi yine mezbûre Seydi Bali'ye hibe ve temlik ve teslim idüb ve mezbûr Seydi dahi alub kabûl ve kabz idüb ve lâ-büdd kalmadı Heftehisar'da olan bağın dahi ma'an yine mezbûr Seydi Bali'ye hibe ve temlik ve teslim idüb ve mezbûr Seydi Bali dört sene babam mezkûr Mehmed Çelebi hayâtında iken zabt ve kabz eyledi bu husûsçün şahidleriz ve şahâdet dahi iderüz deyü şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin, Habil Çelebi Hâcî Hüseyin, Ahmed bin Usta Burak, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.79/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Ebubekir nâm kimesnenin sagîr yetimi Ali'nin ahvâlin hıfz ve emvâllerin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağın yetim-i mezbûrun kebîr karındaşı Mehmed zikr olunan vesâyete talib olmağla kibel-i şer'de vasî nasb olunub ve mezbûr Mehmed dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Halil Çelebi Monlâ Mehmed, Mustafa Cebeci, Şerif bin Abdullah, İşci Ali ve gayrihim.

s.79/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Bekir nâm kimesnenin kebîr oğlu Mehmed asâleten ve sagîr karındaşı Ali tarafından dahi müseccel vesâyeten meclis-i şer' de Abdurrahman Çavuş bin Hôca Pir Baba nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki babamızdan irs-i şer' le intikâl idüb Çöte Nahiyesi'nde vâki' bir kıt'a bağımız ki bir tarafı Mahmud bağı ve bir tarafı Küçük Ahmed oğlu bağı ve bir tarafı Mahmud bağı ve bir tarafı Tütüncü Ahmed bağı ve bir tarafı Ömer bağı bu hudûd ile mahdûd olan bağımızı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle harâba müşrif olub tımar itmeğe iktizâ itmez olmayub bi'l-cümle harâb olmak mukarrer olub ve hem bey' olunmasın bana ve yetime infâkı olmağla bin otuz üç senesinde mezada virilüb sûk-ı sultânînde on günden ziyâde bey' men yezid olunub ve ahirü'l-emr işbu mezbûr Abdurrahman Çavuş'un üzerinde kırk iki guruşa karar bulub ziyâde ile talib-i zuhûr itmekle zikr olunan bağımızı bi'l-cümle târih-i mezbûrda kırk iki guruşa asâleten ve vesâyeten bey' -i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eylemişim zikr olunan bağda benim ve yetim mezbûr Ali'nin 'alâkası kalmamışdır didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Abdurrahman Çavuş dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Usta Hüseyin Eskici, Bekir bin Hasan, Halil Çelebi Monlâ Mehmed, Usta Ahmed Usta Burak, Ali Beşe Çorbacızâde, Bekir bin Mahmud, Mustafa Hasan Cebeci ve gayrihim.

s.80/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ali bin el-Hâc Rıdvân meclis-i şer' de Hüseyin bin Cankulı mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr Hüseyin zimmetinde on beş riyâl gurusum olub mukâbelesinde bana murâba'a olub bundan akdem meblağ-ı mezbûr on beş riyâl gurusu harc virüb murâba'alıktan çıkmak istedikde

zira'ât olunan tereke-i harcına getürdük kalan ba'dehû akçe viresiz diyücek mezbûr akçesin kabûl ile yine zira'ât olunan terekeyi harcına getüreyim deyü kavlimiz olmuştur mevkut üzere meblağ-ı mezbûr olub minvâl ile diyücek mezbûr Hüseyin inkâr ile cevâb virdikde udûl-ı müslimînden İsmail bin Kaya ve İshak bin İbrahim hâzırân olub merkûm Ali'nin takrîrine muvâfık şahâdet-i şer'îyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin Emiri, Mevlüd bin Cündibaşı, Piyâle Muhzır ve gayrihim.

s.80/b.2:

Budur ki Karye-i Monlakendi sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Mehmed Çelebi bin Kasım Bey nâm kimesne tarafından karındaşı olub hâlâ Diyarbekir'de sâkin olan Zülfî Bey bin Behram Bey nâm kimesne meclis-i şer'de müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Çelebi'nin menkûhası olan Ümmîhan bint-i Şahin Bey nâm hâtûn tarafından Yakub Ağa bin Yusuf muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Çelebi'den irs-i şer'le intikâl idüb karye-i mezbûrede vâki' mezbûre Ümmîhan Hâtûn'un yedinde olan evlerden ve bağ ve bağçe ve câmûs ve öküz ve inek ve merkeb ve tecemmülâthâne ve ism-i mâl ıtlâk olunan şeyler her ne var ise bi'l-cümlesinden hissem vardır deyü mezbûre ile mabeynimizde münâza'ât-ı kesîr ve muhâsamat-ı şerîremiz olmağla muslihûn tavassut idüb zikr olunan da'vâmız mukâbelesinde fârig olmak için iki öküz virmek üzere bizi ıslah idüb ben dahi es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsı üzere 'âmil olub dahi bedel-i sulh olan iki öküzü mezbûran hâtûn yedinden ben alub kabûl ve kabz idüb husûs-u mezbûr için mezbûre Ümmîhan Hâtûn'un yedinde olan evlerde ve bağ ve bağçe ve tecemmülâthâne ve her ne var ise bi'l-cümlesinde min-ba'd da'vâ ve nizâ'm kalmayub kat'-i 'alâka oldım ba'de'l-yevm bu husûsçün bir tarikıyla bir daha mezbûre ile da'vâ ve nizâ' idecek olursam 'inde'l-hükkâm mesmû'a olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mezbûr Yakub Ağa dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Mehmed Bey Kethüdayeri, Ahmed Bey el-Zaîm, Mehmed Bey Şâtırzâde, Ömer Bey Rıdvan Ağa, Osman Beşe Çerçizâde, Abdullah Bey İsmail Bey, Hüseyin Bey Yahya Bey, Mustafa merdüm-i Büyük Hâcı Bey ve gayrihim.

s.80/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî Yeniçerilerinden el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed Beşe nâm er-râcil tarafından Çavuş bin Latif⁴⁷⁰

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ebubekir Beşe bin Ali ve Mehmed bin Kaya ve Osman bin Kaya ve Ahmed bin Merid nâm kassâblar meclis-i şer‘de Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed tarafından Çavuş bin Latif mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki işbu târih-i kitâbdan dört aya varınca vâcibü'l-edâ raht bahasından ve nakdiyeden ikiyüz kırk riyâl guruş virecek deynimiz olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olduk ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûrı bî-kusûr edâ idecek olduk didiklerinde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Çavuş dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-ka‘deti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsin ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bekir bin Saruhan Ağa, Ahmed Çelebi bin el-Hâc Hüseyin, Abdurrahman Çavuş bin Börekçi Pir Baba, Seyyid Hüseyin Palancı, Hâcî Hasan bin el-Hâc Abdulkerim, Emrik Ömer Na‘l-bend ve gayrihim.

s.81/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Bayram Seltan bint-i Mehmed Çelebi nâm hâtûnun zevci olan Rıdvan bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer‘de Hasan Çelebi bin Abdurrahman Çelebi muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb müteveffâ-yı mezbûre menkûhama baba(sı) mezkûr Mehmed Çelebi'den irs-i şer‘le intikâl idüb Karye-i İğki'de vâki‘ Hâcî Seydi oğlu mezbûr Mehmed Çelebi'nin hudûdu ma‘lûm olan bir bâb değirmeninden mezbûre menkûhamdan bana intikâl iden yedi hissede bir hissemizde olan hissemi mezkûr Hasan Çelebi'ye on dört riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan değirmende min-ba‘d ‘alâkam kalmadı ve mezbûr Hasan Çelebi dahi benim mukaddema bey‘ eyledüğüm evlerde ve tecemmülâthânede her ne var ise bi'l-cümlesinde vâlidesinin hissesi vardır ve bu nizâ‘dan bi'l-külliyeye fârig olub birbirimizde aslâ ve kat‘â nizâ‘mız kalmayub kat‘-i ‘alâka olduk didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını merkûm Hasan Çelebi dahi tasdîk idüb ve vâlidesinin hissesinden vekâleti hasebiyle ferâgat eyledüğüne mukırr ve mu‘terif olub mâ-vak‘a

⁴⁷⁰ Belge yarım bırakılmıştır.

bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey Hâcı Hasan, Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Mehmed Çelebi Ahmed Çelebi, Mehmed Çelebi Hâcı Hasan, Ebulkasım Abdullah ve gayrihim.

s.81/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olup kethüdayeri olan el-Hâc Mehmed Bey meclis-i şer' de Karye-i Ekrüz sâkinlerinden Mahmud Bey ibn-i () nâm cümdi muvâcehesinde ikrâr idüb bundan akdem mezbûr Mahmud Bey'den dört yüz riyâl gurus alacak hakkım olup hâlâ meblağ-ı mezbûr olan dört yüz riyâl gurusı mezbûr Mahmud Bey'den bi't-tamâm alub kabz idüb zemin yeri eyleyüb 'alâkam kalmadı didikde mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Bey'in vâki' olan ikrârını mezbûr Mahmud Bey dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Besdam Bey Saadeddin, Osman Kethüda Ahmed, Ebubekir ibn-i Behram, Yusuf Ağa merdüm-i Mehmed Bey ve gayrihim.

s.81/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ali bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer' de Allahvirdi bin Süvâr muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Pekinik Nahiyesi'nde vâki' olan bağımın içünde işbu mezbûr Allahvirdi'nin kadimi yolu olup yağmur ziyâde yağub seyl çıkub yolu yağmuru mezbûr Allahvirdi'ye dereden gelüb iki sınırın mabeyninden geçüb caddeye çıkub ve caddeden yukarı hudûdu ma'lûm olan sofa üzerindeki seküden geçüb bağına gitmeye rızâ virdim lâkin evinin zibilin yol üzerine dökecek oldım ve kapu önünde dört badem benimdir sâ'irleri kendünündür benim 'alâkam yokdur didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını merkûm Allahvirdi dahi tasdik idüb ve dereden gelüb iki sınır mabeyninden gelmeğin geçüb yukarı sofa üzerindeki seküden gitmeye ve dört badem mezbûr Ali'nin olduğuna ve yola zibil dökmemeğe mukırr ve mu'terif olub tarafeynin rızâsıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin, Osman Kethüda Ahmed, Büyük Hâcı Mustafa Beşe, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Osman Beşe Çerçizâde ve gayrihim.

s.82/b.1:

Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden es-Seyyid Ali bin el-Hâc Seltan Ahmed mahfil-i kazâda Ebulkasım bin Monlâ Abdulhalik ve dâmâdı Hüseyin Beşe bin Yunus Bey mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûran Ebulkasım ve dâmâdı Hüseyin Beşe Pekinik Nahiyesi'nde vâki' ziyâret-i kuburuna giden yol demekle ma'rûf yoldan gelüb gitmekle bana zarârı olub ve hem ehl-i 'ıyâlim iştikârı görüşür 'ırzıma hâlel vâki' olur üzerine varılıb mezbûranın zarârı men' ve def' olunmak matlubımdır didikde zeyl-i sicilde isimleri mestûr olan müslümanlar ile mahall-i mezbûra varılıb 'akd-i meclis olundukda fi'l-vâki' zikr olunan ziyâret-i kuburuna giden yoldan mezbûrlar gelüb gitmekle mezkûr Seyyid Ali'ye zarârı olduğu mukarrer ve muhakkak olduğu müşâhede olunub ve mezkûr Seyyid Ali'nin dahi mezbûr Ebulkasım'ın bağıın içinden çayırına giden yol demekle ma'rûf yolu ve suyu olmağın ba'de'l-yevm mezkûr Seyyid Ali zikr olunan çayırına giden yoldan ve suyundan rızâsıyla ferâgat idüb gitmeyecek olub ve merkûman Ebulkasım ve Hüseyin Beşe dahi zikr olunan ziyâret-i kuburuna giden yollarından rızâlarıyla ferâgat idüb ba'de'l-yevm mezbûran Ebulkasım ve Hüseyin yine zikr olunan yoldan 'ubûr-u mürûr eylemeyüb ve mezkûr Seyyid Ali dahi zikr olunan seküden giden yoldan mürûr-u 'ubûr eylememek üzere tarafeynin rızâlarıyla kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yedekci el-Hâc Mehmed Bey, Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Beşe Serdar-ı Yeniçeriyân, Fahrü'l-müderris es-Seyyid Hüseyin Efendi, Monlâ Osman Bayram, Allahvirdi Suvâr, Hamza bin İshak, Ali bin Abdurrahman ve gayrihim.

s.82/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olan Seyyid Ali bin Seltan Ahmed ve Allahvirdi bin Suvâr nâm kimesne ile Pekinik Nahiyesi'nde vâki' olan bağlarında yol da'vâsı olub üzerine varılıb mezbûranın da'vâları görülmek lâzım gelmekle zeyl-i sicilde esâmîleri mestûr olan müslümanlar ile mahall-i mezbûrun üzerine varılıb 'akd-i

meclis olundukdan mezbûr Allahvirdi mezbûr Seyyid Ali muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu evine geçede Çeltiker'de olan bağçe mezbûr Seyyid Ali'nin bağı içünden kadimi yolum vardır mezbûr mani' olur didikde mezkûr Seyyid Ali inkâr idüb kadimi yolumdur dereden geçer ve nice kimesneler zikr (olunan) yol sâhib-i Ali yoludur kadimi tarîk değıldir deyü haber virdiklerinde ba'de'l-yevm mezkûr Allahvirdi Diyarbekir'e ve köye ve değırmene gitmek lâzım geldikde yine mezkûr Seyyid Ali'nin ki olduğı teğek bağından başından girecek olub ve Çeltiker'de olan bağından yol getürmek lâzım geldikde dereden gidüb ve dereden gelecek olub ve mezbûr Seyyid Ali dahi bu minvâl üzere gidüb gelmekle mukırr ve mu'terif olmağın tarafeynin rızâsıyla mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.82/b.3:

Havâss-ı hümayûnlarından⁴⁷¹

Budur ki Karye-i Ahur sâkinlerinden Murad bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer' de karye-i mezbûreden Mehmed Bey bin (boşluk) nâm kimesne muvâcehesinde Kethüdayeri Mustafa Bey mahzarında ve havâss-ı hümayûn emini Hasan mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr beni bilâ-sebeb hançer ile başıma ve göğsüme urub mecrûh itmişdir nazar olunub tahrîr olunmasın taleb iderüm didikde mezbûr Murad Bey başında ve sol göğsünde hançer yarası müşâhede olundukdan sonra gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed Bey inkâr ile cevâb virdikde mezbûr Murad'ın da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukdan udûl-ı müslimînden Şeyhi bin Velican ve Müstedâm bin Abdullah nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki biz köyde evimizde otururken bir feryâd geldi dışarıya çıkub gördük ki mezbûr Mehmed Bey mezkûr Murad'ı birkaç kesik idüb ba'dehû üzerine varub hançer ile başına ve göğsüne urdı biz gördük deyü şahâdet-i şer' iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra merkûm Mehmed Bey'in talebiyle ahvâl-i su'âl su'âl⁴⁷² olundukdan karye-i mezbûrede Alican ve Maksud ve Haydar (s.83) ve Usta Bey nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki merkûm Mehmed karyemizde şakî olub ve re'âyâ kendüden razı değıldür her zemân yaramazlıktan halî değıldür nice def'a cündi dögmüşdür deyü her biri haber

⁴⁷¹ Belge yarım bırakılmıştır.

⁴⁷² İki defa yazılmıştır.

viridiklerinde mezbûr Murad talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Kethüdayeri, Hasan bin İkbâl, Ali Beşe Hoşlu, Mehmed Çelebi Ahmed Çelebi, Hüseyin ibn-i Yusuf, Mehmed Kal'alı ve gayrihim.

s.83/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mehmed Çelebi bin Ahmed Çelebi meclis-i şer' de â'yân-ı vilâyetden Osman Kethüda Hâcî Osman ve Çorbacı Ebulkasım ve Ömer Çelebi Bababerk muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb didi ki nefsi-i şehr-i müslümanlarına sürsat için yüz altmış beş Harpurt kile arpa ki Diyarbekir kilesi altmış beş kile ider ve kırk Harpurt kilesi buğdayı ki Diyarbekir kilesi on altı kile olub arpayı bir rub'dan ve buğdayı iki riyâlden yüz otuz yedi esedi guruş ben alub kabz eyledüm ki varub Diyarbekir'de kile buğday alub bir yerde anbar idüb Efendi Hazretleri ve yâhûd her kim gelürse teslîm idecek oldım ve arpadan ve buğdaydan ziyâdesi olursa yine vilâyete virecek olub ve benim harmanım için on iki riyâl guruş aldum ve on bir riyâl dahi sâhib-i devlet hazretlerine sağ teslîm idecek oldım didikde mezbûrun dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Osman, Osman Kethüda, Ömer Çelebi Berk, Çorbacı Ebulkasım ve gayrihim.

s.83/b.2:

Budur ki bin otuz altı senesinde vâki' emr-i şerîf ile nâzır ve havâlesi olub ebnâ-yı sipâhîyândan Kılınç Bey nâm el-Cüncü meclis-i şer' de mukata'a-i mezbûrenin sene-i mezbûrede vâki' olan gılâlın der'uhde idüb tahsîldârı olan Dergâh-ı Âlî zağarcılarından İbrahim Subaşı mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki hâlâ yedimde olan emr-i şerîf mücebince nâzır ve havâle olduğum sebeble olagelmiş yem ve yemek ve mâl-ı mîrî alub virmede benim dahi 'ilmim ile olmasın matlubumdur su'âl olunub takrîrini tahrîr itmek taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl mûmâ-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı cevâb virüb didi ki benim dahi yedimde olan berât-ı şerif mücebince Harpurt mukata'asının mahsûl gılâlın kırk altı bin kile gılâlın ve mîrî için der-anbar itmek yine der'uhde itmişim cevâb

ve su'âli benden matlubdur kimesneye yem ve yemek virmezim deyü cevâb virmeğin mâ-vak'a mûmâ-ileyh Kılınç Bey talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çavuş, Yedekçi Mehmed Beşe, el-Hâc Resul bin Mansur, Monlâ Hüseyin bin Mehdi, Kasım Çelebi bin Mehmed Ağa ve gayrihim.

s.83/b.3:

Budur ki Karye-i Perçenç'den olan Hasan Beşe bin Abdullah ve Manas veled-i Kirakos meclis-i şer' de Rüstem Beşe bin Murad Beşe nâm râcil muvâcehesinde her biri ikrâr idüb didiler ki Karye-i Perçenç'de vâki' olan evlerimizi ki bir tarafı Hance ve bir tarafı Keşîş ve bir tarafı yol ve bir tarafı Hasan'ın oğlu bu hudûd ile mahdûd olan evlerimizi harabe yeriyle bi'l-cümle işbu mezbûr Rüstem Beşe'ye on üç buçuk riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik zikr olunan evlerde ve harabe yerlerde 'alâkamız kalmadı didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Rüstem Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Serdar, Ali bin Baykal, Hüseyin Beşe Hanlı, Ömer bin Nefs, Osman Kethüda Ahmed ve gayrihim.

s.84/b.1:

Budur ki Sağman Kazâsı'ndan olub bundan akdem Harpurt Kazâsı'na tâbi' Yılan Geçüren nâm mezra' toprağında mecrûhen maktûl olan Kesber nâm zimmînin sagîr yetimi Murad ve sagîre yetimesi Markerî nâm sagîr ve sagîrenin kıbel-i şer'den müseccel vasîleri olub 'ammûleri olan Ali Beşe bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm (idüb) didi ki zikr olunan mezra' toprağında mezbûr Kesber maktûl bulunub kıbel-i şer'den nâib iletüb keşf itdirüb lâkin katil nâ-ma'lûm olmağla zikr olunan mahalle varılıb izlerin okunub etrâf civârında olan mezra'lardan maktûl-i mezbûrun diyetin taleb iderim didikde bizzât ve mîr-livâ müsellimi tarafından Mehmed Ağalarla zeyl-i sicilde esâmîleri mestûr olan müslümanlar ile mezbûr Kesber maktûl bulunduğu yere varılıb zikr olunan mezra'da maktûm-u 'âliye müslümanlar koyub sûret-

i i'lâ ile birkaç def'a nidâ itdirülüb mezra'-yî mevzi'-i mevzi'-i⁴⁷³ mezkûrdan mesâfe-yî nasb olmağla aslâ nidâ âvâzı işidilmediği muhakkak olduğu ecilden dem-i heder olduğına hüküm birle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka'deti-ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Abbas el-Hatib, Monlâ Hacı bin Seydi, Mustafa Çavuş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Bekir Çavuş-ı Dergâh-ı 'Âlî, Ali Bey bin Mansur ve gayrihim.

s.84/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden (olub) bundan akdem vefât iden Veli bin Rıdvan nâm müteveffânın sagîr yetimi Ali ve sagire yetimesi İsmihan nâm sagîr ve sagîrenin bu husûs için müseccel vasîleri olub 'ammûleri Osman bin Rıdvan nâm kimesne meclis-i şer' de Mahrûse-i Erzurum'dan olub Dergâh-ı 'Âlî Yeniçerilerinden Mustafa Beşe eş-şehir Mat Ali na(m) râcilin mahzaratlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yî mezbûr karındaşım vekîli işbu mezbûr Mustafa Beşe'de üç çekü gümüş vardır deyü da'vâ itdirdüm yanımıza müslimûn tavassut idüb bana on bir riyâl gurusı virmek üzere bizi ıslah idüb ben dahi es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsı üzere 'âmil olub bedel-i sulh olan on bir riyâl gurusı mezbûran yetimler için vasîleri olduğum hasebiyle ben alub kabz ve kabûl idüb kat'-i 'alâka ve fasl-ı husûmet eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan gümüş için bir daha da'vâ ve nizâ' idecek olursam inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa Beşe dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kara Veli Beşe bin Ali, Osman Beşe bin Mustafa, İbrahim Beşe bin Abdullah, Ali Çelebi bin Şeyhican ve gayrihim.

s.84/b.3:

Budur ki Karye-i Pağnik sâkinlerinden Pervane Ağa bin Kul meclis-i şer' de Abdurrahman Çelebi bin el-Hâc Veli Beşe tarafından Arslan Beşe bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Ebutahir Kazâsı'na tâbi' Bekermeye ve Samağto nâm karyelerin bu senede vâki' olub mîrîye 'âyid olan arpa ve buğday ve daru

⁴⁷³ İki defa yazılmıştır.

ve penbe ve badem ve ceviz ve kovan ve bal mumusundan karyemize ‘âyid olursa bi'l-cümle o hububatın dahi nesnesin ve badem ve kavak ve ceviz ve buğday ve arpa ve darudan gayri bi'l-cümle üçyüz riyâl guruşu ben kabûl ve der‘ûhde eyledüm ki meblağ-ı mezbûrun târih-i kitâbdan iki aya varınca merkûm Abdurrahman Çelebi üçyüz guruşu edâ idecek oldım didikde mezbûr Arslan Beşe dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kalu Bey Ali, Bestami Zülfikar, Ferraş Mahmud, Osman Kethüda Ahmed ve gayrihim.

s.84/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Yusuf nâm kimesnenin sagîr yetimleri Receb ve İsmail ve Ahmed ve Mahmud ve sagire yetimleri Ayşe ve Râbi‘a nâm yetimlerin ahvâllerin hıfz ve emvâlin zabt bir vasîden lâbüdd olmağın Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden Mehmed Beşe bin Hâcî İbrahim zikr olunan vesâyete talib olmağla kıbel-i şer‘den vasî nasb olunub ve mezbûr Mehmed Beşe dahi vesâyete-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Usta Ahmed Usta Burak, Mustafa bin Tanrıvirdi, Habil bin Tanrıvirdi ve gayrihim.

s.85/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Yusuf nâm kimesnenin sagîr yetimleri Ahmed ve Receb ve İsmail ve Mahmud ve sagire yetimleri Ayşe ve Râbi‘a nâm yetimlerin müseccel vasîleri olub Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden Mehmed Beşe bin Hâcî İbrahim nâm râcil meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûrun menkûha(sı) olan Şâh Seltan bint-i Hâcî Ahmed nâm hâtûn muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki mezbûran yetimlere müteveffâ-yı mezbûrdan irs-i şer‘le intikâl idüb Dere Hamamı üzerinde vâki‘ olub işbu mezbûre yedinde olan evlerimiz ki bir tarafı Kara Veli Beşe ve bir tarafı Mehmed Beşe ve bir tarafı Abdullah ve bir tarafı tarîk-i (‘âmm) zikr olunan evleri mezbûre hâtûn âhere bey‘ itmek diler su‘âl olunub men‘ olunmasın taleb iderim didikde gıbbe's-su‘âl mezbûran Şâh Seltan cevâb virüb didi ki zevcim mezbûr hâl-i hayâtında benim bir mikdâr esbâbım satub kendü masrafına harc

idüb mukâbelesinde zikr olunan evleri bana virüb teslîm idüb ‘alâka kalmayub mülkümdür diyücek mezbûr Mehmed Beşe inkâr idicek mezbûreden sıdk-ı da‘vâsına muvâfık beyyine taleb olundukdan udûl-u müslimînden Allahvirdi Abdurrahman ve Osman bin Ali Bali nâm kimesneler hâzırân olduklarında didiler ki merkûm Yusuf hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda menkûhası mezbûre Şâh Seltan'ın birkaç esbâbın satub kendü tasarrufuna harc idüb mukâbelesinde zikr olunan evlerin mezbûra virdim ‘alâkam kalmadı deyü ikrâr idüb biz ikrârına şâhidleriz deyü şahâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka‘deti’ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.85/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Seyyidü'l-muhadderâtdan Kamer Hâtûn bint-i Mahmud Çavuş nâm hâtûn tarafından bu husûsçün Monlâ Mustafa bin Monlâ Murad ve Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Merid şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olub oğlu olan Mustafa Bey bin İbrahim Bey meclis-i şer‘de Mahmud bin İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki vâlidem mezbûre Kamer Hâtûn Hôca Mahallesi'nde vâki‘ Zebu Süleyman evleri dimekle ma‘rûf olan evlerin ki bir tarafı Ali Beşe ve bir tarafı Türkman ve bir tarafı yol dükkânlar bu hudûd ile mahdûd olan evlerin suyuyla ve havlusuyla bi'l-cümle işbu mezbûr Mahmud'a yüz elli beş riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledi ba‘de'l-yevm zikr olunan evlerde vâlidem mezbûrenin min-ba‘d ‘alâkası kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mahmud dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-ka‘deti’ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebulkasım Monlâ Merid, Mustafa bin Monlâ Murad, Ali Beşe bin Nasuh, Bayram Beşe İskender, Yusuf Çelebi Bâzârbaşı, Timur merdüm-i İbrahim Bey, Monlâ Muharrem Yusuf Çelebi, Ahmed Çelebi Ayşe Hâtûn, Türkman Ebulkasım ve gayrihim.

s.85/b.3:

Budur ki Zağarcı İbrahim Subaşı tarafından Bekir Beşe şer‘iyye gelüb takrîr-i merâm idüb didi ki müşârün-ileyh İbrahim Subaşı'nın evlerine munsabb İbrahim Bey hazretlerinin hâtûmı evlerini âhere bey‘ eylemiş mûmâ-ileyh İbrahim Subaşı istimâ‘ eyledüğü gibi şüf‘a dutub sicil itmeğe beni vekîl eyledi didüğü mezbûr Bekir Beşe talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Burak Hamza, Abdurrahman Çelebi.

s.86/b.1:

Budur ki Karye-i Miyadun sâkinlerinden Arab nâm kimesne meclis-i şer‘de Pir Seltan bin Nur Ali mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki oğlum Yadigar benden icâzetsiz bir re's etânımı işbu Pir Seltan'a virüb mukâbelesinde bir kısrak alub istibdâl idüb benim rızâm yokdır su'âl olunub etânımı atımı alıvirilmesin taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezbûr Pir Seltan cevâb virüb didi ki zikr olunan oğlu mezbûr Yadigar'ındır merkûm Süleyman'ın değüldür deyü inkâr idicek udûl-ı müslimînden Himmet ve Tûtî bin Bayram nâm kimesneler hâzırân olub didiler ki zikr olunan at mezbûr Süleyman'ın mâlıdır oğlu Yadigar'ın ‘alâkası yokdır deyü şahidiz ve şahâdet iderüz didiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ oldukdan sonra mezbûr Pir Seltan merkûm Süleyman'a zikr olunan oğluna hibe itmedüğüne ve satmağa rızâ virmedüğüne yemîn eylesün didikde mezbûr Süleyman yemîn-bi'llâh itdikden sonra zikr olunan atı gerü mezbûr Süleyman'a hükm bir kayd kayd⁴⁷⁴ olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka‘de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Bey bin Abdullah, Mehmed Çelebi bin Terzi Maksud, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.86/b.2:

Budur ki bundan akdem mürd olan Seyfo nâm zımmînin oğlu olan Avasab nâm zımmî meclis-i şer‘de karındaşı Yagob muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr ile tefrîk olduğumuzda iki bâb evimi alub ve bir bâb o kendü alub benim evlerim ziyâde baha olmağa yiğirmi guruş mezbûra virdim kapusu

⁴⁷⁴ İki defa yazılmıştır.

âher yerden açacak olub hâlâ mezbûr nizâ'dan halî deġöldür su'âl olunub men' olunmasın taleb iderüm didikde ġıbbe's-su'âl mezbûr Yagob cevâb virüb didi ki fi'l-vâki' mezbûran iki bâb dam virüb ve bir bâb dam ben aldım yiġirmi guruş dahi yine mezbûrdan aldım lâkin eski kapudan yolım vardır âher yerden kapu açmaġa rızâ virmedim deyü inkâr itmek Bugoş Börekçi Devine Bayar Erzurumlu nâm zimmîler hâzırân olduklarında mezkûr Avasab'ın takrîrine muvâfik şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinden sonra mezbûr Yagob'a kapuyu âher yerden açmaġa şâhid olunub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hoca Malkün, Piyâle bin Abdullah, Murad Kesber ve gayrihim.

s.86/b.3:

Budur ki sipâhî zümresinden olan Hal'li Mehmed Bey tarafından Mehmed bin Abdullah meclis-i şer'de Mahmud bin Yusuf nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb (didi ki) mûmâ-ileyh Mehmed Bey'in işbu mezbûr Mahmud Bey karındaşıda Ahmed'de otuz bir buçuk riyâl guruş alacak olub mezbûr Ahmed âher yerde olmaġla yine mezbûr Mahmud ile vâlidesine sicil itdirmiş idi hâlâ meblaġ-ı mezbûr olan otuz bir guruşu müşârün-ileyh Mehmed Bey mezbûr Mahmud'dan bi'tamâm alub kabz idüb zimmetinde yeri idüb mezbûr Mahmud'da ve Ahmed'de ve vâlidesinde min-ba'd alacaġı kalmadı didikde merkûm Mahmud dahi mezbûr Mehmed'in vekâleten ikrârını tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Beşe Hâcî İbrahim, Habil bin Tanrıvirdi, Usta Ahmed Burak, Mustafa bin Tanrıvirdi, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.86/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Avasab veled-i Seyfo nâm zimmî meclis-i şer'de karındaşı Yagob muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb Gürcü Bey Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Kirkor ve bir tarafı ve bir tarafı⁴⁷⁵ karındaşı Eşber ve iki tarafı Ali bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi bi'l-cümle işbu mezkûr Yagob'a yüz riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-

⁴⁷⁵ İki defa yazılmıştır.

yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Yagob dahi bi'l-muvâcehe tasdık ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Çelebi Hüseyin can Ağa, Mustafa Çelebi İsmail Bey, Sefer Beşe Abdullah, Bugoş Börekçi, Şâh Emir, (yırtılmış)

s.87/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ömer Çelebi bin Hâcı Veli nâm kimesne meclis-i şer'de Kal'a'dan Hâcı bin Hâcı Mahmud nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve itirâf idüb didi ki Boyacılar Çarşusunda vâki' olub bundan akdem Osman Bey'den satun alduğum bir bâb dükkânımı ki bir tarafı Bardakçı oğlu ve bir tarafı Monlâ Ebubekir ve bir tarafı sûk-ı sultânî bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb dükkânımı bi'l-cümle işbu mezbûr Hâcı'ya altmış beş riyâl guruş nakdiye ve on guruşu dahi bir gümüşlü 'ayak cem'an yetmiş beş riyâl guruş olur bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim zikr olunan dükkânda min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcı dahi tasdık ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hâcı Mehmed Hazarfen, Hasan bin Hamza, Monlâ Ahmed Hâcı Rıdvan, Mustafa bin Hâcı Hasan, Ebulkasım Abdullah, Mehmed bin Hâcı Mahmud, Mustafa bin Mehmed Çelebi ve gayrihim.

s.87/b.2:

Budur ki Şehriban nâm hâtûn Hasan muvâcehesinde altı riyâl guruş hakk taleb idüb mezbûr va'desi vardır deyü inkâr idüb babası Kaya ve Seltan Ahmed nâm kimesneler mezbûrenin va'desi tamâm olmuştur deyü şahâdet idüb meblağ-ı mezbûr tahsîl olunmasıçün mukırr ve havâle olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrahman Çelebi, Hüseyin bin Kaya ve gayrihim.

s.87/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden İbrahim Bey ibn-i el-Hâc Zeynel nâm cümdi meclis-i şer‘de Karye-i Zeyve'den Hâcî Kethüda bin Habu nâm Kürt muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki bu sene-i mübâreke vâki karye-i mezbûre re‘âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen sürsat için kırk iki buçuk şa‘îr ve on kile yarım dakîk ki cem‘an elli üç Harpurt kile olub mezbûr Hâcî‘dan zikr olunan elli üç kile terekenin akçesini ve kirâsını kırk dört buçuk riyâl guruşa bi‘t-tamâm mezbûr Hâcî‘dan ben alub kabz eylemeğin varub Diyarbekir‘de faziletlü Sami Efendi‘ye teslîm idecek oldım ve halâs itmeğin getürecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcî Kethüda dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Hâcî Kubad, Hasan Bey Emir, Hasan Çelebi Abdurrahman Çelebi, Ali Çelebi Halim ve gayrihim.

s.87/b.4:

Budur ki Kal‘a-i Harpurt sâkinlerinden olan Ümmihan bint-i Cafer Ağa nâm hâtûn Ardiye nâm mevzi‘de olan hudûdı ma‘lûm teğek bey‘ ve akçesini kabz ve îsâl ve teslîme ve cümle emvâline işbu zevci olan Ali Bey bin Yakub nâm kimesneyi vekîl eyledüğüne Böcek bin Allahkulı ve Bekir bin Yakub nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Ali Bey dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-ka‘deti‘ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kara Osman Hasan, Ali Çelebi Hâcî Hızır ve gayrihim.

s.87/b.5:

Budur ki Harpurt Kal‘ası sâkinlerinden olan Ümmihan bint-i Cafer Ağa nâm hâtûn meclis-i şer‘de İsa bin Seydi Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde⁴⁷⁶

(s.88) Budur ki Kal‘a-i Harpurt sâkinlerinden Ümmihan bint-i Cafer Ağa nâm hâtûn tarafından bu husûşün müseccel vekîli olub zevci olan Ali Bey bin Yakub nâm kimesne meclis-i şer‘de İsa bin Seydi Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki Ardiye nâm mevzi‘de vâki‘ olan bir kıt‘a teğek bağımlı ki bir tarafı

⁴⁷⁶ Belge yarım bırakılmıştır.

çay ve bir tarafı Fazullah ve bir tarafı Zaluni gavur ve bir tarafı Musli bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağımı içinde olan zerdali ve emrûd ağaçlarıyla bi'l-cümle işbu mezbûr İsa'ya on yedi riyâl guruşa vekâletim hasebiyle bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim zikr olunan teğek bağından eşcârında müvekkiletem mezbûre Ümmihan'ın min-ba'd 'alâkası kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İsa dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kara Osman Hasan, Ali Çelebi Hâcî Halil, Küçük Ağa Allahkulı, Seyyid Ebubekir Seyyid Mustafa, Monlâ Osman Bayram, Usta Ali Musli Oğlu ve gayrihim.

s.88/b.1:

Budur ki Mornik zimmîlerinden Şahak veled-i Tavid nâm zimmî meclis-i şer' de torunları olan Ohan ve Kirkor ve Markir ve Badeser ve Haçedur vildân Davud nâm zimmîler tarafından babaları mezbûr Davud mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' olan hudûdı ma'lûm olan evlerimi ve bağımı ve bi'l-cümle mezbûrun torunlarım Ohan'a ve Kirkor ve Markir ve Badeser ve Haçedur nâm zimmîlere bu şartıyla otuz bir riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim ki madem ki ben mürd oldukça kendüleri yanında besleyüb kapudan dışarı itmeyecek olmağın ba'de'l-yevm mezbûrun beni beslemeyüb dışarı idecek olurlar ise mezbûrunun otuz bir riyâl guruş teslîm idüb yine zikr olunan evlerim ve bağım benim olacak oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Davud vekâleten tasdîk ve müteveffâ-yı mezbûre kabûl idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Beşker veled-i Badeser, Marküri veled-i Badeser, Osman Beşe Abdullah, Sefer Beşe Mehmed Beşe, Ahmed bin Mehmed, Himmet Müridili ve gayrihim.

s.88/b.2:

Budur ki Diyarbekir sâkinlerinden olub ebnâ-yı sipâhîyândan fahrü'l-âşiyân Musli Bey bin Süleyman Bey meclis-i şer' de Kasaba-i Malatya sâkinlerinden Himmet Ağa ve Ali Ağa nâm kimesnelerin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu

bin otuz altı senesinde vâki' Malatya ve Şervi Kazâsına emr-i şerîf ile fermân olunan sürsat akçesinden bin yedi yüz otuz riyâl guruş mezbûran Himmet Ağa ve Ali Ağa yedlerinden alub kabûl ve kabz eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran Himmet Ağa ve Ali Ağa vicâhen tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim Beşe bin Ömer Beşe, Piyâle Bey el-Cüнди, İsmail Bey Mehmed Ağa, Yusuf Bey sâkin-i Hüseyinik ve gayrihim.

s.89/b.1:

Diyarbakir sâkinlerinden olub ebnâ-yı sipâhîyândan fahrü'l-âşiyân Musli Bey bin Süleyman Bey nâm el-cüнди meclis-i şer'de Kasaba-i Malatya sâkinlerinden Himmet Ağa ve Ali Ağa mahzarlarında takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu bin otuz altı senesinde vâki' Malatya ve Şervi Kazâsı'na emr-i şerîf ile fermân olunan sürsat akçesinden bin yedi yüz otuz riyâl guruş mezbûran Himmet Ağa ve Ali Ağa yedinden mübâşir olduğum hasebiyle ben alub kabûl ve kabz eyledim su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl merkûman Himmet Ağa ve Ali Ağa cevâb virüb didiler ki fi'l-hakîka bin otuz altı senesinde vâki' Malatya ve Şervi Kazâsı'na emr-i şerîf ile fermân olunan sürsat akçesinden bin yedi yüz otuz riyâl guruş bilâ-ziyâde ve'l-iktizâ ve bâzârlar getirüb merkûm Musli Bey'e teslim eyledik didiklerinde bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.89/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Osman Kethüda ibn-i Ahmed Kethüda nâm kimesne Osman Beşe ibn-i Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb tabağhânedeki vâki' bir cânib Hâcı Fethi ve bir cânib Ramazan oğlu Seyyid ve bir cânib yol ve bir tarafı dağa münhasır olan dükkânımı önündeki kavaklardan gayrisin mezbûr Osman Beşe'ye otuz yedi riyâl guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî' kıldım ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Beşe

dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idecek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunub yed-i tâlib virildi ki mezkûr maceri ola. Tahrîren fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Osman Dayızâde, Ebulkasım Çorbacı, el-Hâc Ahmed Ece, Hasan Bey ve gayrihim mine'l-hâzırûn.

s.89/b.3:

Kabasakal Mustafa Bey tarafından müseccel vekîli olan Cafer bin Abdullah nâm kimesne Hüseyin Çelebi ibn-i Çankal nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb itdim ki mezbûr Hüseyin'e târih-i kitâbdan mukaddem yüz elli altı riyâl guruş virmiş idük zikr olunan yüz elli altı riyâl guruş bi't-tamâm alub zimmetinde bir akçe bâkî kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle cârî olan kelâmını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hüseyin bi'l-muvâcehe tasdîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kapucı Mehmed Ağa, Bekir Beşe Bayram, Abdurrahman Eskici, el-Hâcî Allahvirdi ve gayrihim.

s.89/b.4:

Bâlâ(da) zikr olunan Hüseyin Çelebi ibn-i Çankal meclis-i şer' de Kabasakal Mustafa Bey tarafından vekîl olan Cafer bin Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb mezbûr Kabasakal Mustafa Bey'den bir mikdâr penbe ve bir câriye alub cem'an ikiyüz yiğirmi beş riyâl guruş alub yedi ay tamâmına değin zikr olunan ikiyüz yiğirmi beş riyâl guruş mukâbelesinde el'ân sâkin olmadığımız evlerimi rehn vaz' eyledük oğlum olan Osmanla birbirimize kefil olduk didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Cafer dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idecek mâ-hüve'l-vâki' nisâb bi't-taleb ketb olunub kavlimiz kayd-ı sicil olundu.

Şühûdü'l-hâl

Sarrâc İbrahim, Mehmed Ağa Halil, İslam Bey, Seyyid Üzehir bin (), es-sâbıkûn ve gayrihim.

s.89/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hüseyin bin Hızır meclis-i şer‘de menkûhaları olan Kerime bint-i Aydın ve Devlet bint-i Ali nâm hâtûnların tarafından mütevellî Osman bin Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Ulû Câmî‘ Mahallesi'nde evlerim ki bir tarafı el-Hâc Veli ve bir tarafı Mustafa ve bir tarafı Safa Hâcî ve bir tarafı Boşnak Hüseyin Beşe bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi menkûhalarım mezbûretanlara mehr-i mü'eccel ve mehr-i mu‘accelleri mukâbelesinde virüb teslîm idüb min-ba‘d ‘alâkası kalmadı varub ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olsunlar didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mütevellî Osman vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piri Beşe bin Abdullah, Monlâ Osman bin Bayram, Ebubekir bin Bayram, Monlâ Himmet bin Fethullah, Seyyid Ahmed bin Bakkal, Harun bin Abdullah, Yusuf bin Abdullah ve gayrihim.

s.90/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden olub bundan akdem mürd olan Hanbek bint-i Avasyan nâm zimmînin oğlu olan Hüsrev veled-i Ohan nâm zimmî meclis-i şer‘de Asib ve Yagob vildân Seyfo nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki vâlidem mezbûreye mürd-i mezbûr Avasyan'dan irs-i şer‘le ile intikâl idüb işbu mezbûran Asib ve Yagob ve Avasyan'ın yedlerinde olub hudûdî ma‘lûm olan evlerinden Karinkid'de olan bağlarından ve tecemmülâthâne ve ism-i mâl itlâk şeyler her ne var ise bi'l-cümlesinden vâlidem mezbûre mürd olub bana intikâl itmekle hâlâ ben dahi zikr olunan emvâl ve erzâk ve emlâk her ne var ise bi'l-cümlesi mukâbelesinde on beş riyâl gurus mezbûrun Asib ve Yagob ve Avasyan yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ben alub kabûl ve kabz idüb zimmetlerin ibrâ ve ıskat idüb husûsu mezbûr için mezbûrun Asib ve Yagob ve Avasyan'da min-ba‘d nizâ‘m kalmayub kat‘-i ‘alâka ve fasl-ı husûmet oldım ba‘de'l-yevm bu husûsçün bir tarikle bir daha mezbûrun Asib ve Yagob ve Avasyan da‘vâ ve nizâ‘ idecek olursam inde'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını ve sulhunu mukırr-ı lehü'l-mezbûrun Asib ve Yagob ve Avasyan dahi

bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hiceti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Alamet, Ulu Bey Hoca Emred, Hoca Murad Şems, Holcan Ehrun, Bahadır Mülkeşe, Hasan Bey Sefer ve gayrihim.

s.90/b.2:

Budur ki Sultan Sarrâçlarından Mahmud Çelebi meclis-i şer' de yeniçeri serdari olan Mustafa Beşe tarafından Mehmed Çelebi muvâcehesinde ikrâr idüb yedimde olan defterdar efendinin tezkire-yi şerîfleri mücebince mûmâ-ileyh Mustafa Beşe'den mîrî beksimaddan elli kantâr beksimad bi't-tamâm ben alub kabz eyledim didikde mezbûr Mehmed Çelebi dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Monlâ Halim, Mehmed Çavuş Diyarbekirli, İsmail Çelebi Beyazıd, Mustafa Beşe Mehmed Çelebi, İbrahim Subaşı Zağarcı ve gayrihim.

s.90/b.3:

Budur ki hâlâ mîrî tarafından beylik develerin üzerine ta'yîn olunub sultan sarrâçlarından Mahmud Çelebi meclis-i şer' de işbu bin otuz altı senesinde vâki' Harput'da hasların gılâlısın de'rûhde iden fahrû'l-âşiyân Dergâh-ı 'Âli zağarcılarından İbrahim Subaşı mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mûmâ-ileyhin yedinde olan mîrî gılâldan yedi bin beşyüz kırk kile arpa bi't-tamâmı ben alub kabz idüb ve develerime tahmîl idüb iletüb ordu-yu hümâyûnumda mahalline teslîm idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim Subaşı tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Ağa el-Mutasarrıf, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed, Mehmed Çelebi Erzincanlı, Mustafa Beşe Serdar ve gayrihim.

s.90/b.4:

Budur ki Karye-i Aseli'den Arnugik veled-i Tavik nâm zimmî meclis-i şer' de Beltek veled-i Behroş nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan

akdem Banik nâm zımmînin oğulları olan Sefer Bey ve Serkes ve Karük nâm zımmîler mürd olub varisi benim benden gayri varisi olmayub işbu mezbûr Beltek'in Karye-i Aseli'de vâki' hudûdu ma'lûm olan (bağın ve damların her nesi var ise fuzûlen zabt ider su'âl olunub alıvirilmesin taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl Beltek cevâb virüb didi ki mürd-i mezbûr Banik'de Kasım Ağa'nın akçesi olub benim yedimde olan bağın ve evlerin ve sâ'îr (s.91) her nesi var ise Türemiş oğlu İbrahim'e rehn virüb ba'dehû ben varub mezbûr İbrahim'e on beş çürük gurus virdim zıkr olunan bağ ve evleri yanımda rehn vaz' itmişdir ve mezbûran Sefer Bey ve Serkes ve Karük mürd olmamışdır deyü inkâr idecek Mehmed bin Abdullah ve Hüsrev bin Ali nâm kimesneler hâzırân olduklarında didilerki biz Erzurum'da idük yigirmi beş seneden mütecâvizdir ki Sefer Bey ve Serkes tâ'ûn çıkardı mürd oldılar biz gördük lâkin Karük'ün mürd olduğun bilmezüz deyü şahâdet-i şer'iyeye itdüklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Hâcî Osman Tayyazâde, Mehmed Çelebi erbâb-ı tımâr, Piyâle bin Abdullah, Ahmed bin Muhzır.

s.91/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Monlâ Ömer bin Hâcî Süleyman meclis-i şer'de karındaşı Monlâ Ebubekir muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki Meydan Mahallesi'nde vâki' olan evlerde ve bağdan ve pınarda hissem vardır mezbûr virmez su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Monlâ Bekir cevâb virüb didi ki bundan akdem mezbûr ile cümle evlerimizi ve bağımızı tefrîk idüb herkes hissemizi alub kabz idüb birbirimizde aslâ ve kat'â 'alâkamız kalmamışdır diyücek mezbûr Monlâ Ömer inkâr itdükde Ahmed bin Yusuf ve Süleyman bin (boşluk) nâm kimesneler hâzırân olduklarında mezbûr Monlâ Ömer bizim huzûrumuzda mezbûr Monlâ Bekir ile tefrîk olduğumuzda evlerde ve bağda 'alâkam yokdır hemân pınarda hissem vardır didi deyü şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Çavuş, Küçük bin Allahkulu, Piyâle bin Abdullah ve gayrihim.

s.91/b.2:

Budur ki Karye-i Müridi'den olub vefât iden Mehibe bint-i Şeyh nâm hâtûnun varislerinden olan Hasan Bey ibn-i Seydi meclis-i şer' de Ağbek bint-i (boşluk) nâm hâtûn tarafından Monlâ Mustafa bin Necib muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûreden irs-i şer' le intikâl idüb karye-i mezbûrede vâki' olub hudûdları ma'lûm olan evleri ve bağı olub zikr olunan evleri mezbûre Ağbek'e hissesi mukâbelesinde virüb teslîm idüb ve zikr olunan bağı ben alub kabûl ve kabz eyledüm zikr olunan evlerde min-ba'd benim 'alâkam kalmayub mezbûrenin mülkü olub ve zikr olunan bağı dahi ben kabûl idüb mezbûrenin bağda min-ba'd 'alâkası kalmayub kat'-i 'alâka oldık didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Monlâ Mustafa dahi vekâleten tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce-iş şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrahman Çelebi Deve Hızır, Ferrâş Mahmud, Seydi Hasan Hüseyin, Ömer bin Burak, Ahmed bin Seyyid ve gayrihim.

s.91/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Cennet bint-i Mustafa nâm hâtûn Kal'a Hamâmı kurbunda olan evlerini bey' ve akçesin kabz ve îsâl ve teslîme işbu Mübârek bin Küçük nâm kimesneyi vekîl eyledüğüne Osman Cankulı ve Kasım bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Mübârek dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin hâlâ, Ömer Çelebi Berk, Ali Çelebi Monlâ him.

s.92/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olan Cennet bint-i Mustafa nâm hâtûn tarafından bu husûşçün müseccel vekîli olan Mübârek bin Küçük nâm kimesne meclis-i şer' de Seltan bint-i Aleksan nâm zımmî tarafından zevci olan Derviş nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilem mezbûrenin Kal'a Hamâmı kurbunda vâki' olan iki bâb evin ki Malik ve bir tarafı Yagob ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan iki bâb evin kapısı önüyle bi'l-cümle mezbûre Seltan zımmîye beş riyâl guraşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan

evlerde müvekkilem mezbûrenin min-ba‘d ‘alâkası kalmadı didikde mezbûr Derviş dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emin, Ali Çelebi Monlâ Halim, Ömer Çelebi Berk, Mustafa bin Hasan ve gayrihim.

s.92/b.2:

Topçular çorbacısı olan Hızır Çavuş meclis-i kazâda tahrîr-i kelâm idüb Zağarcı İbrahim Çelebi mahzarında ikrâr ve i‘tirâf idüb itdi ki Başdefterdar ‘izzetlü Bekir Paşa Hazretlerinin mektûb-ı şerîfleri ile Harput kıtâ‘ından mûmâ-ileyh der‘ûhde eyledüğü kırk altı bin kile terekeden beş yüz keyli Harput kilesi nekavet ile beş yüz altı Harput kilesi arpa müşârün-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı yedinden alub ahz u kabz eyledim didüğü mezbûr Zağarcı İbrahim Subaşı talebiyle kayd-ı sicil olundu.

Şühûdü'l-hâl

Mübaşir Musli Bey, Bekir Beşe bin Hüseyin, Fazlı Çorbacı, Koca Mustafa Beşe, Ali Çelebi.

s.92/b.3:

Budur ki Diyarbekir sâkinlerinden Musli Çelebi ibn-i Süleyman Ağa meclis-i şer‘de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında ikrâr ve i‘tirâf idüb Çermik Kazâsı re‘âyâsına bizim ile mûmâ-ileyhin yedinde olan mîrî terekeden yine nakli fermân olmağla hâlâ zikr olunan beşyüz emr-i ba‘îsleriyle beşyüz Harput kilesi arpayı Diyarbekir'e merkûm Çorbacı⁴⁷⁷ İbrahim Subaşı yedinden alub kabz eyledim didüğü müşârün-ileyh İbrahim Subaşı talebiyle kayd-ı sicil olundu.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.92/b.4:

Budur ki Seydişehir Kazâsı'ndan Eylemesüd nâm karyeden olub gelüb Harput'da vefât iden sipâhî zümresinden Hasan Bey'in nâm cündinin sagîr yetimi Abdulgayr ve Hüseyin ve sagîrelerinin emvâlin hıfz ve ahvâlin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağla Mehmed Kethüda nâm kimesne zikr olunan vesâyete talib olmağla kibel-i

⁴⁷⁷ Zağarcı yerine yanlışlıkla “çorbacı” yazılmış.

şer' den vasî nasb olundu ve mezbûr Mehmed Kethüda dahi vesây et-i mezbûreyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Kara Osman Hasan, Mustafa bin Hasan, Abdi Bey, Mehmed Çelebi.

s.92/b.5:

Budur ki Seydişehri Kazâsı'ndan Eylemesüd nâm karyeden olub Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Hasan Ağa bin Abdi Ağa nâm cümdi meclis-i şer'de kazâ-i mezbûre karyelerinden yine Eylemesüd nâm karyeden olub gelüb hâlâ Harpurt'da vefât iden yine sipâhî zümresinden Hasan Bey'in sagîr ve sagîre yetimlerinin müseccel vasîleri olan Mehmed Kethüda muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bu cânibe gelmek lâzım geldikde müteveffâ-yı mezbûreye bir kır at emânet virdim tekrâr müteveffâ-yı mezbûrun kayın babasın olan Kôr Yusuf nâm kimesne cefâ eyledüm ki güyegüsü olan merkûm Hasan Bey'den olan atımın akçesin vir on iki bin akçedir didüğümde mezkûr Hasan Bey benim on iki bin akçe virmeğe kudretim yokdır atını al iki kırsırağım var ve binerim dimişdir hâlâ atımı taleb iderim didikde vasî-i mezbûr Mehmed Kethüda inkâr idince mezbûr Hasan Ağa'dan sıdk-ı da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda Abdi Bey bin Mehmed ve Mustafa bin Oruç nâm kimesne hâzırân olduklarında didiler ki merkûm Hasan Ağa bu cânibe gelmek lâzım geldikde mezbûr Kôr Yusuf'a didi ki güyegüsü olub hâlâ vefât iden Hasan Bey'den (s.93) olan kır atım on iki bin akçedir bahasın vir didikde müteveffâ-yı mezbûr Hasan Bey hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda didi ki ben on iki bin akçelik at benim ve kır atım yokdır at senündür atını al iki kırsırağım var binerim atını al deyü ikrâr idüb bizler müteveffâ-yı mezbûr Hasan Bey'in ikrârına şâhidleriz deyü şahâdet-i şer' iyye itdiklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce-iş şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kara Osman Hasan, Mustafa bin Hasan, Monlâ Ömer Hâcî Süleyman, Monlâ Ebubekir Hâcî Süleyman ve gayrihim.

s.93/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Monlâ Ömer bin Hâcî Süleyman meclis-i şer'de birâderi Bekir mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki evlerimiz önünde havlumuz ikimizin müşterek iken mezbûr bir yanına ahur binâ idüb üstüne varılıb ref'

olunmasın taleb iderim didikde gibbe's-su'âl mezbûr Bekir cevâb (virüb) didi ki ol-taraf hîn-i taksîmâtta bana virilmiştir deyü cevâb virmeğin mezbûr Bekir'in takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden âciz olub merkûm Monlâ Ömer'e hîn-i taksîmatdan evvel yer bana virüldüğün bilmedüğüne yemîn eylesün diyüb yemîn billâhi'l-'azîm itdikden sonra kendim bizzât üstüne varılıb kapuları önünden aşağı ırgat dutulub iki sene ale's-seviye takdîm olunub Bekir Çavuş evinden tarafı Bekir'e virilüb ve cânib kıblesi Monlâ Ömer'e virilüb fasl-ı nizâ' ve kat'-i husûmet olundukdan sonra mâ-vak'a ale'l-vuku' kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî gurre-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Bekir Çavuş Mehmed Ağa, Ömer Çelebi Emiri, Usta Mehmed Kuyumcu, Hacı Bali Mustafa, Mevlüd Beşe Cündibaşı, Ömer bin Pir Veli ve gayrihim.

s.93/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mehmed bin Hızır bin () meclis-i şer' de Pazal veled-i Kezir nâm zımmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Şehroz Mahallesi'nde vâki' bir bâb fevkânî ve tahtânî evim ki bir tarafı Can Can⁴⁷⁸ ve bir tarafı zükâk ve iki tarafı zeminu bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb fevkanî ve tahtânî evimi işbu mezbûr Pazal nâm zımmî on iki riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarraf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Pazal vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Selamet bin (), el-Hâc Mehmed bin Abdullah, Arslan Beşe bin Abdullah, Osman Beşe Çerçizâde ve gayrihim.

s.93/b.3:

Budur ki Harpurt muzâfâtından Karye-i Mıgı sâkinlerinden Şeyhi bin Bayram meclis-i şer' de Cebrail bin Kemâl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Cebrail'den karz-ı hasen kırk riyâl guruş ben alub mukâbelesinde kendiye murâba'a oldum ki öküz ve toprak ve emek benim olub zirâ'at itdiğüm kadar tohum

⁴⁷⁸ İki defa yazılmıştır.

mezbûr vire harman zemânı arpa ve buğday ve penbe ve sâ'îr hubûbatları münâsafâ üzere taksîm idecek oldık her ne zemân meblağ-ı mezbûr kırk riyâl gurus̄ virüb edâ itdügümde murâba'alıktan çıkdım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Pazal vicâhen tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Musli bin Budak, Hâcî Haydar Bey, Hızır Bey bin el-Hâc Veli, Hüseyin Çelebi el-Müderris ve gayrihim.

s.94/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub ebnâ-yı sipâhîyandan İslam Bey nâm el-cüندی meclis-i şer'de Karye-i Kiğivenk zımmîlerinden Kirakos veled-i Malkik nâm zımmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Kirakos'un zimmetinde yiğirmi gurus̄ alacak hakkım olub mukâbelesinde karye-i mezbûre 'akarında vâki' üç kıt'a tarla bağın rehn vaz' itmiş idi hâlâ meblağ-ı mezbûr yiğirmi tamâm gurus̄ hakkımı ben alub kabz ve kabûl eyledim fekk-i rehn eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Kirakos tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu ki Tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Kara Mehmed merdüm-i İbrahim Bey, Yusuf Çelebi bin İnayet, Ömer bin Şahin, Monlâ Zeynel bin Monlâ Osman ve gayrihim.

s.94/b.2:

Budur ki Karye-i Kiğivenk'den Kirakos veled-i Malkik nâm zımmî meclis-i şer'de Osman Çavuş bin Mustafa Çavuş mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim işbu merkûm Çavuş'a vâcibü'l-edâ yiğirmi tamâmı gurus̄ virecek deynim olub mukâbelesinde üç kıt'a sulu tarlalarımı rehn vaz' idüb ve hem mezbûr tohum virüb münâsafâ üzere zirâ'at idecek oldu ve meblağ-ı mezbûr yiğirmi gurus̄ bi't-tamâm virüb edâ itdügümde fekk-i rehn idecek oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Osman Çavuş vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.94/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt'da vâki' Kürd Mahallesi zımmîlerinden Hoca Ulu Bey ve Bahadır ve Kireyır ve Obid veled-i Yahya ve Yagob veled-i Baruş ve Memleket ve sâ'irleri meclis-i şer' de Norşin Mahallesi zımmîlerinden Şehman veled-i Kulcan ve Bursem veled-i Kuksin ve Manas veled-i Murad ve Yogob veled-i Kesber ve sâ'irleri muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki evvelden bu ana dek mahallemize gelen eğer 'avârız ve nüzül ve sürsat ve sâ'ir tekâlîf her ne teklîf olursa başka virirdik ba'de'l-yevm mahallemize eğer 'avârız ve nüzül ve sürsat ve sâ'ir az ve eğer çoğ her ne harc gelürse mezbûrun ile birlik olub bir yerde virecek oldık didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûran zımmîler dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb vekâlet dahi birlikden virmeği kabûl idüb tarafeynin rızâlarıyla kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Kuyumcu, Mustafa Çelebi Pir Baba, Ali bin Abdullah, Şâh Hüseyin Oğlu Ahmed, Piyâle Abdullah, Ahmed bin Han Ahmed ve gayrihim.

s.94/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Şâh Seltan bint-i Hâcı Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer' de Ahmed bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Dere Hamâmı üzerinde vâki' olan evlerimiz ki bir tarafı Veli Beşe ve bir tarafı Mehmed Çelebi ve bir tarafı Abdullah'ın ve bir tarafı dahi tarîk-i 'âmm bu hudûd ile mahdûd olan evlerimi havluyla bi'l-cümle işbu Ahmed'e kırk yedi riyâl gurus ile bir mikdâr kile nâ-ma'lûm arpa ve buğdaya bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ahmed dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid el-Hâc merdüm-i (), Seyyid Mevlüd Ali, Monlâ Ahmed Hâcî Fethi, Abdurrahman Himmet, Mehmed Çelebi Hâcî İbrahim ve gayrihim.

s.95/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput'da vâki' Şehroz Mahallesi zımmîlerinden Asancan veled-i () nâm çirağci ve Malkün veled-i Murad ve İvanis veled-i Gazar ve sâ'îrleri meclis-i şer' de Norşin Mahallesi'nde Babacan veled-i Nurulcan ve Asancan veled-i Kemanid nâm zımmîler muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki bundan akdem üzerimize edâsı lâzım gelen eğer 'avârız ve nüzül ve sürsat ve sâ'îr her ne tekâlif olursa başka başka virirdik hâlâ mezbûran Norşin ve Kürd Bey Mahallesi zımmîleriyle birlik olundu ki ba'de'l-yevm eğer 'avârız ve nüzül ve sürsat ve sâ'îr tekâlifler her ne teklîf olursa üç kile bir yerden virecek olub başka virmeyecek oldık didiklerinde tarafeynin rızâlarıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce'üş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

İsmail Bey Mustafa Ağa, Yusuf Bey Sipâhî, Piyâle bin Abdullah, Ahmed bin Mehmed, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi ve gayrihim.

s.95/b.2:

Budur ki Sağman re'âyâsı tarafından Ömer Bey bin Ahmed Kethüda meclis-i şer' de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki sancağı mezbûre re'âyâsına Harput'da olan mîrî terekeden bin beşyüz kile arpayı alub Diyarbekir'e mîrî anbara teslîm idesiz deyü nakl-i fermân olunmağla hâlâ ben gelüb mezbûr re'âyâ tarafından mîrî tereke üzerine nâzır olan Musli Bey ma'rifetiyle bin beş yüz kile arpa Ömer'e mûmâ-ileyh İbrahim Subaşı yedinden aldım didikde müşârün-ileyh İbrahim Subaşı dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Ali, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Cabir Hüseyin Çelebi, İsmail Bey Mustafa Ağa ve gayrihim.

s.95/b.3:

Budur ki Egil sâkinlerinden İvanis veled-i Neküvi ve Bali veled-i Mardirüs ve diğer Mardirüs veled-i Masek nâm zimmîler meclis-i şer' de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında her biri ikrâr idüb didiler ki hâlâ Harpurt'da olan mîrî gılâldan nâzır olan Musli Bey ma'rifetiyle altıyüz yetmiş kile arpayı müşârün-ileyh İbrahim Subaşı'dan bi't-tamâm biz alub kabz idüb iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idecek olduk didikde mûmâ-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.95/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Abdurrahman bin Ali meclis-i şer' de Himmet bin Yusuf mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Himmet'e Müridi Nahiyesi'nde vâki' olub hudûdı ma'lûm olan vakf bağı yığirmi riyâl guruşa bey' eylemiş idim ve teğek bağı çayır olmağla nakli zikr olunan bağı ben gerü alub dahi Namazgü yanında vâki' Zurûr bağı demekle ma'rûf bağı ki bir tarafı Habil Çelebi ve bir tarafı Civander oğlu ve bir tarafı Bekir oğlu Hüseyin ve bir tarafı Eskici Zeynel bu hudûd ile mahdûd olan bağı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve suyuyla ve harasıyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla bi'l-cümle merkûm Himmet'e altmış üç riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı mezbûrdan yığirmi riyâl guruşı zimmetimde olan deynime mahsub idüb bâkî kırk üç riyâl guruşı bi't-tamâm ben alub kabz idüb teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan (ikrârını) mukırr-ı lehü'l-mezbûr Himmet dahi vicâhen tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed bin Karaca, Alican Çelebi bin Usluca, Osman bin Kara Mehmed Beşe, Ahmed Çelebi bin Fethi Himmet, Hâcî Mustafa bin İlyas ve gayrihim.

s.96/b.1:

Kazâ-i Harpurt el-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm der-sa'âdetden düstûr-ı mükerrrem müşîri'l-mufahham nizâmü'l-'âlem asâkir-i nusret me'sereme serdar

olub vezîr-i a‘zam olan Halil Paşa edâm-allâhu te‘âlâ iclâlehû varınca yol üzerine vâki‘ kâdılar zîde fazlühum ve mefâhîrül-emâsil ve'l-akrân yol üzerine vâki‘ olan mîr-mîrân ve mîr-livâ mütesellimleri ve kal‘a dizdârları ve neferât ağaları ve sâ‘îr köy kethüdaları zîde kadrühum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki hâliya ‘acemî şâhîden gelen ilçinin yanına dergâh-ı mu‘allâm nefercilerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde mecdühu koşlub müşârün-ileyh serdâr-ı galib-i mikdârenim tarafına irsâl olunmağın kadimden olageldüğü üzere zâd-ü zevâd zahîresi tedârik ve ihzâr ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve adamlarına zarar u gezend irişdirilmeyüb emîn ve sâlim müşârün-ileyhe îsâl itdirülmek bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sadır olmuşdur buyurdum ki hükmü şerîfimle her kankınızın taht-ı hükümetine varub dâhil olurlar ise menâzil ve merâhilde kadimden olageldüğü üzere zâd-ü zevâd ve sâ‘îr zahîre ve mühimmâtları tedârik ve ihzâr ve muhavvef ve muhâtara olan yerlerde yanlarına kifâyet mikdârı neferât ve kulağuzlar koşub emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve îsâl idüb ilçi-i mûmâ-ileyh ve sâ‘îr yanında olan esbâb ve davarlarına bir vechle zarar u gezend irişdirmeyüb ber-vech-i isti‘câl müşârün-ileyh serdâr-ı galib-i mikdârenim olasız imdi her biriniz ikdâm ve ihtimâm eylesesiz şöyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-ka‘deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantınıyye

s.96/b.2:

Budur ki Nefs-i Pertek'den Aslı Bey ibn-i Ahmed Bey meclis-i şer‘de Kasaba-i Harput'da sâkin olub yeniçeri zümresinden Ömer Beşe bin Oruç nâm râcil muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki târih-i kitâbdan dört aya varıncaya dek merkûm Ömer Beşe'ye yetmiş riyâl guruş deynimde virecek deynim olub va‘de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan yetmiş riyâl guruş merkûm Ömer Beşe'ye teslim idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehül-mezbûr Ömer Beşe dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hiceti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Dürzi Mehmed Beşe, Laz Mehmed Beşe, Eskici Ahmed, Zülfikar merdüm-i Dürzi Mehmed Beşe, Hasan Beşe Abdullah, Piri Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.96/b.3:

Budur ki kassâb taifesinden Cum‘a ve Mat Hasan ve Batu oğlu ve Mehmed ve Piri ve Ali ve sâ‘îr ‘umûmen meclis-i şer‘e gelüb takrîr-i kelâm idüb didiler ki yabandan gelen davar uslûb-u sâbık üzere davar yerine gelmeyince karşılayub alur olur ise iki bin akçe cerîmeye müstahakk-ı evlâdır didikleri kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle bin Abdullah, Cafer Beşe Abdullah, Mehmed Çelebi merdüm-i Efendi, Şaban merdüm-i Efendi ve gayrihim.

s.96/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden İbrahim bin Hüseyin meclis-i şer‘de Neccâr Himmet bin Nur Ali muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Ortak Nahiyesi'nde vâki‘ olan bağımız ki bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı benim mülküm ve bir tarafı Abdulgaffar ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan bağımı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve damı ve suyuyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûr Himmet'e on yedi buçuk riyâl guruşa bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan bağda ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Himmet dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hâcı Monlâ Hüseyin ibn-i Tavig, Hâcı Allahvirdi, Mehmed Beşe Ahmed, Cuma Çelebi Fazullah, Seydi Bekir Sinan, Mustafa Faruk, Mehmed Çelebi Faruk, Mustafa bin Murtaza, Mehmed Çelebi Abdullah ve gayrihim.

s.97/b.1:

Budur ki sipâhî zümresinden Musli Bey meclis-i şer‘e gelüb şöyle takrîr-i kelâm idüb didi ki Karye-i Cünd ‘akarında benim mülk bağ ve bağçe ve sâ‘îr tasarrufumdan olan toprağım mabeyninde İsa Ağa nâm kimesne Ulı Bey'e bey‘ eylediği bağ ve bağçe ve sâ‘îr toprağı benim mülkûme mülâsık olmağla ben şeff‘m şüf‘a dutdum sicil olunmasın taleb iderim diyücek şüf‘alığı kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mirhâc Ağa, Seydi Han Mahmud Ağa, Abuzer Ağa, Ahmed bin Türkmân İbrahim ve gayrihim.

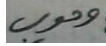
s.97/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Sipâhî Mehmed Çelebi Emir meclis-i şer' de Osman Beşe erbâb-ı tımârdan Osman bin Ömer mahzarında ikrâr idüb didi ki işbu Osman zimmetinde yüz otuz riyâl gurusu alacak hakkım olmağla hâlâ mezbûrun yedinde bi't-tamâm zikr olunan yüz otuz riyâl gurusu ben alub kabz ve kabûl idüb mezbûrun zimmetin ibrâ idüb 'alâkam kalmadı diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey Sipâhî, Ahmed Beşe el-Hâc Osman, Abdurrahman Beşe İskender, Ahmed Baytar Bali ve gayrihim.

s.97/b.3:

Budur ki Karye-i Cünd sâkinlerinden Abdi Ağa bin Allahvirdi nâm kimesne meclis-i şer' de Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden olan Musli Bey ibn-i Abdullah nâm cündi muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Karye-i Cünd'de vâki' olan bağı ve bağçe ve sulı susuz tarlalarını ve sekiz 'aded damlarını havlusuyla ve iki öküz ve bir çift ve zirâ'at olunmasın daru ve penbe ve halasıyla ve sularıyla ve bundan mâ'adâ Günay'da vâki' olub Şâhkulı ve Aşık İbrahim'in bağları sınırında olan teğek bağı karye-i mezbûrede her ne tasarruf olduğım bi'l-cümle işbu merkûm Musli Bey'e altmış riyâl gurusu bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim zikr olunan emvâl ve emvâl ve bağ ve bağçe ve tarlalarda ve damlarda ve Günay'da olan bağdan min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Musli Bey dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Tavil Ahmed Ağa, Murad Bey Abdullah, Yusuf Bey Abdullah, Hâcî Osman Tayyârzâde, Behram Çâvûş-ı Dergâh-ı ‘Âlî, Emirhâc Arslan, Mahmud Ağa Pir Veli, Zekeriya Bey Çorbacızâde, Osman Beşe Abdullah, Mahmud Çelebi Hâcî Hüseyin ve gayrihim

s.97/b.4:

Budur ki Mazgird Sancağı re‘âyâları tarafından Hamdullah Efendi ve Süleyman Mârınacı nâm kimesneler meclis-i şer‘de Harput'da mîrî tereke kabzına me'mûr olan Zağarcı İbrahim Subaşı tarafından Hasan Beşe mahzarında ikrâr idüb didiler ki sancağı mezbûre re‘âyâlarına Harput'da olan mîrî terekeden bin beşyüz kile arpa Diyarbekir'e nakl-i fermân olmağla hâlâ biz gelüb mîrî arpadan bin beşyüz kile arpayı mûmâ-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı yedinden Musli Bey ma‘rifetiyle bi't-tamâm biz alub kabz idüb iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm (s.98) idecek oldık didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hasan Beşe dahi müşârün-ileyh İbrahim Ağa tarafından vekâleten tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Ali, Ferrâş Mahmud, Selim Bey Sipâhî, Seyyid Behlül Seyyid İbrahim ve gayrihim.

s.98/b.1:

Budur ki sipâhî zümresinden Mehmed Bey ibn-i Yusuf Ağa meclis-i şer‘de Kasaba-i Harput'da olub erbâb-ı tımârdan Mevlüd bin Timurhan nâm sipâhî mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki Bağdad elinde babam merkûm Yusuf Ağa'dan işbu mezbûr Mevlüd yiğirmi bir guruş otuz guruşa alub iletüb Mustafa Çavuş'a deyn virdim di zikr olunan yiğirmi bir guruşun tahsîli matlubımdır su'âl olunsun didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mevlüd salifü'z-zikr olan yiğirmi bir guruş müteveffâ Yusuf ben alub iledüb merkûm Mustafa Çavuş'a virdim ki gelüb Harput'da edâ iderüz diyücek ikrâr itmeğın mâ-vak‘a kayd-ı sicil olundukdan sonra mezkûr Mevlüd'e zikr olunan yiğirmi bir guruş merkûm Mehmed Bey'e edâ eyleye deyü tenbîh olunub kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Kethüdayeri, Diğer Mustafa bin Hüseyin, Musli Bey Sipâhî, Mirhâc Arslan ve gayrihim.

s.98/b.2:

Budur ki erbâb-ı tımârdan İsmail Çelebi ibn-i İbrahim Çelebi meclis-i şer' de Halil Çelebi Mehmed Ağa mahzarında ikrâr idüb didi ki târih-i kitâbdan bir seneye varıncaya karz-ı şer'iden işbu mezbûr Halil Çelebi kırk üç riyâl gurus deynim olub va' de tamâmında zikr olunan kırk üç riyâl gurus deynim edâ idecek oldum diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Halil Çelebi dahi tasdik idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim merdüm-i Karakaş, Piri Beşe Meyveci, Ali Kahveci, Cabbar Ali ve gayrihim.

s.98/b.3:

Budur ki Kurt Beşe ve Mehmed ibn-i Maksud meclis-i şer' de Karye-i İğiki'den Keşîş Vartan nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr idüb mezbûr zımmîden beş gurus taleb idüb mezkûr kırk selimi ikrâr idüb zikr olunan kırk selimiye alub kabz idüb 'alâkamız kalmadı didiklerinde mezbûr dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Muhzır Ahmed, Mehmed merdüm-i Efendi Hazretleri, Abdurrahman Çelebi.

s.98/b.4:

Budur ki fahrü'l-ümerâ Palu hâkimi Hasan Bey tarafından Ali Ağa bin Ahmed meclis-i şer' de Dergâh-ı 'Âlî Zağarcılarından olub hâlâ Harpurt mukâta'anın işbu bin otuz altı senesinde vâki' mîrî mahsûlü der'ûhde iden İbrahim Subaşı tarafından Mustafa Beşe bin Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki emr-i şer'ifle Diyarbekir'e nakl-i fermân olunan mîrî arpadan üç bin kile arpa merkûm İbrahim Subaşı yedinden vekâletim hasebiyle ben alub kabz idüb iletüb Diyarbekir anbarına teslîm idecek oldım didüğü bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Çelebi bin Abdurrahman Çelebi, Sûhte Mustafa, Hüseyin Çelebi bin Seydi, Murtaza Çelebi bin Hüseyin Han ve gayrihim.

s.99/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İşçi Ali bin Satılmış meclis-i şer' de Ebu Tahir Nahiyesi'nde vâki' Armiyeli nâm karye sâkinlerinden Hâcî Mehmed bin Monlâ Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Hâcî Mehmed kendü sulbiyye sagîre kızı Teslime nâm sagîre bana ıyâlık virüb ba'de-zemân şâyed vârislerinden biri gelüb mezbûre Teslime yedinden da'vâ iderler ben dahi kıbel-i şer' den nafaka ve kisve takrîr olunmasın taleb iderim diyücek kıbel-i şer' den yevmî dörder akçe mezbûre Teslime nâm sagîreye takdîr olunub tarafeynin rızâsıyla kayd olundu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcî Mehmed vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Cuma Kassâb, Mat Hasan Kassâb, Monlâ Mehmed Müezzîn-i Meydan, İbrahim Kassâb, Ahmed merdüm-i Efendi, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.99/b.2:

Budur ki Zağarcı İbrahim Subaşı tarafından Mustafa Beşe meclis-i şer' de Hâcî İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mezbûr Hâcî İbrahim müteveffâ Seyfo Süleyman'ın evlerini iştirâ idüb mûmâ-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı istima' eyledüğü gibi şüf'a dutub ve sicil dahi itdirmez idi hâlâ müşârün-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı rızâsıyla zikr olunan evlerin şüf'asından fârig olub almayacak oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcî İbrahim dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Ebulkasım Monlâ Merid, Monlâ Mustafa Murad, Monlâ Muharrem Yusuf ve gayrihim.

s.99/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İşçi Ali bin Satılmış meclis-i şer‘de Ebu Tahir Nahiyesi'nde vâki‘ Karye-i Armiye sâkinlerinden Hâcı Mehmed bin Monlâ Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Hâcı Mehmed kendü sulbiyye sagîre Teslime'yi bana ıyâlık virüb ve ben dahi alub besleyecek oldım su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âle mezbûr cevâb virüb didi ki ben mezbûre sulbiyye kızım Teslime nâm sagîreyi merkûm İşçi Ali'ye ıyâlık virdim ki lâkin aramızda emirhak irişüb vefât ider isem şâyed varîslerim gelüb da'vâ idüb almak ihtimâl olmağla kıbel-i şer‘den nafaka ve kisve takrîr olunmasın taleb iderim ki varîslerim gelüb kızım mezbûreyi da'vâ idüb alur olur ise mezbûr Ali nafaka ve kisve akçesi hesâb idüb taleb eyleye deyü cevâb virmeğın kıbel-i şer‘den dörder akçe nafaka ve kisve takrîr olunub tarafeynin rızâsıyla kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Musli Cuma, Mat Hasan Kassâb, Monlâ Mehmed Müezzîn-i Meydan, İbrahim Kassâb, Ahmed merdüm-i Efendi, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.99/b.4:

Budur ki Karye-i Cünd'den Abdi Ağa meclis-i şer‘de Yalanuztoros nâm karyeden Mahmud Ağa muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki tımarım olan Yalanuztoros toprağından işbu mezbûr Mahmud bağ dikmişdir akçesin taleb iderim didikde mezbûr Mahmud Ağa ta'allül itmek istedikde mezbûr Mahmud Ağa'ya bağ akçesin sâhib-i tımar olan Abdî Ağa'ya vir deyü hükm birle kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Bey Sipâhî, Küçük Ağa Kanber, Hâcı Süleyman Musa, Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.100/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Bahşış Beşe bin Musa meclis-i şer‘de Şa‘ban bin Hakvirdi muvâcehesinde ve Kahveci Ahmed mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki târih-i kitâbdan bir seneye varıncaya dek işbu mezbûr Şa‘ban'a tüvenk bahasından ve nakdiyeden seksen riyâl gurus deynimde virecek deynim olub

mukâbelesinde nefis-i şehirde vâki' Kayabaşı'nda hudûdı ma'lûm olan evlerimi ve Zağfirani nâm karyede hudûdı ma'lûm olan bağımı ve inci bağlı iki loğ ve bir altun yüzük rehn vaz' idüb ve mezkûr Usta Ahmed'i devr-i vekîl eyledüm ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan seksen riyâl guruşu edâ itmeyecek olursam vekîl-i mezkûr zikr olunan eşyâlarımı satub deynimi edâ eyleye didikde mezbûr Şa'ban dahi tasdîk idüb ve merkûm Usta Ahmed dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehir-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Çelebi Abdurrahman Çelebi, Ömer Çelebi Berk, Alican Çelebi Usluca, Şehbâz Tütüncü, Hasan Çelebi Hâcî Hüseyin, Seyyid Ömer Hekimzâde ve gayrihim.

s.100/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm İbrahim Bey dâme 'izzuhû hazretleri meclis-i şer'de es-Seyyid Abdullatif bin Seyyid Abdi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb (didi ki) bundan (akdem) kızım olan Şahim Hâtûn tarafından müteveffâ Emirzâde Mustafa Bey vekîl olub Hoca Mahallesi'nde vâki' olan evlerini ki bir tarafı Zeyrunzâde ve bir tarafı Şeyh Emir evleri ve bir tarafı Monlâ Mustafa ve bir tarafı tarîk-i 'âmm bu hudûd ile mahdûd olan evleri işbu mezbûr Seyyid Abdullatife elli guruş vekâleti hasebiyle bey' idüb akçesin bi't-tamâm alub kabz idüb lâkin zikr olunan evler benimdir deyü nizâ'm olmağla hâlâ mezbûr Seyyid Abdullatif yigirmi dört riyâl guruşu dahi bana virüb ki cem'an yetmiş dört guruş olub ben alub kabûl ve kabz eyledüm ki ve mezkûr Mustafa teğek bağı dahi kabûlüm olub zikr olunan evlerde min-ba'd da'vâ ve nizâ'm kalmayub kat'-i 'alâka ve fasl-ı husûmet oldım didikde mûmâ-ileyh İbrahim Bey Hazretleri'nin vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârımı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Seyyid Abdullatif dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehir-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Mustafa Monlâ Murad, Monlâ Mehmed Monlâ Mustafa, Monlâ Ebulkasım Monlâ Merid, Murtaza Çelebi Habil Çelebi, Karındaşı Osman Çelebi, Seyyid Osman Keresteci, Monlâ Ahmed Oğlu, Hâcî Osman Berber, Küçük Ağa Kanber, Usta Hüseyin Monlâ Merid, Hasan bin Hüseyin, Mustafa bin Monlâ Ahmed, Seyyid Ali Cankulı ve gayrihim

s.100/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub erbâb-ı tımardan Türkmân İbrahim Ağa bin Hüseyin ve oğlu Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer‘de Piyâle Bey'in ademi olan Halil Ağa muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didiler ki târih-i kitâbdan bir seneye varıncaya dek işbu mezbûr Halil Ağa'ya at bahasından ve nakdiyeden elli riyâl gurusı deynimde (s.101) virecek deynimiz olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl olub va‘de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan elli riyâl gurusın edâ idecek oldık ve meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde Câmi‘-î Kebîr Mahallesi'nde olan bi'l-cümle evlerimizi rehn vaz‘ eyledik didiklerinde mezbûr Halil Ağa dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Emir Çelebi Arslan, İsmail Çelebi İbrahim Çelebi, Monlâ bin Arslan, Osman Beşe Hızırzâde ve gayrihim.

s.101/b.1:

Budur ki Dergâh-ı ‘Âlî Yeniçerilerinden olub Karye-i Perçenç'de sâkin olan Musli Beşe bin Abdullah meclis-i şer‘de yine Karye-i Perçenç sâkinlerinden Boğık veled-i Keşîş nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb (didi ki) işbu Boğık zimmetinde yüz on gurusı evvel ve âhir alacak hakkım olub hâlâ meblağı bi'tamâm mezbûr Boğık yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb bir akçem ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Boğık vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Mustafa Monlâ Murad, Ahmed Çelebi bin Ayşe Hâtûn, Mehmed bin Kara Ali, Halil Kethüda bin Mehmed ve gayrihim.

s.101/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Beyazıd bin Basfik meclis-i şer‘de Murad veled-i Memleket nâm zimmi muvâcehesinde takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu mezbûr Murad'ın benden kırk iki gurusı alacak hakkı var idi meblağ-ı mezbûr(ı) babam mezbûr Basfik almışdır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek gıbbe's-su'âl

mezbûr Murad babası mezbûr Basfık'den kırk gurus aldım deyü ikrâr idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Ağa, Mehmed Pir Veli Efendi ve gayrihim.

s.101/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub ebnâ-yı sipâhîyândan Ahmed Bey bin Abdullah nâm el-cüнди tarafından Mehmed Çelebi bin Terzi Maksud meclis-i şer' de Karye-i Körpe zimmîlerinden İsrail veled-i Tevtil muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki merkûm Ahmed Bey'in işbu mezbûr İsrail'in zimmetinde otuz beş riyâl gurus alacak hakkı olub mukâbelesinde murâba'a olmuş idi hâlâ meblağ-ı mezbûr otuz beş riyâl gurus bi't-tamâm Ahmed Bey alub kabz ve kabûl idüb zimmetinde bir akçe kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İsrail bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

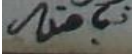
Şühûdü'l-hâl

Bekir bin Cündibaşı Kal'a, Ömer bin Abdulganî, Hüseyin Çelebi bin Mehmed Çelebi, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.101/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub erbâb-ı tımardan olan Hasan bin Latif meclis-i şer' de Karye-i Damıbüyük sâkinlerinden Çırak bin Mahir (ve) Veli bin Mehmed ve Hızır bin Hüdavirdi mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki yedimde olan berâtım mücebince işbu bin otuz altı senesinde vâki' bana 'âyid olan mahsûlümü mezbûran re'âyâlarından bi't-tamâm alub kabz idüb tımar ve nizâ' iden kimesne gelüb vezîr-i a'zam ve serdâr-ı ekrem hazretlerinin huzûr-ı şerîflerinde merâmın oluna didüğü bi't-tamâm kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mütevelli Kara Osman bin Hasan, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Cafer Beşe Merdüm Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.102/b.1:

Budur ki Karye-i Han sâkinlerinden Şâhkulî Kethüda bin Kalender meclis-i şer' de el-Hâc Süleyman bin Musa muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb (didi ki) işbu mezbûr Hâcî Süleyman'a vâcibü'l-edâ otuz iki riyâl guruş virecek deynim olub mukâbelesinde karye-i mezbûrede tasarruf itdiğim sulu topraklarım yanında rehn vaz' idüb ve hem kendüye murâba'a dahi oldum ki tohum mezbûr vire ve öküz ve emek ve toprak benim olub harman zemânı münâsafâ üzere taksîm idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hâcî Süleyman tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle bin, Mustafa Bey Sûhte, Şeyhi merdüm-i Piyâle Bey, Hasan Çelebi bin Ace ve gayrihim.

s.102/b.2:

Budur ki Kal'a-i Harpurt sâkinlerinden Mehmed Bey bin Ebubekir meclis-i şer' de Ömer bin Şeyhican mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim kal'a-i mezbûr içinde olan mülk evlerim ki bir tarafı Davud Çelebi evleri ve bir tarafı Safa Hasan ve iki tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerim bi'l-cümle havlusuyla ve tevâbi' ve levâhıkıyla işbu mezbûr Ömer'e yüz elli riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı mezbûrdan altmış riyâl guruşa ben alub kabz idüb ve bâkî kalan doksan riyâl guruş târih-i kitâbdan beşer aya varınca va'de idüb virecek oldı didikde zikr olunan evlerde 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola (didikde) mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ömer Çelebi dahi vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Mehmed Boyacı, Ahmed, Monlâ Ahmed bin el-Hâc Rıdvan, Mahmud Çelebi bin el-Hâc Hızır, Şâh Hüseyin Hocik, Emin Hasan Bey bin Seydi, el-Hâc Süleyman bin Daş Timur, Seyyid Osman, Ömer bin Dayızâde ve gayrihim.

s.102/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Küçük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından el-Hâc Resul bin Mansur meclis-i şer‘de Karacik bin Abdullah nâm katırcı mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu Karacik nâm zımmî mezbûr Hâcî'nın katırcısı olub bir re's katırın gözün urub mecrûh idüb görmez olmuştır su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûr cevâb virüb didi ki zikr olunan katır firârınca gelmeyüb vâsıl-ı yoldan sapa gider idi fi'l-hakîka bir gözü mecrûh olub görmez olmuştır lâkin neye uğraduğu haberim yokdur didüğü bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Allahvirdi Kassâb, Mahmud Ağa Yalanuztoros, Mahmud Çelebi bin el-Hâc Hüseyin ve gayrihim.

s.102/b.4:

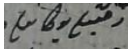
Budur ki Kasaba-i Harpurt'da vâki‘ Havâss-ı Hümâyûn Emîni olan Hasan Bey meclis-i şer‘de Ali Çelebi bin Şeyhican ve Mevlüd Beşe bin Cündibaşı muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki bin otuz yedi Muharreminin guresinden bir seneye varıncaya bâc-ı ubûrı (s.103) ve tamga-yı siyah ve mumhâne ve iplikhâne ve kirişhâne ve debbağhâne tamgaya müte‘allik ne var ise işbu mezbûrana bin iki yüz riyâl guruşa iltizâma virüb ve üçyüz gurusunu peşin alub kabz idüb ve bâkî kalan dokuz yüz gurusı mâh u mâh teslim idecek oldılar ve a‘mâ Monlâ Hakkı her ayda iki gurus bir rub‘ ‘ulûfesin teslim idüb benim hesâbıma mahsûb olacak oldu didikde mezbûran Ali Çelebi ve Mevlüd Beşe dahi tasdîk idüb ve dokuz (yüz) riyâl gurusı mâh ü mâh hesâbınca virmeği ve Monlâ Hakkı dahi iki gurus bir rub‘ virmeği kabûl idüb ve ziyâde ider olursa tamga virmeğe rızâ virüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Mevlüd Bey Mehmed Bey, Monlâ Abdi A‘mâ Hasan, Hâcî Süleyman Ahmed, Halil Çavuş Latif, Halil Çelebi Hâcî Mehmed ve gayrihim.

s.103/b.1:

Budur ki Yusuf bin Abdullah meclis-i şer‘de Karye-i Bizmişen zımmîlerinden Teknik nâm zımmî mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu mezbûr Teknik'in evi

havlusunda yatdık atımın eyerbaşım altında komuş idim ve hem mezbûr kendü uşaklar ile dört yanımda yatdılar gece eyerim çekilmekle ve bir çukâ dolama ve bir çukâ hekman ve bir dülbend ve bir serpuş ve bir çift çizmem serika olunub su'âl olunub takrîr-i tahrîr olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûr cevâb virüb didi ki fi'l-hakîka mezbûr sofa evimiz havlusunda yatub ben ve uşaklarım dört yanında âher yatmış idik gece havlım kapusu açılıb öküzlerim daşra çıkub ve merkûm Yusuf'un zikr olunan esbâbları dahi serika olduğın gördük didüği bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seltan Ahmed Muhzır, Hüseyin Efendi Erzurumlu, Mehmed Ağa Havâle-i Nüzül ve gayrihim.

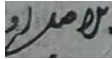
s.103/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput zımmîlerinden Ruhican veled-i Murad meclis-i şer' de Hüsrük Bey veled-i Ohman mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr Hüsrük'a on sekiz kırmızı bez virüb dokuz danesi bana teslîm olunub ve dokuz danesi bana teslîm itmeyüb su'âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek gibbe's-su'âl mezbûr mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.103/b.3:

Budur ki Harput sâkinlerinden olub Gürcü olan Rıdvan bin Abdullah meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm (idüb) didi ki ben yine Kasaba-i Harput sâkinlerinden el-Hâc Hüdavirdi'nin 'abd-i memlûkü olub beyn-i kadîr mâdem ki mezbûr hâl-i hayâtda oldıkça hıdmet idecek oldım merkûmın vefâtından sonra beni azâd-ı mûceb-i şer'î ile azâd idüb yedime mahz ve mahtûm vefâtından sonra azâd-ı temessük virmişdir deyü ibrâz idüb nazar olundukdan sonra mazmûn-u temessük mezbûr Rıdvan'ın takrîrine muvâfık görüldükde sicil-i mahfûza kayd olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Pir Ali, Monlâ Bekir, Emir Hüseyin, Seltan Ahmed Ahi Musa ve gayrihim.

s.104/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İbrahim Ağa bin Allahvirdi Ağa meclis-i şer‘de Yusuf bin ‘inâyet muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Yusuf on altı riyâl guruş deynimde virecek deynim olub meblağ-ı mezbûr mezbûr⁴⁷⁹ mukâbelesinde Mustafa Bey'in evleri kurbunda vâki‘ olub hudûdı ma‘lûm olan evlerimi bi'l-cümle merkûm Yusuf kırk riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb meblağ-ı mezbûrdan on altı riyâl guruşın deynimizde olan deynime mahsûb idüb ve bâkî kalan yiğirmi dört riyâl guruşu târih-i kitâbdan altı aya varınca alacak oldım ba‘de'l-yevm meblağ-ı mezbûr olan on altı guruşu va‘de tamâmında kendüye edâ idersem yine evlerimi bana teslîm idecek oldu ve eğer vermeyecek olursam zikr olunan yiğirmi dört guruşu bana teslîm idüb zikr olunan evlerim bi'l-cümle kendünün olsun didikde mezbûr Yusuf dahi tasdîk ve bu kavli kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hakimallah Kulu, Mahmud Ağa Pir Veli, Hâcı Bali, Alican Çelebi.

s.104/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Yusuf bin İnâyet meclis-i şer‘de İbrahim bin Allahvirdi Ağa muvâcehesinde ikrâr idüb bundan akdem mezbûr İbrahim Ağa'da altmış riyâl guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde Nur Ali Ağa Mezra‘ası demekle ma‘rûf mezra‘nın yanımda rehn idi hâlâ meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm merkûmdan alub kabz idüb ve mezra‘-yı mezbûr rehinden halâs idüb ‘alâkam kalmadı didikde mezbûr İbrahim Ağa dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

⁴⁷⁹ İki defa yazılmıştır.

s.104/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olan İbrahim Ağa bin Allahvirdi Ağa meclis-i şer‘de Hakimallahkulı bin Hasan ve Alican Ağa bin Seydi nâm kimesneler muvâcehelerinde bi't-tav‘ ve'r-rızâ ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Nur Ali Ağa Mezra'sı dimekle ma'rûf olan mezra'da bana 'âyid olub hudûdları ma'lûm olan evlerimi sulı ve susuz tarlalarımı sularıyla ve bağ ve bağçe ve mutaf'ıyle her ne tasarruf itmiş isem bi'l-cümle işbu mezbûran Hakimallahkulı ile Alican'a altmış guruşa ber-vech-i iştirâk bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan mezra'da ve tarlalarda ve evlerde ve bağ ve bağçede min-ba'd 'alâkam kalmadı ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olalar didikde didikde⁴⁸⁰ mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hakimallahkulı ve Alican Ağa dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Hasan Çelebi Ahmed Çelebi, Mahmud Çelebi Hâcı Hüseyin, Seyyid Yusuf Seyyid Hamza, Mahmud Ağa Pir Veli, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Çavuş ve gayrihim.

s.104/b.4:

Budur ki Seyyid Atik Seyyid Hâcı Mehmed muvâcehesinde da'vâ idüb mezbûr benim bağımın içinden geçüb ben niçün buradan gidersin ve davarın ki bağıma niçün korsun didiğimde bir kızılbaş diyüb ve hem sakalını keserüm dimişdir didikde mezbûr inkâr idüb şâhidim yokdır yemîn eylesün didikde mezkûr yemînden nükûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Hasan, Kara Osman Hasan, Mahmud Hâcı Hüseyin ve gayrihim.

s.105/b.1:

Budur ki Zeyve sâkinlerinden Ali bin Kaz Bey ve Hamza bin Keberker (nâm) kimesneler kendü taraflarından asâleten ve Halil Hüseyin nâm kimesne tarafından mezkûr Ali vekâleten meclis-i şer'⁴⁸¹

⁴⁸⁰ İki defa yazılmıştır.

⁴⁸¹ Belge yarım bırakılmıştır.

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Hüseyin Çelebi bin Mevlüd ve Oğlu Osman meclis-i şer‘de Halil Çelebi bin Küçük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından Hüseyin Beşe bin el-Hâc Cafer mahzarında her birisi ale'l-infirâd ikrâr idüb didiler ki merkûm Halil Çelebi'ye târih-i kitâbdan altı aya varınca yüz riyâl guruş deynim olub ve birbirimize kefil-i bi'l-mâl dahi olub ve Cum‘a Mescidi Mahallesi'nde olan el-mahdûdü'l-hudûd olan evlerimizi dahi rehn vaz‘ eyledim ki va‘de tamâmında zikr olunan yüz riyâl guruşu edâ itdiğümüzde fekk-i rehn iderüz diyücek mukırran-ı mezbûranın vâki‘ olan kelâmın Halil Çelebi tarafından merkûm Hüseyin Çelebi dahi tasdik idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çelebi Mehmed Çelebi, Zekeriya Bey Çorbacı, Sarrâç Mustafa, Seydi Ahmed Beşad, Mustafa Bey Şahne ve gayrihim.

s.105/b.2:

Budur ki Karye-i Muri zimmîlerinden Obid veled-i Manik meclis-i şer‘de Hevacik veled-i Kara Keşîş mahzarında ikrâr ve i‘tirâf idüb karye-i mezbûre ‘akarında vâki‘ bir bâb değirmenim ki⁴⁸²

Budur ki Karye-i Muri zimmîlerinden Obid veled-i Manik nâm zimmî kendü asâleten ve karındaşı oğlu olan Bedik tarafından Bozik veled-i Maşih ve Mizan veled-i Avasyan nâm zimmîler şahâdetleri ile bu husûşçün vekâleten meclis-i şer‘de Hocik veled-i Kara Keşîş nâm zimmî muvâcehesinde asâleten ve vekâleten ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki işbu karye-i mezbûre ‘akarında vâki‘ Sefer nâm zimmî ile müşterek olub hudûdı ma‘lûm olan bir bâb değirmenden mezbûr Bozik ile bana ‘âyid olan üç hissede bir hissemizi işbu mezbûr Hocik altmış guruşa asâleten ve vekâleten bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb meblağ-ı mezbûrî yine merkûm Hocik deynimizde olan altmış guruş deynine mahsûb idüb ve mebî‘ dahi kendüye teslim idüb zikr olunan deyninde min-ba‘d ‘alâkamız kalmayub ba‘de'l-yevm değirmene tereke ile tevrîh-i mezbûr Hocik benden değirmen hakkı almayacak oldu didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hocik dahi bi'l-muvâcehe tasdik idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

⁴⁸² Belge yarım bırakılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Bozik Maşih, Maşah Avasyan, Sefer veled-i Serkes, Masik veled-i Çoban, Ancu veled-i Dirbek ve gayrihim.

s.105/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Seydi Ali bin Hâcî kendü asâleten ve vâlidesi Mercan bint-i Hâcî Ali nâm hâtûn tarafından vekâleten meclis-i şer‘de Dergâh-ı ‘Âlî sipâhîlerinden Hal’li Mehmed Bey tarafından Mustafa bin Hâcî Hamza muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki târih-i kitâbdan altı aya varıncaya dek merkûm Mehmed Bey'e merkeb bahâsından ve nakdiyeden kırk iki riyâl guruş deynimizde virecek deynimiz olup ve vâlidem mezbûr ile birbirimize kefil-i bi'l-mâl olup ve meblağ-ı mezbûr olan kırk iki riyâl guruş mukâbelesinde Ardiye ‘akarında vâki‘ Mehmed ve Hüseyin nâm kimesneler kurbunda olan teğek bağım ile nefsi-i şehirde vâki‘ hudûdu ma‘lûm olan evlerimi rehn vaz‘ idüb ve yine merkûm Mustafa‘yı devr-i vekîl eyledim ki va‘de tamâmında meblağ-ı mezbûrî edâ itmeyecek olursuz vekîl-i merkûm Mustafa zikr olunan evlerimizi ve bağımızı satub merkûm Mehmed Bey'e olan deynimizi edâ eyleye didikde mezkûr Mustafa dahi vekâleten tasdîk idüb vekâlet-i mezbûreyi kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Abdullah, Berber Süleyman, Seyyid Mehmed Öksüz, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Mehmed Kethüda Dellal, Fethi Ebulkasım ve gayrihim.

s.106/b.1:

Budur ki Kalender Resul nâm Kürd muvâcehesinde üç kile arpa taleb idüb mezbûr iki kile vireceğim vardır ziyâde yokdır didikde kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi, Muhzır Ahmed.

s.106/b.2:

Budur ki Karye-i Zaluni'den Markerî veled-i Vartan nâm zımmî meclis-i şer‘de sâbık Harpurt müsellimi olan Yusuf Ağa tarafından Mehmed Ağa muvâcehesinde ve

Malik Bedik'in mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki mûmâ-ileyh müsellim ağaya bir seneye varıncaya dek hıdmet idecek oldım ve yigirmi iki gurus nakd akçe aldım ve yigirmi kile dahi buğday aldım ve bir kat esbâb aldım bir kaçı bâkî kaldı ve mezkûr Malik bana kefil oldu ki bir seneye dek mûmâ-ileyh Yusuf Ağa'nın yanından firâr itmeyecek oldım ve karye-i mezbûre her ne emvâl ve emlâk ve erzâğım var ise mezkûr Malik'in yanında rehn vaz' eyledim ki yine firâr idüb merkûm Yusuf Ağa adam gönderüb Malik'den ben alduğım akçeyi talep idersem mezkûr Malik Bedik zikr olunan emvâl ve erzâğımı satub mûmâ-ileyh Yusuf Ağa'nın akçesini edâ idecek oldu didikde mezkûr Mehmed Ağa vekâleten tasdik idüb ve mezkûr Malik Bedik dahi kefâleti ve vekâleti kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderres es-Seyyid Hüseyin Efendi, Ömer Çelebi Berk, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi ve gayrihim.

s.106/b.3:

Budur ki Kal'a sâkinlerinden Ali bin Şeytân Himmet mahfil-i kazâda Dergâh-ı ('Âlî) Sipâhîlerinden Hal'lu Mehmed Bey tarafından husûs-ı âti'l-beyân tasdik vekîli olan Mustafa bin el-Hâc Himmet mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki Danişmend Nahiyesi'nde vâki' babamdan bana irs-i şer'le intikâl iden mülk bağımın ki iki tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı Ahi oğlu bağça ve bir tarafı Gökçe Oğlu bu hudûd ile mahdûd bağımın nisfin işbu mezbûr Mehmed Bey'e eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ve nisf damı ve nisf suyula ve sâ'îr ile tevâbi' nisfi bi'l-cümle mezbûran vâki' da'vâsıyla yüz riyâl gurusı bey'-i bât-ı kat'î şer'le bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olsun didikde vekîl-i merkûm vekâleten tasdik ve kabûl idüb kayd-ı şüd. Tahrîren fî evâ'il-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Ahmed bin Piri, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Ömer Çelebi Akza.

s.106/b.4:

Budur ki Karye-i Kesrik sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden Murad Bey ibn-i Abdullah nâm cümdi meclis-i şer'de nefsi-i şehir zımmîlerinden Murad veled-i Bali nâm

zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Mardin bint-i Kutlu Beşe nâm zimmînin Ardiye ‘akarında vâki‘ olan bir kıt‘a teğek bağı ki iki tarafı yine müşteri-i mezkûr ve bir tarafı Hakvirdi ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağını bi'l-cümle işbu mezkûr Murad'a on riyâl guruşa vekâletim hasebiyle bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim zikr olunan bağdan müvekkilem mezbûre Mardin'in ‘alâkası (kalmadı) didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Murad dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Habil Çelebi Hâcî Hüseyin, Musli Bey Abdullah, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Emir Hâcî Arslan ve gayrihim.

s.107/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İbrahim Çelebi bin Küçük el-Hâc Mustafa Beşe tarafından Zekeriya Çelebi bin Mehmed Subaşı meclis-i şer‘de Karye-i Muri zimmîlerinden Hocik veled-i Keşîş ve Mardin veled-i Şahûk nâm zimmîler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki‘ olub Serab Bağı demekle ma‘rûf olan bir kıt‘a teğek bağın ki bir tarafı Kender ve bir tarafı Abdul Oğlu ve bir tarafı Hocik bu hudûd ile mahdûd olan teğek bağının nısfı mezbûr Hocik'e ve nısf-ı âheri mezkûr Mardin'e virüb ve mezbûran Hocik ile Mardin'in dahi yine karye-i mezbûrede vâki‘ olan bir kıt‘a tarlamızın ki bir tarafı Vartebil yolu ve bir tarafı Mardin tarlası ve bir tarafı Serab tarlası ve bir tarafı dahi Abdurrahman Meşhedi bu hudûd ile mahdûd olan bir kıt‘a tarlayı merkûm İbrahim Çelebi alub istibdâl idüb ve zikr olunan tarlanın üzerine merkûm İbrahim Çelebi on guruş yine mezkûr Hocik'e virüb her(biri) makbûl nesne alub kabûl ve kabz eylediler didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan vekâleten ikrârını mukırran-ı mezkûran Hocik ve Mardin dahi tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Mehmed Bey Kethüdayeri, Habil Çelebi Hâcî Hüseyin, Ömer Bey Dede Bey, Usta Ali Usta Musli, Usta Mustafa Sarrâç ve gayrihim.

s.107/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub sâbika Tekman Beyi olan kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm Hüseyin Bey meclis-i şer' de yine kendü zevcî menkûhası olan fahrü'l-muhadderât Hadice Hâtûn bint-i Mustafa Bey tarafından Alaaddin bin Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki Hâcı Mescidi kurbunda vâki' Kara Hasan evleri dimekle ma'rûf evlerimin içinden bir kış evi ve bir kiler odası içeri havlusuyla ve halesiyle ve bundan mâ'adâ Beykeman oğlu evi kurbunda olan bezirhânenin dahi nısfı ki hudûdı inde'l-cirân ma'lûmdır mezbûre Hadice'ye hibe ve temlik idüb ol-dahi alub kabz ve kabûl idüb mukâbelesinde bana ivâz bir kemer kuşak ve elli guruş dahi nakd virüb ben dahi alub zikr olunan kemer kuşak ve elli guruş kabz ve kabûl idüb birbirimizden ve zikr olunan eşyâdan 'alâkamız kalmadı diyücek mukırran-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını merkûme Hadice Hâtûn tarafından Alaaddin dahi tasdik ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Büyük el-Hâc Mustafa Bey, Piri Beşe Abdullah, Küçük el-Hâc Mustafa Bey, Hakimallah Kuli, Ramazan Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.107/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub sâbika Tekman Beyi olan kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm Hüseyin Bey meclis-i şer' de yine kendü sulbî oğlu Emir Bey tarafından Alaaddin mahzarından ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki Hâcı Mescidi kurbunda vâki' evlerim ki hudûdı inde'l-cirân ma'lûmdır dışarıda olan odayı havlusuyla ve kiler üzerinde olan çardak (s.108) ve bezirhânenin nısfını ve Ardiye nâm mevzi' de olan bağımı ki Abdusselam bağı dimekle ma'rûf ve hudûdı inde'l-cirân ma'lûmdır merkûm Emir Bey'e hibe ve temlik idüb mukâbelesinde ivâz doksan guruş alub müceb-i 'aliyye mezbûra teslim idüb ol-dahi alub kabz ve kabûl idüb zikr olunan doksan guruş ben dahi mezbûran yedinden alub kabz idüb tarafından kabz itmekle birbirimizde 'alâkamız kalmadı diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan kelâmını mukırr-ı lehü'l-mezbûran tarafından merkûm Alaaddin dahi tasdik ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Ağa Dizdar, Osman Ağa bin Ahmed, Büyük el-Hâc Mustafa Bey, Küçük el-Hâc Mustafa Bey, Ramazan Beşe Abdullah ve gayrihim.

s.108/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub Tekman Beyi olan kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm Hüseyin Bey meclis-i şer' de kendü azâdlu câriyesin tarafından Alaaddin Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki Hâcî Mescidi kurbunda vâki' ma'lûmâtü'l-hudûd olan evlerimden bir bâb evimi ki evin arkası Abdal oğlu evinden mezbûreye zikr olunan evi otuz guruşa bey' idüb semen-i mezbûr mezbûrenin yedinden alub kabz ve kabûl idüb mebi' kendüye teslîm eyledi diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını mezbûre tarafından Alaaddin Çelebi dahi tasdik idüb kayd-ı sicil olundu. Tahriren fi târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Mezbûr.

s.108/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput ahâlîsi â'yân-ı vilâyet ve sükkân-ı memleket ve kazâ-i mezbûre muzâfâtından bi'l-cümle kurada sâkin re'âyâ ve berâyâ 'umûm üzere mahfil-i şer'i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bin otuz yedi târihi mahsûb olmak üzere kazâ-i mezbûrun bedel-i nüzül akçesin kul tâifesinin zahîresi iştirâsı için emr-i şerîf-i 'âlîşân ile cem'ine ve tahsîline me'mûr olan Diyarbekir'de Kethüdayeri Küçük Halil Ağa zîde kadrühu tarafından Ali Çelebi mukaddemâ bedel-i nüzül cem'ine havâle tayîn buyrılan Hasan Ağa mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didiler ki hâliyâ emr-i pâdişâhî fermân olunan nüzül akçesi hâne başına on beş guruş cem' oluna deyü buyurılıb lâkin Kâdı Efendi ve Hasan Ağa bizden hâne başına ziyâde akçe talep iderler ziyâde yere akçe virmezüz didiklerinde mûmâ-ileyh Kâdı Efendi ve Hoca Hasan Efendi cevâblarında emr-i şerîf-i 'âlîşân bize mevkufât defterinde Kazâ-i Harput üçyüz on bir hâne olub ba'zı kura perâkende olmağla hânenin noksanı olub ziyâde akçe talep olduğuna sebeb olursanız emr-i şerîfde musarrah buyrılan hâneyi na-malik idecek olursanız emr-i şerîfde ta'yîn olan on beş guruş beher hânedan alına deyü buyrulmuş bir akçe ve bir habbe ziyâde ve noksan almasun didiklerinde mûmâ-ileyh Efendi'nin mukırr-ı havâle Hasan Ağa'nın minvâl-i meşrûh üzere cevâblarında zikr olunan re'âyâ ve berâyâ

‘umûmen tasdîk idüb bu hurûf zabten bi'l-makal ketb ve tahrîr olunub yedlerine tevzî‘ vâki‘ olundı lede'l-hâce tezkire-i mezkûr kaydı ola. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Kıdvetü'l-ümerâ İbrahim Bey Hazret(ler)i, el-Hâc Mehmed Bey Kethüdayeri Sâbık, Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Bey Kethüdayeri hâlâ, Yusuf Bey Abdullah, Piyâle Bey Ali, Ahmed Bey Abdullah ve gayrihim.

s.109/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mat Hasan bin Çu nâm Halil meclis-i şer‘de Bekir Beşe bin Paşam mahzarında ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki işbu mezbûr Bekir Beşe'ye târih-i kitâbdan altı aya varınca altmış beş riyâl guruş deynim olmağla mukâbelesinde Huriye Hâtûn Mahallesi'nde vâki‘ olan yeni evlerimi rehn ve vaz‘ eyledümki va‘de tamâmında zikr olunan altmış beş guruş edâ idüb fekk-i rehn iderüz diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Bekir Beşe dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mevlûd Bey Mehmed Çelebi, Mirza, Monlâ Mevlûd, Monlâ Mustafa Yahya, Monlâ Musa ve gayrihim.

s.109/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mevlûd Bey Mehmed Çelebi Ma‘rûf Bari Çavuş meclis-i şer‘de Mirza bin Yahya Çavuş mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki Câmî‘-î Kebîr kurbunda vâki‘ Kazgan Haydar evleri dimekle ma‘rûf evlerim ki Ases Ahmed'den şüf‘a dutub almış idüm hâlâ zikr olunan evleri bi'l-cümle işbu merkûm Mirza'ya seksen esedi guruş ile bir dülbend bahâsına bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi‘ eyledim ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olsun diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki‘ olan ikrârını ve sübûtı mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mirza dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Abbas es-Seyyid Mehmed Mir Çavuş, Behram Çavuş, Hamza bin Besdam, Ebubekir el-Hâc Kasım, İbrahim Beşe Cebeci ve gayrihim.

s.109/b.3:

Budur ki cebeci zümresinden Hasan Beşe bin Abdullah meclis-i şer' de Karye-i Hırhik'den Asuzder veled-i Tahik nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem babam mezbûranın işbu mezbûrun babası mezkûr Tahik'de bir mikdâr akçe alacak hakkım vardır deyü mezbûr ile nizâ'm olmağla mabeynimize muslihûn tavassut idüb zikr olunan da'vâmdan bi't-taleb farîg olmak için mezkûr Asuzder otuz kile buğday virüb ben dahi zikr olunan otuz kile buğdayı mezbûr Asuzder yedinden bi't-tamâm alub kabz idüb husûs-ı mezbûr için mezbûrda ve sâ'ir varîslerinde min-ba'd 'alâkam kalmayub fasl oldım didikde mezkûr Asuzder dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Usta Mehmed Yahya, Usta Sinan Yahya, Usta Ali Diğler, Piyâle bin Abdullah, Murad Bey Abdullah, Haydar Çelebi Zülfikar, Osman Bey Haydar ve gayrihim.

s.109/b.4:

Budur ki Karye-i Zeyve sâkinlerinden Ali bin Kaz Bey ve Hamza bin Keberker nâm kimesneler kendü taraflarından asâleten ve Halil Hüseyin nâm kimesne tarafından mezbûr Ali vekâleten meclis-i şer' de merhûm ve mağfûr Musa-yı Herdi Hazretleri'nin Şeyhi olan Yusuf bin Şeyh Bekdaş muvâcehesinde her biri asâleten ve vekâleten ikrâr ve i'tirâf idüb didiler ki Musa-yı Herdi'nin karşısında olan bir kıt'a tarlamızı ki bir tarafı Ferit Oğlu tarlası ve bir tarafı Musa-yı Herdi mevzi'i ve bir tarafı magare yanında yol ve bir tarafı büyük çay bu hudûd ile mahdûd olan bir bâb tarlamızı harman yeriyile ve harabe damlar yeriyile bi'l-cümle işbu mezbûr Şeyh Yusuf'a sekiz guruşa mezbûr Ali benim hissemi ve beş guruşa mezbûr Hamza hissesin ve üç guruş mukâbele dahi mezbûr Halil hissesin asâleten ve vekâleten bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik zikr olunan damlar yerinde (s.110) ve tarlada ve harman yerinde min-ba'd 'alâkamız kalmadı didikde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Şeyh Yusuf dahi bi'l-muvâcehe tasdik ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî gurre-i Zi'l-hicce'ti-ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ali Ağa bin Miru, Ferdi Kizir, Şâh Hüseyin Kizir, Hanu Kethüda, İsmaiddin Hâcî Kethüda, Mehmed Bey Maksud Bey, Seydi Davud, İbrahim Şerif ve gayrihim.

s.110/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Halime bint-i Abdurrahman nâm hâtûnun oğlu olan Abdi bin Murad nâm kimesne meclis-i şer‘de Allahvirdi bin Süvâr muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki vâlidem mezbûreden bana irs-i şer‘le (intikâl) idüb idüb⁴⁸³ Pekinik Nahiyesi'nde vâki‘ olub işbu mezbûran yedinde olan hudûdı ma‘lûm olan hiran bağından hissem ve Çeltikar’da olub hudûdı ma‘lûm olan teğek bağından hissem vardır deyü mabeynimizde münâza‘ât-ı kesîr ve muhâsamât-ı şedîdemiz olmağla muslihûn tavassut idüb zikr olunan hiran bağından Çeltikar’da olan teğek bağından farîg olmak için yine Çeltikar’da vâki‘ Hacı Kasım Bey’le ve Kavaz İsmail Bey’in dimekle ma‘rûf iki kıt‘a teğek bağlarını ki bir tarafı Kıratlı ve bir tarafı yine mezbûr Allahvirdi ve bir tarafı Kelleci Ahmed bu hudûd ile mahdûd olan iki kıt‘a bağın bundan akdem İnkat nâm zimmî gelüb kendü havlusuyla virmek üzere yeri ıslâhı ben dahi es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsı üzere ‘âmil olub dahi bedel-i sulh olan iki kıt‘a bağın ben alub kabûl ve kabz eyledim ba‘de'l-yevm mezbûrun yedinden olan hiran bağından ve Çeltikar’da olan dedemin teğek bağından min-ba‘d da‘vâ ve nizâ‘m kalmayub kat‘-i ‘alâka ve fasl-ı husûmet oldım husûs-ı mezbûr bir tarîkle bir daha mezkûr Allahvirdi ile da‘vâ ve nizâ‘m idecek olursam inde'l-hükkâm mesmû‘a ve makhbûle olunmaya didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını ve sulhunu mukırr-ı lehü'l-mezbûr Allahvirdi dahi bi'l-muvâcehe tasdik ve sulhu kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hoca Ahmed Seydi, el-Hâc Seyyid Mehmed Timurtaş, Osman Çelebi Mustafa, Mehmed bin Haberci, İsmail bin Hacı Berme, Ali bin Abdurrahman ve gayrihim.

s.110/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden Ahmed Bey ibn-i Abdullah meclis-i şer‘de el-Hâc Süleyman Beşe Ahmed muvâcehesinde ve Ulu Bey veled-i Keşîş ve Hürmüz veled-i Badeşer nâm zimmîler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem mûmâ-ileyh el-Hâc Süleyman Beşe'ye yetmiş beş riyâl gurus deynimde virecek deynim olub hâlâ on beş riyâl gurus dahi aldum ki cem‘an doksan gurus olub deynimde virecek deynim olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde

⁴⁸³ İki defa yazılmıştır.

mukaddemâ olan sicilden rehn olan şeylerim yine rehn vaz' idüb ve Sürsürü'de olan murâba'alardaki akçemi dahi rehn vaz' idüb ve mezbûran Ulu Bey ile Hürmüz'i kefil-i bi'l-mâl eyledimki târih-i kitâbdan (s.111) altı ay va'de tamâm oldıkda meblağ-ı mezbûr olan doksan riyâl guruşu edâ itmeyecek olursam vekil-i mezbûran zikr olunan rehinlerimi satub ve murâba'alarda olan akçelerimi alub müşârün-ileyh Hâcî Süleyman Beşe'ye olan deynimi edâ idecek oldım didikde mezbûr el-Hâc Süleyman Beşe dahi tasdik idüb ve mezbûran Ulu Bey ve Hürmüz dahi kefâlet-i mezbûreyi kabûl idüb mâvak'a kayd olundı. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderri es-Seyyid Hüseyin Efendi, İbrahim Çelebi Küçük Hâcî Bey, Bekir Çelebi merdüm-i Efendi Hazretleri, Halil Çavuş Latif ve gayrihim.

s.111/b.1:

Budur ki Kara Osman bin Hasan mahfil-i kazâda el-Hâc Cafer bin el-Hâc Duraka mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ idüb mezbûr el-Hâc Cafer Oğlu Hüseyin Beşe'yi götürüb Ardiye nâm karyede vâki' bağım ki sınırın bozub bir badem ve bir tut ağacın katl idüb bana küllî ta'addî ve cefâ eylemişdir ba-husûs bundan akdem bir def'a dahi merkûm ile sınır da'vâsı eyledüğümüzde zeyl-i sicilde mestûrül-esâmî olan müslümanlar üzerine varılıb her birimizin sınırın ta'yîn eylemişlerdir yine kibel-i şer'den üzerine varılıb mukaddemâ müslümanlar kat' eyledüğü sınırımı ta'yîn ve ayân eylemek matlûbumdır didikde kibel-i şer'den Mevlana Hüseyin Efendi ve mukaddemâ sınır ta'yîn iden zeyl-i kitâbdan isimleri mukayyed olan müslümanlar üzerine varılıb akd-i meclis-i şer'i oldukda mukaddemâ ta'yîn olan sınır ki Kara Osman'ın evinin ardından Hüseyin Bey bağının içindeki Bayram Ağa çayının beraberden Hâcî Cafer'in bağının sınırında vâki' kesük bademe varınca yolın altı Kara Osman'ın olup yolın üst tarafı el-Hâc Cafer'in olmak üzere müslümanlar tarafını sulh idüb tarafından sınırı her kangısı hedm ider ise hâkime virilüb hakkından geline deyü ta'ahhüd olunub mahâll-i mezbûrda mevlânâ-yı mezbûr tahrîr idüb gelüb mahkemedden ihbâr kayd-ı şüd. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Seydi Ahmed Nebi, İbrahim Kalaycı, Murad Mustafa, Ebubekir Şa'bân, Hüseyin Unlu, Mehmed merdüm-i Hüseyin Çelebi, Mehmed

bin Hasan merdüm-i Böcek Hâcı, Yedekçi el-Hâc Mehmed Bey, Monlâ Osman Bayram, Monlâ Ahmed Hâcı Yahya, Abdulkadir Halife, el-Hâc Hüsrev Abdullah, es-Seyyid Ebubekir Seyyid Mustafa ve gayrihim.

s.111/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mustafa Bey bin Hâcı Müezzîn meclis-i şer‘de Mehmed bin Himmet nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki benim evlerim kurbunda vâki‘ olub hudûdı ma‘lûm olan bir mikdâr halî yerimi müslümanlar huzûrunda gösterdiğüm yerimi işbu mezbûr Himmet beş guruşa bey‘ ve akçesin alub kabz idüb ve yine müslümanlar huzûrunda gösterdiğüm yerden mezbûr Mehmed dıvar çekecek oldı ki benim kapuma zibil gelmeye didikde mezbûr Mehmed dahi tasdik idüb ve zikr olunan yerden dıvar çekmeği kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin, Seyyid Mahmud, Ali bin Hâcı Halil, Abdul ve gayrihim.

s.112/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Üstad Şa‘bân meclis-i şer‘de kasaba-i mezbûra tâbi‘ olub havâss-ı hümâyûndan Kamışlık nâm karyeden Ömer Ağa bin Süleyman ve Karye-i Kavak'dan Hızır bin Gürcü nâm kimesneleri meclis-i şer‘de ihzâr ve mahzarlarından takrîr-i da‘vâ idüb didi ki bin yiğirmi dört senesinde zikr olunan karyelerin mahsûlün lesd sınuru dîvân-ı min sene-i mezkûra dahil olan kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm İbrahim Bey'den sekiz müd gılâl der‘ûhde ve iltizâm idüb ba‘dehû zikr olunan karyeleri padîşâh-ı ‘âlem-penâh merhûm ve mağfûrûn-leh Sultan Ahmed Han tâbe serâh Câmî-î Şerîflerine vakf itmekle cânib-i vâkıfdan Hüseyin Ağa zabt itmekle hâlâ İbrahim Bey'in tarafından kendü sulbî oğlu Halil Bey mahsûl-i mezkûrın benden taleb ider merkûman Ömer Ağa ve Hızır'dan su'âl olunması matlûbumdır diyücek gibbe's-su'âl merkûman Ömer Ağa ve dahi cevâblarında bizim mahsûlümüzü ve vakıf cânibden Hüseyin Ağa alub mezbûr Üstad Şa‘bân mahsûlden termîmimiz olmamışdır Hüseyin Ağa almışdır deyü mukırr ve mu‘terif olmağın mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Şeyh Emir Ağa Mir-i alem-i sâbık, Fahrü'l-müderris es-Seyyid Hüseyin, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Piyâle bin Abdullah, Ali Çelebi merdüm-i İbrahim Bey ve gayrihim.

s.112/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt Kazâsı'na tâbi' Hoş nâm karyeden Osman bin Seydi Ali kendü tarafından asâleten ve karındaşları Süleyman ve Şa'bân ve Veli ve Bekir taraflarından bu husûşçün vekâleten meclis-i şer' de İbrahim bin Tanrıvirdi muvâcehesinde ve sipâhî zümresinden olan İsmail Bey bin Mustafa Ağa mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem babamız mezbûr Seydi Ali'nin işbu mezbûr İsmail Bey'e yüz otuz guruş deyninde virecek deyni olub meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki' olub seküde olan tarlaları ve harman yeriyle ve köy önündeki olan zerdali bağçesiyle bir eviyle suyuyla rehn vaz' itmişdi hâlâ meblağ-ı mezbûran-ı merkûm İsmail Bey bizden talep idüb edâsı lâzım gelmekle biz dahi zikr olunan seküdeki tarlaları ve köy önündeki zerdali bağçesini bir eviyle suyuyla ve içinde olan çayırıyla ve Depecük başunda vâki' Kulı Ağa sınırındaki bir kıt'a tarlamızı bi'l-cümle işbu mezbûr İbrahim'e altmış beş riyâl guruşa babamızın deyni için asâleten ve vekâleten bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı mezbûrı fûrûht eylemişiz altmış beş riyâl guruşa yine merkûm İbrahim'den bi't-tamâm alub dahi kırk guruşu merkûm İsmail Bey'e virüb ve mebî' dahi kendüye teslîm eyledük zikr olunan seküdeki tarlalarda ve bağçede ve sâ'ırde ve Depe başındaki bir kıt'a tarlada min-ba'd 'alâkamız kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan asâleten ve vekâleten ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb ve merkûm İsmail Bey dahi meblağ-ı mezbûrı mezbûr Osman'dan alub kabz itdüğüne ve zikr olunan tarlaları ve bağçeyi ve çayırı zimmetinden halâs eyledüğüne mukırr ve mu'terif olub mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

(s.113) Şühûdü'l-hâl

İbrahim Hayreddin, Hâcı Piri bin Veli, Bekir bin Hızır, Cum'a bin Çalabvirdi, Hüseyin Çelebi merdüm-i Piyâle Bey, Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Sofu Halil ve gayrihim.

s.113/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olub sipâhî zümresinden İsmail Bey bin Mustafa meclis-i şer‘de Karye-i Hoş'dan Osman bin Seydi Ali muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûrda ve babasında müsmire ve gayr-i müsmiresiyle bir mikdâr alacak hakkım var idi hâlâ meblağ-ı mezbûrun bir mikdâr kabz idüb evvel ve âhir mezbûrda elli beş riyâl guruş alacak hakkım kaldı didikde mezbûr İbrahim dahi fi'l-vâki‘ merkûm İsmail Bey'e elli beş riyâl guruş vireceğim vardır deyü mukırr olub mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn

s.113/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Rahiye bint-i Abdulvahab nâm hâtûn tarafından Mahrûse-i Diyarbekir'de sarrâclar kurbunda olub ‘attârlar çarşusunda vâki‘ mülk dükkânı varub bey‘ idüb semenini kabz ve getürüb îsâl ve teslîmi için zevcî olan Monlâ Hâcı bin Seyyid'i vekîl eyledüğüne Osman bin Ali ve Ahmed bin Abdullah nâm kimesneler şahâdet idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehri-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe bin Şeyh Mehmed, Mehmed bin Mir Çelebi, Mehmed Çelebi bin Zeynel, Mehmed bin el-Hâc Abdulkasım ve gayrihim.

s.113/b.3:

Budur ki Mahrûse-i Diyarbekir sâkinlerinden olub Dergâh-ı ‘Âlî Sipâhîlerinden Musli Bey ibn-i Süleyman Ağa meclis-i şer‘de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Kasaba-i Harput'da vâki‘ havâss-ı hümâyûn karyelerinden bir senede hâsıl olan mîrî penbeyi bundan akdem mûmâ-ileyh İbrahim Subaşı sekiz yüz guruşa iltizâm idüb hazîne-yi temessük almış idi ba‘dehû babam mezbûr Süleyman Ağa varub bin guruşu iltizâm idüb emr-i şerîf almış idi hâlâ zikr olunan penbeyi yine müşârün-ileyh İbrahim Ağa zabt idüb ziyâde eyledüğümüz ikiyüz guruşu biz alub kabz eyledük zikr olunan penbede min-ba‘d bizim ‘alâkamız kalmadı didikde müşârün-ileyh

İbrahim Subaşı dahi merkûm Musli Bey'in ikrârını tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Ali, Murtaza Çelebi Hüseyincan Ağa, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Mustafa Beşe Sûhte, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed ve gayrihim.

s.113/b.4:

Budur ki Harpurt Kazâsı'na tâbî' Alıncık nâm karye sâkinlerinden Şahin bin Demgeldi meclis-i şer' de sulbî oğlu olan Sefer Beşe mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim karye-i mezbûre 'akarında vâki' evlerim ve bağlarım ve tarlalarım ve armud ağaçları ve tecemmülâthânem ve öküz ve inek ve merkeb ve dahi ism-i mâl ve mülk ıtlâk her nem var ise bi'l-cümle işbu mezbûr oğlum Sefer Beşe'ye seksen riyâl guraşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâlarıdır min-ba'd zikr olunan emlâklarda ve tecemmülâthânede ve inek ve öküz ve merkeb ve ism-i mâl ve mülk ıtlâk şeylerde 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Sefer Beşe vekâleten tasdîk (ve) kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

(s.114) Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe bin Şeyh Mehmed, Hasan Beşe bin Velaş, Musa bin Suvâr, Yağmur bin Dede, Ahmed bin Hasan, Beyazıd bin Hüseyin, Seydi bin Daşgun, Seyyid Mehmed bin Mir Çelebi ve gayrihim.

s.114/b.1:

Budur ki ber-vech-i arpalık Harpurt Sancağı'na mutasarrıf olan sa'âdetlü Yakub Paşa dâme ikbalühu hazretlerinin kazâ-yı mezbûrda mütesellimi olan Ahmed Ağa tarafından husûs-ı ati'l-beyân vekîli olan Mehmed Çelebi bin Hüseyin mahfil-i kazâda bundan akdem Harpurt Sancağı'na ber-vech-i arpalık mutasarrıf olub Tercil muhâfazasında olan sa'âdetlü Ebubekir Paşa dâme mecdühu hazretlerinin mütesellimi Yusuf Ağa tarafından Monlâ Mustafa Efendi bin Budak mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müvekkiletem mezbûr Mütesellim Ahmed Ağa gelüb sancağa vâsıl olub hayf olan mahsûl Efendim Yakub Paşa Hazretleri'ne 'âyiddir deyü da'vâ ve nizâ' eyledikde şer'en mahsûl hayfı Ebubekir Paşa Hazretleri'ne 'âyid ve râci' olmağın mabeynimizde münâza'ât-ı kesîr vâki' olmağın mabeynimizde muslihûn tavassut idüb es-sulhu

seyyidü'l-hükkâm fehvâsını üç müd arpa ve bir müd buğday müvekkiletem mezbûrun sulh idüb bedel-i sulh olan üç müd arpa ve bir müd buğdayı merkûm Yusuf Ağa yedinden bi't-tamâm alub kabz ve kabûl idüb aher tarafından da'vâ husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ'm kalmadı didikde mukırr-ı mezbûr Mehmed Çelebi'nin vekâleten ikrârını el-mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa Efendi vekâleten tasdik idüb kayd-ı şüd. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Beşe Çavuş Karındaşı Serdar, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi.

s.114/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinden Cafer Beşe bin Abdullah meclis-i şer'de Abdurrahman Beşe bin İskender muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu Abdurrahman Beşe'nin 'ammûcası oğlu olub bundan akdem vefât iden Hüseyin Çelebi bin Ali Çavuş nâm müteveffânın zimmetinde yetmiş riyâl guruş alacak hakkım var iken vefât idüb zimmetinde kalmış idi hâlâ meblağ-ı mezbûr yetmiş riyâl guruşu bi't-tamâm işbu merkûm Abdurrahman Beşe'nin yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Abdurrahman Beşe bi'l-muvâcehe tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Hüseyin Çelebi el-Müderris, Monlâ Ömer Erzurumlu, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Monlâ Osman bin Bayram, Ahmed Beşe Monlâ Mehmed Cabik ve gayrihim.

s.114/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Merid meclis-i şer'de el-Hâc Mustafa Halife bin Seyyid Ahmed mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki târih-i kitâbdan iki ay mukaddem Ağa Mescidi'nde olan imâmet hizmetimi

işbu bâ'isü'l-hâze'l-kitâb merkûm el-Hâc Mustafa Halife'ye ferâgat eyledim ki evkat-ı hüccet varıb mikday-ı nas⁴⁸⁴

Budur ki Kasaba-i Harput'da vâki' Ağa Mescidi'nde yevmî bir akçe vazîfe ile imâm olan Monlâ Ebulkasım bin Monlâ Merid meclis-i şer' de el-Hâc Mustafa Halife mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki mescid-i mezbûrede yevmî bir akçe vazîfe ile imâmet hizmetimi işbu mezbûr el-Hâc Mustafa Halife'ye târih-i kitâbdan üç ay mukaddem târih ile hüsn-i rızâm ile ferâgat eyledim diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehül'-mezbûr Hâc Mustafa Halife mescid-i mezbûrda imâmet-i merkûmeyi evkat-ı hüccet yevmî bir akçe vazîfe ile kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Seyyid Ferruh Kassâb, Nu'mân bin Cündibaşı, Seyyid Ahmed bin Hüsameddin, Sofi Mustafa bin Muharib, Ömer Dayızâde, el-Hâc Osman Dayızâde, Hoca Ahmed Ace ve gayrihim.

s.115/b.1:

Budur ki Diyarbekir Müsellimi Sefer tarafından⁴⁸⁵

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Kaya Paşa bint-i Halil meclis-i şer' de oğlu İbrahim mahzarında takrîr-i da'vâ idüb işbu mezbûrdan bir deşt ve bir kazgan on guruşa bana bey' idüb zikr olunan on guruşı benden alub ba'dehû pişman olub bey' fesh idüb on guruşımı bana virecek olub ve iki guruşı dahi fâide ile almışsın deyü virecek olmuş iken virmekte ta'allül ider diyücek mezbûr inkâr itmekle Monlâ Hüseyin bin Monlâ İbrahim ve Mehmed bin Hızır merkûmenin takrîrine muvâfık şahâdet idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Ebubekir Velican, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Mustafa Çelebi Çerçi ve gayrihim.

s.115/b.2:

Budur ki Pertek Kazâsı'na tâbi' Ribât nâm karye sâkinlerinden Saruhan Bey bin Ali Bey meclis-i şer' de kal'a sâkinlerinden Halil Çelebi bin Gülabi Kethüda mahzarında

⁴⁸⁴ Belge yarım bırakılmıştır.

⁴⁸⁵ Belge yarım bırakılmıştır.

ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki târih-i kitâbdan altı aya varınca merkûm Halil Çelebi'ye kırk 'aded riyâl guruş ile on bir batman bal vâcibü'l-edâ deynim olmağla on bir batman balı hâlâ virecek kırk guruşu altı aydan virecek oldum diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan kelâmın mukırr-ı lehü'l-mezbûr Halil Çelebi dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Allahvirdi Çenam Halil, Ahmed Çelebi Şâh Hüseyin, Hasan Seydi Bey, Ali Bey 'Attâr ve gayrihim.

s.115/b.3:

Budur ki Karye-i Sün Seyyidlerinden Seyyid Seltan bin Seyyid Kalender nâm Seyyid şer'î şerîfe gelüb takrîr-i merâm idüb didi ki geçen oğullarım benden ayrılıb 'avretim olan Huli nâm hâtûna didüm ki oğullarımı yanıma getüreyüm didiğümde mezbûre rızâ virüb ben dahi yerden bir avuç topraklı kül alub benden boşsın deyü beyân itdüm zarar gelür mi didikde mezbûr Seyyid Seltan'a üç talâk bâyin idüb itmediğimi ve mâlikden talâk-ı bâyni yok idi deyü su'âl olundukda mezbûr melemet aslâ talâk-ı bâyni yok idi diyücek mezbûr Seyyid Seltan'a üç talâk olmaduğına ve yine talâk-ı bâyin olmaduğına yemîn-i tahlîf oldukda mezbûr yemîn-bi'llâh itdikden sonra mâdem ki talâk zikr itmedikçe zarar gelmez ric'îdir deyü cevâb virilmeğın mâ-vak'a bi't-taleb mezbûr Seyyid Seltan talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

İbrahim Abbas, Piyâle Abdullah, Ahmed bin Han Ahmed ve gayrihim.

s.115/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Keçeci Ramazan nâm kimesne meclis-i şer'de Pehlivan Yusuf Bey muvâcehesinde ve Müslim Ağa tarafından Mehmed Çelebi mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûr ben yoluma giderken önce gidüb bilâ-sebeb beni döğüb ve sakalım yolmuşdır su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr cevâb virüb didi ki mezbûrun yolu yoğken benim 'amîmden gidüb ve ırzıma hazer olduğün döğdüm deyü ikrâr idüb mâ-vak'a mezbûr Ramazan talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Furuc Ali, Mustafa Tanrıvirdi, Habil Keçeci, Sarı Oğlu ve gayrihim.

s.116/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hamdullah nâm kimesnenin oğlu olan Ali meclis-i şer‘de Karye-i Aseli'den Tomas veled-i İğob nâm zımmî ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki babam mezbûrdan irs-i şer‘le intikâl idüb karye-i mezbûrede vâki‘ olub işbu mezkûr Tomas'ın yedinde olub hudûdları ma‘lûm olan belde meşesinden ve badem ağaçlarından ve teğek bağından bana ‘âyid ve râci‘ olan hissemi bi'l-cümle mezbûr Tomas'a yigirmi riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebi‘ eyledim ba‘de'l-yevm zikr olunan belde meşesinde ve teğek ve bademlikde min-ba‘d ‘alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Tomas dahi bi'l-muvâcehe tasdik ve kabûl idüb mâ-vak‘a kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Bayram, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Bekir bin Şeyhican, Hızır Bali Şeyhican, Şeyhican Hızır Bali ve gayrihim.

s.116/b.2:

Budur ki Karye-i Zaluni'den Tavtik veled-i Yusuf meclis-i şer‘de Kesber veled-i Bilmiş muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Kesber'e yigirmi iki riyâl guruş deynimde virecek deynim olub mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki‘ hudûdı ma‘lûm olan teğek bağımı rehn vaz‘ idüb ve hem zikr olunan bağımı gelecek sene ikimiz tımar idüb ve o zemini dahi yine ikimiz zabt idecek oldık ve bağ akçesin dahi yine ma‘an virecek oldık ne zemân akçesin virirsem bağı bana teslîm idecek oldı didikde mezbûr Kesber dahi tasdik idüb ve o zemin-i nısfın ve tımarın ve bağ akçesin kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Arslan Beşe, Mustafa Çelebi Hüseyin, Ömer Çelebi Monlâ Mehmed, İsa Na‘l-bend, Osman Beşe Ramazan ve gayrihim.

s.116/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zımmîlerinden Köldik nâm müteveffânın sagîr oğlu Malkik emvâlin zabt ve erzâkın ve ahvâlin hıfz için bir vasîden lâzım ve mühîm olmağla yine sagîr-i mezbûrun üveği babası olan Babacan veled-i Malkun nâm zımmî

ve vesâyet-i mezbûreye kadir ve hıdmet-i mezbûrenin ‘uhdesinden gelür kimesne olub ve vesâyet-i mezbûre kabûl ve hıdmet-i mezkûreyi ta‘ahhüd itmeğın mezbûrı vasî ta‘yîn idüb mâ-vak‘a kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî gurre-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Malkun veled-i Murad, Diğêr Malkun veled-i Bali, Hoca Murad veled-i Şems, Hüsrev veled-i Kender ve gayrihim.

s.116/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zımmîlerinden Ağanik bint-i Mardik kendü zevcem Babacan nâm zımmî ve Gürcü Bey Mahallesi'nde vâki‘ olan ma‘lûmetü'l-hudûd olan evleri bey‘ idüb akçesin kendüye îsâl itmesine vekîl nasb ve ta‘yîne nâib olmasına Malku(n) veled-i Murad ve diğêr Malkun veled-i Bali nâm zımmîler şahâdet idüb ve mezbûr Babacan dahi vekâlet-i mezbûreyi min-b‘ad kabûl itmeğın kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî gurre-i Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Mezbûr.

s.116/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zımmîlerinden olub Malkun veled-i Murad ve diğêr Malkun veled-i Bali şahâdetleri ile zevcî menkûhasın olan Ağanik bint-i Mardik tarafından vekâlet-i sâbite olan Babacan veled-i Malkun meclis-i şer‘de Useb veled-i veled-i⁴⁸⁶ Yagob mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûra vekîl olduğım Ağanik'in ve dahi müseccel vasîsin olduğım Malkik (s.117) mürd olan Busrik'den irs-i şer‘le intikâl idüb Gürcü Bey Mahallesi'nde vâki‘ olan evlerin ki bir tarafı Gürcü Bey veled-i Merkuri ve bir tarafı Sefer veled-i Mirik ve bir tarafı Balican veled-i Nurican ve bir tarafı Veli Karye-i Ahur'dan bu hudûd ile mahdûd olan evleri harabe müşrîf olub ta‘mîrine kadir olunmamağla ve dahi ziyâde bahâ itmekle merkûm Useb'e yetmiş kâmil riyâl guruş ile bir mikdâr kile nâ-ma‘lûm buğday ve arpaya ve bir mikdâr vezni nâ-ma‘lûm penbeye ve fülse bey‘-i bât-ı sahîh ile vekâleten ve vesâyeten bey‘ idüb ve semen-i mezbûrı ve buğday ve arpa ve penbe ve fülse alub kabz ve kabûl idüb ve bey‘-i mezkûrı merkûm Useb'e teslîm eyledüm ba‘de'l-yevm mülk-i

⁴⁸⁶ İki defa yazılmıştır.

müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olsun diyücek mukırr-ı mezbûrun vekâleten sübûtı mukırr-ı lehül-merkûm Useb dahi tasdik ve kabûl idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud bin Hasan, Alican Çelebi İbrahim Çelebi, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Murad veled-i Ahican, Ulu Bey veled-i Gürcü, Malican veled-i Bugos, Asib veled-i Seyfi ve gayrihim.

s.117/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput zimmîlerinden Dilenci veled-i Sefer nâm zimmî meclis-i şer'de Köse Obid veled-i Kesber muvâcehesinde ikrâr idüb Karye-i Cib'in 'akarında çay içinde vâki' bir kıt'a teğek bağımızı bir tarafı Gülazir ve bir tarafı Kuzrik oğlu ve bir tarafı Şâh Hüseyin zikr olunan bağı işbu mezbûr Obid'e üç guruşa beş senedir ki bey' idüb akçesin alub kabz idüb 'alâkam kalmadı didikde mezbûr Obid dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan bin Hamza, Ramazan Abdi, Hâcı Bayram Munzır ve gayrihim.

s.117/b.2:

Budur ki Ulu Bey mütevellisi Ömer Çelebi meclis-i şer'de Mehmed Çelebi bin Abdullah mahzarında ikrâr idüb işbu mezbûrda müseccel olan vakf akçesinden on altı şahî bir guruşdan kırk beş guruşu tevliyetim hasebiyle bi't-tamâm alub kabz idüb 'alâkam kalmadı didikde mezbûr dahi tasdik idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Abdulkadir Abdulkerim, Mustafa bin Berk, Usta Hüseyin Demirci, Na'l-bend İsa ve gayrihim.

s.117/b.3:

Budur ki Kasaba-i Pertek'e tâbi' Seyli nâm karye zimmîlerinden Avasyan veled-i Küçük Yagob ve Bahadır veled-i Dunik ve Turik veled-i Büyük Yagob meclis-i şer'de Çorbacı Ali Ağa mahzarında her birisi ikrâr ve takrîr-i merâm idüb işbu mezbûr Ali

Ağa'dan yüz yigirmi dokuz riyâl gurus alub târih-i kitâbdan üç aya varınca virecek deynimiz olub ve birbirimize dahi kefil-i bi'l-mâl olub va'de tamâmında virecek oldık diyücek mukırrun-ı mezbûrunun vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ali Ağa dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Markir veled-i İsa, Buvas Menaf, Mustafa Bey el-Hâc Muin, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.117/b.4:

Budur ki Meydan Mahallesi'nden Ömer Çelebi Üstad Emiri Mehmed ve Mikail bin el-Hâc Mevlüd Aka ve Ebubekir bin Allahvirdi ve Ahmed Tavail bin Murtaza meclis-i şer' de Hızır bin Ahmed Bey mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didiler ki işbu Hızır'dan mahallemiz adamından olmağla bizimle eğer nüzül ve eğer 'avâızdır ve sâ'ir tekâlif-i 'örfiyyedir bu ana gelince alur (s.118) hâlâ mezbûr varıb Diyarbekir'de hisâr eri oldum ve yedimde berâtım vardır deyü bizümle zikr olunan tekâlif virmekde ta'allül ider idi hâlâ mezbûr Hızır bizim mahallemize on riyâl gurus virdim ki kendüden ve evlâd-ı evlâdından ba'de'l-yevm haraç taleb eylemeyecek olduk diyücek ve zikr olunan on riyâl gurus mezbûrun benden alub kabz (idüb) mahallemiz tekâlifine mukırrun-ı mezbûrunun vâki' olan kelâmını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hızır dahi tasdîk ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Yusuf bin Abdullah, el-Hâc Seydi Kalkancı, el-Hâc Süleyman Biraderzâde ve gayrihim.

s.118/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hâcı bin Hasan ve Seyyid Bali bin İshak meclis-i şer'e gelüb didiler ki işbu Atac Süleyman bin Musa ihzâr idüb didiler ki Ahmed Bey mecrâ kurbunda vâki' Kör Hasan evleri dimekle ma'rûf evleri merkûm iştirâ eylemiş biz şefi' ve şüf'a dutduk sicil olunsun diyücek mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey Abdullah, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Kasım merdüm-i Piyâle Bey ve gayrihim.

s.118/b.2:

Müteveffâ Emin Hasan Bey'in Ebu Tahir'de kendü yanında olan esbâb ve akçesin yazıcısını yedinden ve Mehdi Piyâle ademi Kasım elinden mübârek Safer ayının evvelki cum'asında gelüb Harput Mahkemesi'ne vâsıl olub kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey Abdullah, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.118/b.3:

Budur ki Karye-i Han sâkinlerinden olan Hasan bin (boşluk) nâm kimesne tarafından bu husûşün Timur Ağa bin İbrahim ve Kanber bin Halil şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Maksud bin Kulı nâm kimesne meclis-i şer'de Hâcî Süleyman bin Musa muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkilem mezbûr Hasan Kasaba-i Harput'da vâki' Ahmed Bey Mahallesi'nde vâki' olan dört bâb evlerin havlusuyla ki bir tarafı Berber Hâcî ve bir tarafı İshak ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan evlerin bi'l-cümle işbu mezkûr Hâcî Süleyman kırk riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyleyüb zikr olunan evlerde 'alâka kalmamışdır didikde vekîl-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını merkûm Hâcî Süleyman dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Abdurrahman Monlâ Hasan, Mehmed bin Abdullah, Mehmed bin Yusuf, Usta Murad Zurnazen, Şâhkulı Kethüda, Piyâle Abdullah ve gayrihim.

s.118/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden olan Hâcî Süleyman bin Musa meclis-i şer'de Hâcî bin Hasan ve Seyyid Seydi Bali bin İshak nâm kimesneler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Ahmed Bey Mahallesi'nde vâki' olub Hasan nâm kimesneden iştirâ eyledüğim evlerimi ki bir tarafı müşteri-i mezbûr ve bir tarafı İshak

ve bir tarafı yol bu hudûd ile mahdûd olan dört bâb evlerimi havlusuyla bi'l-cümle işbu mezbûrlar şüf'a tarikıyla almağa kadir olmağla zikr olunan evlerimi bi'l-cümle yine mezbûran Hâcı ile Seyyid Seydi Bali'ye kırk riyâl guruşa bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb kabz-ı semen ve teslim-i mebî' eyledim zikr olunan evlerde min-ba'd 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran Hâcı ve Seyyid Seydi Bali (s.119) dahi bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Ali Mansur, Monlâ Musa Burak, Abdurrahman Himmet, Mehmed bin Yusuf, Hâcı Kaya Mahmud ve gayrihim.

s.119/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden İbrahim bin Yusuf meclis-i şer'de Ulu Bey Mescid mütevellisi Ömer Çelebi muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki târih-i kitâbdan bir seneye varıncaya dek işbu mezbûr Ömer Çelebi'ye vakf akçesinden yetmiş beş guruş ki beher guruş on altı şahîden deynimde virecek deynim olub mukâbelesinde İbrahim Bey'in evleri kurbunda Munzur Bey'den iştirâ eyledüğüm evlerimi rehn vaz' idüb ve işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Abdurrahman bin Ali'yi devr-i vekîl eyledüm ki va'de tamâmında meblağ-ı mezbûr olan on altı şahî bir guruşdan yetmiş beş guruşu edâ itmeyecek olursam vekîl-i mezkûr zikr olunan evlerimi satub deynimi edâ eyleye didikde mezbûr Ömer Çelebi dahi tasdîk idüb ve mezbûr Abdurrahman dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl itdikden sonra mezkûr Ömer Çelebi va'de tamâmında rehn olan evleri âherden nizâ' ider olursa akçe ahvâlince olur didikde mezbûr Abdurrahman zikr olunan evler kendünün olmayacak olursa meblağ-ı mezbûr ben edâ ideyüm deyü mukırr olmağın mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi, Ali Çelebi es-Seyyid Ömer Efendi, Bekir bin Behram, Bekir bin Hâcı Osman, Munzur Bey Haydar Ağa ve gayrihim.

s.119/b.2:

Budur ki Karye-i Çöteli'den olub dam altında fevt olan Şâhvirdi bin Şeyhi nâm kimesnenin sagîr yetimi Şeyhi'nin ve sagîre yetimesi Safî nâm yetimlerin ahvâlin hıfz

ve emvâlin zabt bir vasîden lâ-büdd olmağın olmağın⁴⁸⁷ mezbûran yetimlerin ebeleri olan Münavver bint-i Gazi nâm karı zikr olunan vesâyâ talib olmağla kıbel-i şer‘den vasî nasb olunub ve mezbûre dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Seydi Çelebi Mir Çelebi, Murtaza Çelebi Hüseyincan Ağa, Munzur Bey Haydar Ağa, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Ahmed bin Can Ahmed ve gayrihim.

s.119/b.3:

Karye-i Çötelî sâkinlerinden olub bundan akdem vefât iden Şâhvirdi bin Şeyhi nâm kimesnenin vâlidesi olan Münavver bint-i Gazi nâm hâtûn kendü asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sagîr yetimi Şeyhi ve sagîre yetimesi Safî nâm yetimler taraflarından müseccel vesâyeten meclis-i şer‘de karye-i mezbûreden Şeyh Musa bin Şeyh Abbas nâm kimesne muvâcehesinde ve Müslim Ağa tarafından Halil Ağa ve karye ağası olan Murtaza Çelebi mahzarlarında bi't-tav‘ ve'r-rızâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mübârek Saferin evvel cum‘a gecesi oğlum mezbûr Şâhvirdi mezkûr Şeyh Musa'nın damı üzerine toprak atarken hikmet-i rabbânî kerâmî üzerisinden altında kalub fevt olub kimesneden ta‘addî olmayub oğlum mezbûrun dem ve diyet husûsçün işbu merkûm Şeyh Musa ve karyeler ahâlîsi min-ba‘d da‘vâ ve nizâ‘m yokdır didikde mukırran-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Şeyh Musa dahi bi'l-muvâcehe tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Hüseyincan Ağa, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Alican Çelebi, Murtaza Çelebi Hüseyincan Ağa, Bayram bin Tanrıvirdi, Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

s.120/b.1:

Budur ki hâlâ Kasaba-i Çemişgezek re‘âyâsı tarafından Malik Murad veled-i Kavril meclis-i şer‘de Zağarcı İbrahim Subaşı muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Kasaba-i Harput'da vâki‘ olan mîrî terekeden Çemişgezek re‘âyâsına bin kile tereke Diyarbekir'e nakl itdiresiz deyü fermân olmağla hâlâ ben gelüb re‘âyâ

⁴⁸⁷ İki defa yazılmıştır.

tarafından bin kile arpayı mûmâ-ileyh Zağarcı İbrahim Subaşı yedinde bi't-tamâm ben alub kabz eyledüm didikde müşârün-ileyh İbrahim Subaşı dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Halil Bey İbrahim Bey, Zülfikar Ağa, Şeyh Emir Ağa, Mat Osman Beşe, Arnavud Muharrem, Ali Beşe ve gayrihim.

s.120/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Halil Bey ibn-i İbrahim Bey meclis-i şer' de Kazâ-yi Çemişgezek meliki olan Malik Murad veled-i Kavril nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Malik Murad yedinden dokuz yüz otuz kile mîrî arpayı bi't-tamâm ben alub kabz eyledüm ki iletüb Diyarbekir'e teslim idüb ve teslim-i temessük getürecek olmışdım hâlâ dört yüz otuz kile arpanın temessüğün kendüye teslim eyledüm ve beş yüz kilenin dahi temessüğün getürecek oldım didikde müşârün-ileyh Halil Bey'in vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârımı mezkûr Malik Murad dahi tasdîk idüb ve dört yüz otuz kile terekenin tezkiresin alduğına mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.120/b.3:

Budur ki Kazâ-yi Çemişgezek Kazâsı'na tâbi' Bogosil nâm karyeden Murad veled-i Merican nâm zimmî meclis-i şer' de kazâ-yi mezbûre meliki olan Malik Murad muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki mezbûrun yedinde olan mîrî terekeden kırk bir buçuk kile arpa ben alub mescid kirâ idüb iletüb Diyarbekir'e teslim idüb temessüğün getürecek oldım didikde mezbûr Malik Murad dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.120/b.4:

Budur ki (Kasaba-i)⁴⁸⁸ Nur Ali Ağa mezra'sı sâkinlerinden Pir Seltan bin Şah Ali meclis-i şer' de Şa'bân bin Hakvirdi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki Büyük Kapu ağzında vâki' olan bir bâb evimi ki bir tarafı Saruhan oğlu Mustafa Bey evleri ve bir tarafı Abdurrahman Ağa evi ve bir tarafı Ali evi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile fasl olan evimi havlusuyla ve karlığıyla işbu merkûm Şa'bân'a otuz yedi 'aded riyâl guruşa bey' idüb semen-i mezbûr olan otuz yedi 'aded riyâl guruş merkûmın yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb mebî' merkûm Şa'bân'a teslim eyledüm ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olunsun diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan kelâmını ve sübûtunu mukırr-ı lehü'l-mezbûr Şa'bân vicâhen tasdîk ve kabûl idüb mâ-vak'a kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Mehmed Bey Yazıcı, Kürd Burak, es-Seyyid Ömer Hâcî Abdulgani, Ömer bin Fazullah, es-Seyyid Osman Sarrâc ve gayrihim.

s.120/b.5:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hasan nâm kimesne meclis-i şer' de Karye-i Karingid'den İvan veled-i İvasın nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr idüb bundan akdem işbu mezbûrda otuz guruş yigirmi şahîden hissem olub hâlâ meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm mezbûr İvan'dan alub kabz idüb 'alâkam kalmadı didikde mezbûr zımmî dahi tasdîk idüb kayd olundu. (s.121) Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi Hâcî Hüseyin, Hüseyin merdüm-i Mahmud Beşe, İbrahim merdüm-i Mahmud Beşe ve gayrihim.

s.121/b.1:

Budur ki Karye-i Sanuk zımmîlerinden olan Kendik veled-i Burak nâm zımmî meclis-i şer' de Karye-i Herdi'den Kalu veled-i Şahif nâm Kürt muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem mürd olan 'ammûm Mardik'in bir kıt'a tarlası ki bir tarafı benim ve bir tarafı derekese ve bir tarafı Şeker bu hudûd ile mahdûd olan terasını

⁴⁸⁸ Üstü çizilmiştir.

işbu mezbûr Kalu fuzûlen tasarruf ider su'âl olunub men' olunmasın taleb iderim didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Kalu cevâb virüb didi ki zıkr olunan tarlayı mezbûr Mardik hâl-i hayâtında bana dört buçuk kile buğdaya bey' idüb mülkümdür tasarruf iderüm didikde mezbûr Kendik inkâr idicek Ali bin Hızır ve Mahmud bin Hüseyin nâm kimesneler hâzırân olduklarında mezbûr Kalu'nun takrîrine muvâfık şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olub kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Bey Kethüdayeri Sâbık, Yusuf Bey Abdullah, Hâcî Osman Dayızâde, Piyâle bin Abdullah, Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

s.121/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hızır bin Ahmed meclis-i şer'de Karye-i Kesrik zımmîlerinden Vartan veled-i Yorsis nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr Vartan ve karındaşı Manas nâm zımmîlerin zimmetinde yiğirmi selimî bir guruş olmak hesâbı üzere yetmiş beş guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûr yetmiş beş guruşu bî-kusûr velâ kûsur ben alub kabz ve kabûl idüb zimmetlerinde evvel ve âhir bir akçe 'alâkam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Vartan tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Piyâle bin Abdullah, İsa bin Halil, Seydi Bali Bakkal, Osman Beşe bin Çerçizâde ve gayrihim.

s.121/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Şehriban bint-i Abdurrezzak nâm hâtûn babası mezbûr Abdurrezzak'dan irs-i şer'le intikâl iden hissesin da'vâ ve taleb ve îsâl ve teslîme ve lâzım gelürse inde'l-hükkâm murâfa'a muhâsamaya işbu zevcî olan Allahvirdi bin İbrahim nâm kimesneyi vekîl eyledüğine Mumcî Mehmed bin Emir ve oğlu Mahmud nâm kimesneler şahâdet idüb ve mezbûr Allahvirdi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hoca Ahmed, Büyük el-Hâc Mustafa Beşe ve gayrihim.

s.121/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ramazan Beşe bin Abdullah meclis-i şer' de Karye-i Arındık zımmîlerinden Palik veled-i Keşîş nâm zımmî ve karındaşı Keşîş mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki işbu mezbûran Palik ve Keşîş üzerinde otuz şahî bir riyâl guruş iken altmış bir buçuk guruş Palik üzerinde olub ve altmış bir buçuk guruşu ben mezbûrlardan alub altmış bir buçuk guruşım dahi kaldı taleb iderim diyücek mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran Palik ve Keşîş bi'l-muvâcehe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Ömer Efendi el-Müderris, Nahid Beşe, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Veli Çelebi bin Osman.

s.122/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hüseyin bin Ali meclis-i şer' de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında Mübâşir Behram Çavuş tarafından Musli Çelebi muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki Nâhiye-i Behrimaz'ın yedi buçuk hanesinin ve Karye-i Koçkal'a'nın beş rub' hanesinin mîrî anbardan Diyarbekir anbarına iledüb teslîm olacak arpasın ben alub kabz ve kabûl eyledüm ki iledüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idüb teslîm-i temessük getürecek oldum deyü mukırr olmağın kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-hayr sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Ağa Yalanıztoros, Ahmed Ağa Beytü'l-mâl Emîni, Receb Bey, Mustafa bin Hüseyin ve gayrihim.

s.122/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hanzade bint-i Mehmed Çelebi tarafından Halil bin Gülabi ve İbrahim bin Abdullah şahâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Osman Çelebi bin Gülabi meclis-i şer' de Karye-i Mornik zımmîlerinden Yagob veled-i Kirkor mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müvekkiletem mezbûrenin

Karye-i Mornik ‘akarında vâki’ ‘adedi ma‘lûm olan tarlaları bi'l-cümle işbu mezbûr Yagob zira‘ât idecek olub ve tohum buğday her ne zira‘ât iderse dört kile müvekkiletme virüb bâkîsin mezbûr Yagob zira‘ât idüb harman zemânı münâsafa üzere taksîm idecek oldılar ve sarmısak dahi bir batman başka diküb gayrisin müvekkiletem mezbûre ile münâsafa itdik deyü su‘âl olunub sicil olunmasın taleb iderüm diyücek gıbbe's-su‘âl mezbûr dahi minvâl-i meşrûh üzere tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Çelebi Barizâde, Yusuf bin Ali, Mustafa bin Emin, Veli Çelebi bin Osman, Ali Çelebi bin Ömer Efendi ve gayrihim.

s.122/b.3:

Budur ki Şam-ı Şerîf yeniçerilerinden ve sükkânından olub sefer zafer-i rehberine me'mûr olmağla gelüb Kazâ-yı Harput'da vefât iden Abdullatif bin Ahi nâm müteveffânın li-ebeveyn karındaşı oğlu olub metrûkâtın ser-bölük ve ağası mektûbı ahz ü kabz iden Hızır bin Yusuf memâlik-i kazâda Kazâ-yı Harput'da Dergâh-ı ‘Âlî dâme mahfûza bi'l-ma‘âlî yeniçerilerine serdâr olan Mustafa Beşe eş-şehr-i becarîş karındaşı mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki ‘ammûm olan Abdullatif Beşe şark seferine me'mûr olub yolda müteveffâ-yı mezbûrede â‘rız olmağla kazâ-yı mezbûreye gelüb birinci eyyâmı sâhib-i firâş olub billâhi te‘âlî vefât eylemekde metrûkâtın yeniçerilerin i‘mâl kabzına me'mûr olan işbu Serdâr Mustafa Beşe yanında mazbût olmağın müteveffâ-yı mezbûrun zâhirde ve irs-i şer‘e müstahakk olmamağla verâset bana müstahakk olmağın ben dahi verâsetim hasebiyle kîbel-i şer‘den mahz ve mahtûm olan muhallefât-ı ziyâde mücebince nakîr ü kıtmîr müteveffâ-yı mezbûrun metrûkâtın ve nukudın bi'l-cümlesin alub kabz eyledim müteveffâ-yı mezbûrun metrûkâtın ism-i mâl itlâk olunur bir nesnesi merkûm Serdâr Mustafa Beşe yanında bâkî ve ‘alâkam kalmayub bi't-tamâm ben alub kabz eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun minvâl-i meşrûh üzere câri‘ olan ikrârını el-mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa Beşe tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Osman Efendi es-Sâbık, Abdurrahman bin Abdullatif, Ahmed Çelebi bin Kemhâcızâde, es-Seyyid Mehmed bin Mir Çelebi, Ali Beşe Dâmâdı Behram Beşe, el-Hâcı Süleyman Beşe er-Râcil, Bayram Çelebi Munzurzâde ve gayrihim.

s.122/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinelerinden Perihan bint-i Kürd İbrahim nâm hâtûn Şâhvirdi nâm kimesne ile olan bağ da'vâsına işbu zevcî olan Hüseyin bin Veli nâm kimesneyi vekîl eyledüğüne Mehmed bin Ali ve Abdulkerim bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdet idüb ve merkûm Hüseyin dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Usta Halim bin Receb, Hasan bin Ahmed Bali, Veli Çelebi merdüm-i Efendi Hazretleri.

s.123/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt'da vâki' Kürd Bey Mahallesi zımmîyelerinden Sera bint-i İğob nâm zımmîye Mahrûse-i Diyarbekir'de mürd olan babası mezbûr İğob'dan irs-i şer'le intikâl iden hissesin da'vâ ve taleb ve îsâl ve teslîm ve sâlîme ve bi'l-cümle umûrına işbu zevcî olan Kirkor veled-i Hacuk nâm zımmîyi vekîl-i mutlak eyledüğüne ve lâzım gelürse inde'l-hükkâm murâfa'a ve muhâsamaya Malca(n) veled-i Hoca İvaz ve Malkun veled-i Murad nâm zımmîler şahâdet idüb ve mezbûr Kirkor dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hoca Malkun Murad, Aşir veled-i Davud, Malcan Nurican, Haydar Çelebi Zülfikar, Halil Çelebi İbrahim Çelebi, Sefer Yuğlı, Azad veled-i Avam, Kurbiik Abdullah ve gayrihim.

s.123/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden el-Hâc Süleyman bin Daştımur meclis-i şer'de Mustafa bin Hızır Bali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki benim Alaca Mahallesi'nde vâki' beş bâb evlerim oda ve havlusuyla bir tarafı Ahmed bin

Horoz ve bir tarafı Şeyhi Bey oğlu ve bir tarafı Alaca Mescidi havlusın ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm bu hudûd ile mahdûd olan kış evlerimi oda ve havlusuyla ve tevâbi‘ ve levâhıkıyla bi'l-cümle işbu mezbûr Mustafa'ya yüz otuz riyâl guruşa bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ eyledim ‘alâkam kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarraf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa dahi vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Osman bin Abdulkadir, Mehmed Çelebi bin Abdullah, Mehmed bin İsmail, Ali Çelebi bin Monlâ Halim, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi ve gayrihim.

s.123/b.3:

Budur ki Ebu Tahir Nâhiyesi'nde vâki‘ Avsiya nâm karye sâkinlerinden Latif bin Ali meclis-i şer‘de Harpurt Kal‘a'sı sâkinlerinden Munzur Bey bin Haydar mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki mukaddemâ Emin Hasan Bey'e ben murâba‘a olub bende olan nakdiye borcu ve tereke borcundan beş müd yığirmi kile tereke nısf buğday ve nısf arpa işbu Munzur Bey'e virecek oldım dahi mezbûr Munzur Bey'in ve karındaşı Osman Bey'in zikr olunan beş müd yığirmi kile terekeden gayri bende bir akçe ve bir habbe kalmadı ve hissem mukâbelesinde eylecek pınar ve kapum önünde olan tarlalarımı yanında rehn vaz‘ eyledim ki zikr olunan tereke virüb edâ eyledüğimde fekk-i rehn oluna. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle bin Abdullah, Yusuf Bey Beşir, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi ve Mahmud Çelebi bin el-Hâc Hüseyin, Mehmed Beşe Cebeci Sâkin-i Hersenk ve gayrihim.

s.123/b.4:

Budur ki Harpurt Kal‘a'sı sâkinlerinden Munzur Bey bin Haydar Ağa kendü tarafından asâleten ve karındaşı Osman Bey'in tarafından vekâleten meclis-i şer‘de müteveffâ Emin Batu Hasan Bey'in asâleten ahz ü kabzına sâlifü'z-zikr olunan emri şerîf-i ‘âlîşân ve dîvân tezkiresiyle mübâşir olub gelüb Ahmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki bundan akdem emin-i mezbûr Hasan Bey'in aşağı evleri ve yukarı evleri ve Karye-i Kürk ‘akarında vâki‘ bağlar ve bağçe ve değirmen ve Karye-i

Avsiya sâkinlerinden murâba‘ası Latif nâm kimesnede yüz guruş murâba‘alık akçesi ve zira‘ât olunan terekesiyle yedi yüz elli riyâl guruşa bey‘ itmiş idi hâlâ zikr olunan yedi yüz elli riyâl guruş hakkımızı bî-kusûr vâlâr-kûsur biz alub kabz ve kabûl idüb dahi zikr olunan evlerde ve bağ ve bağçe ve değirmende ve Karye-i Avsiya'da sâkin olan murâba‘ası Latif Kethüda'da ‘alâkamız kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ahmed Efendi tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle bin Abdullah, ve Mahmud Çelebi bin el-Hâc Hüseyin, Yusuf Bey Beşir, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Mehmed Beşe Cebeci Sâkin-i Hersenk ve gayrihim.

s.124/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sükkânından olub havâss-ı hümâyûn emini iken vefât iden Batu Hasan Bey'in emvâlin mîrî cânibden emr-i şerîf-i ‘âlîşânıyla ahz ü kabz idüb ve iledüb hazîneye teslîm ve îsâle ta‘yîn olunan Ahmed Ağa meclis-i şer‘de ebnâ-yı sipâhiyân İbrahim Bey mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki emin-i mezbûrun Karye-i Kürk'de vâki‘ ma‘lûmâtü'l-hudûd olan üç kıt‘a bağı ve bir kıt‘a bağı ve bir kıt‘a bağçesin ve bir vîrâne değirmeni on günden ziyâde sûk-ı sultânîde bey‘ men yezid olunub dahi ziyâde bahâ itmemele ahirü'l-emr merkûm İbrahim Bey'in üzerinde elli ‘aded riyâl guruşda karar itmekle zikr olunan üç kıt‘a bağı ve bir kıt‘a bağçe ve bir vîrâne değirmen elli ‘aded riyâl guruşa merkûm İbrahim Bey'e mîrî cânibden bey‘ idüb semen-i mezbûr olan elli ‘aded riyâl guruşu merkûmun yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb iledüb hazîneye teslîm idecek oldum diyücek mukırr-ı mezbûr Ahmed Ağa'nın vâki‘ olan ikrârını ve sübûtını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim Bey dahi vicâhen tasdîk idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Abdullah, Yusuf Bey Beşir, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi, Mahmud bin el-Hâc Hüseyin, Mehmed Beşe Cebeci Sâkin-i Hersenk, Osman Kethüda Mir Ahmed Kethüda ve gayrihim.

s.124/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sükkânından olub havâss-ı hümâyûn emini iken vefât iden Batu Hasan Bey'in ahvâlini mîrî cânibden emr-i şerîf-i 'âlîşân ile ahz ü kabz idüb ve iledüb hazîneye teslîm ve îsâl ta'yîn olunan Ahmed Ağa Ali Çelebi bin Şeyhican mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûrun Arslaniye Mahallesi'nde vâki' aşâğı çayır evlerin ki bir tarafı Abdussamed ve bir tarafı Ömer ve iki tarafı tarîk-i 'âmm bu hudûd ile mahdûd olan evlerin on günden ziyâde sük-ı sultânide bey' men yezid olunub ahirü'l-emr mezbûr Ali Çelebi üzerinde karar itmekle zikr olunan evleri mezbûr Ali Çelebi'ye yüz altmış riyâl guruşa mîrî cânibden yüz altmış 'aded riyâl guruşdan bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb semen-i mezbûr olan yüz altmış riyâl guruşu merkûmun yedinden ben alub kabz ve kabûl idüb iledüb hazîneye teslîm idecek oldım diyücek mukırr-ı mezbûr Ahmed Ağa'nın vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ali Çelebi dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Süleyman Beşe bin Ahmed Ağa, Munzur Bey bin Haydar Ağa, Kasım bin Abdullah, Halil Beşe bin el-Hâc Mehmed, İbrahim Çelebi bin Küçük el-Hâc Bey, Yusuf Bey Beşir, Osman Kethüda Ahmed Kethüda, Osman Çelebi Dayızâde, Çavuş bin Latif ve gayrihim.

s.124/b.3:

Budur ki Harpurt Kal'a'sı sâkinlerinden Munzur Bey bin Haydar Ağa kendü asâleten ve karındaşı Osman Bey tarafından bu husûşçün vekâleten meclis-i şer' de yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden olub havâss-ı hümâyûn emini ve mültezim iken vefât iden Batu Hasan Bey'in emvâlini emr-i şerîf-i 'âlîşânıyla ahz ü kabz idüb ve iletüb hazîneye teslîm itmeye me'mûr olan işbu sâhibü'l-haze'l-kitâb Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb didi ki müteveffâ-yı mezbûrun zevcî menkûhası Hâcî Paşa bint-i el-Hâc Ummet nâm hâtûn tarafından bu husûşçün vekîl olan Ömer Beşe müteveffâ-yı mezbûrun bana ve karındaşım Osman Bey'e dört yüz elli 'aded riyâl guruşu deyn olmağla mezbûre hâtûnın Arslaniye Mahallesi'nde vâki' ma'lûmâtü'l-hudûd evlerini merkûm Ömer Beşe vekâleten dörtyüz elli riyâl guruşa bey' idüb semen-i mezbûr zikr olunan deynimize mahsûb itmiş idi el-hâletü hâzihi zikr olunan dörtyüz elli 'aded riyâl guruşumuzu asâleten ve vekâleten ben alub müteveffâ Hasan Bey yedinde bir mikdârın

mukaddemâ kabz idüb ve bir mikdârın dahi Karye-i (boşluk) olan murâba‘asına havâle idüb bendahi kabûl idüb bey‘ fesh eyledüm mebî‘-i mezkûr olan evlerde ‘âlâkam kalmadı diyücek (s.125) mukırr-ı mezbûrun vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Ahmed Ağa dahi vicâhen tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.125/b.1:

Budur ki Harpurt muzâfâtından Karye-i Buryas sâkinlerinden Derviş bin Pir Mehmed meclis-i şer‘de Turman Mehmed bin İsa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb işbu mezbûr Turman Mehmed vâcibü'l-edâ yığirmi iki riyâl guruş ile bir rub‘ virecek deynim olub mukâbelesinde sâkin olduğım evlerim ve tasarrufumda olan tarlalarım yanında rehn vaz‘ eyledim ve hem kendüye murâba‘a dahi oldum ki tohum mezbûr vire emek ve öküz benim ola harman zemânı arpa ve buğday münâsafa üzre taksîm idecek oldık didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Turman Mehmed dahi vicâhen tasdîk ve kabûl idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Halil Beşe bin el-Hâc Mehmed, Hasan Ağa Sarı, Ali Çelebi bin Şeyhican Çelebi, Yusuf Bey Beşir, Mehmed Çelebi bin Mir Çelebi ve gayrihim.

s.125/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden havâss-ı hümâyûn mukâta‘âtı emini iken vefât iden Batu Hasan Bey'in emvâl ve erzâkın mîrî tarafından ve kabzına emr-i şerîf ve dîvân tezkiresiyle me'mûr olan Ahmed Ağa zîde mecdühû mahfil-i şer‘-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûre Hasan'ın zevcî ve menkûhası olan Hâcî Paşa bint-i el-Hâc Himmet nâm hâtûn üzerine takrîr-i da‘vâ idüb mezbûrenin sâkine evlerinin mülâhık ve halîtsi taşrasında vâki‘ fevkânî ve tahtânî oda ve ahur tevâbi‘ havlusuyla emin-i mezbûr Hasan Bey'in metrûkâtından deyü deyü⁴⁸⁹ cânib-i mîrî için bilüb veled-i Keşîş nâm zımmî Vartan veled-i Kirakos nâm kefil olub didi ki her ne zemân işbu taleb olunur ise benden taleb oluna. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

⁴⁸⁹ İki defa yazılmıştır.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa bin Hasan, Seltan Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.125/b.3:

Budur ki Kazâ-i Çemişgezek'de vâki' Karye-i Bugoslu zımmîlerinden Yarbey veled-i Aturik nâm () meclis-i şer' de kazâ-i mezbûr(a) tâbi' Karye-i Herdi sâkinlerinden Mustafa bin Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu bin otuz yedi senesinde vâki' Nâhiye-i Keban'ın sürsatları dört hâne üç rub' beher hâne emr-i fermân olunan emr-i şerîf mücebince ben alub kabz ve kabûl idüb iletüb Diyarbekir'de Hasan Ağa'ya teslîm idüb tezkire getürecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mustafa dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe bin Şeyh Mehmed, Munzur Bey bin Haydar Ağa, Hüseyin Çelebi bin es-Seyyid Ömer Efendi el-Müderriş, Küçük Ahmed bin İsmail ve gayrihim.

s.125/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olup havâss-ı hümâyûn mukâta'âtı emîni ve mültezimi iken vefât iden Batu Hasan Bey'in emvâl ve erzâkın ahz ü kabzına emr-i şerîf ve dîvân tezkiresiyle me'mûr olan Ahmed Ağa zîde mecdühû meclis-i şer'-i lâzîmü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûhası olan Hâcî Paşa bint-i el-Hâc Himmet nâm hâtûn tarafından Murad bin Abdullah mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki mezbûre hâtûnın evlerinin harcından olan fevkânî ve tahtânî odaların bir def'a bir mikdâr yeri cedîd binâsı emîn-i mezkûr kendü akçesiyle binâ itmişdir mezbûrun akçesi mîrîdir olan akçeyi talep iderim diyücek gıbbe's-su'âl mezbûre Hâcî Paşa Hâtûn cevâbında evlerim mülk-ü sarîhimdir ve odaların binâ ve merematında dahi aslâ emîn-i mezbûrun dahli yokdur mülk-i sarîhimdir ve binâyı dahi tahzîr itdirdüm deyü cevâb virecek merkûm Ahmed Ağa inkâr itmeğin hâtûn-ı mesfûrdan beyyine talep olundukda ahâlî-i müslimînden Monlâ Osman bin Monlâ Hüseyin ve Abdulhamid bin Hâcî ve Hamza bin İbrahim merâhi'-ş-şahâde mahfil-i kazâyâ hâzırûn olub şöyle edâ-yı şahâdet-i şer' iyye idüb didiler ki biz bu husûsa şahidlerüz ve şahâdet iderüz ki sâlifü'z-zikr olan evler cemî' levâhıkıyla mezbûre Hâcî Paşa Himmet bin Abdullah Hâtûn'un mülküdür ve harcından olan odalar ve ahur havlusuyla yine kendü mülküdür ve yine

mezbûre kendü akçesiyle ta'mîr itmişdir emînin medhali yokdır deyü şahâdet itmeğın ba'de't-tahlîf ve't-tezkiye şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın (s.126) mâ-vak'a bi't-taleb kayd-ı sicil olundı. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Halil Beşe Hâcî Mehmed, Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Yusuf bin Abdullah, Sarı Hasan Diyarbekiri ve gayrihim.

s.126/b.1:

Bin otuz yedi senesinde vâki' emr-i şerîf-i 'âlîşân ile Harput Kazâsı'nın bedel-i nüzül akçesi cem'ine me'mûr olan Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden seksen beşinci bölükde yevmî on dokuz akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan Hasan İsa Bey nâm cüdi mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde ve hâlâ Harput Kadısı olan işbu sâhibü'l-hâzel-kitâb faziletlü Yusuf Efendi Hazretleri muvâcehesinde kazâ-i mezbûr sâkinlerinden â'yân-ı vilâyetden el-Hâc Osman eş-şehir Battal Zeliha ve el-Hâc Ahmed Koca ve Osman Kethüda şehr ü Harput Sancağı'na ber-vech-i arpalıkla mutasarrıf olan Yakub Paşa Hazretlerinin mütesellimi ve ka'im-makamı Ahmed Ağa ve zeyl-i kitâbdan mezkûr'l-esâmî cemm-i gafir müslümanlar mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki seniyye-i mezbûrede kazâ-i mezbûr emr-i şerîf-i celîlü'l-kadr ile seniyye-i mezbûre mahsûb olmak üzere bedel-i nüzül akçesinin cem' ve tahsîli bana tefviz olmağın ber-mûceb-i emr-i şerîf ve fermân-ı 'âlî mûcebince üç yüz altı 'avârız hânesinin bedel-i nüzül akçesi beher hâne on beş guruşdan cem' i dört bin beş yüz doksan riyâl guruş olmağın nısfı yalnız el-hâsıl iki bin ikiyüz doksan beş guruş olur zikr olunan dört bin beşyüz doksan riyâl guruşa bi'l-cümle müşârün-ileyh Kadı Yusuf Efendi ma'rifetiyle ve mezkûr'l-esâmî müslümanlar huzûrlarında bilâ-noksan bi't-tamâm ve'l-kemâl biz alub kabz ve ahz eyledüm ki mezkûr olan bedel-i nüzül akçesin tamâmen iletüb ordu-yı hümâyûnda sa'âdetlü baş defterdâr hazretlerinin huzûr-ı 'âlîlerinde nüzül emînine teslîm idecek oldım mûmâ-ileyh efendi hazretlerinin yedine memhûr temessük dahi virdim ba'de'l-yevm zikr olunan bedel-i nüzül akçesinden kazâ-i mezbûr ahâlîsi zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî 'alâka kalmadı didikde mukırr-ı mezbûr Hasan Bey'in minvâl-i meşrûh üzere câri' olan kelâmın el-mukırr-ı lehü'l-mezbûr Yusuf Efendi ve sâ'ir â'yân-ı vilâyet bi'l-muvâcehe tasdîk ve tahkik idecek bu hurûf ketb ve tahrîr olunur yed-i talibe

vaz' ve def' olundu ki lede'l-hâce ihticâc idine. Tahrîren fî evâsıt-ı Saferü'l-hayr sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Ağa Kabz-ı Beytül-mâl, İbrahim Bey merdüm-i Defterdar, Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Mehmed Bey el-Hâc Yedekçi, Ebubekir Çelebi Nefs, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Mustafa Beşe Çavuş Karındaşı Serdar, Piyâle Bey el-Cüнди, Yusuf Bey el-Cüнди, Diğer Yusuf Bey el-Cüнди, Osman Beşe Cebeci Çerçizâde, Mustafa Bey Mü'minzâde, İbrahim Çelebi Katib Hazine Amid, Hâcî Bayram Munzurzâde, Ahmed Bey Taşcızâde, Hasan Beşe Köse merdüm-i Büyük Hâcî, el-Hâc Ali Saru, Ebulkasım Abdullah ve gayrihim.

s.126/b.2:

Budur ki Gürcü Bey Mahallesi sükkânlarından Ulu Bey ve İsob ve Aleksandır ve Karabize ve Revik ve Hokas ve Emirzik ve Avin ve Memleket ve Bahadır ve sâ'ir emsâli mahalle cümleten mahfil-i kazâda Şahamik veled-i Koca İvad mahzarında şöyle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki mahallemize ba'zı tekâlif vâki' oldukda mabeynimizde hallü haline müte'allik tekâlif virmede ta'allül iderdük el'ân mahfil-i kazâdan mabeynimize bir kethüda ve bir vekîl nasb olunmak matlubumuzdır didiklerinde merkûm Karabize vekâlet-i kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd idicek kayd-ı şüd. Târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Çelebi Emînzâde, Piri Çelebi Hâcî Hamza, Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Merdüm Osman ve gayri.

s.127/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ahmed bin Burak meclis-i şer'de karındaşı Ömer mahzarında takrîr-i da'vâ idüb Hüseyinli Yusuf Bey'e on bir guruş merkûm Ömer'in virecek deyni olub ben kefil idüm virmekde ta'allül ider diyücek merkûm inkâr itmeğin Ramazan bin Nebi ve Halil bin Zeynel şahâdet idüb didiler ki mezbûr Ahmed merkûmdan Yusuf'un senede on bir guruş alacak hakkı vardır ben kefil oldum vir diyücek merkûm Ömer cevâbında Osman Beşe'ye gece satub sana virdüm deyü bizüm yanımızda ikrâr eyledi deyü şahâdet itmeğin kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Piyâle Muhzır, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.127/b.2:

Budur ki Mehmed Çelebi meclis-i şer‘de Karye-i Habusı re‘âyâsı tarafından diğer Mehmed Çelebi muvâcehesinde ikrâr idüb didi ki karye-i mezbûre re‘âyâsına Harput'da olub Zağarcı İbrahim Subaşı yedinde olan mîrî arpadan yiğirmi dört kile arpa tevzî‘ olunub hâlâ zikr olunan yiğirmi dört kile arpa mûmâ-ileyh İbrahim Subaşı'ndan ben alub iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslim idüb temessük getürecek oldım didikde mezbûr Mehmed Çelebi dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Behram Çavuş, Hâcî Ali, Ali Beşe Nasûh, Mirza Bey ve gayrihim.

s.127/b.3:

Budur ki İbrahim bin Şeyh Yusuf meclis-i şer‘de Karye-i Alaca'dan Ramazan nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb karye-i mezbûreye sekiz kile mîrî Diyarbekir'e nakli fermân olunmağın hâlâ mezbûrlara tevzî‘ olunan sekiz kile mîrî terekeyi ben alub iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslim idüb temessük getürecek oldım didikde mezbûr dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Câbî, Abdurrahman Çelebi.

s.128/b.1:

Budur ki Dergâh-ı ‘Âlî Sipâhîlerinden olan İbrahim Bey ibn-i Ali nâm cündî meclis-i şer‘de Harput Kal‘a'sı sâkinlerinden olan Piyâle Bey'in hâtûnı Ayşe Hâtûn bint-i Ahmed nâm hâtûn tarafından İbrahim Çelebi bin Usluca Çelebi nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüb didi ki bundan akdem Emîn Hasan Bey'in Kürk nâm karyeden olan üç kıt‘a bağıyla ve bir kıt‘a bağçe ve bir harabe değirmen yerin ki hudûdları inde'l-ahâli ve'l-cirân olmağın sularıyla mîrî tarafından bey‘ olunub ben iştirâ itmiş idüm hâlâ zikr olunan üç kıt‘a bağı ve bağçeyi ve değirmeni bi'l-cümle mezbûre Ayşe Hâtûn'a altmış beş riyâl gurus ile bir tül dülbend bey‘-i bât-ı sahîh ile bey‘ idüb meblağ-ı mezbûr olan altmış beş gurus ile dülbendi mezbûre Ayşe Hâtûn yedinden alub

kabz idüb ve mebi‘ dahi kendüye teslîm eyledüm zıkr olunan bağlar ve bağçe ve değirmende min-ba‘d ‘alâkam kalmadı ba‘de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf ola didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim Çelebi dahi mezbûre hâtûn tarafından vekâleten tasdik ve kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yedekçi el-Hâc Mehmed Bey, Büyük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Mehmed Kethüda-i Kal‘a, Mustafa bin Hüseyin, Mustafa Çelebi Munzur Ağa, Kasım Beşe merdüm-i Küçük el-Hâc, Kasım Bey merdüm-i Piyâle Bey, Arslan Beşe Abdullah, Hoca Ahmed Seydi ve gayrihim.

s.128/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed meclis-i şer‘de Karye-i Hüseyin Kethüdası Ahmed ve zımmîlerinden Hazir ve Malik veled-i Arnik mahzarında ikrâr idüb didi ki mîrî anbardan olub Zağarcı İbrahim Subaşı zabt eylediği arpadan mezbûr karyeye saliyane arpa ki yigirmi dört kile Harput kilesiyle ben alub kabz idüb der‘ûhde eyledüm ki iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idüb temessüğün getürem diyücek mezbûre tasdik idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi, Mustafa Çelebi Hüseyin, Ali Çelebi Abdulhalim ve gayrihim.

s.128/b.3:

Budur ki Mehmed Çelebi bin Ahmed Çelebi meclis-i şer‘de Karye-i Zarok re‘âyâlarından Mahmud bin Abdullah ve İgob muvâcehelerinde ikrâr idüb mezbûrların karyelerine tevzi‘ olunan sürsat arpasından bâkî kalan on bir kile arpayı ben alub iletüb Diyarbekir'de Nakkaş Ali Ağa'ya mîrî anbara teslîm idüb temessük getürecekt oldım didikde mezbûrlar talebiyle kayd olundu. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi, Veli Çelebi, Mehmed bin Abdullah ve gayrihim.

s.128/b.4:

Budur ki hâlâ mîrî arpadan dahi on altı kile arpayı ben kirâ idüb iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idüb temessük getürecek oldum deyü mezbûr Mehmed Çelebi der'ûhde idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-sâbıkûn.

s.129/b.1:

Budur ki Bertecük Nâhiye(sine) tâbi' (Hanibrahim)şah nâm karyeden Mehmed bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer'de Harpurt Kazâsı'na tâbi' Hoş nâm karyeden Osman bin Seydi Ali nâm kimesne muvâcehesinde ve bu husûşçün Diyarbekir mütesellimi tarafından Mübâşir olan Hasan Ağa mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki bundan akdem 'ammûm oğlu olan İlyas Dembir nâm kimesne gelüb Karyemiz Hoş sâkin olub ve hem çift koşub bir mikdâr tereke zira'ât idüb ve hem bir çadır ve iki öküz ve bir inek ve bir kısrağı olub ba'dehû mezbûr İlyas fevt olub zikr olunan şeyleri işbu merkûm Osman'ın yanında kalmışdır taleb iderüm su'âl olunsun didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Osman cevâb virüb didi ki fi'l-vâki' merkûm İlyas gelüb karyemizde sâkin olub ba'dehû fevt oldukda bir çadır ve iki öküzü ve bir inek ve kısrağı mukaddemâ teslîm olub Hasan alub kabz idüb hemân benim yanımda on iki kile buğday ile sekiz kile arpası vardır bunlardan gayri nesnesi yokdır deyü inkâr idicek merkûm Mehmed şâhidim yokdır mezbûrun yanında on iki kile buğdaydan ve sekiz kile arpadan gayri mevcûd emvâlden bir şeysi olmaduğına didikde merkûm Osman merkûm İlyas'ın benim yanımda on iki (kile) buğday ile sekiz kile arpadan gayri eğer harâc ve havâle ve öküz ve inek ve sâ'ir şeylerden bir nesnesi kalmamışdır deyü yemîn billâhi'l-aliyyü'l-'azîm idüb mâ-vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Hâcı Mu'arrifân, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Zülfikar Ağa, Kara Hamza Hoşlu, Mustafa Mığılı, Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

s.129/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt'un muzâfâtı kassâblarından Hasan bin Cenam ve es-Seyyid Ferruh ve Nebi bin Batu ve sâ'irleri meclis-i şer'de Kaya Paşa bin Mehmed ve

Piri bin (boşluk) nâm kimesnenin mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didiler ki mabeynimizde şöyle şart eylemiş idük ki birbirimizden habersiz celeb karşılayub getirürseniz hakkımızdan geline deyü işbu mezbûrlar bizden habersiz varub celeb karşılayub almışdır diyücek merkûm bizi alduğım sizin içündir ve merkûm Kaya ben boğazlarım eyü iderüm didüğü kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda-i Şehr, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.129/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Hakvirdi bin Mansur meclis-i şer' de Karye-i İğiki'den Ferhad bin Abdullah nâm kimesneden bir merkebin nısfını mezbûr Ferhad'a elli şahîye virüb rub' gurusım virüb bâkîyesi taleb eyledüğümde ta'allül ider diyücek merkûm inkâr itmeğin ve mezbûr Hakvirdi şahidi olmamağla yemîn teklif olundukda yemîn-bi'llâh idüb sâlifü'z-zikr olan merkebe satub taksîm idecek oldukları kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.129/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Ali bin Kanber meclis-i şer' de Karye-i Sürsürü'den Derbek Kethüda mahzarında ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki bundan akdem işbu mezbûr (s.130) bu mezbûr Derbek Kethüda'ya seksen yigirmi şahî bir gurus olmak seksen gurus deyn virüb mukâbelesinde mezbûr bana murâba'a olmuş idi hâlâ mezbûrun zimmetinde olan seksen gurusu ben alub kabz idüb mezbûr murâba'alıktan ihrâc eyledüm diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehr-i Saferü'l-hayr sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Ali Karye-i Monlâ, Mustafa bin Hızır Bali, Mustafa Emîrzâde, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.130/b.1:

Budur ki Karye-i Sürsürtü'den Derbek Kethüda meclis-i şer' de Ali bin Kanber mahzarında ikrâr idüb merkûma bir batman bezir virecek deynim vardır deyü mukırr olmağın kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Mezbûr.

s.130/b.2:

Budur ki Sefer veled-i Markos mahfil-i kazâda Karye-i Bizmişen sâkinlerinden Şuğde veled-i Bikek mahzarında takrîr-i da'vâ idüb didi ki karye-i mezbûrede vâki' eben 'an ceddimizden intikâl iden bir kıt'a tarlamı mezbûr fuzûlen tasarruf ider su'âl olunub kasr-ı yed itdirilmek matlubımdır didikde mezbûr Şuğde cevâbında tarlanın mezbûrun olduğuna mübâşir olunmak merkûm Sefer'in takrîrine muvâfik beyyine taleb oldukda yine karye-i mezbûreden Murad bin Serkes ve Bağık bin Miran veled-i İşlük li-ecli'-ş-şahâde mahfil-i kazâda merkûm Şuğde sâlifü'z-zikr tarlamı fuzûlen tasarruf eylemişdir mârrü'z-zikr tarla merkûm Sefer'in mülk-i mevrûsudur Şuğde nâm zımmînin min-ba'd 'alâkası yokdır didikde Şuğde tarladan kasr-ı yed oldukdan sonra bu hurûf kayd-ı şüd. Târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Markeri veled-i Mîrsad, Karük veled-i Mabik, Asik veled-i Meşah, Muhzır Ahmed ve gayrihim.

s.130/b.3:

Budur ki Divane meclis-i şer' de menkûhası olan Nuriye muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb didi ki mezbûreyi bâyin-i talâk red eyledüm lâkin yiğirmi guruşımı alub gitmişdir taleb iderüm didikde mezbûre inkâr idicek merkûm Divane yemîn eylesün didikde mezbûre Nuriye katih ben merkûmenin yiğirmi guruşın almadum ve haberim dahi yokdır deyü yemîn-bi'llâh idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyin Beşe, Seyyid Mehmed ve gayrihim.

s.130/b.4:

Budur ki İbrahim bin Hasan meclis-i şer‘de Kinederiç'den Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr idüb mezbûrların karyesine sekiz kile mîrî terekeyi ve alınacak temessük sekiz kile mezkûr kile sekiz ve kasaba hasadın on kile ki cem‘an otuz dört kile mîrî terekeyi Zağarcı İbrahim Subaşı'dan ben alub iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idüb temessük getürecek oldım didikde mezbûr Ahmed dahi tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderriş es-Seyyid Hüseyin Efendi, Osman Kethüda Ahmed ve gayrihim.

s.130/b.5:

Budur ki Karye-i Sarpulu sâkinlerinden Mir Ali bin Seltan Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘de karındaşı oğlu olan İbrahim bin Abdülkerim muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr İbrahim ve karındaşı İsmail nice zemândır benim yanımda olub ve hem bana ziyâde hîdmet itdiler hîdmetleri mukâbelesinde hâlâ ben dahi tasarrufumda olan olan⁴⁹⁰ evlerim ve bağ ve bağçe ve at ve merkeb ve tecemmülâthâne ve tohum ve tarlalar ism-i mâl itlâk şeyler her ne var ise (s.131) bi'l-cümlesine mezbûran İbrahim ve İsmail bu şartla müşâ‘ ve müşterek eyledüm ki mademki ben hayâtında o benim yanımda olub âherlere gitmeyecek oldılar ba‘de'l-yevm evlâdım olursa ben hîdmet idersem zikr olunan mâlımın nısfı evlâdımın olub ve nısf-ı âheri mezbûrenin olacak olmağın şöyle ki ben vefât itmeden mezbûran İbrahim ve İsmail yanımda durmayub âheride gidecekler olursa aslâ zikr olunan mâlîma dahl itmeyüb böyle boş çıkacak oldılar didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki‘ olan ikrâr ve kavlıni mukırr-ı lehü'l-mezbûr İbrahim dahi asâleten ve vekâleten tasdîk idüb ve merkûm Mir Ali'nin kavlıni kabûl idüb mâ-vak‘a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Ali, Osman Kethüda Ahmed, Hâbil Çelebi Hâcı Hüseyin, İbrahim Çelebi Bulgar, Seyyid Mehmed Çelebi Mir Çelebi, Ömer Bey Rıdvân Ağa, Hüseyin Bey Musa Ağa, Bayram Sarpululu, İbrahim Hüseyin, Han Ahmed Seltan Ahmed ve gayrihim.

⁴⁹⁰ İki defa yazılmıştır.

s.131/b.1:

Budur ki Mahmud nâm kimesne Ahmed muvâcehesinde işbu Mehmed Bey'in damının suyu akduğı kadîmdir mezbûr Ahmed de haberi yokdır deyü şahâdet idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Abbas, Seyyid Mehmed.

s.131/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden İbrahim bin Hasan nâm kimesneden İlyas nâm kimesne merkeb bahâsından on buçuk guruşı olub altı guruşı alınub bâkîsini taleb eylemeğın mukırrum mukırr olub kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Dellâl, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.131/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Ömer ve Osman ve Ali ibn-i Nabi Abdulgani nâm kimesneler meclis-i şer' de Ümmî bint-i el-Hâc Abdulkerim nâm hâtûn tarafından karındaşı Mehmed Çelebi muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb didiler ki karındaşımız kızı olan Hadice'den irs ile intikâl idüb Arslaniye Mahallesi'nde vâki' olub mezbûre Ümmî'nin yedinde olan damdan üçümüze 'âyid olan hissemizi bi'l-cümle mezbûre Ümmî'ye on beş guruşa bey' idüb kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledüm ki ve mezbûre Hadice'den yine nakdiyye akçesinden her birimize 'âyid olan üçer guruş hakkımızı dahi yine mezbûre Ümmî yedinden alub kabz eyledük zikr olunan evde ve nakd akçede min-ba'd 'alâkamız kalmadı didiklerinde mukırran-ı mezbûranın vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Çelebi dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Monlâ Çelebi Seydi, Ömer Çelebi Berk, Îsâ Na'l-bend, Mustafa Kebâbcı, Monlâ Abbas Efendi, Taş Timur ve gayrihim.

s.131/b.4:

Budur ki Kesükköpri Mezra'sı'nda sâkin olan Piri bin İskender meclis-i şer' de Baltacı Mehmed Ağa tarafından İbrahim Çelebi muvâcehesinde ve Küçük el-Hâc

Mustafa Beşe'nin oğlu İbrahim Çelebi tarafından Kasım Ağa mahzarında ikrâr idüb didi ki merkûm Mehmed Ağa'ya bir müd arpa ile ve bir müd buğday vireceğim olub merkûm İbrahim Çelebi ne zemân taleb iderse bi't-tamâm teslîm idecek oldım didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehü'l-mezbûran İbrahim Beşe ve Kasım dahi vekâleten tasdîk idüb kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Rebî'ü'l-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hâcı Bali, Piyâle Abdullah ve gayrihim.

s.132/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harpurt zimmîlerinden Murad veled-i Havşin meclis-i şer' de İbrahim bin Ferrâş mahzarında takrîr-i da'vâ idüb işbu mezbûr İbrahim'e Şüşnaz Nâhiyesi'nde vâki' bir kıt'a bağın ki hudûdı inde'l-cirân ma'lûmdır mezbûre altmış riyâl guruşa Zi'l-hiccenin 'ârife gününden altı aya varınca bey' itmiş idüm hâlâ mezbûrun yedinden otuz yedi riyâl guruşın alub bâkîsini dahi taleb iderüm diyücek mezbûr İbrahim dahi merkûm Murad'ın takrîrini kabûl ve bâkî kalan yigirmi üç riyâl guruşın dahi vireyüm deyü mukırr olmağın kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehri Saferü'l-hayr sene seb'a ve selâsîn ve elf ve bağ-ı mezbûr yine mezbûrun yanında rehn olub ve Abdurrahman nâm kimesne vekîldir.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Ahmed Şeyh Cebrail, el-Hâc Mustafa, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.132/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Arnavud Mehmed Beşe bin Abdullah er-Râcil mahfil-i kazâda Kasaba-i Pertek sâkinlerinden Cafer bin Ebulmüslim ve şehir zimmîlerinden Memleket veled-i Murad ve Ribat zimmîlerinden Hanedan veled-i (boşluk) meclis-i şer' de⁴⁹¹ muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didi ki işbu bin (otuz) altı sene(sin)de vâki' olub Zağarcı İbrahim Subaşı der-anbar eyledüğü mîrî anbardan kasaba-i mezbûra bin üçyüz seksen kile arpa Diyarbekir'de mîrî anbara nakli fermân olunmak olunmağıyla ben dahi mezbûrun yedinden bin üçyüz seksen kile arpa alub kabz ve kabûl idüb ve der'ûhde eyledüm ki iletüb zikr olunan bin üçyüz seksen

⁴⁹¹ Üstü çizilmiş.

(kile) arpayı Diyarbekir anbarına teslim idüb teslim-i temessük getürem diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki' olan ikrârını mukırr-ı lehümü'l-mezbûran kimesneler dahi tasdîk (idüb) kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Rebî'ü'l-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ebulkasım Subaşı, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Murad Bey merdüm-i Süleyman Ağa ve gayrihim.

s.132/b.3:

Budur ki Kasaba-i Pertek sâkinlerinden Cafer bin Ebulmüslim ve yine kasaba-i mezbûr zimmîlerinden Alkit veled-i Murad ve Ribat zimmîlerinden Hanedan veled-i (boşluk) meclis-i şer' de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didiler ki Kasaba-i Harput'da olub Zağarcı İbrahim Subaşı der-anbar eyledüğü mîrî anbardan Diyarbekir anbarına fermân olunan mîrî arpadan bizüm vilâyetimize dahi bin üçyüz seksen kile arpanın nakli fermân olunan arpa merkûm Mehmed Beşe'ye kirâsıyla virdüğü varıb teslim idüb küllî bize teslim-i temessük getirüb cümle harcı ve kirâsı için kendüye sekiz yüz kırk riyâl guruş virecek olduk diyücek mukırrun-ı mezbûrunun vâki' olan ikrârlarını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Mehmed Beşe dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

el-Mezbûr.

s.132/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Küçük el-Hâc Mustafa Beşe meclis-i şer' de Karye-i Hirhik zimmîlerinden Hacuk veled-i Ciyan mahzarında takrîr-i kelâm idüb didi ki işbu mezbûr Hacuk'un vekîl ve hakkım olduğu gelini olan Meryem bint-i Yazıcı tarafından vekâlet-i sebebiyle Karye-i Kesrik'de vâki' mezbûrenin bir kıt'a bostan ki Yazıcı bostan ve Kara Yakub bostan demekle ma'rûf bostandır ki nısfı ben Kara Yakub'dan iştirâ itmiş idüm mezbûrenin kendü hissesin bana yigirmi riyâl guruşa (s.133) bana vekâleten bey' idüb ve ben dahi Karye-i Perçenç'de vâki' Azad oğlundan iştirâ eyledüğüm tarlayı ve bir kıt'a dahi Kürk Ahmed'den iştirâ eyledüğüm tarlaları ki hudûdları inde'l-ahâli ma'lûmdır merkûm Hacuk yine yigirmi riyâl guruşa bey' itmiş idüm el-hâletü hâzihi zıkr olunan bey' her birimiz tarafından fesh idüb kendü

mülkümüzü alacak olduk diyücek mukırr-ı mezbûrun vâki‘ olan kelimâtını mukırr-ı lehü'l-mezbûr Hacuk dahi vekâleten tasdik ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Beşe bin Abdullah, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Nebi Beşe merdüm-i Efendi, Piyâle Muhzır, Malik veled-i Kerim, Emrik veled-i Kürd Bey, Dibek veled-i Takzirik ve gayrihim.

s.133/b.1:

Budur ki Kasaba-i Harput zımmîlerinden Veled Seknid meclis-i şer‘de karındaşı Hüsrev mahzarında takrîr-i da‘vâ idüb didi ki işbu karındaşım mezbûr Hüsrev ile on yıl mikdârı vardır ki babamızdan bize irs-i şer‘le intikâl iden emvâl ve erzâk ve evlerimizi birbirimizden idüb herkes kendü hissemizi tasarruf ider iken mezbûr Hüsrev kanâ‘at itmeyüb nizâ‘dan halî değildir su‘âl olunub icrâ-yı hakk olunmağın taleb iderüm diyücek gibbe's-su‘âl mezbûr Hüsrev ve evlerimiz ayrılmamışdır deyü inkâr ile cevâb virecek zevcî Can veled-i Can Aziz ve Malcan veled-i Vartan li-ecli'ş-şahâdet hâzırân olduklarında merkûm Veled'in takrîrine mutabık şahâdet-i şer‘iyye idüb şahâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olub kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ali Bey Musli Çelebi, Halil Kethüda-yı Perçenç, Ahmed Muhzır ve gayrihim.

s.133/b.2:

Budur ki Kasaba-i Harput'a tâbi‘ havâss-ı hümâyûndan olub Zağarcı İbrahim Subaşı der-anbar eyledüğü mîrî buğdayın fûrûht için emr-i şerfiyle ve mücebince tezkire-i şerfiyle mübâşir olan Mustafa Ağa ve kasaba-i mezbûrenin â‘yân ve eşrâf ve fukarâ'sın ‘umûmen ve mezbûr İbrahim Subaşı ve cemm-i gafir meclis-i şer‘e gelüb kasaba-i mezbûrede buğdayın bahâsın kaçır akçeye fûrûht olunur deyü tahmîn olundukda buğdayın a‘lâsını on altı ‘atık selimiye satılır ki zikr olunan on altı ‘atık selimi hesâbı ki akçe otuz iki sağ akçe ider ziyâdeye fûrûht olunmaz enfa‘ bahâsıdır deyü cevâb virdükleri kayd-ı sicil olunub sâlifü'z-zikr olan on altı selimiye fûrûht olunmasına tenbîh olundu.

Şühûdü'l-hâl

Küçük el-Hâc Mustafa Beşe, Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Behram Çavuş, Piri Beşe Abdullah, Mehmed Ağa ve gayrihim.

s.133/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput'dan Osman Beşe Mehmed nâm kimesne ihzâr idüb merkû(m)dan üç ırkad alacak hakkım olmağla sakalıma yapışub sakalum yoldı diyücek merkûm inkâr idüb Kürk Osman ve Satılmış nâm kimesne mezbûr Osman'ın takrîrine mutâbık şahâdet idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Ahmed Muhzır, Diğer Ahmed Muhzır, es-Seyyid Mehmed ve gayrihim.

s.134/b.1:

Kıdvetül'-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Piyâle Bey bu cânibe gelüb Harput Emîni Hasan Bey Harput mukata'asına tâbî' iltizâmına dahil olan tamga-yı siyâh ve bâc-ı 'ubûr mukata'asını cânibden kendüye iltizâmen virdüğüne yedine mühürlü temessük virdüğün bildirüb mücebince zabt için bu cânibden dahi tezkire talep itmeğün virildi vardıkda gerekdir ki mukata'a-yı mezbûr emîni Hasan Bey virdüğü tezkiresi mücebince merkûm Piyâle Bey zîde kadrühuya zabt ve tasarruf itdirüb âheri dahl itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.134/b.2:

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki mukata'a mukırrana ilhâk olan tamga-yı siyâh ve bâc-ı 'ubûr bin otuz yedi Muharrem'in guresinden sene-i kâmile varıncaya değün Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Piyâle Bey'e bin ikiyüz riyâl guruşa virilüb zikr olunan bin ikiyüz riyâl guruşdan mezkûr Piyâle Bey yedinden bir katar katır ve bir at ve bir gır at vefâ bâkîsin nakd virüb Diyarbekir'e mukata'amuz masrafı için götürilüb müşârün-ileyh Piyâle Bey zimmetinde bir akçe ve bir habbe 'alâkamız olmaduğı ecilden yedine halâs tezkiresi virildi ki vakt-ı hâcette temessük idine. Tahrîren fî gurre-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Hasan Emîn-i Mukâta'a hâlâ

s.134/b.3:

Fazîlet Şi'âr Efendi Hazretleri'nin huzûr-u şerîflerine dürur-u duâ takdîminden sonra inhâ' olunur ki hâliyâ taht-ı kazânuзда vâki' Pirnos nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe tımâra mutasarrıf olan Mehmed fevt olub tımârı mahlûl olmağın erbâb-ı istihkakdan dârende-i hurûf Handane işbu sene seb'a ve selâsîn ve elf Saferinin yiğirmi yedinci gününden tevcîh olunub berât itdirinceye dek zabtıçün mektûb virildi vardıkda gerekdir ki tımâr-ı mezbûrı müteveffâ-yı mezkûr tahvîlinden berât idinceye dek merkûm Handane zabt ve tasarruf itdirüb âheri dahl ve ta'arruz itdirmeyesin. Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

el-Fakîr Osman Kâim-makâm hâlâ

s.134/b.4:

Budur ki Kasaba-i Pertek sâkinlerinden Monlâ Cafer bin Ebulmüslim ve şehir zimmîlerinden Mülkimet veled-i Murad ve Ribat zimmîlerinden Henadan veled-i Oren meclis-i şer' de Zağarcı İbrahim Subaşı mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i merâm idüb didiler ki bin otuz altı sene(sin)de mîrî anbardan emr-i şerîfle Diyarbekir anbarına fermân olunan mîrî arpadan merkûm İbrahim Subaşı yedinden bin üçyüz seksen kile arpa biz alub kabz eyledük ki iletüb Diyarbekir anbarına teslîm ideyüz deyü mukırr olmağın mukırrun-ı mezbûrunun vâki' olan ikrârlarını merkûm İbrahim Subaşı dahi vicâhen tasdik ve kabûl idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehir-i Rebî'ül-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Murad Bey merdüm-i Süleyman Ağa, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi, Mehmed Beşe Arnavud, Yar oğlu Hasan, Osman bin Abdurrahman ve gayrihim.

s.135/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Harpurt 'adet-i ağnâmın cem' ve tahsîl ve getürüb dahil-i hazîne eyleyesiz deyü tezkire ile adem ta'yîn olunub getirilmez idi hâliyâ vakt ü zamânı değüldir deyü gadr ve bahâne eyleyüb mâl-ı pâdîşâhînin 'avk ve te'hîrine bâis olmuşsuz imdi bu cânibde Musul ve Erbil muhâfazasında olan sipâh ve yeniçeri tâifesinin 'ulûfelerine her senede müzâyaka olduğın ve sâ'ir masârif-i mühimmeye takrîr akçe lâzım ve mühimm iken ser-haddin

ihtilâlîne bâis olursız ‘ale'l-husûs böyle mahâlde bu ma‘kule hareket câiz deĝüldir geçen sene yine bu vakt cem‘ olmuş idi geçen sene cem‘ olunduğı üzere vicâhen cem‘ ve tahsîl ve tâife-yi mezbûrenin ‘ulûfelerine virilmek için âher-i mâl-ı hazîne itdirmeniz mahâretten olmağın tekrâr tezkire ile el-fakîr Mehmed irsâl olundu vardıkda gerekdir ki bir an ve bir sa‘ât te'hîr ve tevakkuf ve bu zamânı sâ'îr zamâne kıyâs itmeyüb kazâ-yı mezbûrenin ‘âdet-i ağnâmın içerisine cem‘ olunduğı üzere bu ana dahi cem‘ ve tahsîl itdirüb akçesin ve bir osmanîn bâkî kodurmayub bu ma‘kule ta‘allül ve nizâ‘ itdirmeyesiz şöyle ki bu def‘ dahi gadr ve bahâne idüb mâl-ı mîrînin ‘avk ve te'hîrine ve ser-haddin ihtilâlîne bâis olursız ahvâlî vuku‘ üzere sa‘âdetlü sadr-ı a‘zam hazretlerine i‘lâm eylemek mukarrerdir bilmiş olasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.135/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma‘lûm ola ki bundan akdem Harput Kazâsı'nın ‘âdet-i ağnâm akçesi Dergâh-ı ‘Âlî Sipâhîlerinden el-Hâc Abdulkadir Ağa'nın hazîneye imdâd tarikiyle koyıvirdüğü akçesine bedel tevcîh ve tahsîl ve saliyane olunub hazîne tezkiresi virilmişdi ve cem‘ine yine Dergâh-ı ‘Âlî Kullarından Ali Bey dîvân tezkiresiyle gönderilmişdi bu ana dek emr-i şerîf zuhûr itmedüğüne mu‘accele cem‘ ve tahsîl itdirüb getürdüğü için tezkire tahrîr olunub Dergâh-ı ‘Âlî kullarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer Bey zîde kadrûhu irsâl olundu vardıkda gerekdir ki bu husûsı ihmâl itmeyüb zikr olunan ‘âdet-i ağnâm akçesin mezkûr Ali Bey'e mezbûr yedinden cem‘ ve tahsîl itdirüb bir akçesin bâkî ve ‘alâka komayub cem‘ ve tahsîl itdirüb irsâlîne bedel-i mukarrerdir ve sa‘y idüb ‘avk ve te'hîr eylemeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i Safer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

Derkenâr zikr olunan resm-i ağnâmın iki bin yediyüz guruşu mûmâ-ileyhe tevcîh olunmuşdır meblağ-ı mezbûrî Ali Bey'e aldırub ve mâ‘adâsın hazîneye gönderesiz ve Mülâzımbaşu Saka Mehmed Ağa'nın bin beş yüz guruşu Harput'un ispençesine emr-i şerîfle salınmışdır şimdiye dek akçesi haklaşmış ise emr-i şerîfin zuhûruna edâsın sicil ve hüccet itdirüb emr-i âlîyle bu cânibe varan adamla gönderesiz ki emînin hazîne mukâta‘a defterlerinde mahsûb itdirüb emr-i şerîf temessük için alınubile.

el-Fakîr Mehmed

s.136/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sâbıka Pertek Sancağı'nda (boşluk) Nâhiyesi'nde vâki' Ribat nâm karye ahâlîsinden olub hâlâ Kasaba-i Harput'da sâkin olan (boşluk) nâm kimesneler ve sâ'irleri ordû-yı hümâyûnuma gelüb 'arz sunub ve mukaddemâ karye-i mezbûrede sâkin iken dalma nokdasından kalkub kimimiz on beş ve kimimiz yığirmi beş seneden berü Harput'da sâkin olub her sene fermân olunan 'avâriz ve nüzül ve sâ'ir tekâlîf ahâlî-yi kasaba ile ma'en edâ idüb karye-i mezbûrede 'alâkamız olmayub 'avâriz i'câbı ider evlerimiz ve yerlerimiz yoğiken hâlâ Pertek Kazâsı'nda yeni köy zâbiti olanlar mücerred celb ve ahz için bizi hilâf-ı şer' (ve) kânûn rencîde eylemekden halî değıldir hayfdır deyü bildirüb men'i bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemeğın kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda husûs-ı mezbûra mukayyed olub göresiz fi'l-hakîka kazıyye i'lâm olunduğı gibi olub mezbûrlar ol-mikdâr zamândan berü gelüb kasaba-i mezbûrede tavattun idüb ve her sene cem'i fermânım olan 'avâriz-ı dîvâniyye ve nüzülların ve tekâlîf-i sâ'irelerin ahâlî-yi kasaba ile ma'en edâ idüb karye-i mezbûrede tasarruflarında 'avâriz i'câb ider evleri ve yerleri olmayub taraf-ı âherden dahl olunmak lâzım değıl iken Pertek Sancağı'nda vâki' yeni köy zâbiti olanlar mücerred celb ve ahz için mukaddemâ siz Ribat nâm karyede sâkin idiniz deyü hilâf-ı şer' ve kânûn bunlardan akçe taleb idüb dahl ve rencîde eyledikleri vâki' ise men' ve def' idüb bir def'a fermân olunan tekâlîflere edâ eylediklerinden sonra tekrâr emr-i deftere mugayir bunları kimesneye rencîde ve remîde itdirmeyesiz husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunmalu itdirmeyesiz şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazar bu hükmü hümâyûnumu mezbûrların elinde ibka' idüb 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi el-yevmü'l hamis şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.136/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Harput mukata'asının emîni Batu Hasan fevt olub mukata'ayı mezbûre halî ve mâl-ı mîrî zâyî' ve telef olmak ihtimâli olmağla Harput sâkinlerinden Behram Çavuş mukata'a-yı mezbûrenin düşen bâd-ı hevâ ve fevâ'id ve 'avâidin ma'rifetin ile mîrî için ber-vech-i emânet zabt ve kabz ve müfredâtı

defteriyle âher-i hal hazîne itdirilmesi lâzım gelmeğın tezkire irsâl olundu vardıkda gerekdir ki mukata‘a-yı mezbûra tâbi‘ bâc-ı ubûr ve kapun hakkı ol-cânibde Piyâle'yle sipâriş olunmuşdır dahl itmeyüb zıkr olunan mukâta‘aya bu cânibden menfî emîn varıncaya değın mukata‘a-yı mezbûreden düşen bâd-ı hevâ ve sâ‘ır fevâ‘id ve ‘avâidi âhere şer‘le mîrî için mezkûr Behram Çavuş'a emânet tarikiyle zabt ve kabz ve müfredâtıyla defter itdirüb haric ez-defter bir nesne kodurmayub ve zâyi‘ ve telef ve kimesne belîğ ve ketm itdirmeyüb bi't-tamâm her ne hâsıl olursa der-kese ve mühürlü Amid hazînesine gönderüb teslîm itdirüb ve yazub bildiresiz ammâ mevâzı‘ ve mesâk ile mabeyninde mâl-ı mîrî gadr ve zarar olmasından bi-gâyet hazer idüb bâb-ı ikdâmda dakîka fevt eylemeğın tahrîren fî'l-yevmi'l-hamisi'l-‘işrîn-i şehr-i Saferü'l muzaffer min şühûr sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

Derkenâr bâc-ı ubûr Piyâle Bey'e sipâriş olunmuşdur ve kapun hissesin cem‘ine bu cânibden adamlar gitmişdir ziyâde dahl itmeyüb bâd-ı hevâ düşen fevâ‘id ve ‘avâidi defter ile Behram Çavuş'a zabt itdiresiz sah.

el-Fakîr Mehmed

s.137/b.1:

Defter oldur ki Şam muhâfazasında olan Vezir-i Ruşen Zahir Mehmed Paşa Hazretleri ile Başdefterdâr sa‘âdetlü Bekir Paşa Hazretleri'nin ağalarından Mehmed Çavuş sefer-i hümâyûna gideriken kazâ-yı Harput'da merhûm olub muhallefâtı Diyarbekir defterdârı cânibden dîvân tezkiresiyle Ahmed Ağa zabtına gelmekle şer‘-i şerîfde defter olunub defter mücebince merkûm ağaya teslîm olunmuşdır.

eyer mükemmel raht sade kilim kara terkeş ferace köhne sahan
‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 an-kürk ‘aded 1

‘aded 1

çenber kulanı kumaş kaftan topuz
‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1

tencere sahan köhne gırâr çift busus eyer hekbesi fener kazma dülbend monlâ
‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 2

def‘a köhne don ve gömke peştamal na‘l kim sicim belbun kaşuk belic halka
dülbend ‘aded 1 çift 1 ‘aded 1 ‘aded 2 ‘aded 1 ‘aded 1 ‘aded 1 çift 1

fürûht olunub üzerine harc olunmuşdur

yeniçeri çavuşların görmüştür

<u>at binek</u>	<u>şişhane</u>	<u>leğen</u>	<u>İbrik</u>	<u>matara</u>	<u>çizme</u>	<u>tobra bez</u>
‘aded 2	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 2

kıymet guruş esedî 14

<u>çakşur</u>	<u>mızrak</u>	<u>delise</u>	<u>kilim</u>	<u>yorgan</u>	<u>çanah</u>
‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1	‘aded 1

Atı iki olub birisi cânib yeniçeri çavuşu Ilgar ile gitmekle hizmetkârından bî-
haber adamların bakdırub gitmişdir deyü hizmetkârının takrîridir.

s.137/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî‘at-me‘âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrûhu ba‘de-s-selâm inhâ' olunur ki dârendegân-ı mektûb Kocacan ve sâ'irleri bu cânibe gelüb bundan akdem dedeleri Pertek Sancağı'nda vâki‘ Ribat nâm karyede sâkin olur iken zalimi(n) zulmünden perâkende olub on seneden berü varub Harpurt Sancağı'nda sâkin olub lâzım gelen hukuk ve rüsûmun ve sâ'ir harcı Harpurt'da edâ ider iken hâlâ Ribat nâm sipâhîsin tekrâr harc taleb idüb hilâf-ı şer‘ ve kânûn rencîde eyledükde ve bu bâbda ellerinde emr-i şerîf olduğun bildirüb mücebince rencîde olmamaları için mektûb taleb virilüb vardukda gerekidir ki göresiz fi'l-hakîka mezbûrlar ol-mikdâr zamândan berü Harpurt'da sâkin olub harcların oturdukları yerde edâ ider iken ellerinde emr-i şerîf var iken Ribat sipâhîleri ol-vechle yerlerinden kaldırub ve harc taleb ile rencîde eyledüğü vâki‘ ise men‘ idüb ellerinde olan emr-i şerîfe mugayir ve hilâf-ı şer‘ ve kânûn mezbûrları kimesneye rencîde ve remîde itdirmeyüb tekrâr şikâyet itdürmeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Ramazân sene sitte ve selâsîn ve elf.

sah

pençe

Be-medîne-i Amid

s.137/b.3:

Defter _____

Oldur ki Şam-ı Şerîf Yeniçerilerinden olub bundan akdem Şark seferine me'mûr olan Abdullatif Beşe ibn-i Ahi yolda hasta olub gelüb Kazâ-yı Harpurt'da bi-emr-illâhi-te‘âlâ vefât idüb Kazâ-yı Harpurt'da yeniçeri serdârı olan Mustafa Beşe ma‘rifetiyle muhallelâtı defter olunub metrûkâtı müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı oğlu Hızır'a Şam-ı

şerîfde yeniçeri ağası ve ser-bölüke mektûb ile teslîm olan metrûkâtdır ki beyân olunur.

Tahrîren fî evâsıt-ı Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

kır bargir Sincane köhne kilim alaca köhne gırâr çenber kulanı kanzime

‘aded 1

‘aded 1

hasıl 1

‘aded 1

‘aded 1

köhne hırvanı kırmızı köhne demür

‘aded 1

‘aded 1

köhne dülbend kavuk köhne kıt‘a tencere sagir tas nakdiyye guruş esedi

‘aded 1

‘aded 1

‘aded 1

‘aded 1

‘aded 69

mine'l_____

İhrâcât-ı berây-ı techîz ve tekfîn-i kefen ve mezâr ve sâ'îr harcına

sarf şude

ve sâ'îr mesârifine

berây-ı resmî

ve harc-ı mahkeme

guruş ‘aded 11

guruş 10

kısmet guruş ‘aded 2

guruş 2

yekûn_____

guruş harc

ve bâkî metrûkâtı müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı oğlu Hızır bin

‘aded 25

Yusuf nâm kimesneye teslîm nakid

s.138/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma‘lûm ola ki hâliyâ ‘izzetlü ve rif‘atlü başdefterdâr paşa hazretlerinin adamlarından olub Dergâh-ı Ali çavuşlarından olan Mehmed Çavuş Şam askeriyle gelür (iken) ayrılıb Harpurt'a varub bi-emr-illâhi te‘âlâ fevt olub ve mezbûrun oğlu defterdâr paşa hazretlerinin yanında olub ne mikdâr muhalledâtı var ise cümlesin alub bu cânibde olan vekîllerine teslîm eylemek için tezkire tahrîr olunub irsâl olundu vardiğda gerekdir ki mezkûr Mehmed Çavuş'un ne mikdâr at ve esbâbı var ise bir danesin zâyi‘ ve telef itdirmeyüb ma‘rifet-i şer‘le cümlesin müfredât defter ile varan adama teslîm ve bu cânibe irsâl eylesesiz ki bu cânibde ‘izzetlü defterdâr paşa hazretlerinin vekîline teslîm oluna. Tahrîren fî evâsıt-ı Safer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.138/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma‘lûm ola ki Harpurt haslarının emîni olan Batu Hasan fevt olub zimmetinde küllî mâl-ı mîrî bâkî kalmağla ol-cânibde olan dükkânda ve

kahve-hânesi ve ne mikdâr koyun ve çift ve kul ve câriye ve at ve katır ve sâ'ir mâl itlâk olunur tecemmülât ve muhalledfâtı var ise ma'rifet-i şer'le defter olunub enfa' bahâsıyla cânib-i hayrından bey' eylemekle ve akçesin müfredât defter ile teslîm-i hazîne eylemeye ve bundan mâ'adâ bin otuz senesinden berü emîn mezbûrun her kimin mahsûl ve rûsûmundan bâkî ve 'alâkası var ise anı dahi yerli yerinden şer'le teftîş ve tefahhus idüb şer'le zuhûr-ı kelâmları cem' ve tahsîl ve yine müfredât defter ile getürüb teslîm-i hazîne eylemek için tezkire ile kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed Ağa zîde mecdühu ve hazîne kâtiblerinden Kâtib Salih Çelebi zîde kadrühu ta'yîn ve irsâl olundu vardıkda gerekdir ki müteveffâ-yı mezbûrun tecemmülâthâne ve cümle muhalledfâtın ve gerek dükkânda ve kahve-hânesinde ve koyun ve çift ve kul ve câriye ve at ve katır ve sâ'ir davar ve mâl itlâk olunur her nesi var ise şer'le zuhûr itdirüb defter eyledikten sonra cânib-i mîrîden bey' men yezid ile bey' itdirüb ve bin otuz senesinden berü her ne nakîr-i kıtmîr bakayâsı ve mahsûl ve rûsûmu ve sâ'ir mahsûb ve deyni var ise anı dahi yerlü yerinden merkûm ile şer'le tahsîl itdirüb cümle muhalledfâtı ile müfredât üzere defter eyleyüb akçesiyle mahz ve mühürlü defter ile götürüb teslîm-i hazîne itdiresiz muhalledfâtına ve gerek dükkânda ve kahve-hânesine ve sâ'ir mâl ve eşyâsına bir ferdî dahl ve nizâ' itdirmeyüb eslemeyenleri ismi ve resimleri ile yazub bildiresiz ki mîrîye hazer itmeye zâhil oldukları sa'âdetlü sadr-ı a'zam hazretlerine ve başdefterdâr paşa hazretlerine vuku'ı üzere 'arz oluna el-hâsıl mezbûrun zimmetinde hayli mâl bâkîdir duyurmadan yerinde olmaz rızâmca iderseniz sonra size tazmîn itdirilür mâl-ı pâdişâhîye bey' idüb bâb-ı dikkat-i ikdâmda dakîka fevt eylemeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i Safer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

Derkenâr ve emîn-i mezbûrun mühürün bir keseye koyub ve mühürleyüb götüresin ve bin otuz altı senesinin maktû'âtından ve mahsûlâtından nüzül târihiyle fevtinden sonra mevâcib tarikiyle emîn mühürüyle memhûr tezkire ibrâz idüb mâliyyet virüb haklaşmışuz deyü nizâ' ider olursa makbûlümüz değüldür ve emînin cümle harc ve tasarrufu ma'lûmumuzdur ol-dahi makbûle değüldür mâdem ki ol akçenin sâhibi gelüb yine harc itdikde ve virdikde hakikat üzere bildirmeye ve bin otuz yedi senesinin ispençesi akçesinden bin beş yüz guruş Mülâzımbaşî Saka Mehmed Ağa emr-i şerîf ile sâliyâne emînine rehn idüb alub haklamış ise emr-i şerîf bu cânibe gönderesiz temessük için hazînedede hıfz oluna.

el-Fakîr Mehmed

s.139/b.1:

Vech-i tezkire budur ki mukata‘amız tecdîdi için dârende-yi hurûf Dergâh-ı ‘Âlî sipâhîlerinden Piyâle Bey Diyarbekir'de paşa hazretlerine ve defterdâr efendiye ve küttâb ve huddâm-ı hazîneye kalması için üç bin ‘aded riyâl gurusu masrâf idüb zikr olunan üç bin ‘aded riyâl gurusu bin otuz yedi Muharremi guresinden vâcibül-edâ ve lâzimül-kazâ deynimiz olmağın tezkire virildi ki meblağ-ı mezbûrî edâ itdikde tezkiremiz alub şukka iderüz. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Hasan Emîn-i Harput

s.139/b.2:

Budur ki Kazâ-yı Harput Kal‘ası sâkinlerinden Dergâh-ı ‘Âlî sipâhîlerinden Piyâle Bey mahfil-i kazâyâ hâzır olub şöyle takrîr-i kelâm idüb didi ki Harput mukâta‘âtı emîni olan Hasan beni mukata‘at-ı mezbûreye tecdîdi için Diyarbekir'e gönderüb olıgeldüğü üzere paşa hazretlerine ve defterdâra ve küttâb-ı hazîneye ve huddâmına kendü bağımndan üç bin ‘aded riyâl gurusu masrafım olmağın masrafım kabûl eylemeğın yedime bin otuz altı şehr-i Zi'l-hiccenin evâ'ili târihiyle müverrah-ı vehm ile mahtûm tezkire virmişdir el'an zimmetinde üç bin gurusu akçe kalub ba‘dehû işbu bin otuz yedi şehr-i Saferü'l-muzafferinin beşinci günü ‘aded-i ağnâm rüsûmu tahsîl için gidüb Ebu Tahir'e tâbi‘ Samakto nâm karyede vefât eylemişdir yedime virdüğü memhûr deyn tezkiresin nazar olunub mücebince kîbel-i şer‘-i şerîfden hüccet-i şer‘iyye virilmesi matlubımdır deyü merkûm-ı merhûm Emîn Hasan Bey'in deyn tezkiresin ibrâz idüb yedimde olan deyn tezkiresi merkûm Piyâle Bey'in takrîrine muvâfık görölmeğın mücebince sicil ve hüccet olunub yedine bir sebep-i temessük vaz‘ olunur ki lede'l-hâce müzekker maceri ola. Tahrîren fî târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Beşe Serdâr, Seyyid Mehmed bin Mir Çelebi, Mustafa Çelebi Kemhâcızâde, Bayram bin Mansur.

s.139/b.3:

Budur ki Karye-i Alpavud sâkinlerinden olan Murtaza Çelebi bin Hüseyincan Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfe gelüb şöyle i‘lâm-ı hâl eylediği mübârek Saferin evvel cum‘a gecesini Çöteli nâm karyeden Şeyh Musa nâm kimesne yanına gelüb

hizmetkârım olan Şâhvirdi bin Şeyhi nâm kimesneye gel gidelüm ma'an eyledüğüm damın üzerine toprak at diyüb ben ve mezbûr Şâhvirdi varub mezkûr Şeyh Musa'nın cedîd binâ eyledüğü evinin içine girdük Hâcî Bayram ve Hâcî ve karye ahâlîsi 'umûmen ma'an dam içinde kimi toprak suvarub ve kimi dahi niceden yukarı toprak atarken hikmet-i rabbânî damın kerânı üzerisinden kırılıb mezbûr Şâhvirdi altında kalub fevt olmuştur üzerine varılıb keşf olunmasın taleb iderüm didikde kıbel-i şer' den Kâtib Abdurrahman Çelebi ve Müslim Ağa tarafından Halil Ağa birle zeyl-i sicilden isimleri mestûr olan müslümanlar ile üzerine varılıb Karye-i Çöteli'de mezbûr Şeyh Musa cedîd binâ eyledüğü damın kerânı kırılıb ve mezbûr Şâhvirdi zikr olunan damın içinde yatur görölüb eser-i cerâhatı nazar olundukda sol kolı küreğinden kırılıb ve ağzından ve burnundan ve kulağından kan gelüb ve ağzı ve burnu cümle toprak dolub fevt olmuş göröldükden sonra Kâtib mezbûr Abdurrahman tahrîr idüb getürüb sicil-i mahfûza kayd olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hüseyincan Ağa, Monlâ Ömer Erzurumlu, Bayram bin Tanrıvirdi, Bahşiş Karaca, Ali Koca Şemsi ve gayrihim.

s.140/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil (olacak) ma'lûm ola ki sen ki kâdısın hâlâ ordu-yı hümâyûnuma 'arz gönderüb kazâ-yı mezbûran bin otuz yedi senesi için ihrâcî fermân olunan bedel-i nüzül akçesinin cem'ine me'mûr olan silâhdârlardan seksen beşinci bölükde yevmî on dokuz akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan Hasan İsa zikr olunan bedel-i nüzül akçesin mukaddemâ irsâl olunan emr-i şerîfde ta'yîn ve nasbım olunduğu üzere almağa râzı olmayub cebren ve kahren her bir hânedan yığirmi sekiz guruş cem' eyledükden gayri nüzül akçesine mübâşeret itmezden mukaddem dörtyüz yetmiş guruşumuz ve yem ve yemek için ikişer kile arpa ve birer kile buğday ve birer vukiyye yağ ve bunun emsâli me'kûlat ve nice zulm ve ta'addî eylemişdir hayfdır deyü men'î bâbında emr-i şerîfim ricâsına ilhâf eyledikleri i'lâm eylemeğın mukaddemâ virilen emr-i şerîfe kayd olunduğu üzere on beşer guruşdan gayri alınmaya deyü emr idüb buyurdum ki hükmü şerîfimle işbu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zümre-yi sipâhîyândan Yusuf zîde kadrûhu vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı sa'âdetim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşrûh üzre kazâ-yı mezbûrdan ihrâcî fermânım olan bedel-i nüzül akçesin

cem'ine me'mûr olan mübâşir-i merkûm mukaddemâ irsâl olunan emr-i şerîfimde ta'yîn ve nasbım olunduğu üzere almağa kanâ'at eylemeyüb hilâf-ı şer' ve kânûn ve mugayir-i emr-i hümâyûn cebren ve kahren her bir hânedan yigirmi sekiz guruş cem' eyledüğünden gayri hıdmet nâmına ol-mikdâr guruş ve yem ve yemek için zikr olunan mikdâr-ı tereke ve yağ cem' eyledüğü vâki' ise min-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugayir-i emr-i münîf fukarânın zikr olunan bedel-i nüzül akçelerin her bir hânedan on beş guruş hesâbı üzere cem' ve tahsîl itdirüb hilâf-ı şer'-i fermân ve mugayir-i emr-i hümâyûn ziyâde akçelerin aldurmayasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve 'işrin-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

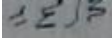

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Erzurum

s.140/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-yı mezbûr re'âyâsı hâlâ ordu-yı hümâyûnuma gelüb 'arz-ı hâl sunub bizim bedel-i nüzulumuz cem'ine me'mûr olan silâhdârlardan Hasan vâki' olan bedel-i nüzül akçelerin her bir hânedan sâ'ir kazalar re'âyâsından alduğu üzere on beş guruş hesâbını almağa râzı olmayub benim deynimin ve sâ'ir masârifinden mâ'adâ yigirmi yedişer guruş taleb idüb alub zulm ve ta'addî eylemekden halî değüldür men' olunub hilâf-ı emr-i şerîf on beş guruşdan ziyâde alduğu guruş alıvirilmek bâbında emr-i şerîf virilmek ricâ iderüz deyü nizâm eylemeğin vech-i meşrûh üzere olmak emr idüb buyurdum ki hükmü şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi kazâ-yı mezbûrdan işbu sene-yi mübârekede cem' fermânım olan bedel-i nüzül akçelerin mîrî için hâne başına on beş guruş cem' itdirüb bundan ziyâde bir akçelerin aldirmayasız şöyle ki şimdiye değin on beş guruşdan ziyâde alınmış ise ba'de's-subût ihticâbına alıvirüb emr-i şerîfime muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve 'işrin-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Erzurum

Kazâ _____ i

Harput Musul nüzül vâcib sene

der'ûhde-yi Hasan İsa

hane_____	kıymet_____	guruş
306	15	
akçe_____		
26700		
el-bâkî_____		
akçe_____	el-bâkî_____	
an ordu-yı hümayûn 26944	29080	

s.141/b.1:

Fazîlet-şî'âr Kâdı Efendi ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrühu ba'de's-selâm i'lâm ve inhâ' olunan budur ki hâliyâ kendü develerimizden on beş on altı katar devemiz adamlarımız ile ol tarafa gönderilmiştir inşaillâhu te'âlâ vardukda bir hoşça görüb gözedüb arpa ve saman ve sâ'ir lâzım gelen mühimmâtların akçe ile tedârik itmede her vechle bedel-i mukayyed ve ihtimâm eylesesiz vücûda gelen hizmetiniz zâyî' olmayub mürâ'ât olunursız bâkî ve'd-duâ.

Derkenâr ve bizüm reîs'ül-küttâb Abdullah Efendi'nin dahi üç katar devesi irsâl olunmuşdır bilici gözüyle sah pençe

s.141/b.2:

'İzzetlü ve fazîletlü Efendi Hazretlerinin meclis-i fazîlet-şî'âr ve mahfil-i şerî'at-mirârlarına dürer-i da'vât-ı sâfiyyât ithâfindan sonra muhibbâne inhâ' olunan budur ki hâliyâ sâhib-i devlet efendimiz hazretlerinin on beş ve on altı katar ve bu muhibbânızın dahi dört katar ve dört devemiz ol-cânibe irsâl olunmuşdır inde'l-vusûl müşârün-ileyh hazretlerinin mektûb-ı şerîfleri mücebince 'amel buyurulub zikr olunan develerin mühimmâtların ve adamlarının levâzımın görüvirmek bâbında nüzül hüccet buyrıla ki bu husûsda vücûda gelen lütfunuz zâyî' olmayub ihkak-ı muzâ'af mükâfât olunur ve 'izzetlü karındaşımız Reîs'ül-küttâb Abdullah Efendi Hazretleri'nin dahi üç katar develeri ma'en irsâl olundu atların dahi gerçek mühimmâtları her ne ise bilici gözüyle inşaillâh varıldıkda cümle masraf edâ olunur bâkî ve'd-duâ.

Derkenâr ve 'izzetlü müsellim ağa hazretlerinin huzûrlarına dahi dürr-u duâ'dan sonra husûs-u mezbûrda atların dahi küllî muâfâtları me'mûldür.

Mahlas Mahallî Kethüda Resmî Sadr-ı a'zam

s.142/b.1:

Meclis-i şerîf-i şerî'at şî'âr ve mahfil-i din-i münîf-i ma'delet-disâr hazret-i mevlânâ-yı el-hâkimü'l-'adl be-kazâ-i Diyarbekir muhızrallah mecdühû ve be-huzûrû'l-mevâlî el-muharremun Diyarbekir eyâletinde Harpurt ve Siverek ve Çermik ve Mardin ve Erzurum cânibinden vilâyet-i mezbûreye varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât efendileri zîde fazlühum ilâ yevm'i'l-yevm bî-gusûn tahiyyât-ı sâfiyyât ve teslîmat ithâfindan inhâ ve i'lâm olunan budur ki vilâyet-i mezbûrelerde sâkin olan yeniçeri taifesi 'umûmen bizim sefer-i hümâyûna me'mûr olmuşlar iken ve defa'âtle tenbîh olunmuş iken min vakt ü zamânla gelmeyüb kendü havalarında oldukları için tehîm olmuşlardır bizzât mu'accele gelmeleri için haklarında hattı hümâyûn-ı sa'âdet-i mukırrun varid olmuşdır imdi pâdişâhın kulları uğur-u hümâyûnlarında can ve başların fedâ idüb bir an ve bir sa'ât firâr itmeyüb mahall-i me'mûreye dahil olmak gereklidir bu tenbîh için yeniçeri çavuşu (kıdvetü'l-emâsil) ve'l-akrân Hasan Çavuş zîde kadrühu nasb ve ta'yîn olunub huzûr-u şerîfinize irsâl olundu lede'l-vusûl me'mûldur ki kazâda ve kuralarda ve mahmî-i şer' olan yerlerde muhkem-i tenbîh idüb üç günden sonra evlerinde firâr itmeyüb fermân-ı şehn-şâhi üzere gelüb (boşluk) nâm mevzi'de yerim mevcûd bulunmak gereklidir şöyle ki mukayyed olmayub kendü kâr u kesb ve havalarında olanları vuku' üzre isim ve resimleri ve bölükleri ve sâkin oldukları yerleri ile defter itdirüb defterlerin imzâ idüb mezkûra teslîm ve bu cânibe 'arz eylesiz ki ana göre tezkireleri görüle dirlikleri kat' olundukdan sonra muhkem haklarından geline bu sefer-i hümâyûnı sâ'irlerine kıyas itmeyüb her biri âgâh olalar ve gelüb odalarında mevcûd bulunalar ve sefer-i hümâyûna gelmeyenler şimdiden sonra pâdişâhımızın kulları değüllerdir min-ba'd kendü başlarına ve kesblerinde sa'âdetlü pâdişâhımızın nisâb-ı hümâyûnları yokdur sâ'ir şehirlüler kefil olurlar imdi ana göre tedârik idüb gayret ocağı elden komayalar daîm yüz aklarıyla ocak halkından sadır olgelmişdir sa'âdetlü pâdişâhımızın nimet-i celiyesi imdi helâl olsun gelmeyenlerin veballeri boyunlarına dirlikleri kat' olunur bilmiş olalar ve siz ki bu hizmete me'mûr olan ve yeniçeri serdârisiz celb ve ihdâsıyla müsâmaha idecek olursanız sonra ol-vechle gadrınız ve cevâbınız makbûl değüldür sonra nedâmet mukarrerdir bi-gâyet ihzâr üzere olub basiret üzre olasız bâkî hemîşe 'ilm-i fazâildir der-seccade-i şerâyi'-i ilâhî ilâ-yevmi'l-kıyâme mahkemâtları el-ıyd. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce-yi mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Halil Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı 'Âlî

s.142/b.2:

Fazîletlü (boşluk) Efendi Hazretlerinin huzûrlarına tahiyât-ı sâfiyyât ithâfından sonra inhâ' olunur ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrühu ba'de's-selâm inhâ olunur ki hâliyâ Di(yar)bekir'den ordu bâzârına ihrâc olmağın taht-ı kazânuzdan dahi olıgeldüğü üzere ordu bâzârına çıkardub göndermeniz için mektûb tahrîr olunub adamlarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa zîde kadrühu irsâl olundı vardıkda gerekdir ki bu husûsa mukayyed olub taht-ı kazânuzdan olıgeldüğü üzre müstevfî ordu bâzârı ihrâc idüb varan adamlar mezkûr masrafı gönderüb ihmâl ve müsâhele ve 'avk ve te'hîr eylemeyesüz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Mustafa Kâim-makâm hâlâ

s.142/b.3:

Fazîletlü (boşluk) Efendi Hazretlerinin huzûrlarına dürer-i duâ takdîminden sonra inhâ' olunur ki sâhib-i devletimiz hazretlerinin katarlarında garet olunub sefere irişdirmeğe birkaç katır lâzım olmağla sancaklardan akçemiz ile bir re's katır alıvirilmek bâbında bu mektûbı tenbîh buyurmuşlardır imdi mektûb birle bizim Ali Ağa vardıkda gerekdir ki taht-ı kazânuzdan akçemiz ile bir re's a'lâ yüke yarar katır tedarik itdirüb buyurdum ki hüccet eyleyesiz.

el-Fakîr Mustafa Kâim-makâm hâlâ

s.143/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-ke'lâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-yı mezbûrun defterde mukayyed olan üçyüz on bir 'avârız hânesinden bin otuz yedi tarihine mahsûb olmak üzere tahsîli fermânım olan bedel-i nüzül akçelerinin cem' silâhdârlardan seksen beşinci bölükde yevmî on dokuz akçeye mutasarrıf olan Hasan İsa nâm kulıma tefevvüz ve sipâriş olunub eline emr-i şerîfim virilmiş idi imdi mukaddemâ vech-i meşrûh üzere virilen emr-i şerîfim mücebince ale't-ta'cîl ihtimâm-ı hıdmet itdirilmek emr idüb buyurdum ki;

Vardıkda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi mukaddemâ götürülen emr-i şerîfim mücebince kazâ-yı mezbûrede tahsîli fermânım olan bedel-i nüzül akçelerin ale't-ta'cîl taleb ve tahsîl ve 'ahz ve kabz itdirüb ihtimâm-ı

hıdmet itdürülmek ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz ihmâl ve müsâhele ve ‘avk ve te'hîr eylemeyesiz hâsıl olan akçeyi hâne hesâbınca tamâmen keseleyüb ve mühürleyüb mezbûr kulım ve yarar ve mu‘temed-i ‘âlîye adamların ile irsâl ve ordu-yı hümâyûnum hazînesine teslîm itdirüb kat‘-i ‘alâka itdiresiz âherden bir ferdî dahl itdirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî yevmi's-sânî şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Kışla

s.143/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keâm Harput Sancağı'nda vâki‘ olan kâdılar zîdet fazlühüm tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki hâliyâ Musul Beylerbeyisi olan emîrû'l-ümerâ‘l-kirâm Ebubekir dâme ikbâlühû ordu-yı hümâyûnuma adam gönderüb livâ-yı mezbûr mukaddemâ ber-vech-i arpalık kendünün üzerinde iken hasları karyeleri toprağında hâsıl olan darunun bin otuz altı senesinde vâki‘ olan ‘öşrin kendünün tahvîl tarihine düşüb adamı kabz itmek murad eyledükde hâlâ livâ-yı mezbûre ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan emîrû'l-ümerâ‘l-kirâm Yakub dâme ikbâlühûnun adamları bizim tahvîlimize düşüyor diye nizâ‘ idüb mahsûlüne gadr eyledüklerin bildirüb hükmü hümâyûnum ricâ itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle müşârün-ileyhin adamı vardukda siz ki kâdılarsız bu bâbda her biriniz tamâm-ı mukayyed olub onat vechle hakk üzere teftîş ve tefahhus idüb göresiz sene-i mezbûrede livâ-yı mezbûr hasları karyeleri toprağında hâsıl olan darının bi-hasebi‘ş-şer‘ ve'l-kânûn vâki‘ olan ‘öşrin müşârün-ileyh Ebubekir dâme ikbâlühûya hükm idüb müteveccih olanlarından bi-kusûr âher sene alıvirüb min-ba‘d hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve mugâyir-i emr-i hümâyûn mûmâ-ileyh Yakub dâme ikbâlühûnun adamlarına ve âherden bir ferdî dahl ve ta‘arruz itdirmeyesiz eslemeyeni yazub serdâr-ı zafer-şi‘âra ‘arz eyleyesiz şöyle bilesiz ve ba‘de'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumuz mûmâ-ileyhin adamı elinde ibka idüb ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı ()

s.144/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrûhu ba'de's-selâm inhâ ve i'lâm-ı muhibbâne olunan hâlâ Diyarbekir ve Mardin ve Musul ve Van ve olcâniblerin etrâfi ve eknâfi muhâfaza olmak mühimmât-ı din u devletden olmağın 'umûmen Diyarbekir Eyâleti'nde olan sancakların ve erbâb-ı tımarın üç binlûsü ve üç binden aşâğısın bizimle ma'en muhâfaza hıdmetine ta'yîn olunub ta'yîn sahrâsında dirnek ve cem'iyet olmak için emr-i şerîf varid olmuştır ana binâen erbâb-ı tımâra tenbîh ve te'kîd olundu me'mûr olan mahalle gelüb dirnek itmeleri bâbında mücidd ü sâ'î olub şehirde münâdî itdirüb ber-vech-i isti'câl avâne itmesine ikdâm-ı tâm eyleyesiz ve bu husûşün adamlarımızdan dârende-yi mektûb Ahmed Bey zîde kadrûhu irsâl olundu vusûlunda gerekdir ki vech-i meşrûh üzere me'mûr olanları şer'le avâne idesiz 'avk-ı te'hîr itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehir-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

pençe

s.144/b.2:

Cenâb-ı fazîlet-me'âb şerî'at-nisâb efendi hazretleri kâmbîm ve kâmyâb el-hâkimü'l mevlâ bi-kazâ-yı Harpurt zîde fazlûhu ilâ yevmi'l-va'adi'l-cevâb tahiyât-ı sâfiyyât-ı mehabbet fuzûn ve teslîmat-ı vâfiyyât-ı meveddet-numun ithâfından sonra inhâ ve i'lâm olunur ki hâliyâ taht-ı kazâ-yı 'adâlet-şi'âr gözde yasakçı olan yoldaşlar ref olunub yerlerine uslûb-ı sâbık üzere ocağımızın emekdârlarından olub on birinci cemâ'atde olub yedi ve seksen beşinci cemâ'atde olan Dervîş nâmân yoldaşlar yasakçı nasb olub işbu mektûb-u muhabbet ve dâd tahrîr olunub huzûr-ı şerîfe irsâl olunmuştır lede'l-vusûl me'mûldür ki üzerlerinden nazar-ı 'abd-ı şerîfiniz dirîg buyurmayub kadîmden olıgeldüğü üzere mezbûrları nefsi Harpurt'un yasakçılık hıdmetinde vech-i 'adalet ve kemâl-i isti'câl ve iştimâli idüb min-ba'd âherden bir ferdî dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz envâ'-i mesâ-i hamiyetiniz mebzûl ve ma'rûf buyurıla bâkî hemîşe-i 'ilm u fazîlet der-seccâde-i şerî'ât müstedam ve bad. Tahrîren fî şehir-i Muharremü'l-harâm sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Mahlas Mehmed Muhâfız-ı Diyarbekir hâlâ

s.144/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Mustafa bin Osman meclis-i şer'ede Karye-i Üçağaç kethüdası Alican ve devletlülerinden Şahvirdi mahzarında ikrâr idüb işbu bin otuz altı sene(sin)de vâki' Zağarcı İbrahim Subaşı zabt idüb Diyarbekir anbarına nakli fermân olunan arpadan mezbûrların iki hânesi olmağla yiğirmi kile arpa ta'yîn olunmağın zikr olunan yiğirmi kile arpa ben alub kabz eyledümki iletüb Diyarbekir'de mîrî anbara teslîm idüb tezkiresin getürecek oldum diyücek mezbûran kethüdalar dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Rebî'ü'l-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Ramazan Beşe, Mehmed el-Hâc Hüseyin, es-Seyyid Mehmed Mir Çelebi ve gayrihim.

s.145/b.1:

Emîrül ümerâ'il-kirâm kebirül-küberâ'il-fihâm zül-kadr ve'l-ihirâm sâhibül-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm sâbika Rakka beylerbeyisi olub ber-vech-i arpalık Harpurt ve Nusaybin Sancakları'na mutasarrıf olan Yakub dâme ikbâlühû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Mardin ve Nusaybin ve ol-câniblerinin etrâf ve eknâfi ve Musul ve Van ve Diyarbekir cânibleri hıfz ve hırâset olunması mühimmât-ı din-i devletden olmağın sefer yarar ve nâmvar ve uğur-u hümâyûn nusret neferunemden envâ-yı hidemât merdân vücûda getürmüş hizmetkâr olduğun ecilden hıdmet-i muhâfazaya me'mûr olanlara sen baş virenim olmak emrim olmağla kendü yarar adamların ve Diyarbekir Eyâleti'nde vâki' el-hakk-ı hallü erbâb-ı tımârın üç binlûsü ve üç binden aşağısın sâbıkâ Musul Beylerbeyi'sin olub ber-vech-i arpalık Hasankeyf Sancağı'na mutasarrıf olan emîrül-ümerâ'ül-kirâm Abdal dâme ikbâlühû ve Mardin ve Nusaybin voyvodaları ve anlara tâbî' olan aşâir ve kabâil ve Kays-ı a'râbî beyleri ve Biruş oğlu ve Ağça Kal'a Beyi olan Aşkarti oğlu ve İbade Beyi dahi sen ki ma'en hıdmet-i muhâfazada olmaları fermânım olmağın sen ki ma'en muhâfazaya me'mûr olanlar ile mu'accelen kalkub hüsn-i ittifâk ile ve i'timâd üzre varub Nusaybin Sahrâsı'nda dirnek ve cem'iyet idüb Musul ve Van câniblerine göz ve kulak dutub 'ibâdullah düşmen-i din hilâfında İtil tarafından bir mahalde nasb ve ta'yîn itmeleri istimâ' olundukda 'ale'l-fevr irişüb def'-i mazarrat-ı a'dâ eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuşdır buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sadır olan

fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi bir an ve bir sa'ât te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb sen ki ma'en hıdmet-i muhâfazaya me'mûr olanlar ve kendü yarar ve dilâver ve cengâverî adamların Diyarbekir Eyâleti'nde vâki' olan erbâb-ı tımârın el-hakk hallü üç bin ve üç binden aşağısın sen ki muhâfazaya me'mûr olanlar ile mu'accelen kalkub varub Nusaybin Sahrâsı'nda dirnek ve cem'iyet idüb ol-sancakların etrâf ve eknâfi muhâfaza idüb ve Musul ve Van ve Diyarbekir taraflarına göz kulak dutub anın eline düşmen bed-endîş tarafından bir mahalle nasb ve ta'yîn ihtimâli istimâ' olundukdan ber-vech-i isti'câl kalkub varub def'-i mazarrat-ı a'dâ ve vilâyet-i mezbûreyi gereği gibi zabt ve hırâset bâbında bezl-i mukarrer ve seferi ma'mûr eyleyüb ihmâl ve müsâheleden ve 'avk ve te'hîr olmağla 'ibâdullah-i te'âlâ bir mahalle zarar u gezend iriştirmekden bî-gayet hazer eylesesiz ve sen ki muhâfazaya me'mûr olanlara mektûb ve adamların gönderüb ber-vech-i müsâra'at getirüb hüsn-i ittifâk ve ittihâd üzere hıdmet-i muhâfazada istihdâm eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Tıbk-ı aslıhi'l-hatr-ı 'aleyh el-fakîri'l-ileyh subhânehu Abdullah bin Ali el-müvellâ hilâfehu be-medîne-i Amid el-mahrûse ufiye anhumâ.

Be-yurd- ı Sahrâ-yı Çölek

s.146/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harpurt ve Çüngüş kâdılarını zîde fazlühüm tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki taht-ı kazânuzda bin otuz (altı) senesinde ihrâcı fermânım olan her bir hânedan on beş gurus bedel-i nüzül akçelerin mu'accele cem' ve tahsîl idüb hâsıl olan akçeleri mevkufât defteri mücebince iletüb Diyarbekir'de dahi iştirâsına me'mûr olan Kethüdayeri Küçük Halil zîde kadrühuya teslîm idüb yedinize temessük almanız fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşrûh üzere târih-i mezbûrda ihrâcı fermânım olan her bir hânedan on beş gurus bedel-i nüzül akçelerin mu'accele cem' ve tahsîl idüb defterinle Diyarbekir'e iletüb mûmâ-ileyh Halil zîde kadrühuya mevkufât defteri mücebince teslîm idüb yedinize temessük alması şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevm-i 'aşer-i şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı İbar(?)

s.146/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ sefer-i hümâyûna me'mûr olan Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinin ve yeniçeri taifesinin zahîrelerine külli müzâyaka olmağla taht-ı kazânuzda cem'-i fermân olunan nüzül akçesiyle zahîre iştirâsı fermân olunmağın mu'accele cem' ve tahsîl idüb gönderüb dahil-i hazîne itdirmeniz mühimmâtdan olmağın tezkire ile irsâl olundu vardiğda gereğdir ki bir an ve bir sa'ât te'hîr ve tevakkuf ve bu zamânı sâ'îr zamâne ve emr-i mühimmi gayri umûra kıyâs itmeyüb taht-ı kazânuzda cem'-i fermân olunan nüzül akçelerin emr-i şerîf mücebince yerlü yerinden cem' idüb bir habbesin ve bir akçesin bâkî ve 'alâka kodurmayub ve bir vech ile ta'allül ve 'inâd itdürmeyüb ve bu sene fûrû-nihâdelerine olan hânelerin dahi bu sene zahîreye dahilden akçelerin bu sene cem' ve tahsîl itdirüb bi't-tamâm cem' ve tahsîl olundukdan sonra der-kese ve mühürlü ve mübâşir ile bu cânibe gönderüb teslîm itdüresiz defter ve emânetle zahîre iştirâ olması ihmâl ve müsâheleden 'avk ve te'hîr ve ta'allül ve tahlîfden hazer eyleyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehri Zi'l-hicce'ti's-şerîfe min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.147/b.1:

Fazilet şî'âr Efendi Hazretlerinin huzûrlarına dürer-i duâ takdîminden sonra inhâ olunur ki dârende-i mektûb Mustafa bu cânibe gelüb Harput Kal'ası'nın dizdârı olub cümle neferânı kendüden rızâ ve şükrân olub ve hıdmetinden kusûrı ve 'azli îcâb ider hali yoğken âherden Ali nâm kimesne bir tarikte dizdârlığı alub gadr itdükden gayri mezbûrun kulakları sağır olub hıdmete iktidârı olmamağla (diz)dârlığı gerü kendüye ibkâ ve mukarrer kılınub mücedded berât itdirdüğün bildirüb mücebince muhâkemât-ı mektûb taleb itmeğın virildi vardiğda gereğdir ki zikr olunan dizdârlığı elinde olan berâtı mücebince vazîfe-i mu'ayyenesiyle olıgeldüğü üzere merkûm Mustafa zîde kadrühuma zabt ve tasarruf itdirüb min-ba'd bi-vech dahl iden ve mezkûr Ali'yi ve âherden bir ferdî dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Mustafa Kâim-makâm hâlâ

s.147/b.2:

Emîrû'l ümerâ'il-kirâm kebirû'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm sâbık Maraş beylerbeyisin olub ber-vech-i arpalık sâncâğından ma'zûl olan Yakub dâme ikbâhühu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki size yarar ve nâmdar ve uğur-u hümâyûn 'izzet makrûnumda enva'-ı hıdemât-ı mirûrun vücûda gelmiş emekdâr olub her vechle mahall-i 'inâyet ve müstahakk ve 'utûfet olduğunuz ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i 'inâyet-i şâhâne ve mezîd-i re'fet-i mülûkânem zuhûra getirüb işbu sene sitte ve selâsîn ve elf Zi'l-hiccesinin on birinci gününden Harpurt ve Nusaybin Sâncâğı sana tevcîh ve 'inâyet idüb i'lâm için ta'yîn olunmuşdır buyurdum ki ber-vech-i arpalık emrim üzere bir an ve bir sa'ât tevakkuf ve te'hîr itmeyüb varub zikr olunan Harpurt ve Nusaybin Sâncâğı'na mutasarrıf olub hıfz u hırâset-i memleket ve zabt u sıyânet-i ra'ıyyet bâbında mücidd ü sâ'î olasız ve adamın gönderüb yerlerine ihrâc itdiresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-hiccet-i şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Çölek

s.148/b.1:

Fazîlet şî'âr Efendi Hazretlerinin huzûrlarına dürer-i da'vât-ı sâfiyyât ithâfindan sonra olunur ki Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden Osman Bey gelüb sefere giderken kavak çayırında bir re's atı serikâ olunmakla bu cânibe geldikde sa'âdetlü sadr-ı a'zam hazretlerine 'arz-ı hâl itdikde bize hitâben ahvâlin bildirüb alıviresiz ve yahûd kendü yanında yerine at virüb âher eylesesiz deyü müekkid ve müşeddid buyuruldı-yı şerîf sâdir olmağla ve at telef olan mekân masâff olub ve mezbûr sipâhînin elinde tutsağı olmağla bize teslîm idüb atın bedeli bizden bir yarar at alub imdi mahall-i mezbûra karîb olan Çekü ve Şemsek ve Şütkan ve Samle ve Keydan ve Yermi ve Hatungölü ve Mirtu nâm karyelerden ve sâ'ir Behrimaz-ı kebîr ve sagîrde olan köyler ahâlisi teftiş olunub zuhûra getirülmesiçün mektûb birle adamlarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Yusuf Bey zîde kadrühu irsâl olundu vardıkda gerekdir ki zikr olunan karyeler ahâlisi ve sâ'ir Behrimaz-ı kebîr ve sagîrde olan köyler kethüda ve hem-câların getürdüb serikâ olunan atı onat vechle teftiş ve tefahhus idüb her nere ve her kimde ise buldurub varan adamlarla koşub getüresiz ve'l-hâsıl serikâ olunan at ol-köyler halkındadır bulunmak

gerekdir alanı buldurub götürmesine sa'y eyleyesiz tekrâr mektûb irsâliyye muhtâc eylemeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Mustafa Kâim-makâm

s.148/b.2:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi mekân-ı sultân-ı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki;

Diyarbakir Eyâleti'ne tâbi' Harput Kal'asının bundan akdem yevmî on akçe sâlim osmanî 'ulûfe ile dizdârı olan Mustafa bin Yakub hadd-i zâtinde sâlim ve dindâr ve mukdim ve müstefhim ve emekdâr ve pir u ihtiyâr ve kal'anın hıfz ve hırâsetine kadir ve kal'a-i mezbûre neferâtı ve vilâyet halkı kendüsünden razı ve şâkir olduğundan gayri kendü 'ulûfesin hazîneye bıragub zikir olunan dizdârlığa kanâ'at idüb hıdmetinde kusûrı ve 'azli i'câb ider husûs yoğken Ali nâm kimesne dizdârlığın hilâf-ı vâki' inhâ ile elinden alub gadr ve hebâ idüb ve kulakları sağır olmağla hizmetin edâ eylemeğe iktidârı olmamağla ref' olunub dizdârlık mezbûr Mustafa'ya mukarrer kılınub şöyle ki merkûm-ı Ali ve gayrileri bir tarikte beylerbeyi tarafından tahvîl mektûbı ve emr ve berât idüb dizdârlığa dahl iderler ise bu 'ulûfesin hazîne ma'rifetiyle diz(dâr)lığa dahl itdirilmemek üzere berât-ı şerîf virilmek ricâsına i'lâm eylemeyin işbu dârende-i fermân vâcibü'l-iz'ân kıdvetü's-sikat ve'l-müstahfazîn mezkûr Mustafa zîde kadrühu hakkında mezîd 'inâyet-i hüsrevânım zuhûra götürüb ref' olunan merkûm Ali yerine sene sitte ve selâsîn ve elf Zi'l-hiccesinin altıncı gününden yevmî on akçe sâlim osmanî 'ulûfe ile kal'a-i mezbûrda kemâ-kân dizdâr ta'yîn idüb bu berât-ı sa'âdet âbâd ve behcet-gayâtı virdim ve Harput'da kemâ-kân dizdâr olub hıdmet-i lâzimesin edâ idüb ve resm-i berâtı Diyarbakir hazînesi için alıkondukdan sonra 'ulûfesi sâ'ir yoldaşlar ile ma'en havâle oluna ve kal'a-i mezbûre neferâtı ve â'yân-ı vilâyet bunu üzerlerine dizdâr bilüb dizdârlık umûrunda müraca'at buna eyledi şer' ve kânûna muvâfık olan sûretten tecâvüz eylemeyeler ol bâbda ref' olunan merkûm Ali ve âherden bir ferdî mâni' ve merâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîren fî yevmi's-sâbi' şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.149/b.1:

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-murselîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Amid kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Diyarbekir mütesellimi zîde kadrûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Amid ve Harput Sancâkları'nda Karaca Viran ve Zenterîç nâm karyeler ve gayriden yiğirmi iki bin akçe ze'âmeti olub Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından emirü'l-ümerâ-il-kirâm Rum beylerbeyisi Mehmed dâme ikbâlühunun defterlü adamlarından olan Ali Çavuş fevt olub ze'âmeti mahlûl oldukda düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-'âlem vezîr-i a'zamım ve serdâr-ı ekremim olan Çavuş Ahmed Paşa edâm-te'âlâ iclâlehü tarafından yine müşârün-ileyhin adamlarından dârende-i fermân vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş zîde kadrûhu makule tevcîh olunub rûz-nâmçe-i hümâyûnda kaydına şerhim virilüb âherinin 'alâkası yoğken sâbık Diyarbekir muhâfazasında olan müteveffâ vezîr Murad Paşa hilâf-ı kânûn ze'âmet-i mezbûreyi müşârün-ileyh 'arz-ı beşer altışar bin akçelik üzere perâkende tahvîlatıyla kendü tevâbi' ve adamlarından Mehmed ve diğêr Mehmed nâm kimesneler tevcîh idüb bir tahvîl mektûbı virmekle zabtına mâni' olub mahsûlüne gadr eyledüğün bildirüb ol-vechle mezkûrelere dahl itdirülmemek için emr-i şerîf ricâ eyledi imdi mîr-i mirân ze'âmet tevcîh eylemesi hilâf-ı kânûn olub 'ale'l-husûs mezkûr müteveffâ Ali Çavuş Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından olmağla bu makule çavuş ze'âmeti mîr-i mirân tevcîh eyledüğü bi'l-küllîye kânûna muhâlif ve lağv-ı mahz olub hakk müşârün-ileyh vezîr-i a'zamım edâm-te'âlâ iclâlehü tarafından evlânın olmağla min-ba'd müteveffâ-yı mezkûr Murad Paşa tarafından elinde dahl itdirülmeyüb ol-makule mahsûlünden nesnesin almış ise ba'de's-sübût gerü alıvirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşanım sadır olmuşdır buyurdum ki bu bâbda sadır olan emr-i celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi ze'âmet-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzere Mehmed dâme ikbâlühunun ademisi Mehmed Çavuş'a zabt ve vâki' olan mahsûlün ahz ve kabz itdirüb ol-vechle kânûn-ı kadîme muhâlif ve mugayir müteveffâ vezîr Murad Paşa tarafından âherden bir ferdî dahl ve ta'arruz itdirmeyüb mahsûlünden her ne almışlar ise ba'de's-sübût hükm idüb bî-kusûr mezkûr Mehmed Çavuş'un vekîline ahz ve kabz itdiresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fi evâ'il-i Zi'l-ka'deti'-ş-şerîfe sene hamse ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Musul

s.149/b.2:

Budur ki hâlâ vech-i Kasaba-i Harpurt'da ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan sa'âdetlü Bekir Paşa Hazretleri'nin tarafından müsellimi olan Yusuf Ağa tarafından Mehmed Ağa Karye-i Hüseyinik'den Ahmed Kethüda bin Piri ve Ağca bin Zeynel nâm kimesneler ile elinde bir bağ kâmil püşmiş daruyı mahkeme-yi şerîfe götürüb mübârek Zi'l-hiccenin birinci günü arpasun biçmişüz sicil olunmasın taleb iderüz deyü sicil olunmasın taleb itmeğin kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-hicceti'ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

es-Seyyid Behlül es-Seyyid İbrahim, Ali Çelebi el-Hâc Halil, Hamza bin Monlâ Hızır, Monlâ Ebubekir Hal'lü ve gayrihim.

s.150/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî' ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân gılâl emîni İbrahim zîde kadrûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Süleyman zîde kadrûhuman ordû-yı hümâyûnuma gelüb 'arz-ı hâl sunub bundan akdem emr-i şerîf ile Harpurt mukâta'asından tahsîl ve kabz olunan gılâlden kile başına re'âyâdan ikişer akçe alınagelmış iken hâlâ virmekde ta'allül iderler deyü bildirüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemeğin kadîmden şimdiye re'âyâdan ikişer akçe alugelmiş olmağla gerü ol-vechle ikrâr buyurdum ki hükm vusûl bul(duk)da göresiz şimdiye değin kile başına re'âyâdan ikişer akçe alugelmiş olmağla emr üzere mukâta'ât-ı mezbûre mahsûlünden işbu sene-i mübârekede tahsîl ve kabz olunan gılâlden kadîmü'l-eyyâmdan olıgelen 'âdet ve kânûn üzere kile başına ikişer akçeyi alıvirüb emr-i şerîfe muhâlif kimesneye 'inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî er-râbi' şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.150/b.2:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi mekân-ı sultân-ı ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî el-izzü'r-re'y hükmü oldur ki;

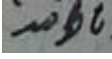
Hâliyâ dergâh-ı mu‘allâm çavuşları zümresine ilhâk olunan râfi‘-i tevkî‘-i refi‘i-şân-ı tâc-dârî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş zîde kadrühu ordû-yı hümayûnuna gelüb mukaddemâ yararlığı ‘arz olundukda ibtidâdan yigirmi bin akçe ze‘âmete emr-i şerîf virilüb emîrül-ümerâ’îl-kirâm Rum beylerbeyisi Mehmed dâme ikbâlûhu mektûb gönderüb kendünün defterlü adamlarından olub Amid ve Harput Sancaklarında Karaca Viran nâm karye ve gayriden yigirmi iki bin akçe ze‘âmeti olan Ali Çavuş fevt olub ze‘âmeti mahlûl olduğın bildirüb yine kendü adamlarından mezkûr Mehmed'e virilmek ricâsına ‘arz itmeğın iki bin akçe ziyâdesiyle tevcîh olunmağičün hamse ve selâsîn ve elf Şa‘bânın on beşinci gününden hükm-i şerîfim virilüb ve dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Amid ve Harput sancaklarından ze‘âmeti olan Ali Çavuş fevt olub çavuşluk gedüğü mahlûl olmağın mezkûr Mehmed'in Bağdad Kal‘ası muhâfazasında vücûda gelen hizmeti mukâbelesinde müteveffâ-yı mezbûrun yerine zümre-i mezbûreye ilhâk olunmak emrim olduğuna sene-i mezbûre ve şehr-i mezkûrenin on beşinci gününde mahz sûret-i rûüs ibraz idüb berâtına ilhâk ve tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın ze‘âmet-i mezbûre vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı merkûm Ali Çavuş tahvîlinden ibtidâsı fermân olunan ziyâdesi bedeli dergâh-ı mu‘allâm çavuşluğuyla mûmâ-ileyh Mehmed Çavuş'a tevcîh olunub virdüm ki zikr olunur ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm taht-ı yedinde olub mutasarıf kılub şöyle ki mutabık hıdemât-ı dergâh-ı mu‘allâm çavuşluğıdır bî-kusûr mer‘î ve müeddî kışla ve ze‘âmet halkı mûmâ-ileyhi subaşı bilüb subaşılığına mütegallif-i umûrda müraca‘at müşârün-ileyhi eyleyeler ol-bâbda sahih-i tuğ fi'l-envâ-i mâni‘ ve dâfi‘ olmaya şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılınız.

Sûret-i tıbk-ı aslihi'l-mutâ‘-ı lâ-zâle mine'l-ebnâ‘ dahi el-fakîrül-ileyh subhânehu Ömer bin Abdüsselâm el-müvellâ be-kazâ-i Palu ufiye an-hümâ.

Be-yurd-ı Amid

Karye_____i

Karaca Viran nâm-ı diğér

İncirlü hâsıl 8822

Yekûn_____

15633

Karye_____i

Viran tâbi‘-i Mardin hâsıl 3044

Karye_____

9407

Karye_____i

Oylu ma‘a mezra‘-i Bekser(?)

hâsıl 8807

Mezra_____i

nâm-ı Kışlak der-karye-i Saftir(?)

tâbi‘ m. hâsıl 400

Der-livâ-i Harpurt_____	Hâsıl_____	Karye_____i
Zarteriç tâbi‘-i Ulu(a)bad	6000	Daldik(?) tâbi‘-i Uluabad
Hâsıl_____	Karye_____	Hâsıl_____
31299	Hüseynik tâbi‘-i Uluabad	8007
Hisse_____	Hâsıl_____	
11000	10267	
Karye_____	Karye_____	
Üçdepe tâbi‘ m.	Damıbüyük tâbi‘-i nâhiye-i mezbûr	
Hâsıl_____	Hâsıl_____	
6000	5999	
Yekûn_____	Hisse_____	
Der-livâ-i Harpurt	299	
16000		
Cem‘an_____		
22000		

s.151/b.1:

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keâm Ergani ve Çüngüş ve Çermik ve Harpurt kâdıları zîde fazlühum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki mukaddemâ ol-cânibden emr-i şerîfim ile Diyarbekir'e nakl-i fermânım olan zahîreyi emr-i sâbık mücebince ordû-yı hümâyûnuma irsâl eylemek emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle Dergâh-ı mu‘allâm silâhdârlarından Davud Bey vardukda aslâ te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb mukaddemâ emr-i şerîfimde mukayyed olunduğı üzere lâzımgelen zahîreyi ‘ale'l-acele ordû-yı hümâyûnuma irsâl ve teslim itdirüb itmâm-ı hıdmet itdirmekde ikdâm ve ihtimâm eylesiz ihmâl ve müsâheleden ve mukaddemâ ta‘yîn olunan zahîreyi noksan üzere irsâl itdirmekden bi-gâyet ihtizâr eyleyüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fîl-yevmi's-sâmin ve'l-işrin şehr-i Zi'l-ka‘deti‘ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.151/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm yevmî yüz elli akçe ile Harpurt kâdısı olan mevlânâ Sinan zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ordû-yı hümâyûnda nüzül emîni olan Mustafa zîde kadrûhu mektûb gönderüb hâlâ Harpurt kâdısı olan mevlânâ Siyami için bu sene-i mübâreke de fermân olunan sürsat zahîresin getürüb vakt ü zamânla ordû-yı hümâyûnuma teslîm itmeyüb 'asâkir-i islâmın zahîreye müzâyakasına sebep olmağla seniniçün zikr olunan sürsatı getürdüb bî-kusûr ordû-yı hümâyûnuma teslîm itmeğe mukırr-yed ve der'ûhde itmişdir deyü kuzât-ı mezbûre sana virilmek ricâsına 'arz-ı hâlin sen ehl-i vasl ve sâhib-i hükm-i müşirim ve dindar olub iki sene zamân inkızânın olduğundan mâ'adâ zikr olunan sürsat zahîresin dahi getürüb ordû-yı hümâyûnuma teslîm eylemekle der'ûhde eyledüğün ecilden hakkında mezîd-i 'inâyet-i hüsrevânım zuhûra getürüb işbu sene sitte ve ve selâsîn ve elf Zi'l-hiccesinin ikinci gününden Harpurt Kazâsı'nı sana tevcîh ve 'inâyet idüb buyurdum ki emrim üzere kazâ-i mezbûra varub yevmî yüz elli akçe ile mutasarrıf olub ahâlisine icrâ-yı ahkâm-ı şerâ'iyye eyleyüb bu sene-i mübâreke de kazâ-i mezbûrdan ihrâcî fermân olunan sürsat zahîresin mu'accele getürüb ordû-yı hümâyûna teslîm eylesin ve işbu hükm-i hümâyûnumu getürüb südde-i sa'âdetimde a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirin Anadolu kâdıaskerim adâm-allâhu te'âlâ-fezâ'ilühûnun rûz nâmesine kayd itdiresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fî şehr-i evâ'il-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.151/b.3:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Subaşı zîde kadrûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden olan dârende-i tezkire Kılınç Bey bu cânibe gelüb Harpurt haslarının nezâreti ve havâleliği mülâzımdan emr-i şerîfimle kendüye tevcîh olunub kadîmden bu ana gelince müd başına ikişer kile der-anbarcelik ve havâle ve nazır olanlara yem ve yemekleri virilügelmiş iken hâliyâ kendüye der-anbarcelik virilmeyüb gadr olduğun bildirüb kadîmden alınıgelen der-anbarcelik 'avâidil ve yem ve yemliğin verdirmediğiniz için tezkire talep itmekde virilüb vardıkda gerekdir ki mücebince mukayyed olub göresiz mukaddemâ havâle ve nazır olanlara şimdiye değin tevcîhle yem ve yemek ve der-anbarcelik virilegelmiş ise mûmâ-ileyh Kılınç Bey'e dahi

ol-vechle yem ve yemek ve der-anbarcelik aldırub kadîmden olagelüb rüsûmuna kimesneyi dahl ve ta'arruz ve gadr ve ta'allül itdirmeyesiz ve siz ki İbrahim Subaşımızsız dahi ta'allül ve 'inâd itmeyüb mu'tâd-ı kadîm üzere 'avâid ve rüsûmın virüb tekrâr tezkire irsâline muhtâc eylemeyesiz. Tahrîren fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.152/b.1:

Bi'l-fi'il Harpurt Kazâsı mukâta'âtı zâbiti olan İbrahim nâm Zağarcı ba'de's-selâm ve inhâ-i ithâfım olunan budur ki hâliyâ Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinden Kılınc Bey nâm kimesne Harpurt hasların nezâretin ve havâleliğin mülâzemetden alub emr-i şerîf ile varub zabt üzere olub bu ana gelince müd başına ikişer kile tereke der-anbarcelik virilegelmiş iken ve bundan akdem varan havâlede dahi der-anbarcelik müd başına zikr olunan terekeyi virilegelmişler iken varub bu sene dahi taleb eylediklerinde ta'allül ve 'inâd eylediklerinde i'lâm olunmağın tekrâr bu cânibden emr-i şerîf-i 'âlîşân sadır olunmağın işbu mektûb imlâ olunub yeniçeri çavuşlarından Ali Çavuş'a irsâl olunmuşdır vardukda gerekdir ki basîret olub bu ana değin virilen nesneye niçün muhâlefet idersin 'ale'l-husûs mukata'a üzere göresiz zabt üzere sen imdi hıdmetin virüb mezkûr seferlûdür bu cânibe gönderesiz ba-husûs mülâzemetden almışlardır ve siz ki ol cânibde yeniçeri yoldaşlar üzerine serdâr olan yoldaşlar mezkûra mukayyed ve zahîr olub hakkın alıvirüb icra-yı hakk idesin ve eğer 'inâd ve muhâlefet iderse ma'an bu cânibe gelüb huzûrumuzda görülüb bir daha ola ta'allül iderse sonra nedâmet mukarrerdir imdi bir daha bu cânibe şikâyet itdirmelü eylemeyesiz mazmûn-ı mektûba 'amel oluna bâkî ve's-selâm. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Halil Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı 'Âlî

s.152/b.2:

Bi'l-fi'il Harpurt Kazâsı mukâta'âtı zâbiti olan İbrahim nâm Zağarcı ba'de's-selâm inhâ ve ithâfım olunan budur ki hâliyâ ebnâ-yı sipâhîyandan Kılınc Bey zîde kadrühu nezâreti hasebiyle Harpurt Kazâsı'ndan kırk beş bin kile tereke ve andan mâ'adâ ihrâcı der'ûhde idüb lâkin ben dahi bin kile ziyâde itmekle elinden alub sana virilmeyüb bu husûsdan mabeyninizde da'vâ ve nizâ' olub mabeyninde muslihûn

tavassut idüb sizi bin yüz ‘aded guruşa sulh idüb sendahi virmeğe ta‘ahhüd olub kat‘-î ‘alâka olmuşken varıb taleb eyledüğünde virmeyüb ‘inâd ve muhâlefet eyledüğün ecilden işbu mektûb tahrîr olunub yeniçeri çavuşlarından Ali Çavuş zîde kadrühu gönderilmiştir vardukda gerekdir ki basîret üzere olası zikr olunan bin yüz ‘aded guruşu virüb ‘inâd ve muhâlefet itmeyesin sonra müsâmaha idersen hurcanırsın bilmiş olası ve siz ki ol-câhibde yeniçeri serdârı olan yoldaşlara bu husûsu ‘azîm takayyüd idüb guruşın alıviresin şöyle ki ‘inâd ve muhâlefet iderse mezkûru ma‘an bu cânibe göndüresiz huzûrumuzda görilüb icrâ-yı hakk oluna ve ol-câhibde vâki‘ olan yoldaşcılırsız olagelen nesneyi niçün kendünüzi dile alub yâd idersiz imdi sizden şükrân üzere olub hakkın alıvirmekde mû‘âvenetiniz olub takayyüd idesin ve bir daha bu cânibe şikâyet itmeli eylemeyüb mazmûn-ı mektûba ‘amel oluna bâkî ve's-selâm. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Halil Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı ‘Âlî

s.153/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlühu ve mefâhîrül-emâsil ve'l-akrân Musli Bey ve Piyâle ve İbrahim Subaşı zîde kadrühum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki bundan akdem dergâh-ı mu‘allâm cebecilerine ve topcularına ve muharîbcilerine ol-câhibde ta‘yîn olunan beksimad ve arpalar ne mikdâr kifâye mükârî ihzâr ve tahmîl ve ordû-yı hümâyûna irsâl oluna deyü fermânım olmuş iken mümkün değildir deyü i‘lâm eylemişsiz imdi sâbık-ı mezbûreye ta‘yîn ve havâle olunan beksimad ve şa‘îrlere hâlâ irsâl olunan mühürlü divân tezkiresi mücebince bu cânibden virilen akçe ile lâzım gelen mikdâr-ı mükârîyle tedârik ve ihzâr olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda aslâ te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb taife-yi mezbûreyi ol-câhibden ta‘yîn ve havâle olunan beksimad ve şa‘îrlere lâzım gelen mikdâr-ı mükârîyi hâlâ bu cânibden virilen akçe ile bulunan yerlerden ihrâc ve tahmîl itdirüb ber-vech-i ta‘accül ordû-yı hümâyûnuma irsâl ve teslîm itdirüb itmâm-ı hıdmet eyleyesiz ihmâl ve müsâheleden ve ‘avk ve te'hîrden bi-gâyet ihtizâr eyleyüb şöyle ki taife-yi mezbûreye vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan beksimad ve şa‘îrlere bu cânibe nakli için ne mikdâr kifâye mükârîyle ihzar eylemeyüb ihmâl eylemekle bir kaç gün sefer-i hümâyûnumun te'hîr ve ba‘is olursız sonra bir vechle gadrınız makbûl-i şerîfim olmayub müstahakk itâb ve ikab olursız bilmiş olası ana göre mukayyed olub elbette ve elbette ta‘accül ve ‘ale't-ta‘accül

mükârîyle ihzâr ve beksimad ile sefer mahalli me'mûra nakl ve teslîm itdirüb vech-i âhere sâlik olmayasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.153/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt zâbiti İbrahim zîde kadrûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ebnâ-yı sipâhîyandan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kılınç zîde kadrûhu hâlâ ordû-yı hümâyûnuma gelüb Harpurt haslarının nezâret ve havâleliği mülâzımdan bana tevcîh olunub ve kadîmden havâle olanlar müd başına ikişer kile der-anbarcelik ve havâle ve nazır olanlara yem ve yemek virilegelmiş iken hâlâ uslûb-ı sâbık üzere taleb eyledüğümde virmekde ta'allül ve bahâne eyledikleri ecilden husûs-ı mezbûr için Divân-ı Amid tarafından elime mühür ve imzâlı divân tezkiresi virilmiştir deyü bildirüb mücebince 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemeğin olageldüğü üzere 'amel olunmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezbûr kulum zîde kadrûhu vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilül-kadrim üzere 'amel idüb dahi mukata'a-yı mezbûrenin nezâret ve havâleliğin hâlâ eline virilen divân tezkiresinde kayd ve tasrîh olunduğı üzere zabt ve tasarruf ve kendüye 'âyid ve râci' olan mahsûl ve rüsûmı alıvirilegeldüğü üzere ahz ve kabz itdirüb min-ba'd hıdmetine haricden bir ferdî dahl ve ta'arruz itdürmeyesiz el-hâsıl hıdmet-i mezbûra mezkûr kulumun geçen sene sefer-i hümâyûnumda olan hıdmet mukâbelesinde virilmiştir imdi kendüye 'âyid olan nezâret havâleliğin elimize bi't-tamâm alıvirüb emr-i şerîfime ve olageldüğü 'adet ve kânûna muhâlif kimesneye ta'allül ve bahâne ve 'inâd ve muhâlefet itdürmeyüb husûs-ı mezbûr için emr-i şerîfim taleb olunmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' işrîn şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Diyarbekir

s.154/b.1:

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umuri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı

‘avâtifu'l-melikü'l-âlâ Diyarbekir muhâfazasında olan vezîrim Hüsrev Paşa edâm-allâhu te‘âlâ iclâlehü kıdvetü'l-erbâbü'l-‘izâl ‘umdet-i eshâbü'l-iclâl câmi‘-i vücûhi'l-embâl ‘âmilü'l-hazâyin bi-ahseni'l-a‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i âmiremin Diyarbekir cânibi defterdârî dâme ‘ulvühu kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sipâhiyândan Süleyman nâm kulım zîde kadrühu ordû-yı hümâyûnuma gelüb ‘arz-ı hâl sunub Harput mukata‘asının penbe mukata‘asının yevmü'l-kıst sekiz yüz guruşu Van kullarımın ‘ulûfeleri için İbrahim Subaşı ‘uhdesinde olub şöyle ki mahsûl-i mezbûr bana der‘ûhde olunur ise senesi ikiyüz guruşu ziyâdeyi kabûl iderüm deyü emr-i şerîfim ricâ eylemeğin Diyarbekir hazînesinde muhâfaza olan deftere nazar olundukda fi'l-hakîka mukâta‘a-i mezbûrenin penbe mahsûlünün senesi minvâl-i meşrûh üzere olduğu mukayyed bulunmağın ziyâde-i mezbûr ile mezkûra zabt itdürmeğin emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda emrim üzere zikr olunan penbe mahsûlünün senesi bin guruşu olıcak ve re‘âyâyâ hilâf-ı şer‘ ve kânûna te‘addi ve tecâvüz olunmamak üzere mezbûra zabt ve tasarruf itdiresiz hâricden kimesneye dahl ve nizâ‘ itdirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi‘ ‘işrîn Zi'l-ka‘de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Diyarbekir

s.154/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki ebnâ-yı sipâhiyân Kılınç ve Arslan ve silâhdârlardan Davud ve Bayram nâm kullarım hâlâ ordû-yı hümâyûnuma gelüb ‘arz-ı hâl sunub Bağdad Seferi avdetinde müstahakk olduğumuz ‘ulûfemiz için lâzım gelen yüz yetmiş üç buçuk guruş Harput Emîni Hasan tahvîlinden saliyane olunub lâkin alınmak müyesser olmaduğı ecilden meblağ-ı mezbûr Hamakapu (ve) Zikreme nâm karyelerin mahsûlünden virilmek için hâlâ Divân-ı Amid tarafından elimize mühür ve imzâlî divân tezkiresi virilmiştir deyü bildirüb mücebince ‘amel olunmak bâbında emr-i şerîfim taleb eylemeğin vech-i meşrûh üzere virilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezbûran kullarım zîde kadrühuma varduklarında müstahakk oldukları ‘ulûfeleri için zikr olunan karyeler mahsûlünden ta‘yîn ve havâle olunan ol-mikdâr guruşdan bu bâbda olan divân tezkiresi mücebince bi't-tamâm alıvirüb

bir akçelerin ve bir habbelerin bâkî kodırmayasız el-hâsıl bunların ‘ulûfeleri virilmeyince firârları merkûm mahsûlüne aslâ dahl itdirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmisü'l-‘işrîn Zi'l-ka‘de sene sitte ve selâsîn ve elf.

s.155/b.1:

‘İzzet karin bizim İbrahim Çelebi huzûrlarına dürer-i da‘vât-ı sâfiyyât ithâfından sonra inhâ' olunan budur ki Süleyman Ağa bizim ve kadîmî ve kırk elli yıllık âşinâmız ve her vechle yâr-ı sakımız olub bu cânibde ‘umûmen terekesin tahsîl ve der-anbar itdirilmesi müşârün-ileyhe sipâriş olunub eyle olsa sizün ‘uhdenüzde olan terekenin tahsîli için kendü oğlu Musli Bey ol-cânibe gönderüb siz ri‘âyetde kusûr üzere hareket eylemişsiz imdi bizim ri‘âyet-i hâtırımız küllî ri‘âyet idüb sâ‘îr yerlerden alıgeldüğü üzere bir kilesine ikişer akçe hıdmet olunur mukaddemâ buna dahi bu vech üzere ri‘âyet idüb ve dahi sâ‘îr husûslarında kemâl-i mertebe himâyet üzere olasız vücûda gelen ri‘âyetin bu cânibde fevke'l-hadd ‘âyid ve râci‘dir fekkine iştibâh olmaz ve's-selâm.

Derkenâr ve ol-cânibde mîrî develer ve mükârî develeri gönderilmiştir göreyim sizi aslâ eglenürmeyüb arpayı müstevfâ tahmîl idüb hemen bu cânibe gönderesiz.

Sahh

pençe

s.155/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt yeniçeri serdârı ve Zağarcı İbrahim zîde kadrûhu muhibbâne-i tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki bundan akdem nesterîn-i mâzide vâki‘ olan seferlerde nüzül zahîre için Harpurt'da olan mîrî terekenin beher kile on ikişer akçesi nakl olunıgelmekle bu sene dahi kazâ-yı mezbûrede olan mîrî terekenin beher kile on ikişer akçe hesâbı üzere Diyarbekir'e nakl olunmak fermânım olmağla hesâb-ı mezbûr üzere lâzımgelen kirâ akçeleri mukaddemâ mübâşir olan Musli ile tamâmen irsâl olunmağın yeniçeri taifesinden ba‘zı kimesneler mâni‘ olmağla ‘avk ve te'hîr kalduğı i‘lâm olunmağın her biriniz muhkem mes'ûl ve mugayir olmuşsızdır imdi size mazîden olageldüğü üzere beher kile on ikişer akçe kirâsıyla Diyarbekir'e nakl itdirilmek için yeniçeri ocağı tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş zîde kadrûhu ta‘yîn ve irsâl olunmağla her biriniz gereği gibi mukâvemet idüb mîrî zahîreyi ber-vech-i ta‘accül Diyarbekir'e nakl itdirmek fermânım

olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezbûr kulım vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı şî'ârım üzere 'amel idüb dahi bir an te'hîr eylemeyüb Harput'da olub altı bin kile terekeyi ta'cîl ve 'ale'l-'acil Diyarbekir'e nakl ve itmâm-ı zahîre itdiresiz şöyle ki bu def'a dahi ihmâl idüb terekenin nakli ile mukayyed eylememekle bezl-i zahîre için tezkire-i müzâyaka-i ba'is olasız siz ki kâdısız azl iden ile makrûn ve siz ki mezkûran yeniçeri serdârı ve Zağarcı İbrahim siz dirlikleriniz kat'î olmağla halâs olmayub müceb-i gayret için hakkınızdan gelinmek mukarrerdir ana göre mukayyed olub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden bi-gâyet hazer eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî't-tâsi' ve'l-'aşer şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.155/b.3:

Mevlânâ Abbas'ın Peygamber Mescidi'nin tevliyeti için berât işbu mübârek evâsıtında gelüb mahkemeye vâsıl olduğı kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Saferü'l-hayr sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.156/b.1:

Kıdvetü'l ümerâ'il-kirâm 'umdetü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm Harput Sancağı Beyi dâme 'izzuhû ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Harput Kazâsı'nda olan mîrî tereke mükârî davarı tedârik idüb tahmîl ve ber-vech-i isti'câl Diyarbekir'e nakl ve der-anbar itdirmek emr idüb buyurdum ki vardıkda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi bir an ve bir sa'ât te'hîr ve terâhi eylemeyüb vech-i meşrûh üzere Harput'da olan mîrî terekeyi mükârî davarı tedârik idüb tahmîl ve ber-vech-i isti'câl Diyarbekir'e nakl ve der-anbar itdirmeğın her biriniz ziyâde ikdam-ı tâm ve ihtimâm eylesiz el-hâsıl zıkr olunan mîrî terekenin Diyarbekir'e nakli ve der-anbar itdirilmesi umûr-u lâzimedendir ana göre nusret üzere olub 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve vakt-i zamânıyla nakl ve der-anbar itdirmekden ziyâde ihtirâz eylesiz ve zıkr olunan terekenin kirâsı için ihtimâm-ı hukuka Harput kile on ikişer akçe Diyarbekir hazînesinden alıvirüb kimesnenin bir akçe ve bir habbe yedinde aluvirmeyesiz şöyle

bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Mutâbîkû'l-aslihi'l-mutâ'üs-sultânî zebre el-fakîri'l-ileyh subhânehu
Abdurrahman bin Ali el-müvellâ hilâfetuhu be-medîne-i Amid el-mahrûse ufiye
anhu.

Be-medine-i Haleb el-Mahrûse

s.156/b.2:

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keâm ordû-yı hümayûnumda Tokad'a varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde fazlühüm tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ bir mühim ve müstâ'cil için dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan Efendi ta'yîn ve irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle kankınızın taht-ı kazâsına vâsıl olursa kendüsüne ve bir nefer adamisine yarar menzil bârgîrleri tedârik idüb sâlimîn ve 'âlimîn mahall-i me'mûra îsâl eyleyesiz husûs-ı mezbûr umûr-ı mühimdendir 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden bî-gâyet hazer idüb bir gün mukaddemü's-sâlih mukarrer-i itmâm eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı Zi'l-ka'deti's-şerîfe min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf mine'l-hicretü'l-nebeviyye

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Ağalar(?)

s.156/b.3:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Harpurt cizyedârı olan Piyâle Bey bu cânibe gelüb Çemişgezek ve Pertek ve Sağman ve Mazgird ve ba'zı sancaklarından Harpurt'a tevâbi' kurâsına bir mikdâr keferde gelüb hayli zamândan berü sâkin olub varub kânûn üzere cizyelerin taleb itdükde biz âher sancak re'âyâsıyuz deyü cizyelerin virmeye ta'allül itdüklerin bildirüb olageldüğü üzere ol-makûle perâkendesinden cizyelerin alıvirmek için tezkire ve resim taleb itmeğin tahrîr olunub irsâl olundı vardukda gerekdir ki husûs-ı mezbûra mukayyed olub göresiz cizyelerin nizâ' itdüğünden keferde taifesi bir iki aydan olagelmiş veyahûd geçgüncü olmayub iki seneden berü sâkin olmuş ise kadîmden olugeldüğü üzere cizyelerin mûmâ-ileyh alıvirüb olagelmiş mugayir kimesneye ta'allül ve nizâ' itdürmeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Ramazânü'l-mübârek min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.157/b.1:

Düstûr-ı mükerrer müşîr-i mufahham nizâmü'l-‘âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa‘âdet-i ve'l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı ‘avâtifu'l-melikü'l-âlâ Diyarbekir muhâfazasında olan vezîrim Hüsrev Paşa edâm-allâhu te‘âlâ iclâlehü ve kıdvet-i erbâb-ı-ikbâl ‘umdet-i eshâbü'l-iclâl câmi‘-i vücûhi'l-emvâl ‘âmirü'l-hazâyin bi-haseni'l-a‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i âmiremin Diyarbekir defterdârı dâme ‘ulvühu ve cenâb-ı emâret me‘âb devlet nisâb meliki'l- muîn meliki'l-muhassalü'l-mahfûf bi-mezid-i ‘inâyetü'l meliki'l-muîn Palu ve Eğil ve Tercil hakîmleri dâmet ma‘alihûm ve mefâhirü'l-ümerâ'il-kirâm merâci'ül-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâmü'l-mahsûn bi-mezid-i ‘inâyeti'l-meliki'l-‘allâm Pertek ve Sağman ve Mazgird ve Çemişgezek ve Harput ve Çermik ve Çapakçur sancâk beyleri zîde ‘izzühûm tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki hâliyâ Harput'da der-anbar olan kırk altı bin kile gılâlin Diyarbekir'e nakli olunmak lâzım ve mühim olmağla her kilesi on ikişer akçe kirâyâ olmak üzere zikr olunan hükümet bu sancâkların her birine hallü halince tereke tevzi‘ ve Diyarbekir'e mu‘accele nakl itdirmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere ‘amel idüb dahi bir an ve bir sa‘ât te'hîr ve terâhî itmeyüb Harput'da der-anbar olan ol-mikdâr zikr olunan gılâli hükümetiniz sancâkların hallü halince her birine tereke tevzi‘ kirâsıyla nakl ve Diyarbekir'e der-anbar itdirilmekten ziyâde ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz ve bi'l-cümle siz sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan kullarımın zahîreleri için mahall-i mezbûrede ziyâde tereke lâzım gelmiştir zikr olunan kırk altı bin kile gılâli vech-i meşrûh üzere ber-vech-i ta‘accül nakl ve der-anbar itdirüb ‘avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ihtiyât eyleyesiz şöyle ki Harput'da olan gılâli nakl ve der-anbar itdirmeyesiz siz defterdâr ve hakimler ve sancâkbeyleri azl ile halâs olmazlar şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi's-sânî şehri Zi'l-ka‘deti‘ş-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Ulupınar

Tıbkı'l-aslihi'l-mutâ‘ nemakahû el-fakîri'l-ileyh subhânehu Hüseyin bin
el-müderriş Cebbar el-kâdı-i ufiye anhümâ.

Sûret-i mezbûr-ı şerîf-i ‘âlîşân

s.157/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mîrî beksimad tabhına mübâşir olan yeniçeri serdârı ve Harpurt haslarının Emîni Hasan Bey zîde kadrühu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ Harpurt'da tabh olunan mîrî beksimad Dergâh-ı 'Âlî topçularından âdemî elli kantâr beksimad virilmesi fermân olunmağla ber müceb-i fermân-ı 'âlî câniblerinden varan Hızır Çavuş'a virmeniz için tezkire tahrîr olunub irsâl olundu vardıkda gerekdir ki elli âdemî kantâr beksimadın her kantârı kırk dört ûkıyye olub varan adama bi't-tamâm teslîm idüb ve teslîmâtın temessük alub hüccet itdiresiz ki fi-mâ-ba'd hesâbınız mahsûb oluna 'avk itmeyüb varduğı yerlere teslîm eylesiz. Tahrîren fi evâhir-i şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.158/b.1:

Sebeb-i tahrîr-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn oldır ki

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki () nâm zimmî düğün için Harpurt'dan esbâb alub köye getirürken yolunca üç dört bâb karyenin ara yerinde katl ve nâ-bedîd olunduğı keşf dahi olunmağın şer'le görölmesiçün mektûb birle kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İlyas bölüküyle zîde kadrühu irsâl olundu vardıkda gerekdir ki husûs-ı mezbûra onat vechle hakk ve 'adl üzere şer'le teftîş ve tefahhus idüb göresiz kazıyye i'lâmına muvâfık ise ba'de's-sübût şer'le lâzım geleni ihrâc eyleyüb hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdirmeyesiz. Tahrîren fi evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.158/b.2:

Akzâ kuzâtu'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Amid kâdısı zîde fezâ'ilühu ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keîâm Nusaybin ve Harpurt ve Atak ve Hacuk ve Habur ve Kulb ve Hısn-ı Keyfa ve Siirt ve Çermik ve Çüngüş ve Ruha ve Tergüdan ve Siverek kâdıları zîde fazlühüm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bu

sene-i mübâreke de şark seferine me'mûr olan 'asâkir-i nusret me'sereme menâzil ve merâhilde zahîre tedârîği mühimmât-ı umûr-ı din ve devletden olmağın bundan akdem her birinize taht-ı kazânuздan sürsat zahîre ihrâcı için evâmir-i şerîfe gönderilmiş idi hâlâ serdâr-ı sipâh-sâlârim olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-'âlem vezîr-i a'zam ve serdâr-ı ekremim Halil Paşa edâm te'âlâ iclâlehû cümle kapum kulları ve sâ'ir tavâif asker ile mahmiyye-i Haleb'den mübârek Şevvâlin yigirmi ikinci günü kalkub me'mûr oldukları şark seferine tevcîh ve 'inâyet eyledükleri ecilden taht-ı kazânuздan sürsat zahîresinin mukaddemâ irsâl olunan evâmir-i şerîfiyle olunduğı üzere her biriniz ber-vech-i isti'câl tedârik ve ihzâr ve ta'yîn olunan menzile irsâl ve îsâl eylemek yanında fermân-ı 'âlîşanım sadır olmuştur buyurdum ki dergâh-ı 'âlî yeniçerileri gedüklerine Mumcî Cafer Paşa ve Bayram Beşe vusûl buldukda siz ki kâdılsız bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi bir an ve bir sa'ât te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb 'asâkir dahi me'serem için taht-ı kazânuздan ihrâcı fermân olunan sürsat zahîresi mukaddemâ irsâl olunan evâmir-i şerîfde ta'yîn olduğı üzere tedârik ve ihrâc idüb ber-vech-i isti'câl ta'yîn olunan menâzile irsâl ve îsâl eyleyüb ihmâl ve müsâheleden ve 'avk ve te'hîrden bir tarikiyle mürâfa'a çekdirilmekten bi-gâyet hazer eyleyesin ve müşârün-ileyh serdâr-ı zafer-şi'ârım ve sâ'ir 'asâkir-i nusret-me'seremde zahîre tedârîği umûr-ı mühimdendir şöyle ki fermân olunan sürsat zahîresi vakt ü zamânla tedârik ve ihrâc olmayub ve ta'yîn olunan menâzile hâzır u müheyâ olmaya kabzınız almağla konulmayub her biriniz küllî 'itâb ve 'ikâba ve zuhûr vâki' olmanız mukarrerdir ana göre tenbîh ve âgâh olub zahîre tedârîği husûsunda bezl-i makdûr eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.159/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlühu ba'de's-selâm inhâ olunur ki Yakub Paşa hazretlerinin Seyyid Han Bey'den elli beş câmûs bahâsı olmağla bundan akdem tarafımızdan mektûbıyla âdamîsi vardukda varanlarından elli gurusu alub mâ'adâsının bahâsı vârisleri ta'yîn idüb ve ba'zı kimesne dahi mâni' olub himâyet itmekle ele koduklarına hâlâ Yakub Paşa hazretlerinden tekrâr mektûb gelüb hazretin tahsîli mektûb ihrâcı itmeniz itdüğü ecilden

tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Dergâh-ı 'Âlî kullarından Halil Bey'e irsâl olundu vardukda bir ferde himâyet ve sâfiyyet itdirmeyüb zikr olunan çavuşlar bahâsın şer'le varan adamın vârislerinden alıvirmeyüb mâni' olanları ismi ve resimleriyle yazub husûs-ı mezbûr için mektûb irsâline muhtâc eylemeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.159/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârendegâh-ı hümâyûn Şeyh Musa ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Mehmed ve Şeyh Hâcı ve Şeyh Ali nâm kimesneler serdâr-ı zafer şî'ârım şöyle 'arz-ı hâl eylediler ki bunlar kimesnenin ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından olmayub Cihanbeylü içinde medfûn olan Musa Herdi ve Hâcı Hasan baba kaddese sırrehumanın evlâdlarından ve zâviyesinden hâric zâviyedâr ve şeyh olub ellerinde ma'mûlün bih îkaf-nâme-i hümâyûn var iken hâlâ beylerbeyi ve sancâkbeyi ve kethüdaları ve müsellemler ve subaşıları ve adamları ve sâ'ir ehl-i 'örf taifesi ve sâkin oldukları karye sipâhîlerinin bunlarda bir vechle rûsûm ve hakları yoğken cebren ahz ve celb için hilâf-ı şer'î rencîde eyledikleri ve bu bâbda ellerinde sûret-i defterleri olduğun bildirüb 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim taleb eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle varduklarında ol-vechle bunlar rencîde olduklarında husemâ muvâcehesinde hakk üzere teftîş ve ellerinde olan dergâh-ı mu'allâmdan ihrâc olmuş mühürlü sah defterlerine nazar olunub göresiz 'arz olduğun üzere bunlar kimesnenin ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından olmayub fi'l-vâki' eben an cedd şeyhleri olub ve tekâlif-i şâkka teklîf olunmaya deyü ellerinde îkaf-nâme-i hümâyûnları olub âherden bir vechle dahl olunmak i'câb ider halleri yok iken hâliyâ ellerinde olan îkaf-nâme ve defter-i cedîd-i hâkâniye muhâlif ol-vechle dahl olunub rencîde iderler ise câiz değüldür men' ve def' idüb ellerinde olan sûret-i defter ve îkaf-nâmelerine muhâlif bunları bir ferde bir vechle rencîde itdirmeyesiz mütemmerden següdüb 'inâd ve muhâlefet üzere olanları isim ve resimleriyle yazub bildüresiz husûs-ı mezbûr için bir daha emrim vardırmağa muhtâc eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medine-i Haleb el-Mahrûse

s.160/b.1:

Şeri'at şi'âr fazîlet disâr 'izzetlü Efendi hazretlerinin huzûr-ı 'izzet disârları sübûtına der-i dâver-i aliyye ve akreb ve gurer-i şehinşâh-ı mükâşâhı ithâf ve mühdi kıldıkdan sonra inhâ-yı muhlisâne olunan livâ-i mezbûrede ve taht-ı kazâ-yı 'adâlet-şi'ârlarında livâda ve kurasında sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşları üzerlerine kethüda olan (boşluk) nâm yoldaş ref' olunub livâ-i mezbûra kethüdayeri lâzım ve mühim olmağla ebnâ-yı sipâhiyândan elli yedinci bölükde yevmî on dokuz akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa nâm zîde kadrühu ocağın kadîmi emekdârı olduğundan gayri uğûr-ı hümâyûn-ı şehriyârîde ziyâde hıdmet itmeğın her vechle şer'-i şerîfe inkıyâd ve fukarâyı zulmlerinden himâyet ve sıyânet idüb umûr-ı mukatta' 'uhdesinden gelür muslihîn-din olmağın mezbûre kethüdayeri nasb ve ta'yîn olunub mektûb-ı fi-nisâb-ı 'izzet şi'âr birle huzûr-ı mevfûrlarına gönderilmişdir şark vusûlunda me'mûldur ki üzerinden nazar-ı şerîfleri bî-dirîğ buyurub hıdmet-i mezbûre kemâl-i onat ve diyânet üzere istihdâm itdirilüb merkûmen hıdmete âherden bir ferdi def' olunan kimesneyi ol-vechle dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ol-cânibde livâ-i mezbûrede vâki' olan altı bölük yoldaşları mübâşir hem kendü üzerlerine kethüdayeri bilüb seferlerinden ve râifeden hâric-i vaz' eylemeyüb mürâca'at-ı mezbûre idüb şer'le olan da'vâlarında ma'rifet-i mezbûr ile mahkeme-i şerîfede gördürüb icrâ-yı şer'iyye itdüresiz ve sen ki kethüdayerisiz hıdmetiniz mücidd ü sâ'î üzere olub yoldaşımızın vâki' olan da'vâların şer'-i şerîf ile gördürüb vech-i meşrûh üzere bir ferde zulm ve ta'addi itdirilmeğın ihtimâli olmaya ve ba'zı levendâd eşkıyâsı siyâh kazî bayrak ile getürüb fukarâyı ve sâ'ir ehl-i sofı ta'bîr-i hakk rencîde ve remîde idüb akçe ve esbâbların alub ta'addi itdikleri ma'rifet-i mezbûre ile getürüb eshâb-ı hukûk-ı şer'le hakların alıvırdıktan sonra lâzımgeleni edâ itdiresiz ki sâ'ir mütemerridin müceb-i gayret vâki' olub fukarâya zulm olmayub yoldaşları kemâl-i mertebe zabt ü rabt ve fukarâmı himâyet itdiresiz bu husûs şer'-i şerîfe tâbi' olur zinhâr bir kimesneye zulm olunmak ihtimâli olmayub re'âyâ berâya âsûde-i hâl üzre olub devâm-ı devletimizin ed'iyesine müdavemet olunub bu cânibe 'arz lâzım ısrâh-ı ihâk-ı şer'le eyleyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehriyârî Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

pençe

pençe

pençe

pençe

pençe

s.160/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki dârende-i tezkire Kılınç Bey bu cânibe gelüb Harpurt mukâta'asının nezâret ve havâleliğı mülâzemetden bin otuz altı muharreminin guresinden sene-i merkûmenin Zi'l-hiccesi gayetine kendüye emr-i şerîfle tevcîh olunmağla emr-i şerîf mücebince nezâret ve havâleliğı hizmetinde istihdâm itdirilmek için tezkire taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki mûmâ-ileyh Kılınç Bey elinde olan emr-i şerîf mücebince havâss-ı mezbûrenin nezâret ve havâleliğı ve nazır olanlar tevcîh ile havâle ve nezâret idegelmişler ise buna dahi ol-vechle nezâret ve havâlelik itdirüb olıgelmiş mugâyir kimesneye iş itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.161/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi olan Dergâh-ı 'Âlî Sipâhîlerinin kethüdayeri ve yeniçerilerinin zâbiti zîde kadrûhum ba'de's-selâm inhâ olunur ki hâliyâ Harpurt mütesellimi zîde kadrûhu mektûb gönderüb kadîmden bu ana gelince havâss-ı hümâyûn karyelerinde yerkah ve yahûd gavga ve fesâd ve bir harâmzâdenin cürümü vâki' oldukdan mîrlivâ ma'rifetiyle âhere şer'le görölüb mîrlivâ olanlar 'avâidin alurken hâlâ emin olan Batu Hasan Bey dahl itdirmeyüb ve siz dahi köylerde halkımız vardır deyü mâni' olmağla 'izzetlü Bekir Paşa hazretlerinin 'avâidden gadr olunduğı i'lâm itmeğın imdi Bekir Paşa hazretleri serhadd bekleyüb dahi meşakkat çeküb 'avâidine gadr eylemeğın câiz değıldir mektûb vusûlunda gerekdir ki o ma'kule gavga ve bir harâmzâde ve yahûd kan ahvâli vâki' oldukda mukaddemâ olan mîrlivânın ihânetin bu vechle olıgelmiş ise yine ol-vechle mütesellim-i mezbûrun ma'rifetiyle getürdüb 'avâidin alıvirüb gadr itdirmeyesiz siz dahi mâni' olmayub emine dahi muhâlefet itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı Ramazân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

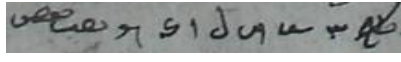
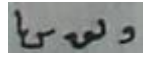
Be-medîne-i Amid

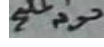
s.161/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ sa'âdetlü sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem edâm-allahû te'âlâ iclâlehû hazretlerinin cânib-i a'lâlarından emr-i şerîfe ve Yakub Paşa defterdâr olan 'izzetlü ve rif'atlı Bekir Paşa hazretlerinden mektûb-ı münîfleri varid olmağın mazmûn-ı sa'âdet-mukırrunından 'umûmen Diyarbekir'e tâbi' olan kazâların terekeleri Diyarbekir'e nakl olunub asâkir-i islâm zahîre için hâzır u müheyyâ itdirilmesine kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden Süleyman Ağa zîde kadrûhu havâle ta'yîn ve fermân buyurulmağın bermûceb-i emr-i 'âlî kazâ-i mezbûrenin terekesin hâzır u müheyyâ itdirmek için tezkire ile adamlarımızdan Mehmed irsâl olundu vardıkda gerekdir ki sadır olan emr-i şerîf mücebince kazâ-i mezbûrenin bu sene-i mübâreke hâsıl olan gılalı hâzır u müheyyâ itdirüb badehû bu cânibden zahîre tedârik olunub götürüb Diyarbekir'e nakl oluna husûs-ı mezbûr mühimmâtdandır bu zamânı sâ'ir zamâna kıyâs itmeyüb zikr olunan tezkireyi hâzır u müheyyâ itdirmeye ikdâm ve ihtimâm itdiresiz havâlelere tedârik olunub Diyarbekir'e nakl oluna. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

pençe

an-minhâ

Hasan yed Batu an Osman dergâh-ı 'âlî-i an kıst-ı husemâ-i atik 25 vâcib sene 1034 Za sene 1035 vâki' teslim be-hızâne-i amire-i ordû-yı hümâyûn 20 Muharrem sene 1036 an-yed sipâhiyân ve silâhdaran vâcib

sene 1035 be-yedi'l-mezbûr

Hüve guruş 14

173,5 14

13547

Yüz yetmiş üç buçuk riyâl guruş on dörd osmanî on üç bin beşyüz kırk yedi osmanî olur hızâne-i amire-i Diyarbekir fi 25 Safer sene 1036

s.162/b.1:

Emîrül ümerâ'il-kirâm kebirül-küberâ'il-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i inâyet-i meliki'l-'allâm Diyarbekir Beylerbeyisi

dâme ikbalühu ve kıdvetü erbâbü'l-ikbâl umdetü eshâbü'l-iclâl câmi-i vücûhi'l-embvâl 'âmîru'l-hazâyin bi-haseni'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i amîremîn Diyarbekir cânibi defterdârî dâme 'uluvvuhû ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-murselîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Amid kâdısı zîde fazlühuyula tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bi'l-fî'il Harpurt aklâmından gılâl mukâta'ası emîni olan İbrahim nâm kulum zîde kadrühuya emr-i şerîf virilüb ol-cânibde Harpurt mukâta'ası emîni olan Batu Hasan nâm emînin zimmetinde küllî mâl-ı mîrî olub serdâr-ı ekrem ve vezîr-i a'zam edâm-allahû te'âlâ iclâlehû ile başdefterdârım olan Ebubekir Paşa dâmet ma'alihû ol-cânibe varıncaya değîn emîn-i mezbûrî kal'aya koyub muhkem habs itdirüb ol-cânibe varıncaya değîn te'hîr itdirilmek emrim olmuştur buyurdumki hükmü şerîfim ile istihdâm kullarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Halil nâm kulum zîde kadrühu vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı şî'ârım üzere 'amel idüb dahi mültezim mezbûre Batu Hasan mukaddemâ irsâl olunan emr-i şerîfim mücebince kal'aya habs itdirüb serdâr-ı ekremim ve vezîr-i a'zamım Halil Paşa edâm-allahû te'âlâ iclâlehû ve defterdârım Ebubekir Paşa dâmet ma'alihû ol-cânibe varıncaya dek kal'ada hıfz itdirüb vardukda temessükât ve muhasebeleri görilüb bi-hasebi's-şer' ve'l-kânûn zimmetinde zuhûr iden mâlüm mîrî için tahsîl itdirile şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî el-yevm er-râbi' 'aşer şehri Şevvâlü'l-mükerrerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.162/b.2:

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-murselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Amid kâdısı zîde fezâ'ilühu ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keâm Atak ve Abak ve Çapakçur ve Harpurt ve Mazgird ve Pertek ve Çemişgezek ve Sağman ve Haleb kâdıları zîde fazlühum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bu sene-i mübâreke şark seferine me'mûr olan asâkir-i nusret me'sere menâzil ve merâhilde zahîre tedârîği mühimmat-ı umûr-ı din vusûlunda olmağın bundan akdem her birinize taht-ı kazânuzdan sürsat zahîresi ihrâcîçün evâmîr-i şerîfe gönderilmiş idi hâlâ serdâr-ı sipah-sâlârım olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-'âlem vezîr-i a'zamım ve serdâr-ı ekremim Halil Paşa edâm-

allahû te'âlâ iclâlehû cümle kapum kullarım ve sâ'îr tavâif asker ile mahmiyye-i Haleb'den akd-i şerîfin ikinci günü kalkub me'mûr oldukları şark seferine tevcîh ve 'inâyet eyledikleri ecilden taht-ı kazânuздan sürsat zahîresinin mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfde ta'yîn olduğu üzere her biriniz ber-vech-i isti'câl tedârik ve ihzâr ve ta'yîn olunan menzile irsâl ve îsâl eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuştur buyurdum ki dergâh-ı mu'allâm sipâhîlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Bey vusûl buldukda siz ki kâdîlarsız bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi bir an ve bir sa'ât te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb asâkir-i zafer me'serem için taht-ı kazânuздan ihrâcî fermân olunan sürsat zahîresin mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfin ta'yîn oldundığı üzere tedârik ve ihrâc idüb ber-vech-i isti'câl ta'yîn olunan menâzile irsâl ve îsâl eyleyüb ihmâl ve müsâheleden ve 'avk ve te'hîrden ve bir tarikiyle müzâyaka çekdürülmekden bi-gâyet hazer eyleyesiz müşârün-ileyh serdâr-ı şî'ârım ve sâ'îr asker-i nusret-me'serem zahîre tedâriği umûr-ı mühimmedendir şöyle ki fermân olunan sürsat zahîresi vakt ü zamânıyla tedârik ve ihrâc olunmayub ve ta'yîn olunan menâzilde hâzır u müheyây olunmaya hakkınız alınmağla koyulmayub her biriniz külli itâb ve 'ikâba mazhar vâki' olmanız mukarrerdir ana göre tenbîh ve âgâh olub zahîre tedâriği husûsunda bezl-i makdûr eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahîren fî evâhir-i şehri Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

Mübârek Zi'l-ka'denin ikinci günü emr-i şerîf gelüb sicil-i mahfûza kayd olundu.

s.163/b.1:

Emîrû'l ümerâ'il-kirâm kebirü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm Diyarbekir beylerbeyisi dâme ikbalühu ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-murselîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Diyarbekir kâdısı zîde kadrihu Fazlı ve kıdvetü erbâbü'l-'izz ve'l-ikbâl umdetü eshâbü'l-iclâl câmi-i vücûhi'l-embvâl 'âmiru'l-hazâyin bi-haseni'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i amiremin Diyarbekir cânibi defterdârı dâme 'uluvvuhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Diyarbekir aklâmından Harpurt mukâta'asının terekesi bundan akdem senesi kırk altı bin kese olmak üzere dergâh-ı mu'allâm yeniçeri korucularından

Zağarcı İbrahim nâm kulum zîde kadrühuya der'ûhde olunub yedine berât-ı şerîfim verilmiş idi ol-emrim 'âlî hakânî mukarrerdir mukaddemâ varid olan emr-i şerîfim üzere mukata'a-i mezbûrenin merkûm Zağarcı İbrahim zîde kadrühuya zabt ve tasarruf itdirüb ve hâsıl olan terekeyi Diyarbekir sâkinlerinden olub ebnâ-i sipâhiyândan Süleyman nâm kulum zîde kadrühu mübâşeretiyile Diyarbekir anbarına nakl itdirilüb sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan kapum kulları zahîresi için hâzır ve der-anbar itdirilmek emrim olmuşdır buyurdum ki hükm-i şerîfimle istihdâm kullarından kıdvetül-emâsil ve'l-akrân Halil nâm kulum zîde kadrühu vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı şerîfim üzere 'amel idüb dahi mukata'a-i mezbûre merkûm İbrahim'e mukaddemâ yedine verilen berât-ı şerîfim mücebince kemâ-kân zabt ve tasarruf itdirüb min-ba'd ebnâ-i sâbık ve taraf-ı âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve ol-cânibden ihzâr ve tedârük ve der-anbar itdirilmesi lâzım olan terekeyi mezbûr Süleyman nâm kulum zîde kadrühu mübâşeretiyile ber-vech-i ta'accül tedârük ve ihzâr ve der-anbar itdirdüb mezbûre külli mukavemet idüb ihmâl ve müsâheleden ve 'avk ve te'hîrden bi-gâyet ihtirâz idüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz mukata'a-yı mezbûre iltizâm-ı sâbıktan noksan üzere zabt itdirmekten dahi ziyâde ihtibâ' idüb mîrîyi hakkıyla 'amel eyleyesiz bî-berât kimesneye mukata'ayı zabt itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer şehr-i Şevvâlül-mükerrerrem sene sitte ve selâsîn ve elf

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.163/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetül-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm i'lâm olunur ki dârende-i mektûb İbrahim bu cânibe gelüb taht-ı kazânuзда vâki' Damibüyük nâm karye ve gayriden iki bin dokuz (yüz) doksan dokuz akçe hisse tımar Mehmed tahvîlinden kendüye tevcîh olunub berât itdirüb ve tımar-ı mezbûr ile vâki' olan Bağdad Seferi'nde yoklama ve âlây ve karavüllerde mevcûd olub tımar-ı mezbûre kimesnenin 'alâkası yoğken Mehmed nâm sipâhî ademi Hasan üzerine aldı deyü tasarrufuna mâni' olub kendüye gadr itmekle mukaddemâ ikisin dahi temessükâtları ile huzûrumuzda murâfa'a olduklarında hakkı yok olmağla buna hükm olunub tahvîl-i mektûb virilmiş iken mezkûr Mehmed Bey itâ'at itmeyüb

tekrâr nizâ' idüb tımarına dahl itmekle tımâr-ı mezbûr merkûm İbrahim'in elinde olan berâtı mücebince kemâ-kân zabt itdirüb âherden dahl iden Mehmed Bey ve ademisin Hasan'a dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl idüb tahvîl ve târihine düşen mahsûlünden bir nesne almışlar ise ba'de's-sübût hükm idüb bî-kusûr alıviresiz. Tahfîren fi Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.164/b.1:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultân ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki;

Râfî'-i tevkî'-i refî'-ü's-şân-ı şehriyârî Kenan südde-i sa'âdetime gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidâdan on bin akçe tımara ve iki def'a beşer bin akçe nüzüle ahkâm-ı şerîfe virilüb ve Harput Sancâğı'nda Uluabad Nâhiyesi'nde işbu yiğirmi bin akçe ze'âmete fârig Müteferrika Mercan tahvîlinden kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğin tevcîh olunmağçün sene sitte ve selâsîn ve elf Cemâziye'l-evvelinin evâ'ilinde hükmü şerîfim virildikden sonra tezkiresi bâb-ı sa'âdetimden ihrâc olunmak fermânım olmağın ze'âmet-i mezbûr fârig Müteferrika Mercan tahvîlinden ibtidâsı bedeli merkûm Kenan'a tevcîh olunub südde-i sa'âdetimden lâyük görüb zikr olunur ve beyân-ı 'ayân kılınur.

Karye _____ i

Hoş tâbi' Uluabad

Hâsıl _____

60000

Sahh _____

20000

ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezâif-i hidemât-ı mebrûre-i mevkût ve mesâi-yi meşkûre 'asâkir-i mansûre ber-müceb-i defter-i hâkânî bi-kusûr mer'î ve müeddî kıla ol-bâbda hiç ahd-ı mâni' olmaya ve ze'âmet halkı mûmâ-ileyhi kendülere subaşı bilüb subaşılığa müte'allik umûrda mürâca'ât mûmâ-ileyhe ideler ol-bâbda hiç ahd-ı mâni' ve dâfi' olmaya ve dahl ve ta'arruz itdirilmeye şöyle biline 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Be-makâm-ı Konstantin el-Mahrûse

s.164/b.2:

Emîrû'l ümerâ'il-kirâm kebirû'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihüşâm el-muhtass bi-mezîdi'l-'inâyeti'l-meliki'l-'allâm Diyarbekir Beylerbeyisi (boşluk) dâmet ma'alihû ve kıldvetü'l-kudât ve'l-hükkâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân vâcibü'l-iz'ân kıldvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kenan zîde kadrûhu südde-i sa'âdetime gelüb Harput Sancâğı'nda Uluabad Nâhiyesi'nde Habusu nâm karyeden yigirmi bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan Mercan ze'âmet-i mezbûreyi bana ferâgat idüb berât itdirüb elinde olan berâtı mücebince zabt itdirilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın elinde olan berâtı mücebince zabt itdirilmesin emr idüb buyurdum ki ze'âmet-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzere elinde olan berâtı mücebince kemâ-kân zabt ve tasarruf itdirüb min-ba'd âherden kimesneyi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve şimdiye dek dahl idüb tahvîl ve târihine düşen hukuk ve rüsûmundan kimesne nesnesin almış ise ba'de's-sübût hükm idüb bî-kusûr aliviresiz ve ze'âmet-i mezbûre için âherden emr ve sâ'ir temessükât ibrâz idüb nizâ' ider olur ise ze'âmet-i mezbûreyi bana hisse itdirüb âheri dahl itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantine el-Mahrûse

s.164/b.3:

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki hâlâ naibü'ş-şer' olan işbu Osman Efendi bundan akdem tarafımızdan ve Diyarbekir sâkinlerinden olub Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden ve fahrû'l-âşiyân Küçük Musli Bey tarafından bin otuz altı senesinde vâki' anbar üzerine kâtib nasb olunub sene-i mezbûrede der-anbar olunan terekeden ve hâric ez-anbar fûrûht olunan ve yine virilmeyen ve mîrî için beksimâd virilen ve şahneler zimmetinde bâkî kalan bi'l-cümle hesâb olunub elli sekiz bin asl-ı mâl ve mislî dahi tahmînimizden ziyâde hesâbımız virüb ve dahi bin otuz senesinde vâki' ber-vech-i emânet ketb olunub mezbûrun ma'rifetiyle karyelerde der-anbar olunan gılâl devr olunub her anbar yekûnünden ziyâde gelüb el-hâsıl evvel ve âhirinde ve mîrîye itdüğü hıdmetlerine râzî ve şükran olduğımız ecilden işbu halâs-ı temessük virildiği vakt-ı hâcetden ihticâc idine. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Hasan Emin-i Harput hâlâ

Mezbûrun zimmetinde bir akçe ve bir habbe 'alâkamız kalmayub her vechle

s.165/b.1:

Vech-i tahrîr-i sicil budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden olub yeniçeri zümresinden olan Ömer Beşe bin Osman Çelebi nâm râcil cum'a günü bade'l-'asr Hasan Bey'in adamı olan Murad bin Abdullah nâm kimesnenin beslemesi olan sekiz dokuz yaşında Ebu Tahir Nâhiyesi'nde Seltan bint-i nâm sagîrenin nâcî-i ta'n hâne(?) müstağrik meclis-i şer'e getirüb şöyle i'lâm eyledi ki hâlâ deyyûz oğlu Mahmud nâm kimesne mezbûr Murad'ın fuzûlen evine girüb benim üç dört yaşında oğlum ile döğüşmüş deyü mezbûre sagîre Seltan'ı yumruk ve harbe ile urduğundan gayri iki baldırına basub hâtil idüb ol-haberinden bâkireliği zâil olmuştur ve hem hâtil irmiş bu ahvâli bilür hâtûnlar vardır getirilib takrîr-i sicil olunmasın taleb iderüm didikde Fatıma bint-i Yusuf nâm hâtûn şer'-i ihzâr olunub sagîre-i mezbûre Seltan'ı tenhâ yerde görüb gelüb yine mezbûrenin hâtil-i ziyâde idüb ve hem bâkireliği dahi zâil olmuş deyü haber virdikden sonra mezbûre Seltan'a seni kim böyle eyledi deyü su'âl olundukdan mezbûre dahi bana bu hakareti mezkûr Mahmud eyledi deyü cevâb virmeğın mâ-vak'a mezbûr Ömer Beşe talebiyle kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlül'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Hasan Bey Emir, Halid bin Ramazan, Mehmed bin Oruç, Ömer bin Halid Piyade, Ahmed Bey Kürklü, Seyyid Hüseyin Seyyid Halil, Mehmed Çelebi Emir Hüseyin ve gayrihim.

s.165/b.2:

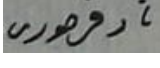
Budur ki Sağman Sancağibeyi Kitmur Bey tarafından Ali Bey bin Abdullah meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idüb didi ki mûmâ-ileyh bey hazretlerinin Terzibaşı Kesber nâm zimmî Pertek'e giden yol kuru pınarın sol yanı gün batışında mezra'yı bilen geçüren toprağında mecrûhen katl olunmuştur üzerine varılıb keşf olunmasın taleb iderüm diyücek kıbel-i şer'den Osman Efendi ve mîrlivâ tarafından Müsellim Yusuf Ağa tarafından Mehmed Bey ve zeyl-i sicilde esâmileri mestûr olan müslümanlar ile üzerine varılıb fi'l-hakîka Pertek'e giden büyük kuru pınarın sol yanı gün batışında mezra'yı bilen geçüren toprağında zirâ'at olunmuş bir kıt'a penbe tarlasının altı yanında mezbûr yatur görilüb eser-i cerâhatına nazar olundukda boyununda ip parçası ve bir kılınç yarası ve başında bir kılınç yarası var kaşında bir hancer yarası mecrûhen maktûl görüldükden sonra mevlânâ-yı mezbûr tahrîr idüb getirüb sicil-i mahfûza kayd

olundukdan sonra. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey bin Abdullah, Osman Bey bin Karaca, Arnavud Mehmed Beşe, Zülfikar Beşe, Mehmed Bey bin Sarhan ve gayrihim.

s.165/b.3:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Müteferrika Perviz oğulları dârendegâh-ı fermân vâcibü'l-iz'ân Ahmed ve Mustafa serdâr-ı zafer-şî'ârım gelüb Harput Sancâğı'nda Uluabad Nâhiyesi'nde Habusu nâm karyeden yiğirmi bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan babaları mezbûr Perviz fevt olub ze'âmeti mahlûl oldukda bunlar müteveffâ-yı mezbûrun sahîh-i sulbî oğulları olmağla rahmetlü ze'âmeti bozulmamak üzere on dört bin akçesi kendülere tevcîh olunub berât itdirüb mücebince zabtı için emr-i şerîfim virilmek bâbında ricâ itmeğın zabt itdürülmek emrim olmuştır buyurdum ki sadır olan emrim üzere mezkûrların elinde olan berâtları mücebince kemâ-kân zabt ve tasarruf itdirüb min-ba'd âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl idüb târih ve tahvîline ve düşmüş mahsûlünden kimesne nesnesin almış ise ba'de's-sübût hükm idüb bî-kusûr alıviresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

Haleb Be-makâm

s.165/b.4:

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki Diyarbekir sâkinlerinden dergâh-ı 'âlî sipâhîlerinden Kılınç Bey'e vâcibü'l-edâ iki yüz riyâl gurus deynimiz olub nısfı yüz gurus ider meblağ-ı meblağ-ı⁴⁹² mezbûrı inşâ'llâhu te'âlâ mezkûr bî-kusûr teslim itdiğimizde tezkiremizi alub şukka iderüz. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Recebü'l-müreceb sene 1036.

el-Fakîr Hasan Emîn-i Harput hâlâ

⁴⁹² İki defa yazılmıştır.

s.166/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at-me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ' olunur ki dergâh-ı 'âlî müteferrikalarından dârende-i mektûb Ömer zîde mecdûhu bu cânibe gelüb taht-ı kazânuzda vâki' Gidefik nâm karye ve gayriden birâderimizle mutasarrıf olduğı ze'âmetin kendüsi Bağdad Seferi'nde hıdmetinde iken nizâ'lusı olan Aluzer ve Şeyh Emir diğeri Çavuş (boşluk) nâm kimesneler mahsûlün zabt ve kabz idüb gadr itmekle ze'âmetin berât mücebince kendüye zabt itdürilüb ve alınan mahsûl ve rüsûmun mezkûrlardan alıvirilmek için kat'-i mukırr olub virildikde bildirüb mücebince mektûb taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki ze'âmet-i mezbûreye berât ve tevzî' mücebince merkûm Ömer zîde mecdûhuya zabt ve tasarruf itdirüb min-ba'd mezbûrlara dahi bildirmeyesiz ve dahl idüb tahvîl târihine düşen mahsûl ve rüsûmâtdan ne mikdâr nesnesin almışlar ise girü alıviresiz. Tahrîren fî evâsıt-ı Recebü'l-müreccib sene sitte ve selâsîn ve elf.

Sahh

pençe

Be-medîne-i Amid

s.166/b.2:

Cenâb-ı fazîlet-me'âb şerî'at-nisâb efendi hazretleri kâmbîm ve kâmyâb el-hâkimü'l-'adl bi-kazâ-yı Harpurt zîde fazlûhu ilâ yevmi'l-va'adi'l-cevâb tahıyyât-ı sâfiyyât-ı mehabbet fuzûn ve gurer-i teslîmat-ı vâfiyyât-ı meveddet-numun ithâfindan sonra hâlâ taht-ı kazâ-yı hükümet şî'ârınuzda yasakçı olan yoldaşlar ref' olunub yerlerine üslûb-ı sâbık üzre ocağımızın emekdârlarından yiğirmi altıncı bölükden Mehmed Beşe ve onuncu cemâ'atden Musli nâmlı yoldaşlar yasakçı nasb ve ta'yîn olunub işbu mektûb-ı meveddet birle huzûr-ı şerîflerine âmirâne olunub lede'l-vusûl me'mûldür ki üzerlerinden nazarın şerîflerin dirîğ buyurmayub olıgeldüğü 'âdet-i kadîm üzere mezbûrları nefsi Harpurt'un ikişer değnek dört değnek olur istihdâm itdirüb âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz lâkin hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugayir-i kânûn-u münîf kimesneyi rencide ve remide itdirilmesin bâbında envâ'-i mesâ-i hamiyetiniz mezbûl ve mukarrerdir buyurıla bâkî hemîşe-i 'ilm u fazâilde der-seccâde-i şerîf müstedâm bi'd-derîyü'l-ibad. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Musa Sipâhiyân-ı Dergâh-ı 'Âlî

s.166/b.3:

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keîâm mahmiyye-i Haleb'den Erzurum'a varub ve andan serdâr-ı zafer-şî'ârıma vâsıl olıcak yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde fazlühüm tevki'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ bir mühim ve müsta'cel husûs için dergâh-ı mu'allâm sipâhîlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde kadrühu ulâk ile irsâl olunmuşdır buyurdumki hükmi-i şerîfimle her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise kendüye ve iki nefer ademisine bulunan yerlerde yarar menzil bargirleri tedârik idüb ber-vech-i isti'câl mahall-i me'mûra irsâl ve îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden müceb-i hazer eyleyüb husûs-u mezbûrun ze'âmete sa'y eyleyüb emin ve sâlim ve her biriniz birbirinize menzil-i be-menzil olasız ol-menâzil ve merâhilde kendüye ve adamlarına ve davarlarına bir tarikiye zarar irişdirilmekten hazer eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kilasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb

s.167/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlühü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrühu ba'de-s-selâm i'lâm olunur ki Harpurt Kazâsı'na tâbi' Sürklü mezra'da Hüseyin nâm Kürd kendü 'avratın âher kimesneyle görüb katl eyledüğü bu cânibe i'lâm olunmağın mezbûr Hüseyin'in bu cânibe gelmesi lâzım olduğu ecilden mektûb tahrîr olunub muharrirü'l-emâsil ve'l-akrân cebeci başılığımız hizmetinde olan Mustafa Ağa zîde kadrühu ta'yîn olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki mezbûr Hüseyin varan ağamız ile ma'an bu cânibe irsâl eylesiz ki ahvâli bu cânibde su'âl oluna imdi bu bâbda kimesne mâni' olmayub mezbûrı bu cânibe getüresiz husûs-ı mezbûr için tekrâr adem göndermelü itmeyesiz şöyle bilesiz ma'lûmunuz ola. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.167/b.2:

Defter _____

Oldur ki emr-i pâdîşâhî ve divân tezkiresi mücebince Kasaba-i Harput'da vâki' olan mîrî buğdaydan hâlâ Dergâh-ı 'Âlî yeniçerileri serdârı olan Mustafa Beşe yediyle mîrî için tabh olunan beksimâd sarf olunan buğday ve değirmenci ve kalburcuya ve hammâlliye harc olunan akçedir ki zikr olunur.

Bin dört yüz on sekiz kantar beksimâd dörtbin dörtyüz elli iki kile buğdaydan tabh olunub mâyi'lerine der-mahzen olunmuşdır.

Bu zikr olunan beksimâdın dahi sarfına ve gayri kirâ ve resim esbâb ve kalburcı ve hammâlliyesi elli iki bin beş yüz akçe olub kantarına otuz yedişer akçeden Diyarbekir'de fermân olunduğı zikr olunan harc için bin üçyüz on iki kile buğday mîrî terekeden fûrûht olunub eshâblarına ücret virilmişdir.

s.167/b.3:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harput mütesellimi Yusuf Ağa zîde kadrûhu ba'de's-selâm i'lâm olunur ki bu cânibe mektûb gönderüb Harput Sancağı'nda ve kazâlarda vâki' Zeyve nâm karye sâkinlerinden Hızırğiller nâm Kürt Malatya re'âyâsından bir adam katl idüb ta'addi eyledikten gayri iki adam dahi mecrûh eyledi Malatya Sancağının ve kâdısı dahi i'lâm eyledüğü ecilden katil-i mezbûr el sürülmesin bâbında mektûb tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa Ağa irsâl olundu vardukda gerekdir ki mezbûrî ihzâr-ı şer' idüb onat hakk ve 'udûl üzere kazıyye ve tefahhus idüb göresiz kazıyye i'lâm olunduğı gibi olub bundan akdem bir def'a şer'iyile nasb olmayub üzerinde on beş yıl mürur itmiş da'vâlardan değül ise ol-bâbda muktezâ-i şer' kavlim ile 'amel idüb bu fesâdı iden muhtâc-ı 'arz olanlardan ise muhkem habs idüb 'arz eylesiz değüller ise şer'le haklarından lâzım geleni eda eylesiz husûs-ı mezbûra kazıyyede kadîmle olmayanı dahil ve 'ummâldan bir ferdi itdirmeyesiz ve mezbûrî varan mübâşiriyle bu cânibe gönderesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehri-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.167/b.4:

Vech-i tahrîr huruf oldur ki nefsi Harpurt'dan müslümanlardan Mehmed nâm kimesne yediyle yüz elli kile arpa ve kırk kile dakik ordû-yı hümâyûna gelüb 'asâkir-i islâma tevzî' olmağla işbu tezkire ketb olub mezbûr Mehmed yedine virildi ki Kazâ-yı Harpurt'dan matlub olan bin iki yüz kile arpa aslından arpayı ve üçyüz kile olan unı mahallinde mahsûb idüb nesne idine. Tahrîren fî 1036.

el-Fakîr Mustafa Ağa Emîn-i Nüzül

s.168/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Harpurt mukâta'ası havâsslarının gılâlî cem' ve tahsîl olunması Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinin zağarcılarından İbrahim Subaşı zîde kadrûhu bin otuz altı senesinin mahsûlâtından nısfı hinta ve nısfı şa'îr olmak üzere Harpurt kilesi kırk altı bin kile gılâlî cem' ve tahsîl ve Harpurt anbarına bi't-tamâm teslîm itmesine müte'ahhid olmuştur yedinde olan berât-ı şerîf mücebince mukâta'a-i mezbûrun sene-i merkûme mahsûlâtından zıkr olunduğı üzere kırk altı bin kile gılâl cem' ve tahsîl idüb ve Harpurt'da bi't-tamâm der-anbar itdirilmek emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim ile kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mezbûr İbrahim Subaşı zîde kadrûhu vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere mukâta'a-i mezbûrenin sene-i merkûme mahsûlâtından nısfı hinta ve nısfı şa'îr olmak olmağla kırk altı bin kile gılâl cem' ve tahsîl ve emînin deynine mahsûb olmak üzere bi't-tamâm der-anbar itdirüb hâzır ve âmâde itdiresiz ve eğer gılâl mezbûre bir tarikiyle âhere virilmiş ise veyahûd Diyarbekir tarafından veya gayri tarikiyle evâmir-i şerîfe ibrâz iderler ise te'hîr koyub mezbûr İbrahim Subaşı'nın yedine virilen berât-ı şerîfim ve işbu emri celilü'l-kadrim mücebince kemâ-kân cem' ve tahsîl itdirdüb bi't-tamâm der-anbar itdiridesiz husûs-ı mezbûr için emri âher irsâlına muhtâc eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmü't-tâsi' ve'l-işrin şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.168/b.2:

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve mûcib-i tastîr-i hitâb-ı mer'î oldur ki;

Harpurt Kazâsı'nda vâki' olan harâcgüzâr keferesinin bin otuz yedi vâcibinden üç seneye varınca Harpurt mukâta'asıyla ma'an senesi iki bin yüz elli nefer Batu Hasan 'uhdesinde olub lâkin sene-i sâbıkda hazîne tarafından üçyüz elli nefer yine Batu Hasan cevâb virmek üzere bin sekiz yüz nefer başka fûrûht olunub ve hâlâ kul mevâcibine küllî akçe lâzım olduğundan mâ'adâ sefer-i hümâyûn mühimmâtıçün dahi 'asâkir-i islâmiye raht tedârik ve ihzârına emr-i şerîf vârid olub cizyeler fûrûht akçesiyle raht iştirâsı fermân olunmağla dergâh-ı 'âlî kullarından Piyale Bey ve Kılınç Bey ve Mehmed Bey cizye-i mezbûre-yi sene-i sâbık üzre bin sekiz yüz nefer kabûl ve üç bin yüz riyâl gurus cizye akçesi peşin virüb talib olmağla zikr olunan cizyenin bin otuz yedi senesi cizyesi sene-i sâbık üzre bin sekiz yüz nefer ve her bir neferine nekavet ve gılâmiyeden mâ'adâ yüz doksân dörder osmanî cizye cem' itmek üzere cümle üçyüz kırk dokuz bin ikiyüz osmanî olur mâ'adâsın idhâl-i hazîne eylemek üzre ve hîn-i cem'iyet altun ve gurus teklîf olundukda altun yüz on sekizer akçe ve kâmil yetmiş sekizer akçe ve esedi altmış sekizer akçeden alub ve akçeyi onı bir dirhem gelür sâhihü'l-'ayâr akçe olmak üzre sa'âdetlü Hüsrev Paşa hazretlerinin fermân-ı şerîfleri mûcebince merkûm Piyâle Bey'e ve Kılınç Bey ve Mehmed Bey'e tevcîh ve der'ûhde olunub emîn ve kâtib ta'yîn olunmağın ve tahsîlleri için berât virilüb gerekdir ki varub kazâ-yı mezbûrede vâki' olan harâcgüzâr kefereyi müfredatıyla defter idüb haracı ez-defter bir nefer komayub cümle defter eyledikden sonra toprak kadısı imzâ idüb ve mühürledüb vech-i meşrûh üzre her bir neferinden nekaved ve gılâmiyeden mâ'adâ yüz doksân dörder osmanî cizye cem' idüb ve altun yüz on sekizerden ve kâmil gurus yetmiş sekizerden ve esedi altmış sekizer akçeden ve osmani onı bir dirhem gelür sâhihü'l-'ayâr osmanî alub şart ve ta'ahhüdleri üzre cevâbların vireler âherden bir ferd mâni' olmaya. Tahrîren fî evâhir-i şehri Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf

Be-medîne-i Amid

s.169/b.1:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi mekân-ı sultân-ı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki;

Nefs-i Harput'da vâki' Meydan-ı Atik Mescidi'nin etrâfında olan dükkânlarda vakf-ı mezbûre her sene çirâğ dahi vire gelinüb hâlâ vakf-ı mezbûrun imâmı olan kimesnenin bir işinde olmayub bî-berât zikr olunan yağı alub ekl u bey' idüb vakf-ı mezbûra gadr olmağın ve mescid-i mezbûrun dokuz seneden beri müezzini olmayub mescide Hâcî Ali nâm kimesne ber-vech-i hasbî müezzinlik hıdmeti edâ idüb hıdmeti mukâbelesinde zikr olunan dükkânların icâre-i zahîre akçesinden mezbûr Hâcî Ali'ye yevmî bir akçe vazîfe ile mescid-i mezbûrun müezzini olunub zabtı içün berât-ı şerîfim virilmek bâbında kıdvetü'l-kudâtü'l-müslimîn Harput kâdısı mevlânâ Siyami zîde fazlûhu 'arz itmeğın mücebince vech-i meşrûh üzere berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın işbu dârende-i hümâyûn mezbûr Hâcî Ali zîde salâhu hakkında mezîd-i 'inâyetim vücûda getirüb bin otuz altı Recebü'l-müreccebinin yiğirmi beşinci gününde yevmî bir akçe vazîfe ile müezzin nasb idüb bu berât-ı hümâyûnumı virdüm ve buyurdum ki mezbûr Hâcî Ali zîde salâhu varub hıdmet-i lâzimesin edâ eyledikten sonra ta'yîn olunduğu üzre yevmî bir akçe vazîfesin zikr olunan dükkânların icâre-i zahîre akçesinden mâhü'l-mâh alub mutasarrıf ola şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve işrin-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.169/b.2:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi mekân-ı sultân-ı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî ba'de nukurrını er-rabbânî hükmü oldur ki;

Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinin zağarcılarından olan İbrahim Subaşı zîde kadrûhu hâlâ ordû-yı hümâyûnuma gelüb 'arz-ı hâl sunub Diyarbekir aklâmına tâbi' Harput mukâta'asının emini olan Batu Hasan nâm kimesne müflis ve medyun olub eğer mukâta'a-i mezbûrun bin otuz altı senesinin gılâlî cem' ve tahsîl olunması bana fermân buyurulursa nısfî hinta ve nısfî şa'îr olmak üzre Harput kilesi ile kırk altı bin kile gılâl yine Harput'da der-anbar eylemeğe ta'ahhüd iderim şol şartıyla ki yine emin-i merkûmın deynine mahsûb ola deyü vech-i meşrûh üzere berât-ı şerîf sadaka ve ihsân buyurulmak 'inâyet ricâ eylemeğın bin otuz altı Şa'bânının yiğirmi altıncı günü 'arz olundukda zikr olunan gılâlî cem' ve tahsîl mezbûr İbrahim Subaşı fermân buyurulub 'asâkir-i islâm içün zikr olunan mikdâr gılâl cem' ve tahsîle ve Harput'da der-anbar hâzır ve âmâde olmak üzre berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın dârende-i

fermân-ı hümâyûn müşerref-i mukırrun-ı hâkanî mezbûr İbrahim Subaşı zîde kadrühu hakkında emr-i merhâmetim vücûda getürüb zıkr olunan gılâlı cem‘ ve tahsîl eylemek içün bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub Harput mukâta‘asından sene-i mezbûre mahsûlünden kırk altı bin kile gılâlı cem‘ ve tahsîl ve Harput'da der-anbar ve hâzır ve âmâde eyleye ve zıkr olunan gılâlı Diyarbekir tarafından ve taraf-ı âherden bir ferdi min-ba‘d dahl ve ta‘arruz itdirmeyesin ki şöyle bilesiz ve ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi't-tâsi‘ ve'l-işrîn-i şehri Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.169/b.3:

Bâ'is-i temessük budur ki Karye-i Pağnik'de Kara Halil oğlu olan Hüdavirdi nâm kimesne zira‘ât itdüğü toprağın evlâd-ı zükûrından kimesnesi kalmayub ‘ammûsi oğlu olan ‘amire-i kânûn-ı pâdişâhî üzre resmî tapuya virilüb mîrî cânibden resmî tapusu alınub yedine bu temessük virildi ki vakt-ı hâcetde ihticac idine sene hamse (ve) ‘işrîn ve elf.

el-Fakîr İbrahim Emîn-i Harput hâlâ

s.170/b.1:

Budur ki hâlâ ber-vech-i arpalık Harput Sancağı'na mutasarrıf sa‘âdetlü Bekir Paşa hazretlerinin kâim-makâm(1) olan fahrü'l-akrân Yusuf Ağa Ebu Tahir şehriden Hasan bin Ahmed nâm kimesnenin kucağında bir demed arpa hasadı ile şer‘-i şerîfe ihzâr ve mahzarından tahrîr-i kelâm idüb işbu hasad Harput Sancağı'ndan hâsıl olmuş olub müşâhede ve su‘âl olunub sicil olunmasın taleb iderim diyücek zıkr olunan arpa hasadına nice ehl-i vukûf müslümanlar huzûrunda müşâhede olundukda Seyli'de arpa danesi kâmil irişmiş olub hasadun zamânı olduğu mukarrer oldukdan sonra gıbbe's-su‘âl mezkûr Hasan işbu hasadına toprakda hâsıl olmuşdur deyü su‘âl olundukda mezbûr Hasan cevâb virüb didi ki zıkr olunan arpa hasadı yine Harput Sancağı'ndan Alus nâm karye toprağında benim mülk tarlamda hâsıl olmuş olmağla ben biçüb getürdüm ve Mehmed'in kendüsi dahi zıkr olunan arpa hasadın mezbûr Hasan kendü mülk tarlasından gayri deyü haber virdiklerinde müşârün-ileyh Yusuf Ağa talebiyle bin otuz altı Ramazânü'l-mübâreğın dokuzuncu günü muhâkeme vâsıl olub sicil-i mahfûza kayd olundukdan sonra bu vesîka-yı şârihe eylesiz tahrîr olunub bir sebep-i temessük yed-i

tâlîbe vaz' ve def' olundu ki vakt-i hâcetden tezkire maceri ola. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mustafa Bey Kabasakal, Diğer Mustafa Beşe Serdâr-ı Yeniçeriyân, Osman Kethüda Ahmed, Yusuf Bey Abdullah, İsmail Çelebi Beyazıd, Ali Kara Beşe bin Abdullah, Mehmed Çelebi merdüm-i Mustafa Beşe ve gayrihim.

s.170/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harput mütesellimi zîde kadrûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki hâliyâ mektûb gönderüb bundan akdem Veli nâm kimesnenin Murad nâm zimmî ile Hüseyinik nâm karyede vâki' bir bağ da'vâları olmağla bu cânibden mezbûr Veli mübâşir alub varub murâfa'aya da'vet itmekle lâkin mukaddemâ husûs-ı mezbûr üç dört def'a şer'le görüldükde mezbûr Veli'nin da'vâsı lağv ve mahz olub zikr olunan bağ-ı mezbûr Murad zimmînin hakkı olmağla kendüye hükm olunub elinde mugâyir bir hüccet-i şer'iyye olduğun i'lâm itdüğünüzden mâ'adâ hâlâ mezbûrlar tekrâr gelüb huzûrumuzda dahi murâfa'a olduklarında fi'l-vâki' mezbûr zimmînin sagîr olduğun zâhir olmağın zikr olunan bağ-ı hüccet mücebince zabt ve mahsûlün almış ise şer'le alıvirilmek için mektûb tahrîr olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki zikr olunan bağ-ı elinde olan hüccet-i şer'î mücebince mezkûr Murad zimmîye zabt ve tasarruf itdirüb mezbûr Veli nâm kimesneyi min-ba'd dahl itdirmeyesin ve bundan akdem fuzûlen dahl ve mahsûlün nesnesin almış ise ba'de's-sübût hükmü gerisine alıviresiz hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehri Şa'bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i ()

s.170/b.3:

Allahüme es-selâmü'l-fâkir

Bu mes'ele cevâb hanefiyyeden ne vechiledir ki _____

Bir kasabada mevcûd olan kiliselerde keşişler sâkin olub ellerinde cizye virilmemek için emr-i şerîf vâcibü's-şerîfe olsa husûs-ı şer'-i nebevîde keşişler üzerine

cizye ol-müstahikk cizye cem'ine me'mûr olan Zeyd zikr olunan keşîşler cizye taleb idüb almağa kadir olur mu?

el-cevâb _____ Allahü a'lem

olmaz

Velayuda el-cizyedar olub la yuhalitu sadır-ı şerife

Sûret-i mezkûrede Zeyd-i merkûm mezbûrlardan eline cizye alurım deyü cizye almağa kadir olur mu beyân buyurılıb müsâb oluna.

el-cevâb _____

olmaz ve illa şer'e ve emre itâ'at itmiş olmaz

ve taht-ı me'mûrun bi't-ta'ati ed-dâî denirse

s.171/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harput mütesellimi zîde kadrûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki zu'amâdan dârendegân-ı Siyavuş zîde kadrûhu bu cânibe gelüb zu'amâtın karyelerinden Pelte nâm karye ve gayriden altı bin akçe hisse tımar taht-ı kazânuzda olmağla alınub andan berü kendüye 'âyid ve râci' olan mahsûl ve rüsûmundan nesnesin almak müyesser olmayub re'âyâ zimmetinde kalduğun bildirüb alıvirilmesičün mektûb taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki zikr olunan hisse tımarı berâtı mücebince kendüye mutasarrif itdirüb ve tahvîl ve târihine düşen mahsûl ve rüsûmı re'âyâ zimmetinde ise re'âyâsından veyahûd müşterek almış ise müşterekden her geçede şer'iyye tevcih olunanlardan alıvirüb kimesnede mahsûl ve rüsûmın alıkodurmayub ve ta'allül itdirmeyüb. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.171/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ sa'âdetlü sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem edâm-allahü te'âlâ iclâlehû hazretlerinin cânib-i 'âlîlerinden emr-i şerîf-i şerife müşrif-i muhallefât varid olub mazmûn-ı sa'âdet-makrûnunda sefer-i hümâyûna

mühimmâtdan gırâr ve sâ'îr mühimmâtı tedârik ve hâzır olmasın fermân olmağın bermûceb-i emr-i 'âlî Harput Kazâsı'ndan yüz elli çift gırâr yüz çift çarpat seksener akçeden ve elli çift kanûnî altmışar akçeden ve ikiyüz nevbe on ikişer akçeden sağ akçe mu'accelen tedârik ve mühimmâtı olmağın götürüb Diyarbekir'e teslîm itdirmek mühimmâtından olmağın tezkire ile Dergâh-ı 'Âlî kullarından Hâcî Bey'e irsâl olundu vardukda gerekdir ki vech-i meşrûh üzre kazâ-i mezbûrede fermân olunduğı üzre yüz elli çift gırâr yüz çift gırâr çarpat ve elli çift gırâr-ı kanûnî ve ikiyüz torba bahâları ta'ahhüd olunduğı üzere sağ akçe hesâbınca Harput mukâta'ası mâlından eshâbına virdirüb edâ itmek üzre zikr olunan yüz elli çift gırârı ve ikiyüz torba mu'accelen tedârik ve iştirâ ve hâzır-ı müheyyâ itdirüb varan mezkûr ile bu cânibe teslîm itdiresiz ve ihmâl ve müsâhale ve 'avk ve te'hîrden ve bu mühimmât ile fukâranın hakların alıvirmekten hazer eyleyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebül-mürecceb min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.171/b.3:

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki Emlik nâm karye ahâlisinden Saru bin Şeyh Ali vefât eyleyüb tasarrufunda olan zemîn hâlî ve mu'attal kalub köy önü tarla zemîni dimekle ma'rûf tarlası başında olan yoncalık yeri ile ma'an ki hudûdı inde'l-ahâli ma'lûmdur yine karye-i mezbûreden işbu hafiz-i temessük Zeynel Kethüda'ya tapuya virilüb kânûn üzre resmî tapusu alınub yedine temessük virildi. Tahrîren fî Muharrem-i hamse 'aşer ve elf.

el-Fakîr Abdullah Bey

el-Fakîr Siyavuş Ağa

Sene semân ve elf

s.171/b.4:

Vech-i tahrîr-i hurûf bin otuz beş senesinde havâss-ı hümâyûn karyelerinden Herdi nâm karye sâkinlerinden nâm kimesne fevt olub evlâd-ı zükûr kalmayub zabtında olan sulu ve susuz toprakları ve bağçesi ve her ne var ise mîrîye düşüb mîrî cânibden yine karyelerinden ben İsmail nâm kimesneye tapuya virüb ve resmi alınub yedine temessük virildi bir kimesne mâni' olmaya. Tahrîren fî Zi'l-hicce (boşluk)

el-Fakîr Abdullah Emîn-i Çemişgezek

s.171/b.5:

Allahüme cihad bihi merhameten ve mine'l-hidâyet ve't-tevfik

Bu mes'ele beyânında cevâb ne vechiledir ki _____

Zeyd Amr'dan bir vakf evi yetmiş sene icâreye alub bir nice hıdmet mürurından sonra Amr mukâta'ası ile gâib olunsa Amr'un vârisi Zeyd'den da'vâ idüb icâre-i mezbûreyi müşâ' itdirmek şer'an kadir olur mu? Beyân buyurılıb isbât için el-cevâb _____

olmaz

Ketebehû el-Mehmed el-Fakîr 'ufiye 'anh

Kalmak karar muharreten merre ashabına kalıs için icâzet ile müddet kânet ihtiyâr

Ve hükme ez sarh yola nefsine lâyete zevc ümerâ velâ taksim maluhu velâ yefsehu icâr ketebet

s.172/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harput ve Çüngüş kâdıları zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki Ağsekü nâm karyeden dârende-i mektûb Ali ve Şaban nâm kimesneler bu cânibe gelüb Harput Kazâsında vâki' Hozekdek nâm karye sâkinlerinden Devlet nâm kimesne karındaşımız kızı için nâmzedimdir deyü hilâf-ı şer'-i şerîf evim basub mezbûre kızı cebren çekmek istediğünde karındaşımız ve Vasis nâm kimesne men'ine ve sedd-i men'iyile mezkûr Devlet'e hançer ile dört yerde urub mezbûr karındaşımı mecrûh idüb fesâd itdügüne sicil ve hüccet itdirmişüz deyü bildirüb ahvâlleri bu cânib-i şer'le görülmesi için ihzârı yanında mektûb taleb itmeğın tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kenan Ağa zîde kadrühu irsâl olundı vardukda gerekdir ki mezbûrları her nere ise getürdüb mübâşiriyle koyub bu cânibe gönderesiz ki ahvâlleri emr-i muhâkemesinde şer'le görülüb teshîr-i şer'e lâzım gelen icrâ oluna. Tahrîren fî evâhir-i şehri Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i ()

s.172/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûrenin bin otuz beş senesinde lâzım gelen bedel-i kirâyı sürsat akçesinden elli dört hâne bâkî kalub kazâ-i mezbûre kâdısı mevlânâ Sinan Efendi zimmetinde her bir hânesi on beşer guruşdan sekiz yüz on riyâl guruş lâzım gelüb hâliyâ emr-i şerîf-i 'âlîşân varid olub zikr olunan bakayâ mevkufât defteri mücebince mu'accelen taleb ve tahsîl olunması fermân olunmağın tezkire ile Dergâh-ı 'Âlî sipâhîlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Bey zîde kadrûhu irsâl olundu vardukda gerekdir ki mûmâ-ileyh Sinan Efendi'ye getürüb vech-i meşrûh üzre kazâ-i mezbûrede bâkî kalan elli dört hâneyi on beşer guruşdan sekiz yüz on riyâl guruş ider emr-i şerîf mücebince bâkî kalan yerlerden mübâşir-i mezkûra cem' ve tahsîl itdirüb bir akçesin bâkî ve 'alâka kodırmayub ve bir vechle ta'allül ve 'inâd itdirmeyüb bi't-tamâmı cem' ve tahsîl olundukdan sonra der-kese ve mühürlü Sinan Efendi'nin ademisiyle emr-i hazînesine gönderüb teslîm idesiz hazînenin akçeye müzâyakasın olduğundan mâ'adâ muhafazada olan sipâh ve yeniçeri 'ulûfesine ve sâ'ir masârif-i mühimmeye kâ(mil) akçe lâzımdır ihmâl ve müsâhaleden ve ta'allül ve tahlîsden hazer eylesiz gurre-i şehr-i Recebül-mürecceb min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

Mahrûse-i Amid

s.172/b.3:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki Harpurt mütesellimi Yusuf Ağa mektûb gönderüb mîrlivâyâ 'âyid olan işpençe ve baş cizyesinde sâbıkada kefereden nefer başına seksen dört akçe ve müslümandan kırk iki akçe cem' olunmuşken bu sene ahâlisin şirret idüb noksan üzre tekâlîf ve gadr itmek istediklerin bildirüb seniyye-i sâbıkâda alınugeldüğü üzre alıvırilmesičün mektûba tâlib ve rağbet olmağın tahrîr olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki bu husûsa onat vechle mukayyed olub getüresiz rüsûm-ı mezbûr geçen sene minvâl-i meşrûh üzre alındığı vâki' ise merkûm dahi ol-vechle alıvirüb getürülmesine (okunmuyor) alduğundan mügâyir kimesneye ta'allül ve 'inâd itdirüb tekrâr mektûb irsâlına muhtâc eylemeyesiz. Tahrîren fî evâhir-i Receb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Sah

pençe

Be-medîne-i Amid

s.173/b.1:

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve mûcib-i tastîr-i hitâb-ı rakam oldur ki

Bundan akdem Harpurt mukâta'âtının hass-ı atık ve cedîdinin mahsûlü bin yiğirmi üç yılına varınca Harpurt kilesiyle yüz seksen bin kile ki altmış bin kilesi buğday ve altmış bin kilesi arpa ve altmış bin kilesi daruya ve nukûdundan dahi 'âdet-i ağnâm ve penbe ve çift ve bennâk ve mücerredât ve ispençe ve bâgât ve küvâre ve bâd-ı hevâ ve maktû'ât ve bezirhâne ve esbâbı beş bin dokuz yüz seksen dört buçuk guruşu ve cizyesi dahi perâkendesiyile bin sekiz yüz nefere ki dört bin on beş buçuk guruş ki senesi on bin guruş ki üç senesi otuz bin guruş olur sâbıkâ Harpurt Sancağı ki İbrahim Bey 'uhdesinde iltizâmın olup bir sene zabt idüb ve bâc-ı ubûr ve şirehâne-i Harpurt ve boyahâne-i Gölcük-i Ulya ve Süfla mukâta'aları bin yiğirmi dört Muharreminin guresinden üç yıla varınca beş bin doksan yedi guruşu Batu Hasan 'uhdesinde iltizâmın olup ve Monlakendi nâm karyenin üç senesi hisse-i tımârdan gayri bin yüz elli beş guruşu Kiğivank ve Ayvos nâm karyelerin üç senesi hisse-i tımârdan gayri dörtyüz guruşu maktû' olup hâliyâ mûmâ-ileyh İbrahim Bey divâna gelüb 'arz-ı hâl sunub zikr olunan Harpurt haslarının atık ve cedidinin gılâlı bu sene nakdiyye olmak üzere ve nakdiyesinden cizye ve 'âdet-i ağnâm ve maktû'ât-ı atık ve cedid-i Harpurt ve geçen seneden hâric iltizâm olan bâc-ı ubûr ve şirehâne-i Harpurt ve boyahâne-i Gölcük-i Ulya ve Süfla mukâta'aları Monlakendi ve Kiğivank ve Ayvos nâm karyeler ilhâkıyla üç seneye varınca doksan altı bin guruşu kabûl iderim ki doksan bin guruşın nakd-i teslîm-i hazîne ki her dört aya bir on bin guruş getürüb teslîm-i hazîne itmek şartıyla ve altı bin guruş kal'a mevâciblerine saliyane olmak üzere taleb ve rağbet olmağın sâhib-i devlet vâlî-yi vilâyet vezîr-i ekrem Dilaver Paşa edâm-allahû te'âlâ iclâlehû hazretlerinin buyuruldu-yı şerîfleri üzre üç senesin doksan altı bin guruşa virilmesin evlâ görölmeğın işbu hâzır-ı atık Harpurt haslarının bin yiğirmi dört vâcibinden üç yıla varıncaya elli beş bin altıyüz seksen yedi guruşu ve 'âdet-i ağnâm mukata'ası bin yiğirmi dört vâcibinden üç yıla varınca üslûb-ı sâbık üzre dokuz bin üç yüz elli guruşu ve bâc-ı ubûr ve şirahane-i Harpurt ve boyahâne-i Gölcük Ulya ve Süfla mukâta'aları bin yiğirmi dört Muharreminin guresinden üç yıla varınca üslûb-u sâbık üzre beş bin doksan yedi guruş ki emin-i sâbık bey zamân-ı mübâşirin kendüsünden taleb olmak üzere ve Monlakendi nâm karyenin yiğirmi dört vâcibinden üç yıla varınca üslûb-ı sâbık üzre bin yüz elli beş guruş ve has-ı cedîd Harpurt mukâta'ası bin yiğirmi dört vâcibinden üç yıla varınca on bin ikiyüz altı guruş ve Karye-i Kiğivank ve Ayvos nâm

karyelerinin yigirmi dört vâcibinden üç yıla üslûb-ı sâbık üzere dört yüz elli guruşa ve Harpurt Kazâsı'nda vâki' olan harâc-güzârlığının perâkendesıyla bin yigirmi üç vâcibinden bin yigirmi beşe vâki' olur üç seneye varınca altı bin üç yüz neferle gilâmiye-i hazîneden gayri her bir neferden yüz yetmiş dörder osmaniden ki üç senesi on kere yüz bin ve doksan altı bin iki yüz osmaniye ki on dört bin elli beş guruş ki cümle üç seneye varınca doksan altı bin guruş ki doksan bin guruş nakd teslîm-i hazîne ki her dört aya on bir guruş getürüb hazîne itmek şartıyla ve elli beş bin guruş üç senede kal'a mevâciblerine sâliyâne olmak üzere ve kazâ-i mezbûrede vâki' olan cizye perâkendesıyla cem' eyledikten sonra esâmîleri defterinde (s.174) nısfı ile yazub toprak kâdısına imzâ idüb ve mühürledüb getürüb teslîm-i hazîne itmek üzere ve bir senenin gilâmiyesin bi't-tamâm kat' itmedin bir sene dahi mübâşeret itmemek üzere kabûl ve iltizâm idüb vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyh İbrahim Bey'e tevcîh ve der'ûhde olunub ve resmî bir iş edâ eyledikten sonra emr-i muhâkemesinde dahi sicil olunub sûret-i sicillât hazîne-i amireye vâsıl olmağın zabt ve tasarrufu için mâliye cânibinden berât virildi gerekdir ki varub zikr olunan mukâta'âtı minvâl-i meşrûh ve olıgelmiş âdet ve kânûn üzere zabt ve tasarruf eyleyüb vech-i meşrûh üzere lâzım gelen mâl-ı mîrîyi ber-vech-i nakd getürüb teslîm-i hazîne idüb ve şart ve ta'ahhüdi üzere iltizâmına cevâzın vire ol-bâbda âherden kimesne dahl ve ta'arruz itmeyüb mâni' ve merâhim olmaya. Tahrîren fî gurre-i şehri Rebî'ül-ahir min şühür sene hamse 'işrin ve elf.

Be-medine-i Amid

s.174/b.1:

Vech-i tezkire budur ki Baltalı Meydan tarlası dimekle ma'rûf tarla ki bir cânib Bizmişen'den gelen yol ve bir tarafı Tomas tarlası ve bir tarafı şehirden gelen yol ki Hasan Çavuş sınuru depenün gün doğusu bu hudûd ile mahdûd olan bir yüz hâlî olub tapuya müstahakk olmağın işbu hafiz-i temessük Abdurrahman Ağa kânûn üzre tapuya virüb resmî tapusu alınub yedine temessük virildi ki ihtiyâc idine 1034

Mine'l-Fakîr Mir Ağa Mehmedcan

s.174/b.2:

teslim _____

 Mehmed Beşe mutarrah

548 an-yed Ahmed nâm

160 an-yed Alican Çavuş

708

Vech-i tahrîren tezkire budur ki mukaddemâ beş yüz kırk sekiz tulum Ahmed nâm kimesnenin yedinden alınub ve yüz altmış tulum dahi Alican Çavuş yedinden alınub yerine temessük virildi. Tahrîren fî 5 C sene 1034

el-Fakîr Ahmed Musarrah

an-tahvîl _____

Ahâli-yi Kasaba-i Harpurt bahâ-i tulum yerleri mekân-ı mühimmât-ı sefer-i hümâyûn teklifine ve tulum der-livâ-yı mezbûr mevcûd ve tahsîli mümkün kudemâ-i örf bahâsı miri tahsîl lâme-i hîme beher tulumu 7 an alına veka'a 1033 an-yed Alican Çavuş

osmanî

3700

Üç bin yedi yüz osmanîdir ki nısfı bin yediyüz elli osmani ider Sarây-ı 'Âlî Diyarbekir

s.174/b.3:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki Şeyh Yusuf oğlu dârende-i mektûb Şeyh Hâcî bu cânibe gelüb karyeleri Zeyve'de olan Baba Nazar tekyesinin şeyh ve türbedârı olub ve hîn-i tahrîrde babası mezbûr Yusuf yine şeyhiyet üzre deftere kayd olduğuna yedine mühürlü sahîh sûret-i defter-i hâkânî alub şeyh ve türbedâr olanlardan harc ve tekâlif alınmaz iken hâliyâ karyesi halkı kendüden harc ve tekâlif teklîf idüb rencîde itdikleri bildirüb deftere mugâyir-i harc teklîf ile rencîde eylememek için mektûb taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki mezbûrun elinde olan sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî mücebince 'amel idüb dahi min-ba'd mezbûr ve sâ'ir adamların harc ve tekâlif teklîfiyle karyesi halkına ve sâ'ir rencîde ve remîde itdirmeyesiz husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Receb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Sah

pençe

Be-medine-i Amid

s.175/b.1:

Karye _____ i

Zevâye tâbi' Zâviye

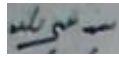
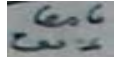

Temte	Haydar veled-i O	Hüseyin Hasan	Şeyhi Yusuf	Musa veled-i ()
çift Nîm Ç		Nîm Ç	Nîm Ç	M
Piri Birâder-i O	Hasan Mehmed	Hızır Birâder-i O		
M	Nîm Ç	K		

yekûn _____

hâne	mücerred	çift
6	7	2,5

Irgadiye

humsu'l-hinta	humsu'l-şa'îr	humsu'l-hums	
2 k(kile) 460	2 k(kile) 360	2 k(kile) 64	
mahsûl resmi	resmi		
hâsıl 	çift 40 		
bennak fî 12	nısf-ı	ve resm-i arusane	divânî
24	cerime	24	12

Yekûn _____

1814

mezra _____ i

Abdullah

humsu'l-hinta	humsu'l-şa'îr
2 kile 884	5 kile 680

mezra _____ i

resm-i zemin

Vezerhana tâbi' Zevâye

40

humsu'l-hinta 5 kile 680

yekûn _____

90 kile

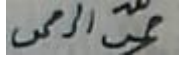
615

sahh

sahh

41 nakd resm-i tapu

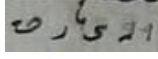

resm-i zemin

10 kile 40

50

yekûn _____

sahh

sahh

minha _____

semen _____

Malikane-i vakf-ı Şeyh Yusuf ve Şeyh Cafer evlâdı Şeyh Musa Herdi

kaddeseallahu 618

Hâsıl-ı divân 1099

Sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî budur ki aslından nakl olundu. Tahrîren fî evâ'il-i Recebül-müreceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Abdulcelil Defter-i Tımar-ı Diyarbekir hâlâ

s.175/b.2:

Hazret-i mevâli-yi şerî'at me'âb

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keîâm Eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' olan kâdılar zîde fazlühum ba'de's-selâm inhâ olunur ki hassa doğancılarından dârende-i mektûb kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Bayram Bey zîde kadrühu gelüb eyâlet-i Diyarbekir'de olan doğancıların bin otuz altı senesinde lâzım gelen yüz ellibeş akçe merde bahâ ve 'âdet-i ağnâm ve resmî küvâre ve resmî 'arûsane ve sâ'ir kadîmden viregeldikleri hukûk ve rüsûmların tahsiline çakırcıbaşı tarafından ta'yîn olduğuna yedine emr-i şerîf virildüğün bildirüb emr-i şerîf mücebince tahsîli için mektûb taleb itmeğın tahrîr olundu irsâl olundu vardukda gerekdirki taife-yi mezbûrenin sene-yi mezbûrede lâzım gelen hukûk ve rüsûm mezkûrelerin emr-i şerîf mücebince Bayram Bey zîde kadrühu olageldüğü 'âdet ve kânûn üzere cem' ve tahsîl itdirüb olıgelmiş ve emr-i şerîf mugayir kimesneye ta'allül ve iş itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.175/b.3:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Harpurt mukâta'anın emîni olan İbrahim Bey ve Hasan Bey tahvîllerinden der-anbar olunan atîk gılâlin fûrûhtuna dergâh çavuşlarından Behram Çavuş ta'yîn olunmuş idi hâliyâ mezbûr Behram Çavuş divâna gelüb 'arz-ı hâl sunub mukaddemâ emîn-i mezbûr Behram Çavuş'un yem ve yemeklerine ve sâ'îr masrâfına kile başına ikişer akçe ta'yîn olunmağla ta'allül olduğun bildirüb olıgeldüğü üzere ta'allül eylememek için tezkire taleb eyledüğü ecilden virildi vardukda gerekdir ki husûs-ı mezbûra mukayyed olub fi'l-vâki' zikr olunan tezkirenin fûrûhtuna varan mezkûr Behram Çavuş'un yem ve yemekleri ve sâ'îr masrâfına kile başına ikişer akçe ta'yîn olunmuş iken virmekde ta'allül eyledikleri üzere vâki' olageldüğü üzere alıvirüb olagelene muhâlif iş itdirmeyesin. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehr-i Recebül-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Saray-ı Amid

s.176/b.1:

Vech-i tezkire budur ki bin otuz beş senesinde vâki' olan İğiki ve Sürsürü nâmân karyelerin mahsûllerin Bayram Çavuş'a yetmiş müd gılâl iltizâma virmişdük nısf buğday ve nısf arpa olmak şartıyla hâlâ mezbûr Bayram Çavuş yedinden bâlâda mestûr olunan der'ûhde eyledüğü kurâların tezkiresi vech-i meşrûh üzere bî-kusûr vâlâ kûsûr alınub yedine halâs-ı temessük virildi. Tahrîren fi evâhir-i Recebül-mürecceb sene 1036.

el-Fakîr Hasan Emin-i Harpurt hâlâ

s.176/b.2:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Ağa zîde kadrûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ senin 'ulûfen Harpurt mukâta'asına sâliyâne olmuştur ve Harpurt Emîni Hasan Bey'e ba'zı mühimmât sipâriş olunmuştur sâliyâne olunan 'ulûfen ne ise alub mezbûr Hasan Bey'e gayri vechle rencîde eylememek için tezkire tahrîr olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki mezkûrdan 'ulûfen alındıktan sonra gayri vechle rencîde ve remîde eylemeyesin ki kendüye sipâriş olunan mühimmât ve bu levâzımını getürüb âmâde eyleyüb ba'dehû rencîde itmeyüb müceb-i tezkire ile 'âmil olasız. Tahrîren fi evâhir-i Cemâziyel-âhir sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.176/b.3:

Cenâb-ı fazîlet-me‘âb şerî‘at-nisâb hazret-i efendi kâmbîm ve kâmyâb el-hâkimü'l ‘adl-i bi-kazâ-yı Harput zîde fazlûhu ilâ yevmi'l-va‘adi'l-cevâb dürer-i da‘vat-ı sâfiyyât-ı mehabbet fuzûn ve gurer-i teslîmat-ı vâfiyât-ı âyât-ı ihdâsından sonra hâliyâ taht-ı kazâ-yı ‘adâlet şî‘ârınızda vâki‘ olan yasakçılar ref‘ olunub gerü yerlerine üslûb-ı sâbık üzere ocağımızın emekdârlarından birinci bölük yoldaşlarından Ahmed Beşe'ye Kazâ-yı Harput'un iki değnek yasakçılık hıdmeti nasb ve ta‘yîn işbu mektûb mukırran-ı birle huzûr-ı şerîflerine revâne olundu lede'l-vusûl mercû ve mutazarrı‘ üzerinde nazar-ı şerîflerin dirîg buyurulmayub olıgelen ‘âdet-i kadîm üzere Kazâ-yı Harput'un iki değnek yasakçılık hıdmeti ber-vech-i ‘adâlet ve kemâl-i istikâmet itdirdüb âherden bir ferdi dahl ve ta‘arruz itdirmeyesiz ‘alâmet-i şer‘-i şerîfe ve mugâyir-i kânûn-ı münîf kimesneye rencîde ve remîde itdirilmesin bâbında envâ‘-i mesâ-i hamiyetiniz mebzûl ve ma‘rûf buyurıla bâkî hemîşe-i ‘ilm u fazîlet subhânehu şerîf müstedâm bi'd-derîyi'l-ibad. Tahrîren fî gurre-i Recebû'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Mehmed Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı ‘Âlî

s.176/b.4:

Cenâb-ı fazîlet-me‘âb şerî‘at-nisâb efendi hazretleri kâmbîm ve kâmyâb el-hâkimü'l ‘adl bi-kazâ-yı Harput zîde fazlûhu ilâ yevmi'l-va‘adi'l-cevâb tahiyât-ı sâfiyyât-ı mehabbet fuzûn ve gurer-i teslîmat-ı vâfiyât-ı meveddet-numun ithâfından sonra hâliyâ taht-ı kazâ-yı ‘adâlet şî‘ârınızda yasakçı olan yoldaşlar ref‘ yerine üslûb-ı sâbık üzere ocağımızın emekdârlarından olub Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden seksen yedinci cemâ‘atden Mehmed Beşe nâm yoldaş Harput'un iki değnek yasakçılık hıdmeti virilüb işbu mektûb meveddet birle huzûr-ı şerîflerine revâne olundu lede'l-vusûl me'mûldur ki üzerinden nazar-ı şerîfiniz dirîg buyurmayub olıgelen ‘âdet-i kadîm üzere mezbûrı nefsi Harput'un iki değnek yasakçılık hıdmetinden ber-vech-i ‘adâlet ve kemâl-i (s.177) istikâmet istihdâm itdirüb âherden bir ferdi dahl ve ta‘arruz itdirmeyesiz ve siz ki hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı münîf kimesneyi rencîde ve remîde itdirilmemesi bâbında envâ‘-i mesâ-i hamiyetiniz mebzûl ve ma‘rûf buyurıla bâkî hemîşe-i ‘ilm u fazîletdir subhânehu şerîfe müstedâm bi'd-derîyi'l-ibad. Tahrîren fî gurre-i Recebû'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr Mehmed Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı ‘Âlî

s.177/b.1:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mukâta'asının emîni olan Hasan Bey zîde kadrühu tezkire varıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Harpurt anbarından Diyarbekir'e nakl olunacak terekeden Tercil kâdılarına yüz elli kile arpa ta'yin olunmuşdur varduklarında mîrî anbardan vech-i meşrûh üzre ta'yin (olunan) yüz elli kile arpayı Harpurt kilesiyle kendülere edâ idüb sicil ve hüccet itdirmek için tereke ile havâss-ı mezbûre re'âyâları tarafından Mustafa Bey zîde kadrühu irsâl olundu vardukda gerekidir ki havâss-ı mezbûre re'âyâları tarafından varan mezkûrlara mîrî anbardan yüz elli kile Harpurt keyl ve kendülere vâsıl eyleyüb sicil-i mahfûza kayd ve hüccet itdiresin ki hin-i muhâsebede deynine mahsûb olına. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Recebü'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.177/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Diyarbekir'e nakli ta'yîn olunan dört bin kilenin tevzî' itdiğinizde bu cânibe defterin gönderüb gerü kalan üç bin kilesin bahâra dek mehl istemişsiz imdi bahâr dahi irişdi şimdi böyle yollar murad üzere olvirir ve terekenin nakli dahi âsân olmuşdur üç bin kileyi dahi vilâyete tevzî' ve mu'accele ihrâc idüb terekeyi evvel-be-evvel Amid anbarına nakl itdirmeniz için tekrâr tereke ile kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kapucu başılarımız Mehmed Ağa zîde kadrühu irsâl olundu vardukda gerekidir ki mukaddemâ tevzî' itdiğiniz bin kileden mâ'adâ gerü kalan üç bin kileyi dahi yine vilâyete tevzî' idüb ve mu'accele davarın ihrac idüb ve bu kilelerün varan mübâşirle bir gün evvel Amid anbarına irsâl ve îsâl eyleyesiz ki beksimâd ve sâ'îr mü'enne sarf olmaludur 'avk ve te'hîrden hazer eyleyesiz.

Be-medîne-i Amid

Kazâ-yı _____

Harpurt 'ademi Mehmed Ağa

Karye-i _____	Karye-i _____	Karye-i _____	Karye-i _____
İrtimnik	Yalanuztoros	Sarı Maksud	Muri
şa'îr kıyye 3	şa'îr kıyye 2	şa'îr kıyye 2	şa'îr kıyye 7

Karye-i _____	Karye-i _____	Karye-i _____	Karye-i _____
Hanibrahimşah	Bizmişen	Ekrüz	Han
şa'îr kıyye 1	şa'îr kıyye 6	şa'îr kıyye 6	şa'îr kıyye 6

Mahalle-i _____	Mahalle-i _____	Mahalle-i _____
Şehroz	Gürcübey	Norsiz
şa'îr kıyye 40	şa'îr kıyye 40	kıyye 50

Yekûn _____

şa'îr Harput kilesidir

kıyye 163

Zikr olunan yüz altmış üç Harput kilesi arpa gelüb bu cânibde anbara dahil olmağla tezkire virildi sahh.

s.178/b.1:

‘İzzetlü ve fazîletlü Efendi Hazretlerinin huzûr-ı şerîflerine dürer-i da‘vât-ı sâfiyyât ithâfindan sonra muhibbâne inhâ' olunur ki hâliyâ bu cânibe mektûb gönderüb mukaddemâ fermân olunan sürsat bâkîsinden kalan akçe husûs-ı on beşden ziyâde karyelerin re‘âyâsı perâkende olub firâr itmekle mukaddemâ mevcûd olan kurâdan alınub bâkî kalan elli beş hâneyi tahmîl idüb te'hîr olunmuş idi hâliyâ birkaç def‘a tahsîli için evâmir-i şerîfe vârid olmağla zikr olunan hânelerin akçesi re‘âyâdan matlûbdır hâliyâ Piyâle Bey gelüb mukırranın ahvâli i‘lâm itmekle te'hîr olunmuşdur lâkin sa‘âdetlü sadr-ı a‘zam hazretleri geldüklerinde fukarâ varub ahvâllerin bildirüb ber-taraf itdirilmek lâzımdır sonradan talep olunmak mukarrerdir hâliyâ ahvâlleri vuku‘ üzere sa‘âdetlü sadr-ı a‘zam hazretlerine i‘lâm idüb ber-taraf itdirmeğe defter eylesesiz ihmâl eylemeyesiz fukarâya tenbîh eylesesizki varub ahvâllerine mukayyed olalar bâkî.

el-Fakîr-i Muhlîs Mehmed ed-defteri

s.178/b.2:

Meclis-i şerîf şerâyi‘-i bürşuvar ve mahâfil-i din-i fahâmet-i hakayık düsûr-u hazret-i minvâl-i el-hâkimunu'l-adesun bî-kazâ-yı Ayntab ve Malatya ve Diyarbekir ve (boşluk) dâme ‘izzihûm ve bi-huzûr'l-müvellâ‘ül-mükerremûnu'l-hakimûnu'l-âdilun bî-kazâ-yı Harput ve Çemişgezek ve Eğin ve Divriği ve Arabgir ve Pertek ve Sağman ve

Mazgird ve Palu ve Kazâ-yı Sivas ve Diyarbekir sancâklarında vâki' vilâyet-i Anadolu'nun kolunda vâki' olan kuzât efendileri zidet fazlühum ilâ yevm bî-gusûn tahiyât-ı sâfiyyât ve teslîmat-ı vâfiyât-ı ithâf ve mühdi kılındıktan sonra inhâ'-i muhlis-âne olunan budur ki hâliyâ işbu mübârekde 'umûmen yeniçeri yoldaşları şark seferine me'mûr olub ve kuvvâd ve oturak olan yoldaşlar dahi âsitâneye fermân olunub taht-ı hükümet şî'ârlarında vâki' olan yeniçeri yoldaşlardan neferânı vakt ü zamânıyla sa'âdetlü Pâdişâhımızın emr-i şerîfleri üzere 'ale't-ta'cîl gelüb irişmek şehirler için ocağın emekdâr gedüklülerinden ikinci ağa bölüğünde Süleyman nâm mucı zîde kadrühu nasb ve ta'yîn olunub işbu mektûb müeddî-i gabirle irsâl-ı gurur-i huzûrları kılındı lede'l-vusûl me'mûldur ki fermân olunduğı üzere 'ale't-ta'cîl taht-ı hükümet kazâlarınızdan nevâhî kuralardan mahmî'n-nâs olan mahallelerde muhkem tenbih ve nidâ itdirile ki her biri mükemmel ve müsellâh kalkub emr-i pâdişâhîyi yerine getürüb sefere me'mûr olan nefere ve kuvvâd ve oturak olan yoldaşlar âsitâneye varub hîdmet-i pâdişâhîde mevcûd bulunalar şöyle ki ba'de't-tenbîh tenbîh olmayub her biri kendü kâr u kesb ve hevâ ve heveslerinde olalar bu makûlelerin tezkireleri virilüb 'ulûfeleri kat' olunub haklarından geline deyü hatt-ı hümâyûn sa'âdet-makırrun varid olmuştur imdi sa'âdetlü pâdişâhîde istikâmet üzere kulları iseler uğûr-ı hümâyûn-ı şehriyârinde canu başların fedâ idüb ve gayret kılacakların der-meyân idüb var kuvveti (s.179) bazuyı himmete getürüb emr-i şerîflerine itâ'at idüb ber-vech-i müsâra'at rûz-i hızırda mukaddem nâm mahalle dahil olmak gereklidir şöyle ki bir sancâk aldık ve kılâ'lardan topçılaruz ve üzerlerimizde düzen akçeleri vardır deyü ta'allül itdiler ki min-ba'd başların kesib aldıklarına sa'âdetlü Pâdişâhımızın isnâ'-i şerîfleri yokdur imdi piri bilmiş ceddimiz olan Sultan Hâcî Bekdaş-ı Veli kaddeseallahü'l-sırrehu'l-aziz hazretlerinin himmetleri ve sa'âdetlü Pâdişâhımın isnâ'-i hümâyûnları ve pây-mâl olan fukarânın hayır du'âların almak isterler ise emr-i şerîf-i vâcibü'l imtisâliye itâ'at idüb sem'an ve tâ'aten diyüb fermân olunduğı üzere mahall-i me'mûrda mevcûd bulunmak gereklidir şöyle ki bu makule teşhîr idegelmişlerdir deyü ikmâl üzere olalar 'indi'l-Allah kalmasın mu'âyin ve merkûm olduklarından gayri bilâ-te'hîr himâyet olunmayub 'ulûfeleri kat' olunub muhkem haklarından gelünür 'ale'l-husûs mevcûd nâ-mevcûdun yoklamaları sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem Halil Paşa hazretlerine fermân olunmuştur vebâlleri boyunlarına nedâmet mukarrerdir ve sizler ki vilâyet kâdılarısız ba'de't-tenbîh yeniçeri yoldaşlarının serdârları önlerine düşüb alay bayrakları ile bu cânibe nakl itdiresiz bu sefer-i hümâyûnu sâ'ir zamâna kıyâs itmeyeler ve sizler ki yeniçeri serdârlarısız ve

mahalle imâmları ve hafîblerisiz mahallelerinizde olan yeniçeri yoldaşlara müsâmaha idüb sefere ihrâc olmayanları vilâyet efendileri ve mûmâ-ileyhe varan gedüklüye i'lâm itmeyesiz emr-i pâdîşâhîye muhâlefet itmiş olursuz ba'de't-tenbîh ol-cânibde kalub kendü kârlarında olalar bitimden sonra kendülerin yeniçeri bilmeyeler ve sizler ki 'asâkir sürmeye me'mûr olan gedüklüsine bu husûsda dakika fevt itmeyüb cümle yoldaşlar önlerine serdârlar alay bayrakları ile ve düşüb min-ba'd bir yerde firâr itdirmeyüb ocağın gayretin ve dîn-i mübîn uğruna çalışasız şöyle ma'lûmunuz ola bâkî hemvâre 'ilm-i fazîlet ve der-seccâde-i şerâyi' ebihi ilâ-yevmi'l-mefyam müstahkem bad. Tahfîren fî evâsıt-ı şehr-i Recebül'l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Ali Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı 'Âlî

s.179/b.1:

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hakkı 'ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Maraş kâdısı zîde fezâ'ilühu ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâ'il ve'l-keâm Ayntab ve Malatya ve Divriği ve Harput ve Sivas Eyâletine ve mahrûse-i Haleb'den Diyarbekir'e ve eyâletine varınca yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde fazlühum tevkî'-i refî'-i hümâyûn (vâsıl) olıcak ma'lûm ola ki inşâ'llâhu te'âlâ bu sene-i mübârekede şark cânibine vâki' olacak sefer-i hümâyûnuma 'umûmen dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri sefere me'mûrlar olub ve oturak olanlar âsitâne-i sa'âdetime gelmeleri fermân olmağla taht-ı kazâlarınızda sâkin yeniçeri taifesin vakt ü zamânıyla kaldırub 'ale't-ta'cîl sefer-i mezbûra dolub irişmeleri için yeniçeri ocağının gedüklülerinden ikinci ağa bölüğünde Süleyman nâm mumcı mübâşir ta'yîn olunub gönderildi imdi hâliyâ irsâl olunan emr-i şerîf taht-ı kazâlarınızda vâki' kuzât ve kuvvâd ve mahmî-i-nâs olan mahallelerde muhkem tenbih ve nidâ itdiresiz ki (s.180) her biri mükemmel olan harb ve darb ve edevât cenk ve cidalı ile sefere me'mûr olanlar mu'accele sefere ve korucu ve oturak olanlar âsitâne-yi sa'âdetime varub hıdemât-ı hümâyûnumı edâ ideler şöyle ki ba'de't-tenbîh müntehî olmayub her biri kendü hevâlarında olalar bu makûlelerin tezkireleri virilüb 'ulûfeleri kat' olunduktan sonra amân ve zemân virilmeyüb haklarından gelinmeleri için hatt-ı hümâyûn-ı sa'adet-mukurrinum sadır olmuşdur imdi hıdmet ve istikâmet üzere kullarım olub hakkım celilim helâl olmasın ister ise uğûr-ı hümâyûnumda hâlâ başların fedâ idüb meyân himmeti bir kaç yerde tedbir ve var kuvveti bazuyı himmete getürüb emr-i şerîfime

itâ‘at ve inkıyâd idüb ber-vech-i müsâra‘(at) rûz-i hızırdan mukaddem (boşluk) nâm mahallede vâsıl olalar şöyle ki subhânehu aldık ve kılâ‘larda şuncalar bilür üzerimizde dört akçeleri vardır deyü ta‘allül itdiler ki min-ba‘d başlarını kesib aldıklarına kat‘â rızâ-i şerîfim yokdır varid olan emr-i şerîfime itâ‘at idüb fermân olunduğı üzere mahall-i mezbûrda mevcûd bulunalar şöyle ki bu makule teşhîr olagelmişdir deyü ihmâl üzere olalar bilâ-te‘hîr himâyet olunmayub ‘ulûfeleri kat‘ olunub muhkem haklarından gelinür ‘ale‘l-husûs mevcûd nâ-mevcûdun yoklamaları serdâr-ı zafer-şi‘ârım olan düstûr-ı ekrem müşîr-i mufahham nizâmü‘l-‘âlem müdebbir-i umuri‘l-cumhur bi‘l-fikri‘s-sâkib mütemmim-i mehâmmü‘l-enâm bi‘r-re‘yi‘s-sâib mümehhid-i bünyânü‘d-devletü ve‘l-ikbâl müşeyyedi‘s-sa‘âdeti ve‘l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı ‘avâtifu‘l-melikü‘l-âlâ vezîr-i a‘zamım ve serdâr-ı ekremim Halil Paşa edâm-allahû te‘âlâ iclâlehûya fermânım olmuşdır vebâlleri boyunlarınadır sonradan bilmedük ve işitmedük demeyeler ve siz ki kâdılsız ba‘de‘t-tenbîh yeniçeri taifesin serdârları önlerine düşüb alay bayraklarıyla nakl ve irsâl itdiresiz bu sefer-i hümâyûnumuz sâ‘ir zamâne kıyâs itmeyesiz ve siz ki yeniçeri serdârları ve mahalle imâmları ve hatîbleri siz mahallelerinizde sâkin olan yeniçeri taifesine müsâmaha idüb sefere ihrâc olmayanları vilâyet kâdıları ve îsâl olunan gedüklüye i‘lâm itmeyesiz hakkınızdan gelinmek mukarrer ve muhakkaktır ve hâliyâ taht-ı kazâlarınızda sâkin emîn ve rûşen yeniçeri ‘acemi oğlanı ve yedekci ve cebeci taifesinden fevt olub mîrîye ‘âyid muhallefâtların kabz ve ma‘rifet-i şer‘le sûk-ı sultânîde fûrûht olunub hâsıl olan nukûdı der-kese idüb ve mühürleyüb müfredât defteriyle mübâşir-i merkûmeye teslîm-i irsâl ve îsâl olunmak için bi‘l-fi‘il yeniçerilerin ağası olan iftihârü‘l-ümerâ ve‘l-ekâbir müstecma‘ü‘l-cami‘ü‘l-me‘âlî ve‘l-mefâhir Ali dâme ‘uluvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmeğın mücebince ‘amel olunmak fermân-ı ‘âlîşânım olmuşdır buyurdum ki vusûl buldukda siz ki kâdılsız bu bâbda sadır olan fermân-ı şerîfim ve mûmâ-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince ‘amel idüb dahi tavâif-i mezbûreyi vakt ü zamânıyla sefere ihrâc ve ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve îsâl eyleyüb ihmâl ve müsâhaleden ve ‘avk ve te‘hîrden bi-gâyet hazer eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Recebü‘l-mürecceb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.181/b.1:

Emîrû'l ümerâ'il-kirâm kebirü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-a'lâ Musul Beylerbeyisi Bekir (d)âme ikbâlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen yarar ve emekdâr ve uğûr-ı hümâyûnda bezl-i iktidar itmiş şecâ'at-şî'âr olduğun ecilden mukaddemâ Musul Eyâleti ber-vech-i arpalık Harpurt Sancâğı'yla sana tevcîh ve 'inâyet olunub ile'l-ân hıfz u hırâset-i vilâyet evinde ve def'-i mazarrat-ı a'dâ-yı dîn-i mübînde bezl-i mukadder eyledükleri ma'lûm-ı hümâyûnum olduğundan gayri zikr olunan Musul Eyâleti ber-vech-i arpalık Harpurt Sancâğı ki bi'l-fi'l üzerinde mestûr ve mukayyed bulunmağın kemâ-kân mukarrer ve ibkâ idüb mutasarrıf olmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sadır olmuştır buyurdum ki bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi eyâlet-i mezbûreye zikr olunan Harpurt Sancâğı'na ber-vech-i arpalık kemâ-kân sen mutasarrıf olub hıfz ve hırâset ve temlîğın ve himâyet ve sıyânet itmen bâbında bezl-i mikdar ve sa'y-i merfûz eyleyüb taraf-ı âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i şehri Recebü'l-müreccib sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

Hurûf-u sûreti'l-emri's-şerîfû'l-mutâ' zebr el-fakîrû'l-ileyh subhanehu Abdüssami bin eş-şeyh ganimü'l-kâdı bi-medîne-i Musul ufiye anhu.

s.181/b.2:

Nişân-ı şerîf-i 'âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki Harpurt kâdısı serdâr-ı zafer şî'ârıma mektûb gönderüb kazâ-yı mezbûrede vâki' Peygamber Mescidi'nde senevî beş müd hinta ile imâm olan Osman hıdmetinde tekâsül üzere olmağla imâmet-i mezbûre mahlûl olmağın işbu râfi'-i tevkî'-i refî'-i hâkânî Mustafa için mahall ve müstahakdır deyü imâmet-i mezbûre mezkûra virilmek ricâsına 'arz itmeğın bu nişân-ı hümâyûnumu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezkûr varub mescid-i mezbûrede imâm olub şöyle ki vezâyif-i hidemât imâmındır bî-kusûr müeddî kılındıktan sonra senede beş müd hintaya mutasarrıf olub ol-bâbda hiç ahd-ı mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Receb sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.181/b.3:

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki Karye-i Alpavud'da çiftliği olan Dergâh-ı 'Âlî müteferrikalarından Mehmedcan Ağa fevt olub evlâd-ı zükûrî kalmayub zikr olunan karyede zirâ'at olunan ekdüği zeminler hâlî ve mu'attal kalub tapuya olmağın Murtaza Çelebi'ye tapuya virüb kânûn üzere resmî tapusu alınub yedine temessük virildi ki vakt-i hâcet iltizâm oluna şehr-i Muharrem 1036.

Mine'l-fakîr İbrahim Mîrâlây

Mine'l-fakîr Mehmed bin Hasan

s.182/b.1:

Mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân Harput'da olan Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinden sipâhîlerin kethüdaları ve yeniçerilerin zâbiti ve sâ'îr sipâhî ve yeniçeri yoldaşları zîde kadrühüm ba'de's-selâm inhâ olunur ki hâliyâ Harput Sancâğı kebîr ve 'izzetlü Bekir Paşa hazretlerine sa'âdetlü sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem hazretleri mukarrer buyurub emr-i şerîf 'inâyet buyurdıklarında düşen 'avâid ve fevâ'idine ve teslimin himâyet ve sıyânetine dahi takyîd eylememiz için te'kîd buyurmuşlardır müşârün-ileyh Bekir Paşa hazretleri uğûr-ı şehrîyârinde nice seneden berü envâ' ta'ab ve meşakkat çekmiş husûsa bir seneden ziyâdedir ki Musul ki ser-haddında oturub leyl ü nehârlar ol-cânib ser-haddlarının hıfz ve hirâsetinde bezl-i iktidâr eyleyüb yigit beyler ile uğûr-ı pâdîşâhîde ma-meleket sarf idüb lâyük ve münasib olan her husûsla kendüye i'ânet itdiresiz siz dahi Harput mütesellimine ri'âyet idüb tetabbub-ı hatîr ile mukayyed olasız ve düşen 'avâidine herkes koyulmazdır deyü mâni' olmayub bi-hasebi's-şer' ve'l-kânûn düşen 'avâidin mütesellimine aldirub bir vechle mâni' ve gadr itmeyüb mümkün olan her ne çekdüğü meşakkat mukâbelesinde 'avâidine sa'y üzere olasız ziyâdelerin lâzımdır ve müslümandan kırk akçe ve keferesinden seksen bir akçe huzûrumuzda kabûl olunmuşdur imdi müşârün-ileyh mütesellimine düşürdüb bir ferde ta'allül ve 'inâd itdirmeyesiz ve bundan sonra 'inâd ve muhâlefet idenleri ismi ve resimle yazub bildiresiz ve kâdı efendiye dahi bu bâbda mektûb yazılmışdır ana göre siz dahi mukayyed olasız kimesnenin zimmetinde bir akçe ve bir habbe kodırmayasız mesâlih-i mütesellimum her vechle mu'âvenet lâzımdır.

pençe

s.182/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mukâta'anın emini Hasan Bey zîde kadrûhu ve fahrû'l-akrân ve ol-cânibde tabhına mübâşir olan Mustafa Beşe zîde kadrûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ bu cânibe mektûb gönderüb fermân olunan beksimâdın tabhı için üç kile Harpurt kilesiyle beksimâd idüb kırk dört hokkadan ikiyüz dirhem noksan geldi i'lâm eylemişsiz imdi mübâşir olan kimesne ol-cânibde zıkr olunan beksimâdı kurudub mahzen eyledikde elinde noksan olur deyü bildirüb bu minvâl üzere olmağla bir buçuk hokka aşağı verilmişdir tezkire irsâl olundu vardukda gerekdir ki husûs-ı mezbûra her biriniz mukayyed olub zıkr olunan beksimâdı tabh ve kuruyub ve mahzen oldukda elinde noksan olur deyü olur deyü⁴⁹³ i'lâm itmekle bir buçuk hokka aşağı verilüb ve bu cânibde dahi deftere işaret olunmuşdır hemân fermân olunan beksimâdın itmâmına sa'y u vakt eyleyesiz ve sen ki emin mezbûresin zıkr olunan iki bin kantar beksimâdı kifâyet mikdârı buğday virüb ve te'hîrden hazer üzre olasız. Tahrîren fî'l-yevmi't-tâsi' 'aşer şehri Şa'bânü'l-muazzam min şühûr sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.182/b.3:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki hâliyâ sefer-i hümâyûn fermân olunub Diyarbekir'de ordu-bâzârı ihrâc olunmağla siz dahi Harpurt'da olan ehl-i hirefin her sınıfından mükemmel ordu-bâzârı ihrâc idüb göndermek için mektûb kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan Hüseyin Ağa zîde kadrûhu irsâl olundu vardukda gerekdir ki bu husûsu ihmâl itmeyüb her cinsinden dahi müstevfî ordu-bâzârı tedârik ve ihrâc idüb varan adamlar bu cânibe mu'accelen irsâl ve îsâl eyleyüb 'avk ve te'hîr eylemeyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Şa'bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

⁴⁹³ İki defa yazılmıştır.

s.183/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlühüm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrühu tezkire varıcak ma'lûm ola ki bundan akdem Harpurt'da Amid anbarına nakli mükellef olunan üç bin kile tereke için defa'âtiyle divân tezkiresiyle adamlar gönderilmiş iken bu ana dek gönderdiğiniz cüz'î tereke olub ve hâliyâ Harpurt terekesi 'asâkir-i islâm zahîresi için mesâ' ile tekrâr sadr-ı a'zam hazretleri tarafından müekkid ve müşeddid emr-i şerîf varid olub bu bâbda muhkem tenbîh ve te'kîd olunmağla ve tekrâr tezkire ile irsâl olundu vardukda gerekdir ki sadır olunan fermân-ı 'âlî mücebince bu def'a dahi ihmâl ve müsâhaleden hazer idüb Harpurt'da tekâlif olunan üç bin kileden şimdiye dek bu cânibe nakl eylediğinizden mâ'adâ girü kalan terekenin nakline kifâyet mikdârı davar ihrâc idüb mu'accelen yükledüb Amid anbarına nakl itdirüb tekrâr tezkire irsâline muhtâc eylemeyesiz şöyle ki bu def'a dahi ihmâl idecek olursanız vezîr-i a'zam hazretlerine tezkire virilüb envâ'-i nedâmet çekersiz bilmiş olasız.

Be-medîne-i Amid

s.183/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlühü ba'de't-tahiyye'üs-sâfiyye i'lâm olunur ki Harpurt Sancâğı'nda Behrimaz Nâhiyesi'nde Helindir nâm karye ve gayriden beş bin beş yüz akçe tımara mutasarrıf olan İsmail Bey Bağdad Seferi'ne geldüğünden ve hâliyâ fevtinden dahi işbu sene sitte ve selâsîn ve elf Rebî'ü'l-evvelin guresinden emekdârlarımızdan Ali'ye tevcîh olunub hâlâ zabtıçün mektûb tahrîr olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki tımar-ı mezbûrı berât idinceye değin mûmâ-ileyh zabt ve tasarruf ve tahvîl târihine düşen mahsûlün ahz ve kabz itdirüb min-ba'd taraf-ı âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl olunub tahvîl ve târihine düşen mahsûlünden nesnesin almış var ise ba'de's-sübût hükm idüb bî-kusûr alıviresiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Cemâziye'l-âhir sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid el-Mahrûse

s.183/b.3:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Harpurt mukâta'a(sı) mukaddemâ mülâzımlara virilmekle emin olan Hasan Bey mülâzımlardan almağla ve sipâh ve yeniçeri mevâcib için akçe lâzım olub emr-i şerîf dahi varid olmağla emr-i şerîf mücebince Harpurt mukâta'ası harâc ve ispençe ve sâ'îr nukûdı ve gılâlı ile bi'l-cümle bu cânibden dahi tevcîh olunub ve mâl-ı nukudının ve harâc ve ispençesinin akçesi alınub sipâh ve yeniçeri mevâciblerine virilmiştir eğer harâc ve ispençe ve mâl-ı nukûd bi'l-cümle mezbûr Hasan Bey'in hakkı olmuştur şöyle ki ordu tarafından harâc ve sâ'îr nukûdın alub gelüb dahl ider olursa min-ba'd dahl itdirmeyüb o makûle gelenleri bu cânibe havâle eylesesiz ki gelüb cevâbları virile ve'l-hâsıl bir ferdi dahl itdürdüğüñize rızâmız yokdır aslâ dahl itdirmeyüb her kim gelürse bu cânibe havâle eylesesiz şöyle bilüb müceb-i mektûba 'âmil olasız. Tahrîren fî evâhir-i Şa'bân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.184/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt'da kethüda olan zîde kadrûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Harpurt emini olan Batu Hasan dimekle ma'rûf kimesnenin mâl-ı mukâta'âtdan zimmetinde olan on bin guruşun tahsîl için emr-i şerîfim ile Zağarcı İbrahim Subaşı ta'yîn olunub irsâl olunmuştur 'ale'l-acele tahsîl ve ordû-yı hümâyûnum hazînesine teslîm olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükmü şerîfimle vardukda aslâ te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb mukâta'âtı mezbûreden mezkûr Hasan'ın şer' ile kânûn ve hasbî ile zimmetinde olan ol-mikdâr guruş taleb ve tahsîl hâsıl olan mâlî kiseleyüb ve mühürleyüb mezbûr ile ve yarar mu'temed-i âlîye adamlar ile irsâl ve ordu-yı hümâyûnum hazînesine teslîm idüb a'mâlî hıdmet eylesesiz şöyle ki mezbûr bi-hasebi's-şer' ve kânûn zimmetinde lâzım gelen mâlî virmekde garaz ve muhâlefet idüb itâ'at-ı emr-i şerîf eylemez ise kal'aya koyub ba'dehû ahvâli vuku' üzere yazub 'arz eylesesiz ki sonra hakkında fermânım bu vechle sadır olur ise mücebiyle 'amel oluna şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî yevmi's-sâdis şehr-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb

s.184/b.2:

Emîrû'l-ümerâ'il-kirâm kebirû'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-il meliki'l-'allâm Diyarbekir beylerbeyisi dâme ikbâlûhu ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü 'ale'l-halkı ecma'în vâris-i 'ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-murselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Amid kâdısı zîde fezâ'ilühu ve kıdvetü erbâbü'l-ikbâl umdetü eshâbü'l-iclâl câmi'i'l vücûhi'l-emvâl 'âmiru'l-hazâyin bi-haseni'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i amiremin Diyarbekir cânib(i) defterdârı dâme 'uluvvühü tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sâbıkâ yeniçerilerin kâtibi olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Malkoç zîde mecdühu der-sa'âdetime 'arz-ı hâl sunub bundan akdem Harput Sancâğı'nda havâss-ı hümâyûn karyelerinde Bağpınar dimekle ma'rûf nâm karye mukaddemâ zuhûr iden celâli ta'addîsinden re'âyâları celâ-yi vatan idüb yiğirmi beş otuz otuz⁴⁹⁴ senesinde mütecâviz karye-i mezbûre hâlî ve harâbe olmağla külliye birisine 'âyid olmaduğundan gayri yollarından hırsuz ve harâmî zâdelerinden olub Malatya suyundan mezbûr karyeye gelince aslâ şenlik olmayub bi'l-külliyeye harâb olduktan sonra mûmâ-ileyh kendü mâlından harc ve tasarruf ve karye-i mezbûrı ma'mûr ve âbâdân idüb re'âyâlarına cümle levâzımların virüb ol-şartla ki beher sene on bin akçeyi maktûan Diyarbekir hazînesine teslîm idüb bâkîsin eğer karye ve eğer çiftlikleridir her ne ise kendüye ve evlâd-ı evlâdına vakf ve teslîm-i mütevellî eyledüğün bildirüb mücebince 'amel olunub şart-ı vâkıfa muhâlif hâricden kimesne dahl ve ta'arruz itdirilmek bâbında hükm-i şerîfim virilmek ricâsına i'lâm itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunub hâricden kimesne dahl itdirilmemek bâbında fermân-ı hümâyûnum sadır olmuştır buyurdum ki bu bâbda sadır olan fermân-ı şî'ârım mücebince 'amel idüb dahi karye-i mezbûre üslûb-ı sâbık üzre mûmâ-ileyh Malkoç zîde fazlûhu servetiyle vakf eyledüğü minvâl üzre beher sene onar bin akçesi ber-vech-i maktu' Diyarbekir hazînesine teslîm eyledikten sonra mamafih eğer karye ve eğer çiftlikdir her ne ise minvâl-i mezbûr üzre zabt ve tasarruf itdirüb aslâ hâricden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl olunub hâricden kimesne bir nesne dahi almış ise yine kendüye hükm idüb vakf için zabt ve tasarruf itdiresiz hilâf-ı şer' ve kânûn ve mugâyir-i emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesiz şöyle bilesiz ba'de'n-nazar bu hükm-i şerîfimi yedinde ibkâ idüb 'alâmet-i

⁴⁹⁴ İki defa yazılmıştır.

şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi' şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf Ramazânın evâ'ilinde sicile kayd olmuştur.

Konstantaniyye el-Mahrûse

s.184/b.3:

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki sâhib-i devletimizden Harpurt Kazâsı'na saliyane olan yüz kırk beş koyunun akçesi bi't-tamâm gelüb vâsıl olmağla yed-i tâlibe tezkire virildi ki ba'de'l-yevm tekrâr taleb olmayub rencîde itmeyeler. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazân sene 1036.

el-Fakîr Ali Kethüda

s.185/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Van kulları inhâ-i ser-hadd olmağla mevâcibleri virilmesi için şimdiye dek sa'âdetlü sadr-ı a'zam hazretleri tarafından dört beş def'a müekkid ve müşeddid emr-i şerîf mükâtib-i münîfe varid olub muhkem tenbîh ve fermân buyrılıb mevâcibleri bir gün evvel virilmesin akzâ'-yı şerîfleri olunmağla fermân-ı 'âlfileri mücebince üç bin gurusları Harpurt mukâta'asına saliyane olunub divân tezkiresiyle câniblerinden adam gönderilüb tahsîl üzere iken hâliyâ ol-diyârlı zağarcı namıyla bir yeniçeri Harpurt'a gelüb bir emr-i ibraz idüb emin olan Hasan Bey'i ahz ve kal'aya çıkarub habs eylemiş zâhiren emin üzerine her ne vechle bir mübâşir gelirse mukata'ası Diyarbekir hazînesine naklüder Diyarbekir'de velî ve vekîl-i mâl vardır anlara müraca'at idüb ve anların ma'rifetin olmadın başu başuna emini habs olunması kat'â câiz değüldür anın habs sebebiyle Van kullarının mevâcibin te'hîre kalub ve mukâta'a mâlına küllî ihtilâl düşmüşdür bu ki sa'âdetlü sadr-ı a'zam hazretlerinin ve yine başdefterdâr hazretlerinin rızâları varıdır ber-mu'tâdı küllî mâddedir eyü ma'nâ değüldür men' idüb emini rencîde itdirmeyüb bu cânibe havâle eyleyesiz ki gelüb ahvâli ne ise görüle bu makuleye siz cevâz virüb men' itmek lâzım iken tegâfûl itmek size dahi câiz değüldür el-hâsıl rencîde itdirmeyüb bu cânibe havâle eyleyesiz. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Ramazân sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.185/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki düstûr-ı mükerrem müşîr-i efhâm nizâmü'l-'âlem vezîr-i a'zam ve serdâr-ı ekremim Halil Paşa edâm-allahû te'âlâ iclâlehû bu sene-i mübâreke de 'umûmen 'asâkir-i zafer-me'serem ile şark seferine me'mûr olmağın müşârün-ileyh vezîr-i a'zam ve serdâr-ı ekrem Halil Paşa edâm-allahû te'âlâ iclâlehû ve yanımcayla olan kapum kulları ve sâ'îr 'asâkir-i zafer-me'sereme menâzil ve merâhilde kendü akçeleri ile zâhir ve zevâd tedârîği mühimmât-ı umûr-ı dîn ü devletde olmağın taht-ı kazânuza üç yüz kile dakik akçe ibkâ itmek ve bin ikiyüz kile şa'îr ve üç yüz re's koyun ve altı tamâm vukiyye revgan-ı sade tedârik ve ihzâr olunub müzâyaka çekdürülmemek bâbında fermân-ı 'âlîşanım sadır olmuştır buyurdum ki Dergâh-ı Mu'allâm silâhdârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kadrûhu vusûl buldukda bu bâbda sadır olan emrim mücebince 'amel idüb dahi kadîmden olıgeldüğü üzere taht-ı kazânuza üçyüz kile dakik akçelik itmek ve bin ikiyüz kile şa'îr ve üçyüz re's koyun ve altı tamâm vukiyye revgan-ı sade tedârik ve ihzâr ve mu'accele Diyarbekir'e nâm menzile irsâl ve îsâl idüb ihmâl ve müsâhale ve 'avk ve te'hîrden ve bir tarikile müzâyaka çekdürülmekden bi-gayet hazer eyleyesiz müşârün-ileyh serdâr-ı zafer-şi'ârım ve yanımcayla olan 'asâkir-i nusret-me'sereme zahîre tedârîği ehemmi mühimmedendir ve sürsat zahîre akçe iledir tekâlif-i 'örfiyeden değüldür şöyle ki zahîre husûsunda bir tarikile müzâyaka hükm veyahûd menzil-i mezbûrda hâsıl ve bahâne olmaya küllî mes'ûl ve mu'âteb olmanız mukarrerdir ana göre mukayyed olub zahîre husûsunda bezl-i makdûr eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılınız. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şa'bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb

s.186/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde mecdûhu ba'de's-selâm i'lâm olunur hâliyâ sa'âdetlü sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem hazretlerinin hâliyâ şerîflerinden emr-i şerîfe vâcibü'l-kabûl vârid olmağla mazmûn-ı sa'âdet makrûnında eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' olan ümerâyâ ve 'aşâir ve kabâile ve sâ'îr erbâb-ı tımara adamlar ve mektûblar gönderilüb Harpurt Sancâğı'nda olan alaybeyi ve çeribaşı ve

çerisürücüleri ve sâ'ir erbâb-ı tımarı getürdüb muhkem tenbîh ve te'kîd idüb bu cânibe hâreket ve cemiyet için gelmeleri bâbında mektûb tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hızır Bey zîde kadrühu irsâl olundı vardukda mîralây beyi getürdüb hükmü tenbîh ve te'kîd idüb erbâb-ı tımar ve sâ'ir 'asâkir halkınız dirnek ve cemiyet için bu cânibe gönderüb kimesne bir dürlü ta'allül itdirmeyesiz ki tekrâr bu cânibden adam göndermelü itmeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.186/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tezkire varıcak ma'lûm ola ki hâliyâ İbrahim Subaşı bu cânibe gelüb gılâl husûsuçün emr-i şerîf ibrâz idüb nizâ' müeddî olmağla iki cânibin ahvâli görilüb bir taraf oluncaya dek gılâlın hâlî üzere mevkûf kalması iktizâ' eylemeğın Piyâle Bey'e ve âheri dahl itdirmeyüb mevkuf komanız için tezkire tahrîr olunub irsâl olundı vardukda gerekdir ki gılâl hâlî üzere mevkuf koyub Piyâle Bey'i ve âheri dahl itdirmeyesiz ki bu cânibde tarafeynin ahvâli görilüb fî-ma-ba'd bu cânibden zabtına ruhsât ve divân tezkiresi virilürse mücebince 'amel idüb tezkire virilen cânibe zabt itdiresiz. Tahrîren fî evâ'il-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.186/b.3:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt mütesellimi zîde kadrühu ba'de's-selâm inhâ olunur ki sen ki mütesellimsin hâliyâ mektûb gönderüb Habusu nâm karyeden Kara Diksen Ağa nâm zımmînin emrinde (boşluk) nâm kürd gavga itmekle urub subaşları olan Mehmed nâm kimesneyi mecrûh idüb ol harbîden hâlâ fevt olub ta'addî ve fesâd itdiklerinde i'lâm eyleyüb ahvâlleri şer'le görülmekçün mektûb tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân müteferrika ağalarımızdan Ali Bey irsâl olundı vardukda gerekdir ki mezbûrı şer'-i şerîfe gönderüb maktûl-i mezbûrun vârisleriyle murâfa'a idüb husûs-ı mezbûrı hakk üzere şer'le süresiz def'ine i'lâm ile muvâfik ise ba'de's-subût haklarında lâzım geleni icrâ eylesesiz ammâ bu bahâne ile def'inede

müdâhil olmayan fukarâyı hilâf-ı şer‘-i şerîfe rencîde itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehri-i Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Sah pençe

Be-medîne-i Amid

s.186/b.4:

Vech-i tezkire budur ki bundan akdem Tatar Hasan Paşa bizim iki yüz riyâl guruşumuzu Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden Veli Paşa ile irsâl idüb hâlâ merkûm Veli Paşa yedinden meblağ-ı mezbûr bi-kusûr bize teslîm olunub temessük almağa tâlib olmağla ve tahrîr olunub mezbûrun yedine virildi ki vakt-i hâcet ihticâc idine. Tahrîren fî evâhir-i Şevvâl sene 1036.

Piyâle Bey Dergâh-ı ‘Âlî

s.187/b.1:

Defter _____

Oldur ki sâbık Harpurt Kal‘ası dizdârı olan Mustafa Ağa'dan alınub hâlâ kal‘a-yı mezbûre dizdârı olan Seydi Ali Ağa'ya teslîm olan kal‘a-yı mezbûrede der-mahzen olan yat u yarag beyân ider zikr olunur.

<u>tüvenk</u>	<u>külünk</u>	<u>araba çangalı</u>	<u>harbozan ayağı</u>		
‘aded 3	‘aded 3	‘aded 9	‘aded 2		
<u>harbozan kuyruğı</u>	<u>araba kazığı</u>	<u>araba zinciri</u>			
‘aded 2	‘aded 1	‘aded 1			
<u>top enüğü hokka</u>	<u>top parçası</u>	<u>nakare</u>	<u>kurşun parçası</u>	<u>araba kendiri</u>	<u>bez sanduğı</u>
‘aded 1	iki nügi mikdarı	hasıl	‘aded 2	‘aded 5	‘aded 4
	‘aded	‘aded 1			
<u>barut kese</u>	<u>kürkürt kese</u>	<u>demir çenber</u>	<u>bakır külçe</u>	<u>ince çubuk</u>	
‘aded 2	‘aded buçuk	‘aded 1	‘aded 1	hasıl 32	
harc olunmuşdır					
<u>kemân köhne</u>	<u>harbozan</u>	<u>demir zincir</u>	<u>top halkası</u>	<u>kilit</u>	
‘aded 50	‘aded 5	‘aded 1	‘aded 3	‘aded 1	
dördi harc olmağla tazmîn olundu					
<u>top enüğü</u>	<u>top hokka</u>	<u>harbozan</u>	<u>top oku</u>	<u>bez sanduğı</u>	<u>küçük tekerlek</u>
‘aded 2	‘aded 1	‘aded 2	‘aded 3	‘aded 2	‘aded 5
<u>top yuvarlak</u>	<u>gülle sanduğı</u>	<u>araba tekerliğı</u>	<u>kal‘a kapısı</u>	<u>demir kapu</u>	
‘aded 233	‘aded 2	‘aded 6	önünde top ‘aded 1	‘aded 1	

Dört çubuk noksân

Tahrîren fî evâhir-i Cemâziyel-âhir sene sitte ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Süleyman Topcu, Ömer Topcubaşı, Osman Bey Kal'alı, İbrahim Çelebi bin Usluca, Osman bin Bayram, Mehmed Çelebi Kethüda-yı Kal'a, Seydi Bey Salimer, Yusuf Ağa mütesellim-i Harput.

s.187/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

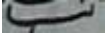
Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l- fezâ'il ve'l- kelâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki dârende-i mektûb İbrahim Subaşı zîde kadrûhu bu cânibe gelüb Harput kâzasından bu sene-i mübâreke hâsıl olan gılâlî nısf buğday ve nısf arpa Harput kilesiyle Emin Batu Hasan'ın deynine mahsûb olmak üzere kırk altı bin kile gılâliye Harput'da pâk u pâkîze anbar eylemek şartıyla ordu-yı hümâyûn hazînesi tarafından der'ûhde itdirdüğüne berât itdirüb berâtı mücebince zabtçün mektûb taleb itmeğin virildi vardukda gerekdir ki havâss-ı mezbûrenin hâsıl olan gılâlî mûmâ-ileyh İbrahim Subaşı zîde kadrühuya zabt ve kabz itdirüb berâtı mücebince ta'ahhüd eyledüğü kırk altı bin Harput kilesi gılâlî evvel be evvel anbar itdirdüb bir kesesin bâkî ve 'alâka kodırmayasız ve gılâla âheri dahl itdirmeyesiz.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.187/b.3:

Allahü mükali aleyhi i'timâdî

Bu mes'ele sehm ruhsât-ı hasb-i havâle budur ki;

Zeyd fevt olub oğulları Amr ve Beşir ve Bekir kebîrleri tereke idüb merkûmlar babaları metrûkâtından fuzûlen malların taksîm itdiklerinden sonra bir değirmen tezkire üzre kalub Amr mezbûr değirmenden hissesin bi't-tav' ve'r-rızâ karındaşları Beşir ve Bekir kavmâne ikiyüz guruşa bey' itdikde peşîn kabz idüb bir sene mürûr itdikden sonra Amr mezbûr noksân bahâ ile bey' eylemişim deyü da'vâlıyla da'vâsı mesmû'a olub hissesin istirdâdına şer'an kadir olur mı beyân buyrılıb müsâb oluna.

El-cevâb _____ Allahü a'lem

olmaz

'ani'l-fakîri'l-ileyh subhânehu Mehmed Müsellim ufiye anhumâ

s.187/b.4:

Vech-i tezkire budur ki Ergani bîkârlarına fermân olunan yediyüz altı kile arpa deynimiz olub bu ve başka mezbûrların yedine virildi ki tahmîl itmeğe geldüklerinde arparlarını virüb tezkiremizi alub şukka ideyüz sene 1037.

el-Fakîr İbrahim Zağarcı

s.188/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at-me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm i'lâm olunur ki Harpurt Sancâğı'nda (boşluk) Nâhiyesi'nde Kürdamlik nâm karye ve gayriden dokuz bin akçe tımara tımar-ı mutasarrıf olan Ahmed fevt olub tımarı mahlûl oldukda Mustafa'ya virilüb olduğı tasarruf itmeden fevt olub tımar mezbûr mahlûl olmağın erbâb-ı istihkakdan dârende-i mektûb Mehmed Beşe bu sene sitte ve selâsîn ve elf Cemâziye'l-evvelin guresinden tevcîh olunub zabtçün tahvîl mektûbı virilmişdir gerekdir ki tımâr-ı mezbûrî berât itdirinceye değın zabt ve tasarruf ve mahsûlât ahz ü kabz itdirüb min-ba'd taraf-ı âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl olunub tahvîl ve târihine düşen mahsûlâtından almışlar ise ba'de's-subût hükm idüb bî-kusûr alıviresiz. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.188/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki inşâ'llâhu te'âlâ bu sene-i mübâreke kızıılbaş bed-ma'âş üzerine olacak seferi hümâyûnuma me'mûr olan 'asâkir-i nusret-me'sereme küllî zahîre tedârik lâzım ve mühîm olmağın taht-ı kazânuzda vâki' üçyüz on bir 'avârız hânesinin her bir hânesinden bin otuz yedi senesi içün rub' dakik ve mâ'adâsı şa'îr olmak üzere ikişer kile istanbulî nüzül ihrâc ve bi'z-zât kalkub hâlâ mübâşir ta'yîn olunan sipâhiyândan Musa Abdullah nâm kulum ordu-yı hümâyûnuma getirüb teslîm eylemek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şer'-i şerîfimle mezbûr kulum vardukda aslâ te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb taht-ı kazânuzda vâki' ol-mikdâr 'avârız hânesinden târih-i mezbûr içün ihrâcı fermânım olan zahîreyi ihrâc itdirüb olageldüğü üzere re'âyânın davarlarına tahmîl ve bi'z-zât kalkub mübâşir-i merkûmla ordu-yı hümâyûnuma getirüb nüzül eminine teslîm eline temessük olub

ba‘dehu ol-temessük mevkûfât defteriyle kayd ve muhâsebesin gördürüb eline tuğra-yı temessük hükmü alub kat‘-i ‘alâka eyleyesiz şöyle ki nüzülü zamânıyla getürmeyüb veyahûd kesb üzere getüresiz lâzım gelen geri tamâmen senden almağla halâs olmayub kabzunun dahi âhere tevcîh ve ‘azl ider olursuz ve mübâşir-i merkûmun dirliğı kat‘ olunursa hakkından gelinür bilmiş olasız kâdı bulunmaz ise nüzül ihrâcına nâib ile mübâşeret itdirüb ber-vech-i ta‘accül ihtimâm-ı hıdmet eyleyesiz zahîre husûsu sefer-i hümayûnumın ehemmi umûrundanır imdi bu zamânı sâ‘îr zamâna kıyâs eylemeyüb ve ‘asâkiriden bir ferdi karışdırmayub vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi'l-hadî ve'l-işrin şehr-i Şa‘bânü'l-muazzam sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

s.188/b.3:

derdest_____	derdest_____	derdest_____
bozuk gurus 180	bozuk gurus 100	ağık(?) gurus 95
öküz ‘aded 2 inek ‘aded 1	öküz ‘aded 2 inek ‘aded 3	öküz ‘aded 1 inek ‘aded 1

Vech-i tezkire budur ki işbu hâfız-ı tezkire Hacı Süleyman karz-ı hasen ikiyüz on sekiz riyâl gurus alub bâlâda olan akçemiz ve evlerimiz ve bi'l-cümle çiftliğimiz rehn virilüb işbu bin otuz altı senesinde vâki‘ Zi'l-hiccenin âherine dek va‘demiz olub eğer va‘de tamâmında akçesin edâ itmek müyesser olmaz ise çiftliğimizde murâba‘alık olan akçeden ve evlerimizden satub zikr olunan ikiyüz on sekiz gurusı edâ eylemeğe Ali Beşe devr-i vekîlimiz olmak için işbu tezkire virildi. fi evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka‘de sene sitte ve selâsîn ve elf

el-Fakîr İbrahim

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Bey Hasan Çelebi, Bestami Bey, Ömer Bey, Mehmed Çelebi Emirzâde, Seyyid Osman

s.189/b.1:

an-Karye_____i

Sürsüri ve İğiki ve Miyadun der‘ûhde-i Bayram Çavuş-ı Dergâh-ı ‘Âlî zîde kadrühu düstûr-ı dîvânî

gılâl

kıymet 100

<u>hinta</u>	<u>keyl</u>	<u>şa'îr</u>	<u>keyl</u>
kıyye 66	21	kıyye 33	11

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Sürsüri ve İğiki ve Miyadun nâmûn karyelerin mahsûl gılâlın dîvân düstûrı üzere işbu hâfız-ı temessük Dergâh-ı 'Âlî çavuşlarından Bayram Çavuş zîde kadrûhu yüz müd gılâl ber-vech-i der'ûhde olunur ki altmış altı müd yiğirmi kile hinta ve otuz üç müd on bir kile şa'îr olub karye-i mezbûrların zabt ve tasarrufum için ketb olunub mûmâ-ileyhin yedine vaz' olundu ki minvâl-i meşrûh üzere ketb ta'sîr idüb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrı pâk u pâkîze mîrî anbara edâ ve teslim itmek için tezkire virilmiştir. Fî evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.189/b.2:

Karye_____i

an-havâss-ı hümâyûn Germiri ma'en Daldik ve Dadayış der'ûhde-i Şeyh Emir Ağa Mîralem-i sâbık dîvân düstûrı

gılâl

kıymet 45

<u>hinta</u>	<u>şa'îr</u>
kıyye 30	kıyye 15

Vech-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûndan Germiri ve Daldik ve Dadayış nâmûn karyelerin bin otuz altıda dîvân düstûrı üzere kırk beş müd gılâlî Şeyh Emir Ağa'ya der'ûhde olunub minvâl-i meşrûh üzere karye-i mezbûrları ketb ve ta'sîr eyleyüb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrı pâk u pâkîze getirüb mîrî anbara otuz müd hinta ve on beş müd şa'îr edâ itdikde hatt-ı halâs virile. Tahrîren fî evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.189/b.3:

Karye _____ i

an-havâss-ı hümâyûn Germiri ma‘en Daldik ve Dadayış der‘ûhde-i Şeyh Emir Ağa ve birâderzâde İbrahim Çelebi iştirâk dîvân düstûrı

gılâl

kıymet 45

hınta

kıyye 30

şa‘îr

kıyye 15

Vech-i hurûf-ı tezkire budur ki havâss-ı hümâyûndan Germiri ve Daldik ve Dadayış nâmûn karyelerin mahsûlüne bin otuz altıda vâki‘ hâfız-ı temessük Şeyh Emir Ağa ve birâderzâdesi olan İbrahim Çelebi iştirâk üzere kırk beş müd gılâl dîvân düstûrı üzere der‘ûhde olunub ki otuz müd hınta ve on beş müd şa‘îr olmak üzere ta‘şîr ve ketb itmek için merkûmlara tezkire virildi ki zabt idüb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrı kalburlayub pâk u pâkîze itdirüb mîrî anbara edâ ve teslîm itdiklerinde hatt-ı halâs virile fî evâhir-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.189/b.4:

Karye _____ i

an-havâsan an-Bizmişen ve Holvenk der‘ûhde-i Ali Beşe ve Dâmâd Behram Beşe düstûr dîvânı

gılâl

kıymet 90

hınta

kıyye 60

şa‘îr

kıyye 30

hil‘at-bahâ-yı

kıyye 1

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Bizmişen ve Holvenk nâmûn karyelerin bin otuz altı mahsûl-i gılâlin dîvân düstûrı üzre işbu hâfız-ı temessük Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerilerinden Ali Beşe'ye doksan müd gılâl der‘ûhde olunub iltizâm mücebince ketb idüb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrı pâk u pâkîze götürüb mîrî anbara teslîm itmek şartıyla zabtiçün mûmâ-ileyhin yedine bu vesîka ketb olunub vaz‘-ı yed olundu ki vakt-i hâcet temessük idine fî'l evâhir Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.189/b.5:

Karye _____ i

an-havâss-ı hümâyûn karye-i Hoş ve İlmenlü ve mezra'-i ()

Karye _____ i

Hoş ve İlmenlü ve mezra'-i Hâcî Kulu Bey der'ûhde-i Piyâle Bey ve İskender Beşe bu dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 75

hıntaşa'îrhil'at-bahâ-yı

kıyye 50

kıyye 25

kıyye 1

Vech-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Hoş ve İlmenlü ve Hâcî Kulu Bey mezra'sı İbrahim Bey mezra'sından gayri mahsûl-i gılâlların sene bin otuz altı dîvân düstûrî üzere Piyâle Bey'e ve İskender Beşe'ye yetmiş beş müd gılâla der'ûhde olunub bir müd hil'at-bahâ olub bâlâda mestûr olan yetmiş beşin elli müdü hınta ve yigirmi beş şa'îr olmak üzere zabtiçün tezkire virildi ki vakt-i harmandan sonra pâk u pâkîze gılâl-i mezkûrî götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla tezkire virilmiştir fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.189/b.6:

Karye _____ i

Sarını ve Hanibrahimşah der'ûhde-i Ali Beşe Çorbacızâde dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 50

hıntaşa'îrhil'at-bahâ

kıyye 33

kıyye 16

kıyye 1

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Sarını ve Hanibrahimşah nâmûn karyelerin mahsûl gılâlin dîvân düstûrî üzere Çorbacızâde Ali Beşe'ye elli müd gılâl der'ûhde olundu ki bir müd hil'at-bahâ otuz üç müd hınta ve on altı müd şa'îr olub ta'şîr-i ketb idüb pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtiçün merkûmın yedine tezkire vaz' olundu fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.1:

Karye _____ i

Körpe ve Hersenk ve Avcılı Mezra‘-i Hüseyin Beşe der‘ûhde-i es-Seyyid el-Hâc Ebubekir düstûr dîvânı

gılâl

kıymet 109

hınta

kıyye 72

şa‘îr

kıyye 36

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Körpe ve Hersenk ve Avcılı Mezra‘-i Hüseyin Beşe nâmûn karyelerin mahsûl ve gılâlların dîvân düstûrî üzere es-Seyyid Hâcî Ebubekir Çelebi'ye yüz dokuz müd gılâl der‘ûhde olunub bir müd hil‘at-bahâ yetmiş iki müd hınta ve otuz altı müd şa‘îr olub ta‘şîr-i ketb olundukdan sonra gılâl mezkûrî pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ itmek için tezkire virilmiştir fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.2:

Karye _____ i

Tilenzid der‘ûhde-i Hasan Çelebi Hüseyin Canzâde ve Mustafa Çelebi Eminzâde dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 52

hınta

kıyye 32

fi

21

şa‘îr

kıyye 16

fi

11

minhâ hil‘at-bahâ

‘aded 3

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Tilenzid nâm karyenin mahsûl gılâlî dîvân düstûrî üzere elli iki müd gılâl Hüseyin Canzâde Hasan Çelebi ile Eminzâde Mustafa Çelebi'ye der‘ûhde olundu ki üç müd hil‘at-bahâ ve otuz iki müd yigirmi bir kile hınta ve on altı müd on bir kile şa‘îr ki kırk dokuz müd ta‘şîr ve ketb olunub vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrî pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla tasarrufları için vesîka yedlerine vaz‘ olundu fi'l-evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.3:

Karye_____i

Ribat der'ûhde-i Yusuf Bey tevâbi'-i Beşir Bey düstûr dîvânı

gılâl

kıymet 32

hıntaşa'îrhil'at-bahâ-yı

kıyye 20

kıyye 10

kıyye 2

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Ribat nâm karyenin mahsûl gılâlın dîvân düstûrî üzere otuz iki müd gılâla Yusuf Bey'e der'ûhde olunub ki iki müd hil'at-bahâ ve yigirmi müd hınta ve on müd şa'îr iltizâm mücebince edâ itmek şartıyla gılâl mezkûrî pâk u pâkîze ve kalburlanub mîrî anbara götürüb teslim eyleye hâlâ karye-i mezbûrenin zabtıçün vesîka virilmiştir fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.4:

Karye_____i

Huh ve Alıncık ve Güney ve Heftehisar ve Perdik ve Mezra'-i Sürklü ve Kürk ve Kavak ve Halifecik ve Kamışlı der'ûhde-i Mehmed Çelebi ve birâderi Hızır Çelebi Emirzâde dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 77

hıntaşa'îrbâkî hil'at-bahâ

kıyye 50

kıyye 20

kıyye 2

Vech-i hurûf budur ki bâlâda mestûr olan havâss-ı hümâyûn karyelerinin mahsûl gılâlın dîvân düstûrî üzre yetmiş yedi gılâl Emirzâde Mehmed Çelebi (ve) birâder(i) Hızır Çelebi'ye der'ûhde olunub iki müd hil'at-bahâ ve elli müd hınta ve yigirmi müd şa'îr olmak üzre tasarrufları için bu vesîka yedlerine vaz' olundu ki teşhîr idüb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrî pâk u pâkîze götürüb mîrî anbarına edâ ve teslim itmek şartıyla tezkire virilmiştir fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.5:

Karye _____ i

Şintil der'ûhde-i Hasan Çelebi Hüseyin Canzâde dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 42

<u>hınta</u>	<u>fi</u>	<u>şa'îr</u>	<u>fi</u>	<u>minhâ hil'at-bahâ</u>
kıyye 26	21	kıyye 13	11	kıyye 2

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Şintil nâm karyenin Hasan Çelebi'ye kırk iki müd gılâl der'ûhde olunub ki iki müd hil'at-bahâ ve yiğirmi altı müd yiğirmi bir kile hınta ve on üç müd on bir kile şa'îr olmak üzere teşhîr ve ketb olundukdan sonra gılâl-i mezkûrî pâk u pâkîze ve kalburladub minvâl-i meşrûh üzere götürüb mîrî anbara edâ itmek için tezkire virilmiştir fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.6:

Karye _____ i

Göl an-havâss-ı hümâyûn düstûr-ı dîvânı

gılâl

kıymet 11,5

<u>hınta</u>	<u>şa'îr</u>
kıyye 7,5	kıyye 4,5

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Göl nâm karyenin mahsûl gılâlin dîvân düstûrî üzere on bir buçuk müd gılâl hâfız-ı temessük Osman Çelebi'ye der'ûhde olunub yedi buçuk müd hınta ve dört müd şa'îr olub ketb ta'sîr ve hınta olundukdan pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla tezkire virilmiştir evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.190/b.7:

Karye _____ i

Hırhik der'ûhde-i Resul Çelebi ve Halil Çelebi Birâderzâde-i Paşa dergâhı

gılâl

kıymet 35,5

<u>hınta</u>	<u>fi</u>	<u>şa'ır</u>	<u>fi</u>	<u>hil'at-bahâ</u>
kıyye 23	10	kıyye 11	32	keyl 16

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Hırhik nâm karye dîvân düstûrı üzre Resul Çelebi ve birâder(i) Halil Çelebi'ye iştirâk üzre otuz beş buçuk müd gılâl der'ûhde olub on altı kilesi hil'at-bahâ yığirmi üç müd on kilesi buğday ve on müd yığirmi iki kile arpa biz iltizâmları üzere zabtından sonra pâk u pâkîze ve kalburlayub gılâl-i mezkûr götürüb mîrî anbara teslim ve edâ idüb tasarruf için bu vesîka yedlerine vaz' olundu fi evâhir-i Şevvâlü'l-mükerrem sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.1:

Karye_____i

Ribat der'ûhde-i Mehmed Kethüda-i Kal'a-i Harpurt dîvân düstûrı

gılâl

kıymet 32

<u>hınta</u>	<u>fi</u>	<u>şa'ır</u>	<u>fi</u>
kıyye 20	21	kıyye 10	11

Vech-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûndan Ribat nâm karyenin mahsûl gılâlın dîvân düstûrı üzre kal'a kethüdası Mehmed Çelebi'ye otuz iki müd gılâl der'ûhde olunub bir müd hil'at-bahâ olub yığirmi müd yığirmi bir kile hınta ve on müd on bir kile şa'ır olur ki otuz bir müd gılâl olur minvâl-i meşrûh üzre gılâl-i mezkûra pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtçün tezkire virilmiştir fi gurre-yi Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.2:

Karye_____i

Perçenç der'ûhde-i el-Hâc Süleyman Beşe ve İbrahim Çelebi bin Küçük Hacı Bey ber-vech-i iştirâk

gılâl

kıymet 90

hınta

kıyye 6

şa'ır

kıyye 30

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Perçenç nâm karyenin mahsûl gılâlin ez-gayri hisse vakfi dîvân düstûrî üzre Hâcî Süleyman Beşe ve Küçük Hâcî Bey oğlu İbrahim Çelebi'ye iştirâkat üzre doksan müd der'ûhde olunub ki altmış müd buğday ve otuz müd şa'ır olmak üzre ta'sîr-i ketb vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûr minvâl-i meşrûh üzere iltizâmları mücebince pâk u pâkîze ve kalburlayub götürüb mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla zabt itmeleri için yedlerine tezkire virildi fî gurre-i Zi'l-ka'detü's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.3:

Karye_____i

Sarpulu der'ûhde-i Kulı Bey hisse vakf

gılâl

kıymet 50

hınta

kıyye 32

şa'ır

kıyye 16

hil'at-bahâ

kıyye 2

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Sarpulu nâm karyenin mahsûlü gılâlin bin otuz altıda vâki' olan Kulı Bey'e ez-gayri vakf dîvân düstûrî üzere elli müd gılâla der'ûhde olunub iki müd hil'at-bahâ ve otuz iki müd hınta ve on altı müd şa'ır olmak üzere ta'sîr-i ketb olunub vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrî vech-i meşrûh üzere götürüb mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla Kulı Bey'e zabtçün temessük virilmiştir. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-ka'detü's-şerîfe sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.4:

Karye_____i

Tilenzid ve ma'en Şintil der'ûhde-i Hasan Çelebi Hüseyin Canzâde ez-gayri hisse vakfi düstûr-ı dîvânı

gılâl

kıymet 95

hınta

kıyye 55

fi

21

şa'ır

kıyye 29

fi

11

hil'at-bahâ

kıyye 6

Vech-i tahrîr tezkire budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Tilenzid ve Şintil nam karyelerinin bin otuz altıda ez-gayri vakfi dîvân düstûrî üzere doksan beş müd gılâl Hüseyin Canzâde Hasan Çelebi der'ûhde olunub ki altı müd hil'at-bahâ ve elli dokuz müd yiğirmi bir kile hınta ve yiğirmi dokuz müd on bir kile şa'îrdir ki seksen dokuz müdü anbara edâ ve teslîm idecek olub ta'sîr ve ketb olunub vakt-i harmandan sonra pâk u pâkîze mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtçün vesîka virilmiştir fi evâl-i Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.5:

Karye _____ i

Muri der'ûhde-i Yusuf Bey ve Deli Beşir Bey dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 55

<u>hınta</u>	<u>fi</u>	<u>şa'îr</u>	<u>fi</u>	<u>hil'at-bahâ</u>
kıyye 35	21	kıyye 17	11	kıyye 2

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan Muri nâm karyenin mahsûl gılâlın dîvân düstûrî üzre Yusuf Bey'e kırk beş müd gılâla der'ûhde olunub ki bir kile müd hil'at-bahâ ve otuz beş müd yiğirmi bir kile hınta ve on yedi müd on bir kile şa'îr olur ki elli üç müd gılâl mîrî anbara teslîm olunub vakt-i harmandan sonra gılâl-i mezkûrî pâk u pâkîze mîrî anbara teslîm ve edâ itmek şartıyla husûsçün tezkire virilmiştir. Fî gurre-i Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.6:

Karye _____ i

Ekrüz der'ûhde-i Mahmud Bey sâkin-i karye-i ez-gayri hisse vakfi dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 45

<u>hınta</u>	<u>şa'îr</u>
kıyye 30	kıyye 15

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Ekrüz nâm karyenin mahsûl gılâlında bin otuz altıda dîvân düstûrî üzre kırk beş müd gılâl yine Ekrüz'den

Mahmud Bey'e der'ûhde olunub otuz mîrî hinta ve on beş şa'îr olmak üzere tasarruf ve keyl ve ta'sîr ve harmandan sonra gılâl-ı mezkûrî pâk u pâkîze iltizâm üzre götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtçün tezkire virilmiştir. Fî şehr-i Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.191/b.7:

Karye_____i

Karye-i Seyli ez-gayri hisse vakfî dîvân düstûrî der'ûhde Tatar Hâcî Yusuf Bey

gılâl

kıymet 25

<u>hinta</u>	<u>fî</u>	<u>şa'îr</u>	<u>fî</u>
kıyye 16	21	kıyye 8	11

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Seyli nâm karyenin mahsûl gılâln ez-gayri hisse vakfî dîvân düstûrî üzere yigirmi beş müd gılâla Tatar Hâcî Yusuf Bey'e der'ûhde olunub ki on altı müd yigirmi bir kile hinta ve sekiz müd on bir kile şa'îr olmak üzere ta'sîr ketb olunub vakt-i harmandan sonra iltizâm üzere pâk u pâkîze gılâl-i mezkûrî mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla zabtçün tezkire virilmiştir. Tahrîren fî evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.1:

an-Karye_____i

Ağınsı ve Norşun ez-gayri hisse vakfî der'ûhde-i Yusuf Bey Merdüm Beşir Bey

gılâl

kıymet 70

<u>hinta</u>	<u>şa'îr</u>
kıyye	kıyye 30

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı (hümâyûn) karyelerinden Ağınsı ve Norşun nâmân karyelerin mahsûl gılâln yetmiş müd gılâlî işbu temessük Yusuf Bey'e der'uhde olunub ki kırk mîrî hinta ve otuz mîrî şa'îr olmakçün ta'sîr-i ketb olunub vakt-i harmandan sonra iltizâm üzre zikr olunan gılâlî minvâl-i meşrûh üzere götürüb pâk u pâkîze mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla zabtçün vesîka virilmiştir. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.2:

Karye _____ i

Könk der'ûhdenin Bektâşi(?) Piyâle Bey'e dîvân düstûrî

gılâl

kıymet 63

hıntaşa'îr

kıyye 41

kıyye 22

Vech-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Könk nâm karyenin mahsûl gılâlî dîvân düstûrî üzere altmış üç müd gılâla Hasan Bey'e Piyâle Bey'e kefâletiyle der'ûhde olunub ki kırk bir müd hınta ve yığirmi iki müd şa'îr olur ta'şîr-i ketb olunub vakt-i harmandan sonra meşrûh üzere gılâl mezkûrî pâk u pâkîze mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtçün tezkire virilmiştir. Fî şehr-i Zi'l-ka'de sene 1036

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.3:

Karye _____ i

Şintil der'ûhde-i Hasan Çelebi Hüseyin Canzâde ez-düstûr-ı dîvânî

gılâl

kıymet 40

hıntafişa'îrfihil'at-bahâ

kıyye 23

11

kıyye 11

11

kıyye 5

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Şintil nâm karyenin bin otuz altıda vâki' mahsûl gılâlî dîvân düstûrî üzere Hüseyin Can oğlu Hasan Çelebi'ye kırk müd gılâl der'ûhde olunub ki beş müdü hil'at-bahâ olub yığirmi üç müd yığirmi bir kile hınta ve on bir müd on bir kile şa'îr iltizâmı üzere pâk u pâkîze götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla karye-i mezbûrın zabtçün tezkire virildi. Fî şehr-i Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.4:

Karye _____ i

Temte der'ûhde-i Kara Ali Beşe ve diğêr Ali Beşe ve Mehmed tâbi'-i Ramazan

Beşe

gılâl

kıymet 13

hıntaşa'îrhil'at-bahâ

kıyye 6

kıyye 6

kıyye 1

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûndan Temte nâm karyenin bin otuz altıda mahsûl gılâlin nısfın on iki müd gılâl Kara Ali Beşe'ye ve diğêr Ali Beşe ve Mehmed Bey eş-şehir Boz namân kimesnelere der'ûhde olunub ki altı müd hınta ve altı müd şa'îr olmak üzere ta'şîr ve ketb olunub vakt-i harmandan sonra gılâl mezkûrı pâk u pâkîze götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabt itme(k) için bu vesîka-i şârihi'l-beyân virildi. Fî'l- evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.5:

Karye_____i

İçme der'ûhde-i Hâcı Mehmed Bey

gılâl

kıymet 24

hıntaşa'îr

kıyye 16

kıyye 8

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden İçme nâm karyenin bin otuz altıda vâki' mahsûlün gılâlin dîvân düstûrı üzere yığirmi dört müd gılâl Hâcı Mehmed Bey'e der'ûhde olunub on altı müd hınta ve sekiz müdü şa'îr olub vakt-i harmandan sonra gılâl-ı mezkûrı minvâl-i meşrûh üzere pâk u pâkîze götürüb mîrî anbara edâ ve teslîm itmek şartıyla zabtçün tezkire virildi. Tahrîren fî şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.6:

Karye_____i

Sarpulu der'ûhde-i Ömer Bey Rıdvan Ağa ez-gayrı hisse-i vakf

gılâl

kıymet 48

hıntaşa'îr

kıyye 30

kıyye 18

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûn karyelerinden Sarpulu nâm karyenin mahsûl gılâlin ez-gayri hisse vakfi karye-i mezbûreden Ömer Bey'e kırk sekiz müd gılâla der'ûhde olunub ki otuz müd hinta ve on sekiz müd şa'îr olmağın minvâl-i meşrûh üzere gılâl-i mezkûrı pâk u pâkîze götürüb mîrî anbara edâ itmek şartıyla zabtçün tezkire virildi. Fî 18 Zi'l-ka'de sene 1036

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.192/b.7:

Karye_____i

Ağınsı der'ûhde-i Abdurrahman Çelebi Veli Beşe ez-gayri vakf

gılâl

kıymet 42

hinta

kıyye 29

şa'îr

kıyye 13

Vech-i hurûf budur ki havâss-ı hümâyûndan bin otuz altı senesinde Ağınsı nâm karyenin mahsûl gılâlin dîvân düstûrı üzere kırk iki müd gılâla ber-vech-i Veli Beşe oğlu Abdurrahman Çelebi'ye der'ûhde olunub ki yigirmi dokuz müd hinta ve on üç müd şa'îr olmak üzere pâk u pâkîze vakt-i harmandan sonra götürüb mîrî anbara edâ ve teslim itmek şartıyla zabtçün bu vesîka merkûmın yedine vaz' olundu. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene 1036.

el-Fakîr İbrahim Ağa

s.193/b.1:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harpurt'da beksimâd mübâşiri serdâr olan ve'l-ekâbir Hasan Bey zîde kadrûhu inhâ olunan budur ki hâliyâ mîrî sâr-bânlarına sefer-i mühimmâtiçün beksimâd lâzım olmağın fermân-ı 'âlî mücebince altı kantar beksimâd Mehmed'e virüb sicil itdiresiz. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.193/b.2:

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-‘âlem müdebbir-i umuri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mü'essis-i bünyânü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa‘âdeti ve'l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı ‘avâtifu'l-meliki'l-a‘lâ Diyarbekir muhâfazasında olan vezîrim Hüsrev Paşa edâm-allâhu te‘âlâ iclâlehü ve kıdvetü erbâbü ve'l-ikbâl ‘umdet-i eshâbü ve'l-iclâl câmi‘-i vücûhi'l-emvâl ‘âmilü'l-hazâyin bi-haseni'l-a‘mâl el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i âmiremin Diyarbekir cânib defterdârı dâme ‘uluvvuhû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Saka Mehmed zîde kadrühu hâlâ ordu-yı hümâyûnuma gelüb hüccet-i şer‘iyye ibrâz idüb Bağdad elinde şehîd olan Çerkes Hasan Paşa'yı hâl-i hayâtında dahi ibkâ‘ül-karz bin beş yüz riyâl gurus virüb bi-kusûr alub kabz itmeden vefât idüb cümle-i mâ-melek mîrîden ahz ve kabz olunmağla benim ol-mikdâr gurusım alınmayub kalduğı ecilden hâlâ ordu-yı hümâyûn kâdıları zîde fazlûhu huzûrunda beytü'l-mâl emini olan Yusuf zîde kadrühu ile murâfa‘a-i şer‘ olduğumuzda ol-mikdâr gurusı hakkım olduğun ifâde idüb elime hüccet-i şer‘iyye virilmiştir deyü mücebince ‘amel olunub bir yerden havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâsına i‘lâm eylemeğın meblağ-ı mezbûr bin otuz yedi senesinin Harput ispençesi mâlından virilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim ile Divân-ı Hümâyûnum çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zîde kadrühu vardukda bu bâbda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi mezbûr Saka Mehmed zîde kadrühuya taraf-ı mîrîden edâsı lâzım gelen bin beş yüz riyâl gurusı kazâ-i mezbûrede vâki‘ cem‘i lazım olan ispençe mâlından bi't-tamâm taleb ve tahsîl ve teslîm itdirüb bir akçe ve bir habbe bâkî kodurmayub ve meblağ-ı mezbûrı bir yerden teslîm eyledükden sonra işbu emr-i şerîfimin zuhûruna Harput Emni ma‘rifetiyle hüccet yazdırub Diyarbekir hazînesinde hıfz itdirüb sen ki hîn-i mahallede mahallinde mahsûb kılına şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi's-sâlis şehri Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Amid

s.193/b.3:

Budur ki Ankuz Baba kaddeseallahu sirrehul-‘azizin tevliyete işbu bin otuz yedi Muharremnin gurreinde Bilmiş nâm mütevellinin berâtı mahkeme-i şerîfe gelüb kayd olundu.

s.193/b.4:

Vech-i tahrîr-i tezkire-i hurûf oldur ki Gürcü oğlu Rıdvan'ı mâlımdan azâd idüb madem ki ben hayâtdayım bana cefâ itmeye beyyine göre fevt oldukdan sonra mâlımdan azâd ola.

el-Fakîr Hâcî Hüdavirdi

Şühûdü'l-hâl

Mehmed Pir Ali, Monlâ Bekir, Emir Hüseyin, Seltan, Mehmed Emicek.

s.194/b.1:

Sûret-i emr-i şerîfdir

Emîrül' ümerâ'il-kirâm kebirül-küberâ'il-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm Diyarbekir beylerbeyisi Hüsrev dâme ikbâlühû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn Mehmed gelüb elinde ibtidâdan üç bin akçe tımar emri olduğun ve Harput Sancâğı'nda () Nâhiyesi'nde Damıbüyük nâm karye ve gayriden üç bin akçe tımara mutasarrıf olan Ali fevt olub tımarı mahlûl oldukda mîr-i mîran tarafından kendüye tevcîh olunmağla mücebince sene sitte ve selâsîn ve elf Şa'bânının evâsıtında emr-i şerîfim virilmişken berâtı müyesser olmadan emri zâyî' eyledüğün bildirüb mahalline mürâca'ât olundukda vech-i meşrûh üzere tevcîh olunduğu mestûr ve mukarrer bulunmağın buyurdum ki göresiz mezbûrun ol-mikdâr tımar emri var ise ve tımar-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı mezbûr tahvîlinden kendüye tevcîh olunub emr-i şerîfim virilmişken berât itmeden zâyî' eylemiş ise tevcîh idüb tezkiresin viresiz ammâ mukayyed olasız ki evvel zâyî' olan hükmüyle tekrâr âherden berât olunmak ihtimâli olmaya şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâhir-i şehri Ramazânül-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

'ale'l-vukû' ahseni'l-mutâ' zebre el-fakîrül' ileyh subhanehu te'âla
Muizziddin Mehmed el-Kazî bi-orduyı hümâyûn 'ufiye 'anh

s.194/b.2:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki dârende-i mektûb Mehmed bu cânibe gelüb taht-ı kazânuzda vâki' Damıbüyük nâm karye ve gayriden üç bin akçe tımara mutasarrıf olan Ali fevt olub tımarı mahlûl oldukda kendüye tevcîh olunub emr-i şerîf virildüğün bildirüb mücebince zabtçün mektûb taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki tımar-ı mezbûrı müteveffâ-yı mezkûr tahvîlinden elinde olan emr-i şerîfim mücebince merkûm Mehmed'e zabt ve tasarruf itdirüb âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl idüb tahvîl ve târihine düşen mahsûl ve rûsûmundan nesnesin almaz ise ba'de's-subût hükm idüb bî-kusûr alıviresiz. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.194/b.3:

Emîrû'l ümerâ'il-kirâm kebirü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i meliki'l-'allâm sâbık Diyarbekir beylerbeyisi dâme ikbâlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i fermân-ı hümâyûn Mehmed ordu-yı hümâyûnuma gelüb mukaddemâ yararlığı 'arz olundukda ibtidâden üç bin akçe tımara emri olub Harpurt Sancâğı'nda Kuzabad Nâhiyesi'nde Şefri nâm karye ve gayriden iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Ali fevt olub tımarı mahlûldir deyü kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın buyurdumki göresiz mezkûrun ol-mikdâr tımara emri var ise ve mezbûr fevt olub tımarı mahlûl ise mezkûra tevcîh idüb tezkire viresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî's-sânî el-işrin şehr-i Ramazânü'l-mübârek sene sitte ve selâsîn ve elf

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

Tıbk-ı aslihi'l-mutâ' nemakahû el-fakîr-ilâ bir mertebe el-mukni' muizziddin Mehmed el-kazî bi-orduyı hümâyûn 'ufiye 'anh

s.195/b.1:

Hazret-i mevlânâ-yı şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlûhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki dârende-i mektûb Mehmed gelüb taht-ı

kazânuzda Kuzabad Nâhiyesi'nde vâki Şefri nâm karye ve gayriden iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Ali fevt olub tımarı mahlûl oldukda kendüye tevcîh olunub emr-i şerîf virüldüğün bildirüb mücebince zabtçün mektûb taleb itmeğın virildi vardukda gerekdir ki tımar-ı mezbûrı müveffâ-yı mezkûr tahvîlinden elinde olan emr-i şerîf mücebince merkûm Mehmed'e zabt ve tasarruf itdirüb âherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz. Tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Pençe

Be-medîne-i Amid

s.195/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keîâm mevlânâ Harpurt kâdısı zîde fazlühu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Harpurt cizyesi cem'ine me'mûr olan Piyâle ordu-yı hümâyûnuma gelüb hazâne-i mezbûrenin cem'i için Diyarbekir hazînesi tarafından elime nişanlı ve mühürlü divân tezkiresi virilmekle Çemişgezek ve Pertek ve Sağman ve Mazgird ve gayri sancâklardan gelüb nice seneden berü Harpurt'da sâkin olan zımmî re'âyânın olıgelen 'adet ve kânûn üzere cizyelerin taleb eyledüğümde mücerred virmemek için biz âher sancâk re'âyâsıyuz virmemekde ta'allül ve bahâne eylemeleriyle cizyelerinin tahsîl için tekrâr hazîne-i mezbûreden nişanlı ve mühürlü divân tezkiresi virilmişken yine virmeyüb mâl-ı mîrîye gadr eylemişlerdir deyü bildirüb emr-i şerîfim ricâ eylemeğın olıgelen 'adet ve kânûn ve defter mücebince cem' itdirilmek emrîm olmışdır buyurdum ki hükm-i şerîfim ile vardukda gerekdir ki göresiz ol-makule nizâ' iden perâkende zımmî re'âyâ kadîmi sâkin adamları yerlerinde bir def'a edâ eyledüklerine ellerinde mühürlü ve makbûl temessükleri var ise muhavvâlâ ellerinde temessükleri olmayan perâkende keferenin cizyelerin olıgeldüğü üzere ve Diyarbekir hazînesi tarafından virilen nişanlı ve mühürlü divân tezkiresi mücebince cem' ve tahsîl itdirüb ol-vechle ta'allül ve nizâ' itdirmeyesiz bu bâbda hakk üzere olub hazîne malı noksan gelmekden ve hilâf-ı şer'-i şerîfe ve ta'addîden zarar eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sâhra-yı Amid

s.195/b.3:

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umuril-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhid-i

bünyânü'd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı 'avâtifu'l-melikü'l-âlâ Diyarbekir muhâfazasında olan vezîrim Hüsrev Paşa edâm-allâhu te'âlâ iclâlehü kıdvetü'l-erbâbü'l-ikbâl 'umdetü eshâbü'l-iclâl câmi'-i vücûhi'l-emvâl 'âmilü'l-hazâyin bi-haseni'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-bârî hizâne-i âmiremin Diyarbekir cânib defterdârı dâme 'uluvvuhû cenâb-ı emâret-meâb devlet nisâb meliki'l-ikbâl meliki'l-mukal el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-menal Palu hakimi ve Eğil ve Tercil hakimi dâmet me'alihû ve mefâhirü'l-ümerâ'il-kirâm vaz'ü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l meliki'l-'allâm Pertek ve Sağman ve Mazgird ve Çemişgezek ve Harput'da der-anbar olunan kırk altı bin kile gılâlin Diyarbekir'e nakli lâzım ve mühim olmağla ve bir kilesin on ikişer akçe kirâya olmak üzere zikr olunan hükümet ve sancaklar her birine hallü hallince tereke tevzî' ve Diyarbekir'e mu'accelen nakl itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle Dergâh-ı Mu'allâm kullarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan Bey zîde kadrühu irsâl olunmuştur vardukda bu bâbda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere 'amel idüb dahi bir an ve bir sa'ât te'hîr ve terâhi eylemeyüb Harput'da der-anbar olunan ol-mikdâr zikr olunan hükümet ve sancakların hallü hallince her birine tereke tevzî' kirâsıyla Diyarbekir'e nakli Diyarbekir'den der-anbar itdirmekte ziyâde ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz ve bi'l-cümle sefer-i hümâyûnuma tâbi' olan mukaddem kullarının zahîrelerin için mahall-i mezbûrda ziyâde tereke lâzım gelmiştir zikr olunan kırk altı bin kile (s.196) gılâl vech-i meşrûh üzere ber-vech-i ta'accül nakl ve der-anbar itdirüb 'avk ve te'hîrden ihmâl ve müsâhaleden ihtisâb eyleyesiz şöyle ki Harput'da olan gılâlî nakl ve der-anbar itdirmeyesiz defterdâr ve hakimler ve sancâklar beyleri 'azl ile halâs olmazsınız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi's-sânî şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Üçpınar

s.196/b.1:

Cenâb-ı emâret-i hükümet nisâb Palu ve Eğil ve Tercil hâkimleri dâme 'uluvvuhû ve mefâhirü'l-ümerâ'il-kirâm merâci'il-ümerâ'il-kirâm inde'l-fihâm Pertek ve Sağman ve Mazgird ve Çemişgezek ve Harput sancak beyleri dâme 'izzühu tezkire varıcak ma'lûm ola ki Harput'da der-anbar olunan kırk altı bin kile gılâlin Diyarbekir'e nakli için mukaddemâ emr-i şerîf vârid olmağla sûreti yazılıb mücebince her sancağın terekesi ta'yîn olunub divân terekesiyle mükârî akçeleri virilüb davar ihrâcına adamlar

gönderilmiş idi hâliyâ vezîr-i a'zam hazretleri mah-ı Zi'l-ka'denin on sekizinci günü Karacadağ'a gelüb yiğirminci gününde gelüb Diyarbekir'e dahil olurlar ve Harput tezkiresi sipâh yeniçeri taifesinin zahîrelerine virilmesi iktizâ idüb mu'accelen Diyarbekir'e nakl ve ihzâr eylemek için tekrâr müekkid ve müşeddid emr-i şerîf ibrâz olmağla sûreti yazılıb mücebince bu cânibden dahi tereke tahrîr olunub Dergâh-ı 'Âlî kullarından Hasan Ağa zîde kadrühu irsâl olundı vardıkda gerekdir ki irsâl olunan sûret-i emr mücebince mukaddemâ irsâl olunan divân terekelerinde ta'yîn olunan zahîreye kifâyet mikdârı davar ihrâc idüb ve sür'at üzere Harput'dan götürüb gılâlî Könk'den Amid anbarına nakl itdiresiz ki temessük geldikde mevcûd bulunub temessük halâsa rehn virile şöyle ki 'avk idecek olursanız seferin te'hîrine bâ'is olursuz sonra cevâbın viremeyüb envâ'-ı nedâmet çekmeniz mukarrerdir ana göre tenbîh olub ihmâl ve tekâsülden ve davarı gece göndermekde gadr eyleyesiz. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka'de sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Amid

s.196/b.2:

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Harput emîni olan (boşluk) zîde kadrühu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olan cebeci cemâ'atinden sekizinci bölümde dört akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan Osman ve Ramazan zîde kadrühunun bin otuz altı Muharrem guresinden mevâcibe müstahakk olduğu mukâbele defterinde mukayyed olub târih-i mezbûrdan 'ulûfesi virilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eylemeğin va'delerince 'ulûfesi virilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda mezbûrun bin otuz altı Muharreminin müstahakk olduğu 'ulûfelerin bir üç ayda bir Harput mukâta'asından virüb bir akçesin ve bir habbesin alınıvirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmül-'işrîn şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahrâ-yı Yeniçayır

s.196/b.3:

Budur ki Kasaba-i Harput sâkinlerinden Mehmed Çelebi nâm kimesne meclis-i şer' de Karye-i Üngüzek'in kethüdası Tüyük ve İmâmviridi ve sâ'irleri mahzarında ikrâr idüb karye-i mezbûreye emr-i şerîfiyle bin otuz altı senesinde Zağarcı İbrahim Subaşı der-anbar eylediği mîrî arpadan Diyarbekir'e nakli fermân olunmağın karye-i mezbûreye iki kile arpa tevcîh olunmağla ben alub kabz eyledüm ki varıb teslîm idüb teslîm-i temessük getürecek

oldum diyücek mukırr-ı mezbûrun ikrârını mezbûrlar dahi tasdîk idüb kayd-ı sicil olundı.
Tahrîren fi evâsıt-ı şehri Rebî'ül-evvel sene seb'â ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Osman Kethüda, Ahmed Muhzır, Mehmed bin Saruhan ve gayrihim.

s.197/b.1:

Kıdvetül-kudât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Harput kâdısı zîde fazlûhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbî' Herdi nâm karye re'âyâsı hâlâ ordu-yı hümâyûnuma adam gönderüb her müslime tekâlif âher dahi fermân olundukda bizden on beş hâne taleb ve teklîf olunmağla re'âyâ tahammül idemeyüb ekserî perâkende ve perîşân ve yerlerinde kalanlar dahi fakîrül-hâl olub halleri dîger-gûn olmışdır şöyle ki görilüb birkaç hânemiz defterde fûrû-nihâde olunmaz ise cümlemiz celâ-yı vatan itmek mukarrerdir 'inâyet ricâsına ahvâlleri i'lâm eylemeğın beş hânesi fûrû-nihâde olunub min-ba'd vâkî' olan 'avârız ve tekâlif sâ'fîrelerin on hâneden vireler deyü emrim olmışdır buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda emrim üzere taleb itdirüb defterde fûrû-nihâde olunan beş hânesi için ellerine virilen mühürlü ve nişânlu sûret-i deftere muhâlefet kimesneye rencîde ve remîde itdirmeyesiz ve kazâ-yı mezbûrun defterde mukayyed üçyüz on bir hânesinden beş hâne ihrâc olunub bâkî üçyüz altı hâneleri kalduğına mahalline kayd olunmuşdır bilmiş olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer şehri Şevvâl sene sitte ve selâsîn ve elf.

Be-medîne-i Haleb el-Mahrûse

Kasaba _____ i

Harpurt der-Eyâlet-i Diyarbekir

kıymet _____

311

311

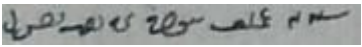
yekûn _____

Fûrû-nihâde karye _____

el-bakî _____

an hâne-i Karye-i Herdi 2000 2000

an-hâneha-i 'avârız kazâ-i m.

 hâne 306

ba-fermân-ı âlî fi 15 Şevvâl

306

yalnız üçyüz altı hânedir

hâne 5

yalnız beş hânedir

s.197/b.2:

Kazâ-yi mezbûra tâbi‘ Herdi nâm karye ahâlîsi ordu-yı hümâyûna adam ve ‘arz-ı hâl gönderüb vilâyetimizde tekâlîf vâki‘ oldukda karye-i mezbûreye on beş hâne havâle olmağla ekserî perâkende ve perîşân olub bâkîyelerin dahi halleri dîger-gûn olmağla dert ve tahammülleri olmayub bir kaç hâneleri tahfîf olunmak bâbında ‘inâyet ricâ eylediklerinde on hânedan ziyâde talep olunmayub beş hânesi fûrû-nihâde oluna deyü fermân olunmağın karye-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere beş hânesi fûrû-nihâde olunduktan sonra kazâ-i mezbûr yalnız üçyüz altı hâne bâkî kalmağın sûret-i defterdir ki fasl olundu. Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

s.197/b.3:

Budur ki Seyyid el-Hâc Ebubekir meclis-i şer‘de talebe taifesinden Monlâ Habil mahzarında takrîr-i kelâm idüb didi ki bin otuz yedi mâh-ı Muharrem’in guresinden yevmî sekiz gün iki şâhî mâ-bâkîsi üç şâhî ekmek virilmesi su‘âl olunub tahrîr olunmasın talep iderim didikde mezbûr Habil fi'l-vâki‘ mâh-ı mezbûrun guresinden sekiz gün ikişer şâhî ve mâ-bâkîsinden üç şâhîlik ekmek almayuz deyü mukayyed olmağın mâ-vak‘a mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ebubekir talebiyle kayd olundu. Tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey Sipâhî, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Veli Çelebi merdüm-i Efendi Hazretleri ve gayrihim.

s.198/b.1:

Budur ki talebe taifesinden Monlâ Habil ve Monlâ Halil ve Monlâ Mehmed meclis-i şer‘de es-Seyyid el-Hâc Ebubekir muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb didi ki bin otuz yedi Saferinin dokuzuncı gününden yevmî beş şâhîlik ekmek için bize kifâyet ider diyücek merkûm Seyyid el-Hâc Ebubekir'e münâzi'-i mezbûrdan beş şâhîlik ekmek mezbûruna virilsün deyü tenbîh olundu ve mezbûrlar dahi mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fi 9 şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb‘a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Yusuf Bey, Hüseyin Beşe Şeyh Mehmed, Monlâ Veli ve gayrihim.

s.198/b.2:

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf budur ki işbu hâfız-ı temessük Ferhad Beşe'ye târih-i kitâbdan on aya varıncaya vâcibü'l-edâ ve lâzimü'l-kazâ kırk bin sağ akçe virecek deynimiz olub ki nisf te'kîden el-hâsıl yigirmi bin akçe ider sağ akçe hesabı üzere birbirimize kefil-i bi'l-mâl dahi olmuşuzdır va'de tamâmında zikr olunan kırk bin sağ akçeyi edâ ve teslim eyledüğümüzde tezkiremiz alub şukka iderüz meblağ-ı mezbûr Osman Bey ze'âmet için karz itmişdir. Tahrîren fî evâhir-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde Hasan Çavuş evleri rehn vaz' olmuşdur.

el-Fakîr Mustafa Çelebi Emînzâde

el-Fakîr İbrahim Çolak

s.198/b.3:

Budur ki husûs-ı mezbûr için vekîl olan Küçük Mustafa Beşe mahfil-i kazâda Emînzâde Mustafa Çelebi mahzarında takrîr-i da'vâ idüb kırk bin akçe taleb eylediğinde akçe sağdır deyü ikrâr eyleyesiz kayd-ı şüd.

Şühûdü'l-hâl

Ali Çelebi Şeyhican, Yusuf Bey Tatar, el-Hâc Mehmed Bey Yedekci, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mîr Çelebi.

s.198/b.4:

Budur ki Kasaba-i Harpurt sâkinlerinden Halil bin İbrahim Karye-i Tilenzid'in bir hânesi için sekiz kile şa'îr alub varub Diyarbekir'de Süleyman Ağa'ya teslim idüb tezkiresin götürecektüm deyü mukırr olub kayd olundu. Tahrîren fî Rebî'ül-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Büyük el-Hâc Mustafa Bey, Küçük el-Hâc Mustafa Bey.

s.198/b.5:

Budur ki kal'a sâkinlerinden Mehmed bin Cafer mahfil-i kazâda Karye-i Malatyacık sâkinlerinden Allahvirdi Cafer mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüb karye-i mezbûrenin üç rub' hanenin altı kile şa'îrin iletüb Diyarbekir'de kabza me'mûr olan Süleyman Ağa'ya teslim idüb karye-i mezbûre ahâlisin teslim-i temessük getürmek ta'ahhüd ve ilzâm eylemeğin bi'l-muvâcehe kayd-ı şüd. Tahrîren fî târihi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl

Mahmud Ağa Yalnıztoros, es-Seyyid Mehmed Çelebi Mîr Çelebi, Mustafa el-Muhzır.

s.198/b.6:

Ekmek altı şâhîye satılacak oldu Rebî'ü'l-evvel guresinden Zi'l-hicce yüz şâhîye oldu.

Budur ki Musa bin Halil sabunı on bir selimîye satdum deyü mukırr olmağın kayd olundu. Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Rebî'ü'l-evvel sene seb'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Piyâle Muhzır, Ahmed ve gayrihim.

s.199/b.1:

Defter _____

Oldur ki bin otuz altı senesinde emr-i şerîf-i 'âlîşân ile Harpurt Kazâsı'na fermân olunan sefer-i sürsat zahîresi varub nüzül emînine teslim idüb temessük getürüb sicil-i mahfuza kayd iden kurâları beyân ider ki zikr olunur.

Karye_____i Körpe _şa'ir_ dıhın_ istanbulî istanbulî 'aded 12,5 'aded 3 Hasan Çelebi yedinden Harpurt sürsat on iki buçuk kile arpa ve üç kile un vâsıl olmağıyla tezkire virilmiştir. Tahrîren fî () hassa-i hassa Karye_____i Karye_____i İğiki Aşvan _dihın_ kıyye 4,5 Dört buçuk kile un vâsıl olmuştur.	'ubûr-ı hesab _____ı Harpurt 'an-karye-i Hacıseyli 'an-Hakvirdi ve Musa ve Murtaza _şa'ir_ _dihın_ kıyye 15 kıyye 5 Tereke-i hümâyûna onbeş kile istanbulî arpa ve beş kile istanbulî un vâsıl olunub tezkireleri mucibince tereke virildi. Tahrîren fî 8 Z sene 1036 hassa-i hassa	Karye_____i Yalnıztoros Karye_____i Sarı Yakub Karye_____i Miyadun Zikr olunan üçbaba karyelerin sürsatların teslîm _şa'ir_ _dakik_ kıyye 10 kıyye 2
---	---	--

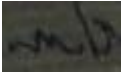
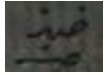
s.199/b.2:

Defter _____

Kasaba-i Harput'un narhın beyân ider.

<u>erimiş sade yağ</u>	<u>sade yağ</u>	<u>bal</u>	<u>badem</u>	<u>penayır</u>
selimi pare 2	selimî eritmeden 5	selimi 5	selimi 4	selimi pare 10
<u>pirinc</u>	<u>yaş üzüm</u>	<u>kuru üzüm</u>	<u>sumak</u>	<u>soğan</u>
pare 40	nügi pare 2	nügi selimi pare 5	nügi akçe 7	nügi vukiyye akçe 3
<u>zerdalu kurusu</u>	<u>şem'acık yağı</u>	<u>fürük</u>		
nügi akçe 6	kıyye 1 pare 10		kıyye 1 pare 10	

<p>'an-Kasaba_____i</p> <p>Harpurt Karye-i Kürk an-yed-i Halil şa'ır kıyye 5 dakik kıyye 1</p> <p>Karye-i mezbûrede sürsat zahîresi ordu-yı hümâyûna gelüb beş kile arpa ve bir kile un sipâhiyâne zahîre eline virilüb şehr-i tezkire tahrîr olmuştur. Tahrîren fi sene 15 Z 1036</p> <p>hasa-i hasa</p> <p>Karye_____i</p> <p>Hüseynik an-yed Hasan Çelebi şa'ır dıhın</p> <p>istanbulî 15 hâsıl kıyye 3 rub' 3</p> <p>Harpurt sürsatından Hasan Çelebi yediyle Hüseynik Karyesi'nin üç hânesinden matlub olan sürsatki on beş istanbulî kile arpadır üç kile ve üç rub' undır vâsıl olmağıyla tezkire. Tahrîren fi N 9 sene</p> <p>hasa-i hasa</p>	<p>Karye_____i</p> <p>Alıncık an-yed-i Sefer Beşe şa'ır keyl 5 dakik kıyye 1 rub' 1</p> <p>Sefer Beşe yedinde Harput Kazâsı'nda Alıncık Karyesi'nde beş kile İstanbulî arpa ve bir kile rub' un vâsıl olmağıyla tezkire virildi. Tahrîren fi 9</p> <p>hasa-i hasa</p> <p>Karye_____i</p> <p>Alışam</p> <p>şa'ır keyl 24 dıhın kıyye 5</p> <p>yiğirmi dört sahh beşdir</p> <p>Musa yedinden vâsıl olmuştur tahrîren fi 7</p> <p>hasa-i hasa</p> <p>Karye_____i</p> <p>Temte</p> <p>şa'ır kıyye 7,5 dakik kıyye 2</p> <p>Nazar elinden vâsıl olmuştur. Tahrîren fi</p> <p>hasa-i hasa</p>
---	--

s.200/b.1:5 meblağ   sipâhî 7

Mübârek Şevvâlin on beşinci gününden tenbîh olunub tahrîr olunmuştur.

Defter _____

SONUÇ

Harput ve çevresinin en eski çağlardan beri yerleşim yeri olarak kullanıldığı bilinmektedir. M.Ö. III. ve IV. bin yıllarında bölgede Subarların yaşadığı sanılmaktadır. Daha sonraları pek çok beylik ve devletin hâkimiyeti altında kalan Harput, 1516 yılında Osmanlı Devleti'nin beşinci eyaleti olan Diyarbekir'e bağlı bir sancak olmuştur. Savunmaya elverişli konumu ve önemli ticaret yolları üzerinde yer almasının yanısıra, Osmanlı-İran savaşları sırasında Diyarbekir Eyaleti'nin ordunun daima toplanma ve kışlama merkezi olması Harput'un önemini arttıran etkenlerdir.

Osmanlı Devleti'nde incelemiş olduğumuz sicilin ihtiva ettiği dönemde iki mühim olay meydana gelmiştir. Bunlardan biri Sultan Osman'ın yeniçeriler tarafından öldürülmesi sebebi ile ayaklanan ve yeniçeri katliamına girişen Erzurum Beylerbeyi Abaza Mehmed Paşa isyanı, diğeri ise Bağdad'da nüfuz sahibi olan Bekir Subaşı'nın isyanı neticesinde Bağdad'ın kaybedilmesi olayıdır.

Sicilin ihtiva ettiği 1627 yılında Bağdad üzerine sefer hazırlıkları yapılmaktadır. Aralık 1626'da Hafız Ahmed Paşa azledilmiş ve yerine Halil Paşa veziriazam olmuştur. Halil Paşa Bağdad üzerine sefer hazırlıkları yaparken Ahıska Kalesi'nin Şah'ın adamları tarafından muhasara edildiği haber alınmış, ancak bu sırada Abaza Mehmed Paşa tekrar isyan ettiğinden, Abaza üzerine gidilmiş, fakat bir başarı sağlanamamıştır. Bu başarısızlıktan sonra Nisan 1628'de Halil Paşa azledilmiş yerine Hüsrev Paşa veziriazam olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde sefer zamanlarında avarız adı verilen olağanüstü vergiler toplanıyor ve halka bir takım yükümlülükler yükleniyordu. Bu iş kadıların sorumluluğunda gerçekleştiriliyordu. İncelemiş olduğumuz sicilin tutulduğu tarih Bağdad seferine rastladığı için sicilde bu tür belgeler de bulunmaktadır. Ordunun geçeceği yol üzerindeki menzillere ve ordu-yı hümayuna zahire gönderilmesi, beksimad, arpa ve yük hayvanı temini, elçilerin geçecekleri yol üzerindeki yerlerden elçilerin ve adamlarının yiyecek-içecek ihtiyaçlarının karşılanması, yanlarına kılavuzlar verilerek güvenli bir şekilde ordu-yı hümayuna ulaştırılmaları gibi masraf ve hizmetler ordunun geçtiği yer halkından sağlanmıştır.

Yine sicilde yer alan bazı ferman ve mektup sureti kayıtlarında yeniçerilerin şark seferine katılmaları hususunda defalarca ikazda bulunulduğu görülmektedir. Bu belgelerden sicilin ihtiva ettiği dönemde yeniçerilerin başka işler yaptıkları ve disiplinin bozulduğu anlaşılmaktadır.

Şer'î mahkemeler sadece hukuki sorunların çözüldüğü bir yer değil, aynı zamanda çeşitli idari kayıtların tutulduğu bir kurumdur. Nitekim bu defterde Harput'a bağlı 15 mahalle, 9 mezra, 111 karye ve 18 nahiye ismi geçmektedir. Harput'ta iktisadi hayatın, Osmanlı Devleti'nin genelinde olduğu gibi çiftçilik ve hayvancılığa dayandığı görülmektedir. Üretimi yapılan ürünlerin başında hinta (buğday), dıhn (darı) ve şa'ir (arpa) gelmektedir. Bölgede teğek bağlarının yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Sicilde 40 civarında meslek isminin yer alması gelişmiş bir esnaf teşkilatının olduğunu göstermektedir.

Sicilde şüf'a hakkından bahsedilmektedir. Şüf'a, satılan bir malda hisse sahibi olunması halinde hisse sahiplerine öncelik tanınması demektir. Satılan ev, bağ veya dükkân gibi taşınmazsa öncelik diğer hisse sahiplerine, hisseler ayrılmamışsa öncelikle bitişik komşusuna satın alma hakkı verilmiştir. Günümüzde de şüf'a hakkı uygulanmaktadır.

Sicilde; transit geçen kervanlardan alınan "bâc-ı ubûr" ve şehre uğrayıp geçen ipek yükünün her batmanından alınan "tamga-yı siyâh" vergisi ile ilgili altı tane belgenin yer alması Harput'un ticari hayattaki önemini ortaya koymaktadır.

Sicilde yer alan sosyal hayatla ilgili belgelere baktığımızda ise Müslim ve gayrimüslim halkın birbirleriyle uyum içinde yaşadıkları, birbirlerinden borç alıp-verdikleri, mal alım ve satışı yaptıkları ve genelde mahalle, köy ve nahiyelerde karışık oturdukları anlaşılmaktadır. Yine belgelerden anladığımız kadarıyla, kadının boşanması veya eşinin ölümü halinde ekonomik bakımdan korunduğu görülmektedir. Nitekim bu maksatla mehr-i muaccel, mehr-i müeccel, nafaka ve sümün adlarında, eşinin maddi durumuna göre kadına para veya mal verildiği görülmektedir. Bu para, bir ev veya tarla ya da ikisinin fiyatına denk gelebildiği gibi, bu ve buna benzer malların verilmesi şeklinde de olabiliyordu. Yine yetim kalan çocukların da sahipsiz bırakılmadığı, yetim kalan çocukları ve mallarını korumak için vasi tayin edildiği ve bu işlemin resmiyete geçirilerek sicile kaydedildiği görülmektedir.

Sicilden, kişiler arasında geçen önemli önemsiz her türlü olayın şer'iyeye defterlerine kaydedilebildiği anlaşılmaktadır. Mesela; günümüzde çok önemsiz görülen birinin başka birine hakâret etmesi gibi olaylar dahi sicile kaydedilmiştir. Yine bazı olaylarda taraflar arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için araya arabulucuların girdiği ve sorunun mahkemeye intikal etmeden çözüldüğü, sorun çözüldükten sonra ise olayın mahkemede tescil ettirildiği görülmektedir. Bazı ölüm olaylarında ise mahalle veya köy

halkından bir kısım kimselerin mahkemeye gelerek ölen kişinin akrabalarının kendileriyle veya mahallelerindeki diğer kimselerle bir davalarının olmadığını tescil ettirdiklerini görüyoruz. Cinayet olaylarında ise olayın geçtiği yer halkının sorumlu tutulduğunu ve öldürülen kişinin akrabalarının ölüm olayının gerçekleştiği yer halkından kan ve diyet talebinde bulunabildiği anlaşılmaktadır.

Mahkemede kadı tarafından verilen kararlar ile resmiyete geçirilmesi istenen hususlar ve merkezden gelen her türlü resmi belgenin suretleri şer'iyeye sicillerine kaydedilmiştir. Dolayısıyla bu defterler bölgenin o günkü sosyal, ekonomik, hukuki, askeri, idari ve kültürel hayatıyla ilgili güvenilir bilgiler vermektedir. Şer'iyeye sicilleri Osmanlı tarihini bütünüyle aydınlatmada vazgeçilmez kaynaklardır.

KAYNAKÇA

- AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi*, Barış Yay., C.II, Ankara, 1999.
- AKGÜNDÜZ, Ahmed, *Şer'iyeye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., C.1, İstanbul, 1988.
- AKGÜNDÜZ, Ahmed, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukuki Tahlilleri*, 1.Kitap, Fey Vakfı Yay. No:1, İstanbul, 1990.
- AKGÜNDÜZ, Ahmed, "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *Türkler*, C.10, Ankara, 2002, s.54-68.
- AKSIN, Ahmet, *19. Yüzyılda Harput*, Elazığ, 1999.
- ATALAR, Münir, "Şer'iyeye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S.4, İstanbul, 1980, s.309-330.
- BARKAN, Ömer Lütfi, "Tımar", *İA*, C.12/1, Eskişehir, 1997, s.286-333.
- BEŞİRLİ, Mehmet, "385 Numaralı Harput Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı ve Osmanlı Şehir Tarihi Açısından Önemi", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, S.10, Ankara, 1999, s.3-25.
- CANATAR, Mehmet, "Kethüda", *DİA*, C.25, Ankara, 2002, s.332-334.
- CEYHAN, Muhammed, "Tanzimat Dönemi Sonrası Şer'iyeye Sicil Defterlerinin Muhteva ve Diplomatik Açından Tahlili", *OTAM*, 29/Bahar 2011, s.49-82.
- CİN, Halil, *Mirî Arazi ve Bu Arazinin Özel Mülkiyete Dönüşümü*, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1987.
- ÇAĞATAY, Neşet, "Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler", *Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C.5, S.5, Ankara, 1947, s.483-511.
- ÇAKAR, Enver, *XVI. Yüzyılda Halep Sancağı (1516-1566)*, Fırat Üniversitesi Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları, Elazığ, 2003.
- ÇAKAR, Enver, *Doğu Akdeniz Sahilinde Bir Osmanlı Sancağı: Trablus (1516-1579)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2012.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara, 2007.
- EMECEN, Feridun, "Bennâk", *DİA*, C.5, İstanbul, 1992, s.458-459.

- ERDOĞDU, İbrahim, *XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Toplumunda Değişim Eğilimleri (Harput Örneği)*, (Ankara Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Basılmamış Doktora Tezi), Ankara, 2006.
- ERDOĞDU, İbrahim, “Sancaktan Mukâta‘aya Geçiş Sürecinde Harput Sancağında Ehl-i Örf Taifesi”, *OTAM*, S.20, Ankara, 2009, s.117-147.
- ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Klasik Düzeni ve Özellikleri Üzerine Bazı Açıklamalar”, *Osmanlı*, C.4, Ankara, 1999, s.32-39.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.453-469.
- GÖYÜNÇ, Nejat, “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilatı (Tanzimat’a Kadar),” *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.77-88.
- GÜNDÜZ, Ahmet, *Osmanlı İdaresinde Musul (1523-1639)*, Fırat Üniv. Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları, Elazığ, 2003.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, “Klâsik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı”, *Türkler*, C.9, Ankara, 2002, s. 795-838.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, “Menzil”, *DİA*, C.29, Ankara, 2004, s.159-161.
- HUART, C.L., “Kâhya”, *M.E.B.*, C.6, Eskişehir, 1997, s.101.
- İLGÜREL, Mücteba, “Subaşı”, *DİA*, C.37, İstanbul, 2009, s.447-448.
- İNALCIK, Halil, “Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak, *Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C.1, S.2, 1943, s.89-96.
- İNALCIK, Halil, “Cizye”, *DİA*, C.8, İstanbul, 1993, s.45-48.
- İNALCIK, Halil, “Çiftlik”, *DİA*, C.8, İstanbul, 1993, s.313-314.
- İNALCIK, Halil, “Eyalet”, *DİA*, C.11, İstanbul, 1995, s.548-550.
- İNALCIK, Halil, “İspence”, *DİA*, C.23, İstanbul, 2001, s.177.
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007.
- İŞBİLİR, Ömer, “Nüzül”, *DİA*, C.33, İstanbul, 2007, s.311-312.
- Katib Çelebi, *Fezleke Tahlil ve Metin I-III*, (Haz. Zeynep Aycibin), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv. Sos. Bil. Ens. Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2007.
- KILIÇ, Orhan, *XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648)*, Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1997.
- KILIÇ, Orhan, *XVI. Yüzyılda Adilcevaz ve Ahlat (1534-1605)*, Tamga Yayıncılık, Ankara, 1999.

- KILIÇ, Orhan, “XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti’nin Eyalet ve Sancak Teşkilatlanması”, *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.89-110.
- KILIÇ, Orhan, “Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar Üzerine Bazı Tespitler”, *OTAM*, S.10, Ankara, 1999, s.119-137.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 1994.
- Mustafa Naima Efendi, *Tarih-i Na‘ima (Ravzatü’l-Hüseyn Fî Hulâsati Ahbâri’l-Hâfikayn)*, (Haz. Mehmet İpşirli), Türk Tarih Kurumu Yayınları, C.II, Ankara, 2007.
- OĞUZOĞLU, Yusuf, “Dizdar”, *DİA*, C.9, İstanbul, 1994, s.480-481.
- ORTAYLI, İlber, “Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, *Amme İdaresi Dergisi*, IX/1, 1976, s.95-107.
- ORTAYLI, İlber, “Osmanlı Kadısı Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”, *S.B.F.D.*, C. XXX, S.1-4, Ankara, 1977, s.117-128.
- ORTAYLI, İlber, “Kadı”, *DİA*, C.24, İstanbul, 2001, s.66-73.
- ÖZDEMİR, Rifat, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1986.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 2*, M.E.B., İstanbul, 1983.
- PAMUK, Şevket, *Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2009.
- Peçevi İbrahim Efendi, *Peçevi Tarihi II*, (Haz. Bekir Sıtkı Baykal), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1992.
- SAHİLLİOĞLU, Halil, “Avârız”, *DİA*, C.4, İstanbul, 1991, s. 108-109.
- SAHİLLİOĞLU, Halil, “Bâd-ı hevâ”, *DİA*, C.4, İstanbul, 1991, s. 416-418.
- SAYIN, Abdurrahman Vefik, *Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*, Maliye Bakanlığı Araş. Plan. ve Koord. Kur.Bşk., Ankara, 1999.
- Solak-zâde Mehmed Hemdemi Çelebi, *Solak-zâde Tarihi*, (Haz. Vahid Çabuk), Kültür Bakanlığı, C.II, Ankara, 1989.
- ŞAHİN, İlhan, “Nahiye”, *DİA*, C.32, İstanbul, 2006, s. 306-308.
- ŞİMŞEK, Fatma, *Anadolu Sancaklarında Mütessesimlik Kurumu (XVIII. Yüzyıl)*, (Akdeniz Üniv.Sos.Bil.Ens. Basılmamış Doktora Tezi), Antalya, 2010.

- TABAKOĞLU, Ahmet, “Öşür”, *DİA*, C.34, İstanbul, 2007, s. 97-103.
- TABAKOĞLU, Ahmet, *Türkiye İktisat Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul, 2008.
- TAK, Ekrem, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Gelişimi*, (Marmara Üniv. Türkiyat Araş. Ens. Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2009.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1988.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, C.III K.I, Ankara, 1995.
- ÜÇOK, Coşkun, MUMCU, Ahmet, BOZKURT, Gülnihal, *Türk Hukuk Tarihi*, Savaş Yayınevi, Ankara, 2002.
- ÜNAL, Mehmet Ali, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı (1518-1566)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1989.
- ÜNAL, Mehmet Ali, “Osmanlı Devleti’nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.111-122.
- ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yay., İstanbul, 2011.
- YEL, Ali Murat, KÜÇÜKAŞCI, Mustafa Sabri, “Mahalle”, *DİA*, C.27, Ankara, 2003, s. 323-326.
- YERLİKAYA, İlhan, “Tanzimattan Önce Osmanlı Devletinde Belediye Hizmetleri”, *Osmanlı*, C.6, Ankara, 1999, s.130-144.
- YILMAZÇELİK, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995.

Handwritten manuscript in Ottoman Turkish, featuring two columns of text and several tables of numbers. The text is written in a cursive script (Rika script) and includes various mathematical and astronomical calculations. The tables consist of columns of numbers, some with headings like 'مقدار' (Quantity) and 'مجموعه' (Total). The manuscript is dated 190 and 191 in the Islamic calendar.

Table 1 (Top Left):

مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱
مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱

Table 2 (Top Right):

مقدار	۱۰۹
مجموعه	۳۴
مقدار	۱۰۹
مجموعه	۳۴

Table 3 (Middle Left):

مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱
مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱

Table 4 (Middle Right):

مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱
مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱

Table 5 (Bottom Left):

مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱
مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱

Table 6 (Bottom Right):

مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱
مقدار	۳۲
مجموعه	۱۱

ÖZGEÇMİŞ

01.01.1980 Elazığ doğumluyum. İlk, orta ve lise tahsilimi Malatya'da tamamladım. 2005 yılında Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünü kazandım. 2010 yılında Lisans programını tamamladım. 2011 yılında Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans'a başladım.